

KÖPRÜLÜ KÜT.
132
M. Asım BY.

١٤٤

(طريقت محمديه ترجمه سى تكمله نك فهرسى)

* * بسم الله الرحمن الرحیم * *

حمد بیحد الله الصمد حضرتلرینه اولسونکه لسان انسانی ترجمان جنان ایلیوب نهان اولان معانیٔ بیانه قدرت احسان ایلدی * وصلاة وسلام رسول نبوت ختام اوزرینه اولسونکه امتنه طریقت محمدیه‌یی کمال مرتبه رغبتله بلدیروب اول یوله دلالت قیلدی * وآل واصحابنه سلام بیپایان اولسونکه انلرك هر بری صلاح وتقوا ده بو امته مقتدی کلدی (و بعد طریقت محمدیه که برکوی محمد افندی نام فاضلك تألیفی وعند العلماء مقبول تصنیفیدر که سالك راه هدایت اولانلره رهبر وطالب نور حقیقت اولانلره شمس وخاور مثابه سنده بر شریف کتابدر امالسان عربیله اولوب امی اولنلره نفع وفائده سی قلیل اولمغین بوندن مقدم ینه فاضل مزبورك اولادندن عصمتی نام کامل ترکی نامنه ترجمه ایتدیکی منظوریمز اولوب ولکن اصطلاحاتی طمطراق وعباراتی اختصار اوزره اتفاق دوشوب امیلره نفعی اولمق قنده بلکه طالب مستخرج ربط کلام وفهم مقصود ومرام ایتمه‌ده عاجز قالورایدی اکا بناء بعض اخوانك اقداییله بو عبد فقیر ودادیٔ پرتقصیر بعون الله الملك القدیر بقدر الامکان ترکی لسان ایله ترجمه وبیان ایلمکه شروع ایلدی تاکه

نفعی اتم وفائده سی اعم اولوب خیر دعایه سبب اوله و بعض محللری کتب معتبراتدن تذییل وتکمیل اولنمغله (تکمله‌ٔ طریقه) دیو نام ویرلدی واهب الآمال درکاهندن مأمول ومسؤل اولان بودرکه سعیی مشکور وجرم وخطاسی مغفور اوله (قطعه) اشبو جهاندن کیدیجك هی دریغ اکا یسر نامزی کیمسه‌لر * انکیچون اشبو اثر قوینلور * یاد ایده‌لر تاکه بزی نیجه‌لر * وبو کتاب اوچ باب اوزرینه دوزیلوب هر بابنده برقاچ فصل قیلنمشدر تاکه مراد اولان خصوصی بابله وفصلله بولمق آسان اوله (اولکی باب اوچ فصل قلنمشدر (اولکی فصل ینه ایکی نوع اوزرینه‌در (اولکی نوعی قرأن عظیم الشانی هرحالده تمسك ایدوب بیوردیغیله عامل اولمسی بیاننده‌در قال الله تعالی * واعتصموا بحبل الله جمیعا ولا تفرقوا) یعنی الله سبحانه وتعالی بو دنیا غائله سنه دوشن قوللرینی برقیویه دوشمش طائفه‌یه تشبیه ایدوب بیوررکه ای اسفل سافلین طبیعتنه دوشن قوللرم جمله کز مولا کزك ایپنه یاپشوك وپك طوتوب آیرلمك تاکه دنیا ورطه سندن خلاص بوله‌سز دیمکدرکه ایپدن مراد قرأن عظیم الشاندر مؤمنلرك عقلنه زیاده یرلشمك ایچون قرأنی ایپه تشبیه بیورمشلر ودخی انسان نیجه یوکسك یره کمندله چیقار ایسه قرأن ایله دخی اویله چیقار واندن غیری نیجه آیات کریمه که قرأن عظیم متقیلره هدایت وظلماتدن نوره چیقارمق ومؤمنی رحمته اولاشدرمق وشفاء صدر حاصل اولمق کبی که جمیع آیاتك نتیجه سی اولدرکه قرأن عظیم الشانك حکمیله عامل اولان مؤمن سعادت دوجهانی ودیدار رحمانی‌یه واصل اولدیغنی بیان ایدر کذلك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك قرأن عظیمله عمل ایتمك خصوصنده بیوردیغیدرکه اللهه ورسولنه ایمانیکز وارایسه اینانمق کرك سزکه بو قرأنك براوجی سزك الیکزده وبراوجی رب العزتك ید قدرتنده‌در ابدی قویجه یاپشك که ابدا هلاك اولمیوب یوغ اولمازسز ودخی حدیث شریفده بیوررکه قرأن عظیم صاحبنه شفاعت ایدوب وشفاعتجی ایتسه کرك ودخی اوقیوب انکله عمل ایده‌نك باباسنه واناسنه قیامت کوننده برتاج

مطلب عمل بالسنة

کیدیره لر که کونشك نورندن انك نوری کوچك اوله ودخی اوقیان
کیمسه یه هرحرفنه اون حسنه ویریلوب وزمانه نك فتنه وفسادندن
امین اولمق کبی فضیلتلر ذکر اولنمشدر (ایکنجی نوع حضرت حبیب
اکرمك سنتی ایله عامل اولمق بیاننده درکه اکا اطاعت ایدوب امرنی
طوتمق ونهی ایتدیکندن قاچمق (اطیعوا الله واطیعوا الرسول لعلکم
ترحمون) آیت کریمه سندن اکلانورکه رسول اللهه اطاعت رب العزته
اطاعتدر ودخی اللهه ورسولنه اطاعت ایدنلر انبیا واولیا وشهدا ایله
حشر اولماسنه رب العزتك وعد ایلمه سی آیتی کذلك (اطیعوا الله
واطیعوا الرسول واولی الامر منکم) آیت کریمه سندن اکلنان بودرکه
رب العزته ورسولنه واولی الامره اطاعت واجبدر واولی الامردن مراد
برقولده علما وبرقولده امرا ووالیلردر اکا بناء اوامر پادشاهی یه اطاعت
واجبدر ولکن معصیتله امر اولنمدیغی تقدیرجه در وکندی سنتنه
قندرمق بابنده رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدرکه
(علیکم بسنتی وسنة الخلفاء الراشدین من بعدی تمسکوا بها وعضوا
علیها بالنواجذ) معنای شریفی بنم سنتم وبندنصکره خلفاء راشدینك
سنتی سزك اوزریکزه لازمدر اکا قوی یاپشك دیش وطرنغله طوتك
دیمکدر وسنتمدن تکاسلی سببیله یوز چویرن شفاعتمدن محرومدر دیو
بیوررر واکر عیاذا بالله استخفافا یعنی یینی طوتوب سنتی ترك ایلسه کفرنده
شبهه یوقدر وبیوررکه سنتمی سون بنی سومش اولور وبنی سون بنمله
جنته بیله کیرر ایمدی امته لازم اولان بودرکه دائما انك سنتنی ارایوب
وبیلوب انکله عمل ایلیه وبدعت وضلالتدن اجتناب ایلیه زیرا بر
حدیثنده بیورمشدرکه برزمان کله که خلق بدعته سنت وسنته بدعت
دیه لر شیخ شعراوی تنبیه المغترین نام کتابنده یازمشدر (وحدیث آخرده
بودین اسلام غریبا ظهور ایتدی ویقین زمانده ینه غریبلغه دونسه
کرکدر دیو بیورمشلر یعنی سنتنی طوتان مؤمن آز اولوب اهل هوا غلبه
ایتدیکنه اشارت ایدر وبویله زمانده دینی صاقنوب سنتله عمل ایدن
حقنده بیوررکه (برکیمسه امتمك فسادی زماننده بنم سنتمه یاپشوب

موجبیله

موجبیله عمل ایلسه انك ایچون یوز شهید ثوابی واردر وحضرت
امتمك یتمش اوچ فرقه اولوب برفرقه سندن غیری جمله سی اهل جهنم
اولدیغنه خبرویروب اول نجات بولان فرقه اهل سنتدر دیو بیوردیغندن
لازم اولان بودرکه کمال مرتبه سنت رسوله اقتدی ایدوب ظهور ایدن
بدعتلردن صاقنه لر تاکه اعتقادینی بوزمیوب یتمش ایکی فرقه دن بریسی
اولمیه لر (وفصول مفصلده امام غزالیدن نقل ایدرکه دیمشدر
حبیب اللهك یتمش ایکی فرقه بیوردیغی کثرتدن کنایه در یوخسه
ازغون طائفه اعتقاد بوزغونلغیله بیك عدددن ارتقدر دیو
بیورمشلر وبو کلام حیز قبوله کلمك روادر (ایمدی بو فصلده نتیجهٔ
کلام بزه بو ظاهر اولدیکه دین بابنده همان کتاب اللهه واحادیث
رسول اللهه بو ایکیسندن چقمه کتابلر ایله عمل ایتمك وانلری اوقیوب شغل
ایتمك واجب اولدی (یوخسه لهو حدیثدن اولان رستم واسفندیار
حکایه لری که برالای آتش پرست انتقام دعواسنده ایتدیکی هنکامه لری
ورافضیلرك مدح حمزه وعلی ایچون یازدقلری مبالغه لری ورد ایدتمك
کشینك اوقات عزیزینی ضایع ایتدیکندن غیری عقیده سنی پریشان
ایلر بونلردن غیری مقتل حسین اوقومق که بین الناس مشهور اولان
شیعه دن فضولی بغدادینك حدیقه سی کبیکه محب خاندانم دیو واقع
غیر واقع نیچه کلام بیهوده درج ایلمشدر اصحاب کرام ما بیننده واقع
اولان غوغاری ارامق وطرامق بزه جائز دکلدر زیرا انلرك هربرینك
تأویلی واردر دیو علماء عظام بو بابی سد ایلمشلردر (ودخی تحریك هوایه
باعث اولان لیلی ومجنون ویوسف وزلیخا قصه لری واشعار عاشقانه
اوقومق ودکلك بی فائده اولدیغندن ماعدا کشینك نفسنی دغدغه یه
دوشوروب وذکر خدادن اغفال ایلرکه خطارك باشی اولان حب دنیا
بودر (حضرت مولانا مثنویسنده دیدیکی کبی * چیست دنیا از خدا غافل
بدن * نی قماش ونقره وفرزند وزن * معناسی اکر مذموم اولان دنیا ندر
دیو صورر ایسك خدادن غافل اولمقدر یوخسه قوماش واقچه واوغل
واولاد دکلدر (اول سببدن حقك کلامیله ورسولنك بیوردیغی سوزایله

عامل اولمق استیان کتب شرعیه دن اوقیوب ودکلیوب مغلطه وغفلات
کتورجك معنالردن پرهیز اوزره اولمغه سعی ایتمك کرك (تاکه بدعتدن
خلاص بوله (ایکنجی فصل بدعتلر بیاننده درحضرت عایشه رضی الله
عنهـا حبیب اکرمدن بوخصوصده حدیث شریف روایت ایدر که
بیـورمشدر (برکیمسه که دینمز جنسندن اولمیان شیئی احداث ایلسه
اول شی مردود در یعنی مقبول شریعت د کلدر (و برحدیثنده
طرفمزدن بروجهله اذن اولمیان فعلی هرکیم اشلرسه اول عمل مردوددر
دیو بیورمشدر (برحدیثنده دخی هر پیغمبرك امتی که زمانه سندنصکره
بربدعت احداث ایلشلر انك یرینه برسنتی ضایع ایلمشلردر (فقیر ایدرین
بلکه واجبی بیله ضایع ایلمشلردر (مثلا بوعصرده مؤذنلرك جمعـه
کونلرنده محفلدن خطیبه قارشو تصلیه وترضیه ایتمك بدعتیله احادیث
ایله واجب اولان سکوتی ترك ایلمشلردر (وامام بخاری زهریدن نقـل
ایدر که برکون انس حضرتلرینك مجلسنه کلوب انی اغلر کوردم سببنی
سؤال ایلدیکمده دیدیکه منکر و بدعت قارشمه دن برنمازیمز قالمش ایدی
انجق انی دخی شمدی ضایع ایلدیلر (یعنی خلافت بنی امیه یه کلنجه
نماز پیغمبریمز قلدیغی وقتـده قیلنه کلمش ایکن اول دورده اوقات
معهوده دن تأخیر اولنمغله اغلیوب فریاد ایتمشدر زیرا جمیع اصحابك
بقیه سندن الك صکره وفات ایدنلردندر (حتی امام اعظم رحمه الله تعالی
اون یاشنده ایکن صاغ اولوب مجلس شریفنه کلدیکنه روایت واردر
(وبالجمله بدعتدن صاقنمق لازم اولدیغنه نیجه حدیثده تنبیه اولنمشدر
حتی رسول الله حضرتلری (برحدیثنده بیورر که الله تعـالی بدعت
صاحبنك صومنی وحجنی وعمره سنی وغزاسنی وفرضنی ونفلنی قبول ایلمز
وقبل خمیردن چیقار کبی دین اسلامدن چیقـار (امدی بوحدیثلرك
دلالتی اوزره نه مقوله بدعتدن صاقنمق لازمدر (وقنغی بدعت حسنه درکه
اشلمه سی جائزدر انی بیان ایلمك اقتضا ایتـدی (معلوم اولاکه بدعتك
لغت معناسی یکیدن ایجاد اولنه شی دیمکدر مطلقا استرسه حقنـده
شریعت اذنی بروجهله بولنسون استرسه بولنمسون (امابدعتك معنای

شر

شرعیسی اولدرکه صاحب شریعتك نه قولا ونه فعلا ونه صریحـا
ونه اشارة اذنی یوغیکن دینده برشی ایجاد ایده لر بدعت منهی اولدر
(پس صحابه دنصکره ظهور ایدن عادت مقوله سنه بدعت سیئه دینلمز
(زیرا بدعت نفس الامرده درت قسمدر اولکی قسمی مباح اولان بدعتدر
یعنی حبیب اکـرم صلی الله تعالی علیه وسلم طرفندن ایجاد نه اذن
اولمادیغندن غیری منع دخی اولنمیوب ودین بابندن اولمیوب انجق
عادت ناسدن صادر اولان بدعتلردر (مثلا الك قوللاندرمق و بغدای
اوننـدن خاص اتمك پشورمك و بقلوا مقوله سی نفیس طعام قایرمق
وقرنی طویجه یمك وصود کرمنلری ودیار رومك صو بهلری وعربه لری
و بار کیر ایله چفت سورملری بدعتلری مباح قبیلندندر زیرا بونلره
(مارأه المؤمنون حسنا فهو عندالله حسن) حدیث شریفی مقتضاسنجه
اذن و یرلمشدر یعنی مؤمنلرك کوکلك کور دکاری شی عندالله دخی
مقبولدر دیمك اولور (امدی بوعصرده خلق جهـان نوش ایتدیکی
دخان بدعت مباحدن اولمادی زیرا مبتلاسی اولمیـان مؤمنلردن قطع
نظر انی ایچن کیمسه لر دخی اکثریا حسن کورمزلر بلکه اکراه ایدرلر
(ود ررو غررده دیمشدر که مبـاح اولان شیئی استعمال ایتمك اول زمان
جائز اولور که غیره ضرری واذاسی طوقنمیه (پس بالفرض مباح دخی
اولسه مرقوم دخانك غیره اذاسی بولنمسی حسبیله ایچمسی عندالشرع
جائز دکلدر قنده قالدیکه خبائث تحتنه داخل اولوب خبیثدر دینورسه
وبالجمله مؤمن قرداشلره لازمدرکه بو بلاء سیاهدن جان عزیزینی
عنایت توبه ایله آزاد ایلیه (زیرا دار آخرتده کشی رب العزت حضورنده
درت شیدن سؤال اولنور (بری وجودندنکه نه خدمتده وجودکی افنا
ایلدك (ایکنجی علمندن سؤال اولنور که علمکی دینه می صرف ایتـدك
یوخسه دنیایه می (اوچنجی عمرندن سؤال اولنور که هر برنفسك سرمایهٔ
کار آخرت ایچون ویرلمشیدی نره یه صرف ایتـدك (دردنجی مالندن
صورر لر که نره دن قزانوب ونره یه خرج ایتدك غبن فاحش ایله صوصاتلان
یرده براقچه زیاده ویرمك جائز اولمیوب بلکه تیمله نماز قلمق بیورلمشیکن

يا دخان خبيث ايچون آوجله اقچه ويرن وكيجه سنده وكونده كه يكرمى
درت يك نفسدر انك اكثرنى بد رايحه ايله ملوث ايدن كيمسه روز قيامتده
نه وجهله جواب ويره جكدر خوش تماشا يريدر محشر حسابى اولسه
ديديكى كبى (اما الحساب حق) ديلان كلامدن مراد انك بو يوزدن
سؤال وحساب اولنماسنه صدق ايله ايناتمقدر واينانمغك علامتى حقك
بيوردیغنى طوتمقدر عاقل اولانه بوماده ده بو قدر نصيحت كافيدر
واقات بطنده دخانك زياده يانى كلسه كركدر ان شاء الله تعالى (ايكنجى مطلب بدعت حسنه
قسمى بدعت حسنه دركه مستحب ومندوب دخى ديرلركه شارع
شريعتدن برطريقله اذن اولان يرلرده در مناره ومدرسه ومكتب
وتصنيف كتب ومعلقه ايله اكل ايتمك كبى وعلما بول يكلى فراجه كيمك
وعمامه سنى قبارتمق بو قسمدندر (پس بونلرك هر برنده اذن شريعت
اكانور مثلا مناره وقت صلاتى اعلام ايلمك ايچون مأمور اولان اذانك
ايشدلمسنه ياردمدر ومدرسه ومكتب وتصنيفات تعليم وتبليغه معاونتدر
وقس على هذا (كذلك عاشورا آشنى بشيروب اوداشدرمك بدعت حسنه
اولوب مقابله سنده ثواب اميد اولنور ديو قنيه نام كتابده يازلمشدر (اوچنجى
قسمى بدعت واجبه در ملحدلرك وزنديقلرك شبهه لرينى دفع ايلمك
نظم دلائل وتصنيف عقايد كبى وبو زمانه ده مصحفلرده نقطه يازمق
دخى بو قسمدندر كه اكرچه بونلر دخى بدعتدر (اما وجوده كتورلمسى
واجب اولوب مقابله سنده ثواب وتركنده عقاب اولمق احتمالى مقرردر مطلب بدعت سيئه
(دردنجى قسمى بدعت سيئه دركه شريعت مطهره طرفندن ايشلمه سنه
اصلا اذن اولميوب بلكه مردود وايشليان كيمسه شفاعتدن مطرود
اولمسى مذكوردر وبو قسم بدعت يا اعتقادده اولور ويا عبادتده اولور
(اما اعتقادده واقع اولان بدعت كيمسى كفردر وكيمسى جملهٔ كبائردندر
اولوكاهدر ويوم قيامتده عذرى مقبول اولماسه كركدر رافضيلر
وجبريلر وقدريلر مذهبنجه اعتقاد طوتمق كبى رافضيلرك اعتقادى
حضرت على ابو بكردن افضل اولوب خلافت انك حقى ايدى ديو
حضرت ابو بكره وعمره عداوت ايدرلر حتى برفرقه سى مبالغه ايدوب

رسالت

رسالت حضرت على يه كلجك ايدى جبريل يا كلوب محمده كتوردى
وحضرت عايشه رضى الله تعالى عنهايى حاشا زنا ايله تهمت ايدرلر بو ايسه
محض كفردر وبو رافضيلرك ترهاتيدر دركه سليم الصدر مؤمنلر
اراسنه دوشوب انى ورد ايدنمشلر در بيلمزلر كه كنديلرين غضب الهى يه
مستحق ايتمشلردر جمله دن برى اون ايكى امام دعاسى ديو يازدقلرى
وشرحنده مبالغه لر قاتدقلرى اول طائفه نك ايجاديدر كتب معتبرانده
اولمديغندن ماعدا ايچنده درج اولان صلواتى انى رد ايلر زيرا صلاة
وسلام پيغمبرلردن غيرى كيمسه نك اوزرينه اصالة كتورلمك حرامدر
ديو علماء عظام بيان ايتمشلردر كذلك قرآن عظيمدن برشيئى يانبجه
كتورمك واجب اولميوب انسز دخى آته بنمك وقلج قوشانمق جائز
ايكن وحرام دكل ايكن نه ايجاب ايتديكه اول دعاء طاشيان كيمسه يه
آته بنمك حرام اوله بو دعا رافضيلرك ايجادى اولديغنده هيچ شبهه
اولنميوب قنده بولنور ايسه آتشه ياقه لر (ومعلوم اوله كه صحيح اولان
دعالرى وآيت كريمه لرى يدى قات مشمع ايچنه قيوب يانبجه حمائل ديو
طاشيمق جائز ميدر دكلميدر ديو علما مز اختلاف ايلمشلر قول صحيح جائزدر
ورافضيلرك ايجادندن برى دخى ناد عليا دعاسيدر كه قزلباش شعريدر
اكا دعادر ديو اعتقاد ايتمك واوقيق وطاشيمق محض خطادر زيرا ناد عليا
مظهر العجايب تجده عونا لك فى النوايب بريتدر معناسى بودركه يا محمد
سن على يى چاغر كه اول عجايبلر كوستريجيدر جميع بلالركده
سن على يى معين بولورسن ديو حضرت على يى قدرتله مدح ايدوب
پيغمبرى صلوات الله عليه عاجز وزبونلغله قدح ايلمشلردر ومزبور
شعرى دعادر ديو شرحنده زياده باللندرمشلردر تا كه اهل سنت اميلرينه
اعتقاد ايتديروب كندى طريقلرينه سريجه قويمش اوله لر بوندن غيرى
الفا ايتدكلرى دعالردن برى الف الله م محمد ج جبرائيل ع على ديو
ايتدكلرى دعادر كه ديار رومده شايع اولمشدر چهار يارك غيريلرينى
ذكر ايتميوب حضرت على يى كتورديكى بودركه پيغمبردنصكره
خلافت على نك حقى ايدى وحالا امام بالحق على اولاديدر بلكه جبرائيل

پیغمبرلکی محمده کتوردیکی یاکلدیغندندر یوخسه علی یه کتورمك قصدایلمش ایدی جبرائیل اردنجه علی یی کتوردیکی انکیچوندر بو کلامی ملاعین آشکاره دییه مدکلرندن حروفله اشارت ایلیوب غزاة مؤمنینك غزا محلنده اولان دعاء خالصلرینه تشویش براقشلردر (دخی یامحمد یاعلی دیو یازد قلری و بعضیلری انی ورد ایتدکلری رافضیلرك ایجادیدر ومحمد علی یی سورسن دیمك انلرك کلام فاحشیدر اهل سنته لازم اولان بودرکه بونلردن اجتناب ایدوب مشایخ عظامك اعتقادبابنده یازد قلری اوزره عمل ایدوب حضرت رسول اللهدنصکره افضل بشر حضرت ابو بکردر بعده حضرت عمر بعده حضرت عثمان بعده حضرت علی در دیو اعتقاد ایتمك وجمله سنه محبت ایتمك

مطلب مذهب قدریه وجبریه

وخیرایله اکمق اوزریمزه واجبدر (اماجبریه طائفه سی شو اعتقادده درکه انسان مجبوردر برشیئه قادر دکلدر ایدن وایتدیرن خالق عالمدر بز آلت کبیز دیرلر وبومذهب باطل اهل سنتك عوام ناسی مابینده غایت چوقدر طاعت وعبادت ایله دیسك انسان نه قادردر مراداللهك ظهوری بویوزندندر دیرلر دیمزلرکه الله تعالی حضرتلری بزه ال واباق ویرمش کزمك ایچون ونافع اولان شیئی کندیمزه چکوب ضررلی اولان شیئی دفع ایتمك ایچون قدرت کاسبه واختیار جزئی ویرمشدر وقدریه طائفه سنك اعتقاد باطلی بودرکه تقدیرده هرنه ایسه اوله جق اودر سنك چالشماك فائده ویرمز دیرلر بودخی اولکیدن زیاده خلق ایچنده شایعدر حتی بر ورطه یه دوشن آدمه نیچون بوخصوصده اجتناب واحتراز ایتمدك دیسك یاتقدیره قارشو طورلورمی ظاهر نصیب بویله ایمش دیرلر فسق وفجور ایتمه توبه ایله طریق حقه کیردیسك تقدیره حواله ایدوب کندی اختیار جزئیسن انکار ایدر (چونکه صوچ تقدیرکدر نعجب علماء شریعت بالقصد برآدمی قتل ایدن کیمسه یی قصاص ایله دیه لمکه حکم ایتدیلر وخطاء برآدمی اولدورن کیمسه دن دیت وکفارت حکم ایلدیلر خود اول آدمك اولمسی بویوزدن مقدر ایمش اولدورن آدمك صوچی ندر دینسه اولمزمی ایدی

بومذهب باطل صاحبلرینك اعتقادلرنجه صوچ تقدیرك اولوب نصیب بویله ایمش دیمك کرك ایدی وکتاب الله ایله عمل اولنمامق لازم کلوردی بوسببدن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بوایکی طائفه حقنده بیورمشدر * مجوس هذه الامة القدریة والجبریة الا لیس لهما نصیب من الاسلام * معناسی بودرکه بو امتك آتش پرستی وکتابسزی جبریه وقدریه در آگاه وبیلمش اولوکه بونلرك اسلامدن نصیبی یوقدر (ایمدی بوایکی مذهبك ورطه سندن قورتلق استیان کیمسه بیلمك کرکدرکه انسانه اختیار جزئی وقوت کاسبه ویرلمشدر وتقدیر مقدره تابعدر یعنی انسان اختیارنی عبادته صرف ایدوب قوللق کسبنده اولمق استیجك تکری تعالی حضرتلری آنی تقدیر ایدوب خلق ایدر واگر اختیارنی وبال طرفنه براغورسه وآزغونلق ایشنه کسبی قونصلارسه الله تعالی ینه انی خلق ایدر وآنا فانا تقدیر ایتمده در * کل یوم هو فی شأن * بوکا دلیل وبرهاندر یوخسه اویله دکلدرکه تقدیره حواله قیلنوب کشی ایشندن وکوجندن فارغ اوتوره عجبدرکه دنیالق قزانجنی تقدیره حواله ایدوب الدن براقمیوب کیجه وکوندز اکا مشغول اولورلر وضرر دنیوی کلجك یرلردن قاچنورلر اما آخرت طرفنه ضرر وزیان کلجك یرلردن اصلا قاچمزلر بلکه اوزرینه لاابالی دوشرلر قاضی بیضاوی * ولا یغرنکم بالله الغرور * آیت کریمه سنده دیمشدرکه اول کیمسه که شیطان غرورك اغواسیله معصیت ایشلر وجهنم عذابندن قورقمز اکا بکزرکه برآدم زهریه صاقن هلاك اولورسن دیدکجه بنم طبیعتم زهری دفع ایدر بکا کار ایتمز دیر ایمدی وبال ایشلینلر وآخرت قیدنده اولمیانلر هم وبال اشلرلر وهم حقدن قورقوب توبه کار اولمزلر اما مؤمنه لازم اولان بویله یرامز اعتقادلردن عقیده سنی پاك ایدوب الله تعالینك امرنه امتثال ونهیندن اجتناب اوزره اولدقدنصکره ینه خوف ایله رجا ارامسنده اولوب نه عذابندن امین ونه رحمتندن نومید اوله (ایمدی بدعت سیئه نك غایت یرامزی یتمش ایکی فرقه اعتقادندن بریله اعتقاد ایتمك اولدی

مطلب بدعت فى العباده

برامز لقدن بوندن اشاغى بدعتدين بابنده عبادت اولمیان شیلری عبادت صانوب ایتمکدر بو دخی بدعت سیئه در اجتنابی لازم وواجبدر مثلا چبلاق اياغه مسح ايتمك وسفرده قصر صلاة ايتميوب درت قلمق ودعونلشوب اوچ آدمدن زياده جماعتله نافله نماز قلمق وتعديل اركان ايتمك وصفده برابر طورمق وامامدن اول سجده يه وارمق واول باشن قالدرمق وعند الخطبه تصليه وترضيه ايتمك وبازركان متاعنى مشترى يه قندرمق ايچون تسبيح وصلاة كتورمك وسؤال ايچون قپولرده وغير يلرده *لا اله الا الله* چاغرمق وصلوات كتورمك وحقه باز وخيالباز وجانباز او يونلرنده فاتحه اوقق وصلوات كتورمك واجرت ايله قرآن اوقق وجنازه وعروس اوكنجه جهرله ذكر ايلمك وقرآن اوقوركن وذكر الله ايدركن لحن ايلمك يعنى برحرف زياده قاتمق ويا اكسك ايتمك مؤذنلرك الله اكبر والله اكبار واين الله وملا ئكته ديملرى كبى ومتصوفه نك رقص ايلملرى ومقابرده چراق وقنديل ياقمق وحجر الاسوددن غيرى اغاچلرى وطاشلرى تعظيم ايدوب اوپمك بربرلرك نصيحة اوپملرى واوستادلر بشتمال قوشاندقلرنده صلوات كتورملرى كبى وميت ايچون صاغو صاغمق وميت ايچون يديسنده وقرقنده طعام اوالشدرمك ودبا وسمعه ايچون طعام بشورمك وخاتونلر جمع اولوب ارلر اشيده جك مرتبه توحيد ايتمك ومولود اوقمق كبى وعورتلرك اجنبى كيمسه لرك خوش كلديسنه وخسته لغنه ودكونلرينه ومصيبتلرينه كيتملرى وزيارت قبور ايلملرى بونلرك جمله سى بدعت سيئه در (وشرح اسبيجابيده كتاه كبائردندر ديو قيد ايلمش انجق اعتقادده اولان بدعتدن اشاغه در وبو عبادتده اولان بدعت سنت هدانك مقابليدركه اذان واقامت كبى پس نتكيم سنت هدايى وجوده كتورمكه مأمورايسك بو بدعت سيئه نك تركيله دخى مأمورز زيرا انى وجوده كتورمك ضلالتدر (اما عادت ناس اوزرينه جارى اولان بدعت الك استعمالى كبيكه مباح قسمندندر فعلى ضلالت دكلدر انجق تركى اولنسه دخى اولى ايدى وبو قسمك ضدى سنت زائده دركه حضرت حبيب الله صلى الله تعالى عليه وسلم

انى عادت ايدينوب ايشلردى شريف ايشه صاغيله باشلمق كبى والحق

مطلب سنت زائده

ايشه صوليله باشلمق كبى وبو مقوله يه سنت زائده ديدكلرى كبى مستحبه دخى ديرلر پس ايمدى برفعلك سنت وبدعت اولمسى بيننده شبهه اولسه تركى اولادر كذلك بريرده سنت وبدعت جمع اولسه بدعت طرفى ترجيح اولنوب ترك اولنور چالغولى دوكونلر كبى اما واجبله بدعت جمع اولسه واجب طرفى ترجيح اولنور بدعته نظر اولنمز مثلا صاغو جيله اولان جنازه نمازى كبى صاغو اولمغله ترك اولنميوب واريلور وتجهيز وتكفين اولنور ايمدى بدعت سيئه دن قورتلمق وطريق حقى طوغريجه طوتمق ايچون كتاب اللهه وسنت رسول اللهه ياپشمق وانلر ايله عمل ايلمك اوزريمزه واجب اولدى (پس بورادن برسؤال قوپديكه بزم شريعتمزك اصلى دردر كتاب سنت اجماع امت قياس سز ايسه دين طوتمق ايچون كتاب وسنتى كافيدر ديرسز شريعتك جمله اصولى كه بناسى وعملى ديمكدر تمل بولنمدقجه نيجه اوزرينه دوزيلن شئ قرار ايدر مثلا درت ديركلى خانه نك ايكى ديركى اولمدقجه نيجه قائم اولوردينورسه جواب بودركه اجماع امت كتابدن وسنتدن برسند ودليل اولمدقجه وجوده كلمامشدر قياس دخى كتابدن وسنتدن برحكمه نظر ايدوب اول حكمى شئ آخرده بولمغله انى اكا نظير ايلمشلردر پس ظاهر اولديكه بو ايكيسنك بنه اصلى كتاب وسنتدر وانلرله عمل ايليوب ظاهر شريعتى كه بو ايكيدن صدور ايدر محكم طوته و بو كلامدن ظاهر اولديكه فى زماننا بعض صوفى كچينلرك شرع شريفه مخالف بدعت ايشلرى علما

مطلب بعض متصوفه نك باطل سوزلرى

منع ايلدكلرنده علماء ظاهر قتنده حرام ايسه ده اهل باطن يانده حلالدر ديملرى وعلما كتاب اللهدن حكم ايدرلر بز ايسه صاحب شريعت محمد عليه الصلاة والسلامدن واكر نفسمزه انكله قناعت حاصل اولمزسه بالذات رب العزتدن مشكلمزى صوروب استغنا ايده رز ديملرى وبز خلوتله وشيخمز همتيله الله تعالى يه واصل اولوب بزه جميع علوم كشف اولور كتاب مطالعه سنه واستاذدن اوقومغه حاجت قالمز وكشى حقه واصل اولمز علم ظاهرى ترك ايتمنجه واكر بز باطل اوزره اولسق

بزه نور کورمك وانبياء عظامی کورمك ميسر اولمزدی و بزدن
برمکروه ویاحرام صدور ایدنسه (حق تعالی بزه رؤیاده آگاه ایدر بزحلالی
حرامی انکله بیلورز وعلماء ظاهر حرامدر بدعتدر ایشکز دیدکلری واقع
اولسه تکری تعالی بزه رؤیاده بلدیرر میدی دیمکلری بالجمله بوترهات
ملحدلك وضلالتدر زیرا ابتدا کتاب الله ورسول الله ایناتمیوب
رب العزته صورتمیه دك شبهه ایتمکدر بوصورتده یا ایمان نره ده قالدی
پس بومقوله کلام باطلی اشیدن کیمسه یه واجبدرکه سویلینی منع ودفع
ایلیه وکلام باطل اولمسنده شبهه وتوقف وتردد ایتمیه یوخسه دکلین
کیمسه دخی انلرك فرقه سندن اولوب زندیق اولمسنه حکم ایده رز
وعلمامز بیورمشلردرکه الهام احکام شریعتی بلدرمکه سبب دکلدر
رؤیا دخی بویله در باخصوص اول الهام ورؤیا کتابه وسنته مخالف
اوله حالاکه صوفیه طائفه سنك وارباب طریقت وحقیقتك اولوسی
وشیخ اعظمی جنید بغدادی حضرتلری بیورمشدرکه الله تعالی یه
واصل اولاجق جمله یوللر قپانمشدر وسد اولمشدر الا حضرت حبيب الله
عليه الصلاة والسلام یولنی طوتن وانك ایزنجه کیدن کیمسه یه
یول اچقدر وجنید حضرتلری دیمشدرکه بوبزم علممز وطریق
ومذهبمز کتابه وسنته باغلیدر تفسير واحادیثی بلمینه تصوفده اویمق
جائز دکلدر وشرعة الاسلامده بومعنایی تأیید ایدر وبیوررکه
برکیمسه که دینی یالکز علم توحید وکلام ایله طوتمق استسه زندیق
اولور واکر یالکز علم فقه ایله طوتمق دیلسه فاسق اولور واکر یالکز
علم تصوف ایله طوتمق دیلسه ملحد اولور اما بو اوچ علمی معا
تحصیل ایدرسه تحقیق بوورطه دن قورتیلوب دینی دخی قورتارمش
اولور یعنی بوکلام علما ومشایخ حقنده در ومرشد کامل اولدرکه
بو اوچ علمی جمع ایتمش اوله وبو اوچ علم ینه کتاب وسنتدن النمشدر
اما بوعلومدن خبردار اولمزایسه اندن ال آلمق وبیعت ایتمك جدا
جائز دکلدر زیرا امی کشی آدمی بربتاغه دوشورسه کرکدر ابدی اندن
چیقمایوب ضلالتده قالور وصوفیسن خلاص ایده مز اما بوعلومه

عارف اولورایسه خلاص ایدر تنکیم کتاب مذکور شرحنده
وغیریده یازمشدرکه برشیخ برکون رمضان شریفده صوفیلریله معا
سفرایدوب بوله روانه اولورلر یازکونلرنده واقع اویله کونشی قزدیغنده
اسیلك سببیله صوفیلره نوعا حرارت عارض اولوب صوسز اولورلر
بواثناده ابلیس لعین قارشولرنده برنور کوستروب وایچندن آواز ایدر
* انا ربکم الاعلی احل لکم الافطار فافطروا * دیو یعنی دیمك اولورکه
بن سزك رب اعلا کزم وسزه افطاری حلال ایدرم افطار ایدك دیو
صوفیلر بوشیء غریبی کوروب اشیدیجك نوری حقك تجلیسی
اکلایوب افطاره رخصت اولدی دیو هر بریسی اکل وشربه
قصد ایتدیلر همان شیخلری حقه صغنوب * لاحول ولاقوة الا بالله *
دیدی ساعتیله اول نور یوغ اولوب شیطان لعین ظهوره کلدی
وشیخه سؤال ایتدیکه بوتجلی شیطانی اولدیغنی ندن بلدك شیخ کامل
ایتدیکه اوچ علمله بلدم بری علم توحید ایله بلدمکه حق تعالی حضرتلری
مکاندن وجهتدن بریدر انك تجلیسی وکلامی دخی جهتدن ومکاندن
مستغنی در ایکنجی تصوف علمیله بلدمکه اهل تصوفك اتفاقی بونك
اوزرینه درکه مادامکه انسان کندی وجودندن خبردار اوله
وبلك ارادن کیدوب فنا فی الله اولمیه تجلیء حقه واصل اولماز بز ایسه
حالا بومرتبه یه کلمیوب وجودمزك تصرفنده تقیدا وزره اولدیغمزدن
بلدك که بوحیلهٔ شیطانیدر اوچنجی علم فقهله بلدمکه فقهاء عظام
بیورمشلردرکه صائم اولان آدم مخمصه حالنده یعنی آچلقدن
وصوسزلقدن جان ویرمك دمنه کلمیه اورجن بوزمق حلال دکلدر
بز ایسه حالا اول دمه کلوب صوسزلقدن بوکالمدق بوندن
دخی معلوم اولدیکه بوحالت شیطانیدر پس شیخ مزبور بو اوچ
علمه مالك اولمغله صوفیلرینی غائلهٔ شیطانیه دن خلاص ایلدی
اکر بوعلومدن بی خبر اولسه صوفیلر ایله معا ضلالته دوشردی
ایمدی معلوممز اولدیکه مشیخت علمسز اولماز زیرا صوفیلرده چوق
دورلو حالات ظهور ایتمکه باشلر کیمی آز ایومادن وکیمی آز یمکدن

مطلب حکایهٔ غریبه

دماغی قورومسندن کاه هواده نور انی خیالات وکاه رؤیاده انواع
حالات مشاهده ایلر وکاه محض اضلال شیاطین اولوب بولدن
چقارورلر نتکیم مناقب متقیننده یازمشدر شیخ عبدالقادر کیلانی
زماننده صوفیلردن بری دیرایمشکه هر کیجه ملکلر کلوب بکا آت
کتوروب بنی جنته ایلتورلر وصباحه دك جنت نعمتلریله ذوق ایدوب
اکلنوردم پس بو کلامی شیخ مزبورك قولاغنه قویارلر شیخ صوفی یه
تنبیه ایدرکه بر غیری کیجه سنی کتورد کلرنده * اعوذ بالله
من الشیطان الرجیم * دیوب یا شیخ عبدالقادر دیو بنی دعوت ایله
دیر پس صوفی دخی بو تنبیهی خاطرنده طوتوب اخشامسی ینه
ملکلر شکلی کلوب صوفیٔ آلوب کیدرلر وجنت شکلی یرده
ایندیروب اوکنه طعام کتوردکلرنده شیخك تنبیهی اولوقت خاطرینه
کلوب حقه استعاذه ایدوب یا شیخ عبدالقادر دیجه اول ملك
صورتلر جمله سی اصلی اولان شیطان صورتلرینه تبدیل اولور
وجنت کورونن مکر کلخن ایمش واوکنه قونلان نعمت حیوان لشی
اولدیغن کوروب ابن بین اولور درحال شیخ دخی چیقه کلور
هی بیچاره سنك جنت ونعمت دید وکك بونلرمیدر در صوفی یی
اول ورطه‌دن خلاص ایلر (ایمدی بونك کبی ورطه‌لری اکلامغه علم
لازمدر نتکیم طریقده جنید بغدادی شیخی اولان سری سقطی دن
نقل ایدرکه دیمشدر تصوف یعنی صوفیلق اوچ معنانك آدیدر
بری بودرکه معرفتی نوری ورعی یعنی پرهیزلیکی نورینی سوندرمیه مطلب صوفیلق معناسی
حاصلی رخصت طرفلرینه یاپشمیه وایکنجی بودرکه بر باطن
علمك دعواسنی ایلمیه که انی ظاهر کتاب بوزه اوچنجی اولدرکه
کرامتی برمرتبه یه چیقارمیه که انده حقك حرام ایتدیکی شیئك حلال
اولمسی اکلانه مثلا نقل اولنورکه بعض ولی میخانه دن دستیله
شراب الوب الینه کیردیکی کبی یا صویه تبدیل اولور ویا عسل
شربتی اولور پس بومقوله ایش ایتمك صوفیلق دکلدر وبایزید
بسطامی رحمة الله علیه بعض اصحاب واحبابنه بر کون دیرکه

کلك کیده لم بر شیخ ولیلکله شهرت بولوب عوام ناس زیارتنه
وار یورلر بزدخی واروب کوره لم که نه مقوله زاهد در پس احبابی
روایت ایدرلرکه شیخله معا مزبور زاهدك زیارتی قصدیله مسجده
واردق اول دخی اوندن چیقوب مسجده کلوب کیردکده قبله یه قرشو
توکوردی بایزید بسطامی همان علی الفور مرقوم شیخه سلام
ویرمدین واشنالق ایتمدین دونوب کتدی ودیدیکه برآدمکه آداب
رسول اللهی حفظ ایتمده امین اولمیه یا دعوا ایتدیکی ولایت وکرامتده
نیجه امین حق اولسون (وینه جنید اصحابنه خطابا دیدیکه اکر برآدمی
کرامتله کورر سکزکه هواده بغداش قوروب اوتورمش صقین وایدر
دیو الدانمایك تا کورمینجه که الله تعالی نك امرنی ونهیینه یوزدن طوتار
وشریعت حدودنی کوزه درمی کذلك شیخ سهروردی بیورمشدرکه
اکر بر کیمسه یی کورسکزکه هواده اوچار وصو اوزرنده یورر واتش
بودار اما فرائض اللهدن یا سنت مصطفویدن برینی ترك ایدرسه
تحقیق سحار وکذابدر وینه جنید بغدادی نقل ایدر که سلیمان
دارانی که مشایخدن اولو کیمسه‌در دیمشدر مشایخ سوزلرندن بعض
دفعه قلبمه بر یاقشمز نکته دوشردی وبن اول نکته‌یی قبول ایتمزدم
الا قرآن عظیم الشاندن وحدیث رسول اللهدن ایکی دلیلك شهادتیله
(وذو النون مصری رحمه الله که اولو مشایخدندر بیورمشدرکه
الله تعالی یه محب صادق اولانك علامتی اولدرکه حبیبی محمد علیه الصلاة
والسلامه تابع اوله اخلاقنده وافعالنده وسنتلرنده وبیوردقلرنده
وبشر حافی حضرتلریکه غایت اولو کیمسه‌لرندر دیمشدرکه رؤیاده
حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلمی کوردم وبکا دیدیکه یا بشر
بلورمیسین الله تعالی نه سببله سنی اقرانك ماییننده نام وشان صاحبی
ایتدی بیلمم یا رسول الله دیدم بیوردیلرکه بنم سنتمه تابع اولمانك
وصلحایه خدمتك سببله واخوانکله حسن صحبت واصحابمه
واهل بیتمه محبت ایتمك ایله الله تعالی سنی ابرار منزله سنه چیقاردی
(فصول مفصلده بوعزیزك مناقبنده یازارکه اول حالی فسق وفجور

مطلب حکایت بشر حافی

ساز وسوزه مبتلا ایکن بر بسمله یی یردن قالدیروب تعظیم ایتمسیله توبه وهدایته مظهر اولوب بعده کرامات عالیه صاحبی اولمشدر (حتی بر کون برکی ده بازرکان طائفه سیله دریاده کچمك اوزره ایکن بازرکانلردن بری بر جوهر ضایع ایدر بشر حافی درویش سیما یالن آیاق باشی قباق کزمك عادتی اولمغین جمله کمی خلقی اراسنده صورتا اکدن محتاج فقیر بولنمامغین سرقه ایله انی متهم ایدرلر والبته جوهرسنده در ویردرلر اول دخی دریا بالقلرینه بر کره چاغررد یا حیتان الماء بر جوهر کتورك همان اول ساعت دریا حرکته کلور نه کوررلر که بیکچه بیك بالق اغزینه بر قیمتلی جوهر آلوب کلورلر وکتوروب جوهرلری کمیه براغورلر بازرکان طائفه سی انی کوریجك بشر حافی نك النه واياغنه دوشوب عذر دیلرلر اول دخی عذرلرین قبول ایدوب جمیع جواهری انلره بخشیش ایلر وجمله کراماتندن بری بودر که مادامکه کندی صحتده ایدی ساکن اولدیغی شهرك صو قاقلرنده حیوان اصلا ترسلمزدی تا که عزیزك اياغنه بولشمیه اشبو مرتبه یه واردیغی کچن خصلتلری سببیله اولدیغی فهم اولندی (وینه جنید حضرتلری ابو سعید خرازدنکه مشایخك اولولرندن وذوالنون مصرینك صحبت ارلرندندر ایکیوز یتمش یدی تاریخنده وفات ایتمشدر نقل ایدرکه بیورمشدر هر باطن که ظاهر شریعته مخالف اوله اول باطلدر مناقب شریفنده یازارکه بو عزیزك درتیوز پاره کتاب تصنیفی واردر جنیدك یارانلرندندر (وینه جنید حضرتلری محمد بن فضل نام عزیزدن نقل ایدر دیمشدر که دین اسلامك کتمسی درت شیدندر (بری بیلدکلری ایله عمل ایلمدکلرندن ایکنجی بیلیوب عمل ایتدکلرندن اوچنجی ایشلدکلری عملی اوکرنمدکلرندن دوردنجی خلقی اوکرنمدن منع ایتدکلرندن دین اسلام بونلردن یقلور کیدر بیورمشدر (برکیلی مرحوم جنید حضرتلرندن بو مشایخك کلماتنی رسالهٔ قشیریه دن الوب نقل ایتدکدنصکره دیرکه نظر ایله ای طالب حق اولان مرد عاقل که بونلر علماء طریقتك اولو

مشایخی

مشایخی واهل سلوکك عزیزلری ایکن نه مرتبه شریعت مطهره یه تعظیم ایدوب باطن علمی انك اوزرینه بنا ایده یورلر وسیرت احمدیه ده وملت حنیفیه اوزره کیدیورلر (امدی صاقین سنی جاهل شیخلرك شطح وطاماتی یعنی باطن علمدن دم چالدیغی ترهاتی مغرور ایتمسون بونلر علماء شریعتك یولندن ومذکور مشایخ طریقتك قولندن طشره چیقدقلرندنصکره مفسد وضال اولورلر وای انلره وانلره تابع اولانلره وانلرك حالی کوزلدردینلره انلر طریق حقك قطاعیدر حقی باطل ایله قارشدیررلر وحق نه اولدیغی کتم ایدرلر فقیر ایدر بن صحرالرده یولجی یولین باصن قطاع طریقدن بونلر اشدر زیرا یول باصوب قتل نفس ایدن کناه کبار ایتمش اولور کافر اولمز وابدی جهنمده قالمز واولدردیکی آدم مؤمن ایسه * من قتل عند ماله فهو شهید * حدیث شریفی موجبجه شهید اولوب جنته کیدر ونوعا اول آدمه ایلکی طوقنمش اولور اما جاهل اولوب عقیده سی پاك اولمیان شیخ کچینلر امی مؤمنلرك عقیده سنی افساد ایدوب ایمانلرندن آیرلمرینه وابدی جهنمده قالملرینه سبب اولور زیرا علماء عظام یازمشلردر که ایمانی کیدرن سببلرك اقواسی اوچ سببدر اولکی حب دنیا ایکنجی ظلم عباد اوچنجی عقیده واعتقاد بوزغونلغیدر ایمدی مؤمن قرنداشلره بو بابده نصیحت اجمالیه بودر که تفسیر واحادیث نقلنه قادر اولمیان شیخه جدا بیعت ایتمیه لر تا که عقیده لرین پاك طوتوب سلیم الصدر قلالر (اوچنجی اقتصاد فی العملدر یعنی عملده اعتداله رعایت ایدوب نه حددن اشوره ونه اکسك ایلیه وبو بابده آیات کریمه لردن دلیل کتوردیکی دلیلك بری * یرید الله بکم الیسر ولا یرید بکم العسر * معنای شریفی بودر که الله تعالی هر امرده سیزه قولایلق مراد ایلر زحمت ومشقت مراد ایلمز وبر آیت کریمه سنده بیوررکه ای ایمان کتورن کیمسه لر الله تعالی سیزه حلال ایتدیکی اشیاء لذیذی حرام ایتمك وتجاوزلق ایدوب حرامه دخی حلال دیمك الله تعالی محقق تجاوزلق ایدنلری سومز یعنی انلره رضاسی یوقدر واحادیث شریفه لردن

مطلب الاقتصاد فی العمل

دليلارينك بری بودر كه انس رضی الله عنه روايت ايدر كه تحقيق
رسول اكرم حضرتلری بيوردیكه (نفسكزه قتی قتی عمللری يوكلتمك تاكه
الله تعالی يوكلنديكزی اوزر يكزه واجب قيلميه زيرا برقوم نفسلرينه قتی
عمللری يوكلنديلر ايسه اول يوك ايله قالديلر حالا صومعه وكنيسالرده اولان
رهبانلر انلرك بقاياسيدر (ورهبانية ابتدعوها ما كتبناها عليهم) آيت
كريمه سندن فهم اولنسان كبی كه الله تعالی بيورمشدر اول رهبانيت
كندی ايجاد لرندندر بز اوزرلرينه فرض ايلمدك وخبرده كلمشدركه
انس حضرتلری نقل ايدر اصحاب كزيندن بر بلوك كيمسه لر حضرت
پيغمبرك حرم مباركنه كلوب خاتونلرندن حضرتك عبادتی نه مرتبه
اولديغنی سؤال ايتديلر انلر دخی خبر ويرديلر كه كاه نماز قيلار كاه
ياتوب اويور كاه اورج طوتر كاه افطار ايدر انلر بو خبری الدقلرنده
فكرلنوب ديرلر كه بزمله پيغمبرك بينی بين السماء والارض انك كلمجك
وكچمش كناهلری يارلغنمشدر بز انكله برابر اولمازز همان بزه لازم اولان
محكم عبادت ايتمكدر ديوب بری دير كه بن بوندن بويله بتون كيجه لری
نماز قيلوب اويومايم كرك بری در كه بن دخی ييل اورجنی طوتسم
كرك بركون افطار ايتميم كرك و بعضيسی دير كه بن عورتلردن آيريلوب
بوندن بويله اولنماسم كرك و بعضيسی دير كه ات يميم كرك اول حينده
حضرت حبيب الله عليه الصلوة والسلام چيقه كلدی وانلره ديديكه
سزمی بويله وبويله سويلمش سز وعهد ايتمش سز آكاه اولك والله
حقك عظمت وجلاليچون بن سزدن زياده قورقانلردنم وزياده تقوی
ايله عمل ايدنلردنم امابن صائمده اولورم افطارده ايدرم نمازده قيلارم
و ياتورده اويورم وخاتونلری دخی آلوب نكاحلنورم هر كيم بنم سنتمی
طوتمز ايسه بنم خاص امتمدن دكلدر ديو بيوردی (واصحاب كزيندن
ابی جحفه روايت ايدر رسول الله صلی الله عليه وسلم ابو الدردا ايله سلمان
فارسيی قرنداش ايتدرمش ايدی پس بركون سلمان ابو الدردانك
زيارتنه واردی و دردا اناسنی يعنی ابو الدردانك اهلنی كهنه لباسلر ايله
و فقيرانه هيئتله كوردی حالك نه در خاتون ديو سؤال دنصكره

انك بو هيئتدن سؤال ايلدی ام الدردا ديديكه قرنداشلغك ابو الدردانك
هيچ دنياالغه حاجتی اولمديغندن بزی بو حاله براقشدر ديو جواب ايتدی
بعده ابو الدردا دخی كلدی وسلمان اوكنه سنت قديمی اوزره طعام
كتوردی بيور ياسلمان بن صائمم ديدی سلمان دخی لاوالله بن دخی
يمم سن يمينجه ديوب ابو الدردا ايه افطار ايتدردی پس اول كون سلمان
ابو الدردا اونده قالوب اخشاملدی كيجه اولوب ياتاجق وقت كلدكده
ابو الدرداسز يانك بن كيجه يی قائم اولورم ديو يا تمق استيجك سلمان
يات اشاغی راحت ايله يا اباالدردا ديدی اول دخی ياتوب براز
او يودقدنصكره مراد ايتديكه ينه قالقه سلمان نم ياتخی ديوب
اذن ويرمدی كيجه نك آخری كلوب ثلثانی كچدكده قم الآن يا اباالدردا
ديو ايكيسی يله قالقديلر وصباحه دك نمازده اولديلر بعده سلمان
ايتدی ياتخی سنك اوزركده ربكك حقی واردر واهليكك حقی واردر
كندی نفسكك دخی حقی واردر ايمدی هر بر حق صاحبنه
حقنی ادا ايله ديدی بعده معا حضرت سرور كائناته وارديلر
وابو الدردا بو ماجرايی اكدی وبيان ايتدی حضرت بيورديكه
صدق سلمان يعنی سلمان كرچك ديمش سوز انكدر (انس رضی الله
عنه روايت ايدركه بركون حضرت رسول الله صلی الله تعالی عليه
وسلم مسجده كيروب ايكی درك اراسنده كرلمش برايب كوردی
سؤال ايتدی يا انس بوايپ ندر ايتدی زينب خاتونك بغلديغی
ايپدر هر باركه نمازده طورمقدن يورياوب عاجز اولسه ايپه طوتنوب
طورر حضرت ايپی چوزديروب ايتديكه هر قچن كه سزدن بريكز
نماز قيلسه يعنی نافله سرور وشوق حالنده قيلسون واكر يوريلوب
كسل باصرسه اوتورسون ديو بيور ديلر ابن عباس رضی الله عنهما
روايت ايدركه حضرت رسول اكرم صلی الله تعالی عليه وسلم بيوردركه
عزيمت اولان عبادتی وجوده كتورمكی حق تعالی سوديكی كبی
رخصتی دخی سور و بر روايتده معصيتك تركنی سوديكی كبی رخصتك
وجوده كتورلمسنی سور رخصت وعزيمت ندر ديو سؤال ايدرسك

مثلا مسافر ایکن رمضان شریفی صائم اولمق عزیمتدر صائم اولمامق
رخصتدر یعنی بو حدیث شریفلردن اکلانن بودرکه عابد اولن
مؤمنلر نفسلرینی قتی مجاهده یه دوشورمیوب اقتضا ایتدیکی یرده
رخصتله دخی عمل ایلسونلر (ودخی مسلم و بخاری علیهما رحمة الباری
اهل حدیثك اولوشیخلریدر وانلرك نقلی حدیثك معتبرلریدر
عبدالله بن عمرو بن عاصدن نقل ایدرکه عبدالله دیمشدرکه عمرم
اولدقچه کونمی صائم وکیجه می قائم اولورم دیدیکمی مکر حضرت
پیغمبر محمد علیه الصلاة والسلامه خبر ویرمشلر پس رسول الله علیه
الصلاة والسلام حضرتلری سن بویله دیمشسن واقعمیدر دیو بندن
سؤال ایتدکده ایتدم بابام انام سکا فدا اولسون یارسول الله دیدم
رسول الله بکا ایتدیکه سن بوکا قادردکلسن انجق کاهیجه صائم اول
وکیجه نك برمقدارینی قائم اول هرآیده اوچ کونی صائم اول هرکونی
اون یرینه اولوب ییل اورجنی طوتمش اولورسین بن ایتدم یارسول الله
بن بوندن افضل صومه قادرم حضرت رسول الله دیدیکه بوندن
افضل استرایسك برکون صائم اول وایکی کون افطار ایله بن ینه
دیدمکی بوندن افضلنه قادرم حضرت رسول الله بیور دیکه برکون
صائم اول برکون افطار ایله وصوم داود بودر افضل صیامدر
بن دیدمکه یا رسول الله بوندن افضلنه قادرم حضرت رسول الله
بیوردیکه بو صومدن افضل صوم یوقدر یعنی نافله صوم اراسنده
بو صوم داوددن ثوابلو صوم اولماز (و بر روایتده دیرکه تحقیق سنك
وجودکك حقی واردر وزوجه کك ده حقی واردر وسنی زیارت ایدنلرکده
حقی واردر یعنی وجودیکه رفق ایدوب عبادتده عاجز اولاجق قدر
قوتسز قومامق کرك وزوجه ایله حسن زندکانی اولمامق مرتبه سنه
وجودك کتورممك کرك وزیارتکه کلان کیمسه لره طعام کتورد کدنصکره
انلر ایله بیله یمك انلرك حقیدر ابدی هرکون ویا اکثر ایامده صائم
اولنجه بونلرك حقی ضایع اولور بوسببدندرکه شرعة الاسلامده یازارکه
ییل اورجنی طوتمق مکروهدر وینه طریقتده دیرکه حضرت رسول الله

بیورر ییل اورجنی طوتان کیمسه نه صائمدر ونه افطار ایتمشدر زیرا
طبیعت انجق کیجه ایله یمکی معتاد ایتمکله کوندز یمك عادتی اولوب
عبادت دیلمه دن قلمشدر و بر غیر روایتده حضرت رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم مذکور عبدالله ه ایتمش اشتدمکه سن
هر کیجه قرآن عظیمی ختم ایدرمشسن بلی یارسول الله دیدم بیوردیکه
آیده بر ختم ایله بن ایتدم بوندن افضلنه قادرم یا رسول الله
ینه بیور دیلرکه اکر افضل استرایسك یدی کونده بر ختم ایله
بوندن افضل اولماز مذکور عبدالله ایدر حضرته بو خصوصده زیاده
ثقلت ایتدیکم سببیله بیور دیکه (ای عبدالله بلکه عمرك اوزون اولوب
پیرلك عالمنه کله سین اول زمان دیه سنکه نولیدی بن رسول اللهك
رخصتنی قبول ایتمش اولیدم (و بر روایتده حضرت بیورمشدرکه
اورجلرك الك مقبولی یعنی نافله اراسنده حضرت داود صومیدرکه
برکون بر برکون صائم اولوردی ونافله نمازك الك مقبولی حضرت داود
نمازیدرکه نصف کیجه یه دك او یوردی وثلثنی قائم اولوب نماز قیلاردی
وینه سدسنی یعنی التنجی حصه سنی صباح اغرمزدن اولجه استراحت
ایچون او یوردی (امابو خصوصده فقهانك کلامی بودرکه صاحب
طریقه اختیار نام کتابدن نقل ایدرکه دیمشدرطورر کن فرض نمازی
ادا ایتمکدن عاجز اولاجق مرتبه یه وارنجه ریاضت ایدوب کشی
کندوبی آج طوتمق جائز دکلدر وداپلی حضرتنك بیوردیغی (نفسك
مطیتك فارفق بها) حدیثیدر یعنی وجودك سنك طوارکدر اکا رفق ایله
یعنی ملایمتلی طوت رفق دکلدرکه طمرلرك سکرلرك کسوب وجودك
اریده سن ودخی عبادتك ترکی جائز اولمدیغی کبی ترکنه سبب اولاجق
قدر اچلق دخی جائز دکلدر وینه انجلین اختیار نام کتابده دیرکه کسب
وکار برقاچ نوعدر بری فرضدر کندی نفسنه واهل وعیالنه وقضاء

مطلب انواع کسب

دیونه یتیجك قدر و برنوعی مستحب درکه بو فرض اوزرینه ارتورمق
تاکه انکله فقرایی کوزه ده وخصمنه واقرباسنه بولنه و بو مرتبه کار
افضلدر نافله نماز قلمقدن واورج طوتمقدن زیرا نافله نك فائده سی انجق

کندینه در اما کسبك نفعی هم کندینه وهم غیری یه در و بوکا دلیل
نه دیر دیرسك حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلامك قولید رکه
بیورمشدر * خیر الناس من ینفع الناس * یعنی خلقك خیرلیسی اول
کیمسه در که ناسه فائده سی طوقنه وصراط سوی نام کتابده وغیریده
یازارکه غنیٔ شاکر فقیر صابردن اولی در فائده سی خلقه اولدیغی سببدن
کرچك صوفیون طائفه سی فقیر صابری ترجیح ایدرلر دلیللری بودرکه
یوم قیامتده فقرا اغنیادن بشیوزییل ایلرو جنته کیررلر دیرلر اما
فقها بو حدیثی غیر پیغمبرلرك امتی اغنیاسندن فقرا ایلرو کیرمك اوزره
حمل ایدرلر * الید العلیا خیر من الید السفلی * بیوردیغنك معناسی
ویرن کیمسه نك الی الان کیمسه نك الندن خیرلو در دیو تحفة الملوکده
قید ایلمشدر فقهانك بر دلیلی دخی بودر (کسبك اوچنجی نوعی مباحدرکه
اول فرض اوزرینه زیاده اوله تجمل ورفاهیت واظهار نعمت ایچون
(دردنجی نوعی حرامدرکه اول تفاخر وتکبرلك ایچون قزانیلان مالدرکه
اکر حلالدن دخی اولورسه بو نیت ایله ینه حرامدر (وینه طریقتده
تاتارخانیه نام کتابدن نقل ایدرکه برجماعتك شهرلردن طشره بریرده
جمع اولوب کندیلرینی لذیذ وحلال طعاملردن کسوب وبی کار اولوب
انده حقه عبادت ایلملری مکروهدر لازم ومستحب اولان بودرکه کسب
حلال ایلیوب شهرلرده جمعه وجماعاته ملازمت ایدهلر بومحلده صاحب
طریقت برسؤال کتورمش اکر دینورسه سنك بوفصلده نقل ایلدیکك
دلیللر مشایخ سلفك یازیلان احوالنه معارضدرکه انلرك قتی قتی
ریاضتلری وکثرت مجاهدهلری شو مرتبه ایدیکه کیمی ییل اوروجنی طوتوب
وکیجهلرین قائم اولمق ویتسو ابدستیله صباح نمازین قلمق وصوم وصال
ایلمك یعنی اوچر کون یدیشر کون قرقر کون یمك ولذیذ طعاملردن
اجتناب ایتمك وکونده بر یاایکی یا اوچ کره قرأن عظیم ختم ایتمك واقع
اولمشدر بوکا نه جواب ویریلور جواب بودرکه اولا وحی بیوریلان
کلامله غیری کلام بیننده معارضه اولماز تا که جوابه محتاج اوله سکا لازم
اولان قرأن عظیمك وحدیث شریفك بیوردیغنی طوتمقدر دینور

(ثانیا اول مشایخدن نقل اولنان روایتك صحتنه تسلیم دکل زیرا انلرده
بحث وتفتیش اولنمامش حدیث روایتنده اولدیغی کبی بلکه
اکثریسنده سند ودلیلدن خالیدر قرأن عظیم واخبار نبویه ایسه بویله
دکلدر پس ایکیسی برابر اولمدیکه بری برینه تعارض ایلیه (اوچنجی
جوابمز بودرکه کچن حدیثلرده نفسه قتی اشوری زحمت ویروب عبادت
ایلمك ایکی علت ایله علتلندیکه علم کلامده برینه برهان لمی دیرلر که
علت قویه در انك ایچون اول فعلی ترك ایتمك اقتضا ایدرکه قتی آج
اولمق نفسك هلاکلغنه وغیر ایچون واجب اولان حقی ضایع ایتمکه
یا عبادتی ترك ایتمکه ویامداومتنی ترك ایتمکه سببدر دیدکلریدر (وایکنجی
علتنه برهان انی دیرلر که اول دینلان حکمی تحقیق ایدر علتدر وانك
بیانی بودرکه حضرت حبیب الله علیه الصلوة والسلام رحمة للعالمین
کوندرلمشدر وجمیع ناسدن حقی زیاده بیلن وعظمتنی اکلایوب خوف
ایلین اول ایکن نیچون اویله آغر عبادتلرده که مشایخدن نقل اولنور
اول دخی چالشمزدی واصحابنی منع ایتدیکی حاشا که بخلندن اوله بلکه
تکری تعالی یه زیاده یقین ایده جك طریق ذکر ایتدیکی طریقدر غیری
اولیدی انی بیان ایدوب کندی دخی انی وجوده کتورردی * ایمدی
بز بوندن قطعی بیلورز که بزه حدیثلر ایله بیان ایتدیکی وبیوردیغی
طریق معرفة الهیه اولاشدریجی ورضاء شریفنه یاقلاشدریجی طریقدر
حتی حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حدیث شریفنده
بیورمشدر اکر حضرت موسی صاغ اولیدی بنم شریعتمه کیروب بکا
تابع اولمقدن غیری چاره بوله مزدی ایمدی بو عزیزلرك سنتدن خارج
ایشلرینی شوکا حمل ایدهرزکه قالبلرینك مرضلرینی اول آشوری
مجاهدهلر ایله علاج ایلدیلر غیردو دلو ازاله سی ممکن اولمدیغندن
یاخود اول عبادت انلره عادت وطبیعت ایستکی اولمغله انی غدا
ایدینوب وحق زوجهلرین اکسك ایتمش اولهلر یوخسه شو اعتقادده
اولمق کرك که انلرك ایتدیکی عبادت حضرتك بیوردیغی عبادتدن
افضل اوله (اما برکیمسه دیسه که بزم پیغمبریمز مرتبهٔ کمالدن برمقامه

ارشمش ایدیکه انی حققه توجهندن برشی مانع اولمازدی کرك خلقله سویلشمسی وکرك یمه سی وایچمسی واویومسی وکرك خاتونلریله قارشمه سی اکا خلوت وعزلت برابر ایدی آنکیچون همان عبادات ظاهره ایله قانع اولوب امتنه دخی انی اوکردردی زیاده مجاهده اوکرتمزدی بو کلامی سویلین کمسه یه کفرخوفی واردر حتی بو کلامی سویلین دیمشکه مشایخدن بعضیسی بودرجه یه کلدکده دیمشکه بنی بوحالده کورن زندیق اولور واولکی حالمده کورن صدیق اولور یعنی صوکنده همان بش وقتن قیلوب فرضی وسنتی ادا ایلیوب اکل وشرب ایدوب یاتور واویور ایمش عوام کبی پس اولکی ریاضتلرین بیلن انی اول حالده کوردکده انکار ایدوب زندیق اولور واولکی حالنده کورنلر انك مجاهده سنه باقوب انلردخی اول یوله کیروب صدیق اولورلر دیمکدر بونك کبی سوزلرقتی بکلشدر زیرا مؤمن مقامات اولیادن برمقامده اباق باصسه عبادتنی آرتورر وحق تعالینك ویردیکی نعمته شکراوزره اولور نتکیم حضرت سرور کائنات علیه افضل التحیات کیجه ایچنده نمازده زیاده اباق اوزره طورماسندن مبارك اباغنده اغری پیدا اولدی اول زمان عایشهٔ صدیقه دیدیکه یارسول الله سنك ماتقدم وماتأخر کناهلرك یارلغنمش اوله نیچون بومرتبه نفسکه زحمت ویررسك حضرت دیدیکه (افلا کون عبدا شکورا) یعنی خدانك بواولو نعمتلرینه شکرایدیجی قوللرندن اولمایمی ایمدی برکشی کرك نعمت دنیویه یه وکرك اخرویه یه واصل اولوب ترقی بولدقجه عبادتنده دخی ترقی ایتمك واجبدر تاکه نعمتی ازدیاد بوله * نتکیم حضرت مولانا قدس الله سره الاعلی دیمشدر (شکر نعمت نعمتت افزون کند کفر نعمت ازکفت بیرون کند) معناسی بودرکه نعمتك شکری سنك نعمتکی زیاده ایدر کفران نعمه نعمتکی الکدن طشره چیقارر ونعمتك شکری دخی هم قولله وهم فعلله اولور قولله اولدرکه * الحمد لله تعالی بزه بو نعمتی ویردی دیو خلق ایچنده دخی انی سویلیوب تحدیث نعمت ایده اما شکر فعلی اولدرکه اول نعمتك برمقدارینی محتاج اولانلره

بذل ایلیه وبوشکر لساندن شکربدنی نیجه درجه اقویدر اول سببدن شیخ سعدی بو بیتده الی لساندن اوزرینه تقدیم ایتدیکه دیمشدر (ازدست وزبان که براید * کز عهده شکرش بدر آید) معناسی بودرکه کیمك الندن دخی دیلندن کلورکه باری تعالی حضرتلرینك شکری عهده سندن طشره کله * ایکنجی باب شریعت محمدیه ده اولان امور

مطلب شریعت محمدیه‌ده امور مهمه

مهمه بیاننده درکه اعتقادی لازم اولاجق شیلردر (بوباب دخی اولکی کبی اوچ فصلدر اولکی فصل تصحیح اعتقاد بیاننده در واعتقاد کوکلده برشیئ قطعیجه بیلمکه واذعان وقبول ایتمکه دیرلرکه هیچ شبهه احتمالی اولمیه وبوکا عقیده دخی دیرلر ایمدی بوذکر اولناجق ماده لری قطعیجه بیلمك واینانمق هرمؤمنه لازمدر تاکه ایمانی واعمالی درست اوله زیرا عقیده درست اولمدقجه اعمال درست اولماز بناسی بونلردر وبوعلمه علم کلام وعلم توحید وعلم اصول دیرلر اهل سنت والجماعت مذهبی یعنی رسول اکرمك واصحاب کزینك مذهبی بودر وبومذهب صاحبلرینه فرقهٔ ناجیه دیرلر واول یتمش ایکی فرقه که یرلری جهنمدر بوحدیث شریفده بیورر انلره اهل قبله دیرلر * ومعلوم اوله که درت مذهب واردر حنفی وشافعی ومالکی وحنبلی بونلرك جمله سی اهل سنتدر وبواصولده متفقلردر انکیچون دوردنه ده حق دیرلر انجق بومذهب صاحبلرینك اختلافی عملیاتده در یعنی انساندن صادر اولاجق عبادتلرده وسائر ایشلرده در یوخسه بواعتقاد بابنده جمله سی یك دل ویك جهتدر وجمیع انبیا وملائکهٔ سما ویرلرده طریق اسلامی طوتن امت جمله سی بواعتقاد ایله معتقدلردر الا امت محمد اراسنده اول یتمش ایکی فرقه بواعتقاد بابنك اکثرینه قائل دکللردر اول سببدن یرلری ناردر ایمدی اوقیان ودکلیان قرنداشلر غفلت یوخین قولاغندن چیقاروب جان وکوکلدن دکلمك کرکدر زیرا امام اعظم حضرتلری فقه اکبرنده دیمشدرکه برانسانه توحید بابنده برمشکل عارض اولسه عندالله تعالی حق نه ایسه اول حالده انی اعتقاد ایده اما اویله آلیقومیوب علمادن اول مشکلی حل ایدنجیه دك استفسار

مطلب تفصیل اعتقاد اهل السنة والجماعة

ایلیه زیرا توحید بابنده شك وتوقف ایتمك كفردر دیو تحریر اولنمشدر اكابناء بو محلی تفصیله كتوردك تا كه سائر حكایات كتابلرینده بو محلی قیاس ایدوب غفلتله كچمیه‌لر بیت (یاالهی سن عنایت قیل ودادی عاجزه * كیم صفات وذاتكك وصفن كمالیله یازه * مؤمنه واجبدر كه اعتقاد ایلیه تحقیقا الله بردر اكا برشی بكزمز جسم وعرض دكلدر عرض اكا دیرلر كه جسمه محتاج اوله رنك ورایحه كبی ایمدی الله تعالی بونلردن برینه بكزمز جوهر دكلدر جوهر اكا دیرلر كه اندن جسم حاصل اوله یعنی پاره‌لنمغه قابل اولمیان كوچك پارچه‌لره دیرلر الله تعالی اندن منزهدر صورت دكلدر اوجی ونهایتی اولور شی دكلدر وجزء جزء اولاجق شیء كبی دكلدر یمز وایچمز واندن اولاد طوغمدی وكندی طوغمدی نتیجه بودر كه اكا بكزر شیء اولمز مكان ایتمز واوزرندن زمان كچمز وآلتی جهتدن برجهتی یوقدر یعنی صاغدن وصولدن واوكدن وآردن واوستدن وآلتدن منزهدر وبونلرك برنده دكلدر وانك اوزرینه برشی واجب دكلدر وخلق ایتدیكی شیلردن برحادث ذاتنه یاقلشمز حكیمدر برشیئی ابشلمز ویراتمز الا برحكمت وفائده ایچون دیلدیكنی ایشلر ذاتنك ایجاب واقتضاسیله دكل ومختاردر نقصان صفتلرندن منزهدر وكمال صفتلریله موصوفدر وصكره‌دن حاصل اولاجق كمالدن منزهدر قدیمدر ازلیدر وابدیدر یعنی اولی وآخری یوقدر (والله تعالینك سكز صفتی واردر كه ذات شریفیله قائملردر وبوصفات ازلیدر اماباری تعالینك عینی دكلدر وغیریده دكلدر واول دیدیكمز صفاتلردن (بری حیات صفتیدر كه علم وقدرتك صحتنی اقتضا ایدر یوخسه یارتدیغی ذی روح حیوانی كبی دكلدر اكا بكزمز (بری علم صفتیدر امابزم علممز كبی دكلدر كه صكره‌دن حاصل اولمش اوله انك علمی ازلیدر (اوچنجی قدرت صفتیدر مخلوقنك قدرتنه بكزمز وانك قدرتی قتنده اون سكز بیك عالمی یراتمق ایله برسككی یراتمق برابردر وهیچ عجز كلمز (دردنجی صفتی سمعدر یعنی ایشتمكدر امابزم اشتمز كبی دكلدر حتی برآدم برآدمه برشی فسلدسه اكر اول

آدم انی ایشتمسه الله تعالی انی اشیدر وقرنجه باصدقده اباغنك سسنی اشیدر (بشنجی صفتی بصردر یعنی كورمكدر اما بزم كورمز كبی دكلدر قرانكو كیجه ایچنده قره قرنجه‌نك قره‌طاش اوزرنده كزدیكنی كورر یرلر وطاشلر وكوكلر ایچنده مضمر اولان شیئی كورر (التنجی صفتی ارادتدر یعنی دیلرایسه برشیئی یرادر ووجوده كتورر ودیلمزسه كتورمز یوخسه برشیئی یراتمق شانندن اولوب انی یراتممغه مجالی اولمیه اویله دكلدر مثلا آتشك عادتا یاقسی كبی كه یاقق انك شانندر ارادتی الده دكلدر الله تعالی بوكا بكزمز (یدنجی صفتی تكویندر یعنی برشیئی عدمدن وجوده كتوروب اولدرمق یاخود وجوددن یوق ایتمك برصفت ازلیسیدر (سكزنجی صفت كلامدر یعنی سویلمك امابزم سویلمه‌مز كبی دیل واغز وحرف وصوت ایله دكلدر زیرا انك كلامی سائر صفات سبعه‌سی كبی ازلیدر بوحرفلر وصوتلر بزه تعلیم ایچون یرادلمش اول سببدندر كه كلام الله یعنی قرآن عظیم مخلوق دكلدر دینمشدر (ودار آخرتده الله تعالینك دیدار شریفن كورمك حقدر قرآن ایله ثابت وعقلا جائزدر جنتده كوریلور اما مكانده وجهتده مقابله‌ده دكلدر بلا كیف یعنی نته‌لكسز كورینور امادنیاده كورنمسی عقلا جائزدر اما نقلده علما اختلاف ایلدیلر اصح قولده حضرت حبیب اللهدن غیری‌یه كورنمسی واقع اولمامشدر اما رؤیاده كورنمسنده دخی

مطلب حق تعالی حضرتلرینك رؤیاده كورلمسی

علما اختلاف ایلدیلر صورت وجسمدن منزه اولدیغیچون بعضیلری جائز اولمه‌سنی منع ایلدیلر وبعضیلری رؤیاده كورمك جائزدر دیدلر ونیجه مشایخدن كوردكاری نقل اولنور اما الله تعالی كندی ذات شریفنی علی الدوام كورمسنده هیچ علمامز بیننده اختلاف یوقدر فقه اكبر شرحنده بویلجه مسطوردر (وعالم جمیع اجزاسیله وصفاتیله حادثدر یعنی عرش اعلادن یرلر آلتنه وارنجه جمیع كراستسیله ولونیله حادثدر یعنی یوقدن وار اولمشدر الله تعالینك یراتمسیله اندن غیری خالق یوقدر وجمیع موجودات انك تقدیریله وعلمیله وارادتیله وقضاسیله در (وقوللرینك اختیارلری واردر عملرنده اول اختیارلرینه بناء

صالح عمللرينه ثواب ويريلوب ويرامز عمللر يچون عقاب اولنور
وعمل صالح الله تعالينك رضاسيله ومحبتيله در اما يرامز عمللر الله تعالينك
رضاسيله ومحبتيله دكلدر والله تعالينك ثواب ويرديكى محض فضلندندر
يوخسه عبادتله مستحق دكللرز والله تعالى نك عقاب ايلمسى محض
عدالتدر ظلم دكلدر زيرا اعضاء صحيحه ويرديكندن غيرى اختيار
دخى ويرمش ايدى وقدرت ويرمشدر واول قدرت فعله مقارنتله
خلق اولنور يعنى الله تعالى قادر اوليانه تكليف ايتمز الا قدرتى اولانه كه
عقل وسمع يرنده اولدقده اوزرينه قدرت بناقيلنور وفعلنه مباشرت
ايتديكى كبى اول فعل خلق اولنور مثلا ابدسته يابشديغك كبى قدرت
خلق اولنور يعنى ابريغى اكديرسين آبدست آلورسين يوخسه تنبللر كبى
اوتورب جبريلر مذهبنجه انسانك الندن نه كلوردير ايسك ابدسته قدرت
وعبادته لياقت خلق اولنمز وعبد قدرتى اوليان شيئله تكليف اولنمز
ومقتول كندى اجليله اولمشدر واجل بردر يعنى حكمانك ديدكلرى كبى
اجل ايكيدر قتلدن وياطاعون كبى آفتدن كتمسى مقدم اولوب
ايكنجى اجلى كندى طبعيله اقتسزاولمسى اوله واولكيسنه اجل اختزامى
ايكنجيسنه اجل طبيعى ديرلر اويله دكلدر زيرا بو اجل تقدير الهى
ايله در وعلم الهيده ينه اولاجق بردر (لكن بو محلده اكلامق كركدر كه
بزم علمامز اجلى برغيرى طرزله تقسيم ايدوب ديمشلر كه اجل ايكى قسمدر
برى اجل قضا وبرى اجل معلقدر اجل قضا اولدر كه الله جل جلاله
بركشينك اجلنى تقدير ايتدكده ولوح محفوظه يازدقده زياده لكنه سبب
اولانلردن برينه تعليق ايتمش وباغلامش انجق قطعيجه يازمش
بو فلان ابن فلانك عمرى شوقدر بيك نفس اولوب اجلى فلان وقتده در
ديمش اوله بوكا اجل قضا واجل مسمى ديرلر كه تغيير قبول ايلمز *
فاذا جاء اجلهم لا يستأخرون ساعة ولا يستقدمون * آية كريمه سى
بو اجل قضا حقنده در * اذا جاء القدر لا ينفع الحذر * حديث شريفى
بو قسم تقديردن صقنمق فائده ويرمديكنى بيان ايدر واجل معلق اولدر كه
الله تعالى بركشينك عمرنى تقدير ايدوب لوح محفوظه يازديغنده

مطلب اجل قضا واجل معلق

برصيه تعليق ايلر وباغلر مثلا فلان ابن فلان ربسنه مطيع اولوب صدقهٔ
فلانيهٔ ويررسه وصلهٔ رحم ايلرسه عمرى سكسان يل اولسون واكر صدقه
ويرميوب صلهٔ رحم ايلميوب ربسنه عاصى اولور ايسه عمرى قرق يل
اولسون ديو قيد اولنور بوكا اجل معلق ديرلر اكر اول شرطى يرينه
كتوررسه عمرى دخى اوزون اولوب ينه اجلى براولوب صكره كى اجليله
اولور واكر عمرى اوزونلغنه سبب اولان شرطلره مقيد ومشغول اولميوب
وجوده كتورمز ايسه عمرى دخى اوزون اولميوب اولكى اجل ايله وفات
بولور وبوكا دليل سرور كائناتك * الصدقة والصلة تزيدان فى الاعمار *
قول شريفيدر يعنى ديمك اولور كه صدقه ويرمك وصلهٔ رحم ايتمك
عمرى زياده ايدرلر ايمدى حقيقتده ينه اجل بردر يا اجل قضا يا اجل
معلق اولاجقدر وبو اجل معلق غير معين اسباب اوزرينه دخى معلق
اولور نتكيم قرآن عظيمده انى آشكاره ايدر دليل * ولا تلقوا بايديكم
الى التهلكة * آيت كريمه سيدر معناى شريفى كنديكزى هلاكلغه
براقمك تاكه اجله سبب اولاجق شرط بولنميه ديمكدر نتكيم شيخ
سعدى بو معناده ديمشدر بيت * كرچه كس بى اجل نخواهد مرد *
تو مرو در دهان اژدرها * معناسى بودر اكرچه كيمسه اجلسز اولمز
اما سن اژدرها اغزينه كتمه زيرا احتمال كه اجلك اكا معلق اوله اما
اكر معلق اولمامش اوله قورتلمق اولور ولكن تقديرنه اولديغنه
كيمسه نك علمى اولمديغندن مؤمنه لازمدر كه عمرينه ودينه ضرر
ويرهجك شيلردن اجتناب ايدوب عمر وعمل صالح ازديادينه سبب
اولاجق شيلرى وجوده كتوره تاكه دين ودنياسى معمور اوله بو محل
مناسبتيله كتب كلاميه دن نقل اولندى (كلدك ينه طريقت كلامنه
بلمك كركدر كه رزق كه انسان وحيوان غدالنديغى شيئه ديرلر بزم
مذهبمزده حلالنه وحرامنه رزق ديرلر وهركس كندى رزقنى تقدير
اولنديغى اوزره ييوب تمام ايدر نه غيرك رزقنى يرونه غير كيمسه انك رزقنى
يروكشينك كندندن صكره فلان مالى كندويه مقدر رزق دكل ايمش
غيرينك رزقى ايمش اندن اوتورى ديمشدر كه انسان رزقندن زياده

یمز اماقرا نور (وکافرلره ومؤمنلرك بعض عاصیلرینه قبرعذابی حقدر
واهل طاعتك قبرلرنده ذوق وصفا ایلملری حقدر ومنکر ونکیرسؤالیده
وقیردن بویله وجودیله قوپمق ومیزان حقدر دنیا میزاننه بکزمز
وهرکسك عملنك دفترلری النه ویرلمك وعندالله سؤال اولنمق حقدر
وحوض که قیامت اسبسنده امت محمده یوم محشرده ایچورسه لرکرکدر
حقدر مشارق حدیثلرنده یازر که حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی
علیه وسلم بیورمشدر تحقیق قیامت کوننده حوضم اوزرنده طوروب
کلنلری وایچنلری نظر ایدرکن امتمدن برطائفهٔ حوضه یاقلشمدن
قووه لر بن ایدمکه یارب بونلرده بندندر حق امتمندر رب العزتدن
خطاب وندا کله که یاحبیبم بیلمزسین بونلرسندنصکره نه لر احداث ایلدیلر
و بونلر وار دخی کیرو یه کتدیلر یعنی بیوروغکی وسنتکی طوتمیوب
معصیته و بدعته دوشدیلر ویاخود کفر ارتکاب ایتدیلر دیمك اوله ایمدی
بوحدیثده تنبیه واردر که امت محمد دنم دیین کیمسه احداث اولان
بدعتلردن اجتناب ایلیه تا که یوم قیامتده اول حوضدن قوولان طائفه دن
اولمیوب اول آب پاکدن نوش ایلمك میسر اوله و بدعتدن مراد بدعت
سیئه در تکیم بیانی کچدی وبلمك کرکدر که آب کوثر جنتده اولور حوض
ایسه محشر میدانندہ اولور (وصراط حقدر قیلدن اینجه وقلیجدن
کسکین دیلدیکی صعوبت مرورندن کنایه در (و پیغمبرلرك واولیانك
وعلمانك وشهدانك بعض اهل کبائر ایچون وغیر ایچون شفاعتلری
حقدر وجنت وجهنم الآن یارادلمش وموجودلردر و باقیلردر
نه انلر ونه اهللری فانی اولورلر (ومعراج که رسول اکرم صلی الله تعالی
علیه وسلم جسدیله او یاقلقده مسجد حرامدن مسجد اقصایه اندن
کوکلره وحق تعالی دیلدیکی یرلره کتدیکیدر حقدر (واشراط
ساعتدن خبرویردیکی دجالك ودابة الارضك ویأجوج ومأجوجك
چیقمه سی حقدر وحضرت عیسانك کوکدن یره اینمسی وکونشك
مغربدن طوغمسی جمله حقدر ومشارق حدیثلرنده دیمشدر که ابتدا
ظهور ایدن علامت کونشك مغربدن طوغمسیدر واول کون دابة

الارض

الارض دخی چقار ودخی کناه کبائر مؤمنی ایماندن چقارمز وکفره
اوغراتمز وابدی جهنمده آلیقومز وطاعت وعبادتنی محوایتمز الله تعالی
شرك کتورەنی یارلغمز وشرکدن وکفردن غیری یی دیلرسه عفوایدر
توبه سز دخی اولدیسه والله تعالی صغیره ایچون دخی عذاب ایتمك
جائزدر کبائردن اجتناب اوزره ایسه ده والله تعالی محض فضلندن دعالری — مطلب ایمان واسلام بردر
مستجاب ایدر وحاجتلری روا ایدر (وایمان واسلام بردر یعنی ایمان
نه ایسه اسلام دخی اودر که حضرت پیغمبره اینانمغه دیرلر جمیع
حق طرفندن کتوردیکی و بیوردیغی شیئه که بالضروره بیلنمشدر
یعنی تواتر ایله ومشهور اولمغله علم ضروری حاصل اولوب انك کبی شیئه
ایمان کتورمك واجب اولور پس برکیمسه برمتواتر حدیثی ویا مشهور
حدیثی انکار ایلسه کفر لازم کلور زیرا بو ایکیسی علم ضروری یی افاده ایدر
اما اکر خبر واحد ایله ثابت اولان حدیثی انکار ایلسه کفر لازم کلمز اول
سببدن ایمانك تعریفنده بالضروره قیدی اولمشدر (ایمدی ایمان قلبله
پیغمبره اینانمغه دینور امادل ایله اقرار واعمال صالحه نفس ایماندن دکل
انجق میوه سی شکلندهدر ایمان اکسلمز وارتمز زیرا عبد ایکیدن خالی
دکل یاقطعیجه پیغمبره اینانور مؤمن اولور ویااینانمزده کافر اولور وبو
اعتقاد یابی اولمغله قطعیجه تصدیق معتبردر یوخسه ظن غالبله اعتقاد
ایلمك بو بابده جائز دکلدر انجق عملیاتده جائزدر نتکیم فقه اکبرشرحنده
مسطوردر وفقها قتنده تصدیق نبی به دل ایله اقرار ایلمك شرطندر
تاکه اوزرینه احکام شریعت اجرا اولنه اما ایمانك شرط قویسی
اولمدیغندن عذر سببیله ساقط اولور مثلا دلسز آدمدن ساقطدر
زیرا اقراره مجالی یوقدر بردخی کفار ارا سنده کوکل ایله تصدیق ایدن آدم
قتل اولنمق خوفندن اکر دل ایله اقرار ایتمزسه ده عند الله مؤمندر
کذلك بررهبان دین اسلامك حق اولمسنی اکلایوب ومحمد علیه السلام — مطلب اعتقاد قطعی لازمدر
وکتور دیکنه کوکلیله تصدیق ایلسه واینانسه ولکن ریاستدن
ویا بکلکندن معزول اولمق خوفیله شویلجه بلا اقرار دنیادن کتسه
علماء متکلمین قتنده اول شخص عندالله مؤمندر ولکن اظهاردن

ايتمديكيچون واعمال اسلاميه يى وجوده كتوردديكيچون عقوبت
اولنور اما ابدى جهنمده قالمزيرا اصل ايمان كه تصديق بالقلبدر
انده موجود ايدى بوسببدن اوتورى ديمشدركه اسلام وكفر بر حكم
معنويدر ظاهرده كورينان علامتيدر مثلا دل ايله اقرار ايتمك ونماز
قيلمق وزكوة ويرمك ورمضان شريف آيى صائم اولمق وحج ايتمك
بونلر ايمانك شرطيدر يعنى علامتيدر بونلردن كشينك ايمانته حكم
اولنور يوخسه بونلر ايمان تحتنده داخل دكلدر زيرا نماز قيلميان وبازكاة
ويرميان آدم كافر اولمق اقتضا ايدردى اما عاصى اولور كافر اولماز مكركه
بونلردن برينك فرضيتنى انكار ايليه ويا تركى حلالدر ديه اول زمان
كافر اولور اما تكاسل واهمال ايله بونلردن برينى اوزرينه فرض ايكن
ترك ايدرسه فاسقدر وعاصيدر ومؤمن اولان كمسه يه مؤمن ميسن
ديدكلرنده حقا مؤمنم ديه ان شاء الله ديميه تأويلنه قادر اولمزسه كفر
خوفى واردر وايمان كشينك اقرارى وتصديقى اولمغله مخلوقدر
وكسبيدر اما حضرت حقك كنديني بيلمكه واكلمغه وصراط مستقيمه
هدايت ايلمسى معناسنه مخلوق دكلدر دينور يعنى بو كلامك معناسى
بودركه اقرار وتصديق بزم كسبمزدر اما بو اقراره وتصديقه بزى
سوق ايدن وبونلرى اختيار ايتمكى ترجيح ايتديرن هدايت حقدر
بزم كسبمزدن خارج بر معنادر وبو جهتله ايمان مخلوق دكلدر
دينور اول سببدن حضرت بارى جل جلاله حبيبنه * انك لا تهدى
من احببت ولكن الله يهدى من يشاء * بيوردى معناى شريفى
بودركه يا حبيبم سن سوديكك كمسه لره هدايت ايده مزسين لكن
ربك ديلديكنه هدايت ايدر (ايمدى بزم مذهبمزده هدايت قول
النده دكلدر اما معتزله هدايت بزم اليمزده در ديرلر (ومقلدك ايمانى مطلب مقلدك ايمانى صحيحدر
صحيحدر لكن دليل كتورمكه قادر اولمديغندن كناهكاردر ومقلد
اول كمسه دركه طاغ باشنده بيوب غيريدن اشتديكى اوزره اللهك
وحدانيتنه وپيغمبرك رسالتنه ايناته ولكن آى وكوندن وعالمك تبدلندن
الله تعاليك وارلغنه هيچ بر دراو دليلى اولميه مقلدا كاديرلر اما شهر خلقى

مقلد دكلردر ديمشلر زيرا هر برى بر دليل بولمغه قادردر ومعلوم اوله كه
بو جميع مخلوقات خالقك وجودنه دليل وهر برى مذكر رب جليلدر
* وان من شئ الا يسبح بحمده * بيورلديغى بودر ولكن مشايخ
كرامدن نيجه عقله ملايم قوى دليللر نقل اولنور حتى جعفر صادق
رضى الله تعالى عنه ديمشدركه بال اروسندن يك دليل اولوركه صغير
بوجك اولوب برطرفندن زهر وبرطرفندن عسل آقيدوب برى برينه
برازاجق برده قريشمامسى دليلدركه انك صانعى قدرت وحكمت
صاحبيدر وبونى بوطرزله خلق ايدن واردركندولكى ايله اولمامشدر
ومشايخك بعضيسى قرمزى الاجه قرنفلى دليل طوتمشلردركه سياه
طوپراقدن يشل بتدكدنصكره وصاپى يشل ايكن ايچروسنده قزل
رنك وتل قلمله يازلمش شكلنده الاجه لر اولمق صانعى ومصورى
وار ايديكنه روشن دليلدر ديمشلر وبو معنايه شيخ سعدى ديمشدر
بيت * برك درختان سبز * درنظر هوشيار * هر ورقى دفتريست * معرفت
كردكار * ديمك اولوركه اغجلرك هر بر يشل يپراغى عاقلك نظرنده
تكرى تعاليك معرفتيچون بر كتابدر يعنى وجود وقدرتنه دليلدر شيخ
مز بورك توحيد الهيده بو بيتى مقبول حق اولمغله شيخك سعادتخانه سى
اوزرينه ملكلر طبقلرله صچوصچدى يغنى رؤياء صالحه ده كورمشلردر (مثلا
جامى سبحة الاسرارده يازمشدر والله تعاليك بشره كندى جنسندن
معجزاتله وكتابلريله انبيا كوندرديكنده حكمت بالغه واردر واول انبيا
كفردن وكذبدن جميع حاللرنده بريلردر وانلره پيغمبرلك كلديكندن
صكره كبائره وصغائره قصد ايلمدن بريلردر وانلرك اولى آدم آخرى
وافضلى محمد عليه السلامدر وعددلرى على التحقيق معلوم دكلدر
وانلر افضلدر ملئكه نك رسلندن وملئكة الله تعاليك مكرم قوللريدر
دائما امرنى اجرا ايديجيلردر ومعصيت ايشلمزلر ديشى واركك دكللردر
يمزلر وايچمزلر غدالرى عبادتدر وملائكه نك رسلى عامه بشردن افضلدر
وعامه بشر عامه ملائكه دن افضلدر بو محلده عامه دن مراد رسالت
غيريدر ولى اولسون ياغيرى اولسون (اوليانك كرامتى حقدر ازه جيق

زمانده مسافهٔ بعیده قطع ایلمك کبی ووقت حاجتده طعام وشراب ولباسك ظهوری وهواده اوچمق وصواوزرنده یورمك وطاش واغاج وحیوانك سویلمسی کبی وبونلر پیغمبردن صادر اولسه معجزه‌در ولیدن صادر اولسه کرامتدر واکر نبی وولینك غیریدن صادر اولسه یا کذب ویاسحر ویاخود استدراجدر تتکم بیانی کلور واولیا پیغمبر درجه‌سنه یتشمز واول مرتبه‌یه یتشمز که امر ونهی اندن ساقط اوله وعقیدهٔ طحاویده دیمشدرکه (ونبی واحد افضل من جمیع الاولیاء) معناسی بودرکه بر پیغمبر جمیع اولیادن افضلدر یعنی جمله اولیانك درجاتی برنبینك درجه‌سنه یتشمز واولیالرك افضلی ابو بکر صدیق بعده عمر فاروق بعده عثمان ذوالنورین بعده علی مرتضادر رضی الله تعالی عنهم وخلافتلری دخی بوترتیب اوزره‌در (ایمدی معلوم اولدیکه علی سرچشمهٔ اولیا دیدیکی رافضی اعتقادیدر واندنصکره سائر صحابه‌در وانلری خیرایله اکمادن غیری منع اولنور وعشرهٔ مبشره‌دن غیری معین بر کیمسه‌یه اهل جنتدر دیمز صحابه‌دنصکره افضل امت تابعیندر (ومسلمینه لازمدر بر پادشاه نصب ایلمکدرتاکه احکام شرعیه اجراسنه قادر اوله ومسلم حر مکلف رقریشی اوله هاشمی اولمق ومعصوم وزمانه‌سنك افضلی اولمق شرط دکلدر فسق وفجور ایله معزول اولماز وهر برفاجرك آردنجه نماز قیلمق جائزدر امافاسق مجاهر اردنجه کراهت تحریمیه ایله مکروهدر وکراهت تحریمیه ایله قیلنان نمازی وقت وار ایکن دوندرمك واجبدر وقت چیقدقدنصکره دوندرلمز وقضا اولنمز جائزدر دیدیکی بوندندرکه صکره قضاسی لازم اولمیه اما ثوابی اولمز (وادك اوزرینه مسح ایلمك سفرده وحضرده جائزدر (ونبیذ خرما یعنی شربتی وغیری شربتلر حرام دکلدر اما سکری حرامدر (وموتی ایچون دعا ایتمك وصدقه ویرمك موتایه نفعی واردر (ومکانلرك فضیلتی حقدر مثلا کعبة الله حرمی مسجد رسولدن افضلدر ومسجد رسول مسجد اقصادن ومسجد اقصا سائر مساجدلردن افضلدر وعلم عقلدن افضلدر (وکفار اولادی بیلمز اهل جنتمیدر یوخسه جهنممیدر وکفارك دخی

حفظه‌سی یعنی انسانك یاننده اولان ملکلر کبی ملکلری واردر (ومعدوم یعنی یوقلق برشیٔ دکلدر (وسحر واقعدر اتمسی حرامدر (وکوز دکمك واقعدر (وهر بر مجتهد ابتدا حالنده دلیلنه نظر ایله اصابت ایدر اما صوکنده حکمه نظرله اولورکه خطا ایدر زیرا حق واحد معیندر لکن خطاسی عفو اولنور وثواب دخی بولور اما مقلد خطا ایلسه کفر خوفی واردر دیو شرح شرعده مسطوردر (ونصوص یعنی قرآن عظیمك واحادیثك ظاهر لفظی ممکن اولان یرده ظاهری اوزرینه حمل اولنور ممکن اولمیان یرده تأویل اولنور اما ظاهر معناسنی براغوب باطن معناسنی ادعا ایتمك اهل باطنك ایتدکاری کبی کفردر ومعصیته حلال دیمك صغیره ایسه دخی کفردر وشریعتی استخفاف ایلمك وحقك رحمتندن امیدن کسمك وعذابندن امین اولمق وفالجینك غائبدن خبر ویرمسنه اینانمق بونلرك جمله‌سی کفردر تاتارخانیه‌ده مذکوردرکه برکیمسه الله تعالینك صفاتندن برصفتنه حادثدر یعنی صکره‌دن وجوده کلمشدر دیسه کافر اولور وذات باری جل جلاله محل حوادثدر دین کیمسه کافر اولور بی شك وکتاب مذکورده الله تعالی ذاتیله عالم وذاتیله قادردر علم وقدرت صفتی یوقدر دینلرك کفریله حکم اولنورمی (الجواب حکم اولنور زیرا بونلر صفاتی نفی ایدرلر اول سببدن کافر اولورلر وبونلر معتزله‌در واکر اعتقاد ایلسه که الله تعالینك ایاغی واردر کافر اولور برکیمسه دیسه که الله تعالینك جسمی وار سائر جسملر کبی دکل مبتدعدر کافر دکلدر وبرکیمسه دیسه که الله تعالی کوکده‌در اکر انکله مکان مراد ایتدیسه کافر اولور واکر مرادی ظاهر اخبارده کلدیکنی حکایه ایسه کافر اولمز اما اکر بر مرادی یوغیسه اصح قولده کافر اولور وفتوی دخی بونك اوزرینه‌در واکر دیسه (نه مکانی ز تو خالی نه تو در هیچ مکانی) کفر ایجاب ایدر معناسی نه سندن بر مکان خالی نه سن هیچ برمکانده سن وبرآدم دیسه که خدانك علمی هر مکانده‌در بوسوز خطادر صواب اولان کلام بودرکه هرشیٔ الله تعالینك معلومیدر وبرکیمسه الله تعالی بی فوقله وتحت ایله صفتلسه

یعنی تکری نك الی واوستی واردردیسه بوتشبیه کفردر و برآدم دیسه که
جائزدر الله تعالی برفعلی اشلیه که انده حکمت اولمیه کافر اولور زیرا
الله تعالی یی سفاهتله صفتلمش اولور و برکیمسه دیسه که (خدای
بودوهیچ نه بود وباشد وهیچ نه باشد) ایکنجی کلام ملحدلر کلامیدر زیرا
انلرك ظنی جنت وحورعین فانی اولور بوسوز ایسه بعض مشایخ قتنده
کفر و بعضیلر قتنده خطاء عظیمدر (و برکیمسه قیامتی ویا جنتی
ویا جهنمی ویا صراط ویا میزانی ویا حسابی یاخود اعمال عبادك یازیلان
دفاترینی انکار ایلسه کافر اولور واول کیمسه که دیسه میزاندن مراد
عدالتدر یوخسه اعمال وزن اولاجق میزان دکلدر مبتدعدر کافر
دکلدر کذلك عذاب قبری انکار ایلسه (امابر کیمسه یوم قیامتده شافعینك
شفاعتنی انکار ایلسه کافر اولور (و برکیمسه اصحاب کبائر جهنمده
ابدی قالور دیسه مبتدعدر و برکیمسه جنته کیردکدنصکره حقك
دیدارین کورمکی انکار ایلسه کافر اولور وعذاب قبری بلمم دیسه کافر
اولور وقدریه طائفه سنی اکفار ایلمك واجبدر شر الله تعالی نك تقدیریله — مطلب مذاهب فرق ضاله
دکل دیدکلری ایچون وهر بر فاعل کندی فعلنی خالقدر دیدکلری ایچون
وکیسانیه فرقه سنی اکفار یعنی کافر دیمك واجبدر الله تعالی یه پشیمانلغی
جائز کوردکلری ایچون ورافضیلری اکفار ایتمك واجبدر بوسوزلرنده که
دیرلر موتا ینه دنیایه رجوع ایلر وارواح تناسخ اوزره در یعنی برجسمدن
برجسمه نقل ایدردیرلر وتکری نك روحی پادشاهلره نقل ایلر و پادشاهلر
تکریلردر وامام باطن خروج ایلر وامر ونهی اول زمانده قالمز وجبرائیل
وحیده یاکلدی محمده کتوردی علی یه کتورمدی دیرلر بو کلاملر جمله سی
کفردر و بوقوم ملة اسلامدن خارجلردر حکملری مرتد حکمنده در
(وخارجیلری اکفار ایلمك واجبدر جمیع امتی اکفار وحضرت علی یی
وعثمانی وطلحه یی وزبیری وعایشهٔ رضی الله عنهم اکفار ایتدکلری ایچون
وزیدیه فرقه سنی که انلر دیرلر عجمدن بر پیغمبر کلوب ملت محمدیه یی نسخ
ایلر ونجاریه فرقه سنی اکفار واجبدر الله تعالینك صفاتنی نفی ایتدکلری ایچون
(امامرجیه طائفه سی درتدر برقسمی انلردن دیرلر که مؤمنلرك وکافرلرك — مطلب بیان مذاهب مرجئه

امرینی حقه حواله ایدرز کبی دیلرسه مؤمنلردن وکافرلردن یارلغر وکبی
دیلرسه یارلغمز ودیرلر که نیجه که کوررسز دنیاده بعض مؤمنه عذاب
و بعض کفاره صفا و یرر آخرتده ده بویله اولور بونلر کافرلردر
و برقسمی دیرلر که بزم حسناتمز مقبول وسیئاتمز یارلغنمشدر وعبد اوزرینه
برشیء فرض دکلدر نماز زکاة وغیر فرایض فضائلدندر قیلارسه
کوزل وقلمازسه ده برشیء لازم کلمز و بوقسم دخی اولکی کبی
کافرلردر واوچنجی قسمی دیرلر که مؤمنلرك ایشنی تکری یه حواله ایدرز
واهل جنت واهل جهنم اولدیغنه حکم ایتمزز ومؤمنلردن تبری ایتمزز
ودین اسلامده انلره دوستلق ایدرز پس بونلر سنت اوزرینه در
سوزلرینه وکروهنه ملازم اول دردنجی قسمی دیرلر که کنهکار مؤمنلره
دوستلق ایتمیوب وانلردن تبری دخی ایتمزز بونلر اهل بدعتدر و بو بدعتلری
انلری ایماندن کفره چقارمز (اما خارجیلرك کلامی کتاب اللهدن برشیء
رد ایتمز انجق خطالری وجه تأویلده دردیرلر که نماز ایماندرزکوة ایماندر
وجمیع فرائض وطاعات ودیرلر که برکیمسه الاهه وکتابلرینه و پیغمبرلرینه
و یوم آخرته اقرار ایلیوب وطاعاتی عمله کتورسه مؤمندر اما اکر طاعتدن
برینی ترك ایدرسه کافر اولور ودیرلر که زانی زنا ایدرکن کافردر وشارب
الخمر شراب ایچرکن کافردر بونلر جمله منهیاتده ترك عمل ایدنلری
اکفار ایدرلر (پس بونلر تأویللرنده خطا ایلدیلر و بونلر مبتدعلردر
صقن انلردن وسوزلرندن وانلرك سوزلرینی سویلمدن اجتناب ایله
وانلردن مفارقت ایله (امابر کیمسه که خفین اوزرینه مسح ایتمکی جائز
کورمسه تحقیق سنت رسول اللهدن اعراض ایتمش اولور و بزم قتمزده
اهل بدعتدر انی نمازکده امام ایتمه وانی تعظیم وتوقیر ایتمه واکا کیتمه
زیرا اهل بدعتدر (ای سالك بو اهل سنت والجماعه نك مذهبیله — مطلب تنبیه سالك آخرت
تحصیل یقین ایلمکه انك درمیان ایدوب جد وجهد ایله وانی اذعانه سعی
ایله ودائما الله تعالی یه تضرع واستعانت ایله تاکه بر مضلك اضلالیله
ویا بر مشککك شکیله طریق حقدن ایاغك سورچسون صاحب طریقت
بو نصیحتی ایتدکدنصکره دیر که زیرا بن زمانه مزك بعض صوفی دنبلنلرندن

ایشتدمکه شیخندن نقل ایدردیکه شیخك اقرباسندن بری الله تعالی یی
جلت عظمته کونده بر وایکی کره کورردی موسی کلیم الله ایکن اکا میسر
اولمیوب * لن ترانی * دیندی ایشته صوفیمز شومی تبه یه کلمشدر
دیرایمش بونی غافل ایشتسه صحیحدر دیوب قائلی کبی ضلالته
دوشردی (زیرا بو کلام حضرت موسی علیه السلام اوزرینه بلکه
جمیع انبیا اوزرینه غیری یی تفضیلدر زیرا الله تعالی یی کورمك
جمله مراتبك اعلاسی وجمله لذاتك رعناسی در ودنیاده حضرت
حبیب الله دن غیری یه میسر اولمامشدر انك دخی کورمسنده اختلاف
واردر نتکم ذکر اولندی واعتقاد بابنده کچدیکه ولی پیغمبر درجه سنه
کلمز دکل که کچه شرح مواقف وشرح مقاصدده دیرکه اجماع
شونك اوزرینه منعقددرکه انبیا اولیادن افضلدر وشرح عقایدده
دیرکه ولی یی نبی اوزرینه تفضیل وترجیح ایتمك کفر وضلالتدر
یانیجه اولمسونکه انبیا حضراتنی تحقیر واجماعی بوزمقدر وینه دیرکه
بعض خلوتیه دن ایشتدمکه دیرایدی محمد علیه السلامدن غیری
بر پیغمبر اسمادن یدنجی اسمه واصل اولمایوب التجیده قالدیلر
وتجاوز ایده مدیلر اما بز تجاوز ایتدك بو سوز دخی کفردر ودخی ابو بکر
ارشاد مرتبه سنه کلمشدر وبز اصحاب کرام مرتبه سنی کچمشز
بو دخی افضل اولیایی قدح وذمدر بو امتك افاضلنه طعندر بلکه
سید الاولین والاخرین اولان حبیب رب العالمینه طعندر حال بوکه
حضرت حبیب الله بیورمشلر (خیر الناس قرنی ثم الذین یلونهم
ثم الذین یلونهم) دیمك اولورکه ناسك خیرلوسی بنم عصرمده اولاندر
ینه اندنصکره کلنلرکه تابعیندر ینه اندنصکره کلنلرکه تبع تابعیندر
وبر روایتده بیورمشلرکه هر پیغمبرك ایکی وزیری وارایدی اهل سمادن
وایکی وزیری اهل ارضدن اما بنم کوکدن کلان وزیرلرم جبرائیل
ومیکائیلدر ویر یوزنده اولان وزیرلرم ابو بکر وعمردر رضی الله تعالی
عنهما وتاتارخانیه ده دیمشدرکه اگر برکیمسه عمر وعثمان وعلی
صحابه دکل ایدیلر دیسه کافر اولمز انجق لعنته مستحق اولور اما اگر

ابو بکر

ابو بکر الصدیق صحابه دن دکلدر دیسه کافر اولور زیرا الله تعالی انی
صاحب تسمیه ایدوب حقنده * اذ یقول لصاحبه * بیوردی وکتاب
ظهیریه ده دیرکه برکیمسه ابو بکرك امامتنی انکار ایلسه قول صحیحده
کافر اولور وحضرت عمرك دخی خلافتنی انکار ایدن بویله اولور
اصح اقوالده (ایکنجی فصل مقصود اولان علوم بیانندهدر) بو دخی
اوچ نوعدر برنوعی مأمور اولدیغمز علومك بیانندهدر وبرنوعی منهی
اولانك بیانندهدر وبرنوعی مستحب بیانندهدر اولکی نوع مأمور اولدیغمز
علوم بیانندهدر بو دخی ایکی صنفدر (اولکی صنفی فرض عیندرکه
علم حالدر قال الله تعالی * فاسئلوا اهل الذکر ان کنتم لا تعلمون * معنای
شریفی اگر علمکز یوق ایسه اهل قرآنه واهل علمه سؤال ایلیك
وحدیث شریفده * طلب العلم فریضة علی کل مسلم * وارد اولمشدر
هر بر مسلمه علمی طلب ایلمك فرضدر وتعلیم المتعلم نام کتابنده دیمشدرکه
مسلم نه حالده ایسه اول حالده واقع اولاجق علمی طلب ایلمك فرضدر
پس ایمدی ابتدا لازم اولان نمازدر ونمازك فرضلرینی ادا ایده جك
قدر اوکرنمك فرض اولور وواجبلرینی ادا ایده جك قدر اوکرنمك
واجب اولور صوم دخی بویله در واگر زکاته بالغ مالی وار ایسه زکاة
علمنی اوکرنمك فرضدر واگر اوزرینه حج واجب ایسه انك دخی علمنی
اوکرنمك واجب اولور واگر تاجر ایسه بیع وشرا علمنی اوکرنمك
واجب اولور ودخی آلش ویرش ویا صنعتله کوشش ایدرسه حرامدن
صاقنه جق قدر علم تحصیل ایتمك اوزرینه فرضدر وهر بر مسلمه احوال
قلب علمنی اوکرنمك فرض اولور توکل کبی حقه انابت ورجوع وخشیت
ورضا کبی زیرا بونلر جمیع احوالده واقعدر یعنی توکل نه نك کبی یرده
اولور وتوبه وانابت نه طریقله اولور وسائر اخلاقی دخی اوکرنمك
فرض اولور جومردلك وشجاعت کبی زیرا بخل ومهانتلك حرامدر
ایمدی بونلری بیلمك کرك تاکه حلالی حرامدن تمیز ایلیوب حرامدن
اجتناب ایلیه حاصل کلام بودرکه علم معلومه تابعدر اگر اول تحصیل
اولناجق معلوم فرض ایسه انی اوکرنمك دخی فرض اولور واگر

مطلب مقصود اولان علم نافع

واجب ايسه انى اوكرنمك دخى واجب اولور واكر سنت ايسه انى
اوكرنمك دخى سنت اولور واكر نافله ايسه انى اوكرنمك دخى نافله
اولور امر بالمعروف ونهى عن المنكر دخى بويله در يعنى فرضله امر
ايتمك فرضدر وواجبله امر ايتمك واجبدر وقس على هذا نهايت
بوقدر واركه امر بالمعروف فرض كفايه دندر برشهرده برواعظ
اولسه غيريلردن ساقط اولور وذكر اولنان اهل سنت اعتقادى
علم حالدر وعلم استدلالله قلبى منور ايلمسى تقليددن قورتلمق ايچوندر
(ايكنجى صنف فروض كفايه بياننده در) فرض كفايه اولدركه كندى مطلب فرض كفايه
نفسنه لازم اولديغى كبى اول علم آخره دخى لازم اوله علم فقهك جملهسنى
اوكرنمك وعلم تفسير وحديث واصولين يعنى اصول فقه واصول دينكه
علم كلام وعلم قرائتدر كفايه در اما علم حساب چوق مسئلهده اكا احتياج
بولنديغندن خصوصا علم فرائضده اول سببدن علم حساب حقنده
ربع علم دينمشدر زيرا علم فرائضك نصفيدر بعيد دكلدر كه فرض
كفايهدن اولور امام غزالى احياء علومده بويله ذكر ايدر اما علوم
عربيهنك حقنده كه صرف ونحو كبى بستان العارفينده ابو الليث
سمرقندى رحمه الله ديركه معلومك اولهكه فصيح لسان عربيهنك سائر
لسانلر اوزرينه فضيلتى واردر بركيمسه كه اوقسه يا اوقوتسه مأجور
اولور يعنى ثواب وحسنه ويريلور زيرا الله تعالى قرآن عظيمى لغت
عرب ايله انزال ايلدى بركيمسه كه انى اوكرنسه انكله ظاهر قرآنى
ومعناى احاديثى فهم ايلر انتهى (ايمدى فرضه وسيله اولان فرض
وواجبه وسيله اولان واجبدر دينلن قاعده اوزره اقتضا ايدركه علوم
عربيه دخى فرض كفايهدن اوله زيرا علوم شرعيه انى بيلمكه موقوفدر
(ايكنجى نوع شريعت محمديه طرفندن نهى اولنان علوم بياننده دركه مطلب علوم منهيه
قدر حاجتدن زياده علم كلامدن وعلم نجومدن اوكرنمكدر زيرا
خلاصه نام كتابنده دينمشدركه بركيمسه علم كلامى وانده واقع اولان
بحثلرى قدر حاجتدن زياده اوكرنسه منهى عنهدر وبزازيهده دينمشكه
خصمى دفع ايدهجك ومذهبنى اثبات ايدهجك قدر علم كلامه

احتياج واردر يعنى زيادهسى جائز دكلدر حتى نوازلده يازمشدركه
حماد بن ابى حنيفه علم كلامده بحث ايدردى باباسى امام اعظم رضى
الله تعالى عنه اوغلنى منع ايتدى واوغلى ديديكه سنى دخى كورمشمكه
علم كلامدن بحث ايدرسك ياخاندركه بنى منع ونهى ايدرسك ابو حنيفه
ديديكه اى اوغل بز علم كلامدن بحث ايتديكمزده شويله سويلردك
كوياكه قوش باشمز اوزرنده طورر ايدى شونك خوفندنكه ذله واقع
اولمسون اماسز بوكون تكلم ايلديككزده شويله ايدرسكز هربريكز
مصاحبنى اكفار ايتمك ايستر وبركيمسه صاحبنى اكفار ايلمك ايستسه
كندى كافر اولور صاحبى كافر اولمدين زيرا كفره رضا كفردر (وينه
امام اعظمدن نقل اولنور دينمشدركه علم كلامه شروع ايتمك مكروهدر
شبههسى يوق ايكن اما شبههسى اولسه كيدرمسى واجبدر شوكا بكزركه
برآدم دريا كنارنده اوله لايق اولان بودركه كندى نفسنى دريايه آتميه
اما اكر دوشر ايسه چيقارمسى بزم اوزريمزه واجب اولور (پس
صاحب طريقت ديركه بوخبرلر افاده ايدركه علم كلام فرض كفايهدر
اما لايق اولان بودركه انى اوقيان واوقدان زكى ومتدين ومجد اولهلر
يوخسه بويله اولمزايسه مذهب باطله ميل ايلمك خوفى واردر (اما علم مطلب علم نجوم
نجوم حقنده اولان كلام ابن عباس حديث شريف روايت ايدركه
حضرت دينمشدركه بركيمسه بو علمدن برمقدار تحصيل ايتمش اولسه
تحقيق سحردن برشعبه تحصيل ايتمش اولور وخلاصهده دينمشدركه
نماز وقتلرينى وقبلهيى بيلهجك قدر علم نجومدن اوكرنمك لابأسدر
زيادهسى حرامدر وبستان العارفينده ديركه علم نجومدن حساب
بيلهجك قدر وقبلهيى واوقات صلاتى بيلهجك قدر اوكرنمك لابأسدر
امانك اوزرينه زياده ايتميه وتعليم المتعلمده دينمشدركه علم نجوم مرض
منزلهسندهدر اوكرنمسى حرامدر زيرا ضرر ويرر فائده ويرمز وقضاء
الهيدن قچمق ممكن دكلدر ايمدى معلوم اولديكه علم نجومدن حرام
اولان احكامه متعلق اولاندر مثلا منجمينك كون طوتلمسنه وزلزله
اولمسنه حكم ايلملرى كبى كه فلان زمانده وفلان كونده شويله وبويله

واقع اولور دیملریدر زیرا علم نجوم عند الاطلاق اوچ قسمدر برقسمنه
حسابیات دیرلر پس انده شك وعلمندن شرعا منع یوقدر الله تعالینك
* والشمس والقمر بحسبان * قولی بوكا دلیل وبرهاندركه شهور قمریه
وشهور شمسیه حسابلریكه موسم حج وصوم ومعاملات شرعیه
واكین وبچم موسمی ومعیشت دنیویه بونجوم حسابیه اوزره در وبونده
اهل عبرته دلیل توحید بی شماردر * افلم ینظروا فی ملكوت السموات
والارض * آیت كریمه سندن فهم اولندیغی كبی دیمك اولوركه یرلرك
وكوكلرك ملكوت عظیملرینه نظر ایتمزمیسز وفكرنه دوشمزمیسز
تاكه خالقك عظمت وقدرتن بیله سك (ایكنجی قسمنه ظنیات دیرلر مثلا
آفتابك بروج فلكیه ده انتقالندن فصول سالك تغیر وتبدلنه اندن
دلیل طوتمق كبی یعنی اسی یا صغوق ویا قوراق ویا یاغشلق اولمسنه
ظن حاصل ایتمك كبی * وقدره منازل * آیت كریمه سندن فهم اولنوركه
بوكا شرعا منع یوقدر انجق ظنیاته اعتقاد باغلیوب قطعی حكمدن
اجتناب ایلیه (اوچنجی قسمی وهمیاتدر كواكبك بربرینه یاقلشمه سندن
مطلب علم نجومده قسم حرام
یریوزنده اولاجق خیره وشره اندن حكم ویرمكدر وبوذكر اولنان
شیلر كبی بوقسم شرعا ممنوعدر اوكرنمسی واستعمالی دخی حرامدر
وبوقسمك منهی اولمسنده اوچ سبب یازمشلردر (اولكی بودركه
هركیمكه قلبی احكام نجومه پیوسته اوله دلنده تعظیم كواكب پیدا
اولوب جمله سعادت ونحوست تأثیرنی یلدزلردن اعتقاد ایدوب
مؤثر حقیقی اولان رب العزته شریك قوشمق اولور زیرا یلدزلرك
تأثیری اولدیغی تقدیرجه ینه الله تعالینك اذنیله وارادتیله در (ایكنجی
سبب بودركه علم مزبور محض جهلدر زیرا دیمشلركه سابقا بوعلم
معجزهٔ حضرت ادریس علیه السلام ایدی اماحالا بوعلم یوق اولوب
كتمشدر وبوعلمك اسبابی وشروطی ضبط اولنمق طوق بشردن
خارجدر زیرا ایك یكرمی طقوز یلدز واردركه فلك البروجده در واهل
نجومك قولی اوزره جمله سنك احكامی واردرسائر احكام سیارات كبی اهل
نجوم انلرك احوالن ضبط ایتمشدر انجق بونلرك ایچنده نشانلدقلری

قرق طقوز یلدزدر باقیسی مجهولدر پس غیری یلدزلر بونلرك حكمنی
بوزمق اولور ومنجملرك زعملرنجه زمانك ومكانك ودوات وملت
وسالك دلیللری واردر وبوجمله سنك مرتبه سنی ضبط وحفظ ایدوب
تحویللرندن حكم چیقارمق كركدر بوقدر چوق شرائطی ضبط ایتمك
طوق بشردن خارجدر (اوچنجی سبب بودركه قبل الوقوع حوادثك
علمنده فائده یوقدر زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم * لایغنی
حذر من قدر * بیورمشدر یعنی تقدیردن صاقنمق برشیئ مفید دكلدر
ایمدی بزه معلوم اولدیكه نجومدن بووهمیات قسمی باطلدر وعلمی
حرامدر (كل منجم كذاب) بوقسمك حقنده وارد اولمشدر اماقبله یی
ووقتلری بیلمك علم هندسه ایله دخی حاصل اولور ونمازك شرطلرندن
اولمغله علامتلرندن تحری ایلمك لازمدر وبوعلم هندسه دخی اسباب
تحریدن بری اولمغله اكامشغول اولمق جائزدر اماواجب دكلدر زیرا اول
علمك غیری ایله ده بیلنور وبوخصوصده ظن غالب دخی كافیدر زیرا
علم هندسه قتی زكاوت وایجه فكرلی وجهد كثیر صاحبی استر بوایسه
هركسه تكلیف اولنمز * لایكلف الله نفسا الاوسعها * بیورلمشدر
معنای شریفی الله تعالی برشخصه تكلیف ایلمز الاقدرتی یتدیكنی
تكلیف ایلر اماسائر علوم فلاسفه دن منطق علم كلامده داخلدر
وحكمتدن الهیات باینكه شرعه موافقدر اول دخی كلامده داخلدر
اماشریعته مخالف اولانی جهل مركبدر تحصیلی جائز دكل مكركه
خصمی رد ایچون اوله وعلم طبیعیات دخی علم حكمت كبیدر شرعی
وناشرعی اولمسنده (اماعلم سحر ونیرنجات دخی بونلره بكزركه شردر
ومعاصیدندر انلردن احتراز ایچون اوكرنمسی جائزدر اماعلم مناظره اكر
انصاف ایله تكلم ایدوب مرادی متعلمی ارشاد ایسه ویاخود تعنت ایدنی
طرح ایتمك ایسه مكروه دكلدر اماخصمی اوتاندرمق قصدی ایسه
اوزرینه كفر خوفی واردر اولی اولان زمانه ده كیمسه ایله مناظره وبحث
مطلب علم مندوب
ایلمیه زیرا صوابی اظهار ایدر آز بولنور (اوچنجی نوع علم مندوب
بیانده در علم مندوب علم مستحبه دیرلر كه اعمالك فضائلنی بیلمك دخی

نافله‌لری وسنتلری ومکروهاتلری وفروض کفایه‌لری بیلمك شهرده قائم
دکل ایسه وعلم طب دخی بوندندر بستان العارفینده دیمشدرکه علم
طبدن مستحبدرکه آدم اول مقدار اوکرنه‌که انکله بدننه ضرر
ویرر شیدن احتراز ایلیه اما اوکرنمك واجب دکلدر زیرا علاجلنمق
واجباتدن دکلدر (خلاصه نام کتابنده دیمشدرکه برآدمك قرنی شیشوب
کوزلری آغریسه ومعالجه ایتمیوب ضعفه دوشسه واولسه کناهکار اولمز
اما برآدم صائم اولوب اجلقدن اولسه یمسه کناهکار اولور وبوایکی
مسئله بینده فرق بودرکه قوّت اولاجق قدر یمك فرضدر زیرا
علی التحقیق بیلورکه اول اجلغك علاجی یمکدر ترك ایتسه نفسنی
تلف ایتمش اولور اما معالجه ایله صحت بدن معلوم دکلدر اول سببدن
اولورایسه کناهکار اولمز (وفصول عمادیده دیمشدرکه معلوم اوله‌که
ضرر بدنی کیدره جك سببلر اوچ قسمدر برقسمی مقطوع به در یعنی
ضرر کیدرمسی قطعیدر صوسزلق ضررینی کیدررر صوکبی آجلق
ضررینی دفع ایدر اتمك کبی بوقسمده توکل ایدوب یمك واچمك
جائز دکلدر بلکه موت خوفی اولدقده ترکی حرامدر (ایکنجی قسمی
مظنوندر یعنی قطعی اولمیوب علاجی ظنیدر نیشترله وشیشه ایله قان آلمق
کبی وصووغی اسیله واسی یی صغوقله علاج ایتمك کبیکه طبده ظاهر
اولان سببلردر وبو قسمده اولان علاج توکله مانع دکلدر وترك ایلسه
دخی ممنوع دکلدر (اوچنجی قسمی موهومدر یعنی علاجی وهمیدر افسون
ویاقی یاقمق کبی بوقسمك شرطی توکلدر وبونك کبی علاجی ترکدر زیرا
بونك ترکیله حضرت رسول الله متوکللری وصف ایلمشدر نتکیم
ابن مسعود روایت ایدر حضرت رسول علیه الصلاة والسلامدنکه
بیورمشدر الله تعالی حضرتلری بکا جمیع امتی کوستردی امابنم امتم
طاغ وطاش وصحرالری طوتمش ایدی بونلرك کثرتی وهیأتی بنی عجبه
کتوردی (پس خطاب کلدی یاحبیبم راضی اولدکمی بن دخی نعم
دیدم اول حینده ندا کلدیکه بونلرایله معا دخی یتمش بیك کیمسه جنته
بلاحساب کیررلر ابن مسعود دیدیکه انلر کیملردرکه یا رسول الله

مطلب ضرر بدنی کیدره جك علاجلر اوچدر

حسابسز جنته کیررلر حضرت رسول اکرم ایتدی انلر شونلردرکه
یاقی یاقمزلر دخی افسون ایتمزلر دخی تطیر ایتمزلر یعنی قوش اوچدی
ویا یول آشری طوشان کچدی دیو برشیئه فال بد ایلمزلر وربلرینه
توکل اوزره اولورلر انلر حسابسز جنته کیررلردیدی پس عکاشه ایاغی
اوزره طوردی یارسول الله دعا ایله بن دخی انلردن اولام دیدی (اللهم
اجعله منهم) دیو اکا دعا ایلدی برغیریسی دخی قالقدی وایتدی بکا دخی
دعا ایله حضرت ایتدیکه عکاشه سنی سبقت ایتدی یعنی بوخصوصده
نصیبی اولمامغله دعا ایلمدی حضرت اهل توکلی بواوچ شیکه افسون
ویاقی یاقمق وتطیردر بونلری ترك ایلملریله مدح ایلدی وجنته حسابسز
کیرملریله خبر ویردی صاحب طریقت دیرکه بوحدیثده مراد اولان
کمال توکلدر یوخسه توکلك اصلی فرضدرکه اعتقاد ایلمکدر هرشیده
مؤثر حقیقی اولان خالقك اذنیله تأثیر حاصل اولور وشفا اولورسه
ینه اندن اولوردبو اعتقادایده انجق معالجه یی الله تعالی برسبب قیلوب
عادت الهیه‌سی جاری اولمشدرکه استعمال اولندقده اکثریا شفا حاصل
اولور وکاهی اولمز تاکه اول تأثیر باری تعالیدن اولدیغی فهم اولنه
اما اکر برآدم شفایی دوادن بیلوب باری تعالینك خلقیله اولدیغنه
اعتقاد ایتمزایسه مظنون قسمی دکل مقطوع قسمی بیله توکله مانعدر
یعنی طوق اولمغی برآدم اتمکدن اعتقاد ایدوب رب العزتك خلقیله
اولدیغنه اعتقاد ایتمسه اهل توکلدن اولمیوب شرك خفی یه اوغراسه
کرکدر پس کمال توکل اولدرکه الله تعالی یه اعتماد ایدوب سبب
موهومه یاپشمیه ایمدی بوقسم معالجه یی ترك ایتمك مستحب اولدی
یوخسه واجب اولمدی وشیخ اکمل رحمه الله مشارق شرحنده
دیمشدرکه بوخلق دوا خصوصنده اوچ طبقه‌در اولکی طبقه‌سی انبیا
واولیادر علیهم السلام انلر دوالنورلر اما قلبلری دوانك خالقیله در
وشفایی الله تعالیدن منتظرلردر ایکنجی طبقه‌سی شونلردرکه نفسلرینك
خیانتنه امین اولمدیلر دوایه زیاده میل ایتدکلریچون پس دوایی
ترك ایلدیلر ومرض ظهور ایتدکجه الله تعالی یه کندیلرین تفویض

ایلیوب نفسلری ضعفندن دنیایه وعلاجلرینه میل ایتمك ایچون
اوچنجی طبقه سی اهل تخلیطدر یعنی دنیایه آلوده اولمشلر ودنیا
اسبابنه توکل ویرمشلراندن آیرلمزلر بونلر تداوی یه محتاجدر
وترکنه صبرایده مزلر وطریق عوام بودر (اما طبقهٔ اولی اعلی
وجهله دن اقوادر بوسببدن درکه بستان العارفین نام کتابده دیمشدر
اول اخبارکه افسونله دوا اولنمق خصوصندن نهی وارد اولمشدر
منسوخدر کورلمزمیکه حضرت پیغمبر علیه السلام رقیه دن یعنی
افسونکرلکدن منع ونهی ایلدکلرنده آل عمران بن حزمك بر رقیه سنی
کتوردیلرکه عقربدن افسونلرایمش وحضرتنه عرض ایلدیلر اول
حینده بیوردیکه بوخصوصده بأس یوقدر سزدن قنغیکز قرنداشنه
نفع ایلمکه قادر ایسه ایلسون ومحتملدرکه اول نهی عافیتی دوادن
اعتقاد ایدن کیمسه حقنده اوله اما عافیتی اللهدن یلوب دوایی
برسبب طوتارسه لابأسدر (ودخی دوانك مباح اولمسی بابنده نیجه آثار
کلمشدرکه حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلام احد غزاسنده
یرالندقده جرح مبارکنی چروك ککله صاروب دوا ایلدی وروایت
اولنورکه انصاردن برآدم باش طمرنه اوق ایله اورلدقده حضرت
پیغمبر امر ایتدیکه داغلیه لر وروایت اولنورکه حضرت پیغمبر
معوذتین ایله افسون ایدردی وآثار بوخصوصده چوقدر انتهی
وبوکی یعنی داغ موهوم قسمندن طوتمق کلی دکلدر بلکه کاهی
مظنون قسمندن وکاهی مقطوع قسمندن اولور بواجلدن سارقك
الی کسلدکده داغلامق امر اولنمشدر تاکه هلاکنه سبب اولمیه
(وبیلمك کرکدرکه تطیر یعنی قرغه وطوشان کبی ایله فال بد طوتمق
موهوم قسمندن اولمغله جائز اولدیغی اکلانمسون بلکه کفر اولدیغنده
علمامز اختلاف ایلدیلر حرام اولدیغنده هیچ شك یوقدر ایمدی
بوتفاصیلدن ظاهر اولدیکه علم طب مستحبدر بزم قتمزده فرض
دکلدر فقیرایدرین نیجه فرض اولسون که الله تعالی قرآن عظیمنده
وحضرت حبیب الله حدیث شریفنده انسان وجودنی نه منوال اوزره

ضرردن حفظ ایلمسنی بیان بیورمشلردر وعلم طبه احتیاج قومامشلردر
(پس کتاب وسنتله کمالیله عامل اولنلره طبیب لازم اولمز نتکیم حضرت
سرور کائنات علیه افضل الصلواتك زمان مبارکلرنده بر طبیب
حاذق عجم پادشاهلرینك ارسالیله حضور سعادته کلدی تاکه اصحاب
رسول اللهه معالجه ایدوب خسته لکدن خلاص ایلیه پس طبیب
مذکور ایکی اوچ ییل دیار عربده اکلندی اصلا کیمسه اصحابدن
طبیبه مراجعت ایدوب تداوی ایچون یاننه اوغرامدی عاقبت
برکون سرور کائناتك حضورینه کلوب عرض شکایت ایلدیکه
بوقدر مدت اصحابك ایچنده یم هیچ بریسی کلوب بندن علاج استمدی
تاکه بن مأمور اولدیغم خدمتی یرینه کتورمش اولام دیدی
حضرت پیغمبر بیوردیکه بوطائفه نك عادتی واردر مادامکه اشتهاری
غالب اولمیه یمزلر واشتهاری دخی وار ایکن طعامدن ال چکرلر حکیم
حاذق دیدیکه تحقیق تندرستلکه سبب بودر وبونلره طبیب لازم
دکلدر دیو دست بوس ایدوب دیارینه روانه اولدی (ایمدی بونلر
الله تعالینك * کلوا واشربوا ولا تسرفوا * قولیله که طب الهیدندر
عامل اولملریله علم طبی اوکرنمك دکل طبیبك یاننه دخی اوغرامدیلر
کذلك شیخ زاده رحمه الله تعالی تفسیر بیضاوی بیض الله وجهه
حاشیه سنده یازمشدرکه عباسیلردن هارون الرشید نام پادشاهك
برطبیب نصرانیسی وار ایدی برکون علماء عظامدن علی بن حسین بن
واقده دیدیکه سزك کتابکزده علم طبدن برنسنه یوق حالاکه (العلم علمان
علم الابدان وعلم الادیان) دیمشدر یعنی علم ایکی علمدر بری بدنه وبری دینه
متعلق اولاندر پس علی بن حسین دیدیکه الله تعالی حضرتلری کمال
حکمتندن جمیعا طب علمنی کتابنده برکلمه ده جمع ایلمشدر طبیب دیدیکه
اول کلمه ندر علی ایتدی الله تعالی * ولا تسرفوا * بیوردیغیدر پس
نصرانی طبیب ینه ایتدی یارسولکزدن طب علمندن برشیٔ وارمیدر
علی بن حسین ایتدی رسولمز دخی جمله طبی برحدیث شریفنده جمع
ایلمش ودیمش (المعدة بیت الداء والحمیة رأس کل دواء واعط کل بدن

ماعودته) یعنی دیمکدرکه معده مرض اویدر و پرهیزکارلق هردوانك باشیدر وهر بربدنه معتاد ایتدیکنی ویر طبیب نصرانی بوکلامی اشتدکده ایتدی سزك کتابکز و پیغمبریکز جالینوس حکمیه طبدن برشی الیقومیشدر یعنی بوایکیسیله عامل اولیجق تندرستلق مقرردر انتهی (پس ایمدی سالك راه حق اولان کیمسه فرض عین اولان علمی تحصیل ایتمکله فارغ اولسه وفرض کفایه یه قادراولور کیمسه شهرده بولنسه یاخوداندن غیری کیمسه بولنمیوب اماکندی فرض کفایه اداسی قدر تحصیل ایتمش اولسه بوایکی صورتده اولان کیمسه لر مخیردر دیلرلر ایسه نافله عبادته چالیشه لر ودیلرلر ایسه علم مندوبه دوشه لر اما علمه کوشش ایتمك افضلدر حتی امام اعظم قتنده نافله حجدن وغزادن تحصیل علم افضلدر وافضلیتنه دلیل آیات کریمه دن بری * وعلم آدم الاسماء کلها * آیت کریمه سیدر نتیجه سی حضرت آدم علیه السلام جمیع ملائکه نك اوزرینه علمی سببیله تفضیل اولنوب اکا حرمت وعزت ایچون سجده ایله امر اولندیلر (ایکنجی آیت * ومن یؤت الحکمة فقداوتی خیرا کثیرا * معناسی شریفی اول کیمسه که علم وعمل ویرلدی تحقیق اکا خیر کثیر ویرلمشدر که واصفك وصفندن بیروندر * وقل رب زدنی علما * آیت کریمه سیدر که الله تعالی حبیبنه تعلیم دعاده برغیری شیئك زیاده لکی طلبیله امر بیورمیوب الاعلمك زیاده لکی طلب ایله امر بیوردی دلالت ایدرکه طلب اولنه جق علمدن افضل برشی یوقدر نتکیم عدنی شاعر نظم ایتمش * رب زدنی علما کلدی تعلیم دعا * نص قاطعدر انك فضلنه زدنی علما * بری دخی هل یستوی الذین یعلمون والذین لایعلمون * آیتیدر یعنی بو استفهام انکاری اولوب معناسی شریفی دیمك اولورکه علم اهلی اولانلر ایله اولمیانلر برابر اولورمی یعنی اولمز مابینلرنده فرق عظیم واردر نتکم عدنی نظم ایدوب دیمش بیت زمرۀ مرده نهاد جهلا عالم ایله * هیچ مساوی اولامی دیدی کلامنده خدا بردخی علمانك فضلنه دلیل * شهد الله انه لااله الاهو * آیتیدر (نظم ذات پاکیله اولو العلمی معاذکر ایتدی * شهدالله یه قیل سمع شهودك القا

مطلب علم مندوب ایله کوششك افضلیتی

اولا نازل اولان آیت اقرأدر کیم * اسم رب اوزره انی قیلدی مقدم مولا علمه چون بیلنور حضرت قرآن عظیم * بونکیله بیلنور معجزۀ شمس خدا بونکیله بیلور اللهی هر پرده کشی * بونکیله کوررا وصاف خدایی بینا نه شرفدر بوکه قرآن وحدیثك شغلی * کلمات ایلك الله ورسولیله اولا واخبار رسولدن علمك افضلیتنه دلیل بودرکه کثیر بن قیسدن روایت اولنور ابو الدردا موت نبیدنصکره شام جنت مشامده ساکن ایکن مدینۀ منوره دن برآدم ابو الدردایه کلدی کلمسندن سؤال ایلدکده ایتدی ایشتدمکه جناب عزتکز سلطان انبیا حضرتلرندن حدیث شریف روایت ایدرمش اکا کلدمکه سزدن حدیث اوکرنم ابو الدردا تحقیق کلام ایچون تکرار دیدیکه شاید تجارته ویا برحاجته می کلدك دیدیکه خیر غیر شیء ایچون کلمدم الاحدیث شریف طلبنه کلدم ابو الدردا ایتدی ایمدی بیلمش اولکه حضرت سرور کائنات علیه افضل الصلاتدن ایشتدمکه بیوردی بر کیمسه برطریقه سلوك ایلسه که اول طریقده علمی طلب ایلیه الله تعالی انی جنت طریقنه قویار یعنی جنته ادخال ایدر وتحقیقا ملائکه طالب علمه تکریما قنادلرینی ایاقلری التنه دوشرلر وتحقیقا عالمه یرده وکوکده اولان مخلوقات حتی صوده بالقلر استغفار ایتمده دیرلر وعالمك عابد اوزرینه فضلی وارتقلغی آیك سائر یلدزلر اوزرینه فضلی کبیدر وتحقیق علما انبیا وارثلریدر اماانبیا درهم ودینار الیقومدیلر انجق علمی میراث قودیلر هر کیمسه که انی آلدی ایسه فراوان نصیب المشدر بیت * تحت اقدامنه فرش ایلیه لر اجنحه سن راه طلابه واروب خیلی ملك لایحصی * علما در چو نبیون بنی اسرائیل * انبیانك دیدی وارثلریدرهم علما * وعبد الله بن عمر رضی الله عنه حضرت پیغمبردن روایت ایدرکه بیورمشدر * عبادتك افضلی علم فقه ودیانتك افضلی پرهیزلکدر * کذلك ابن عمر نقل ایدرکه علمله ازاجق عبادت علمسز اولان چوق عبادتدن افضلدر بیورلمش بیت * اعمال کثیره اوله جهلله قلیل * عمل جزئی علمله اولور تکثیر وبها * وابن عباس رضی الله تعالی عنه حضرتلرندن نقل ایدر بیورمشدر

طالب اولدیغی حالده برکیمسه‌نك اجلی کلسه الله تعالی یه وارر
شو مرتبه‌ده که کندیله پیغمبرلر اراسنده نبوت درجه‌سندن غیری درجه
اولمیه وثعلبه رضی عنه روایت ایدر که الله تعالی یوم قیامتده قوللری
ماییننده فصل قضا ایتدیکنده علمایه دیه که بن سزده علم وحلمی قومدیم
تا که سزه عذاب ایلیم بن سزه مغفرتی مراد ایلدم تکیم دیر * دخی بر یرده
بیوردی علمایه دیه حق * سزی اول بلوب ایتدم ینه علمی اعطا *
سزده وضع ایتدم علمیکه عذاب ایلیم * جمله کزه مغفرت ایتدم قبلوب
احسانه سزا * وابی امامه رضی الله عنه حضرت سرور کائناتدن
روایت ایدر که بیورمشدر یوم قیامتده برعالمی و برعابدی عرصاته
کتوررلر عابده دینور که وارسن جنته کیر عالمه قالوب طورسون تا که
کنهکار قوللر ایچون شفاعت ایلیه وعبد الله بن عمر روایتنده دیر
عالمك عابد اوزرینه فضلی یتمش درجه‌در که هر درجه‌نك مابینی یتمش
یللق آت سکرتمسیله اولان مسافه‌در وسببی بودر که شیطان خلقه
بدعت ایشلتدیرر عالم دخی کوروب اندن منع ایدر اما عابد
ربینك عبادتنه توجه ایتمش بدعته باقمز ومنع ایتمز وابوهریره رضی
الله عنه حضرتلرندن روایت ایدر که بیورمشدر دین حقده فقه‌دن
افضل شیء ایله عبادت اولنمز رب العزته (برفقیه شیطانه بیك عابددن
اشد واقوی در وهر شیئك دیرکی وار دینك دیرکی علم فقهدر نظم
*فضل عالم نیجه‌در عابدله دیدی رسول * امتمدن رجل احقرله بن مثلا*
باعث عصمت امت علمادر دیدی هم *امتم هالك اولوراولمسه صنف علما
هم روایت اولنور وزن اوله یوم المیزان * شول مداد علما ایله دماء شهدا*
وعثمان بن عفان رضی الله عنه حضرت سرور کائنات علیه افضل
الصلوتدن روایت ایدر بیورمشدر که * یوم قیامتده انبیا شفاعت
ایده‌لر اندنصکره علما واندنصکره شهدا (وحضرت معاویه روایت
ایدر که نبی آخر الزمان علیه السلام بیورمشدر که * علم اوکرنمکله وفقه
تفقهله حاصل اولور و برکیمسه‌یه الله تعالی حضرتلری خیر مراد ایلسه
انی علم دین اسلامده فقیه ایلر * و بو حدیث شریف دلیله اشباه

ونظائر

ونظائرده دیمشدر که انبیادن غیری کیمسه‌یه الله تعالی حضرتلری نه مراد
ایتدیکنی کیمسه بیلمز زیرا بو خبر بزدن غائبدر الا الله تعالی فقهایه خیر مراد
ایتدیکی معلوممزدر که صادق مصدوقك خبریله بزه بیلدرلمشدر نظم
اول سعادت سکا پس درکاه‌ده حق علمی نصیب * نه دیمکدر نظر ایت
یلهمه السعدا * ومعاذ رضی الله عنه حضرت پیغمبردن روایت ایدر که
بیورمشدر علم اوکرنك زیرا علمك اوکرنمسی خشیتدر یعنی باری تعالینك
عظمت وجلالن بیلدیروب خوف حاصل اولور وطلب علم عبادتندر
ومذاکره‌سی تسبیح واندن بحث ایلمك جهاد وبیلمینه تعلیم صدقه‌در
واهلنه بذل ایلمسی قربتدر زیرا علم حلال وحرامك نشانجیسی واهل
جنت یولنك قروجسی ووحشتده انیس وغربتده مصاحب وجلیس
وخلوتده محدثدر وغم وسروده دلیل ودشمن اوزرینه سلاح ودوستلر
یاننده کشی‌یه زینتدر الله تعالی نیجه قومی علمله رفع ایلر وخیراتده انلری
مقتدا وائمه ایلر وانلرك آثاری حکایت اولنور دللرده وانلرك افعالنه
اویارلر ایلرده وانلرك رأیلرینه اویارلر ایشلرده ملائکه کرام انلرك
دوستلغنه رغبت ایدرلر وقنادلریله اکر اما مسح ایدوب اوخشارلر رطب
ویابس انلر ایچون استغفار ایدرلر حتی دریانك بالقلری وسائر هوامی وقره
یرك برتجیلری وانعامی بالجمله انلرك یارلغمسنی ایسترلر زیرا علم قلوبك
حیاتیدر موتی جهلدر دخی کوزلرك چراغیدر ظلمتدن علمله قول اخیار
وابرار منزله‌سنه اریشور ودنیاده وآخرتده عالی درجاتنه نائل اولور
وطلب علمده فکر ایتمك صومه معادلدر ودرس اوقوتمسی قیام لیله
برابردر انکله ارحام صله اولور حرام وحلال بیلنور علم امامدر عمل
اکا تابعدر الله تعالی علمی سعدایه الهام ایلر واشقیایی محروم ایلر*
انتهی الحدیث بیت * طلب علمه کونك صرف ایدوب اول جهد ایت *
* قیلدك العلم امام العمل چون اصغا * ودخی ابوذر رضی الله عنه
روایت ایدر که حضرت فخر کائنات علیه السلام بیورمشدر * ای اباذر
صباحلدقده کتاب اللهدن برآیت اوکرنمك سکا یوز رکعت نافله نماز
قیلمقدن خیرلیدر ودخی صباحه کیروب علمدن برباب اوکرنسك سکا

بيك ركعت نماز قيلمقدن خيرايدر بيوردي ☼ قطعه
اقتدادر عمل آيات وحديث وصحبه * بيلمينجه نيجه ممكن تبعيت آبا
كوزسواديله ياضه‌دن اشد واقرب * جهل الى الكفر خبرو يردي شه اودنا
وعملك فضيلتي خصوصنده فقهانك كلامي بودركه خلاصه نام كتابده
مذكوردركه مجتهديندن ابو بكره سؤال اولنديكه فقهانك قرآن
اوقومسي افضل يوخسه فقه درسي افضلدر جوابنده ديديكه امام
اعظم شاكردي ابي مطيعدن حكايت ايدركه بزم اصحابمزك يعني
مجتهدينك كتابلرينه باقق ومطالعه ايتمك انجق درس اوقمق سزين
كيجه‌نك قيامندن افضلدر ديو جواب ويردي وكتاب مذكورده دير كه
امام ابي بكر محمد بن فضل بخاريدن سؤال اولندي فقيه اولان كيمسه
تسبيح نمازيني قيلسونمي جوابنده ديديكه اول عوامك طاعتيدر
كيرو ديديكه فلان فقيه تسبيح نمازين قيلارايمش جوابنده ديديكه
اول كيمسه بنم قتمده عوامدندر انتهى وتجنيس نام كتاب نفسنده ديركه
بركيمسه قرآن عظيمك برمقدارينى اوكرنوب جمله‌سين اوكرنمش
اولسه فراغ خاطر بولدقده اكا افضل اولور قرآن اوكرنمك نافله
نماز قيلمقدن زيراجمله قرآن عظيمي اوكرنمك فرض كفايه‌در وعلم فقهي
اوكرنمك بوندن اولىدر ودخي ديمشدركه طلب علم فقه ايلمك وانكله
عمل ايلمك نيت صحيح اوليجق جميع اعمال بردن خيرليدر * ماعبدالله
بشئ افضل من فقه في الدين * حديثي دليليله ودخي شوندن اوتوريكه
نفعي هم كنديه وهم غيره راجع اولوب خيرناسدن اولور صاحب
طريقت بومحلده ديركه كذلك كندي محتاج اولديغي علمدن زياده‌سنه
اشتغال ايلمك افضلدر فرائضنه نقصان كلديكجه وصحيح اولان قول
بودر وكشي‌يه فرض اولان علم اعتقادني تصحيح ايده‌جك قدر علم
توحيددر وصوم وصلات وطهارت وغسلني شرطيله بيله‌جك قدر
واكرحج وزكاته قدرتي وارايسه انلرك دخي علمي فرض اولوب وقلب
علمندن شكر واخلاصي وعجب وريائي بيله‌جك قدر فرضدر وبونلردن
زياده‌سني دخي تحصيل ايتمك افضل عبادتدر انجق تصحيح نيت مطلب تصحيح نيت

لازمدر ونيتك صحتي اولدركه طلب علم ايله رضاء اللهي ودار آخرتي
نيت ايليوب طلب دنيايي نيت ايلميه وبردرلو دخي نيت تصحيحنده
ديمشدركه جهلدن چيقمغي وخلقك منفعتني واحياء علمي نيت
ايليه وبستان العارفينده ديمشدر اكرطالب تصحيح نيت ايتمكه قادر
اولمز ايسه ده علمه چالشمق تركندن افضلدر زيرا علمي تعلم وتحصيل
ايتدكده مرجودركه نيتني دخي تصحيح ايليه تتكيم مفسرين عظامدن
مجاهد رحمه الله تعالى ديمشدركه بز علم طلبنده ايكن چوقلق صحت
نيتمز دخي يوغيدي صكره الله تعالى حضرتلري نيت تصحيحني ميسر
ايتدي وعلمادن بعضيلري ديمشدركه علمي حقك غيري ايچون اوقودق
صكره علم ابا ايليوب لله اولدي اماظاهر اولان بودركه بوعلمدن مرادلري
علوم زاجره‌دن اولمق كرك يعني كشي‌يي يرامز شيئدن منع ايدر علم اوله
تاكه نيتي تصحيح ايليه زيرا هر علم كشي‌يي طوغري يوله كتورمز
انكيچون ديرلركه تحقيق انسان فقه‌دن وافر نصيب آلسه لايق اولان
بودركه انكله قاليوب علم زهده وحكما كلامنه وصلحا اخلاقنه نظر
ايليوب مطالعه ايده زيرا انسان يالكز علم فقهي اوكرنوب علم زهد
وحكمته نظر ايتمسه قسوت قلب حاصل ايدر قلب قاسي ايسه حقدن
بعيددر (وتجنيسده ديركه برآدم علم فقهي اوكرنوب صكره عبادته
مشغول اولوب تعليمدن امتناع ايلسه اكرناس اندن مستغني ايسه‌لر اندن
غيري فقيه اولمغله كفايت ايدر نتكيم داود طائي عزلت ايلديكه امام
اعظم حضرتلرينك اولو شاكرديدر وعبادته مشغول اولدي بويله
ايدرايسه لابأسدر يعني قايرمز اما تعليم ايلمسي اولى وافضل ايدى
حاصل كلام بيلمك كركدر اول عبادتكه غيره راجعدر اكا متعديه
ديرلر قاصره‌دن يعني يالكز كندي نفسنه راجع اولاندن افضلدر
مطلب فضيله عبادة متعديه (وعبادت متعديه ايكي نوعدر بريسي اخرويدر وبوجميع اعمال حسنه‌دن
افضلدركه تعليم علم شرعيدر زيرا پيغمبرلر عمليدر بوسببدن سائر اوزرينه
تفضيل اولندي وبوخصوصده عبدالله ابن مسعود حضرت رسول الله
عليه افضل الصلواتدن حديث روايت ايدركه بيورمشدر بركيمسه كه

ناسه تعليم ايلمك ايچون دين علمندن برباب اوكرنسه اكا يتمش صديق
يعنى يتمش اولياء الله ثوابى و يريلور و بوسببدن تجنبس نام كتاب نفيسده
ديمشدر كه ايكى آدم تحصيل علم ايلسه لر بريسى كندى عمل ايلمك
ايچون واول برغيريسى خلقه تعليم دين ايلمك ايچون اوكرنمش اولسه
ايكنجيسى افضلدر زيرا منفعتى هم كندى نفسنه وهم ناسه اكثر ودينده
ابلغدر انتهى (وعبادات متعديه نك يعنى نفعى غيره راجع اولاجق
اعمالك بريسى عبادت دنيويدر صدقه ويرمك وغيره معاونت
ايتمك كبى ودلالت كبى وشفاعت ايتمك وكوپريلر بنا ايتمك ويول
دوزلتمك و يولدن اذا ويره جك شيئى كيدرمك كبى پس بوقسم
عبادات اولكى دن اشاغه‌دركه اما عبادت قاصره دنكه صوم وصلات
نافله وذكر ودعادر اندن برمرتبه يوقاريدر بو اجلدن اهل وعيال
قيدنه اشتغال ايتمك وتصدق ايچون كسب ايلمك افضل اولدى
بو عبادت قاصره نك نافله سندن وخلوتده اوتورب عبادت ايتمه دن
زيرا بونلرك نفعى انجق عابده مقصوردر شيخ زاده رحمه الله تعالى
انوار تنزيل حاشيه سنده * وعلم آدم الاسماء كلها * آيت كريمه سى
تحقيقنده علمك فضيلتنه ابتدا قرآن عظيمدن وحديث رسولدن
دلائل نقل ايلدكدنصكره ديركه بونلردن ماعدا سائر كتب الهيه
علمك فضلنه ناطقدر اما توراتده الله تعالى حضرتلرى موسى كليم اللهه
ايتدى ياموسى علم وحكمتى تعظيم ايله زيرا هرقنغى قولمك قلبنه علم و
حكمت قويام انى يارلغامق مراد ايتمشمدر ايمدى ياموسى سن علمى اوكرن
وانكله عمل ايله اندنصكره بذل ايله تا كه بونكله دنياده وآخرتده بنم
كرامتمه وايلكمه نائل اوله سك اماز بورده حق سبحانه وتعالى حضرت
داود عليه السلامه بيورديكه اى داود بنى اسرائيل علماسنه ورهبانلرينه
ديكه ناسدن اهل تقوى ايله سويلشسونلر وقونشسونلر اكر اهل تقوى
بولنمز ايسه علما ايله مصاحبت ايتسونلر وانلرده بولنمز ايسه عقلا ايله
مصاحبت ايتسونلر شيخ زاده بو محلده ديركه الله تعالى حضرتلرى
تقواى علم اوزرينه تقديم ايلدى زيرا تقوى علمسز بولنمز خشيت خدا
بولنمديغى

بولنمديغى كبى پس اهل تقوى ايكى خصلت ايله موصوف اولمغله علما
اوزرينه تقديم اولندى تكميم علما عقلا اوزرينه تقديم اولندى زيرا عالم
اولان عاقلدر اما هر عاقل عالم دكلدر اما انجيلده اون يدنجى سوره سنده
(واى اول كيمسه يه كه علمى اشيده وطلب ايتميوب جاهلارله بيله جهنمه
كيده علمى طلب ايديوب اوكرنك زيرا علم اكر سزى سعيد ايتمز ايسه
شقى دخى ايتمز وعلم سزك مرتبه كزى يوجه ايتمز ايسه آلچق دخى ايتمز
واكر سزى غنى ايتمز ايسه فقير دخى ايتمز واكر سزه فائده ويرمز ايسه
ضرر دخى ويرمز وديمك كه قورقارز بيلوب وعمل ايده ميز لكن ديككه
اميددركه بيلورز وعمل ايلريز وعلم صاحبنه شفاعت ايدر وربكزه لايق
اولان بودركه علم صاحبنى رسواى ايتميه ويوم قيامتده الله تعالى
حضرتلرى بيوره اى علما زمره سى ربكزه ظنكز نه ايدى ايده لر ظنمز
بو ايديكه مغفرت ايده سك ورحمت قيله سك الله تعالى انلره بيوركه
بيان فضيلت علم على المال
تحقيق بن سزى يارلغادم وبنم سزه علم وحكمتى امانت قودغم سزه
شرى مراد ايتديكمدن دكل بلكه سزه خير مراد ايتديكمدندر وارك
صالح قوللرمله رحمتمله جنته كيرك بيورر انتهى كلام الانجيل شيخ زاده
آثاردن نقل ايتديكى يرده حضرت على رضى الله عنهدن نقل ايدركه
ديمشدر علم مالدن يدى وجهله افضلدر (برى بودركه علم انبيا ميراثيدر
مال ايسه فرعونلر ميراثيدر (ايكنجى علم بذل ايتمكله آرتار مال ايسه
دوكنور (اوچنجى مال بكجى يه محتاج علم ايسه صاحبنى حافظدر
(دردنجى كشى اولدكده مالى ايلاره قالور علم ايسه صاحبيله قبره
كيرر (بشنجى مال مؤمنه وكافره حاصل اولور اما علم يالكز مؤمنه
مخصوصدر (التنجى عالمه غيريلر محتاجلردر دين امرنده اما صاحب
ماله محتاجلر دكللردر (يدنجى علم صاحبنه قوت ويرر صراطى كچمده
مال ايسه كچمكدن مانع اولور كذلك علمك افضليتنه متعلق حكايات
لطيفه‌لر ايراد اولنور * حكايت اول وقت كه يوسف عليه السلام مصره
سلطان اولدى وبر وزيره محتاج اولدى پس الله تعالى حضرتلرندن
بر وزارته لايق كيمسه طلب ايلدى حضرت جبريل كلوب فلان كيمسه‌يى

ربك بيورديكه وزيرلكه اختيار ايده سك يوسف عليه السلام ديديكه
اول كيمسه نك حالى آلحق بو حالله نيجه وزير اولور جبريل ديديكه ربك
انى بو خدمته لايق كوروب تعيين ايتديكى اول سيبدنكه زليخاسنى
متهم ايلدكده بو كيمسه بشكده ياتور صبىٔ رضيع ايكن * ان كان
قميصه قد من دبر فكذبت وهو من الصادقين * ديمكله سنك اوزركدن
بهتان تهمتنى دفع ايلدى نيجه سنه وزارته لايق اولميه ديدى و بو حكايه ده
نكته بودركه بر كيمسه كه يوسف عليه السلامك بواين طوغرلدوب
اوزرينه ايتديكلرى اسنادى دفع ايلمسى سببيله مملكتنده شريك اولمغه
مستحق اوله يا اول كيمسه كه دين اسلامى برهان مستقيم ايله طوغرلتمغه
سعى ايليوب بدعت وضلالتلرى دفع ايلمك اوزره اوله نيجه سنه
الله تعاليك احسان عظيمنه مستحق اولميه (شيخ زاده رحمه الله
بو محلده ديركه علمك تحصيلى آنجق سنده حب دنيانك زياده لكندن
مشكل كلور غيرى دكل زيرا الله تعالى سكا سوادعين وسويداى قلب
ويرمشدر يعنى كوزكك قره بيكى وقلبكك درونده بر قره نقطه جقدر پس
شك بو قدر كه سويدا سودانك تصغيريدر يعنى قلب نقطه سى كوزبكندن
كوچركدر بويله ايكن ينه سن دنيالقدن بر جزئى شيئى كوزك اوزرينه
قوسك برشئ كورمزسن ايسه سويداى قلبكه جمله دنيايى قومشسن اويله
قلبله نيجه كورسك كرك يعنى مع هذا قلب كوزيله وجوده كلور (حكايت | بيان حكايهٔ لطيفه
اولنور كه بركون هرون الرشيد مجلسنده علما جمع اولمشدى وابو يوسف
دخى انده ايدى همان برآدم چيقه كلدى و برغيريسى دعوا ايلديكه
بو آدم كيجه ايله اومدن مال الدى استفسار اولندقده آلان كيمسه
اول مجلسده الدم ديو اقرار ايلدى علما اتفاق ايلديلركه الى كسلسون امام
ابو يوسف ديديكه اكا قطع يد يوقدر علما نيچون ديديلر انكيچون
يوقدركه آلدم ديو اقرار ايلدى سرقته اقرار ايلمدى ديدى جمله سى
ابو يوسفى تصديق ايلديلر بعده الان كيمسه يه اوغورلادكمى ديديلر
نعم ديدى ينه جمله سى اتفاق ايتديلركه قطع يد واجبدر زيرا سرقته
اقرار ايتدى ديديلر امام ابى يوسف بوندنصكره اقرار ايتديسه ده

قطع يد يوقدر ديدى زيرا آلدم ديمسيله ضمان واجب اولدى بوندنصكره
سرقته اقرار ايتديسه ده اولكى اقرارى اوزره مال تضمين اولنور
هم ضمان هم قطع يد ايسه مذهبمزده جمع اولماز انكيچون بو اقرار
دكلدر ديدى جمله علما بو خصوصده امام ابو يوسفه تعجب و پسند ايلديلر
(و حكايت اولنور امام شعبى دن كه تابعينك اولولرندندر رايديكه بركون | بيان حكايهٔ لطيفه
حجاج بن يوسفك مجلسنده اوتورركن بلخ شهرنده يحيى بن معمر بكه علمادن
اولوب سنيلردن ايدى حجاجك مجلسنه قيد بند ايله كتورديلر پس
حجاج اكا ديديكه سن ديرمش سنكه حسن وحسين ذريت رسول الله ندر
اوت اويلەدر ديدى حجاج يا كتاب اللهدن بو خصوصده بكا بر واضح
حجت كتوررسن والا الك باك اعضالريكى قطع ايده رم ديدى نوله
يا حجاج سكا بر آشكاره حجت كتورەيم ديدى حجاج انك يا حجاج ديمسى
جرأتنه تعجب ايلدى يحيى ديديكه قرآن عظيمده * ونوحا هدينا
من قبل ومن ذريته داود وسليمان تا وزكريا و يحيى وعيسى * قولنه
وارنجه اوقيوب ايتدى يا عيسى نك باباسى كيم ايدى حالا كه الله تعالى انى
نوح عليه السلام ذريتنه الحاق ايتدى يعنى انا طرفندن اولان اولاده دخى
ذريت دينور ديدى حجاج نيجه زمان باشنى اكوب فكره طالدى بعده باشنى
قالديروب ديديكه كويا بن بو آيتى كتاب اللهدن بو آنه دك اوقومامشم
اول كيمسه يى بندندن آزاد ايدوب مال الله غنى ايلدى على بركاتيله (حكايت
اولنور كه مدينهٔ منوره ده بر جماعت بر دفعه ابو حنيفه حضرتلرينه
كلديلر تا كه انكله مباحثه ايليه لر نمازده امامك قراءتى اويانلرك | بيان حكايهٔ لطيفه
قرأتنه كافيدر ديديكى مسئله ده تا كه امام اعظمى الزام ايدوب شافعى
مذهبنه قائل ايتديره لر امام اعظم ديديكه جمهور ايله مباحثه ممكن دكل
امر كزى اعلمكزه تفويض ايليك تا كه بنم ايله اول بو خصوصده
بحث ايليه پس ارالرندن برينه اشارت ايلديلر امام اعظم ديديكه
بو سزك اعلمكزميدر بلى ديديلر واكر بنمله بحثده الزام اولنور ايسه
و بنم تمسكم اقوى اولور ايسه سز اكا راضيميسز بلى بز انى مقتدا ايتدك
انك سوزى بزم سوزمزدر ديديلر امام اعظم رحمه الله ايتدى سبحان الله

یاعجبدر که اقتداده انك سوزی سزك سوزیکز دکلدر بزدخی امام
اختیار ایتدکده انك قراءتی بزم قراءتمزدر واول امام بزدن نائبدر

حکایت لطیفه

پس جمله جماعت الزام اولندیلر (حکایت اولنور که فرزدق نام شاعر که
دولت مروانیه شعراسندن ایدی برکیمسه یی هجو ایدوب بو بیتی
دیمش ایدی (لقدضاع شعری علی بابکم * کما ضاع در علی خالصه)
فقیر دخی ترجمه سنی نظم ایلدك (قپوکزده بنم شعرم یوغ اولدی * نتکیم
خالصه اوسنده انجو * خالصه برنکته دان وصاحبة الاداب ظریفه
جاریه اولوب اول زمانه پادشاهی اولان سلیمان بن عبدالملك حرم خاصی
خاتونلرندن معشوقهٔ پسندیده سی ایدی بو بیتی ایشتدکده واروب
پادشاهه فرزدقدن شکایت ایلدی بو سلیمان ایسه جمله مروانیلرك
ارالرنده شدید هیبتلی پادشاه ایدی غضبه کلوب امر ایلدی فرزدقی
بند وزنجیرله علی ملاء الناس انواع حقارتله کتوره لر پس واروب
فرمان اوزره فرزدقی حضورینه کتوردیلر حتی هیبت پادشاهیدن
اباق اوزره طورمغه مجالی یوغ ایدی سلیمان بن عبد الملك ایتدی
بو بیتی سنمی سویلمش سك فرزدق دیدیکه خیر پادشاهم بن بویله سویلدم
انجق بکا مکروه قصد ایدنلر تبدیل وتغییر ایلمشلر بن بویله دیدم
* لقد ضاء شعری علی بابکم * کما ضاء در علی خالصه * ترجمه سی
بودر * قپوکزده بنم شعرم ضیالندی * ضیاء انجو کبی خالصه اوزره *
مکر خاتون پرده آردنده بو وقعه یی دکلردی بیتی بو طرزله اشتدیکی کبی
مدح اولندیغندن مسرور اولوب حتی سرورندن کندیی ضبط
ایده میوب پرده آردندن چیقوب اوزرنده اولان جمله التونی وانجویی
فرزدق اوزرینه براغوب بخشش ایلیوب الن واباغن چوزوب غنیمتله
کوندردیلر بعده پادشاه قپوجبسیله یوزبیك اقچه آردنجه کوندروب

حکایت لطیفه

التونی وانجویی شاعردن صاتون آلدی وخالصه یه رد ایلدی (حکایت
امام اعظم عصرنده برآدمك اوینه خرسزلر کیروب متاعن آلدیلر
واول آدمه طلاق ثلثه ایله یمین ویردیلرکه برکیمسه یه بیلدیروب سویلیه
صباح اولدقده حیران وسرکردان طشره چیقدی کورسه که خرسزلر

کندی متاعن صتایورلر امایمینی سبیله سویلمکه قادر دکل پس امام
اعظمه واروب بردرمان امیدیله قضیهٔ اعلام ایلدکده ایتدی وار محله
امامنی واهالیسندن برقاچ کیمسه دعوت ایله کلدکلرنده امام اعظم
ایتدی بوقرنداشکزك متاعی اوندن سرقت اولنمش دیلرمیسکز که انی
الله تعالی رد ایلیه بلی دیدیلر امام اعظم ایتدی وارك اهالیٔ محله یی
واول منهم اولنلری جمع ایدوب برداره قویك و بر بر طشره چیقاروب
سؤال ایدك متاع صاحبندن سنك متاعك اوغریلیان بومیدر اول دخی
خرسز اولمیانلره دکل دیسون وخرسزلر چقیجق سکوت ایلسون
وانلری اخذ ایدك پس امام اعظمك بیوردیغی اوزره عمل ایلیوب

حکایت لطیفه

جمیع اوغورلنان اشیالری چیقاردیلر علم برکاتیله (حکایت امام اعظم
حضرتلرینك جوارنده بریکیت وار ایدی دائما امام اعظمك مجلسنه
کلوب کیدردی برکون امام اعظمه فلان کیمسه نك صویندن قز
آلوب اولنمك استدم امابندن طاقتمدن زیاده مهر معجله استدیلر دیدی
امام اعظم ایتدی وارآل و بورجه کیر استدکلرین ویر ودخول ایله
الله تعالی ایشك آسان ایدر دیدی پس امام اعظم استدکاری قدر یکیده
قرض اقچه ویردی دخی واروب مهمن کوروب وتأهل ایدوب دخول
ایلدی بعده برکون امام اعظم یکیده ایتدی وار خلق اراسنده آشکاره
سویله بن بوشهردن براراق یره کتمسم کرك ودیارمی دخی کورمسم
کرکدی اول آدم دخی بو کلامی خلق اراسنده فاش ایلیوب زوجه سنك
خصمی واقرباسی بو قضیه یی اشتدکلرنده کندیلرینه قتی کوچ کلوب امام
اعظمه استفتا ایچون کلدیلر امام اعظم جوابنده دیدیکه قادردر
کتورمسنه قنده دیلرسه کتورر صکره دیدیلرکه یا امام بونك طریق
دفعی نیجه اولور ایتدی یکیتدن آلدیغکز مالی کیرویه ویروب راضی
ایدرسکز دفعی قابلدر انلر دخی قائل اولدی امام اعظم اول یکیده
بو قضیه یی دیدکده یکیت ایتدی بن ویردیکمدن زیاده شیٔ استرم
دیدی امام اعظم ایتدی یا یکیت ویردکارین آلوب قانع اول یوخسه
زوجه یه برمسئله اوکردیرمکه کتورمکه قادر اوله مزسك یکیت دخی

راضی اولوب ویردکین آلدی ودینی قضا ایتدی وامام اعظمدن
اول مسئله‌یی سؤال ایتدی امام اعظم حضرتلری دیدیکه زوجه برآدمه
دین اقرار ایلسه انی ادا ایتمینجه زوجی کتورمکه قادردکلدر انی اوکرنسم
کرك ایدی پس امام اعظمك علمی برکاتنده اول یکیدك هر مرادی
حاصل اولدی وهم دیندن خلاص بولدی وعلما مجلسنه کلمك فائده‌سی
حکایت لطیفه — ظهور ایلدی (حکایت لیث بن سعد نقل ایدرکه برآدم امام اعظمه
کلوب ایتدی براوغلم وار خوبی وخصلتی نامعقول مال عظیم ایله
برجاریه آلوب ویرسم همان آزاد ایدر وینه مال عظیم خرج ایدوب
عورت تزویج ایلسم تطلیق ایدر چاره‌سی نه اوله امام اعظم ایتدی
اسیرجیلر چارشوسنه اوغلکی کتور هرقنغی جاریه‌یی کوروب بکنور
ایسه کندی نفسك ایچون صاتون آل اندنصکره اوغلوکه نکاح ایله
اکر بوشار ایسه ینه سنك ملککدر واکر آزاد ایدر ایسه عتقی جائز اولمز
راوی اولان لیث دیرکه امام اعظمك سرعتله جوابندن قتی تعجب ایدم
حکایت لطیفه — (حکایت هارون الرشید برکون ابو یوسفه دیرکه جعفر بن عیسی‌نك
الندە برجاریه‌سی وار حسنالردن واکا تعشق ایلدیکمی خبر آلمغله یمین
ایتمشدیکه نه صاتسون ونه آزاد ایلسون اماشمدی یمیندن پشیمان
اولمش یمینی بوزمغه چاره وارمیدر امام ابی یوسف دیدیکه برنصفنی
باغشلاسون وبرنصفنی صاتسون تاکه حانث اولمیه شیخ زاده دیرکه
بونقل اولنان حکایات علمك افضلیتی بابنده امام رازینك کلامیدر
طالبلرك سرورینی تجدید وارباب کسله تحریك شدید ایچون نقل
ایلدك بومحله دخی مناسبتله تحریر اولندی بیت

اولدی آثارله ثابت علماء امت
اشرف اهل بهشت اولدیغی بی ریب ومرا
بعث اولور ایکی ملك قبرنه تعلیم ایلر
فوت اولان طالب علمه دیدی تاروجزا
نه شرفدر که صبی وقت شروعنده اوله
والدیندن اولوب جمله آثامی جدا

که علمدر سبب خلق نظام الدارین
باعث نشر کتب مردمك ارض سما

صاحب طریقت علمك فضیلتنی بیان ایتدکدنصکره دیرکه ایمدی
ای سالك تحصیل علمده جد وجهد ایله فی زماننا اولان متصوفه
جهله‌سنه قولاق طوتمه که انلر دیرلر که علم ظاهر حجابدر واول کشف
ایله دخی حاصل اولور کسبه حاجت یوق بو کلام کذب وضلال
وخلقی اضلالدر زیرا علم فرضدر وعلم کتاب وسنتدن حاصل اولور
وصحابهٔ کرام بو امتك افضلی وخیرلیسی ایکن اجتهاد ایلدیلر کتاب
وسنتدن دلیل طوتدیلر بریسی دیمدیکه بو حلال وبو حرام اولدیغی
بکا الهام وکشف اولندی بو خصوصده عدنی مرحوم برخوش دیمشدر
قطعه *دیمدی حضرت الله ورسول واصحاب*

اوکلامی که تصوف دیو سویلر جهلا
نه شریعت نه طریقت نه حقیقتده خبر
کفراوزیرا اوقیوب ذیرکه حقیقی درها
بو نقوش سیه ایلر دلی اسود دیمه کیم
کلم تیره ده در آب حیات معنا
اهل ظاهر دیو طعن ایلین اهل شرعه
بوقدر الحاد وضلالتنده هیچ ریب ومرا
شرلرندن صقین اللهده شرعی کوزله
دین وایمانکی حفظ ایلیه تا کیم مولا

وینه صاحب طریقت دیرکه بوصوفی کچنلر دیرلر ایسه بزشول مرتبه
کشفه یتشوب برمقامه واصل اولدقکه صحابه اکا واصل اولمامشلردر
تحقیق بونلر اهل بدعت اولوب اهل سنتدن خارجلردر واکر بونلرك
برینه سؤال ایلسك اخلاق مذمومه دن مثلا ریا وکبر وعجب ندر
وبونلرك علاجی ندر ویا اخلاق حمیده دن مثلا انابت وتوکل وصبر
وشکر ورضاء بالقضا وبونلرك طریق تحصیلندن صورسك حیران
وسرکردان قالوب خلط کلامه باشلیوب شطح وطامات سویلردی یعنی

عقله ونقله اویمزلر ایی صاپی یوق سوزلره باشلرلر بلکه بعضیلرینی
فرائض صلاتدن وآبدستدن وطهارتدن صورسك متحیر اولور بلکه
بعضیلری اعتقادنی دخی تصحیح ایتمامش وظن ایدرکه الله تعالی کوکده
ویا بر صورتده در و بعضیلری اعتقاد ایدرکه الله تعالی قبایح ومعاصی یی
مراد ایتمز و بعضیلری اعتقاد ایدرکه کندی قول فعلنی موجد در قطعه

* مؤمن معتقد شرع پر آثام اولسه *
* منزلی آخر عقباده جنان علیا *
* اعتقادی سنن وشرعه مخالف اولسه *
* کندی کافر عملی لغو ویری نارابدا *

وبونلرك اکثری تعدیل ارکانسز وتجوید قرآنسز نماز قیلارلر
بو قباحتلری وار ایکن ینه واصلین دنازدیو دعوی ایدرلر هیهات
هیهات بلی واصللردر اما شیطانه که وسوسه سیله عامللردر و بعضی
دکللردر بعضیلرینه ریاضتله ویاشیطانك کوسترمسیله استدراجا
کشف حسی واقع اولسه نتکیم بعض اهل ریاضت کشیشلره وکفره یه
واقع اولور پس جاهللر ظن ایدرکه اول کرامت وولایتدر وانکله مغرور
اولورلر اما بونك معیاری ومحکی سلطان العارفین بایزید بسطامیدن
نقل اولندیغی اوزره که برآدمی هوا یوزنده اوتورمش کورسك اکا
مغرور اولمه تا حدود شرعیتی نه یوزدن کوزتدیکنی کورمینجه وله ایضا

* کاذبی اول آدم که دینلدی کثرالدجاون *
* الحذر پك یاپشوب شرعه کوزت ایتمه رها *
* اخری سورهٔ کهفی اوقسون دیدی رسول *
* هرکیم انلردن آمن ایلمك ایدرسه رجا *
* برقبیله که ایمانه قریب اولمیه لر *
* انلرك صوم وصلاتی ددی حضرت چوق اولا *

یعنی الله تعالی سورهٔ کهفك آخرنده * فمن کان یرجو لقاء ربه فلیعمل
عملا صالحا ولایشرك بعبادة ربه احدا * بیورمشدر معنای شریفی
اول کیمسه که الله تعالی حضرتلرینك حسن لقاسنی امید ایدر ویا سوء

لقاسندن قورقار الله تعالی حضرتلرینی راضی ایده جك عمل صالح
اشلسون والله تعالی حضرتلرینك عبادتنه هیچ برکیمسه یی شریك
قاتمسون ریا ایتمکله ویا اجر طلب ایلمکله پس دیمك اولور که آخر زماننده
بویله یولدن چیقارر دجاللر چیقدقده بو سورهٔ کهفك آخرین اوقیوب
موجبیله عمل ایلیك تا که طریق حقدن سزی آزدرمسونلر

* عمل صالح ایشلسون دیر حق * ربنك کیم لقاسن ایده رجا *
* همت ایت بیلندرا وصالح عمل * که بیم اودر موجب وصال ولقا *

بيان خارق عادت — فقه اکبر شرحنده دیرکه خارق عادت یعنی عادت جاریه یه توب
خلافن وجوده کتورر شیء دورتدر برینه معجزه دیرلر شرائطی
اولدرکه صاحبی ایمان وعمل صالحه مقارن اولوب دعوای نبوت
ایلیه ایکنجی سنه کرامت دیرلر شرطی اولدرکه صاحبی ایمان
وعمل صالحله مقارن اولوب بردورلو دعواسی اولمیه وولی اول
کیمسه درکه الله تعالینك ذات وصفاتنی بیلوب ممکن اولدیغی
مرتبه طاعاته مداوم ومعاصی ولذات وشهواتدن اجتنابه ملازم اوله
اوچنجیسنه معونت دیرلر مکر الهی دخی دیرلر صاحبی مؤمن اوله
ولکن عمل صالحی وعرفان الهیسی اولمیوب عوام مسلمین دن اوله
الله تعالی ارخاء عنان ایدوب یعنی دیزکینن صالیویروب کوکلی
ایستدیکی وجه اوزره دنیالغی طرفی ال ویرمك دخی بوقبیلدندر
دوردنجی قسمنه اهانت دیرلر وقضاء حاجت دیرلرکه صاحبی دخی
مؤمن اولمیوب کافر ایکن الندن خارق عادت ظهور ایلر مثلا فرعون
یقوشه کتدکده آتنك کریکی ایاقلری اوزامق واندیشه کتدکده اوك
ایاقلری اوزامق کبی وزمان آتیده دجالك کونشی طورغرتمسی کبی
بو اهانت قسمی انلرك کوکلنجه اولوب زیاده طغیان حاصل ایلیوب
عقوبت عظیمه یه استحقاقلری ایچون ویرلمشدر ایمدی هر کرامت
شکلنده کوسترلین شیئه کرامت دیمیوب ابتدا اصحابنه وصاحبنك
حالنه نظر ایتمك کرك اکر یازلدیغی اوزره عارف بالله ایسه ولیدر دیو
انکنه یاپشمق کرك والا الحذر کل الحذر نتکیم عدنی دیمشدر

* طوغری یولدن صقین آیرلمه شرعی کوزت *
* سنی قطاع طریق اخذ ایدوب ایلر اسبا *
* پیشوامز بزه بو نهجی معین قیلدی *
* اکا بو یولده ایرر قافله‌لر صیف وشتا *
* شیخ ناقصدر او قطاع طریقك بریسی *
* مثنویسنده بیان ایلدی خود مولانا *
* لیك هب بویله دیو جمله یه منکر اولمه *
* اقتدا قیل اکا هر کیم ایده سوق حسنا *
* قول وفعلنده اکر شرعه مخالف کورسك *
* احتراز ایت سنی اخذ ایتمیه نار یصلی *
* اولمسه آنك اصلی شیخ انی ایتمزدی دیو *
* سنی اضلال ایدر ابلیس قیلور اهل شقا *
* پك یاپش شرع مبینه که او در حبل متین *
* اولدرر عروهٔ وثقی وحدود مولا *
* انی امر ایتدی خدا قیلدی وصیت اول شاه *
* اندن انفع اکر اولسیدی قیلوردی ایصا *
* کیم شریعت شجر اغصان طریقت ددی هم *
* ورقی معرفت اثماری حقیقتله رضا *
* غصن اوراق وشجر بی ثمر اولمز تحقیق *
* جمله یه لیك ویرن صاحبی در نشو نما *
* باطن شرع طریقت الك ایچره عرفان *
* معرفت ایچره حقیقت بونی بیل قلمه خطا *
* ظن ایدر صوفی طریقت واروب الاوپمکدر *
* اولدرر اهل طریقت که ایده شرعی اجرا *
* جمله‌نك مظهریدر حضرتی قرأن عظیم *
* که الی سبعة ابطن سکا ویرمزمی شفا *

بیان تقوی وفضیلت تقوی

اوچنجی فصل تقوی بیانده‌در وبو فصل دخی اوچ نوعدر اولکی

نوعی

نوعی تقوینك فضیلتی بیانده‌در صاحب طریقت دیر که معلومك اولا که تقوینك فضیلتی بابنده کتاب اللهده یوزاللی آیتدن متجاوز بولدم فرق آیتدن زیاده تقوی خصوصنده همان امر صریح بولدم پس اول جمله آیاتدن بری * ان اکرمکم عند الله اتقیکم * آیتی در معنای شریفی سزك الله تعالی درکاهنده اك ایوکز ومقبولکز زیاده تقوی صاحبی اولانکزدر یعنی حسب ونسبله ومالله مقبوللق دکلدر نتکم بو آیتك سبب نزولنده اصحاب کرام بیننده بو کلام کچمشدر وبری * ان اولیاؤه الا المتقون * آیتی در معنای شریفی الله تعالینك ولیلری یعنی منزل جهتندن یقینلری غیری کیمسه‌لر دکل الا متقیلردر وبوندن غیری سائر آیاتی امام برکلی عد ایتدکدنصکره دیر که قرأن عظیمده تقوی ذکر اولندیغی قدر هیچ بر خصلت ذکر وثنا اولنمشدر که متقی الله تعالی قتنده اکرم اولمق وطاعتی مقبول وحقه ولی وحبیب اولمق والله تعالی متقی یه ولی ومحب ومزکی وناصر اولمق وعاقبت وآخرت متقینك اولمق وجنت حاضرلنمق ومیراث اولمق وتقوی عبادتك غایتی اولمق وثوابه شرط وسبب اولمق وتکفیر سیئات وفتح برکات وظن ایتمدیکی یردن رزق کلمك وقولایلق ویرلمك هب تقوی اوزرینه موقوفدر وتقوی ایله امر ایلین ممدوح اولوب تقوی یه تعاون ایله امر اولنمشدر وبالجمله تقویدن اولو خصلت یوقدر ایمدی ای طالب آخرت اکر طریق آخرته سالك ایسك تقوی یه سعی ایلیوب جمله موانعی برطرف ایله وبو خصوصده احادیث شریفه ده وارد اولانلردن بری جابر رضی الله عنه روایت ایتدیکیدر که بر دفعه حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایام تشریقده خطبه سنده دیدیکه ای ناس تحقیق سزك ربکز بردر وآکاه اولك عربینك عجمی اوزرینه وعجمینك عربی اوزرینه فضیلتی یوقدر واسودك احمر اوزرینه واحمرك اسود اوزرینه هیچ فضل ورجحانی یوقدر وتحقیق سزك پدریکز بردر یعنی حضرت آدم علیه السلامدن وجوده کلمش سزانجق سزك فضلکز تقوی ایله‌در تحقیق درکاه حقده سزك افضل ومقبولکز تقواسی اولاندر

ای اصحاب سزه خوش تبلیغ ایتدممی بلی یا رسول الله دیدیلر
ینه بیور دیکه ایمدی حاضر اولانلر یکز غائب اولانلره بو خبری تبلیغ
ایلسونلر وابوهریره رضی الله تعالی عنه روایت ایدر که سرور کائنات
علیه افضل الصلوات بیورمشلردر که یوم قیامت اولدقده الله تعالی
برمنادی یه امر ایلیه که ندا ایلیه ای بنی آدم بن سزه نسب قیلدم
و سزه نسب ایتدمکه سزك اکرم ومقبولکز قتی تقوی صاحبی
اولانکزدر پس سز ابا ایلدیکز بنم نسب قیلدیغمی قبول ایتمیوب
دیدیکزکه فلان ابن فلان فلان ابن فلاندن خیرلیدر ایمدی بن بوکون
کندی نسبمی رفع ایدرم یعنی صاحبلرینی رفیع الشان ایدرم وسزك
نسبکزی وضیع ایدرم یعنی صاحبلرینی الچق قدرلی خور وحقیر ایدرم
ابو سعید خدری رضی الله تعالی عنه روایت ایدر که بردفعه مجلس نبیده
اوتورر کن برآدم چیقه کلدی وایتدی یارسول الله بکا وصیت ونصیحت
ایله بیوردیکه * علیك بتقوی الله فانه جامع کل خیر * معنای شریفی
دیمك اولور که تقوای الهی یه ملازم اول زیرا تحقیق تقوی هر خیری
جامعدر وهر ایلك آنده موجوددر وابوذر حدیثنده بیورمشدر که
حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلام دیردی تقوای خدادنصکره
زوجهٔ صالحه دن حاصل اولان خیر قدر کشی یه نافع شی اولمز اکر
اکا امر ایلسه اطاعت ایده واکر نظر ایلسه انی مسرور ایلیه واکر انك
اوزرینه یمین ایلسه یمیننده طوره صادقه اوله واکر اری غائب اولسه
نفسنده دخی مالنده خیانت ایتمیوب حفظ ایلیه وابن عباس رضی الله
تعالی عنهما روایت ایدر بردفعه سرور کائنات علیه افضل الصلوات
برغزادن کلدی وفاطمه یی دعوت ایدوب ایتدی نفسکی اللهدن
صاقنور اولمبسین زیرا بن سندن برشیئی مغنی دکلم یعنی سنی قورتارردکلم
الا تقوا ایله قورتلورسین وخاتونلرینی بر بر دعوت ایدوب بو کلامی
انلره سویلدی ودیدیکه بنم امتمك اولاسی متقیلر بدر وانجق سز باردن
وبر عورتدنسز وسزك بری بریکزه فضلکز یوق الا تقوی ایله
و بو بابده احادیث غایت چوقدر وعقل دخی غیری طاعاتدن تقوینك

افضلیتنه دلالت ایدر زیرا تحلیه تخلیه دنصکره در یعنی برشی تطهیر
اولمینجه تزیین قیلنمز دیمك اولور اخلاق ذمیمه کیدرلمدکجه اخلاق
حمیده برلشمز ایمدی اول ثانیسز مفید دکلدر نتیجه جمیع خصال
خیرك تملی تقوی اولمش اولدی سعادت دارین انکله حاصل اولدی

بیان تفسیر تقوی

(ایکنجی نوع تقوینك تفسیری بیاننده اولور تقوی لغتده وقی یقی دن
مصدر اولوب تاسی واودن وواوی یادن قلب اولنمشدر وآخرنده
یا صورتنده اولان تأنیث الفیدر معناسی زیاده یا کلمك وصاقنمقدر
هرنه دن اولور ایسه اولسون اماشریعتده معناسی دار آخرنده
ضرر ویره جك شیئدن اجتنابدر و بو تقوی اوچ مرتبه در
ادناسی شرکدن وکفردن پاکلمکدر ایکنجی مرتبه سی کبائردن
اجتناب ایتمك بالاتفاق وصغائردن دخی برقوم قتنده صاقنمق
بو تقوینك لوازمیدر قاضی بیضاوی دخی تفسیرنده بوقوله مائل
اولوب صاحب طریقت دخی انی اختیار ایدر زیرا اهل سنت قتنده
صغیره یه دخی عقاب اولمق جائزدر نتکم عقاید بابنده ذکری
مرور ایلدی ودخی عدد کبائرده اختلاف اولنمشدر حتی ابن عباس
یدی یوز یتمش یدیدر دیو روایت ایدر ایمدی صغائری کبائردن آیرمق
ممکن اولمدیغندن صغایردن دخی اجتناب ایتمك لازمدر واهل شریعت
قتنده متعارف اولان بو تقویدر وعموم ناس بو تقوی ایله مأمورلردر
یعنی کبائردن وصغائردن وحرامه قریب اولان شبهه لودن دخی
زیرا لغت معناسی زیاده صاقنمق ایدی بو معنا ایسه عندالشرع
ممکن اولان یرده استعمال اولنور اما تقوینك اوچنجی مرتبه سی
واعلاسی حقدن اشغال ایدر شیئله سرنی اشغال ایتمامك
وکلیتله ربسنه توجه ایلمکه دیرلر و بو تقوی ده مباحدن دخی اجتناب
ایتمك لازمدر والله تعالینك * واتقوا الله حق تقاته * قول شریفنده
مراد اولان بو تقوی واولیاء اللهه مخصوص اولان تقوای حقیقی
بودر انکیچون شیخ زاده انوار تنزیل حاشیه سنده دیمش تقوینك
اولکی مرتبه سی مرتبهٔ عوام وایکنجی مرتبه سی تقوای خواص

واوچنجی مرتبه سی تقوای اخص خواصدر (منازل السائرینده دیرکه
ولینك شرطندندر که تقوی شعاری و تفویض دثاری و اخلاص
معیاری اوله و ینه انده دیرکه اکر برقائل دیرایسه که چون ولینك
بيان شروط ولايت
شرطندندر متقی اولوب کناهلردن محفوظ اولمق یا اکر برشیء بوکا
مخالف واقع اولسه تقواسنه نقصان. وولایتنه خلل کلورمی جوابنده
دیرکه اکر ولی مقام تلوینده ایسه که کاه موهبهٔ الهی وکاه کندی
کسبنه اعتماد و پناهی ظهوری سببیله طبعی تغیر ایتمك اولور اما
اکر خطاسنه مصر اولمیوب اعتذار واستغفاره یاپشور ایسه فبها والا
مغرور اولوب قالور ایسه کمالدن نقصانه دوشمك وکونی کیجه یه دونمك
اولور واکر مقام تمکین ده اولور ایسه بویله خلاف تقوایه اوغراین
کیمسه نك ایشی خدا قایرر والله تعالینك حکمت بالغهسی واردر که
اولیا واحباسنه بعض زله وعاهات عارض اولماسنده امتحان خدا اولمق
اولور وکمال رأفتدن امیذ در که بلاء حسن قبیلندن اوله
ولیبلی المؤمنین منه بلاء حسنا آیت کریمهسنده اولدیغی کبی نتکم
حضرت آدمك زلهسی اجتبا واهتداسنه سبب اولدی روی عن النبی
علیه الصلاة والسلام انه قال* اذا احب الله عبدا لم یضره ذنب*
دیمك اولورکه حضرتدن روایت اولنور بیور مشدر حق الله تعالی
برقولنی سوسه اکا کناه ضرر ویرمز یعنی محب حق اولان بیلورکه
حبیبنه اول کناه محبوب ومقبول دکل پس ایتدیکنه نادم اولور بو ایسه
توبه در توبه ایدیجك کناه ضرر ایتمز نتکم جنید بغدادی یه سؤال
اولندی عارف بالله اولان زنا ایدرمی نیجه زمان باشنی اکوب طوردی
بعده قالدردی ودیدیکه * وکان امر الله قدرا مقدورا * یعنی
الله تعالینك قضا وقدری تعلق ایدنجه بویله زله ووبال صادر اولور
اما الله تعالی عقبنجه توبه توفیق ایدرسه مقام محبتدن دخی ساقط
اولماز مقام تمکین احوالی بویله در انتهی کلام المنازل فقیر ایدرین
بو کلامدن معلوم اولدیکه اولیا انبیانك کبائردن وصغائره قصد ایلمدن
محفوظ اولدقلری کبی محفوظ دکللردر ومیل بشریدن قورتلمزلر

پس لازم اولان حدود شرعی یه رعایتدر ومنازلك کلامنی تصدیق
ایدر شیخ شعراوی رحمه الله تعالی منن نام کتابده حکایت ایدرکه
مشایخدن بری ینه کندی اقرانی برشیخك اوینه وارر کلورکن برکون
ینه شیخك اوینه کاوب جاریه اوکنه طعام کتورر شیخ مهمان دخی
تنها طوتوب جاریه نك بربوسه سین آلور جاریه افندیسی کلدیکنده
شکایت ایدرکه یارانك اولان فلان شیخدر واهل تقویدر دیرسن
حاشا که شیخ اوله نیجه نامعقول سوز سویلیوب بوس ایتدیکن
خبر ویردی افندیسی اولان شیخ دیرکه صاقن اعتقادك بوزمه
اول ولیدر اکر دیدیکك واقعده ایسه ینه مرتبهسندن ساقط دکلدر
دیدی اما جاریه یی الزام واسکاته قادر اولمدی تا برکون ینه عادتی اوزره
کلدیکنده شیخه قضیه یی اعلام ایلیوب جاریه یه برکر امت کوسترمك
ایچون اشارت ایدر مکر خانه لری اوکنده برقوری زردالی اغاجی وار
ایدی صاحب مهمان شو اغاجك میوهسی اولسه تناول اتسك دیدی
همان اول ساعت شیخ بر نظر ایدنجه زردالی اغاجی میوه ایله و یپراق ایله
پر اولدی جاریه یه دیدیکه وارشو اغاجدن زردالی کتور یدلم جاریه
بو حالی کورنجه این بین اولوب واردی برطبله زردالی اوکارینه کتوردی
یدیلر اول اثناده ینه جاریه نك افندیسی ایتدی شو قارشوده کی طاغده
برخدمتم واردر سزلردن رجا ایدرمکه اول خدمتمزی واروب
حصوله کتوره سز همان اول ساعت شیخ هوا بوزینه قالقوب
طاغه طوغری اوچوب کتدی اول حینده جاریه ینه شیخه کمال
اعتقاد بغلدی ایمدی بو حکایه دخی کلام اولی تأکید ایدر وانلردن
تقوینك خلافی ظهور ایتمك اولور اما مقام تمکینده اولانلر توفیق الهی
ایله دفعنی تدارك ایدرلر مقام تلوینده اولانلره خطر واردر (معلوم اوله که
بيان مأمور به اولان تقوى
بو کتابده بیان اولنا جق تقوی عند الشرع مأمور اولدیغمز خواص
تقواسیدرکه عموما امت محمدك بو تقوی ایله صفتلنمهسی بیورلمشدر
زیرا بو تقواده اجتنابی لازم اولان جمیع حراملر وکراهت تحریمیله
مکروه اولان شیلردر واخص خواص تقواسنده کراهت تنزیهی اولان

ومباح دخی اجتنابی لازم تحتنه داخلدر انجق صرف حلال اولان بوقسم
اهل تقوی قتنده جائزما باقیسندن حذر ایدرلر نتکیم فصول مفصلده
یازمشدرکه ابراهیم بن ادهم برکون اجرتله برآدمك بغدایني بچر بترمدن
اخشام وقتی اول آدم کلور بعده بترر صاحبی اجرتنی ویره جکی حینده
ابراهیم طورسون آلمازم دیدی اول آدم سببین صوردی ابراهیم بن ادهم
ایتدی سنك اعتقادك بونك اوزرینه اولمشدر بن بوکون وار قوتم سنك
تارلاکده صرف ایدوب کلمزدن اول بتورم حالاکه بنم قوتم جمله صرف
اولمدی شو اجره بکا حلال اولماز دیدی وآلمیوب کتدی پس بوقسم
تقوی که * اتقوا الله حق تقاته * آیت کریمه سیله ثابتدر طاقت بشر
اکا تحمل ایده مز الا نادرا الله تعالی حضرتلری خود * لا یکلف الله
نفسا الا وسعها * بیورمشدر یعنی الله تعالی برشخصه تکلیف ایلمز
الاقدرتی یتدیکنی آنکیچون شیخ زاده تفسیرنده دیمشدرکه بو آیت
ثانیه اولکی آیتی نسخ ایلمشدر زیرا عامهٔ ناس تقواء حقیقی ایله که
ماسوی اللهدن رفع نظردر عامل اولمق نه ممکن صاحب طریقت
دیدیکی کبیکه بوزمانده جمیع شبهاتدن احتراز ایدوب حلال صرف
بیان تقوانك جاری اولدیغی اعضا
بولمق نادر انجق حرامه قریب اولان شبهه‌لردن احتراز ایلمك اولنجه
بو تقوی‌ده خواصه خلل کلمز (اوچنجی تقوانك جاری اولاجق محللرینی
بیان ایدر معلوم اوله که تقوی حاصل اولماز الا منکرات ومنهیاتدن
اجتناب ایتمکله دخی هر معروف ومأموری وجوده کتورمکله ومأمور
اولانك ترکندن اجتناب ایله لکن منکرات ومنهیات آکلدقده عقل
وجودیاتنه ذاهب اولور مثلا زنا وشرب خمر کبی وعدمیاتنه یعنی
ناموجود اولان کناهلره عقل کتمز مثلا ترك صلاة وصوم کبی یوخسه
بونلر اکبر کبائردر ایمدی بومنکرات بلنمدکجه انلردن اجتناب اولنمز
تقوی بولنمامش اولور (پس وجودی اولان منکراتك ذکرینه ابتدا
بیان منکرات وجودی
شروع ایده‌رز علی التفصیل بعده عدمی اولانلری مجملا بیان ایده‌رز
منکرات اولان شی یا اعضادن برعضوه مخصوص اولمق وارکه
اندن صادر اولور ویابر عضوه مخصوص اولمق وار (اولکیسی یعنی

کناه

کناه صادر اولاجق اعضا سکزدر (قلب اذن عین لسان ید بطن
فرج رجل) وبرعضوه مخصوص اولمیان که بدنیدر برصنفدر الجمله
طقوز صنف اولمش اولور ایمدی سالکه لازم اولان بودرکه هر برعضوینی
هر معصیتدن حفظ ایلیه تاکه محافظه کندینه ملکه اولوب متقین
بیان منکرات قلب
زمره سنه داخل اوله (صنف اول منکرات قلب بیاننده‌در معلوم اوله که
قلبك اصلاحی اهم اموردندر قلب بدن شهرنده حکمی جاری برپادشاه
فرمانفرما منزله سنده‌درکه جمله اعضا رعیت مثابه سنده اکا تابعلردر
بوسببدن سرور کائنات علیه افضل الصلوات بیورمشدر * الا وان
فی الجسد لمضغة اذا صلحت صلح الجسد کله واذا فسدت فسد الجسد کله
الا وهی القلب * دیمك اولورکه آکاه اولکه بدن انسانده برپارچه ات
واردر چونکه اول صالح اولسه جمله بدن صالح اولور واول فاسد
اولسه جمیع بدن فاسد اولور آکاه اول دیدیکم ات پاره سی قلبدر وقلبك
اصلاحی اخلاق ذمیمه‌یی کیدروب واخلاق حمیده ایله تزیین ایتمکله
ممکن دکلدر ایمدی بوصنف ایکی قسم اولمق اقتضا ایتدی (اولکی
بیان تحصیل حسن خلق
قسمی ابتدا بیلمك کرکدر بو علمدن غرض حسن خلق تحصیلیدرکه
علم اخلاق دینلدیکیچوندرکه صدیقلرك افضل اعمالی ومتقینك ثمرهٔ
مجاهده‌سیدر حضرت حبیب الله علیه صلوات الرحمن * انك لعلی
خلق عظیم * قولیله بوسببدن مدح اولنمشدر وحضرت عایشه رضی
الله عنها دیمشدرکه رسول اللهك خلقی قرآن ایدی یعنی قرآن ایله
عامل اولوب * قد افلح من زکیها * بیورلدیغی اوزره تزکیهٔ قلبله مقبول
خدا ورسول کبریا اولمشدر وبو علمه علم اخلاق دینلدیکی کبی حکمت
عملیه دخی دیرلر نتکیم اعتقاد بابنده کچن علمه حکمت نظریه دیرلر
(اخلاق علایی نام کتابنده دیرکه سعادت نفس انسانی ایکی نسنه ایله
حاصلدر سعید حقیقی اول کیمسه درکه بو ایکی درجه‌یه واصلدر بری
تحصیل علوم حقیقه واعتقادات صحیحه نتکیم ذکر اولندی وبری دخی
اخلاق فاضله واعمال صالحه ایله تحلی واخلاق ذمیمه واعمال غیر
مرضیه‌دن تخلیدر یعنی قلبنی خالی ایتمکدر انتهی یعنی علم وعمل جمع

اولمق كشبنك سعادت دار يندر ايمدى علمكى عمل ايله مقارننه سعى ايت

* ايكيسيله بولنور آيينۀ ذات خدا *

* عمرنى علم وعمل جمعنه صرف ايليان *

* خاك برسرقيلوب اتسون شب روز آهله وا *

* باعث عز وشرف علم وعملدر تحقيق *

* كنت كنزه نظر قيل قيله صقين چون وچرا *

بيان تبديل اخلاق

خلق انسانده بريرلشمش قوتدر كه اكاملكه ديرلر وانك سببيله افعال نفسانيه بلاتردد صاحبندن ظهور ايلر وتبديل اخلاق ممكندر علما وعقلا بوخصوصده متفقلردر زيرا قرأن عظيم الشانده * خذالعفو وأمر بالعرف * بيوروب وكفارى شرك وكفرندن ومؤمنلرى معصيتدن منع ايلدكارى وضدى اولان خصلتلر ايله امر ايلملرى بالجمله تبديل اخلاق ممكن اولديغنه دليلدر اكر ممكن اولمسه بو اوامر ونواهى عبث اولق لازم كلوردى * تعالى الله عن ذلك * والله تعالى حضرتلرينك * لاتبديل لخلق الله * بيورديغى بوكا معارض دكلدر زيرا خلقله خلق مابيننده فرق واردر خلق قلبده اولان خويه ديرلر خلق ايسه مخلوقدر وحديث شريفده تبديل اخلاقه دليل * حسنوا اخلاقكم وتخلقوا باخلاق الله * قوليدر ديمك اولور كه اخلاقكزى كوزل ايليك والله تعالينك اخلاقيله خويلنك وتجربه دخى كوسترر كه تبديل اخلاق ممكندر حتى وحشى حيوانى مأنوس ايدرلر وسركش اتى يواش ايدرلر انجق بو واردركه طبايع برابر اولميوب بعضيسى سريع القبولدر وبعضيسى كج قبول ايدر تكميم صبيانده وبعض حيوانده مشاهده اولنور بومحلده صراط سوينك تحقيقى ذكر اولندى (كلدك طريقت

بيان اخلاقك منشائى

كلامنه ديركه جميع اخلاقك منشائى وظهور ايده جك يرى اوچدر (برى قوت عقليه در وانده اعتداله رعايت ايتمك لازمدر كه الله تعالى حضرتلرى قرأن عظيم الشانده * ان الله يأمر بالعدل * بيورديغى يرده بوقواى ثلثه يى مفسرين تصريح ايدوب هر برنده اعتداله مأمور اولديغمزى بيان ايتمشلردر ايمدى بوقوت عقليه اعتداله

حكمت ديرلركه نفسك برملكه سيدر انكله صواب وخطايى فرق ايدوب تميز ايدر امابوقوتك افراطنه يعنى حددن آشورييسنه جربزه ديرلر بودخى برملكه دركه سبب اولور معرفتى ممكن اولميان شيلرى ارامغه دخى قضا وقدردن بحث ايلمكه وتزوير دعوالرينه بوقوتله ياپشورلر اماقوت عقليه نك تفريطنه يعنى قصور ونقصاننه كندلك ديرلر بودخى برملكه دركه صاحبى انك سببيله خير وشرى ادراك ايلمكدن قاصر اولور (ايكنجى قوت غضبيه در بودخى برملكه دركه صاحبنه ضرر ويرر شيئى دفع ايدر وبونك اعتدالنه شجاعت ديرلر واول دخى برملكه ديركه انك سببيله صاحبى لايق اولان امورك اوزرينه اقدامه قادردر وبونك افراطنه تهور ديرلر واول دخى برملكه دركه صاحبى لايق اولميان اموره اقدام ايلر وتفريطى يعنى شجاعتك اشغه مرتبه سى جبن يعنى مهانتلكدر وبودخى برملكه دركه صاحبنى لايق اولان شيئه مباشرتدن كيرويه قور (اوچنجيسى قوت شهوانيه دركه نفسك ملايم طرفنه حركتيدر وبوقوتك اعتدالى عفتدر وعفت دخى برملكه دركه انك سببيله وجه شريعت اوزره آرزولرينه مباشرت ايدرلر وبونك افراطى شره وفجوردر وشره دخى برملكه دركه انك سببيله كشى آرزولرنده شريعتدن تجاوز ايدرلر وتفريطى خموددر واول برملكه دركه صاحبنى شرعا لازم اولاجق مشتهياتدن كيرو اليقور ايمدى بواوچ قوتده مقبول اولان حكمت وشجاعت وعفت اولدى وبو ايكى آخركى طريقى شرع اوزره حكمته استخدام ايتديره يعنى هر ايشنى عقل ونقله اويدرمغه سعى ايدوب بواوچك طرفينى اولان رذيلتدر وانلردن اجتناب ايليه لر زيرا بواخلاق ذميمه اول هر براوچك طرفينى اولان ملكه لردن صادر اولور كاه اولور كه ايكى ملكه دن برخلق ذميمه صدور ايدر وكاه برقاچنك جمع اولمسندن صدور ايدر پس اخلاق حميده نك منشائى دخى بواوچ قوتدر لكن اعتداله رعايتى اوزره اولان حكمت وشجاعت وعفت اولدى وجمله اخلاق حسنه بواوچدن صدور ايدر وبيانى آشغيده كلسه كركدر واخلاق ذميمه يى مقدم بيانه

کتوردی زیراقلبی بونلردن تخلیه ایتمدکجه اخلاق حمیده ایله تحلیه
یعنی زینت ویرمك ممکن دکلدر وتقوای حقیقی یه وصولده بوترتیبه
رعایت اولنمق کرکدر نتکیم نظم ایتمش ایدیم

* دوجهانده اولمق استر ایسك اکر اهل کمال *
* بومراتبی جمع برله ذاتکی ایتکل تربیه *
* اوّلا قیل ظاهریکی شرعله تهذیب پس *
* باطنك اخلاق بددن ایلیکور تخلیه *
* علم حق وخلق نیکو ایله پس قیل تحلیه *
* ماسوای حقدن ایت اندن درونك تصفیه *

پس اخلاق ذمیمه قلبك مرضلریدر مرض بیلنمدکجه وسببی طیولمدقجه معالجه اولنمز (ایمدی ابتدا کشی کندی نفسنده بومراضك وجودنی تفتیش ایلیه کندی فکریله ودخی صادق دوست اعلامیله ودخی دوشمنلرینك کندی حقنده سویلدکلرینی تفحص ایتمکله زیرا انلرك نظری عیوبه در ودخی ناسه نظرایله کندنده اخلاق ذمیمه یی ارایه زیرا خلق بری برینك مرآتیدر واهل بصیرت اولان طالبه تذکره در پس ذمیمه دن کشی برشیئی کندیده بولدقده سببنی ارایوب ابتدا انی کیدره وضدی اولان خصلت حمیده یه مداومت ایلیه زیرا علاج ضدیله اولمق برقاعده در (ایکنجی مرتبه علاجی کشی کندی نفسنه سرزنش ایلیوب سرا وعلانیة بوخلق قبیحی مقابله سنده لوم ایلیه اکر بونکله دخی علاج اولمز ایسه مرتبهٔ ثالثه ایله علاجه باشله که اول رذیله نك مقابله سنده اولان رذیلتله عمل ایلمکدر یعنی کبردن خلاص ایلمك ایچون تواضعدن آشغه اولان تذلل وتملق برمقدار نفسنه معتاد ایلیه تاکه کبردن وازکوب ینه اعتدالله تواضع ایتمکله عمل ایلیه واکر بومرتبه علاجله دخی اعتدال حاصل اولمزسه دردنجی مرتبه یه یاپشوب ریاضات شاقه ایله نفسنه جبر ایلیه نذرلر ویمینلر وعهدلر ایلمکله واعمال شاقه التزامنه شروعله تاشهواتله اعتداله رعایته بیوره وسائر اخلاقده دخی بومنوال ایله عمل ایلیه اماسوء

بیان ذم اخلاق سیئه

خلقك ذمنده کلان احادیث شریفه دن بری میمون بن مروان رضی الله تعالی عنه روایت ایدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدرکه * عند الله سوء خلقدن یعنی یرامز خویدن اولو کناه یوقدر زیرا صاحبنی برکناهدن چیقارمز الا برینه دخی دوشرسه کرك وحضرت عایشه رضی الله عنهادن روایت اولنورکه سرور کائنات بیورمشدر * هرشیئك توبه سی واردر الا سوء خلق صاحبی برکناهدن توبه ایتمز الا اندن بدترینه رجوع ایدر * وابن عباس رضی الله عنهما روایت ایدرکه سرور کائنات علیه السلام بیورمشدر * خلق حسن خطالری اریدر صو طوزی اریتدیکی کبی وسوء خلق اعمالی افساد ایدر سرکه بالی افساد ایلدیکی کبی * ایمدی لازم اولان حسن خلق کسبنه سعی ایلمکدر اکر جبلیه سی حسن خلق اوزره بولنور ایسه انی حفظ ایلسون اهلنه ملازمتله واشرار صحبتندن وملاهی ومزاحه دوشمدن اجتناب لازمدر انجق علم وعمل وظیفه سنه مشغول اولوب بونلرك الولغنی وصفاء روحانیه سنی ذکر ایلیوب حقارت دنیایه ورذالتنه عبرت نظریله نظر ایلیوب حسن خلق حقنده وارد اولان احادیثی دخی استماع ایلیه نتکیم انس بن مالك رضی الله عنه سرور کائنات علیه افضل الصلواتدن روایت ایدر بیورمشدرکه * تحقیق عبد حسن خلق سببیله عظیم درجات آخرته واشرف منازله نائل اولور عبادتی آز ایسه ده وانسان یرامز خلقیله جهنمك اسفل درکه سنه کیدر * وابوهریره رضی الله عنه روایت ایدرکه حضرت پیغمبر علیه السلام بیورمشدر * بعثت لاتمم مکارم الاخلاق * یعنی بن بعث اولندیغم اخلاقك نفیسه لرینی اتمام ایچوندر وانس رضی الله تعالی عنه روایتنده * حسن خلق صاحبی دنیا وآخرتك خیرن کتوردی * دیو بیورمشدر وینه ابوهریره رضی الله عنه روایت ایدرکه حضرت پیغمبر علیه السلام بیورمشدر * یا اباهریره علیك بحسن الخلق * یعنی ای اباهریره سن حسن خلقه ملازم اول ابوهریره دیدیکه حسن خلق ندر یارسول الله پیغمبر علیه السلام بیوردی * سندن کسلان مؤمنی سن

صله ایده سك وسكا ظلم ایده نی عفو ایده سك وسنی محروم ایده نی سن
محروم ایتمیه سك * ایمدی ای سالك قلبكی رذائلدن كه ذكر اولنا جقدر
برخوش پاك ایله وفضائل ایله تحلیه وزینت ایله زیرا تصوف وصوفیلق
ایكیسندن حاصل اولور زیرا تصوفك تفسیرنده دیمشدر كه تصوف
هرخلق دنیدن چیقمغه وخلق سنیه یه یعنی كوزل خویه كیرمكه دیرلر

بیان قلبده اولان اخلاق ذمیمه

(ایكنجی قسم قلبده اولان اخلاق ذمیمه بیاننده در صاحب طریقت
دیر كه تتبع ایلدم وارادم بومنكرات قلب اولان اخلاقی التمش عدد
بولدم كه بونلرك جمله سی قلب بدخویده موجوددر وطشره یه ظهور
ایدن بونلرك علاماتیدر (اولكیسی حقده كفردر العیاذ بالله تعالی
جمیع مهلكاتك اعظمی بودر وكفر اكا دیرلر كه مؤمن اولمق شانندن
اولان كیمسه مؤمن اولمق وایمان كتورمكدر و بونك ضدی اولان
خصلت حمیده ایماندر وایمان محمد المصطفانك من عند الله تعالی
جمیع كتوردیكی شیئه قلبله اینانمقدر واكا اقرار ایتمكدر مانع حقیقی
وياخود حكمی اولمدقجه اما اكر مانع حقیقی كه دلسزلك كبی یاخود مانع
حكمی كه قتل نفس خوفی كبی بولنور ایسه اقرار ساقطدر تتكیم اعتقاد
بابنده ذكر اولندی اما كفری انكار ایله تفسیر ایتمك افرادینی جامع
دكلدر زیرا شك وخلو ذهن تعریفندن خارج اولور دیمك اولور كه
بر كیمسه كه محمد المصطفانك من عند الله تعالی جمیع كتوردیكی شیئه
شك ایلسه یاخود خالی الذهن اولوب نه اینانسه ونه انكار ایلسه ینه
كافردر مادامكه شانندن اولان ایمانی وجوده وظهوره كتورمیه زیرا
اعتقاد بابنده شك وتوقف ایتمك كفر اولدیغی سبقت ایلدی اول
سببدندر كه فقه اكبرده ووالدا رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم ماتا علی الكفر * دیو بیورلمشدر یعنی رسول الله علیه الصلاة
والسلامك والدینی خالی الذهن اولوب نه اینانمقلری ونه انكارلری
وار ایدی اول حال ایله وفات ایتدیلر زیرا فترت زماننده بولنوب نبوت
محمد علیه السلامه یتشمدیلر واول حال ایله اولدیلر * اما بیلمك كركدر كه
بومسئله بو حال ایله قالمق رواد كلدر زیرا حضرت سلطان انبیایه بونده اذا

واردر اكا اذا ایتمك ایسه رب العزته اذادر انجق فقه اكبرك بو كلامی
صورت ظاهرده پیغمبریمزك والدینی شویله كتدی دیوب دار آخرتده

بیان والدین حقنده كلام نفیس

حكمنی بیان ایلمدی پس بوخصوصده شیخ شعراوی یواقیت الجواهر
فی بیان عقائد الاكابر نام كتابنده دیمشدر كه جلال الدین امام سیوطی
رحمه الله حدیث شریف ایراد ایتمشدر كه الله تعالی حضرتلری كمال
لطفندن حضرت پیغمبر علیه السلامك والدینی احیا ایلیوب اكا ایمان
كتورمشلردر ومحدثیندن برجماعت بوكا متفقلردر وابن مسعود روایتنده
دیر كه حضرت محمد علیه السلامك والدینی حقنده رسول اللهدن سؤال
ایتدم بیوردیكه * یوم قیامتده مقام محموده طوردیغمده الله تعالیدن
شفاعت ایدرمكه امتحان وقتنده طاعت نبی یه توفیق ایده * زیرا
روایتده كلمشدر كه زمان فترتده كچن قوللر ایچون الله تعالی یوم قیامتده
بر پیغمبر كوندروب انلری امتحان ایلسه كركدر بعضیسی تابع اولور
و بعضیسی اولماز وعلم الهیده اولان ینه ظهوره كلور ومشایخ
محدثیندن امام علایی دیمشدر كه پیغمبر آخر زمان علیه السلامك
پدری اون سكز یاشنده ایكن ووالده سی یكرمی یاشنده ایكن وفات
ایلمشدر بوقدر عمرده تفحص ایله توحیده نائل اولمق نه ممكن پس یوم
قیامتده عند الله عذرلری مقبول اولور و بو اقوال الله تعالی دنیاده
احیا ایلیوب ایمان كتورمدكلری صورتده در وبالجمله بوخصوصده
حضرت رسول علیه السلامه حسن ظن ایتمك وانا سی و باباسی ایمان
كتورمش دیمك اوزره بزه لازمدر یوخسه پیغمبریمزك باباسی واناسی
كافر ایدی دیمك محض خطادر وامام سیوطی بوخصوصده التی
رساله تألیف ایلمشدر حضرت حبیب اللهه ادب اوزره اولمغه راجعدر
حتی عبد المطلب كه جدیدر بئر زمزمی قازدیغنده توحید ایله اقرار
ایتدیكی كتب سیرده مذكوردر دیو نقل ایلمش انتهی كلام الیواقیت

بیان انواع الكفر

(كفر اوچ نوعدر بری كفر جهلیدر و بونك سببی آیات تنزیلیه یه
وآیات تكوینیه یه قولاق طوتمیوب وفكرنه دوشمدیكندندر آیات تنزیلی
كتاب الله وسنت رسول اللهدر وآیات تكوینی یرلر وكوكلر وسائر

بيان جهل وانواع جهل

مخلوقاتدر ابمدی بونلردن دلیل طوتمامق جهالتدر کفر عوامی
کبی وجهل اکا دیرلر که عالم اولمق شاننده ایکن علمی اولمیه
وجهل آفات قلبك ایکنجیسیدر بو دخی ایکی قسمدر برینه جهل
بسیط دیرلر که انسان برشیئی بیلمیه وبیلمدیکنه اعتراف ایلیه بونك
علاجی آساندر تکیم برکشی خسته اولوب مرضنی بیلنه اعلام ایلسه
علاج بولنور وجهلك علاجی ضررینی فکر ایدوب انسانك کمالی علمله
اولدیغنه اعتقاد ایدوب وفضل علمده کچن فوائد وفضیلتی تذکر ایلیه
وانسانك مابه الامتیازی اولان علمله مزین اولمسه تفکر شانندن اولمیان
حیوان منزلهسندهاولور اخلاق علائیده دیرکه بوکا روشن دلیل
بودرکه بریرده مجلس علما اولوب هر بریسی مخزن ضمیرنده اولان
جواهری آشکاره ایدوب مصاحبت علمیهیه مشغول اولسهلر جاهل
اولان کیمسه سکوت بوجاغنده مبهوت وحیران واغزین آچوب
حیوان عجم یعنی دلسز شکلندهاصلا بواهل نطق وبیانه قارشمدیغنده
علمك جهل اوزرینه فضیلتی نه مرتبه اولدیغی ظهور ایدر باخصوص
علم ونطق انسانك شانی وجهل وبی نطق حیوانك شانی ایکن
کشی نیجهسنه حیوانیتی ارتکاب ایدر زیرا اصولده جهلی عوارض
کسبیدن یازمشدر یعنی انسانك جبلیتی دکلدر جاهل اولمق انك شانی
عالم اولمق ایدی عقل ویرادیکندن اوتری جهلی صکره دن کسب
ایدر وجاهلك نطق وکلامنده اهل بلاغت اعتبار ایتیوب العوام
کالهوام دیوب کلاملرینی نعیق غراب ایله یکسان طوتمشلر مقتضای
حال ومقتضای مقام اوزره سویلیه مدکلرندن اوتوری (معلوم اولدیکه
جهل برخصلت قبیحه در علاجنه سعی ایتمك کرك انتهی

* شرفك کر پدر وهیکل وصورتله ایسه *
* ایکی کز راه بولدن چیقوب اولدك پیدا *
* بخش زر ایلدی قارونه وادریسه علوم *
* بری تحت الارضین وبریسی فوق السما *
* دخی جاهل دیمه اول شخصه که فعل وقولی *

* اعتقاد ایله خصالی شه اولاك اولیا *

وکاهی اولورکه ادلهٔ عقلیهنك تعارضی سببیله وقوت عقلیهنك
افراطی جهتیله جهل عارض اولورکه اکا اندن حیرت وشك وتردد
وتوقف حاصل اولور وبوحالی بیان ایدر (حکایت شقایق نام کتابنده
یازرکه سنان پاشا ابن خضر بککه قسطنطنیه فاتحی سلطان محمد
وزیر اولمشدر مناجات ومسجعات آثارندندر مرحوم ملکهٔ عقلیه
صاحبی اولوب شو مرتبه حدت وذکاسی وار ایمش که بر حکمی دلیلیله
اثبات ایتدیکندهبنه قرارداده اولمیوب اول حکمك تحقیقندهشك ایدردی
حتی باباسی خضر بك دخی فضلادن اولمغله برکون سفره اوزرنده
اوتوروب طعام یرکن برخصوص ایچون اوغلنی لوم ایلیوب دیدیکه
نیچهیه دك بوسنك هر قضیهده شك واحتمال قوللاندردیغك اوکارنده
برباقر طبق طوررمش باباسی دیدیکه بلکه شمدی بوطبقك باقر اولمسنده
شك ایدرسن سنان پاشا ایتدی غلط حواس مقرر محتمل که کوزیمزه
باقر کورنه غیری شیء ایکن همان اول ساعت خضر بك طبغی قالدیروب
اوغلنك باشنه اوردی انتهی صاحب طریقت دیرکه بونوع حیرتك
علاجی قوانین عقلیهیه طورشمقدر مثلا منطق وغیری کبی تاکه عقلیاته
احتمال ایلمدیکی شرطی ویا اعتباره کتور دیکی غیر معتبر
دلیلی قالدیروب حیرت کیده ومقصوده اصابت ایلیه (اما ادلهٔ
شرعیهده کاهی تعارض واقع اولوب حیرت وتوقف بولندیغی
شوندن اوتریدرکه تعارض دفعی ممکن دکلدر احادیثك تاریخی
بیلنمدیکندن که قنغیسی مقدم مصدر نبوتدن صادر اولمش محتمل که
بری آخرینی نسخ ایلمش اوله (پس برینی آخر اوزرینه ترجیح ممکن
اولمدیغندن شك وتوقف ایجاب ایدر بواجلدن ائمهٔ ثلثه مز
بغل وحمارك سؤرندن یعنی اغزندن ارتن صوده توقف ایلیوب اسمنی
مشکوك قودیلر انوکله هم آبدست آلنور وهم تیمم اولنور وابو حنیفه
حضرتلری بوسببدن اطفال مشرکین اهل جنتمیدر یااهل جهنمیدر
مسئلهسنده توقف ایلدی (وختانده یعنی صبیانی سنت ایتمك

وقتنده ودهر معناسنده توقف ایلدی (وجهلك ایكنجی قسمی جهل
مركبدر كه جهل مركب كشی برشئی بیلمز وانی بیلورم اعتقاد ایدر بو
بومرضدر كه علاجی مشكلدر زیرا صاحبی كندنده علم وكمال اعتقادنده
اولمغله جهلك ازاله سن ارامز نتكیم بركیمسه خسته اولوب خسته لكنی
انكار ایلیوب مرضنی بیلدرمسه علاج بولمز بوجهل مركب صاحبی
دخی بویله در (اخلاق علائی ده دیر كه حضرت عیسی علیه الصلاة
والسلام احمقلردن طاغه قاچاردی دیدیلر كه یا روح الله سز اعمی
وصاغری علاج ایتدیككزدن غیری موتایی دخی احیا ایدرسز
نه عجب بو احمقلردن فرار ایدرسز حضرت روح الله ایتدیكه احمقلرك
معالجه سندن غیری جمله یه قادرم الا انلرك علاجنه قادر دكلم زیرا
احمق اولدقلرینه اعترافلری یوقدر كندیلرینی عاقل طوتارلر وعلاجی
علوم ریاضیه دن هندسه وحساب علمنه اجتهاد ایتدیررلر بعده
علوم یقینیه یه شروع ایتدیررلر دیو اخلاق علائیده ذكر ایلمش اما
صاحب طریقت دیر كه بو جهلك علاجی یوقدر مكر كه الله تعالی
حضرتلرینك عنایتیله خطاسنه مطلع اوله بوكا بناء دیمشلر دربیت
انكس كه نداند ونداند كه نداند درجهل مركب ابد الدهر بماند*
وبرقسمی دخی واردر كه بیلور اما اعتقادی بوكه بیلمز بوقسم شكدن
بيان كفر انكارى وعنادى
ناشیدر علاجی ممكندر (كفرك ایكنجی نوعی انكاری وعنادیدر
وبونوع كفرك سببی استكباردر یعنی یوكلمكدر فرعونك وعسكرینك
كفری كبی الله تعالی حضرتلری انلردن خبر ویردیكی كبی قوله تعالی
* فاستكبروا وكانوا قوما عالین وقالوا انؤمن لبشرین مثلنا وقومهما لنا
عابدون * معنای شریفی یوكلندیلر وكندی اعتقادلرنجه یوجه قوم
اولدیلر ودیدیلر بز كندیمز كبی ایكی بشره ایمانمی كتوررز حالا كه انلرك
قومی یعنی موسی ایله هارونك قومی بزه خدمتده درلر بو ایكی درویش
هیئت وفقیرانه صورتله اولان پیغمبرلره تكبرلری سببیله ایمان كتورمیوب
انكار وعناد ایلدیلر دین حقه دعوتلرینی علم ایدنمشیكن (وایكنجی
سببی ریاسته واولولغه واصل اولمامق ویا واصل ایكن اندن كتمك

خوفی در هرقلك كفری كبی كه حضرت رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلمك زمان شریفنده قسطنطنیه ده نصارا پادشاهی اولان
قیصرك اسمی بدرسمیدر وبوقضیه نك تفصیلی سیر وتواریخده
یازلمشدر حضرت حبیب الله صلی الله تعالی علیه وسلم صحابهٔ كزیندن
دحیهٔ كلبی یی الچیلكله قیصره كوندروب ومكتوب نبی ایله دین اسلامه
دعوت ایلدیكنده رسالت محمد علیه السلامه ایناوب دینك حقیتنه
اعتراف ایتدی ولكن اندن ریاستی وممالكنی كتمك خوفیله كفر
انكارینده قالدی ونامهٔ حبیب اللهی تعظیمله یوزینه وكوزینه سوروب
كلان رسولی محترم طوتوب نیجه هدایا ایله حضرت رسول اللهه كوندردی
حتی حقنده ابدالله ملكه دیو دعا ایتمسی سببیله قیصر روم الی الآن
انقراض بولمامشدر دیو تحریر اولنمشدر (واوچنجی سببی ریاست
دنیویه سوداسیدر وقلب مرضلرینك اوچنجیسی بودر وحب ریاسته
بيان حب الرياسه
جاه وشرف دخی دیرلر وبونك ذمنده كعب بن مالك رضی الله
تعالی عنه حضرت حبیب اللهدن روایت ایدر كه بیورمشدر
برسرو قیونه كوندریلان ایكی آج قورتدن یرامزدر كه كشی
شرف ومال اوزرینه دیننده اوتری حریص اوله وانس روایتنده
بیوردر كه كشی یه اول آفت كافیدر كه پارمغله كوستریله یا دیننده
یا دنیاسنده الا اول كیمسه كه الله تعالی حفظ ایلیه وابن عباس رضی الله
عنه روایتنده بیورمشدر ناسدن مدح وثنائی سومك كشی یی اعمی
وصاغر ایلر وینه بو حب ریاستك سببی اوچدر بری اول منصب
سببیله حرام اولان مراد نفسنه وصولیدر بو ایسه حرامدر ایكنجی سببی
اول منصبله حقی طوتمغه توسل ومباح ومستحب اولان مقصودی
تناولدر یاخود ظلمی دفع ایلمك ویا عبادته فراغ ایچون اشغالی برطرف
ایتمك یاخود اول منصبله حقی اجرا وخلقی امر بالمعروف ایله اصلاح
مراد ایسه بو یوزدن اولدقده اكر محظوردن خالی اولورسه جائز
بلكه مستحبدر ومحظور دیدیكمز ریا وتلبیس كبی وسنت وواجبی
ترك كبی اما اكر اول منصب بو محظوراتدن خالی اولمز ایسه انی المق

آلمق جائز دکلدر زیرا نیت محرمات ومکروهاته تأثیر ایتمز مثلا برآدم
حقی اجرا ایچون قضا منصبن نیت ایدوب الدقده صکره ترك واجب
وترك سنت واقع اولمغه باشلاسه انك اولکی نیتی تأثیر ایدوب بو ایکسنك
ترکنده بولنان حرمت وکراهتی کیدرمز وهر برمنصب بوکا قیاس
اولنور اوچنجی سببی طالب جاه اولانك نفسی انکله اذتلنوب انی کمال
ظن ایلمسیدر مثلا برآدمك مال سومسی کبی انکله ذوقلنمك واذتلنمك
ایچون پس اکر حرامدن خالی اولور سه بوسودا حرام دکلدر
امامذمومدر زیراصاحبی خلقك رعایتی قیدنه عقل وفکرین صرف
ایدر وخلقی کندویه اکدرمق ایچون کندنده اولمیان کمالی اظهاره
چاپنوب کذب وخدعه طرفلرینه یاپشوب صوکی عجبه دوشمك
خوفی واردر بوحب ریاستك علاجنی بیلمك کرکدر که اول ریاست
کمال حقیقی دکلدر زیرا فناسی وکدورتی مقرردر نته کم (حکایت
اولنور که زمان اوایلده برپادشاهك برخصمی ظهور ایلیوب سلطنت
دعواسیله بری برینك اوزرینه عسکر چکدکده پادشاه عسکری غالب
اولوب خصمنی وعسکرینی پراکنده وپریشان ایتمك صددنده ایکن
پادشاهه قضا ایله بول تقاضا ایدر آتندن اینوب تبول ایدر ایکن
آتی سرکش اولمغین سراجی النـدن فرار ایدر پادشاه عسکری آتی
بوش کورنجه پادشاه دوشدی دیو قاچمغه یوز طوتارلر همان اول ساعت
خصمی غالب اولوب پادشاهی طوتوب عسکرین بوزارلر ودولت
وسلطنت پوسنی اوزرندن بوزرلر اول محلده (ذهبت الدولة بالبولة)
کلامی ظهور وصدور ایتمشدر یعنی دولت بربوله ایله کتدی ایمدی
بوندن آشکاره اولدیکه بوریاست ودولت انقلاب اوزره در ودخی
علاجندن بری بوکه بیلمك کرکدر که ریاست صاحبی مباح شیلردن
برخسیس شیئله قلوب ناسدن ساقط اولور نتکیم روایت اولنور که
پادشاهلردن بعضیسی برزاهدك زیارتنه کتمك قصد ایتدی اول زاهد
دخی پادشاهك یقین کلدوکین بیلیجك طعام استدی یمکه باشلیوب
پادشاه کلدوکنده هیچ یمکی کسمیوب قتی قتی حرصله لقمه لرین ایری

حکایت ذهبت الدولة بالبولة

ایدوب یوتمغه باشلدی پادشاه بقوب بوارذل ناس وضعنی اندن
کوریجك اعتباری نظرندن زاهد ساقط اولوب پادشاه کتدی
زاهد حمد ایلدی اول اللهـه که سنی بندن دوندردی وحب ریاستی
کیدرمه ده اقوای علاج خلقدن عزلت ایدوب برکوشه اختیار ایتمکدر
زیرا اختلاط ایتدکجه کشینك نفسی خلق قتنده مرتبه صاحبی اولمق
استر ورعایته بقار امابرمنصب اولسه که اکا حرص ومحبت ایتمکسزین
ولذت دنیائی انکله استمکسزین کشی اکا نائل اولسه اول مذموم دکلدر
نتکیم انبیانك وخلفاء راشدینك منصبلری بوبوزدن ایدی (کفر انکارینك
اوچنجی سببی ذم وتعییر خوفیدر ابوطالبك کفری کبی که حضرت رسول
اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حالت نزعده نیجه اقدام ایله عرض ایمان
ایلدوکنده دیدیکه ای اوغل بلورم دینك حق دیندر اما سکا ایمان
کتورسم بنی قوم وقبیله م ذم ایدوب آخر نفسده اجدادی دینن ترك ایتدی
دیو نامیمی برامز لغله اکارلر پس بوسبیله ایمان کتورمدی نبوت رسولك
صدقنی بلمش ایکن ومنکرات قلبك دوردنجی سببی خوف ذمدر (بشنجی
سببی حب مدح وثنادر وبوایکیسی دخی سبب وحکم وعلاج جهتندن
حب ریاست کبیدر وعلاجی بودر که نظر ایده سن ودیه سن اکر ذم
ایدن کیمسه سوزنده صادق ایسه بکا اکدرمش وعیبمه تنبیه ایتمش
اولور پس اول عیبك کیدرلمسی ممکن ایسه کیدرمسنه سعی ایلیه
وبوذم برنعمت اولور که فرحی ومکافاتی ایجاب ایدر اکر ذم ایدن قدح
وطعنی مراد اندیسه ده زیرا انك نیتی انك نعمتلکنه تأثیر ایتمز
وفائده دن خارج ایتمز بلکه فائده زیاده ایدر زیرا اول ذم غیبت اولوب
یاحسناتندن بغشلمش اولور ویابعض کناهلرندن انی قورتارمش اولور پس
نعمت قات قات اولور قنده قالدیکه الم اوله واکر اول عیبك کیدرلمسی
ممکن دکل ایسه ایکنجی نعمت حاصل اولور اکر ذم ایتدیکنده کاذب
ایسه بهتان ایدوب کندی نفسنه ضرر ایدر وذم اولنان کیمسه یه
اولکیدن اعظم نعمت حاصل اولور ایمدی ذم ناسدن اول کیمسه یه
الم حاصل اولور که همان نظری دنیایه مقصور اوله اما طالب آخرته

بیان خوف ذم وحب مدح

ذمدن فرح ونشاط حاصل اولور تتکیم مذکوردر که شقیق بلخی یه
برخاتون بره مرائی دیوشتم ایتدیکنده دیدیکه الحمد لله بلخ شهرینک
خلقی ضایع ایتدیکی نامی سن بولدک ای خاتون دیو کسب سرور
ایتدی (حب مدحک اوچنجی سببی نفسک کندنده مدحله کمال
اکلادیغنک تلذذیدر ومدح ایدنک وسائر ناسک قلوبنه مالک اولمسی
تلذذیدر پس اکر کمال دنیوی ایسه حب ریاستده انک علاجی کچدی
واکر اخروی ایسه که اول دخی علم وعملدر انجق بوایکیسنک خیریتی
ونفعی وشرائطیکه اخلاص ونیتدر موجود اولمسنه موقوفدر و بوعمل
دخی موته وارنجه کفرله حبط اولمدقجه خیردر والاشر وضرره دونوب
صوکی الم وحزن ایجاب ایدر وشرائطی علم وعمل ایسه مشکوکدر
بلکه اولمامسی مظنوندر غالبا زیرا نفس اماره بالسوءدر جن وانس
شیطانلری اول شرائطی یرینه کتورمدن مانعلردر ایمدی علم وعمل
ایله مدح اولنمدن فرح کسب ایتمیوب خوف وخشیتده اولمق طالب
آخرت قتنده اولی‌در بواجلدن الله تعالی حضرتلری * انما یخشی الله
من عباده العلماء * بیوردی معنای شریفی حقک عظمت وجلالن
اکلیوب خوف ایدن قوللر انجق علمادر وحضرت رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم * والذین یؤتون ما اتوا وقلوبهم وجلة * قول شریفنی
عمل صالح ایشلینلرله تفسیر ایتدی معنای شریفی شول کمسه‌لر که
ویردکلرین ویره‌لر قلبلری قورقار اولدیغی حالده یعنی قبول اوله‌می
اولمیه‌می دیو خوفله عمل صالح ایشلیه‌لر الله تعالی حضرتلری رحمتی
انلره وعد ایلدیکی اشاغیسی بیان ایدر یعنی طالب حقه لازم اولان
بودر که علم وعملدن کمالی وار ایسه ده ینه خوفده اولوب مداحلرک
سوزلرینه الدانمیه تتکیم فصول مفصلده دیرکه شیخ رکن الدین شبلی
سواسی رحمه الله برکون نمازه طورمق استدکده یاننده پوست کیر
برطائفه قلندریه بولندی انلره خطابا قالقک نمازه قیلالم دیدی انلر ایتدیلر
بزم نمازیمز قلنمشدر شیخ ایتدی ایها البطالون ابتدا نمازقیلک اندنصکره
کندیکزی قیلمامش کبی طوتوک سز ایسه کلیتله ترک ایدرسز نفسکزی

بیان کفر حکمی

قیلمشلردن صایارسکز ایمدی کشینک نقدر علم وعملی اولسه ینه خوفله
رجاده اولمق مؤمنلرک شانندندر (اوچنجی نوعی کفر حکمیدر وکفر حکمی
اول شیدرکه شارع شریعت انی تکذیب علامتی قیلمشدر تعظیمی
واجب اولان شیئی استخفاف ایتمک کبی مثلا الله تعالی حضرتلرینی
وکتابلرینی و پیغمبرلرینی ویوم قیامتی وانده اولاجق احوالی وشریعتی
وعلومنی استخفاف ایتمک بالجمله کفردر وکشی کندینک کفرینه رضا
ویرمک مطلق کفردر وغیرینک کفرینه رضا واستحسانله اولور ایسه
کفردر و بعضلرک قتنده مطلق کفردر یعنی امتر اول کفری مستحسن
کورسون استر کورمسون دخی لسانی سبق ایتمکسزین اختیاریله
برسوزک کفر اولدیغنی بلور ایکن سویلمک جمله علما قتنده کفردر اما
کفر اولدیغنی بلمکسزین دخی سویلسه علمانک اکثری قتنده کفردر
کیرو بویله کفر ایشی اشلمک شبقه کیمک ونصارا بیراملرینه رعایت
ایتمک واکر لطیفه ایله واو یغله دخی ایشلر ایسه ویاسویلر ایسه حق
اولماسنه اعتقادیده یوغیسه عند الله بویله ایشلرله کافر اولور حقی
اعتقاد ایتمسی فائده ویرمز و بوقسم کفرک سببی ظرافت و بلاغت
اظهاری وامر غریب وعجیب سویلمسی ومجالس آرالک واهل مجالسی
اول لطیفه ویا استهزا ایله کولدرمک وهرزه کوی لک ایتمک نتیجه کلام
کشی سوزنده خفت وشدت وخلقی استهزا ایتمک ودلنی وسائر اعضاسنی
حفظ ایتمک وامر دیننده قایرمق بوکفرک سببلریدر (وعلاجی بودرکه
علم ایدینه که ایماندنصکره کفر عارض اولان کمسه‌نک جمله طاعاتی محو
اولدیغنی ونکاحی بوزلدیغنی وقانی حلال و بوغزلدیغی حرام وجهنمده
ابدی قالدیغنی اکر اول حالله اولور ایسه بالجمله بو آفتلری بیله وثانیا
آفات لسانی بیله تتکیم انشاء الله تعالی ذکر اولنور اندنصکره صمت
وسکوته مداومت واسانی وسائر اعضاسنی حفظ حراست ایده ولطیفه
ومسخره اغی ترک ایلیه ودعا وتضرعده اولا که الله تعالی حضرتلری
انی کفردن حفظ ایلیه باخصوص اول دعایی ایده که ابوموسی الاشعری
روایت ایدرکه برکون سرور کائنات علیه افضل الصلوات

خطبه سنده بیوردیکه * ای ناس صاقنك اول شركدن كه قرنجه‌نك
كزمسندن كیزلودر * پس اصحابدن بری ایتدی نیجه صاقنه‌لم چونكه
قرنجه‌نك كزمسندن خفی اوله بیوردیكه ایدك * اللهم انا نعوذ بك
من ان نشرك بك شیئا نعلمه ونستغفرك لما لا نعلمه * وحذیفه روایتنده
دیركه هر كون اوچ كره اوقیه وكفرك اواو غائله سی جنته كیرمدن
محروم اولوب جهنمده ابدی قالمسیدر وایمانك سببی باری تعالینك
وجودنه دلالت ایدر آیاته تفكر ونظردر وصفات كمال الله ذات پاكنی
توصیف ایدوب نقصان صفتلردن تنزیه‌در ونبوة محمد علیه السلامه
اینانمق وكفر اوزرینه كیدن ابدی جهنمده قالمسنی اینانمق وجنته
كیرمك رجاسی واواو فائده سی ابدی عذابدن قورتلمق وجنته كیرمكله
لقاء حقه نائل اولمقدر رزقنا الله تعالی (التنجبسی اعتقاد بدعتدر

بیان سبب ایمان

وبونك سببی هوایه تبعیت وعقل ورأینه طیانمق اما هوایه تبعیت كه
آفات قلبك یدنجیسیدر قال الله تعالی * ولا تتبع الهوی فیضلك
عن سبیل الله * معنای شریفی یا حبیبم هوایه تابع اولمه تا كه سنی
اول تبعیت طریق حقدن اضلال ایلمیه نظر ایله هوایه تبعیت نه مرتبه
آفتدر فرضا حبیب خدا هوایه تبعیت ایلسه ینه هوا بولدن
چیقارردی دكل كه سائری یولدن چیقمیه وآیات كریمه دن بری
* واما من خاف مقام ربه ونهی النفس عن الهوی فان الجنة هی المأوی *
معنای شریفی اول كمسه كه ربیسی درگاهنده مقامندن قورقه
ونفسنی هوادن منع ایلیه تحقیق جنت آنك یریدر غیری دكل
وبو خصوصده احادیث رسولدن حضرت انس رضی الله تعالی
عنه روایت ایدركه حضرت حبیب الله علیه الصلاة والسلام برحدیث
طویلك آخرنده بیورمشدركه هلاك ایدر آفتلردن بری بخل قوی
وبری تبعیت اولنان هوا وبری كشی كندینه عجب ایلمك وحضرت
علی رضی الله تعالی عنه روایتنده بیورمشدر سزك اوزرینكزه
زیاده خوفم ایكی خصلتدر بری هوایه تبعیت ایكنجیسی طول امللدر
زیرا هوایه تبعیت سزی راه حقدن چیقارر وطول امل سزه دنیایی

بیان اعتقاد بدعت

سوددر

سودیرر وشداد بن اوس روایتنده بیورمشدركه زكی اول كمسه‌در نفسی
مطیع اولوب دار آخرت ایچون عمل ایلیه واحمق اول كمسه‌دركه
نفسی هواسنه تابع اوله (وهوی علم بابندن كلورمصدردر محبت وآرزو
دیمكدر نفس اماره ایسه طبعیله شره میل ومحبت ایدیجیدر ایمدی
نفسك هواسنه تابع اولمق كشی یی هلاك ایدر اما مباح اولمیان شیلرده
آشكاره‌در ومباح اولان شیلرده آرزو ایتمك حیوانیت صفتی اولدیغندن
ماعدا دنیای دنیه‌یه میل ومحبت وطاعتدن وزاد آخرتدن كشی یی
اشغال ایدر خصلت اولوب شرور وفجوره مؤدی اولوب صاحبی
خسیس ودنی ولئیم اولوب عبد ذلیل اولور نتكیم بو معنایه بیت دینوب
ترجمه‌سی تحریر اولندی بیت * نون الهوی من الهوان مسروقة *
* فصریع كل هوی صریع هوان * هوان ایكن هوانونی اوغرولنمش
هوا ایله هوانك دوشكی بردر وبو هوانك مقابلی اخلاق حمیده دندر
مجاهده ایتمكدركه نفسنی مألوف اولدیغی هوالردن كسمكدر وخلافیله
عمل ایلمكدركه بو عابدلرك سرمایه سی ونفسلرك صلاحه كلمسیدر
وارواحك تقویتنه وتصفیه ووصلتنه سبب هوای تركدر (ایمدی
ای سالك نفسكی هوادن منع ایلمكده اتك درمیان ایدوب نفسكی مجاهده‌یه
قوی اكر الله تعالیدن هدایت بولمق استرسك قال الله تعالی * والذین
جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا * بیورمشدر دیمك اولوركه اول كمسه‌لركه
بنم رضامده بنم ایچون مجاهده ایدرلر عزتم حقیچون بز انلری طریق
حق یوللرینه هدایت ایدرز وبر آیت كریمه سنده بیورر بر كمسه كه
مجاهده ایده انجق كندی نفسیچون مجاهده ایدر الله تعالی تحقیق جمیع
عالمدن مستغنیدر (بلمك كركدركه مباح اولان شیلرده هوایه تبعیت ایتمك
مذموم اولدیغی اكا اصرار اولدقده‌در یوخسه طبع بشر بالكلیه
هوایه مخالفت اوزره اولمغه تحمل ایده مز وافراط وتفریطه مؤدی
اولور بوایسه منهیدر وملالت وسئامت كتورر وطاعته مداومت
اولمامق ظهور ایدر پس بو سببدن تشحیذ خاطر ایچون مباح اولان هوایه
كاهی تبعیت جائزدر ملالتی دفع ایلمك ایچون تا كه عبادتی سرور

وشوقله اوله بو اجلدن سرور کائنات علیه افضل الصلوات بیورمشدر
اعمالدن طاقتکز مقداری وجوده کتورك زیرا سز ملول اولمدقچه عبادت
مقبول خدادر اما ملالتله ادا اولنان عبادت مقبول خدا دکلدر حضرت
علی دن رضی الله تعالی عنه نقل اولنور که دیمشدر قلوبی راحتلندرك
زیرا اکراه اولنسه یوریلور وابو الدرداءدن نقل اولنور که دیمشدر بن کندی
نفسمی بعض کره بر مباح شیئله مشغول ایدوب راحتلندیریرم تا که امور حق
اوزرینه بکا یاردم اوله ایمدی بو تقدیرجه لازمدر انسان احیانا مباح اولان
آرزولردن زحمتدن استراحت وملالتدن وسستلکدن احتراز ایچون وعبادته
تحریك شوق ایچون استعمال ایلیه بو اجلدن امام غزالی رحمه الله
دیمشدر بر آدمك اکر نشاط وسروری ساکن اولوب رغبتنه ضعف
کلسه وبیلسکه نوم ایله ویاخود سویلشمکله ویاخود بر ساعتجك
لطیفه ایله ذوقلنوب صفای خاطر وسرور حاصل اولور پس اکا
افضل اولان بودر که بونلردن برینه مشغول اوله وملالتله قیلنان
نمازدن بو افضل اولور وحقیقتده بوینه شریعته تبعیتدر هوای
محض دکلدر (اما تقلید که آفات قلبك سکزنجیسی در وتقلید بر غیری
کیمسه یه اویماغه دیرلر مجرد حسن ظن سببیله حجتسز ودلیلسز بیان تقلید
پس عقایدده تقلید جائز دکلدر نظر واستدلال لازمدر اجمالا دخی
اولور ایسه الله تعالی آیت کریمه سنده * قل انظروا ماذا فی السموات
والارض * دیو بیورمشدر یعنی یرلرده وکوکلرده اولان شیئه نظر
عقل ایله نظر ایلیك تا که خالقکزه دلیل طوته سز وبو مقلدلرك
خصوصنده آیت کریمه چوقدر انلرك جمله سی ذممه راجعدر واجماع
امت بونك اوزرینه در که اعتقادنده مقلد اولان کیمسه کناهکاردر
ایمانی صحیح ایسه ده ومقلد کیم اولدیغی اعتقاد بابنده مرور ایلدی
(اما اعمالده تقلید ایتمك عادل مجتهد اولان عالمه جائزدر لکن
بو عصرلرده مجتهدین منقرض اولمغله مجتهدك مذهبنی بیلمك طریقنده
ودینی طوغریجه بیلمك طلبنده اولان مقلده ایکی سبب قالمشدر انجق
بو ایکیدن علم حاصل اولور (بری بین العلما معتبر مصحح کتابدن نقلله

واستخرا

استخراجنه قادر اولان کیمسه نك نقلنه وبری دخی علم وعملنده معتمد علیه
اولان کیمسه نك اخبارینه اویمق وتقلید ایتمك جائزدر یوخسه
هر بر کتابله وهر زی علماده اولان ناقبوللك سوزیله عمل ایتمك جائز دکلدر
نتکیم مصابیحده مذکوردر که سرور انبیا علیه الصلاة والسلام
بیورمشدر که آخر زمانده دجال صفت علما ومشایخ اولور که سزك آبا
واجدادکز ایشتمدیکی احادیث کاذبه سویلرلر صقینك انلردن وانلری
کندیکزدن ایراق ایلیك که سزی فتنه یه براغوب اضلال ایلمسونلر بیت

* کلدی اولدمکه دینلدی کثر الدجالون *
* الحذر یك پاپشوك شرعی کوزت ایتمه رها *

وحضرت مولانا آفت تقلیدی مثنوی سنده بیان ایتدکدنصکره بر حکایه
ایراد ایدر که بر مسافر کیمسه صوفیلر خانقاهنه بر کیجه مهمان اولمغه کلوب
حمارینی بغلیوب صوینی وعلفینی ویروب تکیه یه کیرر وصوفیلرله قاریشور
اما صوفیلر شدت احتیاجلری حسبیله نتکیم حضرت مولانا دیمشدر بیت
* صوفیان تقصیر بودند و فقیر * کاد الفقر ان یکون کفرا کبیر *
یعنی صوفیلر فقیر وپر تقصیر ایدیلر فقر ایسه قریب در که کفر کبیر اوله
پس مسافرك مرکبنی صاتوب یاغ وبال الدیلر وطعام پشیروب مسافرله
معا ایدیلر بعده صوفیلر سماعه باشلیوب قالقشدیلر وبو اثناده ذاکر
دیدکلری مطربلری دخی خر برفت وخر برفت کلامنی نغمه ایله باشلیوب
وصوفیلر دخی اکا اقتدا ایدوب بو آوازکوبی نیجه زمان چاغرشدیلر
ومسافر بیچاره انلره تقلید ایدوب خر برفت دیو وافر چاغردی مجلس آخر
اولدقده صوفیلر پراکنده وپریشان اولوب کتدیلر علی السحر مسافر
قالقوب یوله کتمك صددنده اخوره وارر حماری یرنده بولمیوب خادمدن
سؤال ایدر خادم اکا دیر که صوفیلر صاتدیلر کیجه ییلان طعام اندندر
مهمان ایتدی یا بکا نیچون کیجه خبر ویرمدك خادم ایتدی بن سکا خبر
ویرمکه کیجه کلمش ایدم لکن کوردمکه سن دخی صوت اعلا ایله خر برفت
دیو چاغیرمده سن بیلمشسین وخبر المشسین ظن ایتدم پس صوفیلری
قاضی یه کتورمك ایچون طلب ایدر مکر انلر تکیه یی براغوب جمله سی

قاچشلر اول زمان مهمان ایتدیکی تقلید نه نادم اولوب دیمش بیت

* مر مرا تقلید شان بر باد داد *

* که دو صد لعنت بران تقلید باد *

معناسی انلره تقلید بنی یله ویردی ایکیوز لعنت بویله تقلیده اولسون
مخلص مثنوی بونده نهایت بولدی (واعتقاد بدعتك مقابلی اهل سنت
والجماعة اعتقادیدر و بونك سببی سنت رسوله واصحابه واجماع امته
یاپشمق وهوا ورأیله عجبه کلمدن احتراز در و یاخود نظر واستدلال
صاحبنه تقلید در که اکرچه بوخصوصده آثم دخی اولور ایسه
(آفات قلبك طقوزنجیسی ریادر و بوریانك تحقیقنده یدی بحث
واردر اولکی بحث ریانك تعریفی وتقسیمی بیاننده در وریا عمل آخرت
ایله نفع دنیایی مراد ایتمکدر یاخود عمل آخرته دلالت ایدر شیئله
منفعت دنیویه مراد ایتمکدر یاخود ناسدن برینه عمل آخرتی
اعلام ایلمك دلخواهیله ایلیه که اعلامنه اکراه وجبر
یوغیکن وریانك ضدی اخلاصدر که اخلاق حمیده نك بریدر
واخلاص اکادرلر که طاعتنی نفع دنیادن واعلامدن مبرا ایدوب مجرد
تقریب خدا قصدیله عمل ایلیه و بویله اولان عبادتدن احسان حاصل
اولور واحسان اکا دیرلر که ربکی مشاهده ایدر کبی حضورنده عبادت
ایده سنکه * ان الله یأمر بالعدل والاحسان * امریله مأمور وامثالده
اوله سك وریانك برقسمی اعمال دنیا ایله قلوب ناسده مرتبه حاصل
ایتمك ایچون اولور بو اهل دنیا ریاسیدر حرام اولان ریادندکلدر مثلا
خلقه قارشدقده لباس جمیل کیمك واونده خدمتنده پلاس کیمك ریاء
دینیدن دکلدر قایرمز امااولکیسی که عمل آخرتله دنیایی مراد ایتمسی
ویااعلام ایتمك قصدیله اشلمسی اکرنفع آخرت مراد ایتمسی یوغسه
ریاء محضدر واکرهم دنیالق وهم نفع آخرت مراد ایتدیسه ریاء
تخلیط دیرلر و بوریاء تخلیط دخی اوچ قسمدر زیرا برطرفی غالب اولمق
وار یامغلوب ویاطرفین برابر اولمق وار جملهسی بش اولدی ونفع دنیا
دخی یاخالقدن مراد اولنمق وار ویامخلوقدن ونفع دنیا درتدن خالی

بیان ریاء وریانك بحثلری

دکل یامنصب مراد اولنمق وار ویامال ویاقضاء شهوت ویاضرر
یسیر دفع ایتمك وار و بونلردن هر بریسی یاعمل آخرته توسل ایچون
اولمق وار ویاخود دکل پس اقسامك جملهسی اون آلتی اولور (پس
اولکیسی یعنی دار آخرته توسل ایچون اولان اقسامدن قنغیسی
اولورسه خالقدن مراد اولندقده ریادکلدر صلوات استسقا واستخاره
وحاجت نمازی وارد اولدیغندن اوتوری وغنا ایچون سورهٔ واقعه
اوقمق بوقبیلدندر زیرا آخرته وسیله اولمق ارادهسیله بیورلمشدر
بوندن غیری جمله اقسام ریا حرامدر واعلام غیری نیتنده اولان ریا
اکر مجرد اکا اقتدا ایچون اظهار ایدر ایسه و بونك کبی نیات صالحهدن
برنیتی وار ایسه غیره نفس عمل اظهاری مراد اولماز ایسه ریا دکلدر
غیره تعلیم کبی مثلا برآدم دینده مقتدا اولسه خلق اکا اقتدا ایلمك
ایچون نافله نمازینی و یاصومنی آشکاره ایلسه ریا اولماز (ایکنجی بحث
ریانه ایله حاصل اولور انی بیان ایدر بودخی بشدر اولکسی بدندر
بدن ریاسی اولدر که بدنی ضعیف وهزیل ایده تاکه آزیمسنه
وعبادتده شدت واجتهادنه وخوف آخرت غلبهسنه دلالت ایلیه
ووجودن صرارتمق تاکه کیجهلری اویومدیغنه و دینده کثرت حزننه
دلالت ایلیه وطوداقلرین صولدرمق وصوت حزین ایله سویلمك تاکه
صومه وآجلق ضعفنه وشریعت وقارینه دلالت ایلیه وشار بین
تراش ایتمك وباشنی اکوب مراقبه صورتنی کوسترمك وحرکتده تأنی
ایلمك و بوکه بکز رنکه وار ایسه اما اهل دنیا ریاسی سمینلك وصفای
اون واعتدال قامت وحسن وجه ونظافت بدن اظهار ایتمك و بوکا
بکزرشیلردر ایکنجی ریاهیئتده در صوف کیمك کبی وصاقلنك نصفنه دك
طونن قالدرمق وقبالباس کیمك کبی و یمالی وطلبسان صارقمق تاکه دیهلر
سنته تابعدر وهرکس اکانظر ایلسون و یرتق کیرلی کیهسی کیمك تادیهلر
امر دینه مشغول اولوب یمامغه وغسل ایتمکه الی دکمز یاخود تواضع
وکسر نفس وفقر وزهدنه دلیل اولسون ایچون واکر تکلف ایدوب
اورته حالالی لباس کیسه کندی قتنده بوغزلنمق قدر آغر اولوردی

بیان ریا نه ایله حاصل اولور

شوخوفدنکه خلق دیمسون بو صوفی دنیایه رغبت ایدوب زهددن
رجوع ایلدی و بو اهل زهدک بعضیلری واردر همان اهل دنیا قتنده
وصلحا یانده مرتبه‌لری اولسون ایچون اینجه صوفلردن لباس کیرلر که
قیمتی ثیاب اغنیا قیمتی و هیئتده ثیاب صلحا هیئتی اولوب پس بونلر ایکی
طائفه‌نک کوکلنی اله کتورمک ایچون بویله ایدرلر زیرا اکر قبا عبا
مثلنی کیسه‌لر اکا برنظرنده خور اولورلر و اکر غیری ثیاب لطیفه کیسه‌لر
صلحا نظرندن دور اولورلر و اهل دنیانک ریاسی ثیاب نفیسه و مراکب
رفیعه و مساکن واسعه‌در و خانه‌لرنده لباس دنی کیوب انکله خلقه
قارشمزلر بوریا حرام دکلدر قارمز (ریانک اوچنجیسی کلامده در
وعظ کبی و اخبار و آثاردن سویلمک کبی تا که کثرت علمنی اظهار ایلیه
وسلفک احوالنه انک زیاده تقیدی اکلانه دخی ذکرله طوداق
قلداتمق دخی خلق حضورنده امر بالمعروف و نهی عن المنکر ایتمک
و منکرات ایچون اظهار غضب ایتمک و ناسک معاصی‌یه دوشمسندن
غم و غصه اظهار ایتمک دخی قراءت قرآنله ترقیق صوت ایتمک تا که
خوف و حزنه دلالت ایلیه دخی قرآنی حفظ دعواسنده اولمق و مشایخ
ایله ملاقات ایتدیکنی و طاعت و عبادت ایتدیکنی و حدیث روایت
ایدنی رد ایلمک و نقلنده خلل بیان ایلمکله یا صحتنده و یا الفاظنده تا بلنه که
احادیثه بصیرتی واردیش و مجادله‌ده خصمی الحام و اسکات ایچون تا که
ناسه قوتی ظاهر اوله علم و دینده و بوکا بکزر شیلردر اما بو خصوصده
اهل دنیانک ریاسی اشعار و امثال ایله و فصاحت و بلاغت اظهاریله
حاصل اولاندر (دردنجیسی عملده‌در مصلینک قیامی و رکوعی و سجودی
اوزتمسی کبی و تعدیل ارکان ایتمک و باشین اکدرمک و ایاقلرین و بدنن
ناس محضرنده برابر طوتمق خلوتده دکل و سائر عباداتی بوکا قیاس
ایله (و اهل دنیانک ریاسی صالنمق و یانته آدم آلمق دخی انکلرین
طوتمق کبیدر (بشنجیسی اصحاب و زائرلر ایله اولان ریادر که انلرک کثرتیله
فخرلنمق و جمعه‌یه و دعوته کتدیکنده اردنجه کتملری و انلرله اوکوتملری
و یا الکز کتمدیکی شوندن اوتریدرکه تا خلق دیه‌لر بو بر مرشد کاملدر

قنی چوق احباب و اتباعه مالکدر و اهل دنیانک ریاسی توابعله اولوب
قدرت و دولت و عبید و خدمه صاحبی اولمسیدر (اوچنجیسی بحث
ریانک غرضی بیانده‌در اول غرضدن بری جاه و منصب دخی استمالت
قلوبدر بونلرده یا عینیله مطلوب اولمقدر یاخود بونلری بر معصیته
یا مباحه یاخود زعمنجه طاعته وسیله قیلمقدر و کاه اولور که بو اوچدن
هر بریسی وسیله‌سز غرض اولور پس درت قسم اولور و هر بریسیچون
ایکی ریا حاصل اولور مثلا نه‌نک کبیکه بر آدم عبادتیله انی قصد
ایلیه که زهد و ارشادله و چوق مرید و محبله اشتهار بوله و بر آدم
کبیکه تنهاسنده یوریوب عجله ایله کیدرکن برکیمسه‌یه مطلع اولدیغی کبی
عجله‌یی ترک ایلیه تا که اهل لهو و سهو دیمسونلر بلکه صاحب وقاردر
دیه‌لر و بعضلری واردر که تنهاسنده دخی یوریمکی معتاد اوزره ایدرکه
تا که ناس کوردیکنده تغییره محتاج اولمیه و ظن ایدرکه بوریا دکل
بلکه ایکی قات ریادر زیرا الله تعالی حضرتلرندن حیا ایتمیوب ناس
اجلیچون بو معتادی ایدر کذلک بر آدم کولر و یا لطیفه ایدر لکن
خلق عین حقارتله باقمق ایچون ترک ایدر و یا برخنده صادر اولسه
آه سرد چکوب استغفار ایدر و نه یاوز غفلتده ایز دیو تأسف چکر
والله تعالی حضرتلری علیمدر اکر خلوتده اولسه بو اوضاعدن هیچ
قچونمزدی انجق خلقدن قورقارکه نظر حقارتله باقیه‌لر بونیه بکزرکه
بر آدم بر جماعتی کوره تهجد ایده‌یورلر و یا صائم اولیورلر و یا صدقه
و یریورلر اول دخی انلره موافقت ایلیه تا که کسلنه حمل اولنمیوب عوام
نحتنه ادخال ایتمیه‌لر یوخسه اکر خلوتده اولسه بونلردن برینی ایتمزدی
و بوکا بکزر مرائیلق که بر آدم ذی الحجه‌نک عرفه کونی و یا عاشورا کونی
صو ایچمکه قورقارتا که خلق صائم اولمدی دیمسونلر و اکر مضطر
اولسه بر عذر ایراد ایدرکه مزاجم بوزغوندر صوسزلغه طیانه مدم
و یاخود فلان کیمسه زیاده الحاح و ابرام ایتدیروب بزه افطار ایتدیردی
دیر و اولورکه صو ایچدیکی وقت بو اعتذاری ایتمز تا که ریا اولدیغی
اکلانمیه بر حکایه اراسنده ایراد ایدر مثلا دیمک کبیکه فلان کیمسه

اخوانه محب و یارانه شو مرتبه رغبتی وار که بر لقمه یارانسز یمك محالدر
حتی بو کون بزه ده عظیم اقدام ایتدی وخاطرندن چیقامیوب صومم
بوزدم یاخود دیه که والده مك بکا زیاده شفقتی وار صائم اولمق
استسم خسته اولورسز دیو ابرامله افطار ایتدیرر اما مخلص اولان
کیمسه که مرائینك مقابلیدر لاابالیدر خلقك نظرنه بقمز اکر صومه
رغبتی یوغیسه صائم اولماز زیرا الله تعالی حضرتلری علیمدر انك
عبادته رغبتنی بیلور پس صومه رغبتی الله تعالی نك علمنه مخالف
غیری کیمسه یه اعتقاد ایتدیرمز واکر صومه رغبتی وار ایسه الله تعالی
حضرتلرینك علمنه قانع اولوب غیری کیمسه یه بلدرمز وغیری کیمسه یی
اکا شریك ایتمز مکر خاطرینه خطور ایلیه که اظهارنده غیرینك دخی
اقتداسی بولنور پس بونیتله اظهار ایلیه دخی اول کیمسه کبی اظهار
شجاعتله وحسن تدبیر ایله امارت ووزارت مراد ایدر (ایکنجیسی
اول کیمسه کیکه عبادتله مرائیلق ایدوب امر تقوی و پرهیزکارلق
اظهار ایدر وشبهاتدن وایل حقندن صورتا صاقنور که امیندر
دیو نام ویره بعده قضا واوقاف ومال ایتام وامانت ذی قیمت النه
کیردکده اکل وبلع ایدوب انکار ایلیه وصوفیلق صنان کیمسه
کیکه کلام حکمتدن ووعظ وتذکیر طریقی اوزره سویلیه تا که
کندینه عورت ویا اوغلان سودیره فجراجلیچون دخی مجلس علمه
وحلقهٔ ذکره حاضر اولان کیمسه لر کبی تا که نسا طائفه سنی ویا ساده رو
اوغلنجقلر سیرنی ایلیه واول کیمسه لر کیکه شجاعت وضبط وحراست
کوستررتا که ولایته ووصایته واصل اوله وحرام اولان آرزولرینی
اله کتوره (اوچنجیسی اول کیمسه کیکه عبادتیله مرائیلق ایدر تا که
اکا مال ویره لر وخاتونلر اکا وارمغه رغبت ایلیه وانك خدمتنده خلق
سکردیشه لر دخی اول کیمسه کیکه خلوتنده نمازینی تعدیل ارکانسز
وآدابسز عجله اوزره قیلوب خلق اراسنده تعدیل وآدابه رعایت ایلیه
تا که خلق ذم وغیبت ایلمسونلر یوخسه مدح ایچون دکل وحقنده ثواب
ایچونده دکل دخی اول کیمسه کیکه قرآن اوقور یاتهلیل ایدر اخذ مال

ایچون ویا انکله لذتلندیکیچون ویاتهلیل ایدر مباح اولان آرزوسنه
نائل اولمق ایچون (دردنجیسی طالب علم کبی که استاذینه طاعتله
مرائیلك ایلر تا که معلمی قتنده مرتبه یه نائل اولوب علم نافع اوکرنه
دخی اولاد کبی که والدینه عملیله مرائیلك ایلیه تا که کوکللری انلره میل
ایده یا اکا بر حضورنده مرائیلك ایلیه تا که عبادته تقویت ایچون
مال اله کتوره یا امرا ووزرا وقضاة قتنده ریاضت ایده تا که اول سببیله
جهت ومنصبه نائل اوله عبادته فراغ قلب ایچون یاخود امر بالمعروف
ونهی عن المنکر ایلدکده سوزی کچمك ایچون دخی اول کیمسه کیکه
بر واقف اکا بر مقدار اقچه تعیین ایتمش اوله تا که کونده کلام اللهدن
بر جزء اوقیه یاخود نماز قیله یاخود تسبیح اوقیه یاخود تکبیر ایده
یاخود حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلامه صلوات کتوره وثوابنی
اقچه تعیین ایدنه یا والدینه اعطا ایلیه واروب او لمسکین بودینلن
عبادتی اشلر مال طمعندن اوتوری تا که عبادتنه تقویت بوله وظن
ایدر که کندینه حلالدر وثوابی آمرینه واصل اولور وکندینی
عبادتده صانور حال بو که دکلدر (معلوم اوله که برکلی مرحوم نیچه
رسالهلرنده دلیللر ایله تحقیق ایلمشدر که اجرتله قرآن اوقمق وسائر
بالاده یازیلان عبادتلر جائز دکلدر اجرتی الانده ویرن دخی آثم اولور
وعلم اصولده دخی مبیندر که عبادات بدنیه ده که بو مذکورات دخی
اندندر بدلیتله ادا جائز دکلدر حتی اجرتسز بر کیمسه بر کیمسه نك
قضایه قلان نمازینی یا صومنی بدلیتله قضا ایلسه شرعی دکلدر اکا بناء
بو عبادات دخی جائز اولماز انجق علمانك تحقیقی شونك اوزرینه درکه اکر
الدیغی اقچه یی صله وهدیه طوتوب واوقدیغنی دخی هبه ایدر ایسه
شرعیدر نهایت بو صورتده آزمی اوقور چوقمی اوقور هر کونمی اوقور
دیلدیکی قدر اوقور یوخسه وقت تعیین ومشروط اولمق کرك ایدی
اما واقفلرك اول قید وشرطلری واوقومادقلرنده علوفه ویرمهلری
بونی محض اجرت قیلمشدر یوخسه شرطنده اهل قرآنه وعلمایه بو قدر
وظیفه اولسون دیو قید ایلسه محله فقراسنه بعض یرلرده ایتدکلری کبی

عند الله مأجور ومثاب اولمق اولور دی علمایی تعظیم وتوقیر
ایلدکلرندن اوتوری تکیم فقرایه مرحمتلریچون امید اولنور هله
و بالجمله محل خطردر اوقویانه واوقودانه تکیم برکلی کتابك آخرنده
ذکراتسه کرك اما منیری مرحوم بعض تحریراتنده دیمشکه بومقوله
عباداتده اجرت نفس عمل ایچون دکلدر انجق نفسنی اول عمله حبس
ایتدیکیچوندر دیو افاده ایلمش اکا بناء اجرت حرام اولماز لکن
بومعنا دقیقدر هرکس فهم ایلیوب نیتنی اکا حمل ایتمکه قادر دکلدر،
ومرائیلردن بری دخی آشکاره خلق اراسنده نافله نمازین قلار
وتهلیل ایدرتاکه ناس کوروب اقتدا ایدوب اوکرنه لر وطاعتلرینه سبب اوله
اما خلق کورمسه انی ایشلمزدی بودخی ریادندر اما مجرد اقتدا قصدیله
اولوب احداث قصدیله اولمسه ریا دکلدر بلکه مستحبدر واهل
دنیانك ریاسی اظهار شجاعتله درتاکه ولایته نائل اولوب اجرای
احکام شرع واصلاح ناس ودفع ظلم ومنکرات ایلیه (دردنجی بحث
ریاء خفی بیاننده در معلوم اوله که ریا کاه اولور که قرنجه اياق بيان رياء خفي
بصدیغندن دخی خفی اولور ایمدی اویله ریایی بیلمکه علامت کرکدر
برعلامت اولدرکه ناس کندی طاعتلرینه مطلع اولمریله ومدح
ایلمریله مسرور اوله ویاخود خلقك مؤمن مطیعه محبت ایلمرینه
فرح کسب ایلیه یاخود اول کندینك طاعتیله الله تعالینك نظر رحمتنه
وتوفیقنه دلیل طوتمغله فرح کسب ایلیه یوخسه ناسك قتنده مرتبه سی
اولوب مدحلرینه طالب اولمیه والله تعالی* قل بفضل الله وبرحمته
فبذلك فليفرحوا* بیورمشدر یاخود الله تعالی دنیاده جمیلی اظهار
وقبیحی ستر ایلمسندن آخرتده دخی بویله اولاجغنه دلیل طوتمقدن
مسرور اوله پس بودورتدن بریله مسرور اولمق حقدر ریایه دلالت ایتمز
اما بیلمسك تابیسندن بصیرت اوزره اولمق کرك (و برعلامت اولدرکه
شونی طالب اولا که ناس انی توقیر ومدح وثنا ایده لر وحاجتنی بتروب بیع
وشراده مسامحه ایده لر ومجلسده یرویره لرحتی برمقصر خدمتنده
تقصیر ایتسه کندینه کوج کلور واستبعاد ایدر یعنی کراوده نیجه عباداتی

واردر نفس استرکه انك مقابله سنده عزت وحرمت ایده لر اکر اول
عبادتی اولمسه هیچ کیمسه نك تقصیراتنه قالمزدی خلاصهٔ کلام
بودرکه انسان اول وقت ریادن قورتلورکه انسان وحیوان کندی
عبادتنه مطلع اولدقلرنده نظرینی برابر طوتوب بریسنك کورمسنده
زیاده حظلنمیه ویا حظلندیغی صورتده توفیق الهی یه ملاحظه سی
اوله تکیم ذکر اولندی قایرمز وبونك علامتندندر اکر برکیمسه نك
ایکی همنشینی اولسه بری غنی وبری فقیر اکر غنینك اکرامیچون نفسنده
زیاده حرکت بولور ایسه حالبوکه غنیده زیاده علم یوق ویا پرهیزلك
یوق وبرقدیمی دوستلق بوخصلتلری اولمیان اغنیانك مشاهده سندن
زیاده حظلنورسه اول کیمسه مرائیدر وواعظ وعالم وشیخه مخصوص
اولان علامتندندر اکر وعظده ویاعلم کندندن احسن وافضل بری
ظهور ایلسه اکا یرامز صنوب حسد ایلر اما غبطه ایلسه قایرمز وغبطه بيان غبطه
اکا دیرلرکه اول خصلتی کندنده اولمسنی استیوب آخردن کتمسنی استمیه
اما حسد اولدرکه آخرده اولمیوب بنده اولسه دیو آرزو ایتمك اوله
وبومذکور مخصوص علامتندندر بجنکیم عالم مجلسنه اکابر کلسه کلامنی
تغییر ایدوب حسن تعبیره باشلر استمالت قلوب ایچون اما اکر اکابرك
اصلاحلری مراد اولندیسه تا که لطف ورفقله توبه یه سلوك ایتدیره
بوخصلت کوزلدر ولکن محل شبهه در همان ریادن خلاص استرسه
خلقه برکوزله نظر ایلیه تکیم ذکر اولندی برنظردن زیاده محظوظ
اولمیه اکرنیتنی خالص ایده مزسه بوسببدن حدیث شریفده کلمشدرکه
عبادتك افضلی کشینك قیونجقلری یاننده ایتدیکی عبادتدر زیرا ریا
خاطرینه کلمز خالصا لله تعالی عبادت ایدر ولکن مراد نافله عبادتده در
زیرا فرائض جماعتله افضلدر وقیونجقلری یاننده تواضع خصلتی
حاصل اولور بوسببدن هر پیغمبر قیون کوتدیکی حدیث صحیحله ثبتدر
(بشنجی بحث ریانك احکامی بیاننده در معلوم اوله که عمل دنیا ایله بيان احكام ريا
ریا حرام دکلدر اکر تلبیس وتزویردن ومنهی اولان شبهه وسیله
اولمقدن خالی اولور ایسه لکن حظ دنیوی ایچون مذموم اولوب

آخرت حظیچون مستحبدر یعنی عمل دنیا ایله ریا ایتدیکی صورتده
اما عبادتله ریا ایتمك جملهسی حرامدر حتی اصل عبادتده بله حرامدر
مثلا برآدم عندالناس فرائضی قیلار اما تنهاسنده وخلوتنده قیلمز
بومحض ریا اولوب اجری یوقدر انجق وباله غرق اولور حتی بعضیلر
بومقوله آدمك کفرینه حکم ایلمشلر تنکیم تاتارخانیهده مذکوردر کذلك
فقیه ابو اللیث تنبیه الغافلینده بویله نماز قیلان کمسهنك کفرینه حکم
ایتدیکندن ماعدا منافقك اعلاسی وجهنمده درك اسفل مأواسیدر
وحشر اولنمسی فرعون وهامانله دردیمش واکر عبادتله ایتدیکی ریادن
غرضی طاعت اولسه مثلا ناسی غیبتدن صیانت ویا علم نافع تحصیلی
ویابر والدین یاخود غرض مال اولسه لکن عبادته قوت ایچون منصب
غرضی دخی بوجهتله اولسه وبوغرضنده صادق اولدیغی صورتده
ینه ریا حلال اولماز زیرا تلبیسدر وکذب فعلیدر یعنی فعلی ظاهرده
الله تعالی ایچون اما باطننده نیتی غیری غرض ایچون اولمغله ریاسنه
استهزا صورتی واردر اما بونك خلافنجه در اکر ابتدادن عبادتله
مقصودی الله تعالی حضرتلرندن مال وجاه طلبی ایسه غیریدن دکل
وناسه عبادتی کوسترمك واشتدرمك مرادی اولماز ایسه بوحلالدر
ریا دکلدر تنکیم غنا ایچون سورهٔ واقعه اوقیق ذکرنده سبقت ایلدی
اما اکر طلب ایتدیکی مال وجاهی دنیا رفاهیچون مراد ایتدیسه ینه
ریادر حلال دکلدر زیرا الله تعالی حضرتلرینك عبادتی دنیا لذتنه
شبکه وآلت ایتمش اولور حال بوکه الله تعالی حضرتلری مال وجاهی
وعبادتی نفع آخرت ایچون وضع ایلمشدر اما ریانك طاعته تأثیری اکر
ریا غالب ایسه طاعتك اجرنی ناقص ایدوب طاعتی بریله ابطال ایتمز
واکر ریا اخلاص قلبله برابر ویا غالب ویا محض ریا اولور ایسه عملی
ابطال ایدر نیت اولمدیغندن زیرا نیت هر عبادتده شرطدر پیغمبر
علیه السلامك بو حدیث شریفی دلالتیله * انما الاعمال بالنیات ولکل
امرئ مانوی * که مشهوردر دیمك اولور انجق اعمالك حکمی نیتلریلهدر
وهر کیشیه نیت ایتدیکیدر ونیت تقرب الهی یه باعث تحصیل اولان

عملی قصد وارادتدر واول ارادت اول عملك اولنه حقیقة یا حکما متصل
اولمق کرك وارادت دیدیکی احترازدر مجرد لسانله سویلمكدن کوکلنده
بولنمیقن وحدیث نفسدن احترازدر که حدیث نفس اکادیرلر که کشی به
کندی نفسی برشیئی وسوسه شکلنده القا ایلیه وخاطرنده قرار ایتمیوب
علی الفور کیده ایمدی نیت بویله اولمق کرك همان کوکلنده براشان
ارادت اولمق کرك وتقرب دیدیکی ریاء محضدن احترازدر وباعث
تحصیل دیدیکی اول قصددن احترازدر که ریا ایله اخلاص برابر ویا
اخلاص مغلوب اوله واول ارادت عملك اولنه متصل اولمق کرك
اولدیغی شوندن اوتوریدر که برکمسه یارینکی کونك اویلهسنی یاخود
بوکا بکزر قطعیجه مراد ایلسه اول کمسه طول امل صاحبیدر واکر
صلاح بدن واستثنا شرطیله مراد ایلسه طول امل صاحبی دکلدر
یعنی یارین صاغ اولورسم ویا انشا الله معناسنی کوکلنه کتورسه
طول امل دکلدر اما نیتی بهرحال یرنده دکلدر زیرا عمله شروعدن
اولدر متصل دکلدر عمله شروعدنصکره بیله نیت جائز دکلدر
ویا حکما نیته متصل اولمق کرکدر که شوندن اوتوریدر که فطره یازکاتی
چیقارمسی وقتی داخل اوله یعنی برآدم زکاتی چیقاروب آیرسه
اما مستحقنه ایصال ایتدکده تکرار نیت بولنمسه اول آیردیغی وقتده
اولان نیتی کافیدر وحکما اول آدابه متصلدر صوم دخی کون
طوالندقدنصکره نصف نهاره وارنجه اداء رمضانده ونذر معینده
ونفلده وغیریلرنده صباح آغرمسنهدك نیت جائزدر دخی نمازده
رکوعه وارنجهدك امام کرخی قتنده بروجهده (واملکه آفات قلبك
اونجیسیدر وطول امل اکادیرلر که صاغ اولمسی قطعیجه مراد ایتمكدر
وامملك غائلهسی دردتدر (اولکیسی طاعتده کسلان ومهمل اولمقدر
وتأخیر ایلمكدر (ایکنجیسی تأخیر توبه وترکدر (اوچنجیسی مرتی
واندنصکره واقع اولاجق عالم برزخی اکامغله قسوة قلب حاصل
اولمقدر (دردنجیسی جمع دنیایه وتکثیرینه حریص اولمقدر
پیرلکدن وخستهلکدن وغیریدن خوف ایلمکله حتی بعض کمسه

بیان آفات امل

يكرمي يل و بعضيلر اللي يل كفايت ايده جك قدر مال ورزق جمع
ايلر اما مشايخ صوفيه ديمشلركه بركمسه بر يل يتجك قدر ذخيره
حاضرلسه ملامت اولنمز وتوكلدن خارج اولمز روايت اولديغندن
اوتوريدركه سرور كائنات عليه افضل الصلوات بعض خاتوننه
بر يللق ذخيره درجره ايدوب اليقوردي بواجلدن بعض فقهاديدلركه
بر يللق ذخيره حوايج اصليه دندر غنادن عد اولنمز لكن اصح قولده
برآيلق آزقدن زياده سي نصاب غنادن صايلور اما اول كمسه كه اهل
وعيال صاحبي دكلدر قرق كونلك نفقه دن زياده اليقومق يوقدر
زياده ايدرايسه توكله مانعدر اما بركلي ديركه مرادلري توكل نفل
وكامل اولاندر يوخسه فرض اولان اصل توكل دكلدر زيرا اول توكل
هركسه فرضدر نتكيم فصل علمده بيان اولندي (اماطول حيات استمك
زياده عبادتله صلاح كسب ايتمك نيتي اولورايسه مذموم دكل
بلكه مستحبدر بوخصوصده حديث شريف روايت اولنوركه برآدم
كلوب سرور كائنات عليه الصلاة والسلامدن سؤال ايلدي
يارسول الله ناسك قنغيسي خيرليدر ديدي سرور كائنات عليه افضل
الصلوات بيورديكه * اول كمسه كه عمري اوزون وعملي كوكجك اوله
اول آدمدر* وينه سؤال ايتدي ياناسك شرليسي كيمدر يارسول الله
ديدي نبي آخرالزمان عليه السلام بيورديكه * اول كمسه كه عمري
اوزون وعملي يرامز اوله* وجابر رضي الله تعالى عنه روايت ايدركه
رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم بيورمشدركه* موتي طلب ايتمك
زيرا آخرت قورقوسي شديددر وعبدك سعادتندندر عمري اوزون اولوب
الله تعالى حضرتلري اكا توبه وانابت روزي قيلمق وعمروابن عبسي
رضي الله عنهما حضرت پيغمبر عليه السلامدن اشيدوب نقل ايدركه
بيورمشدر* بركمسه كه دين اسلامده قوجالغه اير يشوب ساجي آغرسه
يوم قيامتده اكا نوراولسه كرك * وعبيدبن خالد رضي الله تعالى عنه نقل
ايدركه حضرت حبيب الله عليه السلام ايكي آدمي بربريله قرنداش
ايتدي پس بري في سبيل الله قتل اولندي واول غيريسي برهفته

صكره وفات ايلدي عبيد ديركه بوايكنجينك نمازني قيلديغمزدنصكره
حضرت رسول الله عليه السلام بيورديكه* نه ديديكز بونك حقنده
ايتديلر دعا ايتدك وديدك ياربي مغفرت ايله واني قرنداشنه اولاشدر
رسول الله عليه السلام بيورديكه يا انك نمازندنصكره اولان بونك
نمازي قني وصومندنصكره صومي قني وانك عملندنصكره بونك عملي
قني ماينلري بين السماء والارض* ايمدي بواحاديثلردن معلوم اولديكه
طول عمر وعمل صالح اولدقده مؤمنك سعادتندندر وشيخ زاده
تفسيرنده تحقيق ايدركه يهود طائفه سي حضرت پيغمبر عليه الصلوة
والسلامه كلوب نحن ابناء الله واحباؤه ديدكلرنده يعني بز الله تعالينك
يقينلري واحباسي يز پس الله تعالى حضرتلري حبيبنه آيت انزال
ايدوب يهود طائفه سنه ياحبيبم سن انلره دي* فتمنوا الموت ان كنتم
صادقين* يعني اكر بودعواكزده صادق ايسه كز موتي تمني ايليكز زيرا
احبا حبيبلري قتنده اولمق لازمدر بونك ايسه كيديله جك طريقي
موتدر بعده الله تعالى حضرتلري انلرك حالني بيان ايدوب *ولايتمنونه
ابدا بماقدمت ايديهم* بيوردي معناي شريفي ابدا اول يهوديلر
موتي تمني ايلمزلر تقديم ايتدكاري عمللري سببيله ايمدي انلر حقك احباسي
اولميوب* الله ولي الذين آمنوا* مقتضاسيله مؤمنلر الله تعالينك
احباسي ودوستلري اولديغي فهم اولنمشدر پس مؤمنلره لازم
اولان صداقتلريني اثبات ايچون موتي كريه كورميوب تمني ايتمك ايدي
يا نيچون موتي سومزلر وتمني ايتمزلر دينورايسه جوابنده دنمشدركه ايكي
سببدن اوتوري تمني ايتمزلر بري بودركه صلحادن اولان كمسه لر الله
تعالى حضرتلرينك* وتزودوا* امرينه امتثال ايدوب زاد آخرتكه
علم وعملدر انك تحصيلنه وازديادنه مشغول اولوب خيرزاد اولان تقوى
ايله عندالله اكرم ومقبول اولمق مرتبه سنه وارنجه كماله ومرتبه
رجاله سعي ايلرلر انكيچون موتي تمني ايلمزلر (وايكنجي سبب بودركه
اكر صلحادن دكل ايسه ينه عمرينك ازديادني ايستر بولكي هدايت
حقله وتوفيق رفيق اولمغله توبه وانابت ميسر اولوب واصلاح حال

ایلیوب كندینی قرب الهی یه لایق ودرجات نعیمه مستحق ایلیه بوخسه
الموت تحفة المؤمن فحواسنجه مؤمنلر مونی حسن رضالریله قبول ایدرلر
واندن فرار ایتمزلر انجق بوایكی سبب شرعی یه ناظرلردر نتكیم عدنی دیر

* دنیا كم مزرعة الآخره در قیلمه هبا *
* اوزكه فرصتدر انی بولمیه سن بر كون اولا *
* برنفس عمركه خور بقمه كه حشر اولدیغی وقت *
* انس وجن طالب اولوب بولمیه فرصت اكا *

بیان سبب طول امل

وطول املك سببی حب دنیا وقرب موتدن غفلتدر وتازه لكه وصحته
مغرور اولمقدر وعلاجی سببلرینی كیدرمكدر حب دنیانك كیدرلمسی
طریقی انشاءالله تعالی بیان اولنور وغفلت موتك علاجی مونی
چوق اكمق ویاقلشمه سنی دخی اكمسز كلمه سی احتمالنی فكر ایلمكدر
وصحت ویكتلك مونی منع ایلمز بلكه یكتلر پیرلردن زیاده وفات ایدرلر
نتكیم صبیان یكتلردن زیاده زیرا كه كیدرلرونیجه صاغ وسالم آدملر
اولوب خسته اولانلر انلردن صكره نیجه ییللر صاغ قالمشلردر واك قوی
علاجی موتك ذكری وطول املك ذمنده وارد اولان كلامی دكلمكدر
ذكر موتك مدحی بیاننده وارد اولان احادیثدن بری حضرت انس
رضی الله عنه روایت ایتدیكیدر كه سرور كائنات علیه افضل الصلوات
حضرتلری بیورمشدر مونی چوق اكك زیرا كناهلری اریدر ودنیادن
رغبتی كسر وحضرت برا رضی الله عنه نقل ایدر كه بردفعه حضرت
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایله بر جنازه كتوردك قبر كنارنده
اوتوروب شول مرتبه اغلدی كه اوكنده مبارك كوزی یاشندن بر اصلندی
اندن صكره دیدیكه ای بنم اخوانم بومحل ایچون وبودم ایچون چالشك
وحاضرلنك وحضرت عمار رضی الله عنه روایتنده * كفی بالموت
واعظا وكفی بالیقین غنی * بیورمشلردر معناسی موت واعظلغه
كافیدر وكشینك یقینی واعتقادی اولمق قسمت خدایه غنا جهتندن
كافیدر وحضرت ابوهریره رضی الله عنه روایتنده بیورمش كه
(هادم اللذات اولان مونی چوق ذكر ایدك هر باركه فقر حالنده

ذكر

ذكر اولنسه رفاهیت حاصل اولور ووسعت حالنده ذكر اولنسه
خشیت حاصل اولوب یعنی نفسنی مغرور ایتمقده ومز وحضرت ابن عمر
رضی الله عنهما روایتنده دیر كه انصاردن بر آدم قالقوب یا رسول الله
ناسك زكیسی ومبصری كیمدر دیدی حضرت رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم ایتدی مونی چوق چوق اكانلر وموته حاضرلنانلر زكی انلردر

بیان ذم طول امل

دنیا شرفنی وآخرتك كرامتنی كتورن انلردر (اما طول املك ذمی بیاننده
امنذردن نقل اولنور كه بركون اخشام وقتنده سرور كائنات علیه
افضل الصلوات خلقك ایشنه مطلع اولوب ایتدی ای ناس الله تعالیدن
حیا ایتمزمیسز انلر ندر یا رسول الله دیدیلر ایتدی ییه جككز شیلری جمع
ایدرسكز ویتشمیه جككز شیلری امل ایدرسكز وساكن اولمیاجقكز بنالری
یپارسكز وحضرت ابوسعید رضی الله عنه روایت ایدر كه صحابه دن
اسامة بن زید یوز التونه برجاریه صاتون آلور برآی وعده ایله پس
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمی ایشتدمكی دیرای اصحاب اسامه نك
برآیه دك اشتراسنه عجب ایتمزمیسكز تحقیق اسامه طول امل صاحبی
كشیدر اول الله حقیچونكه نفسم یدعزتنده در بن هر كوزم آچدیغمده
ظن ایدرمكه كر یكارم بلوشدرمدین الله تعالی روحمی قبض ایدر
وبر ایاغمی قالدردیغمده ایكنجیسین قالدیرنجه ظن ایدرمكه روحم قبض
اولور وبرلقمه كه اغزمه براغورم انی یوتمدن اجلم كله دیو ظن ایدرم
ای بنی آدم اگر عقلكز وار ایسه كندی نفسكزی موتادن عد ایلیك
وعدا اولنان البته كلجكدر وحضرت حسن رضی الله عنه روایتنده
بیورمشدر كه جمله كز دیلرمیكه جنته كیره نعم یا رسول الله دیدیلر
ایتدی املكزی قصیر ایلیك واجلكزی كوز یكز اوكونده كورك
والله تعالیدن حق حیا ایله حجاب ایلیك ایمدی امل اگر حرام ایله
لذتلنمك ایچون اولور ایسه حرام والاحرام دكلدر اما قتی مذمومدر
واگر طاعتك تكثیری ایچون اولور ایسه حرامله الذتلنمك آفتی احتمالیله
بنه مذمومدر طمع مذمومه سبب اولدیغیچون وطمع مذموم لذت حرامی
مراد ایتمكه ویا مخاطره لی نوافل ومباحاتی مراد ایتمكه دیرلر ومخاطره لی

بیان آفات طمع

نوافل ومباح اولدرکه انلره بدعت قارشمش اوله اما عبادت خالصه
اولسه مذموم دکلدر (آفات قلبك اون برنجیسی طمعدر
وبوخصوصده حضرت سعدبن ابی وقاص رضی الله عنه سلطان
کونیندن حدیث شریف روایت ایدوب دیرکه برآدم حضور نبی یه
کلدی ایتدی یارسول الله بکا وصیت ونصیحت ایله سرور کائنات
علیه افضل الصلوات بیوردیکه * ناس الندہ اولان شیدن کندیکی
نومید طوتمغی اوزریکه لازم ایله وطمعدن صاقن زیرا حاضر فقردر
ووداع نمازینی قیل یعنی شومرتبهده نمازیکی سکون اوزره واجبات
وآدابنه رعایت ایدوب قیل کویا بوندنصکره بردخی وقتنه یتشمیه جك
کرك وآخر وقتك بو اولوب وداعلشمك نمازی اولسه کرك واعتذار
اولنه جق شیدن صاقن * دیو بیوردی یعنی دیمك اولورکه کندیکی
اول محله اوغراتمکه صکره صوچلی اولوب اعتذاره باشلرسك
وطمعك قتی قبیحی برشیئی ناسدن طمع ایتمکدر وبو برخورلقدرکه حرص
وبطالتدن والله تعالی حضرتلرینك حکمتنه جهلدن ناشیدر
وطمعك ضدی تفویضدرکه اخلاق حمیدهدندر وتفسیری سنك
مراد ایلدککدرکه خطردن امین اولمدیغك جمیع مصالحکده الله تعالی
حفظ ایلیه پس اکر اول نافله ومباح سکا صالح اولورایسه الله تعالی
حضرتلری میسر ایدر والامنع ایدر الله تعالی قرآن عظیمنده وقایتی
یعنی حفظی کندینی وامرنی حقه تفویض ایدنلره احسان ایلمشدر
تکیم حکایه بیورر * وافوض امری الی الله ان الله بصیر بالعباد
فوقیه الله سیئات مامکروا * وتفویض برشریف مقام اولدیغنه دلیل
نقلیدن غیری عقل دخی حسنته دلالت ایدر (ریا بحثلرندن التنجی بحث

بیان ریا ایله اخلاصك اختلاطی

اول امور بیانندهدرکه ریا ایله اخلاص یاخود ریا ایله حیا بیننده تردد
ایدر ایکی جانبدن هر برینه ابلیسك تلبیسلکی واردر دخول ایدر
ایمدی ابتدا برمقدمه ذکر ایدرز شیطانی وحیله سنی دفع ایلمك بیاننده
زیرا تقواده اکاقتی احتیاج واردر جمیع خصالنده باخصوص
اخلاص بیاننده زیاده محتاجدر (مقدمه شیطانی دفع ایتمده مذهب

مختار استعاذه ومحاربه بی جمع ایلمکدر پس الله تعالی حضرتلری امر
ایتدیکی کبی ابتدا شرندن الله تعالی یه صغنوب لسانله * اعوذ بالله
من الشیطان الرجیم * دیرز اما لسان قلبه موافق اولمق کرك یعنی
برآدم دلیله سویلسه اما کوکلی غیری افکارده اولسه فائده یوقدر اول
صغنمغی جان ودل ایله ایتمدکجه درست دکلدر زیرا حدیث شریفده
* ان الله لایقبل الدعاء عن قلب لاه * بیورلمشدر معناسی الله تعالی
حضرتلری مشغول قلبدن دعایی قبول ایتمز یعنی کشی غیره مشغول
اولوب ایتدیکی دعاسندن غافل اولیجق قبول ایتمز ایمدی استعاذه دخی
دعادر انی خلوص قلبله ایدرز زیرا شیطان الله تعالی طرفندن اوزریمزه
مسلط اولمش برکلبدر ایمدی کلبدن صاحبنه صغنمایجه خلاصلق
اولمز اندنصکره چاغردیغه انك دعوتنی وچاغرمسنی استهزا ایدوب
نفی ایدرز اما محاربه ایدوب جواب دخی ویرمزز زیرا عوقریجی کلب
مشابه سنده درهر بارکه اوزرینه هجوم ایتسك ویاچاغرسق اول دخی
سکا زیاده هجوم ایدر اما مقیدی اولمیوب سکوت ایلسك اول دخی
سکوت ایدر اما اکر کلب صفت اولان شیطان استعاذه وسکوت ایله
دفع اولمیوب تکرار کوکل میداننده طولانوب چاغرمغه باشلرایسه انی
بیلورز الله تعالی طرفندن بزی امتحاندر تاکه صدق مجاهده مزی وصرف
قوتمزی کوره تکیم الله تعالی حضرتلری کفاری بزم اوزریمزه مسلط
ایلمشدر انلرك شرینی قدرت قاهره سیله دفع ایلمکه قادر ایکن تاکه بزه
غزادن وصبردن اجر عظیم حاصل اوله وکاه اولورکه کوکلده برشیء
خطور ایدر اما بلمز شیطانیمیدر یوخسه غیرمیدر ایمدی بوایکی
صورتده محاربه وقهر ایتمك لازمدر ودل ایله وکوکل ایله ذکر الله ده مداومت
ایتمك ووسوسه وحیله شیطانیه یی بیلمك لازم اولور (وابتدا منشاء

بیان منشأ خواطر

خواطری بیلمك لازمدر وخیر اوسنی شرندن فرق ایلمك کرك ایمدی
خواطر برآثاردرکه الله تعالی حضرتلری عبدك قلبنده احداث ایلر
واول آثار برعملی اشلمکه ویااشلممکه باعث اولور پس ابتدا ظهورنده
اکا خاطر دیرلر وعلامتی اولدرکه حد ذاتنده قوی اولوب هیچ ترددی

اولیوب وعقاید واخلاق باطنه ایله تصمیم اولنه یعنی بو ایکیسنه متعلق
اوله پس اکر بو خاطره اجتهاد وطاعتدنصکره ظهور ایدر ایسه
صاحبنه اکراما خاطرهٔ خیر اولوب انك نامنه هدایت وتوفیق ولطف
وعنایت دیرلر الله تعالی حضرتلرینك * والذین جاهدوا فینا لنهدینهم
سبلنا * قول شر بنی بوکا دلیل روشندر اما اکر وبال ومعصیتدن
صکره برخاطره ظهور ایدر ایسه صاحبنه اهانةً وعقوبةً شر اولوب
اکا خذلان واضلال دیرلر ویاخود خاطره ملك واسطه سیله ظهور
ایدر که بنی آدمك قلبنك صاغ قولاغنده برملك چوکوب اوتورمشدر
آدنه ملهم دیرلر وانك دعوتنه الهام دیرلر وانك دعوتی دائما خیره در
بو الهامك علامتی اولدر که عباداتده واحکام شریعتده متردد اوله
اما طاعت ومعصیتدنصکره غالبا ظهور ایلمکدر واکر اول قلبده
ظهور ایدن اثرملك واسطه سیله اولمیوب شهواته مائل اولان طبیعت
واسطه سیله اولورسه پس اکا خاطرهٔ نفس ودعوتنه هوا دیرلر وبو هوا
ظهور ایتمز الا شر اولمق ایچون واثر هوانك علامتی اولدر که باعث
اولدیغی فعل وترکده اصلا متردد اولمیوب برحالت اوزرینه تصمیم
قوی ایلیوب ذکر اللهله ضعف وقلت قبول ایلمهسیدر واکر اول
ظهور ایدن اثر طبیعت واسطه سیله اولمز ایسه شیطان واسطه سیله درکه
بنی آدمك اوزرینه مسلط اولوب قلبنك صول قولاغی اوزرینه
اوتوروب چوکمشدر واکا وسواس خناس دیرلر ودعوتنه وسوسه دیرلر
وبو وسوسه نك علامتی خاطرده اول اثرك متردد ومضطرب اولمسیدر
یعنی آتش یالکی کبی کاه علولنور کاه ساکن اولور واکثریا کاه سبقت
ایتمکسزین ظهور ایدر اما ذکر الله ایله علولنمسی قلیل اولور وضعیف
اولور تشکیم آتش اوزرینه صو یی صاچدقجه علوی ضعیف اولور
ووسوسه اکثریا شره اولور اما کاهی خیر ایله دخی وسوسه ایدر تاکه
افضلدن انسانه مانع اوله نتکیم حضرت مولانا علیه رحمة الملك الاعلی
مثنویسنده نقل ایدر که برکیجه حضرت معاویه رضی الله عنه
قصرنده تك وتنها یاتوب اویومشدی وقصرك قپوسین ایچرودن

یغلمش ایدی ناکهان وقت سحرده برکیمسه کندینی اویاندردی
صاغنه صولنه باقدی کیمسه یی کورمدی تعجب ایدوب ایتدی قنغی
کستاخلك ایشیدر قپولر قپالو ایکن بو جرأتی ایلیه همان پرده آردندن
کوزنه برشخص کورندی سن کیمسین دینجه ابلیس شقی بنم دیدی
حضرت معاویه دیدیکه طوغری سویله بنی نیچون اویاندردك ایتدی
نماز وقتی کلدی حضرت پیغمبریکز خود بیوروب * عجلوا الطاعات
قبل الفوت کفت * مصطفی چون در معنی رابسفت * فهواسی اوزره
سنی طاعته سوق ایلدم حضرت معاویه رضی الله عنه دیدیکه بو غرض
دکلدر سن خیره دلیل اولمزسین سن برحرامیسین حرامیدن پاسبانلق
کلمز ابلیس دیرکه بز اول فرشتهلردن اولوب ساکن عرش ایدك هیچ
اولکی خیر اولان پیشه مز کوکلمزدن چیقارمی حضرت معاویه رضی الله
تعالی عنه ایتدی کرچك بو منوال اوزره ایدك اما ملکیت طرفندن
نصیبك اولمغله سکا شیطانیت ویرلدی سن یوز بیك بنجلاین کیمسه نك
یولن اوروب خزینه سن تاراج ایلدك سن قوم نوحی مکرك طوفانیله
غرق ایتدن وقوم عادی فتنهك یلیله عذابه مستغرق ایدن وقوم لوطی
سنکسار وز برخاك وفرعونی بی عونی غرقله هلاك ایدن سن دکلمیسن
ابلیس لعین ایتدی حق تعالی خلقنی امتحان ایتمك ایچون بنی برمحك
ایتمشدر * امتحان شیر وکلبم کرد حق * امتحان نقد وقلبم کرد حق *
معناسی بنی الله تعالی کلبی وارسلانی امتحان ایچون وپاك وقلبی امتحان
ایچون براتدی یوخسه بن خالق دکلم بنم المدن نه کلور دیدی
حضرت معاویه رضی الله عنه ایتدی البته طوغری سویله بنی نیچون
اویاندردك سن افیون کبی دائما خواب آورسین وخمر کبی عقل وعلمی
کتوریجیسین نتکیم مولانا دیر * همچو خشخاشی همه خواب آوری *
* همچو خمری عقل ودانش رابری * آخر الامر بو قدر اقدامدن
صکره ابلیس لعین ایتدی انکیچون اویاندردم تاکه جماعتله نمازه
یتشهسك زیرا سنك نمازك وقتندن چیقدقده سکا دنیا عالمی قراکو
اولوب ایکی کوزکدن مشکدن کیدر کبی یاش کیدر وکوکلکدن آه وفغان

ایدرسن بو آه وفریادك ایسه عند الله ایکیوز ذکر و نمازدن افضل
وخیراودر نتکیم دیرکه * آن تأسف وآن فغان وآن نیاز *
* درکذشتی ازد وصد ذکر ونماز *
بو حکایه دن معلوم اولدیکه شیطان برخیرله وسوسه ایدر تاکه اندن
افضل وخیراوسن ایشلیه یا برذنب عظیمه سبب اولاجق خیراولور
و بو ایکی وسوسه نك علامتی اولدرکه اول ایشده قلبك قورقوده
اولیوب شغل شکلنده اوله وتأنیله اولمیوب عجله او زره اوله واول
ایشده امین اولوب هیچ خوفی اولمیه وعاقبتندن اعمی اولوب بصیرت
اوزره اولمیه ابن مسعود رضی الله تعالی عنه سرور کائنات علیه افضل
الصلوات دن روایت ایدر بیورمشدر قلبده ایکی اثر واردر بریسی
ملکدنکه خیرایله وعدایتدیکی وحقی تصدیق ایتدیکیدر ودشمن اولان
شیطاندن براثر واردر شرایله وعد ایدر وحقی تکذیب ایدر وخیردن
منع ایدر وحضرت انس رضی الله تعالی عنه روایتنده بیورمشدرکه
شیطان خرطومنی بنی آدمك قلبی اوزرینه قومشدر اکر ریسنی اکسه
خرطومن چکوب کرویه دوزر امار بسنی اونودوب غافل بولنور ایسه
قلبنی یوتار یعنی دیلدیکی کبی وسوسه ایلر (اماخاطرشرك وخاطرخیرك بیان علامت خاطر خیر وخاطر شر
علامتنی علی الاطلاق بیلکه دورت میزان واردر هربری خاطره ترتیب
اوزره ظهور ایتدکده بودرت میزانه اوریلور ابتدا کرك حق طرفندن
واسطه خلق اولنان خاطری شریعته عرض ایدرز یعنی کتاب
وسنته اکرموافق اولور ایسه خیردر واکرموافق اولمزسه شردر ایکنجی
میزان علماء آخرتدن برعالم ومرشدکامل بولنور ایسه اکا عرض ایدرز
اکرخیردر دیرایسه خیردر واکرشردر دیرایسه شردر (اوچنجی میزان
سلف صالحینك فعللرینه عرض ایدرز اکرانلرك فعللرینه اقتدا بولنور
ایسه اول خاطره خیراودر بولنمزایسه شردر (دردنجی میزان نفس
وهوایه عرض ایتمکدر اکرخشبت حقدن نفرت ایتمیوب انجق نفرت
طبعله قاچنور ایسه خیردر اما اکرمیل طبعله میل ایدوب رضاء حق
ایچون میل ایلمزایسه شردر زیرا نفس کندی طبعیله قونسه امارهٔ

بالسوء

بالسوء در ایلیکه امرایتمز (اماشیطانك طاعت وعبادتده اولان حیله لری بیان حیل شیطان
بیدیدر (اولکیسی بودرکه عابدی عبادتندن نهی ایدر ایتمه زحمت چکمه
الله کریمدر دیو اکر الله تعالی حضرتلرینك عصمت وتوفیقی اولور
ایسه انی رد ایدر ولسان حال ایله کوکلده دیر البته بن بو طاعت
وعبادته محتاجم بو دنیاء فانیه ده اول آخرت ایچون ازقلمغه کلمشزکه
نهایتی یوق ابدی درجات جنت اعماله کوره و یریلور اولیجق
مقرردر اعمالی چوغلتمق کرك نتکیم عدنی دیر
* نیه کلدك عالمه بریجك فکرایتمیه سن *
* کلیه خاطرکه مبدأ ومرجع قطعا *
* ان الانسان لفی خسر کوش ایتمیه سن *
* اعظم الخسر مضی الوقت بهزل وهوا *
ایکنجی حیله سی بودرکه عملی تأخیرایتمسیله امرایدر مثلا نماز وقتی
کلسه دخی وقت واردر دیو تأخیر ایتدیرر و یاخود کلیتله عبادتی ترك
ایتدیروب دخی تازه سك دیو حیله ایدر اکر الله تعالی حضرتلری
عصمت وتوفیق ایدر ایسه شیطانك بو امرنی رد ایدوب کوکلنده
دیه که بنم اجلم المده دکل و بو کونکی عملی یارنه الیقودیغمده یارینکده
عملی وار وهر کونك بو قدر اعمالی بریره ایرکلدکده قضاسی نه ممکن دیو
وسوسه یه الدانمز (اوچنجی حیله سی بودرکه عمل ایتدیکی صورتده
عجله ایله امر ایدر ودیرکه عجله ایله تاکه فلان وفلان خدمته یاپشه سك
اکر الله تعالی حضرتلرینك عصمت وتوفیقی اولورسه انی دخی رد ایدر
لسان حال ایله دیمکله که ازه جق عمل تمام وکمال ایله خیرلیدر نقصانله
اولان چوق عملدن پس بو حیله سی جاری اولمدقده (دردنجی حیله سنی
ظهوره کتورمکه باشلیه ودیه که عملکی ریا ایله اتمام ایله اکر بو حیله دن
الله تعالی حضرتلری انی صاقلرایسه انی دخی بو کلامله رد ایدرکه ناس
اصلا نفع وضرره قادر دکللردر بنم عبادتمی حق تعالینك کوردیکی
و بلدیکی بکا کافیدر نفع وضرر جمله الله تعالینك الندهدر بو حیله ایله
چاره ایتدکجه (بشنجی حیله یه یاپشورکه عجبدر دیرکه سن قتی عقل ایتدك

ومتنبه اولدك شو عملی وجوده كتوردك هیچ غیری كیمسه بویله متنبه
اولمامشدر پس اكر الله تعالی حضرتلری حفظ ایدرسه بونی دخی رد
ایدر دیمكله منت اللهه بو خصوصده انك هدایت و توفیقی اولمسه
بن نیجه وجوده كتوررددم والله تعالینك فضلی اولمسه بنم معصیتم
یاننده بو عملك قیمتی نه اولوردی انجق كندی فضلی ورحمتیدر دیو پس
بو حیله سی دخی كاركر اولمدیغنده (التنجی حیله یه باشلر ودیركه عملكی
سر یجه ایله كیمسه یه جدا اظهار ایتمه الله تعالی حضرتلری یقین
زمانده سنی خلق ماییننده شریف وسیماء صالحین ایله تكریم ایلر
و بونكله ریاء خفی بی مراد ایتدرمك استر پس الله تعالی حضرتلری
حافظی اولور ایسه بو حیله بی رد ایدر ودیركه بن خدای تعالینك بر عبد
حقیری یم دیلر ایسه اظهار ایدر ودیلر ایسه اخفا ایدر ودیلر ایسه بنی
شریف ایدر ودیلر ایسه حقیر ایدر انك ید قدرتنده در خلقك النده
نه واردر كه انلره بر شیئم ظاهر اوله بو حیله ده اشلمز ایسه (یدنجی حیله سنه
باشلر ودیركه سكا نه حاجت بونك كبی عمل اكر الله تعالی سنی سعید
یراتدیسه عملك تركی ضرر ویرمز واكر شقی یرادلدیسك سكا عمل فائده
ویرمز یانیجون زحمت چكوب كندی راحتكی ترك ایدرسك ونفسكه
ضرر ویررسك دیر پس اكر الله تعالی حفظ ایدر ایسه انی دخی
رد ایدر ودیركه بن عبدم عبده لازم اولان سیدی امرنه امتثال ایتمكدر
الله تعالی حضرتلری ایسه نه دیلرسه حكم ایدر ونیجه دیلر ایسه ایشلر
و بكا هر حالده عمل نافعدر اكر سعید اولورسم ثواب ودرجات زیاده اكیدر
واكر شقی اولورسم نفسمی صوچلیوب لوم ایتمسم كرك حال بوكه الله
تعالی طاعت ایله عقاب ایلمز وجهنمه دخی عاصی كیرمدن ایسه
مطیع كیرمك دخی احسن در فكیف كه الله تعالی حضرتلرینك
وعدی وقول شریفی صادقدر كه طاعت مقابلسنده ثواب وعد ایلمش
پس اول كیمسه الله تعالی حضرتلرینه ایمان وعمل صالحله واره
البته جهنمه كیرمیوب جنته واصل اوله بو اجلدن الله تعالی حضرتلری
قرآن عظیمنده جنته كیردكلری زمان قوللرنه دیه جكلرین خبر

ویردی قوله تعالی * الحمد لله الذی صدقنا وعده * معنای شریفی
حمد اول اللهه كه بزه وعد شریفنی كرچك ایلدی یعنی بزی
فضل ورحمتی ایله جنته ادخال ایلدی (وینه شیطان لعین وسوسه
ایدوب دیرسه كه الله تعالی حضرتلرینك فضلیله جنته كیریلور
عمله چالشمق نه حاجت اكا جواب اولنور كه الله تعالی حضرتلری
مسبب الاسبابدر ودنیاده عادتی جاری اولمشدركه اشیایی سبب ظاهره
ربط ایلمشدر نتكیم یغموری نباته وجماعی ولده سبب ایلمش كذلك
الله تعالی * وتلك الجنة التی اورثتموها بما كنتم تعملون * بیورمشدر
معنای شریفی اول وعد اولنان جنت شول جنتدر كه سزه عملكز
مقابلسنده میراث قیلنمشدر واكر بو وسوسه بونك كبی جوابلر ایله دفع
اولنیوب ینه دونوب دیر ایسه بو اعمال دخی الله تعالی حضرتلرینك
تقدیریله مقدردر پس اعمال صالحه واكا سعی مقدر ایسه حاصل
اولور بی شك واكر تقدیر اولنمدیسه وجودی محالدر ایمدی عمل ایله تركی
بیننده مجبورلرز قیل وقال فائده ویرمز جوابی بودر كه الله تعالی
افعال عبادی خالق ایسه ده لكن عبدك اختیار جزئیسی وقدرت
كاسبه سی واردر كه ثواب وعقاب اول اختیار اوزرینه موقوفدر
و بو اختیار جزئی طاعاتدن ومعاصیدن هر برینه صرف اولنمغه
قابلدر وافعال عبادك خلق اولنماسنه الله تعالی عادتا اول اختیاری
شرط ایتمشدر اختیار جزئیی صرف ایتمدن خلق اولنمز وتقدیر دخی
اولنمز زیرا تقدیر مقدره تابعدر مقدر ایسه اول خلق اولنه جق فعلدر
وافعال عباد الله تعالینك علمیله وارادتیله وتقدیریله ولوح محفوظه
یازمسیله اولمسی قوللردن جبرله صادر اولمسنی اقتضا ایتمز (مثلا نتكم زید
كونلردن بر كونده عمروك جمیع اشلیه جك ایشنی بیلسه و بر كاغده یازسه
وانی مراد ایلسه عمرو زیدك یازمسیله و بیلمسیله وارادتیله انی اشلمكه
مجبور اولمامشدر انجق كندی اختیاریله اول ایشنی وجوده كتورمشدر
(ایمدی بزم اولدیغمز صدد دخی بویله در جبر بو قدر نتكم عدنی دیر
* جمله مخلوقی انك علم و عمل خیر ایله شر *

* قادر فاعل مطلقدر ایدر کیف یشا *

* ایك بوندن حذر ایت مائل جبر اولمیه سن *

* که فیوضات الهیه ده یوقدر ابطا *

* فیض حق واحد فرق ایلر انی استعداد *

* ماره سم وصدفه در اولور امطار سما *

* بذر کندم یته کندم اولور ارزن ارزن *

* مقتضاسی نه ایسه هر کسك ایلر ابدا *

وسلف صالحین (لاجبر ولاتفویض ولکن امر بین امرین) دیدیکی مذهب مقبولدر یعنی فعل عبدده مؤثر بالکز خدانك بارتمسی دکلدر تاکه جبر اوله و یالکز اختیار عبد مؤثر دکلدر که مذهب قدر وتفویض اوله محققین اهل سنت والجماعتدن متأخرینك قبول ایلدکلری بو مذهب مقبولدر (اما ریا ایله اخلاص بیننده متردد اولان امور دن بری مثلا اولدر که بر آدم تهجد قیلار و بعض کیمسه لر له بر یرده کیجه لمك واقع اولور پس اول آدملر تهجده قالقدقلرنده بو آدمك دخی سروری وشوقی ظهور ایدوب انلره موافقت ایلر یاهیچ تهجده قالقمق عادتی دکل ایکن و یاخود براز قالقاردی اومرتبه ایرکن قالقمزدی کذلك نافله اولان صومده بو یلجه سنه عادتی دکل ایکن برخلقه تبعیت ایدوب صائم اولسه صورتا بوریا ظن اولنور اما مطلق ریا دکلدر ولکن بو مسئله ده تفصیل واردر نظر اولنور اکر شوقی اول تهجد قیلانلرك نومدن اعراض ایدوب درکاه حقه توجهلرندن حاصل اولدیسه و یاخود کندی اونده اولان اشغال وعوائق برطرف اولدیغندن یاخود اول موضعه آلشمدیغندن نومی زائل اولدی ایسه پس اول اویقو کتمسنی غنیمت بیلوب و قالقوب نماز قیله شیطانك وسوسه سنه الدانمیه که اول زمان دیسه کرك سن اوکده ایتمدیکك عملی بونده نیه ایدرسن مرائی اولورسن دیر صوم حالی دخی بویله در اول صائم اولنلره مقارنتیله کندینه آسان اولمغله و یاخود کندی اونده کوزل طعاملر پشمکله صومدن عوق ایتدیرردی اویله یرده ایسه برمانع

اولمامغله صائم اولسه ریا اولمز همان غنیمت بیلمك کرك اما اکر حاصل اولان شوقی انلرك خوف ذمندن و یاخود کندنی مدح ایلری سوداسیله اولسه و یاخود کندنی بطال وکسل صاحبیدر دیمسونلر ایچون باخصوص کندوبی کیجه ایله قائم بیلدیرر اولدی ایسه پس نفسنه رخصت و یرمزکه یاتوب اویویه زیرا نظرلرندن ساقط اولوب اعتبارلردن قالور و بو حالده شیطان دیسه کرکدر همان نماز قیل سن مخلص سین بو خصوصده مرائی دکلسین سنك اوده قیلمدیغك کثرت اشتغالدندر پس بویله اولان کیمسه معتادی وار ایسه انی آشورمیه بوغبسه هیچ قالقمیه وبو ایکی شوقك ماببننی فرق ایدر علامت نفسنه اول کیمسه عرض ایلیه که اکر اول صائم و یاخود قائم اولان آدملر بر یرده اردنده اولوب کندوبی کورمسه لر صلات وصومه شوقی حاصل اولورمی اکر اویله اولور ایسه اخلاصدر انلره موافقت ایلیه اما انلر کورمدیکی یرده قلسه وکندینه ثقیل کلسه ریادر معتاد قدیم اوزره ایدوب زیاده ایلمیه وناس قتنده استعاذه واستغفار بوقبیلدندر کاه اولور که خوف خطور ایتدیکندن و کناهلرینی تذکر ایدوب پشیمان اولدیغندن وکاه اولور که ریا ایچون اولور ایمدی قلبنه نظر ایلیه و بوخاطره لر بیننی علامت سابقه ایله وامثالیله تمییز ایتمك کرك اکر لله اولور سه یرنده والاحذر ایتمك کرك وطاعت وعبادتی آشکاره ایتمك دخی بوقبیلدندر اکراکا باعث غیرینك اقتداسی قصدی ایسه اخفادن افضل اولور و بو خصوصده ابن عمر رضی الله تعالی عنهما حدیث شریف نقل ایدر که حضرت سرور کائنات بیورمشدر که * عمل السر افضل من عمل العلانیة والعلانیة افضل لمن اراد الاقتداء * دیمك اولور که سر یجه عمل ایتمك آشکارجه عملدن افضل وآشکارجه عمل ایتمك اقتداسنی مراد ایدن کیمسه یه سر یجه عملدن افضلدر یعنی سائر خلق انی کوروب انلر دخی طاعته وعبادته شروع ایده لر و بو دخی مقتدای ناس اولانلره مخصوصدر مثلا واعظلر وامام لر کبی و بونلرك عملی اظهار بو مذکورلردن صادر اولدیغی صورتده نصیحت فعلیه دیرلر نصیحت قولیه دن زیاده

مؤثردر زیرا تقلید فعلی بنی آدمده بر جبلی خصلتدر و (لسان الحال
انطق من لسان المقال) دیمشلر یعنی لسان حال لسان کفتاردن زیاده
ناطقدر ظاهر کلامدن زیاده مؤثردر زیرا تأویل کتورمز (وحضرت
مولانا بو نصیحت فعلیه نصیحت قولیه دن مؤثر اولدیغنه مثنویسنده
بر حکایهٔ لطیفه نیجه اسرار شریفه ایله ایراد ایلمشدر ملخصی بودر که حکایهٔ لطیفه
بر بازرکان مالدار هندستان جانبنه قصد تجارت ایله کتمك صددنده
اولوب خدمت ایتنده قلان غلام وجاریه سنه تحریك خدمت قصدیله
کوکللرین اله آلمق ایچون ایتدی واردیغم زمان هنددن سزه نه تحفه
الوب کتوره یم هر بریسی کوکلی مرادینی عرض ایدوب کتورمه سنه
وعد ایلدیکنده بازرکانك قفسده بر طوطیسی وار ایدی بیت مثنوی
* کفت طوطی را چه خواهی ارمغان * که آرمت از خطهٔ هندوستان *
دیدیکه ای طوطی نه ارمغان استرسنکه سکا هندستان مملکتندن
کتوره یم طوطی دیدیکه انده بزم قرداشلریمز طوطیلری کوردیککده
انلره دیکه سزك بر طوطی قرداشکز بزم حبسمزده در سزه سلام ایلدی
ودیدیکه بن فراق واشتیاقله بند ایچنده سز مرغزار وکلستانده ذوق
وسرورده اوله سز لایقمیدر وفاء دوستانی نیجه اولدی بزم چاره مزه
درمان ایچون بر نصیحت ایلسونلر بزه بوندن غیری ارمغان کرکمزدی
دیدی بازرکان دخی یوله روانه اولدی کیده رك هندستان مملکتنه
ایاق بصدیلر پس بر اغاج اوزرنده برالای طوطیلر کوروب آت باشین
چکدی وانلره طوطی نك سلامن وسائر سپارشن ودیدیکی کلامن
تبلیغ ایلدی * طوطیئی زان طوطیان لرزید پس * اوفتاد ومرد وبکسستش
نفس * واول طوطیلرك ایچندن بر طوطی دتردی دوشدی واولدی
ونفسی کسلدی بازرکان بو خبری اولاشدردیغنه پشیمان
وبو ایشه حیران اولدیکه برجانورجغك هلاکنه سبب اولدق دیو
تأسفله چکلوب کتدی وهندده خدمتن کوروب ینه اوینه کلدکده
طوطی بکا ارمغان کتوردکمی نه نصیحت ایلدی قرداشلریمز دیدی
بازرکان ایتدی بن پشیمانم سنك اما نتکی کتوردیکم اول طوطیلرك

بریسی بر کلام سویلیوب انجق ارالرندن بریسی یره دوشوب اولدی
بوکا سبب اولدق دیدی * چون شنیدان مرغ کان طوطی چه کرد *
* هم بلرزید واوفتاد وکشت سرد *
چونکه بو قوش او طوطی نه ایلدیکنی ایشتدی اوده دتریوب دوشدی
وصغودی بازرکان بو حالی کورنجه عقلی کتدی بو سوزدنمی اولدی
دیو متعجب اولوب قفسدن چقاردی وبیراقدی همانندم طوطی قناد
قناده قاقوب اوطه اوزرینه اوچدی وبازرکانه ایتدی اول هندده
اولان طوطی قرداشمك بزه بو نصیحتی ایمشکه بو طرز اولمنجه قفسدن
چیقمازسین بزدخی آنك نصیحت فعلیه سیله عامل اولدق بیت
* کفت طوطی کو بفعلم پند داد * که رها کن لطف آواز وکشاد *
یعنی طوطیئی فراری دیرکه اول هندستان طوطیسی بکا فعل ایله
پند ونصیحت ویردیکه لطیف آوازکی صالیویر وکشاد ویر یعنی قورتل
* خواجه کفتش فی امان الله برو * مر مرا اکنون نمودی راه نو *
بازرکان طوطی یه دیدی فی امان الله یوری بکا شمدی بر یکیدن طریق
اوکرتدك یعنی خواجه طوطی نك بو اشندن متنصح اولوب جان
طوطیسنی تن قفسندن ازاد ایتمك طریقنه سلوك ایلیوب * موتوا قبل
ان تموتوا * حدیث شریفیله عامل اولماسنه عزم ایتدیکنی حضرت
مولانا رحمه الله تعالی اشارت ایلمشدر (صاحب طریقت کلامنه
کلدك دیرکه اما عبادتی اظهاره باعث کاهی ریا اولور وابلیسك
تلبیسی سبب اولور کشی آکاه اولمق کرك اکر نیتی خالص ایده مزایسه
همان سر ایچه عبادت لازمدر زیرا انده ضرر یوقدر مکرکه اظهاری
واجب ویا سنت اوله قربان بوغزلمق کبی غنی حقنده دخی جماعتده
حاضر اولمق کبی ویا کوزسز وکور قیلندندر کشی عبادتندن فارغ
اولدقدنصکره اول عبادتی سویلشمك وخبر ویرمك اکر مرادی
کندینه اقتدا ایتمك ایچون ایسه مقبولدر وریا عارض دخی اولسه
عبادت خلوصیله تمام اولدقدنصکره عبادته ضرر ویرمز انجق اول
سویلمسی ریاء جدید اولور احتراز لازمدر نتیجهٔ کلام اظهاری لازم

اولميان عبادتى سر ايجه اشلمك افضلدر مادامكه غيره تعليم وغيرك
اويمسى قصدى كوكلنده يقين بولميه اما اكر غيره تعليم وغيريلرك
كنديه باقوب عبادت اتسونلر قصدى كوكلنده وار ايسه آشكاره
ايتمك افضلدر تنكيم بو خصوصده حديث شريف ذكر اولندى
وحيلهٔ شيطانيه‌دندر كه بر آدمك صلاة ضحى وتهجد كبى معين وردى
وار ايكن انلرى قيلميان قومك اراسنده بولنسه ريادن خوف ايدوب انى
ترك ايليه پس بو كا ذاهب اولوب ترك ايتمك غلطدر وشيطانه تبعيتدر
زيرا انك سابقده وتنهاسنده اولان مداومتى انك اخلاصنه دليلدر ايمدى
مجرد قلبنه ريا خطور ايتمسيله انى اختيار وقبول ايتمكسزين ضررلى
دكلدر وريا دخى دكلدر واخلاص قلبه خلل ويرمز ايمدى ريا خاطره
كلمك سببيله عملى ترك ايتمك شيطانه متابعت وانك غرضين تحصيله
معاونتدر اما بو قدر واركه برباعث دينى اولمدقجه معتادى اوزرينه
زياده ايليه وباعث ديديدن مراد يا تعليم ويا اقتدا قصديدر كبى
وكاهى ضحى وتهجدى وغيرى وردى ترك ايدرلر اما ريا خوفندن دكل
بلكه غيريلرى انى ريايه نسبت ايدوب مرائيدر ديمسونلر ايچون بو دخى
عين ريادر زيرا نظرلرندن دوشمك ايچون تركدر ومسلمينه سوء ظن
ايتمش اولور وكاهى شيطان قلبنه القا ايدركه مسلمينى غيبتدن
صاقندرمق ايچون ترك ايليه يوخسه انلرك مرائى ديو ذم ايتملرندن دكل
بو دخى كبر وانجلاين ريا وسوء ظندر زيرا غيريى معصيتدن صاقنمق
انجق مباحات تركنده حسندر يوخسه مستحبات وسنن تركنده دكل
مثلا طتلى اوزم شيره‌سنى صاتمق مباح اما خلقى خمر صاتمق سوء ظنندن
خلاص ايچون اول مباحك يعنى ترك ايتمك كبى ومحض ريا قبيلندندر
مسواكى ترك ايلمك وطلبسانى ويالن اياق يوريمكى وحماره بنمكى ترك
ايلمك ناسك لسانى غيبتدن حفظ ايچون حالاكه بونلرى ترك ايتمك
سنتى تركدر وخلقه سوء ظندر وترك سنته ندامت چكميوب استحسان
واردر يعنى تركنى كوزل صايوب بلكه وجوده كتورلمسنى نقصان وعيب
طوترلر واكثر ترك ايتدكلرى ريادن ناشيدر وسوزلرى كذب ونفاق

اولور نعوذ بالله تعالى منها وكاه اولوركه غرض ريا واخلاص وحيا
بيننده طولانور مثلا بر آدمدن دوستى قرض استر ويرديكنده نظر
اولنور اكر اول دوستنك يوزينه طيانمديغندن ايسه حيادر واكر خوف
ذم وياحب مدح ايسه ريادر واكر دوستنك كوكلنه سرور براقمق
ايچون وقرضه ويريلان ثواب ايچون اولور ايسه محض اخلاصدر
حضرت عايشهٔ صديقه رضى الله تعالى عنهادن مرويدركه
* صدقه‌نك برينه اون حسنه وقرضك برينه اون سكز حسنه احسان
اولنور * محدثيندن امام ترمذى رحمه الله قرضده برينه اون سكز حسنه
احسانده حكمت نه اولديغنى بيان ايدركه صدقه فقير وغنى النه
دوشمك اولور اما قرض محتاج اولان كمسه‌يه ويريلور پس هم دفع
حاجت وهم دوستنك قلبنى شاد ايتمك بولنوب برى ايكى اولور
ومقتضاى نص قرآن اوزره هر برينه اون برى حسنهٔ عدل وطقوزى
حسنهٔ فضلدر وينه اول برى صاحب قرضه ادا ايتمكله حسنهٔ عدل
ساقط اولوب اون سكز ثواب يازيلور (وطريقتده ان الصدقة بواحدة
والقرض بثمانية عشر ديديكنك معناسى صدقه بريله مكافات اولنوركه
اون حسنه‌در وقرض اون سكزله كه حسنهٔ عدل چيقماسنه اشارت
اولوب بو كلام همان (ان الصدقة تقابل بواحدة والقرض باثنين
قوتنده‌در وصدقه‌نك مقابل عوض بر قرضك ايكيدر انجق قرض ينه
كرويه ويرلمسيله يكرميدن ايكى ناقص اولمشدر وكاه بو ريا واخلاص
وحيا جمع اولور وكاه ايكيسى جمع اولور پس بو قبيلدندر كچمش
كناهلرك ترك اولنمسى كاه الله ايچون اولور وعلامتى اولدركه آشكاره ترك
ايتديكى كبى تنهاسنده دخى ترك ايليه وكاه اولوركه اول كناهى ايشلمكله
ناس اكا اقتدا ايلمز پس خلقدن حجاب ايدوب ترك ايلر پس وبال عظيمه
اوغرار ياخود خلق نظرنده خوب اولوب سوزى دكلنمك سببيله
ترك ايلر پس ثواب اخلاصدن محروم اولور وكاه اولوركه بركار شرده
استخدام اولنمق خوفندن وياخلق كندويى ذم ايتملريله كناهكار
اولملرى خوفندن اولور وعلامتى غيريى ذم ايتدكلرى كنديني

ایتدكلری كبی كوج كلمكدر یاخود طبعی ناسك ذمندن تألم ایتمز اولمسندن اولور وقابك تألمی ذم ناس ایله حرام دكلدر مادامكه جائز اولمیان شیئه سوكمك كبی اول تألم مسبب اولمیجه لكن كمال صداقت اولدر كه خلقك كورمسی وكورممسی ومدح وذمی یاننده برابر اوله زیرا نفع وضرر جمله سی حضرت پروردكارك النده در وعبادك جمله سی عاجزلر در نتكیم پچوی ابراهیم افندی دیر

* تابع اهل حقه منكر دین * دی یه كلمشدر ارا ذلنا *
* باقه دخل عوامه كورنه دیمش * خاص حق برعزیز اهل فنا *
* قیل ان الاله قد ولدا * قیل ان الرسول قد كهنا *
* ما نجی الله والرسول معا * من لسان الوری فكیف انا *

یعنی خدای تعالی حقنده طوغدی دینلدی ورسول اكرم حقنده فالجی دینلدی الله ورسولی خلقك دیلندن قورتلمدی یا بن نیجه قورتلام دیر وبو مرتبه ده اولمق اولو مقام اولدیغندن اهلی قلیلدر ویا كناهی ترك ایتدیكی آشكاره اولمسی ایچوندر زیرا حدیث شریفده كلمشدر * كل امتی معافی الا المجاهرین * یعنی جمله امتم عفو اولنورلر الا معصیتی آشكاره ایدنلر اولنمز انجق كناهی قات قات اولور یاخود الله تعالی دار آخرتده پرده سنیییرتوب رسوای ایتمكیچون دنیاده آشكاره ایتمز نتكم حدیث شریفده كلمشدر پس بو ذكر اولنانلرك جمله سی جائزدر ریا دكلدر زیرا بو نیتلر خوبدر اما كاه اولور كه كناهی ترك ایدر تا كه خلق كوروب دیه لر پرهیزكار وحقدن قورقار كیمسه در حالا كه او یله دكلدر بو ریای محظوردر (اما ریا بیننده متردد عمل مثلا بری سرعتله كیدركن ویاخنده ایدركن كنار دن بر كیمسه یی كوردكده آهسته یورومكه باشلیوب وكلامی كسوب آغر باشلیلق پیدا ایتمسیدر وبو مقوله لر اكثری ریا اولوب حیا اولمز اوتانمق قبایح ذنوبدن حاصل اولور وغیرك كورمسیله حجاب ایتمك خصال حمیده دندر اكر خلقدن ایسه ده اما مستحب وواجبده وسنتلرده اوتانمق قتی مذمومدر اكا عجز وخود دیرلر نتكم بر كیمسه وعظ ایتمدن وامر بالمعروف ونهی عن المنكر ایتمدن

وامامت

وامامت واذان كیلردن اوتانسه بو حجاب وحیا مذمومدر مردقوی اولان كیمسه ناسك حجابنی اوزرینه حجاب حقی ترجیح ایدوب رضای خدایی اله كتورمك ایچون بو خصلتلردن عار ایتمز (یدنجی بحث ریانك علاجی بیاننده در ریانك علاجی سببلرینی وغائله لرینی وضدینك فائده لرینی بیلمكه موقوفدر اما ریانك سببلری یوقاروده ذكر اولندیكه منصب ومرتبه سوداسیدر تا كه خلق مدح ایدوب ذمنی ایتمیه لر اول سودا دخی یا نفس منصب ویا غیری سبب ایچون وخلقك مالنه طمع ایچون اولمق اولور اما غائله لری وآفتلری حقنده الله تعالی قرآن عظیمده * ولا یشرك بعبادة ربه احدا * آیت كریمه سیله شرك خفی اولمسنی بیان ایدر كذلك حدیث شریفده ابن مسعود روایتیله حبیب الله علیه الصلاة والسلام بیورر بر كیمسه ناسك كوردیكی یرده نمازینی كوكجك قیلوب تنهاسنده كوزل قیلمیه ربینه استهانتیله الله تعالی انی اهانتیله هلاك ایدر وبر حدیثنده دخی بیورمشدر كه ای اصحابم سزه اك زیاده قورقدیغم شرك اصغردر دیدیلر شرك اصغر ندر یا رسول الله دیدیكه ریادر یوم قیامتده بنی آدم اعمالنه كوره مكافات اولندقده ریا صاحبلرینه دینور كه وارك دنیاده عملاریكزده ریا ایتدیككز كیمسه لردن ثواب استه یك كورك انلرك یاننده برنسنه بولورمسكز وحدیث آخرده یوم قیامتده مرائی یا فاجر یا غادر یا كافر یا خاسر نامیله چاغرلسه لركرك وبونلردن غیری ذم ریا حقنده آیات واحادیث چوقدر بو محلده ذكرینه حاجت یوقدر مسلم عاقله بو مقدار كافیدر ودلیل نقلیدن غیری عقل دخی ادنی التفاتله انك قبحنی تعقل ایدر زیرا الله تعالی یه تعظیم وتقرب ایچون قونلان عبادتی بر غیری شیئه وسیله وشبكه قیلمق موضوعی قلب ومشروعی خلاف شرع ایتمك اولور وصورتا تلبیس وتزویردر كه عبادتله تعظیم الهی وتكریم صمدانی صورتنی ناسه كوستروب كوكلنده ایسه نیتنی ناسه تقرب وسولمك ایچون عبادت ایتمسیدر حتی اكر ناس مرائینك نیتنی بیلسه لر بغض ایدوب طرد ایدردیلر الله تعالی حضرتلری ایسه عالم

بیان علاج ریا

السر والخفيادر پس اكا بغض ايلمسى اولىدر والله تعالى يه مخالفت
ايدوب غيرى يه عبادت ايتمش اولور بو ايسه ريانك حرام اولمسنه
كافيدر و بوسببدن ريانك كلبسى حرامدر واكر بعضيسى بعضيسندن
غليظ ايسه ده ايمدى ريانك غائله سى ومهلكه سى عذاب اليمه استحقاق
وعملك باطل اولمسى ياخود اجرنك ناقص اولمسيدر اما سبب اخلاص
ايمان وايمانك وجوبى هر عملك اوزرينه متوقفدر واما اخلاصك فوائدى
الله تعالى حضرتلرينك بيورديغندن استفاده اولنور * وما امروا
الا ليعبدوا الله مخلصين له الدين * معناى شريفى ديمك اولور كه
مؤمنين غيرى شيئله امر اولنمديلر الا دينلرينى اخلاصله ايدر اولدقلرى
حالده ربلرينه عبادت ايده لر وانس رضى الله عنه روايت ايدر رسول
الله صلى الله تعالى عليه وسلم بيورديكه * اول كيمسه كه الله تعالىنك
وحدانيتنه اخلاص اوزره اولوب ونمازينى قيلوب وزكاتن ويروب
دنيادن آيرلسه الله تعالى اندن راضى اولديغى حالده آيريلور * ومعاذ بن
جبل رضى الله عنه يمنه كتدكده حضرت رسول الله عليه السلامدن
وصيت ونصيحت استدى رسول الله عليه السلام بيورديكه * دينكى
خالص ايله سكا عمل قليل كفايت ايدر * وثوبان رضى الله تعالى عنه
روايتنده رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم بيورمشدر كه * نه دولت
مخلصينه كه انلر هدايت چراقلريدر انلردن هر برى ظلمت فتنه نور
اولورلر وابوذر رضى الله تعالى عنه روايتنده رسول الله عليه السلام
بيورمشدر كه * تحقيق ايمانله قلبنى خالص وسليم ايليان ولسانى صادق
ونفسنى مطمئن ايليان وخلقنى مستقيم وقولاغنى حق اشيديجى ونظرنى
حقه ناظر ايليان تحقيق فلاح بولدى * ايمدى فائدهٔ اخلاص الله تعالى
حضرتلرينك رضاسى وقبول عملى ونجاة وفلاح يوم قيامتدر بونلرك
جمله سى وعد اولنمشدر (پس علاج ريا ايكى قسم اوزرينه در اولكيسى بيان علاج ريا
ريانك اصلى اولان سببلرينى كيدرمكدركه حب دنيادر وآخرت
اوزرينه ترجيحدر پس بو غايت حماقت ونهايت بلادتدر زيرا دنيا
سريعة الزوال وآخرت صافيهٔ باقيه در نتكيم ذكرى سبقت ايلدى

اما علاج عمليسى عملنى اخفا ويا بابنى قپامقدر (ايكنجى قسمى ريا عارض
اولديغى كبى خاطردن دفع ايلمك واثناء عبادتده عارض اولانى دفع
ايلمكدر پس سكا لازم اولان بودر كه ابتداء عملكده قلبكى تفتيش
ايليه سك وريا وار ايسه اخراج ايده سك واخلاص اوزرينه قرار
ويره سك وانك اوزرينه اتمامه سعى ايليه سك لكن شيطان قوميوب
رياخاطره سيله معارضه ايدنسه كرك وبودخى اوچ مرتبه ايله در (برى
بوكه خلقه اول عبادتى بيلمك ايچون ايتديرر (ايكنجى خلقك كندى يه
رغبتى وخلق قتنده مرتبه سى اولمسنى القا ايدر (اوچنجى بوكه القا
ايتديكى شيئلرى نفسنك قبول ايتمسنه تقويت ويرر اولكيسنك ردى
انكله اولور كه ديه سك خلقك بيلمسندن وبيلممسندن نه فائده الله تعالى
حضرتلرينك علمى كافيدر (ايكنجيسنك ردى ابا ايدوب وكريه
كوروب رغبتى قبول ايلمك (اوچنجى قسم دخى ابا ايلمكدر ايمدى
خواطر ريايى دفع ايلمكده اوچ امردن لازم اولدى برى معرفت
ايكنجى كراهت اوچنجى ابا وعبد كاهى عبادتنى اخلاص قصدى ايله
شروع ايلر اندن صكره ريا خاطره سى وارد اولور ووجود رددن
بروجهله رد ايليوب براوغوردن قبول ايلر مدح ناسله قلبى پر اولديغندن
واكا حرصى غالب اولديغندن آفات ريا بالكليه خاطردن كيدوب
كراهت اظهار ايتمز اكر معرفتى حاصل اولديسه ده پس نيجه عالم
واردر كه باعث ريا اولان كلامه باشلر ورياسو يلديكنى بيلور اما شدت
شهوتندن كراهت اظهار ايدوب اندن ابا ايتمز وكاهى معرفت وكراهت
معا موجود اولور اما اندن ابا حاصل اولماز قوت شهوتنه نسبتله
كراهتى ضعيف اولوب فائده ويرمز پس برآدمده اوچى بيله موجود
اولمدقجه ريادن خلاص اولماز اما مجرد ريانك قلبه خطور ايتمسى
طبعك اكا ميل ومحبتله ومنازعه سيله ضرر ويرمز چنكه اختياريله
ميل وقبول بولنمينه زيرا عبدك قدرتى بوقدركه شيطانى
وسوسه سندن وطبعى شهواته ميل ايلمسندن منع ايليه انجق
غايت قدرتى اول دركه شهوتى كراهت وابا ايله وشيطانى عدم

اجابتله قارشولیه تكلیفك نهایت اداسی بودر اندن صكره عبادتدن
فارغ اولدقده انی سویلیه واظهار ایتمیه مكر كیم ریادن امین اولوب
غیرك اقتداسنی مراد ایلیه وعملندن خوفناك اوله كه مبادا ریاء خفی
داخل اولمیه و بو خوف عملی حالنده واندن صكره دخی اوله ابتداء عملده
دكل (اما خوفك رجا اوزرینه وعكسنجه غلبه سنده مشایخك اختلافی ن اختلاف المشایخ فی ترجیح الخوف والرجاء
واردر بعض مشایخ دیدیلر كه لایق اولان بودر كه رجا غالب اوله زیرا
یقینی واردر كه عبادته اخلاصله كیرمش امازوال اخلاصده شك واردر
قاعدهٔ شرعیه دخی اقتضا ایدر كه شك سببیله یقین زائل اولمیه واكثر
مشایخدن منقول اولان خوف طرفی غالب اولماسیدر حتی رابعهٔ
عدویه دن نقل اولنور اندن سؤال ایتدیلر كه الله تعالینك رحمتنی
نه مقوله عبادتله رجا ایدرسین ایتدی اك اولو عملمدن نومید اولماغله
رحمتن رجا ایدرم صاحب طریقت بو ایكی كلامك بیننی محاكمه ایدوب
دیر كه بو خصوص اشخاص واحوال اختلافنجه اولمق كركدر والله اعلم
اكر عابد مبتدی اولوب كمال تحصیل ایتمدیسه ویاخود آثار عجب وامندن
وغرور بطالتدن بقیه وار ایسه انلره غلبهٔ خوف لایقدر بو ایكیسندن
غیری یه رجا غالب ویاخود ایكیسی برابر اولمق كرك (وآفات قلبك بیان افات كبر
اون ایكنجیسی كبردر وانده بش بحث واردر بحث اول كبرك وضدینك
تفسیری ومناسبلری وحكملری بیاننده در وكبرك تعریفی كشی كندی
نفسنی غیرك فوقنده كورمكه دیرلر اما عجب كندی عملیله كندوبی
اعلی كورمكه دیرلر غیرك فوقنده اولمغه مقصور دكلدر وكبر عباد اللهدن
حرام ورذیلهٔ عظیمه در وضدی ضعه در كه كشی نفسنی غیریدن الحق
كورمكدر و بو مخلوقدن فضیلت عظیمه در ونفس الامرده كبر موجود
و یامعدوم اولدیغی حالده قولله و یافعلله كبری اظهار ایتمكه تكبر دیرلر
حق اولسون باطل اولسون اما استكبار باطله مخصوصدر بو سببدن
الله تعالی انكله صفتلنمز متكبر ایله صفتلنور وتكبر حرامدر الا متكبر
اوزرینه تكبر صدقه در دیو حدیث شریفده وارد اولمشدر وقتال
وقتنده وصدقه و یردكده تكبرلك جائزدر تكبیم جابردن مرویدر

حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر كه الله تعالینك
سودیكی تكبرلك قتال وقتنده وصدقه و یردیكی حالده اولان تكبرلكدر
یعنی عند الصدقه ماله التفات ایلمسكله اظهار غنا ایدوب و یرمكدر
تاكه فقرا سرورله یاپشوب الهلر ومن واذا بولنمسون واسباب دنیا ایله
تكبر اظهار ایتمك ریاء حرام دكلدر اكر مذموم ایسه ده تكبیم
كلسه كركدر ومرتبه سندن ازاجق آشغه الچقلق اظهار ایتمك
تواضع محمود در باخصوص مرتبه سی یوجه اولان دولتلیلر اظهار
تواضعله زیاده ممدوحدر تكبیم شیخ سعدی رحمه الله تعالی دیمش
* تواضع زكردن فرازان نكوست * تواضع كدا اكر كند كار اوست *
معناسی تواضع بوینی یوجه دولتلیلردن كوزلدر اكر كدا تواضع
ایدر ایسه انك كاریدر اما مرتبه سندن چوق آشغه تواضع اولور ایسه
اكا تملق دیرلر مذمومدر الا طلب علمده مذموم دكلدر معاذ بن جبل
وابو امامه روایتنده كلدیكی كبی كه تملق مؤمنك اخلاقندن دكلدر
(وتعلیم المتعلمه دخی دیمشدر تملق یعنی یالتاقلنمق مذمومدر الا طلب
علمده استاذنه وشریكنه تملق جائزدر تا كه انلردن برشیء استفاده
ایلیه واكر الچقلغی كثرتی آشوب اكثر اولور سه اكا تذلل دیرلر (آفات قلبك بیان آفات تذلل
اون اوچنجیسیدر مثلا برعالمه اهل حرفدن بری زیارته كلدكده كندی
یرینه اوتورتمق وقالقوب انك پابوجن چویرمك واردنجه قپویه دك
كتمك قتی الچاقلق وخورلقدر اول پایه ده اولان كمسه یه تواضع
وكولر یوزله ایاغه قالقمق وحاجتنده سعی ایدوب دعوتنه اجابت ایلمك
وكندی نفسنی ظننده اندن خیر او كوروب انی نظرنده تحقیر
ایتمكدر و بو قسم تذللدندر بر كونلك نفقه سی وار ایكن سائللك ایتمك
تكبیم آفات لسانده كلسه كركدر و بو قبیلدندر آز شیء هدیه ایتمك
اشیاء كثیره آلمق ایچون تكبیم عروس وختان جمعیتن ایدن كمسه
ازاجق شیء اشنا و بیكانه اهدا ایدر شیء كثیر آلمق ایچون واشق
طائفه سنك هلال وقرنفل اولشدرمسی كبی واول كمسه كبیكه قوان
وقیون طوتمق استر آز طمرزلق و یروب فرعنی چوق آله حتی بعض

مفسرین الله تعالی حضرتلرینك * ولا تمنن تستكثر * قول شریفنی
بونك كبی ماده‌لری نهی ایچون نازل اولمشدر دیمشلر و بوقبیلدندر
بلادعوة ضیافته ووصبت میته كتمك نتكیم عبد الله بن عمر بوحدیثی
سرور كائنات علیه السلامدن روایت ایدر رسول الله علیه السلام
بیورمشدر * بر كیمسه دعوت اولنسه واجابت ایتمسه تحقیق الله تعالی‌یه
ورسولنه عاصی اولور اما اگر اول كیمسه كه دعوتسز كتسه اوغریلق
ایله كیرر وغارتكار اولدیغی حالده چیقار (وتذلل حرام قبیلندندر قضاته
وامرایه وعماله واغنیایه كلوب كتمك ضرورتلری اولمیوب انجق اللرنده
اولان شیئه طمعا و بوقبیلدندر كباره سجود وركوع ایتمك یعنی طپمق
ملاقات وسلام قتنده دخی ظلمه اوكنده بلاضرورة ایاغه قالقمق
واللرینی واتكلرینی اوپمك و بونلرك زیاده تفصیلی آفات بدنده كلسه
كرك ان شاء الله تعالی اما بوقبیلدن دكلدر اوخدمتنه مباشرت
بلكه محض تواضعدندر مثلا اوسپورمك وطعام بشیرمك وچارشودن
خانه‌سنه متاع آلوب كتورمك دخی پلاس واسكی ویمالی كیه‌سی كیمك
ویالن ایاق یوریمك دخی پارمقلرینی وطباغی یلامق وطعامدن واتمك
خرده سندن سفره‌یه وحصیره ویره دوشن اتمك قرقلرینی دیوشیرمك
ویمك ومساكینله قارشمق وطعام یمك وحلالدن اولان انواع كسب
بیع وشرا كبی ودخی نفسنی اعمال مباحه‌یه اجاره‌یه ویرمك قیون كوتمك
وبوستان وباغ صوله‌مق وبالحق یاپمق وبنا یاپمق وارقه‌سیله اودون
طاشمق كبی بونلرك كلبسی و بونلرك امثالی تواضعدر انبیا واولیا علیهم
السلام ایشلمشلردر واكثریسی بزم نبیمز حضرت محمد علیه السلامدن
واصحاب كزیندن صادر اولمشدر بونلردن صاقنمق وعارلنمق اخلاق
جبارینندندر لكن ناسدن چوغی جهلله امری عكس ایدرلر (مبحث ثانی
اقسام كبر وتكبر وانلرك آفتلری بیاننده‌در پس اندن علاجی امرینك حالی
بلنور وسن بلدككه متكبر علیه كبرده تكبرده لازمدر یعنی كیمك اوزرینه
بیوكلنور پس بو كبر یا اللهه اولور كه اول انواع كفرك الك یرامزیدر
نمرود وامثالی كبیكه رب تعالی ایله مقاتله مهلكه سنه نفسنی القا

ایتمش ایدی وفلكه اوق آتمش ایدی وفرعون مثللی كه انا ربكم
الاعلی دیمش ایدی وكبرندن تكریلق دعواسن ایتمش ایدی (ویا تكبر
رسول اللهه اولور بعض متكبرین مشركینك تكبری كبیكه نبوت
منصب عظیمدر اولو كیمسه‌یه لایقدر دیدیلر اگر نبی اولمق لازم كلسه
مكه وطائفدن ولید بن مغیره وعروة بن مسعود ثقفی كبی كیمسه‌لره نازل
اولوردی محمده ندن مستحق اولوردی دیو قرآن كریمك قرآنیتنه
اعترافلری وار ایكن مجرد عنادا واستكبارا وحضرت رسول اللهه
استخفافا زعملرنجه بو استدلال فاسدی ایلمشلردر (ویا تكبر سائر خلقه
اولور وآفتی بودر كه عاجز اولان عبد مملوك مالك الملك اولان رب
العزتك صفت جلالنده منازعه ایلمك واكثر اوامر ونواهیسنده مخالفت
اوزره اولوب هوایه تبعیت ایلمك نتكیم ابلیس لعین * ءاسجد لمن خلقت
طینا انا خیر منه خلقتنی من نار وخلقته من طین * دیمشدر معنای شریفی
بالچقدن یراتدیغك كیمسه‌یه بن سجده ایده‌یمی بنی اتشدن وانی طیندن
یراتدك بن اندن خیرلی یم همان ابلیس حضرت آدمدن كلام حقی اشتدی
كبری سببیله قبولندن عار ایدوب انكار وعناده باپشدی وتكبرلك آفتی
خصوصنده سكا بو آیت كریمه كافیدر * سأصرف عن آیاتی الذین
یتكبرون فی الارض بغیر الحق * معنای شریفی یریوزندن بغیر حق
تكبر ایدنلری البته آیاتمدن صرف ایدوب چویررمكه من بعد حقی فهم
ایتمیوب وقبول ایتمك شانلرندن اولمیوب مظهر خسران اولورلر و بر آیت
كریمه سنده متكبر جبارك قلبنه مهر ضلالت اورلماسنی بیان ایدر
وآیت اخراده ابلیس ابا واستكباری سببیله كافریندن اولماسنی بیان
ایدر و بو خصوصده حدیث شریفدن بری ابوهریره روایتیدر كه
حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلام خبر ویرمشدر كه الله تعالی كمال
عظمتیله بیورمشدر * الكبریاء ردائی والعظمة ازاری فمن نازعنی
فی واحد منهما قذفته فی ناری * معنای شریفی كبریا ردام وعظمت
ازارمدر بو ایكی صفت كمال مرتبه اختصاص بولمشلردر پس اول كیمسه
كه بونلرك برنده بنمله منازعه ایلیوب تكبرلك وعظمت دعواسنده اولسه

جهنمه آتارم دیو بیورمشدر وابن مسعود روایتنده حضرت سرور
کائنات علیه افضل الصلوات بیورمشدر که قلبنده کبردن مثقال ذره
اولان کیمسه جنته کیرمز پس بر آدم دیدیکه یارسول الله آدم سورکه ثیابی
حسن ونعلینی حسن اوله حضرت بیوردی الله تعالی جمیلدر جمالی سور
انجق کبر حقی انکار وناسی خور کورمکدر وثوبان روایتنده بیورمشدر
برکیمسه کبردن وخیانتدن ودیندن بری اولدیغی حالده وفات ایلسه
جنته کیرر وانس روایتنده بیورمشدر که جهنمده بر نوع تابوتلر
واردر متکبرلرانده قنوب اوزرلرینه کلید اوررلر وبیهقی نقل ایدرکه
اصحاب کزیندن عبدالله بن سلام صحابهٔ کرامك مالدارلرندن ایکن
بردفعه چارشویه ارقه سنده بریوك اودون کتوردی پس اکا
دیدیلرکه سنی الله تعالی غنی ایتمش بانه ایجاب ایتدیکه بوزحمته کیردك
عبدالله ایتدی نفسمدن کبری کیدرمك مراد ایتدم زیرا سرور کائنات
علیه افضل الصلوات بیوردی قلبنده خردل مقداری کبری اولان
جنته کیرمز وابوهریره روایتنده اوچ کیمسه یه الله تعالی یوم قیامتده
رحمتله نظر ایلمز وبهره مند ایتمز وعذاب الیم انلره در بری پیرزانی
وایکنجی ملك کذاب واوچنجی فقیر متکبردر برحدیثده بیورمشدر که
یوم قیامتده متکبرلر صورت انسانده ذره مثال حشر اولنورلر
وخورلق هرجانبدن قپلایوب جهنمده بولس نامنده اولان زندانه
سوررلر جهنمك اسی آتشی اوزرلرنده اولوب اهل نارك قان وایرینی
ایچررلر ابن عمر روایتنده بیورمشدر که سزدن اول اولان امتدن بری
ازارنی تکبرلکیله چکوب سوردرکن انی یریوتدی ویوم قیامته دك
یرایچنده کیتمه‌دهدر (طارق رضی الله عنه روایت ایدر اول وقتکه شامه
حضرت عمر روانه اولدی بز شام شریفده والیسی اولان ابوعبیده ایله
استقباله چیقدق حضرت عمره بولشدیغمز ده دوه اوزرنده ایدی
اندن اینوب وایاغندن خفنی چیقاروب دوه اوزرینه قودی ونوبت
غلامکدر دیو عبدینی دوه یه بندیروب کندیسی دوه نك یولارینی
طوتوب شامه طوغری یوریدی ابو عبیده ایتدی یا عمر بوسنك

ایشکدن محفوظ دکلم زیرا شهر خلقی سزی کوزتمه‌ده در حضرت
عمر رضی الله تعالی عنه ایتدی اواه بونه سوزدر یا اباعبیده اکرسنك
غیری بری بوسوزی دیدی انی امت محمده عبرت قلایدم بز قومك ذلیل
وخوری ایکن الله تعالی حضرتلری بزی اسلام ایله عزیز ایتدی عزت
اسلامدن غیری عزت طلب ایدرسك الله تعالی بزی ذلیل ایلر (محمد
بن زیاددن نقل اولنور که بعض دفعه ابوهریره رضی الله تعالی عنه
مدینه‌ده استخلاف اولنوردی یعنی حضرت رسول الله غزایه ویاغیری
یره کتدکلرنده انی خلیفه ایدرلردی پس اول حالده اودون یوکلنوب
ارقه‌سیله چارشویه کتوررردی ویول ویرمه‌لریچون طرق والامیر کم دیردی
(وجبیر بن مطعم رضی الله تعالی عنه دیردی خلق بنده کبر وار دیرلر
حالاکه بن حماره بندم شمله صارندم وقیون صاغدم پیغمبریمز رسول
الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر که بو ایشلری ایدن کیمسه‌ده
کبر اولماز* پس بو جمله احادیث وآثار کبرك قبحنه وتواضعك
مدحنه دلیل قویلردر عاقل اولانه زیاده تنبیه لازم دکلدر نظم

*وجد وحالات وتخلقله شهود وجذبه *
* قیل وقال اولدی بوکون خرقه ایله تاج وعبا*
* حرم عالم لاهوته ایرر کیمده اولا *
* علم وحلم وادب وخلق وسخا وجد وصفا *
وجد وحاله بوصفتلرله وصول امر محال
* کبر وبغض وحسد وحرص وجهل عجب وریا*

بیان اسباب کبر — اوچنجی بحث کبرك سببلری بیانده در پس کبرك علاج تفصیلیسی
بودرکه کبرنه ایله حاصل اولور اول سببلری بیلمك کرك که یدیدر
وهر بریسی جهله مقارنتله سببدر یوخسه کندی نفسنده بریسی
سبب تام دکلدر انجق هر بریسی جهله راجعدر علاجی ابتدا اول
جهلی کیدرمك نتکیم بیان اولور (اولکی سببی علمدر وجمله اسباب کبرك
اعظمی وعلاجی جهتندن اصعبی بودر زیرا عندالله علمك قدری
عظیم وعندالناس شرفی بی حددر نتکیم فضلنده وارد اولان دلیللری

اشدك امافرض اولمغله اصلدن قلع ايدوب ترك تعلمه مجال يوق انجق
علاجى ايكى شيئك معرفتيله در معرفتك اولكيسى بودركه علمك
فضيلتى نيت صالحه يه مقارنتله در وانكله عمل ايدوب ناسدن مال
ومنفعت طلب ايتمكسزين علمى بذل ايلمكدر اكر بوندن بلان وجه اوزره
اولمزايسه مرتبه وپايه ده عند الله جاهلدن ادنى وعذابله جاهلدن
اشد واقوى در قول اصح اوزره يانيجه سنه جاهل اوزرينه تكبرلك ايليه
وبو كلامك دليللرندن برى ابن عمر روايتيدركه سرور كائنات عليه
افضل الصلوات بيورمشدر اول كيمسه كه الله تعالينك غيريچون
علم اوقسه ويا انكله حقك غيريني مراد ايلسه جهنمدن مجلسنه براشسون
وابوهريره رضى الله تعالى عنه روايتنده بيورمشدر بركمسه كه رضاء الله
اوقناجق علمى دنيامتاعنه نائل اولمق ايچون اوقسه قيامت كوننده جنت
رايحه سنى بولميه (وابن عباس رضى الله عنهما روايتنده بيومشدركه
بوامتك علماسى ايكى صنفدر بريسى اولدركه الله تعالى حضرتلرى
اكا علم ويره وناسه بذل ايليه ومقابله سنده طمع وبها الميه پس
بوصنفه دريانك بالقلرى ويريوزينك وهوانك جانورلرى استغفار
ايدرلر (وبرصنفى اول كيمسه دركه الله تعالى حضرتلرى اكا علم ويره
اما عباد اللهدن بخل ايليوب بذل ايلميه ومقابله سنده طمع وثمن اله
بونلر يوم قيامتده آتشدن لجام ايله اويانلانورلر وبرمنادى انلرى
تشهير ايدوب چاغرسه كرك بونلر ايدى دنياده الله تعالى حضرتلرى
علم ويرمش ايكن عباد اللهدن بخل ايليوب مقابله سنده بها الانلر
وبو تشهير تا حسابدن فارغ اولنجه واقع اولسه كرك (واسامة بن زيد
روايتنده بيوزمشدر يوم قيامتده برآدمى كتوروب جهنمه براقدقلرنده
قارندن باغرسقلرى دوكلوب انك چوره سنده دولانسه كرك حمار
دكرمنده دوندوكى كبى پس اهل جهنم انك اوزرينه جمع اولوب
ديسه لركرك يافلان سكا نولدى سن دنياده امر بالمعروف ونهى
عن المنكر ايتمزميدك بلى ايدردم ولكن كندم امتثال ايتمزايدم وعامل
دكل ايدم ديه ومسلم روايتنده ديمشدركه حضرت پيغمبردن اشتدم

ديردى ليلهٔ معراجده برقومه اوغرادم وكوردمكه طوداقلرينى آتشدن
مقراضلر ايله كسرلربن ديدمكه ياجبرائيل بونلر كيملردر ايتدى سنك
امتكك شول خطباسى دركه عمل ايتمدكلرينى سويلرلر (وانس بن مالك
روايتنده بيورمشدر علما فسقه سنه زبانيلر عبدهٔ اوثانه سرعتدن زياده
سرعت ايدرلر پس اول فسقه ديسه لركرك بوته طپانلردن ايلرو
بزه نيچون سكردرسز انلر ديه لركه بيلنلر بلمينلر كبى دكلدر (كذلك
حضرت انس روايتنده بيورمشدركه علما قوللرك اوزرلرينه رسوللرك
امينلريدرمادامكه سلطانه قارشميه لر ودنيالغه دخول ايتميه لر اما
چون كيم سلطانله مخالطه ايدوب دنيايه كيريشه لر تحقيق رسوللره وانبيايه
خيانت ايتمش اولورلر انلردن ايراق اولوب آيريلك (ومعاذ بن جبل
رضى الله تعالى عنه روايتنده حضرت رسول اللهدن سؤال ايلديكنده
شرناس كيمدرديو * شرار الناس شرار العلماء * بيورمشدر وابوهريره
رضى الله عنه روايتنده * اشد الناس عذابا يوم القيمة عالم لم ينفعه علمه *
وارد اولمشدر ديمك اولوركه قيامت كوننده ناسك قتى عذابلوسى
اول عالمدركه اكا علمى فائده ويرميه ومنصور بن زازاندن نقل اولنوركه
جهنمده بعضيسى نك بدرايحه سندن اهل جهنم متأذى اولوب اكا خطابا
ديه لرنه بلابوسنك بد رايحه كى چكمك بزه كندى عذابمز كافى ايدى
يادنياده نه عملده ايدك ديه كه علم اوقودم اما علمم ايله منتفع اولمدم
وانس روايتنده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى
بيورمشدر آخر زمانده عابدلر جاهل وعلما فاسق اولورلر (وابو الدرداءدن
روايت اولنور كشى مادامكه علميله عامل اوليه عالم اولماز وابوسعيد
روايتنده سرور انبيا عليه افضل الصلوات بيورمشدر بركيمسه كه
دين امرنده ناسه نفع ويرر علمى كتم ايلسه يوم قيامتده آتشدن لجام ايله
اويانلانسه كرك (وعمر ابن الخطاب روايتنده بيورمشدركه اسلام غلبه
ايدوب حتى تجار دريادة كزرلر وفى سبيل الله آتلر بسلكه باشلرلر اندن
صكره برقوم ظاهر اولوركه قرآن اوقورلر ودعوى ايدوب ديرلر بزدن
اوقش وبزدن اعلم وبزدن افقه كيمدر انلرده سزدن وبوامتدندر

(اما انلر همان جهنم دوروغی واودنی در (وابن عمر روایتنده بیورمشدر
برکیمسه که بن عالمم دیسه اول جاهلدر (صاحب طریقت بو احادیثی
ایراد ایتدیکندن صکره دیرکه ایمدی بو آفتلردن سالم اولمش عالم
کوره مم وهر اهل انصاف اولان عالم کندی نفسنه نظر ایلسه البته
بو آفتلرك بعضیله یا کلیسیله کندی نفسنه حکم ایدر ایمدی عملله تکبرلك
جهل محضدر (معرفتك ایکنجیسی بلمك کرکدر که کبر قوللردن حرامدر
وکبریا الله تعالیدن غیری یه لایق دکلدر واکا مخصوص برصفتدر
تکبر بیان اولندی وتسلیم ایدهلم طوتکه برعالم بو آفات مذکوره دن
سالم اولوب علمنك فضل وشرفی واردر امانه آنکله بیوکلنمك اولمز
زیرا الله تعالی * انما یخشی الله من عباده العلماء * بیوردوغی
مقتضاسنجه علم ومعرفت الله تعالیدن حوف وخشیت وتواضع اقتضا
ایدر یوخسه جرأت علی الله واللهدن امین وقوللرینك اوزرلرینه
کبر وعجب اقتضا ایتمز بو اجلدن انبیا واولیا متواضع وکوکللری آلچق
ایدی اصلا انلرده کبر وعجبدن بر اثر یوغیدی باخصوص سیدمز سید
الانبیاء حضرتلرینك مناقب شریفنده یازیلان تواضعنی اوقیانلر
واشیدنلر فهم ایدرلرکه نه مرتبه تواضعه مالك اولوب نه سببله
مدحنده بالذات جناب باری جلت عظمته * انك لعلی خلق عظیم *
بیورمشلردر تکیم عدنی درعدنی سلکه کتورمشدر

* سکا اخلاق رسولی دیه بن برمقدار *
* کیمده اوخلق بولورسك تبعیت قیل اکا *
* بو هریره بیورر اون سنه خدمت ایتدم *
* نیچون ایتدك دیمدی بو ایشی برکره بکا *
* الی کیمسه یه اوپدرمکه منع ایلر ایدی *
* نره ده اولسه جلوس ایلر ایدی بی پروا *
* اکا تعظیم ایدهنه دیردی انا ابن امرءة *
* دکلم میرملك بلکه ده برعبد خدا *
* بونجه اشراف میان بسته ایکن خدمتنه *

* خرقه سن کندو دیکوب غسل ایدوب ایتمزدی ابا *
* هرکسك خدمتن ایدوب سوزی ایبك ایدی هبا *
* دعوت ایتسه انی اصحاب وصبی وعبد واما *
* علفین ناقه سنه کندی ویروب باغلر ایدی *
* اکل ایدوب خادمله ایلر ایدی کنس فنا *
* مجلسه کلسه قیلوب صف نعالی ترجیح *
* یالکز سوقه چقوب ایلر ایدی بیع وشرا *
* سوقدن حملنی ظهرینه اوروب حامل ایدی *
* کیمسه یه ویرمز ایدی هرنه قدر ایتسه رجا *
* هم بنوب ساده حماره دخی ایلردی ردیف *
* بریسی بزده بونك وارمیدر ای واد ردا *
* اکا زر اولمغه عرض ایتدی جبال مکه *
* دخی دستنده ایکن جمله غنائم جمعا *
* ینه عمرنده طوبنجه یمدی خبز شعیر *
* درعی رهن ایدی الوب اهل وعیالینه غدا *
* امتم هیچ بریسی برینه فخر ایلسون *
* بکا وحی اولدی تواضع دیو ایلردی ندا *
* افتخار ایتمه کز المؤمن کل اخوة *
* جمله برپادشاهك قوللری یوز بای وکدا *
* بو تواضعله ینه شویله مهابت وار ایدی *
* رعده اخذ ایلر ایدی کم نظر ایتسیدی اکا *
* قصد ایدوب بحثله کلمشدی اکابر کافر *
* سل سیف ایلدی اول حضرته برکون تنها *
* جسمنه لرزه دوشوب سیفی دوشر دستندن *
* حضرت الوب قلجن ینه اکا ایلر اعطا *
* بو خصالیله تخلق ایدوب اصحاب عظام *
* بولدیلر دولت عظمی درجات علیا *

پس لایق اولان اولدرکه برکمسه اوزرینه تکبر ایتمیه و بوکلمیه اکر
جاهله نظر ایدر ایسه کوکلنده دیه کم اکر تکبر یسنه بو کمسه عاصی
اولدیسه جهلی سبیله اولمشدر امابنم علمم وار ایکن عاصی اولمشم
عند الله اول بندن معذور رکدر واکرعالمه نظر ایدر ایسه دیه که بن
بیلدیکمی اول بیلور یا بن نیجه انکله برابر اولورم بن اندن عاصی یم
وکندندن مسن واختیار کمسه یه نظر ایتدکده دیه که اول بندن اوّل
دنیایه کلوب تکری تعالی یه اطاعت ایلیوب زیاده عبادت ایتمشدر
واکرسنده کندیدن تازه یه نظر ایتسه دیه که بو یاقنده دنیایه کلوب چوق
کناه ایتمشدر امابوندن اوّل ربیمه بن عاصی اولمشم واکر مبتدع
وکافره نظر ایلسه دیه که بونلرك عمری نیجه ختم اولاجغی نامعلومدر
بلکه انلر حسن خاتمه ایله کیدوب انلرك شمدیکی حالیله بنم کتمم واقع
اوله العیاذ بالله تعالی واکر کلب وخنزیره یاخود یلان وعقربه نظر
ایلسه دیه که بونلرك کناهی یوق و بونلره عتاب وعقاب یوق اما بن
عاصی یم عذاب وعقابه مستحقم دیوکشی کندی عیبنه مشغول اولوب
عجز وتقصیرنه معترف ومقر اولوب کمسه یه تکبرلك ایتمیه نتکیم سعدی در
نظم * بنده همان به که ز تقصیر خویش *
* عذر بدرکاه خدا آورد *
معناسی قوله همان یکدر که کندی تقصیرندن درکاه خدایه عذر کتوره
امابو کلامدن فهم اولنماسونکه اهل بدعته وفاسقه بغض وعداوت
لله ایلمك لازم اولمیوب فاسق فسقنده قومق لازم کله بلکه بو کلام کشی
کندی نفسنه نظر ایدوب خور کورمسیدر وامر ونهی ایتمك وفاسقه
بغض ایتمك کندیسی نفس الامرده انلردن احسن وایو اولمسنی اقتضا
ایتمز وامر ونهی ایدن کمسه کندیسی عذابدن نجات بولمش وفاسق
اولان هلاك اولمش اعتقادیله عاصی وفاسقه پند ونصیحت ایتمز انجق
کندی نفسنك کزلوجه عیبلرین بیلوب وسوء خاتمه دن خوف ناك
اولوب کندوبی احقر ناس عد ایدر ایکن ربسنك امرنه امتثال ایدوب
مولاسنك سومدیکی فعل قبیحه مباشرت ایتدکلریچون پند ونصیحت

ایله اولمز ایسه بغض وعداوتله اوله فعل قبیحدن فارغ اولنجیه دك
تأدیب وزجر ایلمك بیورلمشدر اندن اوتوری اول امر خدایی یرینه
کتوررلر وصاحب طریقت بوخصوصده تمثیل کتورمشدرکه
بر پادشاه کندی اولادنی کوزتمك وتأدیب ایتمك ایچون برقولنی تعیین
ایدوب سپارش ایدرکه هر بار اولادمدن برفعل قبیح صادر اولسه
اوزرینه غضب ایدوب ضرب ایلیه واول فعل شنیعدن منع ایلیوب فعل
حسنی تعلیم ایلیه اول قول دخی افندیسنك امرینه امتثالا واکا اول
خدمتله تقرب کسب ایتمکدن اوتری اولادنه غضب ایلر یرامز ایشلرین
کوریجك اما اول قول پادشاه زاده لردن کندی مرتبه سنی یوقاری
طوتوب تکبرلکدن انلره غضب ایتمز بلکه انلره تواضعی دخی واردر
ایمدی عبدٌ مؤمنه لایق اولان بودرکه کندینی هیچ برکمسه دن افضل
طوتمیوب وتکبرلك ایتمیه علمی دخی اولور ایسه زیرا نظر خاتمه یه در نظم
* غره اولمه عمل وعلم وکرامانه صقن *
* امر ابلیس ایله ویرمزمی شفا باعورا *
* کوررجیبی دیدیکیچون اناخیر منه *
* جمله دن افضل ایکن اولدی لعین رسوا *
بیان کبرك ایکنجی سببی
کبرك ایکنجیسی عبادت وپرهیزکارلقدر زیرا عابد اولان کمسه فاسق
اوزرینه بلکه کندی نافله قیلیوب شبهاتدن پرهیزی اولمیان کمسه
اوزرینه تکبرلك ایدر و بودخی جهلدن ناشیدر و بونك دخی علاجی
ایکی معرفته موقوفدر (معرفتك بری بودرکه عبادتك فضیلتی اول
زمان مقرر اولورکه جمیعا شرائط وارکانی وسنن وآدابی یرینه
کتوروب نیت صادقه واخلاص وتقوی انده موجود اولوب خبط
وابطال ایده جك شیئلردن محفوظ اوله و بو جمله نك حصولی بزم
امثالی کمسه لردن مشکل بلکه ناقابلدر باخصوص اخلاص وتقوی
خصلتلرینی تحصیل ایتمك اصعب اموردندر بواجلدن مشایخك
اولولرندن بری دیمشدرکه الله تعالی بکا بیك ییل عمر ویرسه طقوز یوز
طقسان طقوزین اخلاص تحصیلنه یعنی ریا وعجبدن خالص عبادت

نه یوزدن اواور انی بیلمکه صرف ایدوب بریل رب العزته اخلاص
قلب ایله عمل ایدردم دیمش و بو کلام مشایخك مقبولیدر کذلك
الله تعالی حضرتلری اهل تقوی حقنده تنبیه ایلیوب بیورمشلردر
* فلا تزکوا انفسکم هو اعلم بمن اتقی * معنای شریفی سز کندی
نفسکزی تزکیه ایدوب بزابو کیمسه لریز واهل تقوی بزدیمك الله تعالی
اعلمدر تقوی اهلنی وحقیقتنی اول بیلور ایمدی بزم عبادتمز وتقوی
ایله بیوکلنمکمزه مجال قالمدی (معرفتك ایکنجیسی بودرکه تسلیم اولالم
طوتالم که عبادتك جمله شرائطی یرینی بولوب آفاتدن سالم اولمش
برعابد پرهیزکار اوله که کمال تقوی واخلاصله موصوف اوله ینه
اوزرینه لازم اولان بودرکه کبردن اجتناب ایلیوب اول عبادتی محض
لطف الهیدن بلوب کندوی پنداره دوشورمیوب چکن قاعدهاو زره
هرکسه تواضع نظریله نظر ایلیه زیرا نظر خاتمه یه در نظم
طاعت وصوم وصلاتك اکر اواسیدی قبول
* روح ونفسك براولوب قالمزایدی سنده هوا *
* حق تعالی دیدی قرآن مجیدنده صلات *
* صاحبن منکر وفحشادن ایدر نهی ورها *
* نهی فحشا ایله منکر اکر اغارسه صلات *
* بیورر حضرت اکالم تزد الا بعدا *
اوچنجیسی حسب ونسبدر و بونکله تکبرلك ایتمك جهلدن ناشیدر — بیان کبرك اوچنجی سببی
زیرا غیری کیمسه نك کمالیله بیوکلنمکدر نتکیم بو معناده دینلمشدر بیت
* لئن فخرت بآباء ذوی شرف *
*لقد صدقت ولکن بئس ماولدوا *
* سنك آبا شرفیله ترجمه سی بودرکه ایسه کر فخرك *
*انی کرچك دیدك اماقتی کدر بسرا *
واخلاق علائیده دینلمشدرکه محض نسب سیله تفاخر ایدن غبیلر
و بی محل تصدری عادت ایدن چلبیلردر واقع اولورکه بعض افاضل
اوزرینه کچرلر وجرعهٔ جام جهل وغروری ایچرلر وحدثلرلر حالاکه

تحقیق اولنسه بو کیمسه انتساب ایتدیکی فاضلدن افضلدر قطعه
* نسبدن عجب ایدن غایت غبیدر *
* طوتالم کیم انی نسل نبیدر *
* اکر دعواسنی اثبات ایلمزسه *
* نسب بابنده خلقك اکذبیدر *
* اکر دعواسن اثبات ایدرایسه *
* آنکدر فضل کندو اجنبیدر *
حکایت اولنورکه یونانیلردن شرف نسبله موصوف ذاتی نقصان
وجهلله معروف برکیمسه وارایدی سقراط حکیمه طعن ایدر دیکه
ای سقراط دناءت اصلی ونسبکی تذکر وحقارت قوم وعشیره کی تفکر
ایدوب عرق خجالته غرق اولمزمیسك سقراط حکیم وفیلسوف کامل
دیرایدی خجالته سن بندن انسب وانفصالکدن حیایه بندن اقربسك
زیراسن برنسل شریفدن منقطع اولدك و بن بفضل الله تعالی برنسل
شریفه مطلع اولدم انتهی وابوهریره رضی الله عنه روایتنده کلمشدرکه
سرور کائنات علیه افضل الصلوات بیورمشدر *اول کیمسه که عملنده
بطیء وکاهل اوله نسبی انی سرعت ایتدیرمز یعنی فائده ویرمز *
صاحب طریقت دیرکه حضرت آدم علیه السلامك اوغلی قابله
ونوح علیه السلامك اوغلی کنعانه نظر ایله که هیچ نسبلری فائده
ویردیمی اندنصکره ای سالك حقیقی اولان نسبکه نظر ایله زیرا
سنك پدرقریبك برنطفهٔ نجسه درکه لباسه بولاشسه یوماسی واجبدر
وجد بعیدکه نظر ایله که تراب ذلیلدر ایمدی فکر ایله بواشیادن یرادیلان
مخلوقه تکبرلك لایقمیدر (دردنجیسی جمالدر و بوسبب اکثریا نسا
طائفه سنده وغلمان ساده رولرده اولور اما جماله بیوکلنمك دخی جهلدن
ناشیدر زیراسریع الزوالدر بهار ایامی کبی تیز کچر ومحل آفاتدر ایکی کون
اسیمه طوتسه ویا برقبارجق یوزنده ظهور ایلسه تبدیل شکل ایلیوب
بدهیکل اولور اکر غلام حسن وجماله تکبرلك ایدرایسه همان یوزی
صفحه لرنده نهان برآوج بلغمله بیوکلنور نتکیم حضرت مولانا خبر ویرمش

مثنوی * روی سپید از قوة بلغم بود *
* باشد از سودا که رو اد هم بود *

معناسی یوز آق وبیاض اولمق بلغم قوتندن اولور ویوز قره یا کبر اولمق سودادن اولور پس اول بیاضلق عن قریب موی سیاهه تبدیل اولوب خار مثال بتمکه باشلر ایمدی بویله ناپایدار شیئله تکبر ایتمك لایق دکلدر زیرا کندی اول حالکه نظر ایلسك برناپاك صو ایدك که بول یولنك برندن چیقوب برینه کیردك وبرآب ناپاکله قاریشوب نیجه مدت دم حیضله بسلندك اندنصکره ینه راه بولدن چیقدك (بیت

* نیجه کبر ایلیه حسنیله بهر آن *
* ایکی کز راه بولدن چیقان انسان *

وآخرینه جیفه اولسك کرك وبو اول وآخر اراسنده ینه نجاست حمالی ایدك زیرا بغرسغك نجسله پرقاوغك بولله طولودر و بورنکده سمك واغزکده توکرك وقولقلرك ایچنده زهر وطمرلرکده قان وبشرهٔ وجودکده صدید وقولتقلرك آلتنده بد رایحه‌لی کیر پاس والکله کونده برایکی دفعه نجاست یومه ده سك وبیت خلایه کونده برایکی دفعه واروب کلمده سك و بونلرك جمله‌سی تواضعه وخورلغه وحیایه سببدر قنده قالدیکه تکبرلنمکه سبب اوله (بشنجی سبب قوت وزوردر وقوتله تکبرلك کذلك جهلدن ناشیدر زیرا حمار وبقر وفیل وجمل قوتله انساندن اقوی در یا نیجه اول صفتله افتخار اولسونکه حیوانات اول صفتده غالب اوله واول قوت برکون اسمه‌سیله زائل اولور کیرو تحصیلنده کشی قادر دکلدر انجق برظل زائله ونوم نائمه بکزر (التنجی سببی مال ودنیا متاعیدر (یدنجی سببی توابع واولاد واقربا وغلمان وجاریه‌لر وشاکردلردر دخی سلطان وواليلره وقاضیلره تقرب ایلمکدر و کبرك سببلرندن بوایکیسی الك قبیحیدر زیرا انسانك ذاتندن خارج اولوب سریع الزوال وقابل الانقلاب اولان نسنه‌لردر دخی یهود ونصارا بوخصوصده مشترکلردر اکر مال وتوابع هلاك اولسه یاخود معزول اولسه ویاخود سیدی اولسه خلقك اذل واحقری اولور ایمدی یف

اولسون اول شرفه که یهودیلر انده شریك اولدیغندن ماعدا غالب کلورلر ویف اولسون اول شرفه که سارق انی برلحظه‌ده آلوب کتوره (ونکبرك بوسببلردن غیری اوچ سببی دخی واردر که کبره مخصوصدر بریسی کین طوتمقدر مثلا برآدمی پایه ده کندیله برابر و یافوقنده کوروب اوزرینه تکبرلنمك استر ومقدما ماینلرنده ماجرا واقع اولمغین نفسی قوماز که اکا تواضع ایلیه پس غیر مجال اولیوب الاطرفندن کلان کلام حق رد وقارشولیوب نصیحت قبولندن عار ایدوب هربار تقدم ایلمکه وتصدره جهد ایلر(کبرك ایکنجی سببی حسددر و بوسبب داعی اولورحق انکار ایدوب محسودك اوزرینه تکبرلك ایلر حالبوکه محسودك معرفت وفضلنه اعترافی وارایکن ایمدی بونك علاجی سببی کیدرمکدر نتکیم ذکر اولنور(اوچنجی سببی ریادر حتی اولورکه برآدم بریسیله مباحثه ایدر ارالرنده حقد وحسد دکل بلبش وآشنالق یوغیکن وکلام حق دخی اولورسه امتناع ایدوب قبول ایلمز واوزرینه تکبرلك خوفندنکه تادیبه‌لر کلام حق سویلیان اعلم وافضلدر اما اکر یالکز اولسه اول کیمسه‌یه تکبرلك ایتمیوب کلامنه قائل اولوردی

بیان علامت کبروتکبر

(دردنجی بحث کبرك وتکبرك علاماتی بیاننده در معلوم اوله که کبر کاهیجه صاحبنه خفی اولمغله ظن ایدر که کندی کبردن بریدر ایمدی متکبرینك اخلاقی بیان اولنمق لازم کلدی تا که سالك طریق حق اولان کیمسه نفسنی انلرك اوزرینه عرض ایلیوب نظر ایلیه که کندی نفسنده بو اخلاقك براثری وارمیدر تا که انلردن اجتناب اوزره اوله پس اخلاق متکبریندندر کشی کندینه ناسك اباق اوزره قالقمه‌سنی سومك وطالب اولمق یاخود قرشوسنده اباق اوزره طورمه‌لرینی نفسنه تعظیما سومك وطالب اولمقکه راحت قلب بولمقسزین اما برآدم کندی کوکلنده ناسك اباق اوزره قالقمه لرینه وقرشوسنده طورملرینه میل ومحبت ایتمیوب نفسنده بو اوضاعی کریه کوروب قبول ایتمز ایسه ضرر ویرمز وانده متکبر اخلاقی اولمامش اولور طبعا میل ایدر ایسه‌ده ویاوسوسهٔ شیطانیه ایله دخی ضرر ویرمز مادامکه کوکلنده کریه کوره

بيان اقسام ميل ومحبت قلب

معلوم اوله که انسانده ميل ومحبت اوچ قسمدر (اولکيسی محبت قلبيکه
محبت اختيار يدر وروحانی دخی ديرلر (ايکنجيسی محبت طبعيدر
(اوچنجيسی محبت نفسانيدر پس کشينك محبت قلبيسی يوغيکن
واختيار يله کريه کورر ايکن محبت طبعی ونفسانی مقتضاسنجه اخلاق
متکبريندن برينی ارتکاب ايلسه ضرر ويرمز ديديکی بودر زيرا امر
ونهی محبت طبعی اوزرينه جاری دکلدر نتکيم حديث مشهورده
کلمشدر سرور کائنات عليه افضل الصلوات يورمشلردرکه* سزدن
بريکز کامل مؤمن اولمز مادامکه کنديه الله تعالی ورسولی اهل
واولادينك جميعسندن سوکلی اولميه ومحبتی اللهه ورسولنه آرتق
اولميه حتی کندی نفسندن دخی سوکلی اولميجه* يعنی بو اهل واولاده
وکشی کندی نفسنه محبت ايتديکی محبت طبعی ونفسانيده سوزدکلدر
انجق محبت اختيار يسنده ربيسنك وپيغمبرينك محبتنی کندی نفسنه
واولادينه محبتينك اوزرينه ترجيح ايتمکده در مثلا بونك تفصيلی بودرکه
برفرض الهی يی ادا ايلمك وقتی کلوب بردخی اولادينك مهمی کورلمك
وقتی ايرشسه طبعنده محبتی اولادينه آرتق ايسه ده اکر اول فرض الهی
اداسنی تقديم ايدر ايسه تحقيق ربسنی اولادندن زياده سومش اولور
ومؤمن کامل اولمش اولور پس الله ورسولنك محبتی اختياری اوزرينه
جاريدر وبو اوچ محبت برکوکلده بو جهتلر ايله اولمق ممکندر (نتکيم
روايت اولنور بردفعه رسول اکرم صلی الله عليه وسلم فاطمة الزهرا رضی
الله عنهادن سؤال ايتدی* ای جکرکوشهم اللهی ورسولنی سورمیسك
نعم يارسول الله سورن ديدی يا زوجك علی يی نعم يارسول الله ديدی يا
اوغللرك حسن وحسينی سورميسك نعم يارسول الله ديدی ويوردیکه يا
اوچ محبت برکوکلده نيجه صغار فاطمة الزهرا رضی الله عنها ديديکه اولکی
محبتم قلبيدر ايکنجی نفسانيدر اوچنجی طبعيدر رسول الله عليه السلام
تصديق ايدوب صدقت يا فاطمه ديدی* واخلاق متکبريندندر يالکز
کزميوب آردنجه برغيری کيمسه يی کزدرمك وبوخصوصده ابو امامه
نقل ايدرکه بردفعه حضرت پيغمبر عليه السلام بقيعه چيقدی

واصحاب

واصحابی آردنجه کنديلر پس رسول الله عليه السلام طوردی واصحابه
امر ايتدی يا ايلری کتسونلر ويا کيروده قالسونلر اصحاب سبيندن
سؤال ايتديلر رسول الله صلی الله عليه وسلم ايتدی سزك نعلينکز
طاپردیسنی اشتدم پس قورقدم مکه نفسمه کبردن برشیء دوشه
بوکا بناء کمال پاشا زاده نکارستان نام کتابنده برحکايه ايراد ايتمشدرکه
زمان اوائلده نيشابور شهرنده شيخك بری مريدلرينی وتوابعنی
يانه آلوب کروفر صوقاقده کيدر ايکن برفوقانی يوله ناظر سرايك
آلتنه کلديکنده رند جهانك بری اوجقدن برالکن اسی کولی آلوب
چاردا قدن شيخك وتوابعنك اوزرينه صاچدی همان دم صوفيلر
چوق راشوب اول خانه نك قپوسنه طوغری هجوم ايلديلر عزيزمزه
بو حقارتی کيم ايتدی اله کتوره لم ديديلر شيخ انصاف ايدوب ايتدی
جنك وجدالدن واز کچك بيز بو اوضاع ايله يوريمدن اوتوری آتشلر
صاچلمغه مستحق ايدك الحمد لله تعالی که خاکستر کرمله يعنی اسی کول ايله
صلح ايلديلر ديدی ومن بعد اول هيئتله کزمکدن توبه ايدوب يالکز
کزر ايدی انتهی (اخلاق متکبريندن بری دخی غيری کيمسه يی زيارت
ايتمکدن يوکلمکدر اول زيارتدن غيری يه اکر نفعی وار ايسه (وبری
دخی کنديسی صدر مجلسده اوتورر ايکن غيريسی کلوب کنديه يقين
اوتورديغندن عار ايتمکدر وبری دخی خسته لردن وعلتلی کيمسه لردن
صاقنوب انلرله اوتورمق ويمك يممکدر وبری دخی اوی خدمتندن
برشيئی کندی ايله ياپشمه مقدر وکندی صاتون آلديغی متاعنی اوينه
کتورممکدر حالبوکه رسول الله عليه السلام بوجمله مذکوراتی ايشلر
ايدی وبری دخی الچق لباس کيمکدن عار ايتمکدر حالبوکه رسول اکرم
ونبی محترم صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری بيورمشدر* البذاذة
من الايمان* يعنی آلچق لباس کيمك ايماندندر (واخلاق متکبريندن
بری غنی وشريف دعوتنه واروب فقيرك دعوتندن عار ايتمکدر دخی
اقربا ورفقانك چارشودن حاجتلرينی قضا ايدوب برشيئی آليويرمکدن
عار ايتمکدر خصوصا اشياء خسيسه دن اشکنبه وجکر وبونلرك امثالی

نسنه‌لر صاتون المقدن دخی کندی اقرانك تقدمندن ویاابرابرلشمسندن
المم چکوب یوالده یورر ایکن آیرلق یاخود اوتوردیغی یردن قالقوب
ایراغه اوتورمق ویاخود اول مجلسدن کتمك بالجمله کبر علامتلریدر
دخی مباحثه ایلدیکنده صاحبنك کلامی حق اولسه قبول ایتمك
وکندی خطاسنه اعتراف ایتمك پس بونلرك کلیسی خلق اراسنده

بیان تواضع وآنك تحصیلی

اولنجه ریادر واکرهم آشکاره وهم تنهاده اولورسه کبردر (بشنجی بحث
تواضع واکاقلق نه ایله حاصل اولور وفائده‌لری بیاننده در اولکیسی
بودرکه کشی کندی نفسنی بلمك کرککه نره‌دن نره‌یه کیدروعیبلرینی وکبرك
آفتلرینی وتواضعك فائده‌لرینی وفضائلنی بلمك کرککه انبیا واولیا وعلما
وصلحا اخلاقندن اولوب عند الله مقبول واعلاء علیینده درجات
عظیمه‌یه وصولی واقع اولمق هپ جمله تواضع سببیله اولور وانسانه
لایق اولان بودرکه هرکسه مرتبه‌سنه کوره قیلنوب (خیر الامور
اوساطها) مقتضاسنجه حددن آشغی ویوقاروبه تجاوز ایتمیه لکن
وقتاکه نفس بالطبع یوقارولغه مائل اولدیسه اولی اولدیکه کشی نفسنی
براز اشاغی تنزیل ایلیوب اخوان مؤمنینه تواضع اظهار ایلیه واکاقلق
ایتمه‌ده اولی اولدورکه کندی نفسنی جمله مخلوقدن ادنا کوره سلف
صالحینك دأبی بونك اوزرینه‌در حتی شیخ شبلی رحمه الله دیمشدر
بنم خورلغم یهود خورلغنی تعطیل ایلدی وابو سلیمان دارانی رحمه الله
دیمشدرکه جمیع خلق مراد ایلسه‌لر بنم نفسمی کندی اکاقلغندن اشغی
تنزیل ایتمکه قادر اولمزلردی (ایمدی تواضعك اولوم مرتبه‌سی شواولدیکه
کشی کندی نفسنی جمله مخلوقدن اکاق کوره یافرعون ایله شیطاندن
اکاق کورمك نیجه متصوردر دینورسه وحال بوکه دینلمشدرکشی نفسنی
بوایکیسندن اکاق کورمزسه مغروردر (جوابی بودرکه الله تعالی
حضرتلری بوایکیسندن هدایتنی سوء اختیارلرندن اوتوری برطرف
ایلیوب مردود ابدی اولدیلر وحالا بنی هدایت ایمان وطاعتله موفق
ایلمشدر دیلسه بنی دخی انلرك یولنه قویاردی وانلرك کندوکی طریقه
بنم کیتمدیکم عنایت الهیه‌دندر یوخسه بنم استعدادم حسبیله دکلدر

وبن کندی نفسمك خباثث کثیره‌سنی بلدیکم قدر ابلیسك وفرعونك
خباثتنی بلمم معلوممدکلدر انلرك ایسه جمله ایتدکلری نامعلوم وکمی
مشکوکدر بنم قباحتم معلوم یانیجه انلرله برابر اولمم وبنم موتم حالی نامعلوم
بلکه انلرك طرزنجه العیاذ بالله تعالی دنیادن کیدرسم انلرله عذاب ابدیده
شریك اولورم دیه ایمدی تواضع حقیقینك حالی بویله‌در ومؤمنی
غروردن حفظ ایدر تواضع بودر (وتواضعك فضائلنده وارد اولان
احادیثدن بری عیاض رضی الله عنه‌دن روایت اولنورکه سرور کائنات
علیه افضل الصلوة دیمشدر الله تعالی حضرتلری بکا وحی ایلدیکه
امتم بری برینه تواضع ایلیه‌لر تاکه بری برینك اوزرینه تغلب ایلیوب
فخر لنمیه‌لر ابو سعید روایتنده بیورمشدرکه برکیمسه بر درجه لله تواضع
ایلسه الله تعالی حضرتلری انی بر درجه رفع ایلیه که اعلاء علیینه
واصل اوله وبرکیمسه که بیننه تکبر ایلسه الله تعالی حضرتلری
انی بر مرتبه‌یه ایندوره‌که تا اسفل سافلینه دوشوره (وابو هریره رضی الله
تعالی عنه روایتنده بیورمشدرکه برکیمسه که بر مسلم قرنداشنه تواضع
ایلیه الله عظیم الشان انی رفیع الشان ایلیه وبرکیمسه که بر مؤمن
قرنداشنه یوکلنسه الله تعالی حضرتلری انی الحق ایلر (ورکب مصری
حضرتلری روایتنده بیورمشدرکه دولت اول کیمسه‌یه‌که منقصه اولمیان
یرده تواضع ایلیه ودولت اکاکیم نفسنی خور ایلمیه برنسنه‌یه طالب
اولمقسزین ومعصیت اولمیان یرده مالنی بذل ایلیه واهل مسکنتله
کوریشوب وانلره مرحمت ایلیه واهل علم وپرهیزکارلر ایله قونشه ودولت
اول کیمسه‌یه‌که کسبی حلال وقلبی صالح وظاهرنده کریم اوله وناسدن
عزلت ایلیه کندی شرندن اوتری ودولت اول کیمسه‌یه‌که علمیله

بیان نصیحت امام شافعی

عمل ایلیه ومالنك فضله‌سنی بذل ایلیوب وسوزینك فضله‌سنی طوتوب
چوق سویلمیه (شیخ شعراوی حضرتلری منن نام کتابنده دیمشدر
تحقیقا حضرت امام شافعیدن منقولدرکه دیمشدر کندی نفسنه اظلم
اولان اول کیمسه‌درکه کندویه اکرام ایلمیان کیمسه‌یه تواضع ایلیه
ونفعی اولمیان کیمسه‌نك دوستلغنه رغبت ایلیه (وسید علی خواص

رحمه الله دیمشدرکه سنك اوزریکه ظلمی اولان کیمسه یه تواضع ایله
ومصالحه یه بدأ ایله زیرا بغیرحق تکبرلك ایدسه کرك وسنك نفسکی
تحقیر ایدسه کرك وشیخ شعراوی بو کلامی تصدیق ایچون کندی
سرکذشتنی بیانه باشلیوب دیرکه مکهٔ مکرمه ده مصر علماسندن برکیمسه
بعض حسودلرك افتراسیله بکا اذا وجوره باشلدی بندخی برکون اول
عالمك قتنــه واروب نفسمی اول تهمتدن پاك ایتمك ایچون درویشان
اصطلاحی اوزره که مظلوم ایسه دخی کندینی ظالم طوتوب استغفرالله
دیرلر بندخی بوکا بنــاء اول سویلنان کلامه استغفرالله دیدم اولدخی
اویله ظن ایتدیکه بن اول افترایی تصدیق ایلیوب استغفارا کا ایتدم
بو سببدن بکا اوچ ییل قدر بغض وعداوت ایدوب ضرریمی قصد
ایلدی مصر علماسنه مکتوبلر یازدیکه فلان کیمسه سویلدیکنه اعتراف
ایتدی دیو حالبوکه بنم سویلدیکم استغفار فتنه نك باصلماسیچون ایدی
ایمدی سالکه نصیحت اولسونکه بویله یرده تواضع کوسترمیوب
استغفرالله دیمیه زیرا لئیمه اکرام ایلسك طغیاننی زیاده ایدر کلام شیخ
بونده نهایت بولدی * منکرات قلبك اون دردنجیسی عجبدر * وعجب
کشینك عمل صالحله ویا برغیری شرفك حصولیله اولوانوب — بیان آفات عجب
یوکلنمسیدر الله تعــالینك عنایت وهدایتندن بیلمه مکله وبونك ضدینه
ذکر و منت دیرلر که عمل صالح وغیری شرف جملهسی الله تعــالینك
توفیقیله واعانتیله اولدیغنی اکا قدر وعجبك سببلری ظهور ایتدکده
منت اللهی ذکر ایلمك بزم مذهبمزده فرضدر وسببلری کبر بابنــده
کچن علم وعمل وحسن وجمال ومال کبیلردر (پس بویله کندوده اولان
حقك نعمتلرندن برنعمتله فرح عارض اولسه فی الحال کندینك عجز
وقصورین تذکر واول نعمت محض عطــاء حق وکندیسی همــان
مظهر مطلق ایدیکین تفکر ایدوب سرور وغرور باطلــدن استعاذه
ایلیه وغالبــا سبب عجب اولدرکه نفس کندو هنز ومعرفتنــه واقف
وغیرینك کمالندن غافل اولمقدر (اما علاج اجمالیسی بودرکه بیله جمیع
اشیا الله تعالینك خلقیله وارادتیله اولوب هر برنعمت که علمدن وعبادتدن

ومال وجاهدن وجمال وکمالدن کندینه حاصلدر جملهسی حقدن محض
لطف ایله ویرلمشدر که کندینك استحقاقیله دکل پس سالکه
لازمدرکه نعماء الهیدن برنعمته نائل اولدقچه اول نعمته وبخش خدایه
حقك عون وتوفیقیله حاصل اولدیغنــه بالجمله شکر ایلیه وکندینه
هیچ برو جهله عجب وغروره یول ویرمیه تکمیل اخلاق علائیه ده دیمش
اما عاقل پاك وزیرك چالاك اولانلر نفس بدخوی ورفیقان خوش آمد
کویلرك قریب دمدمه سنه ومدح وپسندیده سنه الدانمیوب غیریلرك
فضلی وکمالنه عارف وکندی نفسنك نقصان وعیبلرینه واقف اولوب
عجب وغروری برطرف وتحصیل وتکمیل شرف ایلدیلر قطعه * حسن
حال اکلایوب صفاتکده * معجب اولمه که حسن حال بودر * هنزم واردیمه
هنزاولور * اکله نقصانکی کمال بودر * کذلك شیخ شعراوی رحمه تنبیه
المغترین نام کتابنده دیمشدرکه مشایخ کرامه وحشی حیوانات مسخر
اولدیغنــدن غیری اجنه وشیاطین ضبط وتصرفلرنده وخدمتلرنده
مطیع ومنقاد اولورلرینه بونك برله اصلا قلبلرنده عجب واثر غرور ظهور
حکایت لطیفه — ایتمشدر (جمله دن بری جنید بغدادی حضرتلرینه ابلیس پرتلبیس
برکون درویش شکلنده النده تسبیح اکننده خرقه باشنده تاجله
چیقه کلدی حضور عزتکه بیعته وطریقه کیرمك ایچون خدمته کلدم
دیدی شیخ دخی صورت ظاهرده قبول ایتدی وسائر درویشانه امر ایتدیکی
کبی اکادخی اوراد واذکار وتکیه لوازمی ایچون خدمت بیشمار تعیین ایتدی
ابلیس مکاردخی کیجه وکوندز تکیه خدمتن ایدوب شیخی عجب وغروره
کتورمك چوره سنده سعی ایدوب اون ایکی ییل خدمتن ایتدی آخر لعین
شیخی آزدرمقدن نومید وخدمتدن عاجز اولدقده شیخك حضورینه
کلوب ای شیخ بن کیم اولدیغم بلورمیسین دیدکده شیخ بلی کلدیکك
کوندن ابلیس لعین اولدیغك بلدم دیدی ابلیس ایتدی یازق بنم سکا
ایتدیکم خدمته بن سنی بلمز صنوردم اما آفرین وزهی تحسین سنك کمالکه
ومردلککه که بوقدر ییلك ایچنده سنی عجب وغروره کتوره ملمدیدی
وبوندن مقدم عبدالواسع اوغلی محمد نام عزیزه ملعون مرقوم درت سنه

خدمت ايتمش بركون قبل السحر شيخ مذكور جامعه كيدر ايمش ابليس
درويشى اولمغين اوكنجه فانوس طاشر ايمش صوقاقده كيدركن
عجوزه لردن برى پنجره دن باقوب كورر كه بر پيرفانى برتازه كيمسه نك
اوكنده فنر طاشر زيرا شيخ سن وسالده يكيد ايمش پس عجوزه بو
اوضاعدن الم چكوب پنجره دن اى اوغل لايقميدر بويله رعايته مستحق
پيرتازه آدمه فنر طاشيه ديدكده شيخ ديركه هى خاتون بوشيطاندر
عذابده يراشور همان اول ساعت ابليس فنرى يره اوروب ايتدى يازق
بنم سكا ايتديكم خدمته بن اكلاردمكه سن بنى بلمزسين ديدى وچكيلوب
كندى بويله ايكن ينه بومشايخده عجب وغرور پيدا اولميوب جمله تصرفى
وتسخيرى هب الله تعالى حضرتلرندن بلورلردى ديو تحرير اولنمش
(صاحب طريقت ديركه اما علاج عجبك اقواسى آفاتى بيلمكدر و بودخى
چوقدر وسكا بو كافيدركه كبره ونسيان ذنوبه سببدر والله تعالى
بيان علاج عجب
كندى عنايتيله وتوفيقيله ويرديكنى انكار در بلكه ربسنه اكا اعمالى
مقابله سنده نعمت ويرمك واجب ايتمشدر ديمسنه راجعدر وكندى نفسنى
تزكيه ايتمسنه وكيمسه دن استفاده ايتمه سنه مؤديدر وعجبك آفتنه دلالت
ايدر حديثدن برى انس روايتيدركه سرور كائنات عليه افضل الصلوات
بيورمشدر اوچ آفت انسانى هلاك ايدر يعنى دين طرفندن بريسى بخل
قوى ايكنجى هوا اوچنجى كشى كندى نفسنه عجب ايلديكيدر كذلك بر
روايتده بيورمشدركه اى امتم اكرسز كناه ايشلمسكز سزه انى قورقاردمكه
دخى اولو كناهه دوشه سكز كه اول عجبدر يعنى كشى كندى رأيى خطاسيله
عجب وغرورده اولوب انكله فرح وشاد اولور واول خطاسنده مصر
اولوب ناصحك پندنى قبول ايتمز بلكه غيرى كيمسه لره عين حقارتله نظر
ايدر يعنى سائر خلق جاهلدر برشى بلمز ديو حقارت كوزيله انلره نكران
اولور نتكيم الله تعالى بوقسم اهل عجبى بيان ايدر قال الله تعالى* افمن
زين له سوء عمله فرأه حسنا* وهم يحسبون انهم يحسنون صنعا*
معناى شريفى اول كيمسه نك اكبميدر يرامز عملرى كندينه تزيين
اولنوب حسن وكوزل كورر دخى انلر اويله ظن ايدرلركه اشلرين

كوچك ايدرلر اما اويله دكلدر ديمك اولور كه ظن ورأيلرنده خطا
ايلمشلردر شيطانك تزيينى ايله وكنديلرينك عجبى تخمينيله وجميع اهل
بدعت وضلالات اول ضلالتده وبدعتده مصر اولدقلرى طريقه هب
كندى عجب ورأيلريله ذاهب اولمشلردر وبو عجبك علاجى فتى
مشكلدر زيرا صاحبى كندنده علم ظن ايدوب جهل اولديغنى بيلمز
وعلاج ارامز تاكه اهل سنت والجماعت طبيبلرينه مراجعت ايليه
(اصول اربعينده امام غزالى رحمه الله تعالى ديمشدركه عجبك حقيقتى
اولدركه كشى كندى نفسنى واكا ويريلان نعمتى اولو طوتوب بارى
تعالى ويركوسى اولديغنى اونتميدر وياكندوسنك ربسى قتنده
مقبول ومرغوب اولديغن ظن ايتميدر وعلامتى بودركه دعاسى قبول
اولمديغنده تعجب ايتمك وياخود كندينه جفا ايدنلره بلا نازل اولمقدن
استغراب ايتمك حتى بومقوله معجب ومغرورلرك حماقتى شومرتبه يه
كلوركه ناسك مصيبت ومسرتلرينى كندى كرامتنه حمل ايدوب
وكندويى انجيدن كشى باخسته لنسه وياخود اولسه ويابر بلايه
صتاشسه ديركه كوردكمى بنى ناحق يره انجتديكيچون نيه اوغرادى
وكاهى بوكلامى كندينى انجتدكلرى حالده سويلركه كوره سكز يقين
زمانده انك باشنه نه كلسه كركدر بواحمق كندينى انبيادن افضل
وانجيدنلرى كفاردن بتر اولمسنه ذاهب اولمشدر وكندينك خبرى يوق
زيرا انبيايى انواع حقارتله ضرب ايدوب انجيدن كفاردن الله تعالى
حضرتلرى انتقام آلميوب حددن زياده دنياده انلره نعمت ورفاهيت
ويردى وبعضيلرينه دين اسلامى ميسر ايدوب دين ودنياسنى معمور
ايلدى وامام غزالى ديمشدركه قتى عجايبدندركه برعاقل علميله وعقليله
يوكلنوب مغرورلنور والله تعالى حضرتلرى اكا فقر ويرسه بعض جاهلى
غنى كوردكده ديركه بوجاهل بوغنايه ندن مستحق اولدى بن ايسه علم
وعقلله محروم اولدم اكادينوركه ياسكا علم وعقل ويريلوب انلراندن
محروم اولمق ندن ايجاب ايتدى ياسنك هيچ برينه استحقاقك يوغيكن
وربكه برطاعتله سبق ايلممش ايكن بوعلم وعقل نعمتى ويرلدى يابو
نعمتلر ويرلمكله غيرى نعمته ندن مستحق اولورسك تاكه غنا جاهله

ويرلدى بكا ويرلمدى ديه‌سك بلكه هم عقل وهم غنا سنده جمع اولوب جاهله برشئ ويرلمسه تعجب بونده اولوردى زيرا جاهلك برنعمته استحقاقى اولمديغى كبى سنك دخى يوقدر الله تعالى حضرتلرينك بزه ابتدا نعمتى كه بو وجوديمزى يراتمسيدر هيچ بروجهله قابليت يوغيكن واستحقاقمز وطاعتمز سبق ايتمامش ايكن يرادوب عالمه كتوردى يا نعماء الهيدن قنغيسيله عجبه كلمك لايق اوله اما كشى نفسنه عجبدن وخودبينلكدن قورتلمق مشكلدر بوسببدن كمال پاشازاده ديمشدر بيت

* خود رازچشم خلق افكندن آسان است *

* دشوار از چشم خودافكند ست *

معناسى بودركه كنديكى خلق كوزندن براقمق آساندر اما كشى كنديى كندى كوزندن براقمق مشكلدر (وبوكا بناء برحكايه ايراد ايتمشدركه بايزيد بسطامى قدس سره بردفعه كعبهٔ مكرمه‌يه واردقلرنده سؤال اولندقده ديديكه اول حالده كتديكم وقت فقط برخانه كوردم ايكنجى دفعه وارديغمده بيت اللهى وصاحبنى كوردم اوچنجى دفعه وارديغمده همان يالكز صاحب بيتى كوردم وبوكلام اول محلده جناب باريدن كندينه الهام اولنمشدر وانى كمال پاشازاده فارسى نظمنده ديمش بيت

* بايزيد كرهمه عالم بينى رخود را نبينى *

* در چرك شرك ماندهٔ ازخود بينى *

معناسى بودركه اكر جمله عالمى كوره‌سك اى بايزيد وكنديكى كورميه‌سك خودبينلكده شرك چركنده قالمش‌سك يعنى بوحكايه‌دن فهم اولنان بودركه ولى اولان كيمسه دخى مادامكه عجب وخودبينلك آفتى اثرندن خلاص بولميه ولئ كامل وعارف واصل اولمز ايمدى جميع نعمتلرى حقك بخشايشندن اولديغن بلوب وكنديني نامستحق صفراليد بيلمك كركدر تاكه عجبدن خلاص اوله نتكيم ديمشلردر نظم

* كوزده قولقده دلده نوريدر * كورن وايشيدن اولان كويا *

* سنده‌كى حول وجنبش وحركت * دخى نشو ونما وجود وقوا *

* حى وباقى اولوردك اولسه سنك * عاريدر چوغره اولمه دلا *

بيان آفات حسد

(آفات قلبك اون بشنجيسى حسددر وبونده درت بحث واردر (اولكى بحث تفسير وتعريفى بيانده در اخلاق علائيده ديركه معلوم اولسونكه مرض حسد اعم اعراض نفسانيه واكثر امراض نفوس انسانيه‌در وبومرض ايله اكثر كيمسه‌لر خسته وعليل واندن نجات بولان اقل قليلدر نتكيم حديث شريفده وارد اولمشدركه

* ثلاث لا ينجو منهن احد الظن والطيرة والحسد * قطعه

* خواجهٔ خلق ديمش اوچ خصلت * بولمز راه نجات اندن احد *

* سوء ظن دخى تطير يعنى * فال بد ايتمك اوچنجيسى حسد *

دخى حديث شريفده بيورلمشدركه * دس اليكم داء الامم قبلكم الحسد والبغضاء * يعنى سزدن اول امتلرده اولان درد سزه دخى سريجه سرايت ايلديكه اول بغض وحسددر وبوخلق خبيثك صاحبى دين ودنياسنده ضرر ومتعلقنك كام ومعيشتى تلخ اولديغى اظهر واشهر اولديغيچون بومرضك تحقيقنده وعلاجنده زياده تحرير ارقام وتحريك اقلام اولندى كلدك طريقت كلامنه ديركه حسد اكا ديرلركه بركيمسه‌يه نعمت دينيه ويادنيويه واصل اولمامسنى استمك ياخود واصل اولدقدنصكره نعمت دينيه سنك زوالنى استمك وياخود آخرته ضرر ويرميان نعمت دنيويه سنك زوالنى استمك وبوكوكاه دوشن حسده محبتى اولوب انكار ايتمامكدر اما اكرقلبكه حسد طبيعت حسبيله بى اختيار دوشسه وانى انكار ايليوب قبول ايلمسك بالاتفاق قايرمز واكر قلبكده اول حسده انكار بولمسك وياختيار كله واقع اولسه پس اكرانك مقتضاسيله عمل ايدوب بعض اعضاكه اثرى ظهوره كلورايسه بالاتفاق اول حسد حرامدر اما اكرمقتضاسيله عمل ايتميوب انجق حسد قلبده اولوب فعلله وياقولله اثرى ظهور ايتمز ايسه حرام اولمسنده علما اختلاف ايلمشلردر امام غزالى حرام ديمشدر اما صاحب طريقت وشيخ اكمل ومنيرى مرحوم دخى بومحلده ديمشلردركه حرام دكلدر ودليللرى بالاده كچن حديث شريفدر وحديثك آخرى * وساحدثكم بالمخرج عن ذلك اذا ظننت فلا تحقق

واذا تطيرت فامض واذا حسدت فلا تبغ * معناسى ديمك اولوركه
سزه بو سوء ظندن وتطير وحسددن نجات له خبر ويره ين سوء ظن
ايتديككزده تحقيق طوتمك وفال بد ايلديككزده اكا اعتماد ايتميوب
كچك وحسد ايلديككزده تجاوزلق ايلمك يعنى فعلله وقولله كذلك
حديث آخرى دليل طوتمشدركه * ان الله تجاوز لامتى عما حدثت به
انفسها مالم تتكلم اولم تعمل به * ديمك اولوركه الله تعالى حضرتلرى
بنم امتمك كوكللرنده حادث اولان شيدن كچدى مادامكه سويليه‌لر
ويا انكله عمل ايليه‌لر وبو محلده سويلمكدن مراد حسدك مقتضاسى
اوزره اولان سوزلردر وغيبت ايتمك وقدح وسب ايتمك وسوء ظن
ايلمك كبى وعملدن مراد دخى حسدك مقتضاسى اوزره اولان عملدر
ايمدى برآدم برآدمه حسد ايلسه اما آثارندن براثرينى فعلله ياقولله
اظهار ايتمسه كوكلنده اولان حسد حرام اولمز اما كفر وبدعت
اعتقادى برانسانك قلبنه دوشسه اكر انلرك آثارندن براثر لساندن
وبدنندن صادر اولمز ايسه‌ده ينه حرامدر فرق بودركه بو كفر واعتقاد
بدعت ايكيسى دخى ذاتيله حرامدر وبو ذكر ايتديكمز حسد وسوء
ظن مقوله‌سى ذاتيله حرام اولميوب حرامه سبب اولديغندندر اول
سببدندركه انسانك قلبنده اولوب طشره آثارى چيقمدقچه عفو
اولنمشدر باخصوص امت محمده خيرامت اولمسى سببيله حبيبنه تكريما
باغشلنمشدر الابعض معصيت قصديكه محكم تصميم اولنمش اوله عفو
اولنمديغى اندن اوتوريدركه اثرى اكثريا اعضادن صادر اولمق اولور
بوسببدن صاحب طريقت ديركه كمال انسانيت اولدركه قلبنى فاسد
فكره عزم ايلمكدن حفظ ايليوب صالح نيتله وصفات حميده ايله زينت
ايليه جمله‌دن ريا قلبده برمعنادر اما مقتضاسيله عملى ظاهره صدور ايدر
نتكيم بعض كمسه شبهاتدن اجتناب ايدر تاكه خلق انك پرهيزكار
اولديغنى كوره‌لر كذلك ذكر قلبى طاعتدر اما مقتضاسى طشره صدور
ايدر اثر تفكردر پس بونك كبى اثرلردن ريا آيرلمديغندن اوتورى حرام
اولمشدر يوخسه كفر كبى لذاته حرام دكلدر وكبر وعجب واعتقاد

بدعت كفر كبى حرامدر يعنى قولله وفعلله بونلرك آثارى ظهور ايتمز
ايسه‌ده ينه حرامدر وحسدك مقتضاسيله اعضادن برشئ صادر
اولمدقچه حرام اولمز اما اكر اول نعمت صاحبندن نعمتك زوالنى استميوب
انجق كنديچون دخى او يلجه نعمت ويرلمسنى مراد ايلسه حرام دكلدر
وبوكا غبطه ومنافسه ديرلر بلكه بو طلب مستحسندر اكر نعمت دينيه
ايسه مثلا برآدمده علم ويا عبادت كوروب نوليدى الله تعالى حضرتلرى
بكادخى اول علمى ويا عبادتى ويريدى وتوفيق ايديدى ديو طالب اوله
اما اكر امور دنيويه ده اولوب مباح قسمندن ايسه طلبى مباحدر واكر
حرام قسمندن ايسه طلبى حرامدر اما اكر برنعمت دنيويه دن صاحبنه
ضرر آخرت مترتب اولان فساد ومعصيت صدور ايلسه پس اويله
كمسه نك نعمتنك زوالنى ياخود نائل اولمامسنى طلب ايلمك حسد
اولميوب لله مؤمنك غيرتندن ناشى برخصلت مقبوله‌در وبو خصوصده
دليللرندن برى (حضرت ابوهريره رضى الله تعالى عنهك روايتيدركه بيان غيرت مقبوله
حضرت سرور كائنات عليه افضل الصلوات بيورمشدركه الله تعالى
حضرتلرى غيوردر والله تعالينك مقبول صفتندن مؤمن الله تعالى
حرام ايتديكى شيدن ابا ايلمك ومنع ايتمك وغيرت اصل معناسنده اكا
ديرلركه حقوقدن برحقده غيرينك اشتراككى مكروه كورمك اوله
والله تعالى حضرتلرينك غيرتى اولدركه قوللرى يرامز ايشلردن منع
ايلر زيرا انده ربسيله مشاركت معناسى واردر ومؤمنك غيرتى اولدركه
فواحشك ويرامز ايشلرك تحريمى بابنده نفسه قلبندن صادر اولور
برحركتدركه انك قوتيله منع ايلر مؤمنك بو مقوله غيرتى واجبدر
وبو خصوصده ابوهريره رضى الله تعالى عنه رسول اكرم صلى الله
تعالى عليه وسلمدن روايت ايدركه بردفعه سعد بن عباده كلوب مجلس
رسول الله ده ايتدى يارسول الله اكر خانه مه كلوب اهلمله براجنبى آدمى
بولسم دورت شاهد اولمدقچه اهلمه دكيوب رنجيده ايتميه‌يمى حضرت
پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم نعم ديدى سعد ايتدى اويله دكل
يارسول الله اول الله تعالى حقيچون كه سنى حق پيغمبر كوندردى

اكر بويله برآدمی بوليدم شاهدارامزدن اول بن انی سيفله معالجه
ايدردم حضرت پيغمبر صلی الله تعالی عليه وسلم پسند ايدوب ايتدی
دكليوك سعدنه شويلر زيرا غيوردر و بن اندن غيورم والله تعالی بندن
غيوردر و بر روايتده سعدك غيرتندن عجبلرميسكز والله بن اندن غيورم
والله تعالی بندن غيوردر والله تعالی دن غيوررك يوقدر بو اجلدن
فواحشك كرزلوده وآشكارهده اولهنك حرام ايتدی وكاه اولور كه
عورتك اريله غيری سنك اشتراكنده اولان كراهته غيرت ديرلر
يعنی اريني غيری دن قسقانمسنه و بو غيرت مذمومهدر ومذموم
اولمسی دليلی بو حديث شريفدر كه عايشهٔ صديقه رضی الله عنها
روايت ايدر كه بر كيجه رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم يانمده
ايكن كيجه ايچنده طشره چقدی پس اول حينده باكا بر غيرت عارض
اولدی درعقب رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم كلدی و بندن
غيرت آثارين مشاهده ايدوب ايتدی يا عايشه سكا نولدی غيرته می
كلدك عايشه ايتدی بانجه غيرته كلميم رسول الله ايتدی شيطانك
كلدی عايشه ايتدی بانمله شيطان وارميدر بلی يا عايشه ديدی اولدخی
ايتدی يا سنكله وارميدر يا رسول الله ايتدی واردر لكن الله تعالی
حضرتلری معاونت ايدوب اسلامه كلدی ومؤمنك معصبتی والله
تعالی حضرتلری سومدوكی ايشلری كوردوكنده اولان كراهتی
غيرت واجبهدر وحسدك ضدی نصح ونصيحتدر كه بر كيمسهيه الله
تعالی نك نعمتی بقاسنی انده صلاحی اولمغله وبايكيدن نعمت كلمسنی
استمكه ديرلر وبردخی نصيحتك معناسی غيره خير مراد ايتمكه ديرلر
پس بو نصيحت مؤمننه واجبدر دليلی تميم داری رضی الله تعالی عنه
حديثيدر كه سرور كائنات عليه افضل الصلوات بيورمشدر كه
*ان الدين النصيحة قلنا لمن يا رسول الله قال لله ولكتابه ولرسوله ولائمة
المسلمين وعامتهم* معناسی بودر كه تحقيقا دين اسلام نصيحتدر
يعنی غيره خير مراد ايتمكدر اصحاب كرام ديديلر كه كيمه خير مراد ايتمكدر
بيورديكه اللهه وكتابه ورسولنه وائمهٔ مسلمينه وعامهٔ مسلمينه شيخ زاده

رحمه الله بو حديث شريفك تحقيقنده ديركه دينك مداری نصيحتدر
و بو نصيحت بالجمله ينه عبده راجعدر وخير استمك كنديهدر اما
تكری تعالی يه خير ديلمك اولدركه وحدانيتنده اعتقاد پاك وكندی ذات
شريفنه لايق صفتلر ايله وصف ونعت ايدوب نقصان صفتلردن تنزيه
ايدهسن وحق تعالی حضرتلرينك سوديكنه رغبت وسومديكندن
نفرت ايدهسن ورسول الله صلی الله تعالی عليه وسلمه خير ديلمكدن مراد
پيغمبرلكنه وجميع الله تعالی طرفندن كتورديكنه ايناتوب وكندينه
وسنتنه تعظيم ايليوب امر ونهيني طوتمقدر وانك سومديكنی سوميوب
سوديكنی سومك وانك اخلاقيله خويلنمق سعينده اولهسن اما كتاب
اللهه مراد خير اولدركه انكله عمل ايليهسن واوقيهسن واوقدهسن
وانكله تخلق ايدهسن اما ائمهٔ مسلمينه نصيحت پادشاهه و واليلره
اطاعت ايدوب واجب حقلرينه قائم اولهسن وامور مسلميندن غافل
اولدقلری يرده تنبيه وارشاد ايدهسك اما عامهٔ مسلمينه نصيحت انلره
خير مراد ايدوب بغض وعداوتلريني ترك ايدوب طريق حقه ارشاد
ايدهسك ومصلحاسنه محبت ايدوب وجملهسنه دعاء خير ايله دعا ايدهسك
وانلره ضرر ويرهجك شيئی دفع ايدهسك وفائده ويرشيئه قندرهسك
كلدك طريقت كلامنه كه بو خصوصده حذيفه رضی الله عنه روايتيله
ينه بو معنايه حديث شريف ايراد ايدركه سرور كائنات عليه افضل
الصلوات بيورمشدر *اول كيمسه كه امور مسلمينه اهتمام ايليه انلردن
دكلدر و بر كيمسه كه صبح وشام اللهه ورسولنه وكتابنه وپادشاهنه
وعامهٔ مسلمينه خيری مراد ايتميه مسلميندن دكلدر يعنی كمال ايمانله
بيان غوائل حسد
موصوف اولانلردن دكلدر (ايكنجی بحث حسدك غائلهلری بياننده در
و بورادن علاج اجمالی بيلنور و بو غائلهلر سكزدر (اولكيسی افساد
طاعتدر ابو هريره رضی الله عنه روايت ايدر رسول الله عليه الصلاة
والسلام بيورمشدر كه *حسددن احترازايلك زيرا حسد آتش اودونی
ويا اوتلغی افنا ايتديكی كبی اعمال صالحه كزی افنا ايدر* يعنی ثوابنك
ازديادينی افنا ايلر يوخسه مذهبمزده كفردن غيری معصيت اصل

عملى حبط ایتمز و یاخود بو حسد واره واره کفره سبب اولور و بر حدیثنده
بیورمشدر که * حسد و بغض بر تراش ایدیجی آفتدر اما صاچی تراش
ایتمز انجق انسانك دینی تراش ایدیجیدر واول الله حقیچونکه نفسم
ید قدرتنده در سز جنته کیره مز سکز وکمال ایمانله مؤمن اوله مز سکز
مادامکه بری بریکزه محبت ایتمدکجه سزی محبتده دلالت ایده یمی
ما بینکزده سلامی افشا ایلیك * ایکنجی غائله سی معاصی یه واسطه
اولمسیدر زیرا حسد ایدن کیمسه اکثری کذب وغیبتدن وسب وشماتتدن
عادتا خالی دکلدر و بونك دلیلی ضمرة بن ثعلبة رضی الله عنهدن روایت
اولنان حدیثدر که رسول الله علیه الصلاة والسلام بیورمشدر * ناس
دائما خیرله اولورلر مادامکه بری برینه حسد ایتمیه لر * اوچنجی غائله سی
شفاعتدن محروم اولمقدر و بو خصوصده دلیل عبد الله بن سبره رضی
الله عنه روایتیدر که حضرت رسول الله علیه السلام بیورمشدر که
* بندن دکلدر * یعنی شفاعتمه نائل اولانلردن دکلدر حسد ایدن
وقغو جیلق ایدن وفالجیلق ایلیان * دردنجی غائله سی جهنمه کیرمکدر
و بو خصوصده ابن عمر وانس رضی الله عنهما روایتلرنده رسول الله
علیه السلام بیورمشدر که * التی طائفه قبل الحساب جهنمه کیررلر
التی شیئك سببیله دیدیلر که یا رسول الله بونلر کیملردر نه ایله کیررلر

بیان بغیر حساب جهنمه کیرنلر

حضرت رسول الله علیه السلام بیوردیکه بری امرادر جور وظلملری
سببیله کیررلر ایکنجی عربدر تعصب وتمردلکاری سببیله اوچنجی اهل
ریاست واکابرلردر کبرلری سببیله دردنجی تجارلردر خیانتلکاری سببیله
بشنجی کوی خلقیدر جهالتلری سببیله التنجی علمادر حسدلری سببیله
بونلر حسابسز جهنمه کیررلر * بشنجی غائله سی غیرك ضررینه وسیله
اولدیغیدر بو اجلدن الله تعالی حاسدك شرندن صغنمق ایچون استعاذه
ایله امر ایتدی شیطان شرندن استعاذه ایله امر ایتدیکی کبی سورهٔ
فلقده * ومن شر حاسد اذا حسد * بیوردیغی یرده ومعاذ رضی الله عنه
روایتنده کلمشدر که * حاجتلرك تمام اولمسنده کزلمکله امداد ایلیك زیرا
هر نعمت صاحبی محسوددر * التنجی غائله سی زحمت بیهوده وفائده سز

غم وغصه در بلکه صاحبی وزر ومعصیت ایله آلوده در محدثیندن
ابن سماك حضرتلری دیمشدر که مظلومه بکزر ظالم حاسددن غیری
کیمسه یی کورمدمکه عقلیله حیران وعملیله سرکردان ونفسنده ذلیل
انساندر (یدنجی غائله سی قلب کورلکیدر حتی حسود شویله اولور که
احکام الهیه دن بر حکمی فهم ایلمز سفیان ثوری رحمه الله دیمشدر
حاسد اولمه سریع الفهم اوله سك یعنی حسود اولان حسددن
اکلامق حاجتی دکلدر (قطعه)

* حسد بکلش مرضدر آفتی کور * که احکام الهیدن ایدر کور *
* ودادی وقت تحریرنده کوردی * بونك صدقن دلندن ایتمکل دور *

(سکزنجی غائله سی محروملق وخورلقدر زیرا ممکن دکلدر که مرادی
میسر اولوب دشمنه منصور اوله بو اجلدن (الحسود لا یسود) دیمشدر
یعنی حسود اولان کیمسه دولته نائل اولوب اولو کیمسه اولمز (واخلاق
علائیده خواجهٔ نصیردن نقل ایدر که دیمشدر حسد مرض جهل ایله
طمعك جمع اولمسندن حاصل اولور جهلی بودر که جمیع خیرات
بر شخصده جمع اولمق حکمت الهیدن خارج اولمسنه وتغییر قسمت
حق محال اولمسنه علمی یوقدر واکر اول آدم بو نکته یه عالم اولیدی
محنت حسددن سالم اولوردی کذلك نفسنده وغیر یلرده کی طمع
خامی اولمیدی نفسنی محنت حسده کرفتار ایتمزدی پس معلوم اولدیکه
بو ایکی خلقدن متولد وانلرك نفسده غلبه سندن متأید ایمش انتهی

بیان علاج علمی وعملی للحسد

(اوچنجی بحث حسدك علاج علمی وعملیسی بیاننده در علاج علمی
بودر بیلمك کرکدر که حسد ایدرسك دین ودنیاکده سکا ضرری
واردر اما محسوده یوقدر بلکه ایکی جهانده اول سنك حسدکدن فائده
بولور اما سکا دینکده ضرری شودر که الله تعالی حضرتلرینك قضا
وقسمتنه راضی اولمیوب طاریله سك واکا عدالتی مقتضاسنجه ویردیکی
نعمتی کریه کوره سك وخدانك عدالتنی انکار ایده سك ومؤمنیندن
بر کیمسه یه واجب اولان نصیحتی ترك ایدوب یکلش نیت وکم فکر
ایده سك که بو کا غش دیرلر بو ایسه دیکرده حرامدر ایمدی حسدك

حکایت عجیبه

اجتنابی لازمدر اماسکا دنیاده ضرری اولدرکه حسودك غم وحزن
وکوکل طارلغن کتورر حتی کاه اولورکه وجودنه دخی ضرر ویرر
(تنکیم صراط سویده نقل ایدرکه برحسود کیمسه وارایدی بر بازرکانه
نعمت دنیویه سندن اوتری حسد ایدردی پس بازرکان بر دفعه سفر
تجارته واروب اول یولده خیلی فائده ایتدیکن حسود ایشدوب ضرردن
قصد ایتمکین کوزدکرمکده مشهور برعاین وارایدی که ساعتیله قصد
ایتدیکی آدمی کوزیله اولدوروب قبره قویاردی انی اول حسود بولوب
والینه بیك اقچه ویروب قول ایلدیکه اول کلن بازرکانی کوزیله قتل
ایلیه برصحرایه ایکیسی چیقوب وبازرکانك کلسنه منتظر اولدیلر
عاین حسوده ایتدی بازرکان دخی یاقلاشمدین سن انی بکا کوستروب
اوصافنی تعریف ایله همان ایراقدن هلاك ایده یم تاکه هلاکلغنی بزدن
بلمسونلر حسود دخی بازرکانی قافله اراسنده کوروب ایراجقدن کوستردی
کوزدکریجی فرق ایده مدی حسود ایتدی قتی یاقلاشدی تعجب سنك
کوزك کورمز وکوزدکریجی والله بن سنك کوزلریکه عجبلرم بوقدر ایراق
یردن محسودی فرق ایلدك دیدکده همان ساعتیله حسودك ایکی کوزی
بیله چقدی عاین ایسه الدیغی مبلغله فرارایدوب بازرکان سالما وغانما
شهرینه داخل اولدی (واخلاق علائیده دیمشدرکه اقتضای حکمت
ومعلوم نظر وتجربت اولمشدرکه حسد حسود محسودك ازدیاد نعمت
وارتفاع دولتنه سبب وداعی وکندونك ادبارجاه ومالنه ساعی اولور
زیرا مآل حسد فعل حق جل وعلایه رد وانتقاض وقسمت قسام ازلی یه
دخل واعتراضدر ومحسود بی کناهده که مظلومدر جفا واذا ایتدیکی
سببیله بدبخت ومشؤمدر پس غیرت الهی وحکم حکمت نامتناهی
اقتضا ایدرکه بازار حاسد کاسد اولوب اموری نحوست وبلاده وبازار
محسود پرسود اولوب احوالی دائما اقبال وزیاده اوله (پیرهرات خواجه
عبدالله الانصاری قدس الله سره العزیز مسجعاتنده بیورر که
* هرکه دانست که قسام ازلی در قسمت *
* خود ظلم وخطا نکرد از حسد برست *

معناسی بودرکه هرکیمسه بلمش اولدیکه قسام ازلی کندی
قسمتنده ظلم وجفا ایلمدی حسددن قورتلدی دیمکدر (بیت
* چونکه ظلم ایلمدی قسمتده قسام خدا *
* حاسدون یانه ایچون ویرمیه اول حکمه رضا
کلدك طریقت کلامنه دیرکه محسودك دار آخرتده انتفاعی بودرکه
حسود جهتندن مظلوم اولمشدر باخصوص حسدك مقتضاسی
اوزره غیبت وذم ایتدیکی وسرنی افشا ایتدیکی وبوکا بکزر حسد
آثاری اول مظلومه هدایا اولوب دار آخرتده انکله یا حسناتنی آرتورر
ویا سیئاتندن تخفیف اولنور (اما علاج عملی اولدرکه نفسنی حسدك
ضدیله معتاد ایتدوره پس اکرذم وقدحنی ایدراولسه نفسنه مدح
ایلمسیله جبرایلیه تاکه لسانی معتاد ایلیوب قلبه دخی سرایت ایلیه واکر
محسوده تکبرلك اوزره ایسه نفسنه تواضعی واعتذاری الزام ایلیه واکر
انعام واحسان منعنده ایسه نفسنه جبرا انعام واحسان ایتمکی اقدام ایلیه
واکر بد دعاسنده ایسه خیر دعایه شروع ایدوب نیکخواهلغنی
التزام ایلیه (ودردنجی بحث علاج قلعبسی بیاننده در یعنی حسدی
بیان حسدك علاج قلعبسی
بریله کیدره جك علاج که سببلرینی بلمکله اولوب وکیمه سی
سبینك کیمه سیله اولور پس حسدك سببلری بشدر اولکیسی تعززدر
یعنی کندو بی عزیز طوتوب مرتبه ایله کیمسه کندودن یوقرو اولمسندن
کوجنمکدر پس بوسببله اقران وامثالندن برینه یا مال ویاخود علم یا
منصب حصوله کلوراولسه قورقارکه اول نعمت سببیله اول کیمسه
کندونك فوقنده اولوب پایه سی اعلی اولور پس بوکا تحمل ایده میوب
نعمتنك زوالنی ویاعدم حصولنی طلب ایلرتاکه کندویه نعمتده برابر
اولمیه یوخسه تکبرلنمك قصدیله دکل ایکنجیسی تکبردر یعنی اول
کیمسه نك که طبعی برانسان اوزرینه تکبرلنمك وانی استخدام ایتمك اوزره
اوله پس اول انسان برنعمته نائل اولدقده انك تکبرنی کتورمك
خوفی اولدیغندن اوتری اول انسانده نعمتنك زوالنی استر وبونك
صورت سابقه ایله فرقی بودرکه انده حاسد محسودك تکبرنی دفع ایتمك

مراديدر تساوی دخی اولورسه اما بو صورتده تساوی یه راضی اولمیوب
حاسدك مرادی کندی تکبر ایتمکدر (اوچنجیسی غیره نعمت اولمق
کندی مقصودینك فوت اولماسنه سبب اولاندر و بو سبب بر مقصودك
اوزرینه مزاحمه ایدنلره مخصوصدر زیرا انلردن هر بریسی قرینه سنه
اول نعمتده حسد ایدر که کندینك مقصودی دخی اول نعمتدر نتکیم
ضره لر اراسنده یعنی برارك خاتونلری اراسنده که تور کیجه قومه دیرلر
هر بریسی زوجنك کوکلنده یرایدنمك استر ودخی قرداشلر کبی که هر
بریسی والدینی محبتن استر بو سببدندر اکثریا بو مذکورلرك حسدی
زائل اولماز واکسك دکلدر زیرا مزاحمه لری مقصود واحد اوزره در که
قسمتی قبول ایتمز و بر استاذك شاکردلری و بر شیخك مریدلری
اراسنده اولان حسد بو قبیلدندر و بر پادشاه وملکك ندما وخواصی
بیننده و بر شهرك واعظلری وقضا وتدریس وریاست وولایت
طالبلری اراسنده اولان حسد بو قبیلدندر (دردنجی سببی مجرد حب
ریاستدر نتکیم بر آدم فنوندن برفنده عدیم النظیر اولمق استر چنکم
اقصای عالمده کندویه بر نظیر استماع ایلسه انك موتنی وزوال نعمتنی
استر تا که کیمسه انك کبی ریاست صاحبی اولمیه و بر دخی شجاعتده وعلمده
وعبادتده و یا صنعتده و یا جمال وکمالده اولور (بشنجی سببی خبث نفسدر
انجق غیری سبب یوق مثلا بر آدمی کوردسك ریاسته وتکبره وطلب ماله
مائل دکل اما یاننده بر حالی خوش کیمسه وصف ایلسك ونعمتنك بیان
ایلسك خوشنه کلمز واکر امورناسك اضطرابنی وفوت مقصودلرنی
وصف و بیان ایلسك فرح ومسرور اولور و بو خبث طبیعت صاحبی
اولان کیمسه دائما خلقك کلکنی طالب والله تعالی نك نعمتنه بخیلدر هیچ
کیمسه ایله بر عداوت و یا تعرز مقوله سی بر سبب بوغیکن (واخلاق
علائیه ده دیر که اکثر حسد ومنافست امثال واقران واقارب واخوان اراسنده
اولور ونقدر بو طائفه اراسنده رابطه ومشارکت ارتق اولورسه حسد
ومنافست دخی ارتق اولور مثلا اهل مشرق اهل مغربه حسد ایتمز بلکه
بر ولایتدن اولسه حسد ارتق اولور و بر شهردن اولسه دخی زیاده اولور

واکر بر محله دن اولسه دخی قوی اولور کذلك ارباب علوم وصنایع کندو
طائفه سنه حسدی ارتق ایدر طلاب علم سپاهیلره وتاجرلره اول قدر
حسد ایلمز نتکیم بر برینه ایدرلر وسپاهیلر وتاجرلر دخی اهل علمه اول قدر
حسد ایتمز بلکه سپاهی سپاهی یه وطالب علم طالب علمه وتاجر تاجره
ودلال دلاله حسدی زیاده ایدر زیرا ذکر اولنسان اسباب حسد
مراد واحد اوزرینه اکثریا مزاحمه ایدر واجانب اراسنده قلیل
اولور مکر غایت جاه عظیم صاحبی وصیت بلند صاحبی اولسه که
اطراف عالمده کندویه برابر کان کیمسه لره حسد ایلیه و بو جمله نك
سببی حب دنیا ومافیهادر زیرا دنیا مزاحملره کفایت ایتمز که تمتعات
تنکنای جهان مضایقه اوزرینه در اما دار آخرت ونعیم جنان باقی انده
مضایقه ومزاحمه بو قدر وانك مثالی علم کبی بر کیمسه نك مطلوبی انجق
معرفت ذات الله وصفات الله وسائر معارف وعلوم اولسه آخر طالبه
حسد ایلمز زیرا علم ومعرفتده مضایقه ومزاحمه یوقدر بر علمه هزار
طالب و بر معلومه هزار عالم اولسه جائز و بر معرفته هر کیمسه طالب اولسه
ممکن وهر بری کندی معلومندن متلذذ وشادان اولور وآخرك
علم ولذتنه نقصان کلمز بلکه کثرت عارفین ایله کثرت افاده
واستفاده وانس والفت زیاده اولور نتکیم بو خصوصده دیمشلر (بیت
کاشکی سودیکمی سوسه قوخاق جهان
سوزمز جمله همان قصهٔ جانان اولسه
واعلای نعیم آخرت که مشاهدهٔ جمال ایچوندر وانده هیچ مضایقه
ومزاحمه متصور دکلدر نتکیم حدیث شریفده جناب رسالت
پناه صلی الله تعالی علیه وسلمدن وارد اولدی *انکم سترون ربکم
کما ترون القمر لیلة البدر لا تضامون* تشدید میم ایله وتخفیفیله معناسی
تحقیق سز لر ربکزی کورسکز کرك بدر کیجه سنده آیی کوردیککز کبی
بری بریکزه ضم اولمقسزین و یا بری بریکزه مانع ودافع اولمقسزین
علی کل حال وسعت نعیم تجلی یه ودیدار رب العزته مزاحم اولمدیغندن
عبارتدر وسائر نعم آخرت دخی بو منوال اوزره ضیق ومزاحمه دن مبرادر

وعدم كفايتدن منزه ومعرادر پس طالب آخرت وكاسب علم ومعرفت وراغب زهد وعبادت اولانلرده حسد اولمز اول سببدنكه علما ومشايخ تعليم طلاب وارشاد اصحاب ايتمكه حريص ومشغول واوقات شريفه‌لرى تكميل مريدينه مصروفدر ومشايخ اهل ارشاده تشبه ايدن مدعيلر وعلماز بنده كورينن كشيلر بينده حسد واقع اولديغى كسب حطام دنيا وجلب وتحصيل رفعت عليا واعتقاد خواص وعوام وتصدر مجالس اكابرانام اجليچوندر و بو مطالب خسيسه ده مزاحم متصور و بر يسنه اولورسه آخردن كيتمك مقرردر ايمدى لازم اولان بودركه انبيا واوليا وخيار عباد الله عادتى اوزره حسدى ترك ايدوب عامهٔ اهل ايمانه خير صاتمق وايلكلرين استمك كرك تاكه مكرم ومقبول قوللردن اوله يز وابليس لعين وكافهٔ كافرينك عادتلريدركه ارادتلرى مؤمنلره بلا ونكبتدر اندن اجتناب ايچون جدا حسد دائره سنه قدم باصمق كرك تاكه اول اهل ضلالته مشابه اولميه يز ايمدى حسد ايدن كيمسه كنديه دين ودنياسنده ضرر ويرديكندن غيرى برشئى مفيد دكلدر ومحسوده برنفعى دخى بودركه كمالنه سبب اولور واندن كمال حاصل اولمغله كندى دردى افزون اولور نتكيم ينه اخلاق علائيده ديركه بعض علماء اوجند شاكردلرينه بويله نصح وپند ايدرديكه هيچ اعداء وحساد كزه اضرار ايچون زحمت چكمك واراضىٔ قلوبكزده عداوت تخمن اكمك بلكه سعى ايدوب فضل وكمالكزى افزون ايدك وعدوى حسودك قدين نون و بغرين خون ايدك كذلك كشى محسود اولمق علامت جاه وجلال ودلائل فضل وكمالدر (مناقب حنفيه ده مذكور دركه علمادن ابن شبرمه يه برسائل مسئله صوروب جوابندن عاجز اولنجق ابوحنيفه رحمة الله عليه واروب مسئله نك جوابن آلدقده ابن شبرمه نك امام حقنده بعض ناهموار كلامن نقل ايديجك امام اعظم بو بيتى انشاد ايلمش (بيت)

ان يحسدونى فانى غير لائمهم قبلى من الناس اهل الفضل قد حسدوا

ودادى رحمه الله ترجمه ايتمش (بيت* بنى يباق حسد ايدنلرى لائم دكلم*

بندن اول حسد اولندى دخى چوق فضلا

وبر روايتنده دخى كلديكه ابن عاصم بنيل حضرتنه كه امام زفر شاكردلرندندر سؤال ايلديلركه ابوحنيفه يه طعن ايدرلر وجهى نه در بوشعرى انشاد ايلدى (نظم)

حسدوا الفتى اذلم ينالوا شأوه فالناس اعداء له وخصوم*

كضرائر الحسناء قلن لوجهها حسدا عليها انها لذميم*

*ترجمه ودادىٔ مرحوم*مرده حسد ايلديلر پايه سنه ايريوب*

آنكيچون ناس اكه هپ خصم عدو اولديلر

مرأهٔ حسنا يى نته ضره‌لرى سوميوب

بوزى چبانر حسدا اكه قو ديديلر

پس بر كيمسه يه حسد ايتمك انك فضل وكمال وجاه جلال ايله اتصاف ايلديكنه اقرار واعتراف ايتمكدر (وشيخ شعراوى منن نام كتابنده بيان نصيحت حضرت شيخ شعراوى ديمشدركه بز تتبع وتفحص ايلدك وشويله بولدقكه حسد و بغض ايكى صالح كيمسه اراسنده جدا واقع اولماز وفاسق حقنده دخى صالح كيمسه دن حسد صادر اولماز انجق حقك امريله فاسق ذاتنده خورلمقسزين انك فعلنه بغض ايلر پس فاسق فاسقه وفاسق صالحه بغض وحسد ايتمك واقع اولور غيرى دكلدر ايمدى صقن اى قرداش برعالمى يا برصالحى برفاسقله شكرابٔ اولمش كورسك احواله واقف اولمدقجه عالمه ويا صالحه دخل وتعرضدن اجتناب ايله بلكه اول فاسقك عالمه ويا صالحه عداوتى حسدندن اوتورى اوله وصقن صالحه امر ايلمه كه فاسقله بارشسون همان فاسقه امر ايله كه صالحك خاطرينى خوش ايلسون ورضاسن طلب ايلسون و بو تنبيه اندن اوتورى تحرير اولندى زيرا بعض جهله دكل همان اكثرى بونك اوزرينه دركه جاهل ايله عالم وفاسق ايله صالح بينده بويله برخصومت واقع اولسه عالمه ويا صالحه ديرلركه سن برحوصله صاحبى سك وياسن بردر ياسك بويله شيئى حمول اولمق كرك سك وسزه دوشن بارشمقدر و بونك امثالى كلامله صالحى فاسقك مكانته كتوروب مجلسز صالحى تحقير ايدرلر وفاسقك نفسنى كبر وغروره براغورلر اما خصم نفسك محلى بونك

خلافيدر بو يله يرده هضم نفس اعتبار اولنمز وشيخ شعراوى بو كلامك
تقر يرندن اشغى حسودلرك فتنه سنه صبرى امتنانده كندى سرانجامنى
حكايت ايدركه طقوز يوز قرق يدى تاريخنده مصردن كعبهٔ مكرمه يه
واردیغمده برجماعت حسدا اوزريمه برمسئله افترا ايلديلركه اجماع
امته مخالف بعض ناسه ديمش اولام (مسئله بودركه بركشينك برخدمتى
اولسه وقتندن اول نمازى قيلمق جائزدر و بوسوز مكهٔ مكرمه ده خلق
اراسنده شايع اولوب حتى جبل عرفاتدن بعض اعدا تامصره مكتوب
كوندوروب و بواحوالى بلدرمكله مصرده عظيم مغلطيه دوشوب انده
اولان اصحاب واحبابمزه ضرر كثير واقع اولوب بوخبرى اقليم غربه
وشرقه افشا ايلمشلر مصره كلديكمده باقدمكه ناسك اكثرى اوزريمه
اكرى بقمه ده سببندن سؤال ايلديكمده مكه دن مكتوبلر كلوب
حقكزده شويله وشويله يازلمغله خلق سوء ظنه دوشديلر پس شيخ
مذكور ديركه اول حينده بنى غيبت ايدوب عرضمى پايمال ايدنلرك
عددنى الهدن غيرى كيمسه بيلمز بعده بحر مورود نامنده بركتاب تأليف
ايلديكمده مصرده درت مذهبك علماسنه عرض ايلديكمده مقبوله
كچوب امضا ايلديلر پس خلق بو كتابك تحريرنه ياپشوب قرق نسخه
مقدارى يازلدى بوارالقده اصحابمزك بعض غافللرندن اول حسودلر
يازمق ايچون برنسخه الوب تحرير ايلمشلر وحسدلرى مقتضاسنجه متن
مسطرده عقايد باطله دن اجماع مسلمينه مخالف مسائلدن ادخال
ايدوب يازمشلر حتى نيجه حكايات مسخريات كه مضر الدين ابن
راونديك جانبندن نقل اولنور نيجه يرده كتابك ايچنده انلرى ايراد ايدوب
خلطيات ايلمشلر و كتوروب صحافلر چارشوسنده طلبهٔ علمه عرض
ايلمشلر برحقدن قورقاز صاتون آلوب جامع ازهره كتوروب علما يننده
كزدرمش پس بوسببله ينه خلق ماييننده چارشوده و بازارده و بيوت
امراده برسنه مقدارى بنم خبرم يوغيكن دلده چكشدرمشلر بعده
حنبلينك شيخ الاسلامى وغيريلرى بركون جمع اولوب جامع ازهرده
بزه آدم كوندروب مز بوركتابله كلمه مزى استمشلر بزدخى نسخه بى كتوروب

جامعه كلديكمزده كتابى آلوب مطالعه ايلديلر افترا ايتدكلرى كلاملردن
بريسى يوق امضاسنه دخى نظر ايلديلر فى الواقع برنده جملهسنك
مقبوللرى اولوب حسد ايدنلرى سب ايلديلر و بالاخره انلردخى معلوم
اولوب وزير على پاشا حسودلرى طوتوب قتلله ويانفى بلده ايتمكله
عقوبت ايتمك مراد ايلمش ايكن ينه واروب شفاعتمزله صاليو يردلر
وبعض علما بزدن مقدم شفاعت ايدوب ومقبوله كچوب بزم شفاعتمز
مقبوله كچمكله ينه انلر حسد ايدوب اول خلط ايتدكلرى مسائلى درج
ايدوب وزركى عبارتله على پاشايه بزى غمز نيتيله عرض ايدرلر ولكن
كاغدلرين يرتوب بو بوزدن برايكى دفعه ديواندن سورلمكله فرصت
بولهميوب ينه شيطان عليه اللعنه وسوسه سيله بعض حسود برمكتوب
يازاركه حالا مصرده برشخص ظهور ايتمشدركه اجتهاد مطلق
دعواسنده اولوب شومرتبه توابع ومريدان چوغالتمشدركه مملكته
خروج ايتمك خوفى واردر پادشاهدن مرجو اولان بودركه مصردن
انى اخراج ايليه ديو مكتوبى برآدمله آستانه يه كوندررلر وزرادن برينك
النه دوشوب مشايخدن بركيمسه انده موجود اولمغله بو كلام افترا
وبهتان اولديغنى وزيره اناندیروب كلان آدمى قوارلر ومصره كلوب
كندينى جماعتمزه الحاق ايليوب اكرامه مستحق اولدى اما كوندورن
حسود ديننده و بدننده بلايه صتاشوب فلج زحمتنه مبتلا اولوب فوت
اولديغندن جسدى زفت كبى اولدى حياتنده شديد البياض ايكن
الله تعالى حضرتلرى صدق صبريمز بركاتيله حاسدلرك فتنه سندن
خلاص ايلدى ديو شيخ مذكورك كلام ملخصى بونده نهايت بولدى
ايدى بو تفصيلدن فهم اولنديكه حسد اكثريا علما ماييننده جاريدر
بيان حكايت لطيفه
تكيم رموز اوائلدن بيلندى (خبرده كلمشدركه بردفعه علم وعقل
وعاقبت ودولت مابينلرنده مباحثه واقع اولوب هر برى كنديني مدح
ايليوب غرورا وطونديغى صاحبنك مقبول ومرغوب رب العزه اولمسنه
دعوا ايلديلر بونلره نداء رب العزة كلديكه داوود نبى عليه السلام
حضورينه واروب هر بريكز دعواكزى اثبات ايليوب معرفتكزى بيان

ایلیوك انلر دخی داود علیه السلام حضورینه کلوب یا داود بزم مابینمزی فرمان الهی ایله تمییز ایله وقنغمز افضل اولدیغنی بیان ایله دیدیلر پس علم کلامه بدأ ایدوب ایتدی هر سبنه ده معرفت شمعنی یاندیرن وهر طالبك باشنه سعادت تاجنی کیدیرن وهر عالمی عندالله وعندالناس مقبول ایتدیرن بنم بو جمله دن یکرکم حضرت داود علیه السلام کرچك دیرسین بو خصوصده صادقسین اما سنك برعیب عظیمك واردر علم ایتدی ندر داود علیه الصلاة والسلام ایتدی سنك طینتك آب حسد ایله یوغرلمشدر وسنك فضلك خرقه سی اعتبار النده رهن اولمشدر ای علم اکر سن حسد النده اسیر اولماسك ایکی عالمده سکا نظیر اولمازدی علم دخی دعوادن سکوت ایلدی بعده عقل ایتدیکه یا نبی الله بن جمله دن یکرکم خطاب شریعت بنم وجودمه موقوفدر هر انسانك زینتی وشرف دولتی بنم ایله درتن صدف بن انجوم شابه سندەیم حضرت داود اکا ایتدی کرچك سویلرسین ولکن سنك دخی برعیب عظیمك وار هر بار که آتش غضبکی یالکاندیره سن جمیع وجودك شهرینی انکله خراب ویباب ایدرسك اکر بو عیبك اولمسه جمیع عالمده سندن یك اولمازدی بعده عافیت اغز آچوب ایتدی بن یکرکم زیرا هر کیمسه که ایاغنی بنم خرقه مه باصسه جمله بلالردن ومرضلردن خلاص اولور برکلزار بیخارم ویار وفادارمکه نظیرم یوقدر حضرت داود ایتدی کرچك سویلرسن لکن سنك برعیب عظیمك واردر که رفاهیتك حالنده اصلا باشکدن آتش محنت وبلایی خاطره کتورەمزسك ونعمت وقتنه شکر ایلمزسك اکر بو خصلت سنده اولمسه مقبول عالم اولوردك بعده دولت زبان حاله ایتدی بن یکرکم زیرا هر یره که بنم کولکم دوشه انك طپراغی کوهر واتون اولور وهر طاشه که پرتویم طوقنسه یاقوت اولور داود علیه السلام ایتدی کرچك دیرسن اما سنك دخی براولو عیبك واردر که هر برنامستحقه بوله سن انك باشنه قونارسن وچوق بکمزکه انی دخی خائب وخاسر الیقویوب برغیری ناسزایه نقل ایدرسن اکر بو عیبك اولمسه جمال وکمالده سندن ایلرو کیمسه اولمزدی بو درت خصلت اثبات دعوادن عاجز

اولدقلرنده

اولدقلرنده جواب باصواب کلدیکه اکر سزك صاحبلریکز دیلرسه که بو عیبلردن بری اوله وذکر اولنان سعادته نائل اوله آب حسدی خیرخواهلق یدیله چیقاروب اتش خشمنی حلم آبیله تسکین ایلیوب وقت عافیتده شکرله رطب اللسان وزمان دولتده بذل واحسانله عامل اوله تا که عندالله مقبول ومرغوب وسعادت دارینه نائل اوله لر

بيان آفات حقد

(کلدك طریقت کلامنه اسباب کبرك التنجیسی وآفات قلبك اونالتنجیسی حقددر وحقد کین طوتمغه دیرلر وبونده اوچ مقاله واردر مقالهٔ اولی تفسیر وتعریفی بیانندەدر که برکیمسه دن نفرت واستثقال ایدوب اکا بغض ایلیوب شرینی استمکدر وبو کین طوتمه نك شرعا حکمی بودر که اکر اول کیمسه نك برظلمی کیندار طوقنیوب بلکه حق وعدلله انجه دیسه معروفله امر ایدوب منکردن نهی ایدنلره اولدیغی کبی بو کین حرامدر اما اکر بحق اولمیوب بلکه برظلم صریح ایدن کیمسه کین طوتسه حرام دکلدر اما بویله اولدیغی صورتده اکر حقنی آلمغه قادر اولمزسه یوم قیامته تأخیر ایتمك جائز وعفو ایتمکده جائزدر امادار آخرته الیقومیوب عفو ایتمك افضلدر وبو خصوصده دلیل الله تعالی نك * وان تعفوا اقرب للتقوی * قول شریفیدر وبوندن غیری دخی عفوی ترجیح ایدر آیات ذکر اولنمشدر وحدیث شریفدن دلیل ابو هریره رضی الله تعالی عنه روایتیدر که سرور کائنات علیه افضل الصلوات حضرتلری بیورەشدر که صدقه وزکوت مالدن نقصان کتورمز الله تعالی حضرتلری قولك عفوله عزتنی زیاده ایدر وهر عبد که تواضع ایلیه الله تعالی حضرتلری انی قدر ومرتبه صاحبی ایلر واکر مظلوم ظالمدن حقنی المغه قادر اولدیغی صورتده عفو ایلسه یوا اولکی عفودن افضلدر کذلك انتصاردن یعنی تمامجه حقنی حقلاشمدن افضل اما کاه اولور که زیاده تعدی ایتمیوب تمامجه حقلاشمق عفو ایتمکدن افضل اولور مثلا عفو ایلدیکك کیمسه انکله فرصت بولوب نیجه کیمسه یه ظلم ایتمك ویا غیریسنه تمامجه حق ویرمکه امتناع ایتمك ویا ایلك مالنی بالکلیه آلوب ویرمك احتمالی اولورسه اویله کیمسه یه

عفو اتمدن تماميله حقلاشمق افضلدر اما اكر بر آدم حقندن زياده آلمغه
قادر اولوب آلسه جور وظلمدر نتكيم الله تعالى بيورر ولمن انتصر بعد ظلمه
فاولئك ما عليهم من سبيل * معناى شريفى اول كيمسه كه ظلم اولندقدن
صكره تمامه حقنى كرو السه انلره بر غير اموره يول يوقدر امام نووى
رحمه الله كه مشايخ حديثدن اولو كيمسه در ديمشدر كه بر كيمسه حقنى
عفو ايتميوب دار آخرته اليقومق يوم جزاده حضرت محمد عليه الصلاة
والسلامك امتندن بر مؤمنى نعيم جنتدن عوق وتأخيره مؤدى اولمغله
حضور رسول اللهده ترك ادبى اقتضا ايتديكندن بن كندومك حقى
اولان مؤمنلرك ذمتنى ابرا ايدردم ديو بو ايكى بيت دلپذيرى ايراد ايتمشدر
* من نال منى او علقت بذمته * ابرأته لله شاكرا نعمته *
* ءارى حقوق مؤمن يوم الجزا * او ان اسوء محمدا فى امته *
ايكنجى مقاله كينك غائله لرى بياننده در بو دخى اون بردر اولكيسى
حسددر كه بيانى كچدى ايكنجيسى شماتتدر كه آفات قلبك اون
يدنجيسيدر شماتت اكا ديرلر كه بر آدمه بلا ومصيبت كلدكده حظلنوب — بيان آفات شماتت
كوله سن وسوينه سن پس بو بر يرامز خصلتدر كه دليلى واثلة بن اسقع
روايتيدر كه فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى بيورمشدر
مؤمن قرداشكه شماتت اظهار ايتمه زيرا الله تعالى حضرتلرى عقوبته
سنى مبتلا ايلسه كرك ايمدى دشمنك مصيبتيله سونمك قتى مذمومدر
باخصوص فقيكم كنديلك كرامتنه ودعاسى مستجاب اولسنه حمل
ايليه بلكه مؤمن اولان كيمسه خوف ايليه كه اول مؤمنك مصيبتى
كندويه مكر الهى اولمسون ومحزون اولوب اول بلانك كتمسنه دعا
ايلمك لازمدر ومحتملدر كه الله تعالى حضرتلرى اول كمسه يه مصيبت
مقابله سنده خير خلف ميسر ايتمش اوله نتكيم حضرت مولانا مثنويسنده
بيان ايدر كه بر خاتون هر يل بر اوغلان وجوده كتورردى ولكن التى
آيه وارميوب وفات ايدردى بو طرز اوزره يكرمى اولاد زير خاكه سپارش
ايلدى وجاننه عظيم آتش حسرت دوشوب يانوب ياقيلوردى (بيت)
مثنوى * تا شبى بنمود اورا جنتى * باقى سبزى خوش بى منتى *

تا بر كيجه سبز باقى اولان منتسز جنتى كوردى ودروننده سيران ايدرك
بر قصره كلديكه كندى نامى انك اوزرنده يازلمش بلديكه كنديلك
مقاميدر وانى تحقيق ايچون اول عالم رؤياده كنديسنه ديديلر
بو مرتبه يه نائل اولمغيچون طريق حقده صدقيله جان وباش اويناوب
چوق خدمت وقوللق ايلمك كرك ايدى ولكن ديكر از مثنوى
* چون تو كاهل بودى اندر التجا * آن مصيبتها عوض دارد خدا *
چونكه سن حقه قوللقده وصفتقده كاهل ايدك خداى عز وجل سكا اى
خاتون اول مصيبتلرى عوض ويرمشدر تا انلر ايله بو مقامه واصل اوله سن
* كفت يارب تا بصد سال وفزون * اينچنينم ده بريز از من تو خون *
اول خاتون بو كلامى ايشيديجك ايتدى يارب يوز يل وزياده بكا بويله
مصيبت ويروب بندن قان دوك ديو ويريان عوضلره حمد وشكر ايتمشدر
ايمدى محتمل كه مصيبت كلن مؤمنه بويله عوض ويرلمكيچون اولمش
اوله پس اكا كولمك عين سفاهتدر مكر كه اول مصيبت زده اولان آدم
ظالم اوله پس بو بلانك كلمسى انى ظلمدن مانع وعاجز ايليه وغيرى
ظلمه يه عبرت اوله پس انك مصيبتندن شاد اولمق حقيقتده ظلمك
زوالندن شاد اولمقدر ضرر ويرمز (شيخ شعراوى رحمه الله كتابمنده
بيان بلاء ومصيبت اوچ شيدن خالى دكلدر — شيخ عبد القادر جيليدن نقل ايدر انسانه بلا ومصيبت كلمسى بر ارتكاب
ايتديكى وبالك مقابله سنده كندينه عقوبت ايچون كلور تحتنده
ثواب يوق وكفارت ذنوب ايچون دكلدر وايكنجى نوعى بودر كه اول نازل
اولان بلا ومصيبت كفارت اولوب ذنوبدن معرا وكشى بى جمله وبالدن
پاك ومبرا قيلمق ايچون اولور عقوبت ايچون دكل وثواب وعوض ويرلمك
ايچون دخى دكلدر ومصيبتك اوچنجى نوعى محض ثواب وحسنات
ورفع درجات ومقامات عاليات وعوض ويرلمسيچون واقع اولور
عقوبت وكفارت ايچون دكلدر ديمش وبو اوچ نوعك هر برينك
علامتنى بيان ايدر وديركه اما مقابله وعقوبت وجهى اوزرينه كلن
مصيبتك علامتى اولدركه اول بلايه صبر ايتميوب چوق چوق
خلقه شكايت ايدوب فرياد ايليه اما كفارت ذنوب ايچون اولان

مصیبتك علامتی صبر جمیل اولوب دوستلره وقوکشولره شکایت
وفریاد اظهار ایتمیوب انجق طاعت الهیه کندی یه ثقیل اولمقدر
امارفع درجات ایچون کلن مصیبتك علامتی اولدرکه صاحبندن صبردن
غیری دخی رضا وموافقت وسکون نفس اولوب اعمال صالحه سی قلب
و بدننده خفت اوزره اولمیدر و بر ذوق روحانی حاصل ایتمیدر
انبیا واولیانك بلا ومصیبتلری بو قسمدندر تتمیم حضرت یوسف
علیه السلامك برادرلری پدرعزیزلرینه حضرت یوسفك قانه بولاشمش
کوملکن کتوردکلرنده قرداشمزی قورد یدی دیو کوملکده دیش یاره سن
کورمیجك حضرت یعقوب علیه السلام بلدیکه بونده کندویه رفع
درجات اولمغیچون بر مصیبت ظهور ایلدی انکیچون * بل سولت لکم
انفسکم امرا فصبر جمیل * بیوردی یعنی بو قضیه بویله دکل بلکه سزك
نفسکز سزه بر حیله ایش دوزمشدر امابنم صبرم صبر جمیلدر و یاصبر جمیل
قتی کوزلدر دیمش (حقدك اوچنجی سببی هجر وعدا وتدر ومنکرات

بیان آفات هجر وعداوت

قلبك اون سکزنجیسیدر یعنی بر مؤمندن کسیلوب عداوت ایتمك منکرك
بریدر و بو خصوصده ابوهریره رضی الله عنه سرور کائناتدن علیه
افضل الصلوات روایت ایدرکه بیورمشدر مؤمنه بر مؤمندن کسلمك
اوچ کوندن زیاده جائز وحلال دکلدر اوچ کون کچدکده سو یلشسونلر
وسلام ویرسونلر اکر سلام آلورسه ثوابده شریك اولورلر واکر المزسه
کندی و باله کیرر و بر روایتده * فمن هجر فوق ثلث ایام دخل النار *
بیورلمشدر یعنی بر کیمسه که مؤمندن اوچ کوندن زیاده کسلسه وعداوت
ایلسه جهنمه داخل اولور یعنی کیرمکه مستحق اولور و بر مؤمندن کسلمك
وعداوت ایتمك حدی اوچ کون اولوب زیاده سی جائز اولمامق دنیالق
خصوصیچوندر وحدیث شریفلرا کا محمولدر اما آخرت اجلیچون
یعنی معصیت اشلینلری توبیخ وتأدیب ایچون مدت تقدیر ایتمکسزین
جائز بلکه مستحبدر تتمیم ابن ملك مشارق شرحنده ذکر ایدرکه اوچ
کیمسه رسول الله صلی الله علیه وسلم ایله تبوك غزاسنه کیتمیوب بلاعذر
قالدقلرندن او توری انلره اللی کون مقداری سلام وصباح ایتمیوب

صحابه کزینه دخی امر ایلدیکه اصلا بونلره التفات ایلمسونلر ونقل ایدرکه
حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم زوجهٔ کریمه سی صفیه نك
دوه سی سقط اولمغله آخر خاتونی زینبه امر ایتدیکه بربنك دوه سی
اکا ویرسون ودوه سی زائد وارایکن مابینلرنده برودت وضدیت حسبیله
دوه ویرمیوب بن اول یهودیه یه دوه می ویرسم کرك دیو سوکسی سببیله
حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ذی الحجه ومحرم آیندن
ماعدا صفرك برمقدارینی دخی انکله سوزسو یلشمیوب واصلا التفات
ایتمیوب عداوت ایلدی دیو یازمشدر ومتن نام کتابده یازمشدرکه حضرت
پیغمبر علیه الصلاة والسلام بریلان سوز سویلین کیمسه یه ایکی اوچ
آی قدر سوزسو یلمیوب التفات ایتمزدی دیو عایشه رضی الله عنها روایت
ایدر ومصابیح حاشیه سنده دیرکه معلومك اولەکه اهل هوایه واهل
بدعته هجر وعداوت ایتمك دائمیدر جمیع اوقاتده مادامکه توبه وانابت
ایلمیه یوقاروکی حدیث شریف عمومنده بونلر استثنا واخراج اولنمشدر
زیرا حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم دخی بو یوزدن ایلمشدر
کذلك دیننده طغیان وعصیان اوزره اولانلری ترك ایدوب عداوت ایلمك
مشروعدر تا حاللرین اصلاح ایدوب توبه لری ظاهر اولنجه انتهی (کینك
دردنجی سببی کین طوتدوغی کیمسه یه خورلق نظر یله نظر ایتمسیدرکه
تکبرلکدر بشنجی سببی کذبه مؤدی ووسیله اولماسیدر التنجی سببی غیبته
سبب اولماسیدر یدنجی سرینی افشایه سببدر سکزنجیسی استهزایه سببدر
طقوزنجیسی بغیر حق اذایه باعث اولدیغیدر اونجیسی صلهٔ رحمدن
وقضاء دیوندن ورد حقوقدن برینه مانع اولماسیدر اون برنجیسی
صاحبنی مغفرتدن منع ایلمسیدر و بو خصوصه دلیل ابن عباس رضی الله
تعالی عنهما روایت ایدرکه حبیب اکرم صلی الله علیه وسلم بیورمشدر
بر کیمسه ده که بو اوچ خصلتدن بری اولمیه ووفات ایلیه الله تعالی انی
یارلغار بری بوکه الله تعالی یه شرك کتورمیه و بری بوکه سحر باز اولمیه
و بری بوکه مؤمن قرداشنه کین طوتمیه وجابر روایتنده بیورمشدرکه
اعمال امت بازار ایرته سی و پنجشنبه کونی الله تعالی یه عرض اولنور

بیان اسباب کین ومقامات غضب

اول کیمسه که استغفار ایدیجی اوله یارلغنور واول کیمسه که توبه ایتمش اوله
توبه سی مقبول اولور وکین طوتیجیلر تا توبه ایدنجه مردود اولورلر ومعاذ
ابن جبل روایتنده بیورمشدر که الله تعالی شعبان شریفک نصفی کیجه سنده
جمیع خلقه نظر ایدوب مغفرت ایدر الا مشرکه وکینجی یه مغفرت ایتمز
بر روایتده تأخیر اولنورلر دیو کلمشدر (ایکنجی مقاله کینک سببی بیاننده درکه
غضبدر زیرا انسان غضبک لوازمنی ظهوره کتوره میوب اول غضبی
یوتقمغله قیانوب باطننده کین تولد ایدر بو خصوصده بش مقام واردر
(مقام اول غضبک تعریفی واقسامی بیاننده معلوم اوله که اذا ویره جک
شیلری واقع اولمدن دفع ایلمک ایچون قلب قانک قینامسنه غضب دیرلر
ودخی اذا واقع اولدقدنصکره شفای صدر وانتقام ایچون ظهور ایتمسنه
دخی غضب دیرلر و بو غضب مذموم دکلدر بلکه لازم وامر مهمدر
دین ودنیا انکله حفظ اولنور وشجاعت جهادکه عقلا وشرعا وعادة
ممدوح ومقبولدر بو غضبک اثارندندر انجق مذموم اولان غضبک
طرفینیدرکه آشغی طرفنه جبن دیرلرکه افات قلبک اون طقوزنجیسیدر
وجبنک معناسی قورقاق ومهانتلك دیمکدر و بو قتی مذمومدر زیرا
خصمنه واقرباسنه حتی زوجه سنه دخی غیرت وحمیتی ظهوره کلیوب
عورتدن کوتی اولمق پایه سیدر وخست نفس ومحلسز خورلق تحملی
ومنکرات مشاهده سنده سکوت ایتمك اقتضا ایلدیکندن اوتوری
مذمومدر وقرآن عظیم دخی بو آفتك ذمنی بیان ایدوب مناسبی اولانك
مدحنی بلدرر نتکیم اصحاب کرین حقنده * اشداء علی الکفار * بیورمشدر
یعنی صحابهٔ رسول کفار اوزرینه قوی و بها درلردر قورقق دکللردر
وحدیث شریفده دخی حضرت علی کرم الله وجهه روایتنده کلمشدرکه
پیغمبر علیه الصلاة والسلام بیورمشدر * خیر امتی احدها * یعنی
بنم امتمك خیرلوسی کسکین ویرار اولانلریدر و بو خصوصده غیرتی بیان
ایتدیکی یرده دخی دیلر ذکر اولنمشدر ایمدی لایق اولان بودرکه
بو آفته مبتلا اولان کیمسه قورقدیغی شیلره برقاج دفعه کیرمکله نفسنی
آلشدیره ومهانتلك آفتنی چوق ذکر ایدوب شجاعتك فائده لرینی اوقیه

ودکلبه تا که اول آفت زائل اولوب غضبی قوی اوله زیرا بو خصلت
یرامز اولدیغندن حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم دخی حقه
صغنوب (اعوذبك من الجبن) دعاسنی ایلدیکی مذکوردر و بونك ضدنه که
غضبك افراطی یعنی حددن آشوریسنه (تهور دیرلر بو دخی آفات قلبك

بیان تهور

یکرمنجیسیدر وحدت وعنف بوندن حاصل اولور و بو تهورك ضدینه
حلم دیرلرکه اخلاق حمیده نك بریدر وحلم اکا دیرلرکه نفسی غضبه
کتوره جك شیئك ظهوری وقتنده سکون نفس حاصل اولوب سبب
قویسز غضبه کلیه و ینه ازاجق شیئله دفعی دخی ممکن اوله و بو حلمك
ثمره سی لین ورفقدر وتهور برضرر عظیم مرض وعلاجی مشکل آفتدر
پس زیاده نفسله مجاهده وکیدرمسنه سعی لازمدر و بونك علاجی
درت شیئله اولور بری علمی ایکنجی عملی اوچنجی سببلرین کیدرمکله
دوردنجی ضدنی که حلمدر تحصیل ایلمکله اولور (ایکنجی مقام تهوری

بیان ازالهٔ تهور

کیدره جك علاج علمی بیاننده در و بو علاج تهوردن ایلرو و یا غضبه
کلمك اوزره ایکن کندونك تذکریله و یا غیرینك تذکیریله اولور اما غضب
علولندکده فائده ویرمز بلکه ضرر ویرر نتکیم برعلولنمش اتشه صو
دوکدکجه زیاده پارلر ایمدی بو یله محلده بو علاج علمی مفید دکلدر
و بو علاجك بیانی اولدرکه تهورك آفاتنی وغضب یوتقمغك فضیلتنی
بله سن اما آفاتی دورتدر اولکیسی اصل طاعتی افساد ایتمکدر و بو
خصوصده حضرت سرور کائناتدن حدیث شریف روایت اولنورکه
بیورمشدر صبر اوتی بالی افساد ایتدیکی کبی غضب ایمانی افساد ایدر
و بو غضبدن مراد لایق اولمیان یرده و یاخود لایق اولاندن زیاده
واشد اوله پس بو ینه تهور اولور اصل غضب دکلدرکه اول مقبولدر
وامر لازمدر زیرا پیغمبریمز علیه الصلاة والسلامدن دخی نیجه یرده
صادر اولمشدر نتکیم هجر آفتنده بیانی کچدی ولکن تهوره دخی اکثریا
غضب دیرلر نتکم بو حدیثده دخی او یله در وایمانی افساد ایتمه سنك وجهی
بودرکه اکثریا کشیدن شدت غضبده برفعل و یا برقول صادر اولورکه
کفری ایجاب ایلر ایکنجیسی الله تعالی نك مکافات ایلمه سی خوفیدر

زيرا الله تعالى نك قدرتى سنك قدرتكدن اعظمدر زيراسن قدرتكى اجرا
ايلسك محتملدركه الله تعالى يوم قيامتده كندى غضبنى انك اوزرينه
اجرا ايليه اوچنجيسى غضبدن عداوت حاصل اولمقدر پس عدوسنك
مقاتله كه وعرضكى يقمغه سعى ايلروسنك مصيبتكه كووب معاش
ومعاديكى مشوش ايليوب علم وعملكه فراغ خاطر قوماز ودوردنجيسى
غضب وقتده صورت وشكلنك چركنلكى وايصريجى كلبه ويا وز

بيان غضب يوتغماغك فائده سی

ارسلانه مشابهتيدر (اما غضب يوتغماغك فائده سى سكزدر اولكيسى
جنتك كندويه مهيا اولماسيدر تنكيم الله تعالى * والكاظمين الغيظ
والعافين عن الناس * آيت كريمه سنده وعد بيورمشدر ايكنجيسى
حورعين ده مخير قلنماسيدر وحورعين جنتده اول دخترلره ديرلركه
كوزلرينك بياضى غايت بياض اولوب سياهى قتى سياه وبيوككه
حوريلرك غايت رعنالريدر پس غضبن ترك ايدن آدم يوم قيامتده
قنغى سن ديلرسه الماسنه اجازت اولور وبو خصوصده وارد اولان سهل
بن سعد روايتى دركه رسول اكرم حضرتلرى بيورمشدر بركيمسه كه
قاقيمه سنى يوتقنسه اجراسنه قادر ايكن الله تعالى يوم قيامتده جميعا
خلائق حضورنده مخير ايلسه كرك قنغى حورى يى ديلرسه السون
اوچنجيسى دفع عذاب اللهدركه حضرت انس رضى الله تعالى عنه
روايتنده كلمشدر بركيمسه كه غضبنى دفع ايلسه الله تعالى حضرتلرى
اندن عذابنى دفع ايلردردنجيسى اجر عظيم اولمقدر ابن عمر رضى الله
تعالى عنه حضرتلرى روايتنده بيورلديغى كبي عندالله تعالى اول
جرعه دن اولو جرعه يوقدر كه بركيمسه الله تعالى حضرتلرينك
رضاسن استدكده غضبن يوتقنه بشنجيسى الله تعالى حضرتلرينك
حفظ وامانده اولماسيدر التنجيسى الله تعالى حضرتلرينك رحمتيدر
يدنجيسى الله تعالى حضرتلرينك محبتيدر دليلارى بودركه ابن عباس
رضى الله تعالى عنهما حضرتلرى رسول كبريا صلى الله تعالى عليه
وسلم حضرتلرندن روايت ايدركه بيورمشدر بركيمسه ده كه اوچ
خصلت اولسه الله تعالى حضرتلرى انى كندى امانته اندروب ورحمتيله

انى

انى ستر ايدوب محبتنه ادخال ايدر برى نعمت ويرلدكده شكر ايليه
وقادر اولسه عفو ايليه وغضب ايلسه فرار ايليه وبو مذكور فائدهلر
مجرد قاقيمغى يوتقماق ايچوندر اما فى عفو ايلسه نفعى اكثر واعظمدر
زيرا عجزله عفو اولندقده بوقدر ثواب ويرلنجه يا قدرت اجراء غضب وار
ايكن عفو اولنمده نهلر ويرلسه كرك وبوكا الله تعالى حضرتلرينك بو قولى
دلالت ايدر * وليعفوا وليصفحوا الا تحبون ان يغفر الله لكم * معناسى
ديمك اولور كه صوچلولرى عفو ايلسونلر دخى اعراض ايلسونلر
سومز ميسكز كه الله تعالى حضرتلرى سزى مغفرت ايليه (مقام ثالث

بيان علاج عملی غضب

علاج عملى بيانده در وبو علاج عملى غضبك حركتندن صكره اولور
وبو دخى درت شيدر برسى آبدست المقدر تنكيم عطيه روايتنده
رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم بيورمشدر تحقيقا غضب
شيطاندندر وشيطان آتشدن يرادلمشدر وآتش صوايله سوندريلور
پس سزدن بريكز غضبه كلسه كز آبدست آلوك ايكنجيسى اوتورمق
وياصدنمقدر تنكيم ابوذر روايتنده بيورمشدر سزدن بريكز طورركن
غضبه كلدكده اوتورسون اكر غضب دخى كيتمزسه ياتسون اوچنجيسى
استعاذه در تنكيم سليمان بن صرد رضى الله تعالى عنه حضرتلرى
روايت ايدركه ايكى كيمسه حضور نبى ده چكشديلر پس برينك يوزى
قزاروب غضبله سوكمكه باشلدقده حضرت پيغمبر ايتدى بن بركلمه
بلوردم اكر اول كلمه يى ديدى اندن غضب كيدرديكه اول كلمه
* اعوذ بالله من الشيطان الرجيم * دردنجيسى غضبه مخصوص دعا
اوقمقدر تنكيم حضرت عايشه رضى الله عنها روايتنده ديركه بن
غضبناك ايكن بر دفعه حضرت پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم
كلوب بنى اول حالده كورنجه بورنمك اوجنى مبارك پرمقلريله اوغدى
وديديكه اى عايشه جك بو دعائى دى * اللهم اغفر لى ذنبى واذهب
غيظ قلبى واجرنى من الشيطان * وحضرتك عايشه يه تصغيراداسيله
خطابنده تنبيه واردركه غضبه كلمك تكبرلكدن ناشيدر پس لايق اولان
بودركه تواضع ايدوب كندويى حقير طوته دردنجى مقام علاج

قلعی یپانده در و بو علاج غضبك سببلرین کیدرمکله اولور وسببی منصب وریاسته حرص وتکبر وعجبدر و بو اوچدن بریسی هر کیمده که موجود اولسه ادنی شیئله کندینه نقص وهم ایلیوب غضبه کلور وبو اوچ علاجی چکدی وغضبك سببلرندندر مجلسنز لطیفه ایتمك وکیمسه‌یی استهزا وذم ومجادله ایتمك وضد دوشمك وکیمسه‌یی دلیله انجتمك کذب وغیبت ونمیمه وشتم ایتمك کبی ویا فعلله انجتمك ودوکمك ومالی المق وحقنی منع ایتمك کبی وبو اشیا اکثر ناسه غضب ایتمکه باعثدر ایمدی بو سببلردن اجتنابه مداومت ایلمك کرك که بیله‌سن علی التحقیق بعض کیمسه‌لر بونك کبی شیلره حمول اولورلر اول زمان بونلردن حلال اولانی ازجق واقع اولسه قایرمز اما اکر سنك غیرکدن بو اسباب غضب صادر اولورسه سکا لازم اولان عفو وحلمدر اکر عفوه قادر اولمازایسك صبر ایدوب یوتقون ویا خود انکله برابر اولاجق مرتبه انتقام آل واکر بونلردن برینه قادر اولمازسك ایمدی بویله غضبه کله‌جك یرلره وارمه واویله یرلرده اوتورمه واکر ناکهانی بویله مظنه‌یه وکوکل طاریله‌جق مجلسه قضا ایله دوشسك ارسلاندن فرار ایندیکك کبی اندن فرار ایله زیرا معاشرت اضداد در و بو عذاب الیمدر نتکیم بعض مفسرین حضرت سلیمان صلوات الله تعالی علی نبینا وعلیه حضرتلرینك هدهدی کوزندن غائب اولدیغندن * لاعذبنه عذابا شدیدا * دیدیکنده عذاب شدیددن مراد ضدی اولان بر قوشله بر قفسه قپامق مراد ایلمشدر دیمشلر وخواجهٔ حافظ دخی بو معناده دیمشدر

(بیت) * چاك خواهم زدن این دلق ریایی چکنم *
* روح را صحبت ناجنس عذابیست الیم *

وغضبه زیاده باعث سبب جاهللرك اول غضب و تهوری مردلك و دلاورلك وغیرت وحمیت وجرءت دیدکلریدر حتی نفسی خلقك اول کلامنه ومدحنه میل ایدر واول تهوری هنرعد ایدر واکا بردن ازاجق قباحت ایچون غضب عظیم ایتدکلرینی مدح یوزندن حکایت ایتدیکلری غضبه باعثدر زیرا نفوس کندونی اکابره تشبه ایتمکه

مائلدر پس بو مذکورك جمله‌سی خطاء محض وجهالتدر زیرا بو مرتبه تهور نقصان عقلدن ناشی قلبده بر مرضدر کورمزمیسنکه خسته آدم صاغ کیمسه‌دن زیاده غضبه کلور و پیر آدم اورطه یاشلی آدمدن وعورت اردن زیاده غضبناك اولور هم اولدرکه غضبك یکوب زیر دستکه آله سك نتکیم ابن کمال رحمه الله نکارستان نام کتابنده یازرکه حضرت حسن رضی الله عنه خلافتی زماننده اصحاب کراملە سفره‌یه اوتوروب طعام یرکن قوللرندن بری سفره‌یه بر صحن شوربه کتوروب قویاجق محلده ایاغی دوشه‌میه ایلشوب شوربه‌یی تا حضرت حسن رضی الله تعالی عنهك یقاسنه دوکدی عبدك عقلی باشندن کتدی حضرت حسن قوللك بشره‌سنه نظر ایتدی کوردیکه قورقوسندن بکرنده قان اثری یوق همان آتش غضبنه دریاء حلمی غالب کلوب قوللك صوچنی عفو ایلدیکندن ماعدا خوف ایتمه وار لوجه الله مالمدن آزاد اول دیو عبدی کمال حلمی سببیله شاد وخندان ایلیوب کندینی رضاء رحمانه مصادف ایلدی ایمدی کشی غضبك اوضاعنه میل ایتمکدن صاقنوب بونك کبی سلطانك طور وطرزنه میل ومحبت ایتمك لازمدر باخصوص سلطان عشرهٔ مبشره‌نك بری ایکن مقامی علی التحقیق جنت اولدیغین بیلور ایکن واول شخص کندی قولی ایکن ینه غضبی اقتضاسنی اجرا ایلمیه یازککه دنیادن نه یوزدن کیده‌جکمزه الهمز ده حجت یوغیکن و بهر روز کندیمزی هزار کره غضب الهی‌یه مستحق ایدرایکن نه استحقاقمز اوله که غضبمزی اجرایه سعی ایدوب قدرتمز یتدکده عفو ایتمیه‌یز (بری دخی غضبه باعثلردن شرع شریف بویله بیورمش دیوب امر معروف ونهی عن المنکر ایدنلر غضب وحدتله سو یلرلر یدر زیرا اشیدن جاهل ایسه انی واعظك سوزیدر واول اکا طوقنمق ایچوندر ظن ایلر وغضبه کلور اما اشیدن عالم ایسه عجب وکبر اظهار ایدوب غضبه کلور ایمدی بو غضبك علاجی رفقله و یواشلغله وشارع شریعته اضافتله اولور یعنی الله تعالی حضرتلری بویله بیورمش و پیغمبری بویله بیورمش دیمك کبی

وممکن ایسه سربجه شرایع تعلیمنی ایلیوب نصیحت ایلیه وغضبه
باعث اولاندن بری متکلمك مرادینی اکلامیوب ظننده خطا ایلمسیدر
ایمدی متکلمه لازم اولان کلامنده مرادینی بیان ایلیوب اجمال ایتمکدن
ویادکلینه اذا ویره جك کلامدن احتراز ایلمکدر وسامعه دخی لازم
اولان سویلنن کلامی قویجه دکلیوب تأمل ایلمکدر ومؤمنه حسن
ظن ایلیوب کلامنی خطایه حمل ایتمك کرك واکر اول سامع کلامده
شبهه وخطا بولوب تأویلنی دخی ایلمسه وبویله ایکن ینه شبهه‌سی
قالسه سویلیاندن سؤال ایلیوب سوء ظنه عجله ایتمیه (وغضبه باعث
اولاندن بری برضررلی ایش اشلمکدر تکیم برآدم برصیده اوق آتدقده
برانسانه ویامالنه اصابت ایدوب تلف ایلسه ایمدی بویله ایشه شروع
ایدن کیمسه‌یه کمال تجسس لازمدر وضرری اولان آدمه دخی لازم
اولان بودرکه ممکن ایسه عفو ایلیه قادر دکل ایسه امر شریعت
اوزره تضمین ایتدیره یوخسه تهور ایتمیه (وباعث غضبدن بری حب
دنیا ودنیایه حرصدر مثلا برکیمسه برغنیدن برشیئی طلب ایتدکده
ویرمسه حب دنیا وحرص انی غضبه کتورر اما اکر غضبی مجرد کلامنی
رد ایدوب اجابت ایتمدکلرندن اوتوری ایسه غضبی تکبردن ویاعجبدندر
حب دنیادن دکل تکیم بعض کیمسه برمباح یاحرام شیئی شفاعت
ایلدکلرنده سوزی کچمینجه غضب ایدر تکبر وعجب جهتندن (وسببك
بری غدردرکه بلا اذن عهدی بوزمغه دیرلر وآفات قلبك یکرمی
برنجیسیدر تکیم ابو سعید خدری رضی الله عنهدن روایت اولنورکه بیان غدر ونقض عهد
حضرت رسول الله بیورمشدرکه * هر غدارك یوم قیامتده برسنجاغی
اولوب مقعدی قتنه قونوب یوقاری اوجی نقض عهدی قدر یوکسك
اولوب خلایق ماینده تشهیر اولنور * وغدر حرام وضدی اولان
حفظ عهد واجبدر واکر عهدی بوزمق اقتضا ایدر ایسه اعلام
واجبدر (بری دخی خیانتدر وآفات قلبك یکرمی ایکنجیسیدر وبودخی
حرامدر وضدی امانتدرکه واجبدر تکیم حضرت انس رضی الله عنه بیان آفات خیانت
روایتنده رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بیورمشدر * لا ایمان لمن لا امانت له

ولادین لمن لاعهد له * معناسی امانتی اولمیانك ایمانی یوق وعهدی
اولمیانك دینی یوق دیمکدر وامانت وخیانت فعلده اولدیغی کبی سوزده
دخی اولور تکیم ابو هریره رضی الله عنه روایتنده رسول الله صلی الله
علیه وسلم بیورمشدر * مشاوره‌سی طلب اولنان کیمسه امین اولمق کرك *
وبرکیمسه علمسز فتوی ویرسه کناهی فتوی ویرنکدرکه کلامده
غیری یه خیانت ایلمشدر وبرکیمسه دین قرنداشنه طوغری ایشی بلور
ایکن غیری یه اشارت ایلسه تحقیق اکا خیانت ایتمش اولور وامام غزالی
دیمشدرکه برکیمسه برسوزی سویلدیکنده صاغنه صولنه باقنسه اول
سوز امانت اولورانی فاش ایتمك کرك صراط سویده بو آیت کریمه‌نك
عمومی دلالتیله جمیع حقوقده امانته رعایتی واجبدر اول آیت کریمه بودر
ان الله یأمرکم ان تؤدوا الامانات الی اهلها * معنای شریفی تحقیق الله
تعالی حضرتلری سزه امر ایدرکه جمیع امانتلری اهلنه ادا ایده سز
وسبب نزولی بودرکه حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم مکهٔ
مکرمه‌یی فتح ایلدیکنده عثمان بن طلحه رضی الله عنه بیت مکرمك
بوابی اولوب مفتاحی انك النده ایدی اصحاب طلب ایلدیلر ویرمدی
حضرت علی رضی الله عنه مذکور عثمانی طوتوب اللرین آردنه بوکوب
زورله مفتاحی الندن آلدی پس اول حینده بو آیت کریمه نازل اولوب
حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم عثمانی کتوردوب سؤال
ایلدی نیچون مفتاحی مانع اولدك ایتدی یا محمد سنی رسول الله اولدیغك
بلمدم آنکیچون مانع اولدم دیدی رسول الله علیه الصلاة والسلام
حضرت علی یه امر ایتدی مفتاحی عثمانه ویردی الله تعالی بویله امر
ایتدی خالدة تالدة سنك اولسون دیو بیوردی * عثمان دخی اول دفعه
اسلامه کلدی ومفتاح انده قالوب اندنصکره قرنداشنه بعده اولادنه
بطنا بعد بطن ویرله کلمشدر دیو تحریر اولنمش (وباعث غضبدن بری
خلف وعددر وآفات قلبك یکرمی اوچنجیسیدر وبونك ضدی عهده
وفادر والله تعالی حضرتلری وعدنه خلف ایدنلره عتاب طریقیله
* کبر مقتا عند الله ان تقولوا مالا تفعلون * بیورمشدر یعنی عندالله

سزك قتی مبغوض كراشلمیجك ایشی وعد وقول ایلیوب اشلمینلر یكزدر
وحدیث شریفده ابوهریره رضی الله عنه روایت ایدركه * منافق
علامتی اوچدر اكر صاحبی نماز قیلوب وصائم دخی اولور ایسه بری
بوكه سوز سویلسه یلان سویلیه وعد ایلسه مخالفت ایلیه وامانته
خیانت ایلیه حضرت عمرو بن العاص روایتنده رسول الله علیه الصلاة
والسلام بیوردر * بر كیمسه ده درت خصلت اوله خالص منافق اولور علامت منافق
وبر كیمسه دنكه بو درتدن بری اوله تفاقدن بر خصلتی اولمش اولور
تا ترك ایدنجیه دك امانت قونسه خیانت ایلیه سویلسه كذب ایلیه
عهد ایلسه غدر ایلیه خصومت ایلسه معصیت ارتكاب ایلیه * ایمدی
برآدم برشیئی وعد ایلسه اكر نیتنده وعدنه خلف ایتمك وار ایسه
بالقصد كذبی اختیار ایتمسیله اول وعد ایتمسی دخی حرام اولور اما
وفا نیتیله وعد ایلمك جائزدر ولكن اكثر علمامز قتنده وعدنده وفا
ایلمك واجب دكل مستحبدر پس وعدنده خلف مكروه اولور كراهت
تنزیهیه ایله بو حدیث شریف دلالتیله كه رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم بیورمشدر * چونكه برآدم وعد ایلسه ووعده وفایی نیت ایلسه
بعده وفا ایتمسه اكا وبال یوقدر وامام احمد وتابعلری قتنده وعدنده
خلف مطلقا حرامدر ایمدی بو خصوصده شبههٔ خلاف وآیت
نفاق اولمغله سالكه لازم اولان بودركه محل خلافدن احتراز ایلیوب
لایق اولان وجه اوزره وعدنده خلف ایتمكدن پرهیز ایلیه وعدنده
صادق اولمق ممدوح حق اولدیغندن اوتوری حضرت اسماعیل علیه
السلام حقنده الله تعالی * انه كان صادق الوعد * دیو بیورمشدر
ووعدنك بیانده علماء مفسرین دیمشلردركه بر كیمسه ایله بر محلده ملاقی
اولمغه وعد ایلمشدی پس حضرت اسماعیل محل موعوده واروب اول
آدمی اوچ كون انده قتلاندی تاكه وعدنه خلاف چیقمیه دیو بیان
ایلمشلردر (وغضبه باعث اولانلردن بری برمهمه مشغول ویا برغم
وغصه لی آدمه ویا بر محزون كیمسه یه عرض حاجات ایتمكدر وغضبه
باعث صبیدن ومجنوندن وحیواندن صادر اولان اوضاعدر مثلا

صبینك چوق اغلمسی كبی ودلینك سوكمسی وطوارك سورچمسی كبی
وكاهی اولوركه بو سببلردن غضبناك اولان كیمسه حیوانه سوكوب
لعنت ایتمكه وضرب ایتمكه باشلر وبو ایشلر انواع غضبك قتی قبیحیدر
وبونك منشائی خبث طبیعتدر (تتكیم اخلاق علائیده بو محلی تفصیل
ایدوب دیركه تهذیب نفس وتبدیل خلق ایتمیان طائفه دن بعضیسی
شول مرتبه سلطان غضبه تابع ودائرهٔ عقل وفكردن منخلع اولورلركه
غضب افراد انسان شتم وضرب خدام وغلمان درجه سندن تنزل
ایدوب حیوانات عجم كه جمله حركتلری معقول ومناسب وموافق
مراد مالك وصاحب اولمق محالدر غضب وتهدید وشتم وضرب شدید
ایلر باركیر مسكین ضعف هزال وسیر علی الاتصالدن درمانده وزبون
ایكن ناكاه سورچوب دوشسه راكبی غضب وجنونندن ضرب
ومهزول پهلوسنی غرقهٔ خون ایلر ویا تازیانه وچوپله كفلنی یعنی صغریسن
مویدن بیرون ایلر ولعن انسان ذوات اهل ایمانه غایتده لازم
الاجتنابدر وشرع شریفده اندن منع عظیم وارد اولمشدر حتی بر خاتون
حضرت رسول الله علیه السلام ایله حج سفرنده ایدی ناكاه دوه سنه
لعنت ایلدی حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلام غایت محزون
اولوب فرمان ایلدیكه بو ناقهٔ ملعونه بزمله همراه اولمسون پس خاتونك
اثواب وهودجن آلدیلر وناقه یی عاری یولده قیوب یبانه صالدیلر
(وبعض جهال كندی جهالتنی ختم وكندی كندویه شتم ایتمكه
شروع ایلیوب بره فلان بن فلانك طواری دیو كندویه ویا فلانك
صاتدیغی دیو بابیجی بی كناهه قذف نامشروع ایلر وبعض جهال
بو مرتبه دن دخی تنزل ایدوب جماد محضه شتم وضرب وادراك جزئیدن
بی بهره اولان اجسام ایله جنك وحرب ایلر كلید آچلمز ایسه شكست
ایتمك ایچون اوستنه بالطه صلار ودولبندی صارلمز ایسه یره اوروب
اوستنه دپه لر ایله چلار وقلم مرادی اوزره قطع اولمز ایسه غضبندن
شكسته ایدر ومدادی غلیظ اولور ایسه دواتی یره اورر وبعض
سفها كشتی نشین اولدقده باد مرادی اوزره استمز ایسه باده كه

امر حقله مأموردر بی کامه شتم ایدوب سقط سویلر و بونك امثالی
افعال که فی الحقیقه ایشلینه سبب ضحك واستهزا وعجبدر و بین
العقلا رسوایلغنه سببدر وانی شجاعت اکلیان جاهل ومغروردر و بنه
طریقتده دیرکه بعضیلری کندی فعلنه غضب ایدر مثلا سورچوب
دوشسه و یا کیمسه کندینه احسان ایتمسه کندی نفسنه سوکر ولعنت
ایدر و بعضیلر کندی کندینی ضرب ایدر بو دخی محض جهالتدر اما
مذکور غضبلرك اك یرامزی وقبیحی اولدرکه الله تعالی حضرتلرینك
امرنده ونهینده الله تعالی حضرتلرینه غضب ایلیه نیچون امر ایتمش
ویا نهی ایتمش دیه ویاخود سنت رسولدن حضرت پیغمبر علیه
الصلاة والسلامه غضب ایده واکثری بو غضب برغیری شیئه غضبه
کلدیکندنصکره ویاخود برغیری کیمسه الله تعالینك امری ونهی
بودر ورسول اللهك سنتی بودر دینلدکده ظهوره کلور اولکیسنك
مثالنی شیخ زاده رحمه الله *وماقدروا الله حق قدره* آیت کریمه سنده
تحریر ایدرکه مدینه یهودیلرینك رئیسی مالك بن ضیف برکون یهودیلر ‏ حکایت مالك بن ضیف
ایله حضرت پیغمبر علیه السلامك مجلس شریفنه کلدیکه بعض
مسئله صوروب الزام ایتمك دعواسیله پس حضور نبی علیه السلامه
کلدیکنده رسول الله علیه الصلاة والسلام سؤال ایتدی من بورمالکه
*طوغری سویله الله تعالی حضرتلری توراتده ان الله یبغض الحبر
السمین بیورمش میدردیدی معناسی بودرکه الله تعالی تحقیق سمین عالمی
سومز دیمکدر مکر اول رئیس علمالری اولان مالك سمین یلبد ایدی پس
انکار ایتیوب بلی الله تعالی اویله بیورمشدر دیدی همان قومی مالك
اوزرینه باقشدیلر اول دخی غضبه کلوب ما انزل الله علی بشر من شیٔ
دیدی یعنی الله تعالی بشره کتاب قسمندن برشیٔ کوندرمشدر دیو
توراتی دخی انکار ایتدی پس یهودیلر رئیسلری ایله مجلس نبی علیه
السلامدن قالقوب کتدیکنده نه سوز سویلدك دیو رئیسلرینی مؤاخذه
ایلدیلر غضبم سببیله سویلدم دیدی انلر ایتدیلر غضبه کلدکجه چونکه
دینکدن چیقارسك سن بزه رئیس اولمازسك دیو عزل ایلیوب غیریسن

نصب ایلدیلر (وسنته مثال روایت اولدیغی اوزره بردفعه هرون الرشید
مجلسنده حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلامك قباق سودیکی
ذکر اولنوب سومسی سنتدر دیدکلرنده مجلسدن بری بن سومم دیو مخالفت
وعناد کوسترمکله امام ابو یوسف نطع دوشنسون وجلاد کلسون دیو
امر ایلدی ایمدی بوندن فهم اولندیکه غضب که مخالفتدن نیچه مرتبه
بوقار یدر ونیچه کشی یی دیندن چیقارر بو اجلدن رسول الله صلی الله
علیه وسلم بیورمشدرکه *الغضب یفسد الایمان* و بنه طریقتده
دیرکه اما کشی طاعته کاهللکندن ومعاصی یه حرکتندن و یاخود بعض
نافله لری ترك ایتدیکندن کندی نفسنه غضب ایلمك وامور شاقه یی
تحمیل ایلمك و یاخود عهد ونذر ایتمك که بوندن بویله نفسنی عبادته
جبر ایلیه بو غضب مقبولدر غیرت دینیه دندر کذلك معاصی ومنکراتدن
برشیئی کوردکده غیرت زیرا حمیت دین ایچون غضب فی الله در ولکن
اعتدال رعایتی شرطدر پس قولده حد مشروعی تجاوز ایتمك کرك
مثلا بره کافر بره منافق بره زانی بره لوطی بره سارق دیمك کبی زیرا
بونلرك جمله سی حرام تهور اولمش اولور بلکه سوکمکه محتاج اولورسه
بره جاهل بره احمق دیه کذلك فعلده دخی حد مشروعی کچمیه مثلا
ضرب شدید و یاره لمق وتلف نفس ایتمك مرتبه لری اولمیه همان
معصیتدن کچمك وآیرمق ممکن اولمز ایسه ضرب ایلیه اما ضرورت
مقدارنجه ایدوب زیاده ایتمیه بو خصوصده محتسبلردن چوغی خطا
ایدوب حددن آشوررلر پس خیرلری شرلرینه دکمز اولور (واخلاق
علائیده دیرکه امام غزالی رحمه الله بیوررکه سلطان حال غضبده
رعیت اوزرینه حکم ایتمك روا دکلدر زیرا غضب آدمی کندی
خلقندن اخراج ایدر پس جائزدرکه حکمی ظلم وسیاستی جور اوله
مصنف رحمه الله اخلاق مزبوره ده دیرکه حدیث نبوی ونور حکمت
مصطفویده رسول اکرم ونبی محترم صلی الله علیه وسلم حضرتلری
لا یقضی القاضی وهو غضبان بیورمشدر چون غضب فنون
جنوندن برنوع واقسام سکردن برقسمدر پس مجنونك عقد حکمی

فاسد وسکرانك بازار قضاسی کاسددر زیرا محل علم قلب ومنزل
فکر دماغدر ایکیسی دخی تنك وطار وپردخان وشرار اولیجق دقایق
عدل وعلم وحکم انده نیجه ظاهر اولور وغضبك مضرت جسمانی
وروحانیسی بی حسابدر وکاه غضب فجأة موته سبب اولور زیرا حرارت
غریزیه قلبده در ومرکب روح حیوانیدر غضب سببیله خارجه
متوجه اولیجق مرکزنده کفایت مقداری روح قالمیوب موت مفاجاه
حاصل اولور وبعض خلفاء راشدین حین غضبنده اقامت حد ایتمکدن
امتناع وتأخیر ایدرلردی تاکه حال غضبده نفسه انتقام حظی بولنمیوب
خالصا لله اجرای حق اولمش اوله نتکیم حضرت فاروقدن حکایت
اولنور که برسکرانه ملاقی اولوب اقامت حد شرعی یه متوجه اولدقلرنده
فحش وسقط وشتم وغلیظ سویلمکه باشلدی فی الحال طره سنی
قالدرمش ایکن ینه اورمیوب ایندردی بومعنایی ملاحظه بیوروب
تأخیر ایلدی وعمر بن عبد العزیز برکیمسه یه تعزیر امر ایتدکده اشکاره
فحش وشتمه باشلدی پس تعزیردن فراغت ایدوب اکر بنی غضبه
کتورمیدك سنی تعزیر ایدردم دیمشلر واخلاقده دیرکه امزجهٔ بشریه
بیان امزجهٔ بشریه
قبول غضبده برابر دکلدر بعضنك مزاجی کبریت وبارود مقوله سیدرکه
برشرر طوقنمغله یارلر بومزاجك صاحبی انتقامی موجب برکلمه اشتسه
ویا مشاهده ایتسه فی الحال متألم اولوب غضبی علولنوب نصح وپند
دکل بلکه قید وبندله دخی دفع اولنمز وبعض مزاج روغن کبیدرکه
برآز اتش اصابت ایلسه درون تابه ده براز ازار وغلیان ظاهر اولوب
بعده طوتشسه کرك کبریت وبارود کبی تیز دکلدر وبعض مزاج فوری
اودون کبی یانمسی وطوتشمسی اسان اما روغندن نیجه مرتبه اشاغیدر
وبعض مزاج یاش اودون کبی یانمه سی مدت وخدمت استر اما
طوتشدقدنصکره ادنی فراغتله منطفی اولمز وبو مرتبهٔ اخیر عاقل حلیم
ووقور سلیم کیمسه مثالیدر وباعث غضب علی التدریج جمع اولمغله
بوقوت پرلشسه کرکدر اول سببدن حدیث رسالت پناهیده * ایاکم
وغضب الحلیم * دیو وارد اولمشدر کذلك حدیث شریفده وارد

اولمشدر

اولمشدرکه انسان غضب حالنده برنیچه طبقه در بری اولدرکه غضبه
کچ کلور وینه تیز کچر وبری دخی اولدرکه غضبه کچ کلور اما کچ کچر
بری دخی اولدرکه غضبه تیز کلور تیز کچر بری دخی اولدرکه غضبه
تیز کلور اما کچ کچر وبو اقسامك افضلی اولکیسیدر واقبحی قسم اخیردر
بیان مقام حلم
زیرا صفت غضب چونکه مذمومدر هرنه قدر قلیل اولورسه ممدوحدر
(بشنجی مقام حلم بیاننده در) حلم اکادیرلرکه غضبی هیچ حرکت ایلمیوب
سکون نفس اوزرینه اوله وبو خصلت کمال عقله وقوه غضبك انکسارنه
وعقله مطیع اولماسنه دلالت ایدر وبو حلم تحلمدن افضلدر زیرا تحلم
غضب حرکتندنصکره انی یوتقمغه دیرلر که کظم غیظدر بوایسه
زیاده مجاهده استر تاکه غضبن باصدیره پس بو محلده اوچ مقصد
واردر (اولکی مقصد حلمك فائده لری بیانده در بودخی درتدر اولکیسی
الله تعالی نك محبتیدر نتکیم عایشهٔ صدیقه رضی الله تعالی عنها حبیب
اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمدن روایت ایدر غضب ایتدکده حلم ایدن
کیمسه یه الله تعالی نك محبتی واجبدر وفاطمة الزهرا رضی الله عنها
روایتنده بیورر الله تعالی پرهیز وحیا صاحبی اولان حلیمی سور وابرام
ایدوب فحش سویلینی سومز (ایکنجی فائده سی زینت اولوب محمد علیه
الصلاة والسلامه مطلوب اولماسیدر نتکیم ابن عیینه روایت ایدرکه
حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلمك دعاسندندر * اللهم اغنی
بالعلم وزینی بالحلم وکرمنی بالتقوی وجملنی بالعافیة * اوچنجی فائده سی
علمه قرین اولماسیدر ویا انکله معا مأمور اولماسیدر نتکیم ابو هریره
روایتنده بیورمشلر علمی طلب ایلیوك وعلمه سکینت وحلمی طلب ایلیوك
وتعلیم ایتدیککز کیمسه یه وتعلم ایتدیککز کیمسه یه ملایمت ایدك وعلمانك
جبابره سندن اولمالك تاکه جهلکز حلمکزه غالب اولمسون دردنجی فائده سی
رفع درجات وشرف بنیان تحصیلیدر نتکیم عبادة بن * صامت روایتنده
بیورمشدر اکاه اولك سزه خبر ویریمی الله تعالی سزك بنیانکزی
جنتده نه ایله عالی وشریف ایلر ودرجاتکزی رفیع ایلر بلی یا رسول الله
خبر ویردیلر بیور دیکه جاهل اولانه حلیم اولك سزه ظلم ایدنه عفو

ايدك ومحروم اولانه اعطا ايدك وسزدن كسيلنى صله ايلبوك ايكنجى مقصد
حلمك ثمراتى بياننده در يعنى حلمدن لين ورفق حاصل اولوب بنه انك
فوائدى واردركه بشدر اولكيسى جهنمك حرام اولما سيدر نتكيم
ابن مسعود رضى الله عنه سرور كائنات عليه افضل الصلواتدن
روايت ايدركه بيورمشدر سزكا خبر ويريمى جهنمه كيم حرام اولور
وكيمه جهنم حرام اولور هرمرد غريب كه سوزنده وفعلنده ملايم اوله
ايكنجى فائده سى بندر نتكيم عايشهٔ صديقه رضى الله تعالى عنها روايتنده
بيورمشدر رفق يمن در يوغونلق شومدر اوچنجى فائده سى خيردن
محروم اولمامقدر نتكيم جرير روايتنده بيورمشدركه رفقدن محروم اولان
خيردن محرومدر دردنجى فائده سى رفق صاحبنه زينتدر بشنجى فائده سى
الله تعالى حضرتلرينك محبتى در نتكيم عايشهٔ صديقه رضى الله تعالى عنها
روايتنده بيورمشدر هرشيده كه رفق اوله اكا زين ويرر وهر يردنكه
رفع اوله اكاشين ويرر ومشارقده مذكوردركه بردفعه حضرت پيغمبر
عليه الصلاة والسلامه يهوديلر كلوب السأم عليك يا محمد ديديلر
حضرت عايشه انده موجود ايدى بوسوزدن غضبه كلدى زيرا سأم موت
معناسنه در پس بونلرك كلامنى رد ايچون (السأم عليكم وغضب الله
ولعنته) ديدى حضرت عايشه نك بوكلامندن حظلنميوب * عليك
بالرفق فان الله رفيق يحب الرفق * ديدى ديمك اولوركه اى عايشه
رفقدن وكوزل سوزدن آيرلمه الله تعالى حضرتلرى رفق ايديجيدر
رفق ايده نى سور عايشهٔ صديقه ايتدى يانه ديدكلرينى اشتمدكمى
يارسول الله بلى اشتدم ولكن عليكم ديمكله انلرك كلامى رد اولوردى
زياده يه حاجت يوغيدى بيوردى ايمدى بودخى رفقك مرغوبيتنه
وفضيلتنه دلالت ايدر (اوچنجى مقصد حلمك طريق تحصيلى بيانده در
پس حلمى اولميان كمسه ابتداء تحمل ايليه يعنى كندى نفسنه حلمى جبر
ايليوب غضبنى دفع ايتمه ده تكلف ايليه تاكه واره واره عادت وطبيعت
اولوب حلم حاصل اوله وبوخصوصده ابو الدردا حضرت پيغمبردن
حديث شريف نقل ايدركه بيورمشدر حلم تحمل ايله وعلم تعلم ايله

حاصل اولور وبركمسه كه خيرى اختيار ايلسه اعطا اولنور وبركمسه كه
شردن صاقنسه الله تعالى حضرتلرى انى حفظ ايلر وبعض سلفدن
منقولدر ديمشكه بردلى مردار غضبناك كمسه ايله نيچه زمان ساكن اولوب
انك اذاسنه صبر ايتدم وطارلديغم وقت يوتقندم حتى ملكه صاحبى
اولوب حليم اولدم واخلاق علائيده يزاركه سقراط حكيمه ابناء دولتدن
كمسه لر قيز ويرمكه راغب ايكن بر بد خوى وناجنس دلازار خاتون
اختيار ايدوب الدى تاكه اول دلازارلك ايتدكجه وغضبه كتوردكجه
غضبنى يوتقنوب حلم خصلتنى تحصيل ايده يم ديو بوحكيم كامل انى
اختيار ايتمش (صاحب طريقتدركه هر برخلق حسن تواضع اولسون
شجاعت اولسون سخاوت اولسون هپ بويوزدن تحصيل اولنور
يعنى نفسنه جبرا بوخصلتلرى اظهار ايتمكله خلق حاصل اولور
بيان آفات سوء ظن — وهر يارامز خويى كيدرمسنه بويوزدن تكليفه سعى ايليوب وضدیله
چوق چوق عمل ايتمكله زائل اولور (منكرات قلبك يكرمى دردنجيسى
رب العزته ومؤمنينه مجرد وهم وشك ايله سوء ظن ايلمكدر بوايسه حرامدر
الله تعالى حضرتلرى قرآن عظيمنده * يا ايها الذين آمنوا اجتنبوا
كثيرا من الظن ان بعض الظن اثم * بيوردى معناى شريفى اى شونلركه
ايمان كتورديكز ظنك چوغندن اجتناب ايلبوك تحقيق بعض ظن
وبالدر قاضى بيضاوى بيض الله وجهه بوآيت كريمه نك تفسيرنده
ديركه كثيرك مبهم اولمسى هرظن اولنان ظنده دوشنوب اهتمام ايتمكى
ايجاب ايدر تاكه ظنك قنغى قبيلندن اولديغى بيلنه زيرا ظن واردركه
اكا تابع اولمق واجبدر مثلا عملياتدن دليل قطعى بولنميان يرده والله
تعالى حضرتلرينه حسن ظن ايلمك كبى وظن واردركه اكا تابع اولمق
حرامدر الهياتده ونبواتده ودليل قطعى يه مخالف اولان يرده يعنى
الله تعالى حضرتلرينك ذات وصفاتنى بلمده وپيغمبريمز عليه الصلاة
والسلامك رسالتنى بلمده ظن جائز دكلدر همان اعتقاد قوى لازمدر
ومؤمنلره دخى سوء ظن بوحرام قبيلندندر قطعيجه بيلمدكجه ظنله
برمؤمنى متهم ايتمسك كرك آيت كريمه ده اندن اجتنابله امر اولنمشدر وظن

واردر که اکا تابع اولمق مباحدر امور معاشیه کبی انتهی کلام القاضی
اما امور معاشده تبعیت مباح اولدیغی نه نك کبی بر دفعـه رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم کوردیکه اصحاب کزین خورمانك ارککندن
بهار قیروب دیشیسنه ضم ایدوب اشلار ایمشلر تا که میوه دار اولسون
اصحـابه ایتدی شونی شویله ایتمسه کز انلردخی برسنه ایتدیلر اوقدر
میوه سی اولمدی کلوب سرور کائنات علیه افضل الصلوات افندیمزه
واقع حالی عرض ایتدیلر اول دخی سزده بلدیککز کبی ایلیوك *انتم
اعلم بامور دنیاکم* بیوردی یعنی سز دنیـاکز امورینه اعلمسکز یعنی
کندینه وحی اولنمیان یرده واکر بندن سؤال ایدرسکز دیانت وآخرت
امرینی سؤال ایدك دیمکـدر ایمدی بوندن دخی فهم اولندیکه معاش
دنیویده اولان ظنه تبعیت مباحدر (کلدك طریقت کلامنه دیرکه سوء
ظنك حقنده احادیثدن بری ابوهریره رضی الله تعالی عنه حضرتلری
روایتیـدرکه حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر
ظندن صقنك زیرا ظن سوزلرك قتی یلانیدر وتجسس عیوب ایلیوب
ارامالك وبغض وحسد ایلمك دون همت اولوب آردیکزه کتمك اخوان
اولوب تکرینك عبادی اولك الله تعالی حضرتلری امر ایتدیکی اوزره
مسلم مسلمك قرداشیدر ایمدی لایق اولان بودرکه کشی قرداشنه ظلم ایلمیه
دخی تحقیر وتخفیف اتمیه تقوی بونده دریو حضرت اوچ کره کوکسنه
اشـارت ایلدی وبر حدیثده مسلمك مسلمه قانی حرام وعرضی حرام
ومالی حرامدر الله تعالی سزك بدنکزه وصورتکزه واعمالکزه نظر ایتمزانجق
قلبکزه نظر ایدرکه بر مؤمن قرداشکزه قلبکزده نه فکریکز وار وبر روایتده
بری بریکزك پازارینه کیروب متاعك بهاسنی زیاده ایتمك وامام بخاری
روایتنـده بر رجل برغیرینك دیلدیکی خاتونی طلب ایتمسون تا یانکاح
ایلیه ویاترك ایدنجه دیو بومرتبه مؤمن مؤمنك حقن کوزتمك سپارش
اولنمشدر اما اول کیمسه لرکه آشکاره اهل معصیت واهل فسق اوله لر
ویاخود ظن غالبی افاده ایدر فسق قرینه لری اولان کیمسه لر کزلیجه فسق
ایدرلر ایسـه بزم اوزریمزه واجب اولان بودرکه بوقسم طائفه یه لله

بغض ایده رز وبو سوء ظندن دکلدر ایمدی مؤمنه لازم اولان بودرکه
فسقه دلالت ایدر قرینه لری ترك ایلیه اکر فسق بوغسه دخی زیرا هم
خلقی سوء ظنه دوشورور وهم کندیسین متهم ایدر مثلا فسقه هیئتنه
کیروب لباسین وصارغین انلره تشبه دن وایرلامقدن وچاغرمقدن
وبالجمله اهل فسق علامتلرندن پرهیزکار اولمق صلحـا شانندندر اما
ظاهر فسق وعلامتی اولمیان مؤمنه سوء ظن ایتمك دخی حرام اولمز
مادامکه اثری کوکلدن طشره ظهور ایتمدکجه (سفیان ثوری رحمه الله
دیمشدرکه ظن ایکیدر بریسی کناهدرکه بر مؤمنـه بغیر حق سوء ظن
ایده سك وانی سویلیه سك (وایکنجی قسمی سوء ظن ایده سك امانی
اصلادیله کتورمیه سك ومختـار اولان کلامی بودر نتکیم حسد بابنده
بیان حسن ظن وفوائده
ذکری کچدی (وسوء ظنك ضدی الله تعالی حضرتلرینه ومؤمنینـه
حسن ظن ایلمکـدر پس اولکیسی که الله تعـالی یه حسن ظن اوزره
اولمق مؤمنه واجبدر نتکیم بیان اولندی وبوخصوصده جابر رضی
الله عنه رسول الله علیه الصلاة والسلامدن حدیث شریف روایت
ایدرکه حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلام *سزدن بریکز اولمسون
الا ربکزه حسن ظن ایلسون بیوردی *وابوهریره رضی الله عنه روایتنده
احادیث قدسیه دن برحدیثنده رسول الله علیه السلام دیمشدرکه
الله تعالی حضرتلری بیورمشـدر* بن قولمك ظنی قتنده یم* وکذلك
ابوهریره روایتنده حضرت پیغمبر علیه السلام بیورمشدرکه* حسن
ظن حسن عبادتندر* وواثله رضی الله عنه روایتنده رسول الله علیه
السلام حدیث قدسیه دن برحدیثنده دیمشدرکه الله تعالی بیوررکه
*بن عبدمك بکاظنی قتنده یم اکر خیر ظن ایدر ایسه آنکیچون خیر
اولور واکر شر ظن ایدر ایسه شر اولور* وابن مسعود رضی الله عنه
روایتنده بیورلمشدرکه* اول الله حقیچونکه اندن غیری تکری یوقدر
برقول ربسنه حسن ظن ایلمز الا الله تعالی حضرتلری اول قولنه ظننی
ویرسه کرکدر زیرا خیرید قدرتنده در وابوهریره روایتنده بیورلمشدرکه
الله تعـالی حضرتلری یوم قیـامتده برقولنی جهنمه کتورلسنی امر

ایلدیکنده تمام جهنم کنارنه کلدیکنده درکاه رب العزته قسم ایدوب
دیه که یارحیم و یاغفور دنیاده سنك رحمتك بوللغنی بیلوب سکا حسن
ظن اوزره اولدیغم معلوم عزتکدر دیو نیاز ایتدکده الله تعالیدن
خطاب کله‌که قولمی جنته دوندرك بن قولمك ظنی قتنده‌یم * اما
ایکنجیسیکه مؤمنلره حسن ظن ایلمکدر مشکوك اولان یرده وعدالتی
ظاهر اولان یرده مؤمنه حسن ظن ایتمك مستحبدر و بویله یرلرده فساده
حمل ایتمك حرامدر (شیخ شعراوی رحمه الله مننام کتابنده دیرکه عبد
مسلمینه حسن ظن ایتمکه صالح دکلدر مادامکه کندی باطننی اخلاق
رذائلدن پاك ایلمیه زیرا بر کیمسه‌نك سیرتی یرامز اوله دنیاده وآخرتده
یرامزلغه باعثدر پس سیرتی صاف اولمیان کیمسه کندی نفسنه وصفاتنه
قیاس ایدوب سویلر وسوء ظن ایلر بو کلامی ایراد ایلدکدنصکره
شیخ نصیحت یوزندن دیرکه ای قرنداش اکر مؤمنلره حسن ظن
ایدنلردن اولایم دیرسك اولا باطنکی رذائلدن پاك ایله والا قیاس نفسدن
خلاصه مجال یوق زیرا اکر فرضا بر اجنبیه یه زنا ایتمکه میل ومحبتك
اولسه وفرصتنی بولامیوب غیری کیمسه‌یی اول اجنبیه ایله خلوتده
ویاسو قاقده سویلشور ایکن کورسك اول کیمسه‌یی کندی نفسکك
صورتنه وتقاضاسنه حمل ایدوب سوء ظن ایتمك مقرردر اما اکر سن عکس
اوزره اولیدك انی حسن حاله حمل ایدردك نفسکه قیاسا ایمدی باطننی
کناهدن پاك ایده‌نك حالی اول کیمسه‌نك حالنه بکزرکه الله تعالی
حضرتلری عنین یرادوب جماع لذتن بیلمز اوله اکر اجنبیه ایله خلوت
دخی ایلسه کوکلنه بر یرامز شی خطور ایتمز وشیخ افضل الدیندن نقل
ایدرکه بر انسان بالغی صتو بازار چارشوسنده کزر ایکن کورر ایسك
وخلق جمعه نمازنده ایکن سن انی بر عذر شرعی یه حمل ایله یاخود
بر عالمی و یا بر صالحی ظلمه‌دن مال آلور ایکن کورر ایسك سن انی آشکاره
حمل ایله که انی فقرایه بذل ایدر طریق شرعی ایله وکندی اندن یمز
و بر شخص کورسك که بر خاتونله فسلده‌شور سن انی شوکا حمل ایله که
انك زوجه‌سی ویا محارمندندر یاخود فتنه‌سی خوف اولمیان خاتونلردن

اولمق اوزرینه حمل ایلیوب سوء ظندن اجتناب ایده لکن باطننی
تطهیردنصکره اولمق کرکدر دیو قید ایلمش (منکرات قلبك یکرمی
بیان آفات تطیر — بشنجیسی تطیردر وطیره دخی دیرلر که بد فال طوتمق معناسنه‌در بو دخی
حرامدر وحرمتنه دلالت ایدر حدیثدن بری ابن مسعود رضی الله عنه
روایتیدرکه حضرت پیغمبر علیه افضل الصلوات بیورمشدرکه
طیره شرکدر یعنی بر شیئی شره علامت ایتمك طوشانك یول آشوری
کچمه‌سنی شره علامت ایتدکلری کبی و بونك علاجی توکل ایله اولور
و بر حدیثنده حضرت رسول الله * هامه وصفر یوقدر * دیو بیورمشدر
هامه کیجه ایچنده اوتن بایقوشه بکزر قوشدر عربك زعمی بو ایدیکه
انتقامی الینمیان مقتولك روحندن حاصل اولور وصفر عربك زعمی
اوزره بر یلاندر انسانك قرننده اولور آچ اولدقجه انسانی اصررر دیرلر
و بر روایتده حبیب اکرم صلی الله علیه وسلم بیورمشدر * عیافه یعنی
قوش اوركتمك و باقق صاغه‌می کیدر صوله‌می کیدر وطرق یعنی کاهنك
کوچك طاشلر ایله ضرب ایتمسیدر و بو ایکیسی سحره اعمالندندر
دیمشلر وابن عمر رضی الله عنه روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلم
* بر مرضك سرایتی یوقدر فرس ومرئه وداردن غیریده شر وضرره
بر علامت یوقدر بیوردی وابن عمر بر روایتنده دیرکه حضرت محمد علیه
السلام اوکنده بر شیئده اوغورسزلق اولمسنی مذاکره ایلدیلر
حضرت پیغمبر علیه السلام بیوردیکه فرضا وار ایسه ده اوغورسزلق
آتده وعورتده وداره‌دردر و بو اوچنده اولدیغی صورتده ینه سرایتی
طبعی دکلدر انجق ضرر عین کبی مؤثر حقیقینك وضع ایتدیکی
بر خاصه‌نك اثریدر وانس رضی الله تعالی عنه روایتنده کلمشدرکه بر آدم
حضور نبی یه کلوب ایتدی یارسول الله بز بر اوده ساکن اولوردق انده
ایکن اهل واولادیمز ومالیمز چوق ایدی شمدی بر غیری داره نقل
ایلدك انده عددمز آز اولور مالیمز دخی قلیل اولور نه بیورر سکز
یارسول الله دیدی حضرت پیغمبر علیه السلام ذروها ذمیمة * بیوردی
معناسی اول داری مذموم اولدیغی حالده ترك ایدك مقدما حدیث

شريفده طيره مطلق شرك علامتيدر ديو ذكر اولنمغله بو ايكى حديث
متناقض اكلانور پس علمانك بعضيلرى بو اوچ شيئده شوملغى تطير
معناسنده طوتيوب ديمشلركه عورتك شوملغى بد خويلغى ويا آغر
نكاحى ويا طوغرمديغيدر وآتك اوغرسزلغى شر كشلككيدر واوك
اوغرسزلغى طارلغى يانامرد بد قوكشيلغيدر (وكمال پاشا زاده قولنده
اوك اوغرسزلغى ايچنده عبادت اولنمديغيدر ديو ذاهب اولمشلر
وعلمانك بعضيلرى بو اشيايى بو معناره حمل ايتميوب ديمشلردر كه الطيرة
شرك حديثندن بو اوچى تخصيص اولنمش يعنى بو اوچده اوغرسزلق
مقرر وانلر ايله تطير شرك دكلدر غيريلرنده اوغرسزلق يوقدر
وبونلرك شوملغى الله تعالى حضرتلرينك اذنيله اولوب زهر مثالى
انلرده خاصيت قونمشدر اذن حقله سرايت ايدر كندى طبيعتيله دكل
حكمانك ذاهب اولدقلرى كبى كذلك حديث شريفده * فر من
المجذوم كما تفر من الاسد * بيورلمش ديمك اولور كه جذاملى آدمدن يرتجى
حيواندن قاچديغك كبى قاچ وبر روايتده * لا يورد ممرض على مصح *
يعنى خسته دوه صاغ دوه لر ايچنه كتورلمسون ديو بيورلمش ينه غيرى
حديثده لا عدوى بيورلمش يعنى هيچ بر اصل تأثير يوقدر ورسول الله
عليه السلامك مجذوم آدم ايله طعام يديكى واردر وبو حديثلرك بينى
نيجه توفيق اولنور دينلورسه پس علمامزك اكثرى ديديلر كه اول ايكى اولكى
حديثكه جذامدن قچمق وخسته حيوانى صاغنه قاتممقدر صيانت
اعتقاد اوزره حمل اولنمشدر طاعونده اولديغى كبى يعنى جذامدن
ويا طاعوندن قچمديغى صورتده كنديىنه سرايت ايلسه اول سرايتى
باذن الله بيليوب واول مرضلر الله تعالى حضرتلرينك خلقيله ومؤثر
حقيقينك تأثيريله اولديغنى اكلاميوب كندى طبعيله سرايت ايتديكنى
اعتقاد ايتمك اجليچون فرار ايله امر اولنمشدر زيرا بو اعتقاد محض
شركدر الله تعالى حضرتلرينك صفات الوهيتندن برى خلق ايتمكدر
انده شريك قوشمق ذاتنده شريك قوشمق كبيدر ايمدى بو حديثلر
سرايتى الله تعاليٰنك خلقيله اعتقاد ايتمنلرى شركدن صاقنمق ايچون

وارد

وارد اولدى بو اجلدن كمال پاشازاده (ان القرف من التلف) حديثى
تحقيقنده امام طحاويدن نقلا ديمشدر بر آدمك اعتقادى اولسه كه
جميع اشيا الله تعالى حضرتلرينك خلقيله در اكا طاعونه كيرمك وچقمق
ضرر ويرمز ديمشدر اما بو حديث مذكور بو كلامه مخالفدر زيرا سبب
ورودى بودر كه بر قوم كلوب پيغمبريمز حضرت محمد عليه السلامه
ديارلرى طاعونلى اولديغندن شكايت ايدوب بر چاره ارادقلرنده رسول
اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم * اول ديارى ترك ايدوب كيدك
زيرا قرف تلفدن يعنى طاعونه يقين اولمق تلفدندر * ديو بيورمش
وحضرت عمر رضى الله عنه طاعون اولمغله شامه كيرمديكى مشهوردر
وانك اعتقادى كمال اوزره ايكن واشباهده نقل ايدر كه بزازيه ده ديمشدر
بر زلزله يه باشلدقده اودن صحرايه قاچمق مستحبدر پس بو كلام افاده
ايدركه بر شهره طاعون كيردكده دخى اندن قاچمق جائزدر اما
صحيحيندن نقل اولنان حديث شريفده كه پيغمبر آخر زمان عليه
صلوات الرحمن * چون بر يرده طاعون اشتسه كز اول يره كيرمك وانده
بولنورسه كز چقمك * ديو بيورمشدر وابن ملك دير كه فتنه خوفندن
خلقك اعتقادينى صيانت ايچوندر تا كه اولمرى طاعونى كورملرندن
وصحتى قاچملرندن اعتقاد ايلمسونلر كاذك طريقت كلامنه وعلمامزك
بعضيلرى ديرلر كه لا عدوى حديثنده منفى اولان بالطبع سرايت
ايتمسيدر يوخسه الله تعالى حضرتلرينك اذنيله وخلقيله سرايت
ايتمسى منفى دكلدر تا كه هم احاديث بينى توفيق اولنوب وهم اطبانك
قوللرى ما بينى توجيه اولنمش اوله زيرا طبيبلر اتفاق ايلمشلردر كه يدى
مرض واردركه سرايت ايدر اولكى جذام ايكنجى كيجك واوچنجى
واوچنجى چيچك وردنجى قيزاموق وبشنجى اغز قوقسى والتنجى كوز
اغريسى ويدنجى امراض وبائيه در وامام تورپشتى رحمه الله بو قولى
مقبول طوتوب اختيار ايلمشدر فقير ايدرين اكثر علمانك دخى كلامنده
بو قولك مقبولينه اشارت واردر زيرا احاديثى صيانت اعتقاده حمل
ايدرلر وبو امراضك اذن حقله عادتا اولان سرايتينى نفى ايتمز انجق

حكماء جاهليه اعتقادنجه الله تعالينك اذننه وخلق ايتمسنه قائل
اولمقسزين بونلره طبعا تأثير ايدر اعتقادينه ذاهب اولمسونلر
ايچون صيانت وحكماء اسلاميه اعتقادنجه الله تعالى حضرتلرينك
اذنيله وخلقيله عادتا سرايت ايتمك محقق ومثبتدر ديمكده راجعدر نتكيم
شرح مشارقده (لايورد ممرض على مصح) حديث شريفي تحقيقنده
ابن ملك بوايكى علته اشارت ايتمشدر وفقها ديمشلردركه بركمسه
برصبي بي غصب ايدوب طاعونلى يره كتوروب صبي مطعونا كتسه
كتورندن ديت حكم اولور واشباه ونظائر نام كتاب معتبرده ديمشدركه
طاعوندن دوا ارامق وعلاج ايتمك شرعيدر ولكن زمانه مزك طبيبلرى
اندن غافللردركه اصلا طاعونلى آدمه ياپشمزلر قتلرنده حرام مقوله سى
برمعنادر و بواعتقادلرى خطادر لازم اولان بودركه اطبانك حاذقلرى
وصيت ايلدكلرى اوزره وبا ايامنده مسهل شربتله كنديني پاك
ايليوب چوق يمكدن ورياضتدن صقنوب مزاجنى اعتدال اوزره
طوتوب حمامه وارسه چوق اكلنميه وآغر خدمتلره ياپشميوب وجودينى
اضطرابه دوشورميوب سكون وراحته مداومت ايليه وعفونتلى
هوادن اجتناب ايليه ورئيس اطبا ابوعلى سينادن نقل ايدر طاعونك
بدنده ظهورى قتنده ابتدا علاجى نيشتر اوروب قان آقتمقدر وتأخير
ايتمك كرك زيرا قان او بوشوب اقز اولور پس بويله اولينجق ياپجه
شيشه ايله قان آلهلر اما اكر تأخير اولنور ايسه اول قانك اويوشماسى
تاقليه سرايت ايدوب علاجى ممكن اولماز (وطاعونك علاجى قابض
وبارد شيئله صارمق وبغلمق كرك مثلا سركه ايله اوستوبج ياخود
كل ياغى ياخود المه ياغى ياخود مرسين ياغى كبى شيلر ايله باغلهلر
بو محله وارنجيه دك اشباه كلاميدر اما طيرقنده ديركه طيره نك ضدى
فالدركه مراده موافق بركوزل سوز اشتمك يا صلحادن برينى كورمك
ويا ايام شريفه ده برينه ايرشمك كبى بونلرى مبارك عد ايتمكه فال ديرلر
ايمدى بو يوزدن فال طوتمق مستحبدر ودليللرندن برى انس رضى الله
عنه روايتيدركه سرور كائنات عليه افضل الصلوات * عدو وطيره

ممنوعدر اما بنى فال مسرور ايدر ديديلر اصحاب فال ندر يا رسول الله
ديدكلرنده سعادتله بيوردىكه بركلمهٔ طيبه اشتمكدرنتكيم حضرت انس
رضى الله عنه نقل ايدر حضرت پيغمبر عليه الصلاة والسلام ايله
برحاجتله يوله چيقديغمزده يا راشد يا نجيح كلمه لرينى اشتديكنده
مسرور اولوردى وكريه عد اولنور برشيئى كوردكده بود عانى
اوقومغى امر ايلمشدر (اللهم لايأتى بالحسنات الاانت ولاحول ولاقوة
الابك) پس بووجه مشروح اوزره اولان فال الله تعالى حضرتلرينك
جانبندن بشارت وخير وحصول مراد طلبندن غيرى غائبه حكم ايتمك
وتطير ايتمك كبى قانون شرعه مخالف نسنه اولمغله مقبولدر اما فى زماننا
قرآن فالى ياخود دانيال فالى وامثاليكه غيبدن خبرى وقرآن عظيمله
تطيرى متضمن اولد قلرى سببدن اكا فال ديمز بلكه استقسام ازلام
قبيلندن اولمسيله استعمالنه وحقيتنه اعتقادينه هيچ برحالله رخصت
يوقدر واستقسام ازلام جاهليت زماننده مابينلرنده حكومت ايچون اوچ
حصه تقسيم ايتدكلرى قلملردر وحكومتلرى بركمسه برشيئى حكم مراد
ايتدكده اوچ قلمك برينه بكا ربم امر ايتدى وبرينه نهى ايتدى يازوب
وبرينى بوش البقويوب بعده كيف ما اتفق ايچندن برينى آلوردى اكر
امر يازيلان قلم چيقسه اول عمله ياپشورايدى ونهى قلمى چقسه ياپشمز
ايدى وبوش چيقسه تكرار قارشديروب چقارردى پس بوكا مشابهت
اولمغله * انه لقول فصل وما هو بالهزل * قول كريمى مقتضاسنجه
منع اولنمشدر وعذاب آيتى كلورسه تطير معناسى بولنور پس بواجلدن
بو محلده امام بركوى نعوذ بالله تعالى ديوب بوخصوصده الله تعالى يه
صغنمشدر وديمشدر انجق فال مراده موافق اولان كلمه ايله تيمن وتبركدر
سلام وسعيد وسعادت كلمه لرينى اشتمك كبى وصلحايى كورمك وبوكا
بكزر مبارك شيلردن اوغور ومباركلك طوتماق فالدر زيرا بونلرده
بيان آفات بخل
تطير يوق وغائبه حكم دخى يوق انجق حسن ظندن ناشى برتوجهدر
(آفات قلبك يكرمى التنجيسى بخلدر وبخل اكا ديرلركه شرعا اوزرينه
مال جهتندن واجب اولانى ومروت يوزندن قادر اولديغنى ويرميه

فرضا برآدم اوزرينه واجب اولان زكوتى ويرسه اما مروت جهتندن
لازم اولانيكه اقرباسندن وقوكشيلرندن فقرايى اطعام وضيافتله
بهرمند ايلمسه ينه بخيلدر ومروت اشخاص وازمان ايله وحالات ايله
مختلفدر مثلا برفقير آدم برجزئى نسنه‌يى ويرمك مروته مانع اولمز اما
غنينك مروته مانعدر (صاتى و بازارده قتى تدقيق ايتمك يعنى بجغه
وارنجه وزياده حساب ايتمك مروته مانع دكل انجق كفن وقربان
المقده تدقيق ايتمك كرك بلكه بهاسنى زياده جه ويرمك كرك تاكه
بخيللكدن قورتله وضيافتلرده اينجه اينجه طبق ايشلرينى ايتمك صاحبنك
حالنه كوره اولورايسه قايرمز اما قدرت وارايكن قلت اوزره ايدر ايسه
مروته مانعدر و بالجمله مروتك برحد معينى يوقدر لكن عقل صحيح ايله
معلوم اولور حتى شاعرك هجوى خوفندن غنى عرضنى صاتون آلمق
ايچون براز مال ويرمز ايسه بخيل اولمش اولور وويرمسى واجب دكل
ايسه ده زيرا پيغمبر آخر زمان عليه صلوات الرحمن * ماوقى به المرء
عرضه فهوله صدقة * بيورمشدر ديمك اولوركه نه شيئله كشى عرضنى
بكارايسه اول شئ اكا صدقه‌در حاصل كلام مال فائده ايچون طوتلور
ايمدى بريرده كه فائده اميد اولنور انده مال بذل اولنمق كرك اما بخللك
قتى يرامزى اولدركه ايله يدرمديكندن غيرى كندى دخى يميه وكيميه
و بوقسم بخله شح وصاحبنه شحيح ديرلر (يكرمى يدنجيسى اسرافدر	بيان اسراف
واسراف اكا ديرلركه شرعا ومروة برمالى طوتمق واجب اولان يرده
طوتميوب انى بذل ايليه‌سك ومروت غيرى يى ممكن اولديغى مقدارى
فائده‌لندرمكه بررغبت صادقه‌در وفتوت مروتدن اخصدر زيرا فتوت
بذل فائده‌دن غيرى اذايى منع ايليوب ذله‌لردن كچمك وعوراتى ستر
ايتمكدن عبارتدر وبخل واسرافدن هربرى شريعته مخالف اولان
يرده حرامدر ومروته مخالف اولان يرده كراهت تنزيهيله مكروهدر وبو
ايكيسنك ضديكه افراط وتفريطك مابينيدر بذله ميل ايتمكله سخاوت
وجومردلكدر وبو سخاوت نيل ثواب وفضيلت ايچون واجب اوزرينه
زائد مالى بذل ايدر برملكه‌در ولكن تقتيردن واسرافدن احتراز برله

نتكيم قرآن عظيم الشانده ايكيسندن حذر ايدوب مابينده اولان
سخا وكرمى اختيار ايدنلر ملوم ونادم اولمدقلرينى بيان ايلمشلردر
وسخانك اعلى مرتبه‌سى ايثاردركه كشى كندى محتاج ايكن مالنى بذل
ايتمكدن عبارتدر وبو مرتبه ايثارك افضليتنه قرآن عظيم الشاندن
دليل * ويؤثرون على انفسهم ولوكان بهم خصاصة * آيت كريمه‌سيدر
اصحاب كرامدن وانصاردن رضى الله تعالى عنهم اجمعينك مدحى باينده
نازل اولمشدر نتكيم شيخ زاده انوار تنزيل حاشيه سنده يازمشدركه
اول وقتده كه حضرت رسالت پناه عليه صلوات الله بنى نضيردن مال
غنيمت آلدى انصاردن ثابت بن قيسى دعوت ايلدى وبيورديكه وار
قوميكى دعوت ايله ثابت ايتدى خزرجى دعوت ايدەيم يوخسه اوس
قبيله سينى خير انصارك جمله سنى دعوت ايله ديدى معلوم اوله كه
مهاجرين رسول الله عليه السلام ايله مكهٔ مكرمه‌دن مدينهٔ منوره‌يه
رحلت ايدنلره ديرلر وانصار مدينهٔ منوره‌ده كنديسنه تبعيت ايدوب
ياردم ايدنلره ديرلر وبو انصار ايكى قبيله ايديلر برى اوس وبرى خزرج
قبيله سى ايدى پس ثابت حضرتلرى جمله سنى دعوت ايلدى وكلدكلرنده
رسول اكرم كلامه بدأ ايليوب لايق اولان وجه اوزره الله تعالى
حضرتلرينه حمد وثنا ايلدى بعده انصارى ذكر ايليوب مهاجرينه
ايتدكلرى ايلكلرينى وكندى مسكنلرينه قوندوروب خوش
طوتدقلرينى ياد ايلدى زيرا مهاجرينك جمله سى انلرك اولرنده ساكن
اولوب ومالللرنده تصرف ايليوب هيچ مابينلرنده آيرلق وسچيلك
يوغيدى حتى شو مرتبه مهاجرينه محبتلرى وار ايديكه مهاجريندن
برينك خاتونى اولمسه انصاردن خاتونى ايكى اولان كيمسه برينى
اطلاق ايدوب اكا نكاح ايتديرردى پس رسول كبريا صلى الله عليه
وسلم انصاره بيورديكه الله تعالى حضرتلرينك احسان ايتديكى غنيمتى
ديلرسكز جمله كز مابينده قسمت ايده‌لم ياخود جائز كوررسكز بو غنيمتى
مهاجرين بيننده تقسيم ايده‌لم تاكه سزك منزللريكزدن چيقسونلر
وسزه بار اولمق ايچون كنديلرينه منزل آلسونلر حضرت پيغمبر عليه

السلامدن بو کلامی اشتد کلرنده انصاردن سعد بن عباده وسعد بن
معاذ رضی الله تعالی عنهما جمله سنك اتفاقیله کلامه کلوب ایتدیلر
یارسول الله بز راضی یز سز جمله غنیمتی مهاجرین بیننده تقسیم ایلیوك
وانلر ینه منزللر یمزده ساکن اولسونلر دیدیلر وانلرك کلامندنصکره
جمله انصاریك زبان اولوب رضینا وسلمنا دیدیلر حضرت پیغمبر آخر
زمان علیه صلوات الرحمن انلرك بو کلامندن محظوظ اولمغله ال
قالدیروب * اللهم ارحم الانصار * دیو دعا ایتدی اول وقت انلرك
مدحی حقنده مذکور آیت کریمه نازل اولمشدر و بو آیت کریمه انلرك
سائر ایثارلرینه دخی دلالت ایدر و جمله ایثارلرندن بری دخی بودر که
انصاردن برینه برپشمش قوزی باشی هدیه کلسه کندی محتاج
ایکن شاید قوکشم بندن زیاده محتاج اوله دیو ایثار ایدوب اکا
کوندرر ایدی واول قوکشی دخی بونیتله برقوکشیسنه کوندرر ایدی
حتی بومنوال اوزره یدی خانه یه دك دور ایدوب اول کون ینه اولکی
صاحبنه اول باش واصل اولمق واقع اولوردی شومرتبه مابینلرنده
کمال محبت موجود ایدی وجمله ایثارلرندن بری بودرکه بردفعه
حضرت محمد علیه الصلاة والسلامه برآج آدم کلوب یارسول الله بنی
اطعام ایله دیدی حضرت پیغمبر علیه السلام ازواج مطهره سنك
حجره لرینه آدم کوندورب طعامدن برشیٔ وارمیدرکه بو آدمی اطعام
ایده لم دیو استخبار ایتدی وران آدم جمله حجراتی دور ایدوب برلقمه
طعام بولمدیغندن خبرو بردیلر رسول الله علیه السلام اصحابنه خطابا
ایتدی بو آدمی اراکزدن کیم اطعام ایدر انصاردن ابوطلحه رضی الله
عنه اباغه قالقوب بن یارسول الله دیدی واول آدمی آلوب اوینه
کتوردی واهلندن طعام استدی اهلی خبر و یردیکه برآدمه کفایت
مقداری طعام واردر ولکن صبیان آچلردر ابوطلحه خاتوننه ایتدی
اوغلنجقلری او یوت وطعامی اوکومزه کتور دیککده مومك فتیلین
آل وسو یندور مومه حاجت دکلدر پس خاتون بومنوال اوزره طعامی
کتوردی وحومی بردخی یاقدیلر وکندیلری دخی آکل شکلنده اولوب

قراکولقده مسافر ایله معا چناغه ال صونرلردی وچکه اوینادرلردی
پس مسافر قارنن طیو روب وانلر برلقمه ییوب اول کیجه بی اویله
یکچوردیلر علی الصباح ابوطلحه حضرت پیغمبر علیه السلامه کلدیکنده
حضرت رسول الله ایتدی * لقد ضحك الله من فلان وفلانة * یوردی دیمك
اولورکه خدا حقیچون الله تعالی حضرتلری فلان آدمدن وخاتوندن
راضی اولدیکه مراد ابوطلحه وخاتونی ایدی شیخ زاده بو محلده برسؤال
ایراد ایدوب دیمشدرکه بونلر غیره ایثار ایتملری سببیله مدحه ندن
مستحق اولدیلر حال بوکه حدیث شریفده کلمشدرکه دینارك افضلی
اول دینازدرکه کشی کندی نفسنه واهل وعیالنه انفاق ایلیه ورسول
الله علیه الصلاة والسلامه صدقه دن سؤال اولندقده افضل
صدقه کشینك اهل وعیالنه انفاق اولنماندر دیو جواب و یرمشدر پس
افضل طورر ایکن نیچه انی ترك ایدوب باخصوص احتیاجلری وار
ایکن غیره ایثار ایتملری مدحی موجب اوله (جوابی بودرکه حدیث
شریفلر اول کیمسه حقنده درکه فقره صبری اولمیوب سؤال ایتمك
خوفی اوله یوخسه فقره صابر اولنلر کندی نفسنه غیری یی ترجیح
ایلمك اولی وافضلدر انصار رضی الله تعالی عنهم بو خصلتله موصوف
اولدقلرین الله تعالی حضرتلری قرأن عظیمده بیان ایلمش و بو
* والصابرین فی البأساء والضراء * آیتی انلرك شان شریفلرنده نازل
اولمشدر کذلك شیخ زاده رحمه الله نقل ایدرکه ابی حسن انطاکی
رحمه الله دیمشدرکه مشاهده مز اولمشدرکه ری شهری قریه لرندن
برقریه ده بردفعه اوتوزاردن متجاوز کیمسه جمع اولوب سفره یه اوتوردیلر
ولکن عددلرینه کوره طعاملری آز اولوب ایکی اوچ اتمك ایدی فقط انی
سفره یه طوغرادیلر وشمعی سویندردیلر وطعامی برکچی اوندیلر بعده
فارغ اولوب سفره یی قالدردیلر نظر ایلیوب کوردیلرکه طعام قونلدیغی
حالیله قالدیرلدی بری برینه ایثار ایتملری سببیله انلردن بریسی طعام
ایتمامش انتهی کلام الشیخ کذلك ایثارك مقبول اولمسی خصوصنده
هل اتی سوره سنك نزولیدر تنکیم قاضی بیضاوی بیض الله وجهه

تفسیرنده ابن عباس رضی الله عنهما روایتیله بیان ایدرکه بردفعه
حضرت حسن وحسین رضی الله عنهما خسته اندیلر پس رسول الله
علیه الصلاة والسلام اصحابندن برقاچ کیمسه ایله کلوب خسته لکارین
دولاشدیلر پس اصحاب بیت علی دن چیقارلر ایکن دیدیلر که یا علی
اوغللرك صحتیچون برشیئ نذر ایلسك معقول ایدی پس حضرت علی
وفاطمه وجاریه لری معا حضرت حسن وحسین اکر شفا بولورلر ایسه
اوچر کون لله صائم اولالم دیو نذر ایلدیلر باذن الله حضرت حسن
وحسین صحت بولوب بونلر دخی نذر ایتدکلرینی یرینه کتورمکه عزم
ایتدیلر لکن طعام قسمندن برشیئ اولمامغله حضرت علی شمعون
خیبریدن اوچ اولچك شعیر استقراض ایدوب حضرت فاطمه براولچکنی
اوکودوب و یوغوردی وبش کیرده بایدی اخشام وقتنده افطار ایچون
اوکلرینه کتوردی همان برمسکین کلوب (السلام علیکم یا اهل البیت انا
مسکین من مساکین المسلمین بنی اطعام ایلیوك الله تعالی حضرتلری
سزی جنت طعاملرندن اطعام ایلسون دیدی انلر دخی ایثار ایلیوب اول
کیرده لری اول مسکینه ویردیلر وکندیلری ساده صو ایله افطار ایدوب
ینه ایرتسی کون صائم اولدیلر واول کون دخی براولچکنی جاریه
اوکودوب اتمك یاپدی ینه وقت اخشامده بریتیم کلوب بومنوال اوزره
طعام ایستدی واکا طعامی ویروب کندیلری اول کیجه دخی صبر
ایلدیلر اوچنجی کون صائم اولوب بومنوال اوزره افطار وقتنده براسیر
کلوب قارنم آچدر لله بنی اطعام ایدك دیرانی دخی اطعامله ایثار ایدوب
کندیلری طعام لقمه سین طاتمدیلر پس علی السحر علی رضی الله عنه
حسن وحسینی اللرندن الوب حضور نبی یه کلدی رسول الله صلی
الله تعالی علیه وسلم سؤال ایتدی بو اوغلنجقلرك دترشمسنه باعث نذر
حضرت علی قضیهٔ اعلام ایلدی پس حضرت پیغمبر علیه الصلاة
والسلام قیزی فاطمه نك حالنی کورمك ایچون حجره سنه توجه ایتدی
فاطمه محرابنده بولدیکه قارنی ظهرنه یاپشمش وکوزلری باتمش حضرت
پیغمبر علیه الصلاة والسلامك خاطر شریفنه نوعا کدر پیدا

اولمش ایکن درحال حضرت جبرائیل علیه السلام نازل اولوب هل اتی
سوره سن کتوردی وایتدی یا محمد الله تعالی حضرتلری
بوسوره سنده اهل بیتك حقنده تهنیه ومبارك باد ایلدی نتکیم سورهٔ
مکرمه ده بو صبرلرك مکافاتنی بیان ایلیوب بیورمشدر * وجزاهم بما صبروا
جنة وحریرا لایرون فیها شمسا ولا زمهریرا * وشیخ زاده بوسوره نك
تحقیقنده دیمشدرکه حضرت علی حقنده نازل اولمشدر دیمنك سببی
اعتباریله دربوخسه عموم لفظك دلیلیله جمیعا اهل ایثار واحرار و
شاکرین واخیار حقنده نازل اولمشدر انتهی واشباه ونظائرده دیمشدرکه
قربانده ایثار اولمز یعنی طاعت وعبادت مقوله سی اولان یرده غیری بی
ترجیح ایتمك مکروهدر مثلا آبدسته و یاغسله وافی اولاجق صو کندنده
وار ایکن غیری یه ایثار ایدوب کندی تیممله قیلق وطالب علم غیری
طالبی ترجیح ایدوب درس نوبتنی ویرمك وکندی صف اولده ایکن
غیره یرینی ویرمك جائز دکلدر زیرا عبادتك فرض اولماسندن مراد
تعظیم واجلالدر ایثار ایدنجه تعظیمی ترك بولنمش اولور بوسبیدن عبادت
مقوله سنده مکروهدر اما مال ونعمتده کندو نفسندن ایثار ایتسه مکروه
دکلدر زیرا بو ایثار نفوسه متعلق اولان یرده در حتی منیة المفتیدن نقلا
دیمشدر برفقیر محتاجك برقاچ اقچه سی اولوب فقرایه ایثار ایتمك مراد
ایلسه اکر بلورسه که شدت فقره صبر ایده بلور ایثار ایتمك افضلدر
کندی یمه دن واکر صبره تحملی یوغیسه کندی نفسنه خرج ایتمك
افضلدر غیریدن وینه فروق نام کتابدن نقل ایدرکه برکشینك آبدستنه
یتجك قدر صویی وار ایکن نماز وقتی کلسه برغیری محتاجه ایثار ایتمك
جائز دکلدر اما برآدمك سدرمق ایده جك قدر طعامی اولوب برغیری
کیمسه آچلقدن جان ویرمك استسه اول طعامی اکا ایثار ایدوب و یرسه
وکندی آچلقدن وفات ایتسه دخی برشیئ لازم کلمز و بوایکی مسئله نك
فرقی بودرکه اولکیسنده آبدست المق حق الله در انی ایثار ایتمك اولمز
اما ایکنجیده طعام حق نفسدر انك ایچون ایثار ایتمك جائزدر انتهی پس
معلوم اولدیکه حق الله دن غیری یرلرده ایثار صابر قوللردن اولو

خصلتدر واولياء الله مقاماتندن بر اولو مقامدر نتكيم شقايقده
يازمشدر كه شيخ ابن وفا حضرتلريكه قسطنطينيه ده مدفوندر
حال حياتنده ايكن زمانه سنك خليفهٔ اسلامی كندی بنت كريمه لرينی
وزرادن برينه تزويج ايلمك ايچون شيخ مذكوره سپارش ايدرلر ومقابله سنده
علی طريق الهديه قرق بيك سكهٔ عثمانی اقچه كوندرر شيخ مذكور
ديركه حالا بوشهرده برنفسی مبارك عزيز واردركه شيخ مصلح الدين
قوجوی ديرلر هرجهتله بزدن بوخدمته اولی و بوهديه يه مستحق
وسزاواردر اكا كوتورك ديو مبلغی كندی طرفندن ايثار ايدر اولياء الله
حضورنده مال ايثار ايتمك دكل جان دخی ايثار ايدرلر نتكيم اولياء اللهدن
برطائفه يی برتهمتله متهم ايدوب بی كناه حضور پادشاهی يه كتوررلر
قتل اولنملرينه فرمان اولندقده هر بريسی كندی عمرندن رفيقنه برقاج
نفس ايثار ايتمك ايچون جلادا وكنه كتمده بر برينه تقدم رجاسنده اولورلر
پادشاه كوردكده بونلرك كيفيت حالی تفحص اولنسون ديو فرمان ايدر
فی الواقع اولياء كباردن اولدقلری ظهور ايدر ايثارلری بركتيله كنديلرين
تهمتدن وقتلدن خلاص ايلديلر كادك طريقت كلامنه دير ايثار
خصوصنده وارد اولان حديثدن بری ابن عمر رضی الله عنه روايتيدركه
فخر عالم صلی الله تعالی عليه وسلم بيورمشدر بركمسه كه مشتهياتدن
برينی آرزولیوب بنه اول آرزويی غيره رد ايتمكی نفسنه ايثار وترجيح ايلسه
الله تعالی حضرتلری انی يارلغار وحضرت عايشه رضی الله عنهـا
روايتنده ديمشدركه حضرت محمد صلی الله تعالی عليه وسلم اوچ كون
متواليا طوق اولمشدر واكر ديله يدك طوق اولوردق لكن نفسمز
اوزره غيری ايثار ايدردك وسخاوتك فضيلتی بابنده وارد اولان
احاديثك بری ابوهريره رضی الله عنه روايتيدركه پيغمبرمز صلی الله
عليه وسلم بيورمشدر بالبداهه حديثی نظمله تحريره كتوردك قطعه لمحرره
* سخا جنت ايچنده براغاجدر * سخی اولان طوتر انك بداغك *
* بداق انی قومز البته آخر * كتوروب جنت ايلر صوك طوراغن *
* بخل دخی جهنمده اغاجدر * بخيل اولان انك طوتمش بداغن *

* بوداق انی قومز حتی ايديسر * جهنمده آنك دخی طوراغن *
وابوهريره رضی الله عنه روايتنده رسول اكرم عليه الصلاة والسلام
* سخی اولان كمسه تكريسنه قريب وانسانه قريب وجنته قريبدر
وجهنمدن بعيددر وبخيل اولان كمسه الله تعالی حضرتلرندن بعيددر
وناسدن وجنتدن بعيد وجهنمه قريبدر وسخی اولان جاهل الله تعالی
حضرتلرينه بخيل اولان عابددن مقبولدر بيورمشدر وابن عباس
رضی الله عنه روايتنده رسول اكرم عليه السلام بيورمشدركه سخاوت
الله تعالی حضرتلرينك خلق اعظميدر وابوهريره رضی الله تعالی عنه
روايتنده بيورمشدركه آكاه اولك كه هر جومرد كمسه جنتده اولمق
الله تعالی حضرتلرينه واجب مقوله سيدر وبن دخی اكا كفيلم وآكاه
اولك كه هر بخيل جهنمده اولمق الله تعالی يه واجب مقوله سيدر وبن
بوكا كفيلم اصحاب ديديلركه يا رسول الله بو جومرد وبخيل ديديككز
كيملردر رسول الله عليه السلام بيورديكه جومرد اولدركه كندی
مالنده الله تعالی حضرتلرينك حقوقيله جومردلك ايليه وبخيل
اولدركه حقوق اللهی منع ايليه ويدسنه بخيل اوله يوخسه جومرد
بيان آفات بخل
اول دكلدركه حرام اولوب اسرافله خرج ايده (امابخل بياننده ايكی
بحث واردر اولكی بحث بخلك غائله لری وسببلری وآفتلری بياننده در
امااولكيسی كه غائله لريدر قرآن عظيمده ذكر اولنديغندن غيری
حديث شريفده دخی ابوسعيد خدری رضی الله تعالی عنه روايتنده
كلمشدركه رسول اكرم صلی الله عليه وسلم بيورمشدر * ايكی خصلت
واردركه مؤمنده جمع اولمز بری بخل و بری سوء ظن (وابو بكر صديق
رضی الله عنه روايتنده دخی بيورمشدر انسانده شر اولان خصلتلردن
بری بخل قوی ايكنجی مخنثلك وعبد الله ابن عمر رضی الله عنه روايتنده
دخی بيورمشدركه بو امتك اولنك صلاحی زهد ويقين ايله در وآخرنك
هلاكی بخل ايله واملله در امابخلك سببلری اوچدر (اولكيسی حب مالدر
مطلق قوام بدن ايچون وتصدق ايچون واقامت واجب ايچون دكل
اما بونلردن بری ايچون مالی سومك اولنجه بخله مانع اولماز و بوحب مال

بيان آفات حب مال

آفات قلبك يكرمى سكزنجيسيدر اما حب مال اكر حرام ماله اولور ايسه حرامدر واكر حلال ماله محبت اولورسه حرام دكل اما مذمومدر نتكيم الله تعالى حضرتلرى قرآن عظيم الشانده * انما اموالكم واولادكم فتنة والله عنده اجر عظيم * بيورمشدر معناى شريفى انجق سزك اموال واولادكز برفتنــه وبلادر اجر عظيم الله تعـاليك حضور عزتنده در اكا سعى ايليوك تاكه واصل اوله سز ديمكدر (وعبد الرحمن بن عوف رضى الله تعالى عنه سرور كائنات عليه افضل الصلواتدن روايت ايدركه بيورمشــدر شيطان لعين ديمشدركـه البته مال صاحبى بندن قورتلوب سالم اولمز اوچ آفتدن برى ايله انك اوزرينه حواله اولوب اخشاملرم صباحلرم وبرآفتى بوكه حلال اولميانى آلديررم ايكنجى محلسز يره خرج ايتــديررم اوچنجى اكا مالى سوديررم تاكه حقنى ادا ايتمز وابوهريره رضى الله عنه روايتنده رسول الله عليه السلام بيورمشدر * لعن عبد الدينار ولعن عبد الدرهم * يعنى ديناره واقچه يه طبان لعنت اولندى ويالعنت اولنسون ديمكدر وكعب رضى الله عنه روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلم بيورمشدر * هر امتك برفتنه سى وبلاسى واردر بنم امتمك فتنه سى مالدر وبرحديثنده دخى بيورمشدر چفتلك وتارلا مقوله سى طوتماك زيرا دنيايى سومكه باشلرسكز (ايكنجى

بيان سبب حب مال

بحث حب مالك سببى وعلاجى بيانندهدر اما حب مالك سببى اوچدر بريسى اولاد واقاربدر مالى سوديكى وقزانديغى انلره قالمق نيتيله اوله بوايسه جهلدن ناشيدر ايمدى علاجى بودركه تذكر ايليه كه الله تعالى حضرتلرى انى يرادتيغنده رزقنى دخى انكله معا يراتمشدر وطوغمزدن نيجه ييل اول تقدير ايلمشــدر * ومامن دابة فى الارض الا على الله رزقها * بيورلديغى كبى واكر اولاد صلحادن اولور ايســه * وهو يتولى الصالحين * مقتضاسنجه الله تعـالى حضرتلرى انلرك مهماتن كندى توفيقيله قايرر واكر فسقه دن اولور ايســه انك مالنك امداديله معصيته قوت بولورلر پس اكر بابالرينك علمى وباطنى وار ايسه وبالى بابايه راجع اولور ايمدى اولاد ايچون حرص وبخل ايتمك غايت

جهل وحماقتدر (اخلاق علائيه ده ديركه نيجه كيمسه يه پدر ومادردن برحبه ميراث انتقال ايتمزينه الله تعاليك فضلندن اولقدر ماله مالك اولوركه آباء واجدادى انك عشر عشيرين كورمشلر ايدى ونيچــه كيمســه يه پدرندن بى حساب اموال واثواب انتقال ايدر آز زمانده اول مالى تلف ايدوب قوت يوميه سى اقل قليل وكندى فقير وذليل اولور پس وارث ايچون خزينــه دارلق خيــال باطل واولادينى ماله اصمرليان احمق وجاهلدر نتكيم حافظ شيرازى ايدر بيت فارسى

* بقول مطرب وساقى بفتوىٔ دف ونى *
* خزينه دارىٔ ميراث خوار كان كفرست *

حكايت مشهوردركه معروف سلطان محمد زماننده برخواجهٔ مالدار وار ايديكه كثرت مال وخزائنده قارون روزكار ايدى چون خواجه آخر عمرنه كلدى فرزند دلبندنه عمر صد ساله تعيين ايدوب هر كوننه بيك درهم خرج فرض وتقدير ايدوب وصى يه تسليم وكنديسى دار آخرته تصميم ايدر اوغلى مبلغ رجاله واصل ومالى دست تصرفنده حاصل اوليجق اسراف بى انصافله مالنى برباد ايلر حتى نقل اولنوركه كمانكره وتوفنكــه سيم وزردن فندقلر ياپديروب درياده مرغابيلره آتر ايمش وكيسه طولوسى التونى ديواره اوروب حاضر اولان لونداته قاپديروب يغما ايتــديرر ايمش وكندى قهقهه ايله خندان اولوب هميان آخرى درميان ايدوب انى دخى اصحاب اخذ انتهاب وبوقهقههٔ بى حساب ايدوب بركونده نيچــه صندوق بوشانوب ونيچه كيســه توكنوردى چون جوان وارث مالى توكدوب افلاسى سببيله ساكن كلخن رماد اولمش سلطان محمد رحمه الله استماع ايندكده خواجه بى بخل صفتيله سابقهٔ معرفتى اولديغيچون جوان مسرفى دعوت ايدوب ينــه راس مال بخشش ونوال ايتمك استيجك ايتمش كه اى پادشاه روى زمين بو بنده كى كنج افلاسندن ساحهٔ غنايه چيقارمق ممكن ومقدور دكلدر زيرا پدرم بنى الله تعالى يه اصمرليوب ماله اصمرلدى حقك غيرى يه اصمرلنان ذليلدر وفضل خدادن غيريسى شىٔ قليلدر پس بو فرزندى اجليچون

کندیی بخل وخسته دشورمك لایق دکلدر (عزیزلردن بریسنه
التمش بیك التجه واصل اولوب جملەسنی صدقه ایدیجك دیمشلرکه
برمقدارنی اولاد که ذخیره ایلسك اولمزمیدی دیمشکه لابلکه جملەسنی
الله تعالی قتنده نفسمه ذخیره والله تعالی حضرتلرینی اولادیمه ذخیره
ویریجی قیلارین انتهی (ایکنجی سببی مالك وجودیله واکا بقمسیله والیله
قارشدمسیله لذتلنمکدر پس یمکه وتصدق ایتمکه قیامیوب صقلر وبو
عین ماله محبتدر نتکیم بعضیلرینك املاك وعقارات ووظائفندن مرتب
مالی کلوور ایکن واصلا فقر واحتیاجه احتمالی یوغیکن ینه عین ماله محبت
ونفس دینار ودرهمه عشق ومودت ایدوب نه زکات واجبەدن برحبه
ونه صدقۀ مندوبەدن برفلس ویرر بلکه خانەسنده قلت وذلتله کچنوب
پیز واتمك ایله اکتفا ایدوب مالنی یره دفن ایلر وبعضیلری مؤنتله
ضایع اولمسنی دخی اختیار ایدر وبعضیلری سومدیکی وارثینه قالمسیله
آه جان فکار ایدر وبو مرض بغایت عسیر العلاجدر خصوصا که
پیرلك حالنده اوله بو کیمسه اکا بکزرکه برکیمسه برمحبوبه عاشق ایکن
واسطه اولان رسوله دخی محبت ایتمکه باشلیوب کیدرك محبوبنی
اونودوب رسولك محبتنه مبتلا اوله زیرا مال دنیوی واخروی مراداته
واصل اولمغه برواسطەدر ایمدی مرادی براغوب نفس واسطه یه
کوکل ویرمك قتی حماقتدرکه دنیاده مالی خرج ایتمیوب فقرا کبی محنتله
معاش ایدوب آخرتده اغنیا حساب وعذابن چکلمك اوله وبو مرض
اکر علاج قبول ایدر ایسه بخیلرك وبخلك ذمنده وارد اولان کلامی
وحکایاتی چوق چوق ذکر ایدوب دوشنمکله وطبعك انلردن نفرتنی ومالك
ذمنی وآفاتنی تذکر ایتمکله کندویه جبرا بلکه ریاء سخاوتی تحمل ایدوب
یوب ویدرمکه باشلیه تاکه کیدرك طبیعت باغلیوب جومردلکی
عادت ایدینه (بخلك اوچنجی سببی دنیانك لذات وشهواتنی سومکدر بیان آفات حب دنیا
زیرا بونلره وصول مالله در وبوکا حب دنیا دیرلر وآفات قلبك یکرمی
طقوزنجیسیدر وبو حب دنیا طول امله مقروندر یعنی کشی کندینه
چوق عمر تقدیر ایدوب دنیانك محبتنه کرفتار اولور اما اکر طول امل

اولمسه یارین بوکون موت اغلب وسفر آخرت قتنده * کلمح البصر
اوهو اقرب * اولسه ماله اولقدر محبت ایلمز بو سببدندر که امام غزالی
رحمه الله بخلك سببی ایکیدر دیمش بری حب دنیا طول امله ایکنجی
عین ماله محبت نتکیم بیان اولندی اما حب دنیا دخی اکر حرامدن
ایسه محبتی دخی حرامدر واکر حلالدن ایسه حرام دکلدر لکن
مذمومدر (بو محلده ایکی مقاله واردر اولکیسی حب دنیانك ذمی
وغائله لری بیاننده در ذمی خصوصنده قرآن عظیمده وارد اولان بیان حب دنیا دخی غائله لری
دلیللردن بری * اعلموا انما الحیوة الدنیا لعب ولهو * آیت کریمه‌سیدر
دیمك اولور که معلومکز اولسونکه دنیا حیاتی لعب ولهودر یعنی انی
آخرته مزرعه طوتوب چالشمز سکز اویور مثابه سنده کلوب کچمش
اولور سکز وبو خصوصده حدیث شریفده وارد اولاندن بری ابوهریره
رضی الله تعالی عنه روایتیدرکه سرور کائنات علیه افضل الصلواتدن
اشتدم بو حدیثی * دنیا وما فیهاسی ملعوندر الله تعالینك ذکرندن
وسودیکندن وعالم ومتعلمدن غیری * دیردی وسهل بن سعد رضی الله
عنه روایتنده دخی رسول الله علیه الصلاة والسلام بیورمشدر اکر دنیا
عند الله برسیوری سکك قنادنه معادل اولیدی دنیاده کافره بر ایچیم
صو ویرمزدی وابن عمر روایتنده بیورمشدر عبد هرنه که دنیا الفندن
کلورسه انك مقابله سنده آخرتندن اکسلور اکر کریم ایسه ده ابوموسی
الاشعری روایتنده برکیمسه دنیاسنی سوسه آخرتنه ضرر ایدر وبرکیمسه
که آخرتنی سوسه دنیاسنه ضرر ایدر ایمدی باقی یی فانی اوزره اختیار ایله
وانس روایتنده بیورمشدر که برکیمسه وارمیدر صو اوزرنده یورویه
واباغی اصلنمیه دیدیلرکه لا یا رسول الله حضرت رسول الله صلی الله
علیه وسلم ایتدی اهل دنیا دخی بویله در کاهدن سالم اولمز وعایشه
روایتنده بیورمشدر که دنیا اوی اولمیان کیمسه نك اویدر ودنیایی
جمع ایدن عقلی اولمیان کیمسه در وحسن بصری روایت ایدر که
حب دنیا جمله خطالرك باشیدر وموسی بن یسار روایتنده بیورمشدر که
الله تعالی حضرتلری دنیادن مبغوض برمخلوق براتمشدر ودنیایی

خلق ایده لیدن برو اکا نظر ایتمشدر وحضرت علی روایتنده دنیانك
حلالنده حساب وحرامنده عذاب رنا واردر وابن مسعود روایتنده بر کیمسه
کفایت مقدارندن زیاده بنا یاپسه یوم قیامتده انی یوکلنوب کتورمسیله
تکلیف اولنور وابی بشیر روایتنده حضرت محمد صلی الله تعالی علیه
وسلم بیورمشدر که حق الله تعالی بر قوله خورلغی مراد ایلسه مالنی
حاجت ضروره دن زیاده بناره صرف ایتدیرر ایمدی دنیالغك افاتی
الله تعالینك مبغوضی اولمسی وجیفه وعبادتدن مانع اولمسی ومعاصی
ومناهی یه سبب اولمسی ودرجاتنك الحق اولمسی وشدت حسابی بلکه
آخرتده عذابی وتیرفانی اولمسی وخست شرکاسی که یهود ونصارادر

بیان دم حب دنیا وآفات حرص

(ایکنجی مقاله حب دنیانك ثمراتی وذمی وضدینك مدحی بیاننده در
وبو محلده ایکی مقام وادر مقام اول ثمراتی بیاننده در معلوم اوله که حب
مال وحب دنیا مذموم اولان حرصی وجوده کتوررر وحرص (آفات
قلبك اوتوز نجیسدر) وحرص انی اقتضا ایدر که کیجه ده وکوندزده
مشغول اولوب صنعته وتجارته یاخود خلقك النده اولان ماله طمعه
دوشمك بو خلق ایسه اولکیدن مذمومدر انس رضی الله عنه روایتنده
کلمشدر که پیغمبر علیه الصلاة والسلام بیورمشدر بر کیمسه که آخرت
قیدنده اولسه الله تعالی اکا غنای قلب ویروب جمعیت خاطر میسر ایدر
وکندوسی طالب دکل ایکن دنیالغی کلور و بر کیمسه که دنیا قیدنده
اولسه الله تعالی فقرنی ایکی کوزی اراسنده قیوب پریشان خاطر ایلر
ودنیالغی مقدرندن زیاده کلمز بر روایتده دخی صباحلمز واخشاملمز
الافقیر اولدیغی حالده وانس روایتنده بیورمشدر که هر کون برمنادی
ندا ایدر که دنیایی اهلنه ترك ایلیوك دنیالقدن کفایتدن زیاده الان
کیمسه کندی هلاکلغنی آلور حالبوکه بیلمز وانس روایتنده آدم اغلانی
قوجالنور ایکی خصلت انده تازه لنور بری ماله حرص و بری طول عمره
حرص در کذلك انس روایتنده بیوررر که اکر بنی آدمه مالدن ایکی دره
طولوسی اولیدی اوچنجی یه دخی طالب اولوردی وبنی آدمك قارنی
طپراقدن غیری شی طیورمز والله تعالی دیلدیکنی حفظ ایدوب توبه سنی

قبوله

قبول ایدر (ایکنجی مقام حب دنیانك وحرصك ضدلری ومدحلری
بیاننده در پس حب دنیانك ضدی زهددر که قلبه دنیانك کراهتی وقلبك
صغومسیدر وحرصك ضدی قناعتدر که زیاده یه طالب اولمقسزین
دنیالقدن ازاجقله اکتفا اتمکه دیرلر زهد وقناعتك فضیلتی بابنده
وارد اولان احادیثدن بری ابوهریره رضی الله تعالی عنه روایتیدر که
رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بیورمشدر دنیاده زهد وپرهیز کارلق
قلب وجسدی راحت ایدر وضحاك رضی الله تعالی عنه روایتنده دیرکه
بردفعه حضور نبی یه برآدم کلوب ایتدی یا رسول الله ناسك قنی
زاهدی کیمدر بیوردیکه اول کیمسه در که قبری وانده چوره کی اونتیه
ودنیا زینتنی ترك ایدوب فانی اوزرینه باقی یی ترجیح ایلیه وحضرت عمر
روایتنده بیورمشدر که غنا کثرت مالله دکلدر بلکه غنالك غناء قلبله در
وابن العاص روایتنده بیوررر که تحقیقا اول کیمسه فلاح بولدی که مسلم
اولوب کفاف رزقنه الله تعالی انی قانع ایلیه وابوهریره رضی الله تعالی
عنه روایت ایدر که حضرت محمد صلی الله علیه وسلم بودعا ایله ربندن
رزق استردی (اللهم اجعل قوت ال محمد کفافا) دیو یعنی رزق کافیدن
زیاده یه طالب دکل ایدی اکر که خیرلی اولسه اکا طالب اولوردی و یاحق
طرفندن طلبنه مأمور اولوردی نتکیم علمك زیاده لکی طلبنه *وقل رب
زدنی علما* آیتیله مأمور اولمشدی وابوذر روایتنده دیرکه حضرتدن

بيان مدح فقر

اشتدم دیردی دنیاده زاهدلق حلال وحرام مالی ترك ایدوب ضایع اتمکله
دکلدر بلکه زهد اولدر که الله تعالی حضرتلرینك قسمتنه زیاده
اعتماد ایده سن کندی الکده اولان رزقکدن وثواب مصیبتنه راغب
اوله سن وفقرك مدحی حقنده وارد اولان احادیثدن بری ابوهریره
رضی الله عنه روایتنده حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
بیوردوغیدر که فقرا اغنیادن بشیوز ییل ایلرو جنته کیررلر وابن عباس
روایتنده بیورمشدر که لیلهٔ معراجده جهنمه مطلع اولدم پس اکثر
اهالیسنی فقرا کوردم ومنهاج العابدینده نقل ایدر که صحابه سؤال ایلدیلر
که ندن فقیرلردر یا رسول الله علمدن فقیرلردر دیو بیوردیلر اما صاحب

طریقت نقلنده جهنمك اکثر اهالیسنی اغنیا ونسا طائفه سی کوردم دیمشلر
ایمدی ظاهر اولان بودر که اکثر اغنیادن مراد جهلا اولان اغنیادر
وعمران بن حصین رضی الله عنه روایت ایدر که الله تعالی حضرتلری
اهل وعیال صاحبی اولان پرهیزکار فقیری سور وابو سعید روایتنده
حضرت بلاله دیمشدر یا بلال فقیر این اول غنی این اولمه وابو الدردا
رضی الله عنه نقل ایدر که حضرت محمد صلی الله تعالی علیه وسلم اونی
الله مزدی و بر کوملکدن زیاده کوملکی یوغیدی وحضرت عایشه
رضی الله عنها دیمشدر که حضرت حبیب اللهك سفره سنده ارپه
اتمکندن قلیل وکثیر قالمزدی حضرت انس حکایت ایدر که حضرت
عمر رضی الله عنه خلافتی زماننده کوردمکه خرقه سنی اوموزلری ماییننده
اوچ یامه ایله یامش ایدی بر بری اوزرینه وهر بری کچه دن ایدی وابو
طلحه رضی الله عنه حکایت ایدر که بردفعه رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلمه اچلقدن شکایت ایلیوب صحابه دن برقاج کیمسه ایله لباسمزی
آچوب قارنمزه بر رطاش باغلدیغمز کوستردك حضرت محمد صلی الله
تعالی علیه وسلم مبارك لباسین آچوب ایکی طاش باغلدیغن کوستردی
وحضرت عایشه رضی الله عنها نقل ایدر که آی کچردی بزم اویمزده
آتش یاقیوب خرما ایله کچنوردك و بر روایتده آل محمد ایکی کون
متتابعا آرپه اتمکیله طویمامشدر (وشیخ شعراوی اخلاق سلف بیاننده
تنبیه المغترین نام کتابنده دیمشدر محمد بن واسع نام عزیز اتمکی طوز له
ویاصرکه ایله ییوب قناعت ایدردی ودیردی هر کیمسه که بو مقدار ایله
کندینه کفایت ایلیه نفسنی ناس قتنده خوار ایتمز وسفیان ثوری رحمه الله
دیردی بو عصرده هر کیم خبز شعیرله اکتفا ایتمزسه خورلغه دوشر
وبردفعه بر کیمسه حضورنه کلوب مال جمع ایتمسنه اذن استدی سفیان
ایتدی مال جمعنه دوشن کیمسه بش خصلته مبتلا اولور طول امل
وشدت حرص وبخیلاق ونسیان اخرت وقلت پرهیز وشیخ شعراوی
نقل ایدر که کندینك شیخی سید علی خواص رحمه الله طقوز لقمه دن
زیاده کونده وکیجه ده طعام یمزدی ودیردی حضرت حبیب الله صلی الله

تعالی وسلم دیمشدر که * حسب ابن آدم لقیمات یقمن بها صلبه * یعنی
آدم اوغلانه برقاج لقمه جق کافیدر انکله بلنی طوته ودیمشدر که لقیمات
اوجدن طقوزه واریجه در وحضرت محمد صلی الله تعالی علیه وسلمك
کلامی حقدر پس اول کیمسه که ایمان کامل ایله کامیان کتوره طقوز لقمه
کافیدر زیاده سنه حاجت یوق شیخ شعراوی دیر که بو حدیث اعمال
شاقه صاحبلرندن غیری یه حمل اولنمق لایقدر یوخسه اعمال شاقه اربابنه
اکنجیلر واورا قچیلر وترپانجیلر واجیرلر کبی بونکله کفایت ایده مزلر مکر که
بر آدم قوت ملکیه صاحبی اولوب روحانیتی جسمانیتی اوزرینه غالب اوله
نتکیم جبرائیل علیه السلام مداین قوم لوطی فلکه چقروب حتی ملکلر
خروس اوازینی اشتدیلر جبرائیل یمه دن ایچمه دن بری ایکن بویله قوته
مالك ایدی پس بعض انسان دخی ملکیت قوتیله بولنور از اجق طعام له
کچنور وینه خدمتندن قالمز ینه کتاب مذکورده یازمشدر که تابعیندن
عبد الرحمن بن ابی نعیم اون بش کونده بردفعه طعام یردی حجاج بردفعه
دعوت ایدوب امتحان ایچون بر بیتك ایچنه قپایوب اون بش کون
مقداری فتح باب ایلمدی بعده آچدقلرنده ایاق اوزره طوروب نماز قیلار
بولدیلر وشیخ ابو عقال مغربی التی آیده بر طعام یردی وینه شیخ علی
مرصفیدن نقل ایدر که عیسی بن نجم نام عزیز اون یدی ییل طعام
ییوب صو ایچمش واویومامش و بر ابدست اوزرینه بو قدر زمانی
کچورمش بونلرك روحانیتی جسمانیتلرینه غالب اولوب ملکیت قوتیله کزر
یوررلر وینه حضرت شیخ علی ضریردن نقل ایدر که حضرت خضر
علیه السلامك ملاقی اولاجق ولینك شرطندندر بر کونلك نفقه سندن
زیاده نفقه سی اولمیه اما اول کیمسه که یارنکی کونك نفقه سنی جمع ایلمش
اوله اگرچه وانسك عبادتی انده موجود اولسه ینه حضرت خضر
انکله بولشمز وینه دیمشدر که خضرك شانندندر عارفینه او یانقلقده
بولشور اما مریدلره رؤیاده وابو عبد الله تستریکه اولو مشایخدندر
خضر علیه السلام ایله اکثر زمانده بولشوب نیجه زمان مصاحبت
ایدرلردی پس براز ایام او یانقده بولشمقدن کسلوب رؤیاسنده کورمکه

باشلدی پس بر کیجه سؤال ایتدیکه یا خضر سبب نولدیکه عالم بیدار یده
کلمز اولادك ایتدی یارنکی کون ایچـون رزق الیقو یا نله بز یقظه ده
کورشمز زسن فلان کون خاتونکه براقچه و یروب یارنکی کون ایچون
رف اوزر ینـه الیقو یدك دیدی شیخ دخی صحیحدر دیوب اول کیجه
ادخار دن تو به ایلمکله آخر عمرنه دك خضرله کور یشوردی مرض
موتنده بو یوزدن خبر و یرمشدر ایمدی قناعتك و دنیـا لقدن قوت
لایموت ایله اکتفا ایده نك فضیلتی بو تفاصیلدن ظاهر اولدی (کلدك
طریقت کلامنه امااسراف احوالنـده بش بحث واردر اولنکی بحث
ذمی دخی غائله سی بیـاننده در *معلوم اوله که اسراف حرام قطعی
ومرض قلبی و برخلق ردیدر او یله ظن اولنماسونکه اسراف مذموم
اولمقده بخلدن ادنی مرتبه ده اوله اکر ذمنـده بخل کبی دلائل کثیره
ثابت اولمه دیسه ده تکیم بولك حرمت ونجاستنده خمرك حقنده واقع
اولدیغی کبی دلیل کثیر وارداولمامشدر حالبوکه فقهاتصریح ایتدیکی
اوزره خمردن حرمت نجاست اشد در وسکا اسرافك قبیح اولماسی
بابنده بو ایکی آیت کریمه کافیدر* ولا تسرفوا انه لایحب المسرفین*
معنای شریفی اسراف ایلمك زیرا الله تعـالی تحقیق مسرف قوللرینی
سومز انلردن خشنود دکلدر و ایکنجی * ولا تبذر تبذیرا ان المبذرین
کانوا اخوان الشیاطین * معنای شریفی دوکوب صاچمقله مالکزی
اسراف ایتمك تحقیق بو حالله اولان کیمسه لر شیاطین اخوانیدر ایمدی
شیطانك قرداشیده شیطاندر شیطـاندن ایسه بتر قبیح اولمز کذلك
بوذمدن دخی قبیح ذم اولمز والله تعـالی حضرتلری قرآن عظیمده
* ولا تؤتوا السفهـاء اموالکم *آیت کریمه سنده مسرفلره مالارینی
و یرمکدن نهی ایدوب اسمادن قبیح اسمله انلری تعبیر ایدرکه سفها
اسمیدر وفرعونی دخی انه من المسرفین دیو ذم ایلدی ولوط قومنی دخی
* بل انتم قوم مسرفون* قولیله مسرف مذموم اولدیغندن اوتوری
انکله قدح ایلدی وحدیث صحیحده وارد اولانلردن بری * ان النبی
علیه السـلام نهی عن اضاعة المال *قولیدر یعنی تحقیق حضرت

بیان تفصیل احوال اسراف

پیغمبر علیه الصلاة والسلام مالی یوق ایتمکدن نهی ایلدی ودیدیکی
یوم قیامتده انسانك اباغنی اباغنه دکدر مزلر تا درت شیدن سؤال
اولنمینجه بری عمرندن سؤال ایدرلر که نره یه افنا ایتمشدر وایکنجیسی
علمندن سؤال ایدرلر که انکله نه عمل ایتمشدر اوچنجی مالندن صوررلر که
نره دن کسب ایدوب نره یه انفـاق ایتدی ودردنجی کندی جسمندن
ووجودندن سؤال اولنور که نه خدمتده اسکتدی وافنا ایلدی (واسرافك
مذموم اولماسنه دلائل قویه دن بری ربانك حرام اولماسیدر که کتاردن
بریدر زیرا بوربانك حرام اولمسی علتی حقیقتده ناسك مالنی صیانت
ایچوندرتا که بیع وشرالرنده مال ضایع اولوب بوغه کیتمسون و بومالك
بوغ اولمسی نه زمان حاصل اولورکه صورت ومعنـاده ایکی عوض
براولوب برنده زیاده لك اوله اول زیاده لك ربادر بوغه کیدر واسراف
اولور صورتده براولمسی مثـلا جنسده براولمسیدر ایکیسیده کومش
اولمق کبی پس برآدم اقچه ایله غروش تبدیل ایتسه هرقنغی طرفدن
زیاده لك اولسه اول رباء حرامدر ولکن وزنده زیاده لك معتبردر
عدد ده اعتبار یوقدر زیرا فضه وزنیاتدندر و یاخود بغـدای و یروب
ینه بغدای آلسه و یا ارپه و یروب ینه ارپه آلسه اکر و یردیکندن زیاده
آلورسه ربادر و بریسی یکی اولوب اخری اسکی دخی اولورسه جدا
زیاده لك جائز دکلدر حدیث شریفده *الجید والردی سواء* بیورلمشدر
ومعناده براولمسی دیدیکی مقدارده براولمسیدر یعنی وزنی اولان وزنده
برابر کیلی اولان کیلده برابر اولوب هرنه فضـله اولورسه اول ربادر
یعنی شریعت قدر له جنسی زیاده علت طوتمشدر قدرله جنس
بولنمین یرده ربا اولمز مثـلا برآدم التونی کومش مقابله سنده
و یا ارپه یی بغدای مقابله سنده و یرسه و یا آلسه هرقنغی طرفدن
زیاده لك اولسـه ربا اولمز زیرا علت اولان جنس بولنمـامش
اولور و یاخود بر آوج بغـدایی ایکی آوج بغـدایه و یا برفلسی
ایکی فلسه دکشسه ربا اولمز کیل ووزن اولان قدر بولنمدیغندن
اماجنس جنسـه برابر اولیجق ربا اولمق دخی اول زماندرکه یدا بید

بیان اسراف ربا

اوله یعنی الدن اله الوب ویره سی اولمیه اما ویره سی یه اولنجه جنسی
جنسنه اولمزایسه یاجنس جنسه ویریلوب هیچ فضله اولمز ایسه
ینه ربا اولور زیرا حدیث شریفده * النقد خیر من النسیئة * بیورلمشدر
یعنی نقد ویره سیدن خیرلیدر مصابیح حدیثلرنده دخی * الذهب
بالذهب والفضة بالفضة والبر بالبر والشعیر بالشعیر والتمر بالتمر والملح
بالملح مثلا بمثل سواء بسواء یدا بید * بیورلمشدر دیمك اولور كه آلش ورش
ایدرسكز التونی التون مقابله سنده كموشی كموشه بغدایی بغدایه اربه یی
اربه یه خرمایی خرمایه طوزی طوزه مثلی مثلنه وزنده ویا كیلده برابر
الدن اله ویرك وآلوك یوخسه ویره سی یه ویروب المك شبهه ربا
كیرمسون ایچون مثلا برآدم غروشی كموش اقچه مقابله سنده ووزنده
برابر ایدوب دكش وطوقش ایتسه لر ولكن ماینی برایكی كون ویره سی
اولوب تأخیر اولنسه ینه ربا اولمش اولور ویاخود جنسی اولمیان
برمتاعی كشی مدت تعیین ایتمكسزین بازاراشوب ویره سی یه آلسه انده
دخی آنه ربا اولمش اولور بو سببدن مصابیح حدیثلرنده حضرت
رسول اكرم صلی الله علیه وسلم بوحدیثی * لیأتین زمان علی الناس
لایبقی احد الا اكل الربا فان لم یأكله اصابه من بخاره * بیورمشدر
معنای شریفی تحقیق بوناسه برزمان كله كه افراد انساندن برفرد
قالمیه ربا یمدك اكر ربا یمز ایسه ده اكا بخاری واثری كلسه كرك ایمدی
بوحدیث معجزات نبویه ندر كه بوعصرده شبهه ربا اولان نسنه دن
یعنی ویره سی یه شیء المقدن انسان خالی دكلدر وبونك علاجی همان
مال صاحبیله رضالشمقدر (وشارح مصابیح دیمشدر كه ربا اثری
اولاشدیغندن مراد وكیل اولمق ویاتحصیل ربایه واسطه اولمق
یاكاتب یاشاهد اولمق یاربا خوارله آلش ورش ایتمك ویاربا خوار ایله
آلش ورش ایدنله آلش ورش ایتمك واقع اولور بو سببدن حدیث
شریفده جمله انسانه ربانك سرایت ایتمسنی بلدرمشدر (كلدك
طریقت كلامنه الله تعالی حضرتلرینك ربایی حرام ایتمسی خلقك
مالنی اسرافدن صاقنمق ایچوندر (پس اسرافك غائله لری شیطانه

مشارك وفرعون وقوم لوطه مناسبتی اقتضا ایتدیكیدر والله تعالینك
محبتی اولمیوب غضبنه لایق وسفیه نامنه موافق وعذاب آخرته مستحق
ودنیا خورلغنه واحتیاج وندامته دوشمسیدر (ایكنجی بحث اسرافك
مذموم اولمسنك برحكمتی وسبب اصلیسی بیانندهدر كه مال الله تعالی
حضرتلرینك برنعمتی اولوب مزرعهٔ آخرت قلنمشدر زیرا دنیا وآخرت
مالله منتظم اولوب صلاح دارین وسعادت حیاتین ماله حاصل اولور
كافر ایله جهاد وحج بیت الله انكله میسر اولور وقوام بدنكه جمیع
فضائلك تملی وطاعت وعبادتك آلتی مالله در زیرا غدا ولباس وسكنی
انكله آلنور ودیلنمك خورلغندن انكله كشی خلاص بولور ومتصدقین
درجه سنه انكله نائل اولنور وصلهٔ رحم ایلمك وحاجات فقرایی بتورمك
ودینلرینی قضا ایلیوب غم وغصه لرینی دفع ایلمك وكوكللرینه سرور
وشادی براقمق وتسلیٔ خاطر ایلمك ونفع ناس حاصل اولمق ومسجدلر
ومدرسه لر وخانلر وكوپریلر ودربندلر یاپمق جمله ماله حاصل اولور
حالبوكه ناسك خیرلیسی ناسه نفعی اولاندر وذكری كچدیكه تصدق
ایچون كسب ایتمك نافله عبادتدن افضلدر ومالله منازلك افضلنه
نائل اولنور نتكیم بوخصوصده ابو كبشهٔ انصاری رضی الله تعالی عنه
روایت ایدر كه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم برحدیث طویلنده
* برقولده الله تعالی حضرتلری علم ومال ویره واول سببله ربندن
قورقه ورحمتنه واصل اوله وانده لله حق اولدیغن بیله بوكیمسه
افضل منازل صاحبیدر بیورمشدر وابن مسعود رضی الله تعالی عنه
روایتنده دخی بیورمشدر كه غبطه ورشك اولنمز الا ایكی كیمسه یه بری
اول كیمسه در كه الله تعالی حضرتلری اكا علم وحكمت ویروب انكله حكم
ایلیه ورشك اولنه جق كیمسه دن بری اول كیمسه در كه الله تعالی اكا
مال ویروب وحق یولنده افنا ایلمسنه مسلط ایلیه وحضرت رسول
اكرم صلی الله تعالی علیه وسلم عمرو بن العاص رضی الله عنه حقنده
دخی بیورمشدر كه نعم المال الصالح للرجل الصالح یعنی نه كوزلكدر
صالح مال صالح رجل ایچون وانس رضی الله عنهه دعا ایلدیكنده

بیان مال حق تعالینك نعمتیدر

مالنك واولادنك چوق اولوب مبارك اولمسيله دعا ايلمشدر وكعب رضى الله عنه جمله مالنى صدقه ايتمك مراد ايلديكنده رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم امسك بعض مالك فهو خيرلك بيورمشلردر يعنى مالكك بعضنى صقله اول سكا خيرليدر والله تعالى حضرتلرى قرآن عظيم الشانده ماله خير نامنى قيوب وحبيبنه مالى منت طوتوب * ووجدك عائلا فاغنى * بيوردى يعنى سنى ربك محتاج بولوب مال خديجه ايله غنى ايلدى وسفيان ثورى حضرتلرى ديمشدركه مال بوزمانده سلاحدر وسعيد بن مسيب رحمه الله ديمشدر اول آدمده خير يوقدر دينى قضا ايتمك ايچون وعرضنى بكلمك ايچون مال طلب ايلميه ووارثلرينه مال ترك ايلميه وابن جوزى حضرتلرى ديمشدر هرباركه انسانك قصدى ونيتى صحيح اولسه مالى جمع ايلمك افضلدر تركندن علمانك اتفاقى برله واحياء علومده حديث شريفده رسول الله بيورمشدركه * بر كمسه اهل وعيالنه حلالندن چالشوب كسب ايلسه فى سبيل الله غازى مرتبه سنده در (وشيخ شعراوى منن نام كتابنده ديمشدركه حضرت ابو الحسن شاذلى رحمة الله عليه اولو مشايخدندر اصحابنى كار وكسبدن برسببه قندرردى وديردى هر كمسه كه كندينه وخوارنده سنه نفقه كسبنده اولوب فرائض اللهى يرينه كتورسه تحقيق مجاهده سى كامل اولور (وشيخ ابو العباس مرسى رحمه الله ديركه بزم طريقمز ذكره مداومت وترك غيبت وعباد اللهه سوء ظنى ترك ايتمكدر وبر كمسه كه بو اوچ خصلت محافظه سنده اولسه الله تعالى حضرتلرى سز مديكى يردن رزقنى ويرد وبزه كلان ويمت ايدن كمسه لره سبب معيشتى ترك ايلك ديمزز انجق رسول الله عليه الصلاة والسلامك اشلديكنى بزده اشلرزكه هر انسان نه كاراوزرنده ايسه اكا قرار ويرردى ولكن امر ايدرزكه اول كارنده حيله وخدعه وقلب ايش اشلمسون حبيب الله امر ايتديكى كبى وبو شيخ نامدار بر مرتبه عارف بالله ايمشدركه كنديلريچون ديرايمش اكر مجلس نبيدن برنفس ايراق اولسم كنديمى جملهٔ مسلميندن عد ايتمز ايدم ديو امتنان ايلمشدر

(كلدك طريقت كلامنه ديركه چونكه كسب عبادتدن افضل اولوب ومالك بومرتبه خيرات وحسناته واسطه اولمسى اوله يا نه سببله مال ودنيالق مذموم اوله جوابنده ديركه مالك ودنيالغك مذموم اولمسنده وارد اولان كلام نفس ماله راجع دكلدر انجق مالك مضر اولان صفتنه راجعدركه اول صفتدن برى طغيان وبرى آخرتى اونوتمقدر والله تعالى حضرتلرندن وموت وآخرتدن كشى بى اشغال ايتمكدر پس بوصفات اكثرى ماله حاصل اولوب صاحبى بوصفتلردن سالم اولمديغيچون دنيالق خصوصنده ذم وارد اولمشدر (نتيجهٔ كلام بودركه

بيان مالك ايكى جهتى واردر

مالك ايكى جهتى واردركه برى برينه ضددر برى خير وبرى شردر اكر مال خير طرفندن كسب اولنوب خيره صرف اولنور ايسه ممدوح ومقبولدر واكر شر طرفندن كسب اولنوب يا شره صرف اولنور ايسه مذمومدر ايمدى وارد اولان مدح وذم ايكيسيده حقدر ولكن هر برى بر جهتله در پس مال چونكه نعمت عظيمه اولدى انى اسراف ايتمك الله تعالى حضرتلرينك نعمتنى تحقير واهانتدر وكفران نعم اولوب مالى يوق ايدوب شكرينى ترك ايتمكدر پس قدرينى بيلميوب حقنى رعايت ايلمديكى سببله وهاب مطلق جانبندن عتاب وعقابه مستحق اولوب نعمتك زوالنى اقتضا ايدر نتكيم شكرينى وقدرينى بيلمسى اول نعمتك ثباتنى وزياده لكنى اقتضا ايدر * لئن شكرتم لازيدنكم * آيت كريمه سى مقتضاسنجه (اوچنجى بحث اسرافك اصنافى بيانده در

بيان اصناف اسراف

معلوم اوله كه اسراف قوبجه فائدهٔ دينيه ومباح فائدهٔ دنيويه اولميان يره مالنى توكوب صاچغه ديرلر ايمدى اسرافدن ظاهر ومشهور اولانلر مثلا مالنى دريايه وقيويه وآتشه آتمق كبيكه بردخى اله كيره بوب انكله انتفاع ايتمك ممكن اولميان يرزه براقق ويا يقق وپاره لمق وكسمك كبى شو مرتبه كه انكله انتفاع ممكن اولميه وميوه بى دوشيرمك واكنى بچمه مك حتى يوق اولوب كيده دخى حيواناتى حفظ اولنه جق يرده قپاميوب مخوف يرده اليقومق ويا آچ طوتوب وصغوقدن واسيدن هلاك ايتمك كبى بونلر آشكاره مالى تلف واسرافدر اما بر صنف

اسراف واردر که آشکاره دکلدر نوع خفاواردر اول دخی اسرافدر
ولکن تنبیه وتذکیره محتاجدر مثلا برشیئ ذخیره قسمندن جمع ایتدکده
مقید اولیوب حفظ ایتمك کبی تاکه کندی ذاتیله بوزله ویااصلانمغله
وياخود بوجك ویاقرنجه ویاصیچان اولاشمغله وبونك کبیلر واقع
اولمسی اکثری اتمکده وپیرده واتده وشوربا امثالنده اولور وتازه
اولان میوه‌لرده وقارپوزده وصوغان کبیلرده وقوری میوه‌ده دخی اولور
وتین وزیتده وزردالیده اولدیغی کبی وکندم وشعیرده ومرجمکده
دخی اولور وکاه اولورکه ثیابده وکتبده اولور واسرافدن برصنفی
طعامدن وانك مثللیدن فضله دوکمکدر ویلامزدن اول پرمقلرینی
سلمك ویلامه‌دن چناغی وقاشقلری یایقامق وصبیان الندن وغیریدن
دوشن اتمك پارچه‌لرینی سفره‌دن ویردن دیوشرممك اسرافدر جابر
رضی الله عنه روایت ایدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
پرمقلری وصحنی یلامق ایله امر ایلدی وبرروایتده دیمشدرکه شیطان
سزك هرشیئکزه حاضر اولور حتی طعام قتنده بیله ایمدی سزدن
بریکزدن برلقمه دوشسه انی آلوب وتوزدن پاك ایدوب یبوب وانی
شیطانه الیقوماك وفارغ اولدقده پرمقلر یکزی یلایك زیرا بلمزکه
برکت طعامك قنغیسنده‌در وحضرت انس روایت ایدرکه حضرت رسول
الله طعام یدیکنده اوچ دفعه پرماقلرین یلاردی ایمدی پرمق وطبق
یلامه‌ده ودوشن خرده قالدرمه‌ده چوق فائده واردر اسرافدن احتراز
وکبرورپادن اجتناب وبرکت حاصل اولمق احتمالی واردر وسید المرسلینه
اقتداء وامرینه امتثال وربط قلب وجلب رزق واردر واسرافندر
پرنجدن ونخوددن دوشن حبه دوشورممك باخصوص غسل ایدرکن
دوشسه وسو پرلسه اما اگر دوکان اتمك خرده‌لرینی ویابونك کبی حبه‌لری
قیونه ویاطاوغه ویاقرنجه‌یه ویا قوشلره اطعام ایلسه اسراف اولمز
واسرافندر عمامه‌سنی ولباسنی وپابوجنی اسکیدر شیلردن حفظ
ایتمك ویا پرتلمقدن ویانمقدن بکلممك وچوق چوق صابونی وموی
استعمال ایتمك واسرافندر نقصان ایله صاتمق واجاره‌یه ویرمك

وقیمتندن

وقیمتندن زیاده سیله صاتون آلمق وکرالمق مضطر اولماینجه ویاصدقه
نیتیله زیاده‌سی اولمدقجه اما کشی برشیئی زیاده‌یه صاتون السه وباکراسنی
بهاسندن زیاده ویرسه واول زیاده‌لکی صدقه‌یه نیت ایلسه اسراف
اولمامش اولور بلکه مقابله سنده ثواب واردر اما اگر پازاری غبن
طریقیله اولورسه یعنی الدانوب قیمتندن زیاده ویرسه نه محموددر ونه
مأجوردر واسرافندر کفنده زیاده‌لك ایلمك یاعددنده ویاقیمتنده
اماعددنده ارەسنت اولان اوچدر وعورته بشدر زیاده ایدرسه اسرافدر
وقیمتنده مثلا حال حیاتنده اول کفن صاحبی جمعه‌لق قیمتده بوغاصی
قسمندن کیرایسه انی المق کرك اگر اول قسمی آشوروب بیراملرده
کیدیکی بوغاصی قیمتیله کفن آلورلرسه اسراف اولمش اولور پس
هرکیمسه‌نك اواسط حالنه اعتبار اولنور وابدست المده وغسل ایتمده
دخی چوق چوق صودوکمك اسرافدر ابن عمر رضی الله عنه روایت
ایدرکه بردفعه سعد آبدست الورکن حضرت محمد صلی الله تعالی علیه
وسلم راست کلوب ایتدی یاسعد نه‌در بو اسراف سعد ایتدی یاآبدستده
اسراف اولورمی نعم اگر ایرمق کنارنده دخی اولسك نه حددن آشورنجه
اسرافدردیدی وعلمانك آبدستده تقدیر ایتدکاری صویك مقداری
بروقیه‌در طهارت ایتمسیله معا واگر طهارت ایتمزسه ایکیوز التمش التی
درهم واگر اایاق یومیوب مسح ایدرسه یوز اوتوز درهم کافیدر دیمشلر
وبودخی سنت اوزره هراعضاسنی اوچرکره یومغله آبدست المقده‌در
اما اگر صویك قلتی اولسه درت فرض اولان اعضایی که اللرین
دیرسکلرینه وارنجه یومق ویوزین برکره یومق وباشن مسح ایتمك
واایاقلرین برکره یومق بومقدارله اکتفا ایلیه دیو بیورلمشدر حتی اشباه
ونظائرده جماعته یتشمك ایچون بومقدارله ابدست ایله اکتفا ایتمك
کرك دینمشدر وغسله تقدیر ایتدکلری صو درت وقیه‌در ایمدی
علمانك بوتعیین ایتدکلرین چوق زیاده ایتمك اسرافدر ازاجق اولورسه
ضرر ویرمز واسرافندر طوقلق اوزرینه طعام یمك مسافر ایچون
ویارنکی صوم ایچون دکل ایکن اما برآدم مسافرك حجاب ایتمه سیچون

ويارني كون صومه قوتيجون طوق ايكن ينه يسه اسراف اولمز
واسرافدندر كونده ايكي كره يمك يعني بركره طويجه يدكدنصكره وبا
بري هضم اولمدين باخصوص اقصر ايامده كونده ايكي كره يمك اكثريا
اشتهاء صادقسز يئيلور مكر كيم اعمال شاقه صاحبي اولان كيمسه اوله
اما كونده بردفعه طويجه يمدكده و يابريني هضم ايلمش اولسه ايكي كره
يمك اسراف اولمز و حكيمانه اولان ايكي كره يمكدر تنكيم كمال پاشازاده
حديث اربعيني شرح ايتديكنده بو حديث شريفي دخي نقل ايلمشدر
* ترك الغداء مسقمة وترك العشاء مهرمة * معناسي صباح طعامني ترك
ايتمك خستهلغه سببدر واخشام طعامني ترك قوجه لمغه باعثدر پس
بو حديثدن فهم اولنور كه طعام كونده ايكي كره يمك اقتضا ايدر ايمدي
طريقت حديثنده كونده ايكي كره يمك اسرافدن عد اولنديغي قبل
الهضم يئيلن اولور واسرافدندر چوق درلو طعام پيشورمك الامكر كه
بردرلو طعامدن اوصانيلورسه تاكه هرنوعندن بر مقدار اكل ايدوب
انك مجموعندن طاعته تقويت بدن حاصل ايليه و ياخود نيجه
كيمسه لري ضيافته دعوت ايتمك قصديني ايلسه وانواعندن طعام
قاپرسه جائزدر خلاصهده بويله در صاحب طريقت ديركه لايق اولان
بودركه خلاصهنك كلامي همان بوايكي محله صرف اولنميه بلكه
بومعنايه اولان جميع ذوق وتلذذده نيت فاسده اولميوب نعمت دخي
ضايع اولوب يبانه كيتميه جك يرده هرنه قدر قاپراسه جائز اوله الله تعالى
حضرتلرينك بو قول شريفي دليليله * يا ايها الذين آمنوا لا تحرموا
طيبات ما احل الله * معناي شريفي اي ايمان كتورن كيمسه لر الله تعالى
حضرتلري حلال ايلديكي لذيذ اطعمه وميوه لري حرام ايتمك بلكه
قابل ايسه جمله سيله تلذذ ايليوك ديمك اولور وابن عباس ديمشدر كه
ديلديككي اكل ايله وكشي يي انجق خطايه براغان اسراف وتكبرلكدر
واسرافدندر اتمك ايچني يبوب قبوقلارين وجوانبين براغه سن وكيمسه
اني يميه اما اكر غيري اني يسه قاپرمز كذلك حاجتدن زياده سفره
اوزرينه اتمك قومق شهرت و ياريا ايچون و يافضله قالوب بولاشه

واني كيمسه يميه اما اكر يئوب يبانه كيتمزسه هرنقدر قونورسه قاپرمز
واسرافدندر معاصي يه ومنهي اولان شيلره هرنه كه صرف اولنورسه
اما طعاملردن نفايس يمك وفاخرانجه لباسلر كيمك و يوكسك بنالر
ايلمك و بوكا بكزرلر كه شارع شريعت اني تحريما منع ايتمشدر اكر حلالندن
اولوب انلرله كبر و فخر قصد اولنمزسه اسراف دكلدر كرچه اسرافه
بكزيوب كراهت تنزيهي ايله مكرهدر زيرا طالب آخرته لايق
اولان قناعت اوزره اولوب زياده سني تصدق ايلمكدر زيرا آخرت
* خير وابقى * درشيخ شعراوي رحمه الله منن نام كتابنده ديمشدر زمانه مز
علماسنك دنيالغني ووظائفني انلره چوق كوردم زيرا ناموس علمك
توابعندندر علمك مقبولیتي مالله اولنجه زياده در واني ديدم كه شبهات
وحرامدن مالله سالم اولمز زيرا علما حلال وحرامي بلورلر سائر خلق
كبي دكللردر وامام شاطبي نقل ايدركه ديمشدر عالمه مال وجاهدن
لازمدر تاكه خلق قتنده ذليل اولميوب كيمسه يه محتاج اولميه وامام
شافعي دن رحمه الله حكايت ايدركه ديمشدر بغداده وارديغمده امام
محمد حضرتلريله جامعده بولشدق وبزي كندي سعادتخانه سنه
دعوت ايلدي بز دخي اجابت ايلدك آلتمزه برقاطر كوندردي التونله
مزين اكرله اكرلنمش حتى امام محمدك منزلنه كلدكده كوردمكه قپوكرلري
ذهب وفضه ايله منقش ومزين كوشكلر و ياپولر وامام محمد ايتدي
ياامام بوكوردیكك دنيالق هب جهت حلالدن وهرييل زكاتني
اخراج ايتديكمدنصكره الله تعالى حضرتلري ميسر ايتدي وظنم
بودركه الله تعالى حضرتلري بني بو خصوصده مطالبه ايلميه پس
امام شافعي ديركه اول وقت مدينهٔ منوره ده حضرت مالك ابن انسك
دنياسي طارلغن ذكر ايتدم امام محمد ايتدي ياامام مالك ابوسي اولدركه
كشي اول مالله دوستني مسرور ايليوب دشمنني قهر ايليه امام شافعي
ديركه امام محمد بكا برخلعت و بيك التون و يردي وعرض ايتمشديكه
جمله مالنك نصفني الايم بن قبول ايتمدم بعده بكا اوچ بيك درهم
دخي يول خرجلغين و يردي امام شافعي ديركه بعد زمان مدينه دن

آدم كلدى مالك بن انس رضى الله عنه حالندن سؤال ايتدم خبر ويرديلركه
دنيالغى شومرتبه چوغالمشدركه اوچيوز جاريه سى واردركه ييلده
برنوبت يقينلق ايله بونلرى دور ايدر ديدى پس امام شافعى ديركه
بغداددن مدينه يه عزم ايليوب كيتدم ومدينه يه كلديكمده ابتدا
ايكندى نمازينى قلمق ايچون جامعه واردم بركرسى دمشقى دموردن
كوردم اوزرنده * لااله الا الله محمد رسول الله * يازلمش واوزرنده
برمنقش مصر ياصديغى كوردم وكرسينك چوره يانده درت يوزدن
زياده كتب كوردم تعجب ايلدم بونك صاحبى كيم اوله ديو زيرا مقدما
بونلردن براثر يوغيدى بن بومطالعه ده ايكن كوردمكه مالك ابن انس
باب نيدن ايچرو كيردى طيب رايحه اورتالغى قبلادى ودرت كيمسه
تكريما قولتوقلرينه كيروب واتكلرين طوتوب كرسى يه كتورديلر
انى كورنجه حاضراولانلر جمله سى اياغه قالقديلر وكرسى يه اوتوروب
چرح عمد بابندن برمسئله اورتايه براغوب ودليللر ايراد ايدوب مجلس
وعظ تمام اولنجه اومسئلهٔ تحقيق ايلدى كرسيدن ايندكده حضورينه
واروب سلام ويردم طوتوب بنى صدرنه چكدى والم طوتوب منزلنه
ايلتدى باقدمكه اولرينك بناسى بغداده كيتمزدن مقدم كوردوكم
بنا دكل همان كوزلرمدن ياش كلدى مالك ايتدى ياامام سن اويله
ظن ايتدككه بز آخرتمزى دنيايه صاتمشز لاوالله كوكلك مسرور وكوزك
روشن اولسون بوكورديكك دنيالق خراسانك واهل مصرك هداياسيدر
وديار بعيده دن هدايا كلدكده در معلوم عزتكدركه رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم دخى هدايايى قبول ايدردى وحالا خراساندن كلن
اوچيوز خلعت ومصردن كلن اوچيوز خلعت جاريه لر دخى كذلك
موجودلردر وصندوقلرمده بشيوزكره بيك آلتونم واردر وهريل بونلرك
زكاتنى ادا ايتمده يم ديلرسك ياامام بومالك نصفنى سكا ويره يم بن ديدم
سكا بوندن اوتورى كلمشم بنم دخى مالم وارثلره قلاجقدر مالك تبسم
ايدوب ايتدى بندخى دنيالقدن ابا ايتمده يم الاعلم كشى يه كرك اولاجقدر
وعلمك سيبيله بومال كلمده در امام شافعى رحمه الله ديركه مدينه دن

كعبهٔ مكرمه يه روانه اولديغمده مالك حضرتلرى بنمله يالن اياق يايانجه
مدينه دن طشره چقدى بن ايتدم دابه يه بنسكز اولمز ميدى مالك ايتدى
حضرت رسول الله صلى الله عليه وسلمك مبارك اياغيله بصديغى يرلرى
دابه نك طرنغيله بصمغه حجاب ايدرين ديدى امام شافعى ديركه مالكك
بوحالندن غايت مسرور اولدم وتحقيق بلدمكه كثرت ماله پرهيز
كارلغى زائل اولمامش وبلدمكه كثرت مال علمايه جالدر ان شاء الله
تعالى ضرر ويرمز ومالك حضرتلرى دخى اول حينده بكمال فراوان
احسان ايليوب كعبهٔ مكرمه ده عمم اولادنه تفريق ايلدم امام شافعى
ديركه مالك حضرتلرى درعهده ايلمشديكه كعبهٔ مكرمه يه هرسنه
استديكم قدر خرجلغم كونده ره بونك اوزرينه اون ايكى ييل مرور ايلدى
بهرسنه وعده سنه وفا ايدردى مالك حضرتلرينك وفاتنه دك كعبهٔ
مكرمه ده اكلندم اندنصكره مصره كلدم (شيخ شعراوى رحمه الله
ديمشدركه كذلك علمانك مالدارلرندن امام اشهب ديركه مالك
حضرتلرينك صحبتدارلرندن ايدى پادشاهلر وسعتنه مالك ايدى
وامام ابو الليثك مصر اطرافنده شول قدر مقطوعه يرلرى وارايديكه
هرسنه خراجى يوز بيك آلتون كلوردى بويله ايكن بنه مالنى ييللندرميوب
اوزرينه زكات واجب ايتمامشدر وفخر زارى حضرتلرينك بيك قولى
وجاريه سى وار ايدى سائر خدم وحشمندن غيرى انتهى پس بو بسط
اولنان حكاياتدن فهم اولنديكه دنيالق حلالندن اولنجه وحقوق
واجبه سى ادا اولنورسه ممدوحدر باخصوص علماده اولورسه علمنه
شرف زياده اولور واخلاق علايى ده ديمشدركه اكرچه بعض اصحاب
كزين وبعض اولياء امت خير المرسلين تملك اموال واتخاذ اسباب دنيويه
ايتمشلردر اما محبتلرى درونلرنده قرار وانك هم ومحبتنه كرفتار دكللر ايدى
واعظم بليه ورأس كل خطيئه اولان حب دنيادر نفس دنيادكلدر لمحرره
* دكل رأس خطا يا نفس دنيالق ايو بيل *
* خطا اولان همان دنيالغه ويرمكدر دل *
* نيجه درويش واردر نهى دست *

* امانی حب دنیا شوریده ومست *

ایتمشدر نیجه غنی واردر که دست دامنی پردر امارقبهٔ همتی قید حب دنیادن حردر ایمدی مذموم اولان حقیقتده دنیالق دکل بلکه دنیالغه کوکل ویروب ربندن غافل اولمقدر نتکیم حضرت مولانا دخی انی بیان ایتمشدر مثنوی

* چیست دنیا ازخدا غافل بدن * نی قماش ونقره وفرزند وزن *

اما صحابهٔ کرام واولیاء عظام کندیلرینی مال سببیله خدادن اغفال ایتمشلردر نتکیم مناقبلرندن فهم اولنور وصحابهٔ کرامدن کثرت ماله معروف عبدالرحمن بن عوفدرکه حین وفاتنده درت خاتونی قالمش ایدی بریسی حصهٔ ثمنندن سکسان بیك درهم برروایتده بوقدر التونله صلح اولدیلر لکن درونی حب دنیادن اول مرتبه ازاده ایدیکه برکره حضور حضرت عمر فاروقه کلوب ایتدی یا امیرالمؤمنین حالا شامدن برکاربانم کلورکه سکسان دوه در وهردوه سنك یوکی بیکر التونلق متاعدر جمله سین فی سبیل الله صدقه ایلدم آل ضبط ایله سیندن سؤال ایدیجك ایتدی بوکیجه نماز تهجد مده خاطریمه کلدیکه اباکاربان نه موضعه کلدی واحوال نیجه اولدی اوله پس برمال که روی توجهمی مانع وموجب تشویش خاطر اوله انی ملکمدن اخراج ایتمك لازم ایدوکی ظاهر اولدی دیدی ومشایخ متأخرین مفخرابرار خواجهٔ عبیدالله الاحرار سمرقندی قدس سره کثرت امواله اول مرتبه مالك ایدیکه بیك اوچیوز مزرعه سی اولوب وبشقه برمزرعه سنده اوچ بیك چفت یورردی اما دنیالق اکا مقدارذره مانع راه ونظرهمتنده برك کیاه دکلیدی نتکیم مولانا جامی انك مدحی بابنده نظم ایتدیکی کلامنده دیمشدر قطعه

* روی زمین کش نه سرو بی نیست * درنظرش چون رخ یکنا خنست *

* یك روی ناخن که بدست آیدش * کی بره فقر شکست آیدش *

دیمك اولور اوجی بوجاغی اولمیان برك یوزی شیخك نظرنده برطرنق یوزی کبیدر یا الله کان برطرنغك یوزی راه فقرده اکا نجون شکست کتورر وصوفیلق طریقنی بوزار بوزمز دیمکدر ونکارستان نام کتابده کمال پاشا زاده یازمشدرکه احمد غزالی رحمه الله محمد غزالینك برادریدر وسعت

وقدرتنده

وقدرتنده شو مرتبه ده ایمشکه طویله ایله آتلر بسلرمش ولکن وعظ ونصیحتنده دائما خلقی فقره ترغیب ایدوب فقر وقناعت فضیلتنی بیان ایدرمش پس فضولدن بری برکون دیرکه یا شیخ سن بزی دائما دنیالقدن منع ایدوب طریق فقره سوق ایدرسن یاسنك طویله ایله اولان آتلرك دنیالق دکلیدر شیخ ایتمش بلی دنیالقدر ولکن بن اول آتلرك قازقلرینی بیره قاقوب بغلامشم کوکل میداننه قویوب بغلامشم دیو جواب ایتمش ایمدی کوکلدن محبت ایدوب حقدن اشغال واغفال ایتمدکجه دنیالق ضرر ویرمز اما مرد قوی کرکدرکه کندینی وارلغیله حفظ ایلیه زیرا قرآن عظیم الشانده * الهیکم التکاثر * بیورلمشدر یعنی دنیالقده کثرت سزی اشغال ایلدی بوسببدن بنه اخلاق علائیده دیمشدرکه اما طالب فضیلت وراغب سعادت انلرك حالنی کندویه دلیل واموال واثواب اتخاذنه سبیل ایلمیه بلکه سعادت استرسه مقام فقرده اولان اولولره اقتدا وتجرد وفنا اوزره کچن پیشوالره اقتفا ایدوب جهان فانیدن قدر مالابدله ایله اکتفا ایده رهزن دنیاء غدار طریق طلبده اکا مانع اولمق احتمالی اولمیه (دردنجی بحث صدقه ده اسراف اولورمی اولمزمی انی بیان ایدر معلوم اوله که زمخشری وقاضی بیضاوی وامام فخر رازی واکثر مفسرین حق جل وعلانك * ومما رزقناهم ینفقون * قول شریفنده انفاقدن مراد فی سبیل الله مالی صرف ایتمکدر ومن تبعیضیه کتورلمسی امتی اسرافدن منع ایچوندر دیمشلر کذلك * واتوا حقه یوم حصاده ولاتسرفوا انه لایحب المسرفین * آیتنده که معناسی حاصلك حقنی بچم کوننده ادا ایلیوك اما اسراف ایلمك الله تعالی حضرتلری مسرف قوللرندن خشنود دکلدر دیو آیتك نزولنده برقاج روایت واردر بریسی بودرکه ثابت ابن قیس نخلستاننه واروب بشیوز اغاجك خرماسنی دوشوروب واول کون بنه جمله سنی فقرایه تصدق ایدوب اوینه واهلنه نفقه اولاجق خرمادن برشی البقومادی اول حینده * ولاتسرفوا * آیتی نازل اولدی وبرروایتده معاذ بن جبل نام صحابه نك برخرماسی وارایدی انی دوشیروب جمله سین بذل ایلدی

بیان صدقه اسراف اولورمی اولمزمی

واهل وعیالنه کتورمدی دینمشدر کذلك منع اسرافه دلالت ایدر
آیتدن بری *ولا تبسطها کل البسط* قول شریفیدر معناسی یا حبیبم
مالکی قتی طاغتمغله طاغتمه ملوم اولورسون دیمکدر وآیتك سبب نزولی
جابر وابن مسعود رضی الله عنهما روایت ایتدکلری اوزره برغلام حضور
رسول اللهه کلوب ایتدی یا رسول الله بنم بر انام وار درالی آچق
نمز وار ایسه دنیالقدن جمله سنی طاغتدی و بن جبلاق قالدم
شمدی بنی سکا کوندردی تاکه بکا کندی کوملککی کیدیره سین
حضرت محمد صلی الله تعالی علیه وسلم دخی کمال مرحمتدن
قمیصنی ایندیروب غلامه ویردی وکندی بیتی ایچنده عریان قالدی
بلال اذان ویروب مسجده کلمسنده اصحاب انتظار چکدیلر اخر بعضیلری
قالقوب حضرت پیغمبری بیتنده باقدیلرکه کوملکدن عاری اولوب
قالمش اول حینده بو آیت کریمه نازل اولدی (واحادیثدن دلیلك بری
بودرکه ابو هریره روایتندر که حضرت محمد صلی الله تعالی علیه وسلم
بیورمشدر صدقه نك خیرلوسی غنا یوزندن ویریلندر کذلك بر آدم کلوب
حضور نبی ده ایتدی بر آلتونم وار نیلیه یم یا رسول الله نفسکه انفاق ایله
دیدی بر غیریسی دخی واردیدی حضرت پیغمبر ایتدی والدینکه انفاق
ایله بر غیریسی دخی وار انی اهلکه انفاق ایله دیدی اندن غیری دخی وار
دیدی انی خذمتکاریکه انفاق ایله دیدی اندن غیری دخی وار دیدی
سن اعلم سن دیدی و بر روایتده ابتدا نفسکه باشله وتصدق ایله اکر
ارتارسه اهلکه اندن آرتارسه اقرباکه وامام بخاری دیمشدرکه بر کیمسه
کندی واهلی محتاج ایکن ویا دینی وار ایکن صدقه ویرسه اول صدقه
مردوددر دینی ادا ایتمك اولی واحقدر حتی فقیه ابو اللیث تنبیه الغافلینده
ابراهیم ادهمك کلامنی نقل ایدرکه دیمشدر بر آدمك بورجی اولسه
لایق دکلدر ادا ایتمدین زیت یاغیله یاسرکه ایله قتقلانه وعلما بونك
اوزرینه اتفاق ایلمشلردرکه قضاء دینی قیوب مدیون مالیله صدقه
ایلمك جائز دکلدر ودخی انفاق بونك اوزرینه درکه بر کیمسه که صبور
اولوب یوقلغه تحمل ایلسه واهلی اولمسه ویا اولسه لکن انلر دخی

صبور اولسه لر وبورجی دخی اولمیوب جمله مالنی تصدق ایلسه جائزدر
حضرت ابابکر ایلدوکی کبی اما کندونك یا اهلنك صبری اولمسه
ویا بورجی اولورسه تصدق کراهت تحریمیله مکروهدر ایمدی ظاهر
اولدیکه خیرده دخی اسراف مقرردر ایمدی مجاهدك روایتنده کلن که
بر آدمك ابو قبیس طاغی کبی آلتونی اولسه وانی طاعة اللهده انفاق
ایلسه مسرف اولمز دیدیکی وحاتم اصمك خیرده اسراف اولمز دیدیکی
اطلاقی اوزرینه دکلدر انجق بو مذکور شرطلر ایله قیداولنمشدر یعنی
کشینك اهلی وعیالی واقرباسی اولمیوب وکندوسی صبور اولدیغی
صورتده ویا بونلر اولوب وهر بری صبور اولدیغی صورتلرده وبورجی
اولمدیغی صورتده وکندو عبادتنه اول انفاقی مانع اولمدیغی صورتلرده
جمله مالنی تصدق ایلسه اسراف اولمز ایثار که سخاوتك اعلی مرتبه سی
اولمش اولور واخلاق علائیده اهل سخا وایثارك اصحابندن بعضسنی
حکایت ایدرتا که اشیدن بخیلر بخللرینی علاج ایدوب بو عزیزلرك
طریقنه کیده لر جمله دن بری حضرت عایشه درکه سخاوتی شو
مرتبه ده ایدیکه بر دفعه ابن زبیردن کندینه یوز سکسان بیك اقچه کلدی
بیوروب کیسه دن بر طبقه دوکدیلر واهل مدینه دن فقیر ومستحقنه
طاغتدیلر بعده ام ذره نام جاریه سنه غدامزی کتور افطار ایده لم دیدی
غدای بیتی خبز وزیت ایدی جاریه ایتدی بزه دخی ایکی اقچه ویرسك
لحم الوب افطار ایلسك اولمزمیدی دیدکده اکر اول دیمش اولیدك
ویردم لکن جمله سی تفریق اولندی دیدی کذلك عبد الله بن جعفر
طیارکه حضرت معاویه رضی الله تعالی عنهك احب احبابندن ایدی
هر ییل یوزکره یوز بیك اقچه وظیفه سی وار ایدی النه کیردکده جمله سین
فقرا وایتام وارامله بخش وعطا قیلوب سنه آخرینه وارنجه مدیون
اولوردی پس بو خصوصدن خبری اولمین کیمسه لر معاویه یه
دیدیلرکه عبد اللهه هر سنه بو قدر مال ویرمك بیت الماله اخلال
وامیر المؤمنینه غیر حلالدر معاویه جواب ویردیکه بن بو مالی عبد اللهه
ویرمزین بلکه مدینه فقراسنه ویرین تفتیش ایلك تفتیش ایتدیلر

واقع اولیله ظهور ایتدی پس جود عبد الله‌ه طعن ایدنلر انصاف ویت
المال اکا ویرملك جمله فقرایه ویرمك ایدوکنه اعتراف ایتدیلر ومذکور
عبد الله بردفعه حضرت حسن وحسین ایله معا حجدن کلور ایکن
بر بادیه‌ده ریح عظیم ومطر شدید اولوب قافله پراکنده وپریشان
اولمغله بونلر قافله‌دن آیری دوشوب یوللرین یاوی قیلورلر ونیجه زحمت
ومشقتدن صکره بر عربك اوباشنه نزول ایدرلر وانده بر پیره زن
بواورلر انلره تکریم ایدوب اوبایه انزال وادخال ایدر اوتوردقلرنده
عجوزه‌دن شراب استرلر اوباکازنده بغلی کچی‌یی جلب ایدوب سودین
ایچك دیو اشارت ایدر بعده طعاملك وارمیدر دیرلر قالقك
بو معزه‌یی ذبح ایدك سزه‌م طعام پشوره‌یم ییکز دیر پس اویله ایدرلر
بعده روی هوا کشاده اولدقده انلرینه سوار اولوب بزقریشدنزاکر
احتیاجك اولوب مدینه‌یه کلورسکز بزی صوروب بوله سز دیوب
وداع ایدرلر اخشام اولوب پیر صحرادن کلوب معزی بولمیجق عجوزه‌دن
سؤال ایدوب اول دخی شرح حال ایدیجك پیر غضبه کلوب برقوم
مجهول مجرد بزقریشدنز دیمکله سبب معاشمز اولان نسنه‌یی اتلاف
ایتمشسك دیر بعد زمان پیرك فقری اشتداد وزمان ضری امتداد
بولیجق مدینه‌یه کلورلر وبر زمان سرقین شترطاشمغله معاش ایدرلر اتفاق
برکون امام حسن رضی الله عنه اوی اوکنده اوتورر کن عجوز کچر امام
حسن بیلوب کل یا امة الله هیچ بنی بیلورمیسك دیر عجوز لا دیجك بن
سنك ضیفك دکلمی‌یم دیر عجوز اتام اتام سکا فدا اولسون بلدم سن اولسون
دیر پس امام حسن بیك دینار وبیك قیون احسان ایدوب غلامیله امام
حسینه کوندردی وامام حسین رضی الله عنه دخی بیك التون وبیك
کوسفند اعطا ایدوب عبد الله بن جعفر حضرتلرینه کوندردی اول دخی
ایکی بیك دینار وایکی بیك قیون بخش ایدوب اکر اول بکا کلمش
اولایدك اویله اعطا ایدردم‌که انلره تعب ومشقت ویردم دیدی
(وصراط سویده یازمشدر که حاتم ونوشروان کفاردن ایکن بری
سخاوتی وبری عدالتی سببیله جهنمه کیرمیوب اعرافده قالورلر (بشنجی

بیان علاج اسراف

بحث علاج اسراف بیانده در علاجی اوچدر (اولکیسی علمیدر که
کچن غائله‌لری بیلمکدر واسراف بابنده کچن کلامه مداومت وتذکردر
(ایکنجیسی عملیدر که مالی طوتمده تکلف ایتمك وبرکوزه‌در کیسه
نصب ایتمکدر که اسرافی کوریجك عتاب ایلیه واکا آفات اسرافی
بیان ایلیه (اوچنجیسی علاج قلعیدر اول دخی سببلرین بیلوب
کیدرمسنه سعی لازمدر واسباب اسراف التیدر (اولکیسی وغالب

بیان اسباب اسراف سفاهتدر

اولانی سفاهتدر ومنکرات قلبك اوتوز برنجیسیدر وسفاهت عقلك
ضعفنه وخفتنه دیرلر وبونك ضدی رشددر که عقلك کمال قوتنه دیرلر
نتکیم الله تعالی قرآن عظیم الشانده بیورمشدر * ولا تؤتوا السفهاء
اموالکم * یعنی سفهایه مالل‌ریکزی ویرمك تا انلردن رشد کورمدکجه
ورشد بلوغك غیریدر زیرا بلوغ اون بشده اولدقدن صکره عقلك
خفتی اولسه اکا سفیه دینور ومالی وصیلر النده اولوب سفیهك النه
تسلیم اولنمز تا که انك عقلی ظهوره کلنجیه‌دك دیو فقها تحریر ایلمشلردر
واکثری سفاهت طبعی اولور وکاهی سفاهته قوت ویره‌جك شیلر
ضم اولوب سفاهتی قوی اولسه کرك مثلا النه زحمتسز مال کیرمسی
ومصاحبلرینك خرج ایلمسنه اقداملری وصقلمقدن منع ایلملری کبی تا که
مالنی اکل وبلع ایده‌لر وبو نوع اسراف اکثری اولاد اکابرده واقع
اولور بو اجلدن یارامزه مقارنتدن نهی اولنمشدر وکاه اولور که سفاهت
ناسك زیاده رعایت وتعظیم ومدح وثنالرندن واقع اولور ویا سفاهت
جبلیسی زیاده اولور وبو خصلت دخی اکثری اولاد کبارده وقاضیلر
ومدرسلر ومشایخلر وامرالر اولادلرنده ظهور ایدر (اخلاق علائیه‌ده
دیمشدر که صبی‌یه افعال حسنه‌یی واخلاق مرضیه‌یی تلقین ایدوب
واول صبی عیب وعار اولاجق افعاله اقدام ایتدکجه های صقین عیبدر
بردخی بونی ایلمه دیوب منع وتقریع ایده‌لر اطفالك ادراکاری خالی
اولمغله احتراز قلبنده تمکن ایدر واکثری اکابر زاده‌لرده سفه وقلت
عقل معاش شایعدر حتی بعض اهل هزل انلری السفیه چلبی دیو
تعریف ایلمشدر همان صبی ایکن قتی اعزاز ورعایت سببیله لاله‌لری

ومربیلری اصلا برفعلندن منع ایتمیوب هرنه دریسه آفرین وهرنه
اشلرسه تحسین ایتدکلری اجلندندر (ایکنجی سببی اسرافی ویا اسرافك
اصنافنی بلمدیکندندر پس انی سرف ظن ایتمیوب سخاوت ظن ایدر
ویاخود اسرافك حرام ومضر اولدیغنی بیلممکدندر وعلاجی تعلمدر
(اوچنجیسی ریا وسمعه در (دردنجیسی ضعف نفسدرکه عوام اکا
حیا دیرلر یعنی خلقدن اوتانوب برشیء اسراف ایسه‌ده انی وجوده
کتورر (فقیر ایدرین بوعصرده بعض کیمسه‌لرك قهوه بشوروب
ایچورمه‌لری کبی باخصوص دینه مستغرق ایکن ینه خلقدن حجاب
ایدوب بونامعقول ایشی ترك ایتمز اکرقوت قلبیسی اولسه اول حیابی ترك
ایدردی وبواسرافدن قورتلوردی (بشنجیسی ضعف دیندر پس
اسراف اولدیغنی بلورایکن وبرمقتضیسی یوغیکن ضعف دین سببله
لاابالی مالنی اسراف ایدر (فقیر ایدرین بونك مثالی زمانه‌ده دخان
خبیثه مالنی اسراف ایدنلردرکه اسراف اولدیغنی دخی بیلورلر دین
ودنیویه لرینه برمقتضیسی دخی یوقدر وبوندن ضعف دین سببله
وازکچمزلر (التنجیسی کسل وبطالتدر ایمدی بوسببلری کیدروب
علاجنه سعی ایتمك کرکدر بد قرینلردن اجتناب ایدوب عقلا
وحکما مجلسنه مدا ومت ایتمکله واسرافك افاتنده وارد اولان
کلامی دکلمکله کندیسنه امساکی عادت ایلیه تاکه اسرافدن
قورتله (آفات قلبك اوتوز ایکنجیسی کسل وبطالتدر بوخصلت بیان کسل وشاشقنلق
قتی مذموم در دلیلی الله تعالی حضرتلرینك * وان لیس للانسان
الاماسعی * قول شریفیدر دیمك اولورکه انسانه آخرت ایچون
نفع وبرشی یوقدر سعیندن غیری وحضرت پیغمبر صلی الله تعالی
علیه وسلمك (اللهم انی اعوذبك من الکسل والهرم) دیو کسلدن حقه
صغندیغی مذموم اولماسنه دلیل کافیدر وکندونی کشی سنك مزار
پایه سنده طوتوب فائده سز جاده تشبیه ونفس وبدننك هلاکلغنه
مؤدی اولماسیدر وحضرت مولانا سعیك فضیلتی بیاننده دیمش
* دوست دار دیار این آشفتکی * کوشش بیهوده به از خفتکی *

معناسی

معناسی الله تعالی حضرتلری بو اشفته لکی وبلمکی سور زیرا
بیهوده چالشمق اویومه دن یکدر یعنی اویخوده بطالت وکسل
اولدیغندن اوتوری مذمومدر (اخلاق علائیده دیرکه اما امور اخرویده
بطالت وکسل وترك اجتهاد وعمل موجب حرمان قرب حق وفوت
درجات نعیم ومستوجب درکات جحیم اولدیغی قرأن عظیم واحادیث
نبی کریم واثار اصحاب واولیاء ارشاد وتعلیمده اکثرمن ان یحصی در
وعد ووعید فرقانه نظر اولنسه جمله مواضعده درجات جنانه سعی
واجتهاد وعمله که ترك بطالت وکسلدر بیورلمشدر وهیچ برموضعده
بیان ضرر بطالت وکسل بی سعی وعمل محض موهبهٔ الطاف ازل سبب دخول جنت ونجات
جهنم اولدیغنه تصریح یوقدر اما امور دنیویه یه توکل ایتمده
چوق امر وارد اولمشدر وعجبدرکه عامهٔ انام واکثر عوام امور آخرنده
توکل ایدوب حق جل وعلا کریم وغفوردر دیو ترك اجتهاد
وعمل واختیار بطالت وکسل ایدرلر وبعض شعرانك ظواهر
اشعارین دلیل طوترلر حافظ شیرازینك بو بیتنده کی کبی
* کوی نیك نام مارا کذب نداند * کرتونمی پندی تغییرکن قضارا *
اما اهل بصیرت قتنده بورجا وتوکل مقبول دکلدر معاذ الله بوبر
رویشدرکه شیطانك اغواسی وغروریدرکه بوکونه غروردن
الله تعالی حضرتلری قوللرینی نهی ایدوب * ولایغرنکم بالله الغرور *
بیوردیغی بودر مقبول اولان رجا وتوکل اولدرکه الله تعالی حضرتلرینك
امرینه امتثال ونهیندن اجتناب وطاعت وعبادتنی اکتساب ایتدکدن
صکره رحمت حقه رجا وعبادتنك حفظ وثباتنده توکل اوزره اوله سن
وبونك برله ینه بین الخوف والرجا اولمق عوام مؤمنینك شانندن در
اما غربیدرکه امور دنیویه ده اصلا کرم حقه اعتماد وتوکل واعتقاد
ایتمزلر بلکه سعی ایدرلرکه انك عشر عشرین امور آخرت وقرب حق
ایچون اتسه‌لر کار اولیادن اولورلردی مثنوی ترجمه لودادی مرحوم
* راحت ور بختك امیدی اولمسه * پای درویش اولوریدی برفلك *
بادشهدن قورقدیغی کبی وزیر * خوف ایدیدی حقدن اولوردی ملك *

پس عاقله لازمدر که تکثیر دنیای فانی وتوفیر ثباب ایچونکه جمعنك
صوکی تفریق وتحصیلنك آخری تضییعدر سعی واهتمامی قویوب
تحصیل زاد سفر معاد ایچون اهتمام واجتهاد ایده ویقین بیله که سعی
واجتهادسز مراتب عالیه تحصیل ومثوبات باقیه تکمیل اولنمز بوندن
دخی اعتبار اولنمزمی که ادنی رفعت دنیوی ولذت مجازی تحصیلنده
هزار سعی ومؤنت اولمینجه حاصل اولمز برملازم منصب آنجه هزار
تکاپوی ونیجه دفعه بذل آب روی ایتمك کرك وسپاهی برتیماره
چقنجه هزار خدمت وبذل سر قلمق کرك وبر فاسق زن وغلامدن
تحصیل مرام نفس اماره ایدنجه نیجه خرج وسعی ایلر پس مراتب
اخرویه که سعادت حقیقیهٔ باقیه در بی سعی وعمل نیجه حاصل ومرد
اکا بطالت وکسل ایله نیجه واصل اولور وحالا کسل ایله عمرین ضایع
ولذت فانی یه قانع اولان دنی طونکه عذابدن امین اولوب فضل خدا ایله
جنته کیره اما اول مراتب عالیه که اصحاب سعی واجتهاده احسان
اولنسه کرك اول وقت تحسری نه مرتبه اولسه کرك وندای * لقد فرطت
فی جنب الله * چقسه کرك ممکنمیدر که اعمال بطال ایله اجر ومزد ده
برابر ودرکاه خدمتده قائم اولنلر بنکاه غفلتده ساهی ولاهی قلانلره
همسر اوله لر حاشا * افنجعل المسلمین کالمجرمین مالکم کیف تحکمون آیتی
بوکا دلیل کافیدر پس ای جان پدر بوکون اعضا صحیح وقوت وفرصت
باقی ایکن سعی وکوشش قیل تا که ندامت وتحسر چکمیه سن وعلاج
قویسی اهل دیانتله وطلبکاران حقله مصاحبت ومقارنت وفسقه
ومداهنین صحبتندن وضعفاء دینندن اجتناب ایدوب بطالت وکسلدن
پرهیز ایدوب اسراف مال ومنالدن مصون ومحفوظ اوله سن وعمرکی ‌ بیان آفات عجله
بیهوده یره تلف ایتمیه سن (آفات قلبدن اوتوز اوچنجیسی عجله در وعجله
قلبده بر معنیدر که سرعتله مقصودك حصولنه باعثدر وبونك ضدنه
حسن انتظار دیرلر کذلك عجله تأملسز اول خاطره برشیئك اقدامنه
دیرلر وبونك ضدنه توقف دیرلر ویاخود هر برجزئی برلو برینه کتورمدن
برشیئه اقدام ایتمکه دیرلر وبونك ضدنه تأنی وتؤده دیرلر وعجله نك مذموم

اولمسنده وارد اولان دلائلدن بری الله تعالی حضرتلرینك * خلق
الانسان من عجل * قول شریفیدر کذلك * ولا تعجل بالقران *
آیتیدر وعبدالله رضی الله عنه حضرتلری روایت ایدر حضرت محمد
صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر سمت حسن وتؤده وتأنی ووسط
رعایتی نبوتك یکرمی درت جزئندن برجزئیدر (واوایکی قسم عجله نك
آفتی سستلکی وعمل خیردن کسلمکی ومرادك عدم حصولنی اقتضا
ایتمسیدر مثلا برآدم خیردن برمرتبه طلب ایلیوب حصولنده عجله ایله
حاصل اولمدیغی صورتده یا فتور حاصل اولوب اندن نومید اولور
ویاخود جهدندن نفسنه زحمت ویروب بعده واز کلور ویا برآدم
برحاجت ایچون ربنه دعا ایلسه وحاجتی قبول اولمسنده عجله ایلسه
پس استدیکی حاصل اولمزسه دعائی ترك ایدر ومقصودندن محروم
اولور ایمدی بو عجله مذمومدر زیرا * الامور مرهونة باوقاتها *
فحواسنجه هرامرك برمقدر وقتی واردر اکا حسن انتظار لازمدر
مشهوردر که فرعون حقنده حضرت موسینك دعاسی مستجاب اولدیغی
جبرائیل علیه السلام خبر ویردکدنصکره اوتوز ییل چکدی فرعونك
غرق اولمسی وقتنه دك (وشیخ شعراوی منن نام کتابنده دیمشدر که
الله تعالی حضرتلرینك الطافندندر مقامات صالحینه چقمغه چابقدیغم
وریاضتله واسماء الهیه ایله اول مقاماتی اله کتورمکده عجله ایتدیکم
زیرا استحقاق یوغیکن ناس قتنده دخی بو یوزدن مرتبه طلب ایتمك
مذمومدر دکل که باری تعالی حضرتلری حضورنده وسید عبدالقادر
جیلی دیمشدر که الله تعالی حضرتلری سنی برحالتده طورغورسه
سن اندن اعلی ویا ادنی مقامه انتقالی طالب اولمه بلکه منتظر اول
تا که الله تعالی حضرتلری سنی اول مقامدن نقل ایتدیره وینه دیمشدر که
کشی کندینه طالب اولدیغی مقام یا قسمت الهیه ایله نصیبی اولمق وار
ویا غیرینك نصیبی اولمق وار ویا برینك نصیبی اولیوب برفتنه ایچون
خلق اولنمق وار ایمدی کندینك نصیبی ایسه مقدر اولان وقتده
اکا واصل اولور پس لایق دکلدر حرص وعجله ایتمك زیرا ترك ادبدر

كلدك طريقت كلامنه اما عجله نك ايكنجى قسمنك افتى اول امرك تقويتنى
و بحث تامنى فوت ايليوب نفسنه مكروه اصابت ايلمسيدر مثلا برايشه
تأملسز شروع اولنوب يا بر بليه يه اوغرايوب اكا تحمل ايده ميوب
نفسنه بد دعا ايليه والله تعالى حضرتلرى مستجاب ايليوب واقع اوله يا
برآدم كنديسنه ظلم ايلسه پس انتقامده عجله ايليوب بددعا ايده ودعاسى
مستجاب اولوب تجاوزلق ايليه وكندى معصيته دوشه واوچنجى قسم
عجله نك آفتى عملك نقصانى بلكه باطل اولمسيدر مثلا بر عملك ادابى وسنتى
بلكه واجبات وفرائضى ترك اولنمق واقع اولور نتكيم نمازده عجله ايدوب
ركوع وسجود ده اوچر تسبيح اوقومزلر وياخود اذكارى محلندن تغيير
ايدرلر وكاه اولوركه امامه افعال واقوالده سبق ايتمكله مخالفت ايدرلر
وكاه اولوركه تعديل اركان وتجويدى ترك ايدرلر پس نمازده مفسدت
واقع اولور وظن اولنماسونكه تأنى تأخير وتسويف معناسنه در (بلكه
تسويف آفات قلبك اوتوز دردنجيسيدر و بودخى اخرت عملنك
بيان آفات تسويف
طلبنده قتى مذمومدر و بونك ضدى مسارعت ومسابقتدر الله تعالى
حضرتلرى بو خصلت حميده نك مدحى حقنده * وسارعوا الى مغفرة *
بيورمشدر وحديث شريفده جابر روايتيدر ديمشدر حضرت رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم بردفعه خطبه سنده بزه ديديكه اى ناس اولمزدن
اول توبه ايليوب اعمال صالحه يه سرعت ايليوك غيرى شيئه مشغول
اولمادين وكنديكزله ربكز بينني كثرت ذكرله اولاشديرك وصدقه يى
كزلى واشكاره ويرك تاكه مرزوق ومنصور اوله سز وابو هريره روايتنده
بيورمشدر سزك منتظر اولديغكز يوق اولاجق غنا ياخود اونوتديرجق
فقر يا مرض مفسد ياخود بوناممش قوجه لق يا موت مهيا ياخود
دجالدر دجال ايسه شر غائبدر ياخود قيامتدر قيامت ايسه قتى اجى
بلادر و ابن عباس رضى الله عنهما روايتنده برآدمه نصيحتنده
حضرت محمد صلى الله تعالى عليه وسلم بيورمشدر بشى بش
شيدن اول غنيمت بيل يكتلككى پيرلككدن اول وصحتكى خسته لغكدن
اول وغناكى فقركدن اول وفراغكى شغلكدن اول وحياتكى موتكدن اول
وحضرت

وحضرت عمر رضى الله تعالى عنه هلك المسوفون بيورمشلر يعنى توبه
وطاعتى تأخير ايدنلر هلاك اولديلر على غفلة اجل كلوب تدارك سز
بيان آفات غلظت قلب
كتديلر ديمكدر (آفات قلبك اوتوز بشنجيسى قلب يغونلغيدركه كوكلى
يوك ديدكلريدر بونك آفتى بياننده آيات كريمه دن * ولو كنت فظا
غليظ القلب لانفضوا من حولك * قول شريفيدر معناى شريفى
يا حبيبم اكرسن كوكلى وقلبى يوغون اولايدك سنك اطرافكدن
طاغيلورلر ايدى و كيمسه سكا مألوف اولمزدى ديمكدر و بونك ضدى
لين ورقتدركه غيرى كيمسه يه عارض اولان جفايه اجيمقدر وشفقت
ايدوب ناسدن مكروهى ازاله ايتمده صرف همت ايتمكدر ابو هريره
رضى الله عنه رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلمدن روايت ايدركه
* من لا يرحم لا يرحم * بيورمشدر يعنى اول كيمسه كه غيرى يه مرحمت
ايتميه مرحمت اولنماز و بر روايتنده ابو هريره ديركه اشتدم حضرت
پيغمبر عليه الصلاة والسلام سعادتله * الله تعالى شقى كيمسه نك
بيان وقاحت يعنى ادبسزلك
كوكلندن مرحمتى قالدرر بيوردى * اوتوز التنجيسى وقاحتدر يعنى
يوزسوزلك وادبسزلكدر و بونك ضدى حيادر وحيا قباحت ارتكابى
خوفندن نفسك صقنمسنه ديرلر بو خصوصده ابن مسعود رضى الله
تعالى عنه رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلمدن حديث شريف
روايت ايدر بيورمشدر الله تعالى حضرتلرندن حق حيا ايله اوتانك
بزديدك كه الحمد لله بز حقدن اوتنادە يز وحضرت پيغمبر ينه بيورديكه
حقيقتده اوتناق اولدركه باشكى و باشكده اولان حواسى يعنى كوزكى
وقولاغكى وآغزكى وقارنكى وقلبكك جمع ايتديكى اخلاقكى وافعالكى
حفظ ايده سك وموتكى وموتكدن صكره چوريمككى ذكر ايده سك
وآخرتكى مراد ايدوب دنيا اوزرينه ترجيح ايده سك ودنيا زينتنى ترك
ايده سك تحقيق ربكدن حق حيا ايله حيا ايتمش اولورسك وابو هريره
رضى الله عنه روايتنده دخى بيورمشدر حيا ايماندندر اهل ايمان ايسه
جنتده اولور و بى ادبلك جفادندر واهل جفا ايسه جهنمده اولور
وانس رضى الله تعالى عنه روايتنده دخى بيورمشدركه هرنه شيده كه

قباحت بولنه انی عارلی ایلر وهرنه ده که حیا بولنه اکا زینت ویرر
وحیانك افضلی الله تعالی حضرتلرندن حیا ایتمکدر بعده ناسدن حیا
ایتمکدر معصیت وکراهیته مؤدی اولمیان یرلرده اما معصیت وکراهیته
مؤدی اولان یرلرده اوتانمق مذمومدر مثلا امر بالمعروف ونهی عن
المنکر ایتمکده اوتانمق وکسوه بی قیصه ایتمکده وقبا ایتمکده ویالن
اباق کزمکده وحماره بنمکده وسمره بنمکده وپارمقلرینی وطباغی طعام
وقتنده یلامقده وطعامدن وسفره دن یره دوشن شیئی یمکده وجهر
ایله سلام ویروب وآلمقده واذان اوقومقده وامامت ایتمکده وبالجمله
بونلری اوتنوب وجوده کتورممك قتی مذمومدر زیرا حقیقتده بونلری
ترك دین ضعفندن ویا ریادن ویا کبردن ناشیدر واکر حقیقتده
بو اسبابدن بریسی اولمیوب مطلق حیادن ترك ایتدیسه دخی انساندن
حیا ایتدیکندندر والله تعالی یه ورسولنه ادبسزلك وجراءت ایتمش
اولور ایمدی اول کیمسه که خالقی ورازقی اولان رب العزتك فرمانی
وپیغمبری اولان سلطان انبیانك سننی ترك ایدوب مخلوق عاجزدن
اوتانوب انلرك رضاسنی ومدحلرینی طلب ایلیوب لومرلرندن فرار ایلمیه
وعذاب الیمدن وحرمان شفاعتدن خوف ایتمیه نك حالی ومآلی بیانه
محتاج دکلدر (وصراط سویده دیمشدر که حدیث شریفده کلمشدر
مقدم اولان نبیلرك کلامندندر * اذا لم تستحی فاصنع ماشئت * یعنی
چونکه اوتانمیه سك دیلدیککی اشله یعنی برآدمده که خوف عاقبت
وحیا وحجاب اولمزایسه الندن هر ایش کلور پس سالکه لازمدر که
بو خصلتدن اجتناب ایلیه (اوتوز یدنجیسی شکایت وفزعدر فزع اکا

بیان آفات شکوی وفزع

دیرلر که بر محنت ومصیبته صبر ایتمیوب قولله ویا فعلله اظهار عجز ایده سك
وبونك ضدینه صبر دیرلر که نفسی فریاد ایتمکدن طوتمغه دیرلر الله تعالی
حضرتلری انلرك فضیلتی حقنده * انما یوفی الصابرون اجرهم بغیر
حساب * بیورمشدر معناسی الطبیعی انجق بز صابرلرك اجر وعوضلرینی
حسابسز ویریرز وابن عباس رضی الله عنه روایت ایدرکه رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم * بر کیمسه نك مالنه ویا نفسنه بر مصیبت کلوب

انی

انی کتم ایلسه وکیمسه یه شکایت ایلمسه الله تعالی حضرتلری انی مغفرت
ایدر بیوردی وانس رضی الله عنه روایتنده دخی بیورمشدر که ایمان
ایکی نصفدر بر نصفی صبر وبر نصفی شکردر وصبرك افضلی ابتداء
مصیبتده در وبر حدیث شریفده دخی بیورمشدر صبر جمله عبادتك
اصلی ووبالی منع ایدیجیدر (وشیخ شعراوی منن نام کتابنده دیمشدر
لطف حقله بلاء ومحنتمی دوستمدن ودوشمنمدن کتم ایدوب افشا
ایتمزدم وبعض دفعه قلبمه برآتش دوشوب یناردم آغزمدن وبورنمدن
نار ظاهر یدن چیقان دخان کبی توتون چیقار ایدی وسینه
کیمسه بی مطلع ایتمزدم وشیخ نور الدین شونی رحمه الله دخی بو مقامده
ایدی حتی مرض موتنده فرق یدی کون ارقه سی اوزرینه یاتوب اتلری
قوپمش ایدی وقرنجه لر آلای آلای کیروب اتن کمیررلردی بر دفعه آه
ایتمسنی کیمسه اشتمامشدر وحالندن سؤال ایدنه ایو خوش دیو جواب ویرردی
(شیخ شعراوی دیر که رجالك مراتبی بو یله شدایدده ظاهر اولور وبو یله
مرضك شدة حالنده وغیری محنتلرده مؤمنك ایو خوش دیمسی اعتقادمده
ایو خوش اعتقاد اوزره بنی طوتمق کرك تا که هم کذبدن هم شکوی دن
نجات بوله وسید علی خواص دیمشدر که خلقدن بریله مأنوس اولوب
قانع اولمه وانی جمیع حالکه مطلع ایتمه الا اذن شریعت اولان شیئه
همان ربکه مأنوس اولوب سکونك آنکله وشکواك ینه اندن اکا اولوب
غیری یه اولمسون زیرا ضرر وفائده وعزت وذلت جمله انك النده در

بیان نصیحت شیخ شعراوی

(پس شیخ شعراوی نصیحته باشلیوب دیر که ایمدی صقین ای قرداش
الله تعالی حضرتلری سکا صحت ویرمش ایکن وبر نازل اولان بلایی
تحمل ایتمکه سکا صحتده دنبالقله قوت وقدرت ویرمش ایکن ربکه
شکایت ایلیوب بنم قوتم وقدرتم بو قدر دیمه ویا خلقه شکایت ایدوب
نعمتك وار ایکن زیاده سنه الك ایرشمدیکندن کوجنه سن وموجود اولان
نعمت وعافیتی حقیر عد ایده سین پس اولور که ربك سکا غضب ایدوب
موجود اولان نعمت وعافیتی سلب ایدوب سنك اوزریکه بلایی برتر ایدوب
بلکه سنی عین رعایتندن دوشوروب عند الناس دخی مبغوض اولورسن

ایمدی اکر خلق سنك وجودکی مقراضله کسرلرسه خلقه شکایتدن
احتراز ایله زیرا بنی آدمه نازل اولان بلا اکثر شکواسی اوجندن نازل
اولور ونیجه سنه انسان شکایت ایلیه حالنکه الله تعالی حضرتلری
قولنه والدینندن ارحمدر حدیث صحیحده کلدیکی اوزره کذلك
* عسی ان تکرهوا شیئا وهو خیر لکم * کلامیله بو معنایی بیان ایلمشلردر
ایمدی عبده لایق اولان قضایه رضا و بلایه صبر وعدم شکوی در
انتهی (اوتوزسکزنجیسی کفران نعمتدر که الله تعالی حضرتلرینك — بیان آفات کفران نعمت
ویردیکی نعمتی انکار ایدوب ستر ایتمکدر نتکیم الله تعالی حضرتلری
بو قسمك اربابی حقنده بیورمشدر * فکفرت بانعم الله فاذاقها الله
لباس الجوع والخوف * معناسی خوف ومضایقه‌دن امین اولوب
هر یردن رزقلری وسعت اوزره کلورکن کفران نعمت ایدن اهل قریه‌یه
حق سبحانه وتعالی حضرتلری جوع وخوف چاشنیسنی طاتدیروب
عالمیانه عبرت نما ایتدیکیدر و بو کفران نعمه‌نك ضدنه شکر دیرلر که نعمت
مقابله سنده لایق اولان وجه اوزره منعمی تعظیم ایتمکه دیرلر الدن
ولساندن وقلبدن صادر اولور الله تعالی حضرتلری * لئن شکرتم
لازیدنکم * بیورمشدر معنای شریفی عزت وعظمتم حقیچون اکر سز
شکر ایدرسکز تحقیق سزه نعمتکزی زیاده ایدرین شیخ زاده رحمه الله
بو آیت کریمه‌نك تحقیقنده دیمشدر که شکرله زیاده اولان نعمت
هم روحانیه وهم جسمانیه‌در اما نعم روحانیه بودر که شاکر اولان
عبد دائما الله تعالی حضرتلرینك نعمتلری انعامنی وانواع فضل وکرمنی
ملاحظه ایتمکدر بو ملاحظه ایسه عبدك ربنه محبتنی جلب ایدر
مقام محبت ایسه صدیقینك اعلی مرتبه‌سیدر بعده عبد اول مقامدن
ترقی ایدوب محبتی بالکز منعمه اولوب نعمتندن التفاتی قالدرر بو مقام ایسه
واصلین مقامیدر ایمدی ثابت اولدیکه شکره اشتغال ایتمك نعمای
روحانیه‌یی جلب ایدر اما نعم جسمانیه‌نك زیاده اولمسی تتبع ایله بیلنمشدر که
بر آدم شکری زیاده ایتدکجه نعمت دنیویه‌سی زیاده اولور پس عبد
شاکرك نعمت دنیویه‌سی واخرویه‌سی شکری سببیله ازدیاد بولور

کفران نعمه‌لك ایسه عذاب شدیدی ودنیا وآخرت آفاتنی ایجاب ایدر
وشکرك منافعی وکفرانك ضررلری ینه عبده راجعدر معبود ومشکور
اولان رب العزت شکرله فائده‌لنمه‌دن وکفرانله ضررلنمه‌دن غنیدر انجق
بو طاعات قوللرینك منفعتیچون امر اولنمشدر * ان الله لغنی حمید *
بیوردیغی بو سببدندر (کلدك طریقت کلامنه اما شکرك فضیلتی بابنده — بیان فضیلت شکر
احادیثدن بری ابو هریره روایتیدر که رسول کبریا علیه الصلاة والسلام
بیورمشدر شاکر اولان اهل نعمت صائم اولان صابر منزله سنده‌در
ونعمان بن بشیر روایتنده دیمشدر که برکیمسه که آزه شکر ایتمیه چوغه
دخی شکر ایتمز و برکیمسه که ناسه شکر ایتمیه حق تعالی‌یه دخی شکر ایتمز
والله تعالینك نعمتنی سویلشمك شکردر ونعمتی ترك تحدث ایتمك کفردر
وجماعت رحمت وفرقت عذابدر (شیخ شعراوی رحمه الله منن نام کتابنده
دیمشدر معلوم اوله که الله تعالی حضرتلری بزه احسان ایتدیکی نعمتلری
مقابله سنده شکر ایتمکی امر ایلیوب فرایضندن بری قیلمشدر کرك لسانله
کرك قلبله وکرك سائر ارکانله شکر ایتمکه مأمورز ولکن جمیع نعمتلرینی
عد ایتمکه مجال اولمدیغندن طاقتمز یتدیکی قدر شکر ایتمك لازمدر پس
شکر لسانی بزم اقرارمز واعتراف ایلمه‌مزدر که نعمتلر جمله حقك
ویرکوسیدر خلق الندن کلدیکی صورتده دخی انجق خلق اراده
بر واسطه‌در نتکیم بر پادشاهك عبدی سکا افندیسندن بر طبق هدیه
کتورسه مدح وثنایه مستحق اولان پادشاهدر وعبدی دخی اول
هدیه‌نك کلمسنه واسطه اولدیغندن رعایته مستحق اولور بو سببدن
* من لم یشکر الناس لم یشکر الله * بیورلمشدر اما شکر قلبی بزم قطعیجه
اعتقاد ایلمه‌مزدر که جمیعا بزده موجود اولان نعمتلر ولذتلر وحرکات
وسکنات ربمزك فضلندندر غیریدن دکلدر تاکه لسانمز قلبمزه مطابق
اوله ومنعم حقیقی الله تعالی حضرتلری اولدیغنی اعتقادله قلبده اکا
محبت ونعمته واسطه اولان مخلوقه دخی وجه لایق اوزره محبت ایتمك
شکر قلبیدندر اما شکر جوارح اولدر که کشی جمله اعضاسنك حرکات
وسکناتنی الله تعالی حضرتلرینك رضاسی اولان یرلرده صرف ایلیه

تا که صوڭنده اولان ملك بر پاره چوق شی بولیه ودیرکه بو مرتبه شکر
اوزره اولان کیمسه‌لر قلیلدر زیرا غالب ناس شکر لسانی ایدرلر عملی ایتمزلر
حالبوکه الله تعالی حضرتلری قرآن عظیمده * اعملوا آل داود شکرا *
بیورمشدر بر ایسه امت داوددن شکره اولی ایز وینه شیخ مذکور بر محلده
دیمشدرکه وهب بن منبه‌دن بلعم بن باعوراك سلب ایماننك سببی سؤال
اولندی جوابنده دیمشدرکه انبیانك بعضیسی بونك سببنی بالذات
رب العزته سؤال ایلدیلر الله تعالی حضرتلری وحی ایله جواب ایلمش که
بلعم هیچ بر کون اکا ویردیکم کرامات وآیاتمه شکر ایلمدی اگر بر کره شکر
ایلمش اولسه ایدی نعمتنی سلب ایلمزدم لکن ارادتمله بو سببدن قضا
جاری اولدی وجنید بغدادی دیمشدر کشی کندینی رحمت حقه نااهل
کورمدکجه مقام شکرده کامل اولمز انجق الله تعالی حضرتلرینك رحمتنی
منت وفضلندن کوره وشیخ شاذلی دیمشدرکه عبدك شکری کامل اولمز
مادامکه دنیا پادشاهنك نعمتنی کندی نعمتندن اشاغه طوتیه یعنی
پادشاهك تسخیرنده اولماسیله نفس ومالنده وحرمنده امین اولمشدر
بو دخی بر نعمتدرکه پادشاه واسطه‌سیله ویرلمشدر وبو اجلدن سید القوم
خادمهم بیورلمشدر و پادشاهه دعاء خیر مقام شکردن عد اولنور وینه
کتاب مزبورك بر محلنده دیمشدرکه هر بار که قحطلق واقع اولوب ذخیره
بهاده اولسه الله تعالی حضرتلرینه شکر ایدرمکه زیاده قحطلق و برتر بلا
اوزریمزه نازل اولمامشدر زیرا اول زمانده اولانلر بزدن برتر کنهکار
دکل ایمشلر حالبوکه بلاء عظیم باشلرینه نازل اولمشدر جملدن بری خلفاء
عباسیه‌دن منتصر بالله زماننده که درت یوز اللی تاریخنده در بویله بر
قحطلق واقع اولمشدرکه ذخیره قسمندن برشیء قالمدیغندن نصکره
جمیع حیواناتی ذبح ایدوب اکل ایلدیلر حتی پادشاه مذکور جمیعا
آتلرینی ولباسلرینی یدکدنصکره شهرده یایان ویالن آیق کزردی
بینجك آتی یوغیدی حتی بر اوچلك جواهری بر اوچلك بغدایه دکشمك
ایچون کزدیرورلردی اصلا اله کیرمزدی بعده غایت آچلقدن کلبلری
بوغزلمغه باشلدیلر و بعض کلاب آچلقدن بشکدن طفل صغیری

کوتوروب

کوتوروب یردی اناسی باباسی بی مجال لکندن قالقوب قورتاریمزدی
بعده اولادلرینی بوغزلیوب کندیلری یرلردی و بو قحطلق بر قاچ ییل
طوتمغله شو مرتبه‌یه واردیکه بالاخره قبرلری آچوب میتلری یدیلر
سلطان شعبان عصرنده دخی مصرده بویله واقع اولمشدر شیخ دیرکه
ایتمدی قرداش بو عصرده واقع اولان قحط وغلایه صبر ایلیوب استبعاد
ایتمه زیرا بز بوندن اعظم بلایه مستحقز الحمد لله که الله تعالی حضرتلری
بزی انك کبی آفاتدن حفظ ایلدی انتهی کلام الشیخ (وآفات قلبك

بیان آفات غضب

اوتوز طقوزنجیسی مرادی حاصل اولمدیغنه غضب ایتمك وقافیه‌قدر
وذکر ایتمامکدرکه الله تعالی حضرتلرینك اول تقدیر ایتدیکی وویرمدیکی
مرادی انك حالنه اولی واصلح ایدی حالبوکه اول شیئك صلاح وفسادنه
یقینی یوق و بو وضع نامعقول قضاء الهی‌یه اعتراض لقدر بونك ضدنه رضا
دیرلرکه نفسنی خوش طوتمقدر کلن مصیبتده وفوت اولان مقصودده
وقضایه تسلیم اولمغه دخی رضاد رطبعنه موافق اولمین قضاء الهیده
اعتراضی ترك ایدوب مطیع اولمقدرکه حدیث شریفده حضرت محمد
علیه الصلاة والسلام دیمشدر الله تعالی حضرتلری حدیث قدسیده
بیورمشدر بر کیمسه که بنم قضامه راضی اولمیوب بلامه صبر ایلمسه
بندن غیری تکری اراسون وجابر روایتنده دیمشدر بر کیمسه که عند الله
مرتبه‌سی اولمسنی سوسه الله تعالی حضرتلرینك کندی قتنده شان
ومرتبه‌سی نه یوزدن اولدیغنه نظر ایلسون الله تعالی قولنی کندینه
تعظیمی مقدارنجه مرتبه‌یه چیقارر (صاحب طریقت بو محلده بر سؤال
وجواب کتورمش چونکه قضاء الهی‌یه رضا لازمدر پس شرور
ومعاصی دخی الله تعالینك قضاسیدر حالبوکه معصیته رضا معصیت
وکفره رضا کفردر بیورلدیغی قاعده‌یه بو کلام نیجه مطابق کلور
جوابنده دیرکه کفر ومعاصی الله تعالینك قضاسی مقتضیاتیدر محض
قضاسی دکلدر تاکه بو کلام لازم کله یعنی مخلوق وجوده کتوردیکی
کفر ومعصیت قضاء الهی ایله ظهوره کلمش مقتضیدر نفس قضا
دکلدر قضا تقدیره دیرلر ومقضی اول تقدیرله ظهوره کلن مقدره دیرلر

فافهم فانه دقيق (امام غزالى عليه رحمة البارى اصول اربعين نام
كتاب كزيننده ديمشدركه برجماعت رضا اخلاق قلبدن برخلق قضايه رضا بيانى
اولمسنى انكار ايلديلر وديديلركه هوايه مخالف برده انجق صبردر يوخسه
رضا يوقدر و بوسببله محبت الهيه يى انكار ايلديلر ولكن بز بونى
تحقيق ايدرز ومحبتك علامتى رضابالبلا اولديغيدر و بو كلامك تحقيق
اوچ وجهله متصور اولور(برى بودركه مخلوقه محبت مبالغه ايله
اولدقده انسان وجودنده الم طويماز حضرت يوسف عليه السلام
قضيه سنده نساطائفه سى اللرين طوغرادقلرى كبى كذلك برغضبناك
اولان آدمه وياحرصله برشيئه مشغول اولان آدمه جراحت ويابر
ديكن اصابت ايلسه حس ايتمز تاغضب وحرصى ساكن اولنجه دك
ايمدى لحم وقاندن مركب اولان انسانده بومرتبه محبت متصور اولديغى
يرده جمال حضرت ربوبيتده نيجه متصور اولميه بواجلدن جنيد
بغدادى يه سؤال ايتدكلرنده محب اولان كيمسه بلاوالمنى بيلورمى لاوان
ضرب بالسيف سبعين ضربة على ضربة ديمشدر يعنى قلج ايله يتمش كره
ضرب اولنسه الم كلمز ديمكدر و بعض صوفيه نك ولد صغيرى ضايع
اولدقده ديديلر دعاايلسك الله تعالى حضرتلرى اولاديكى سكا كوندره
جوابنده ديديكه الله تعالينك قضاسنه اعتراض ايتمك بنم قتمده اوغلمك
كتمه سندن بتردر(ايكنجى وجهى بودركه اكر بلاده المى طويوب
طبعنه كريه كلورايسه ده عقل وايمان ايله اكارضا ويره ثواب عظيم
اولديغندن اوتورى نتكيم روايت اولنور فتح موصلى انصارينك
خاتونيكه زاهده لردن ايدى بردفعه دوشوب طرناغنى قردى ديديلركه
آغريسى الم ويرديمى جوابنده ديديكه انك ثوابنك لذتى قلبمدن
آغريسى حرارتنى كيدردى (اوچنجى وجهى بودركه الله تعالينك
هرشيئى برامسى تحتنده نيجه الطاف خفيه اولديغنه اعتقاد ايتمكدن
رضا حاصل اولمقدر حتى عالمده جارى اولان شيلره جاهلك تعجبى كبى
تعجب ايتميوب حكمتى نه ظهور ايليه ديو نوع تعجبده اوله حضرت
موسى عليه السلامك تعجبى كبى حضرت خضرك سفينه يى بوزمسندن

وغلامى

وغلامى قتلندن وديوارى ياپمسندن تحتنده نه سر الهى ظهور ايليه
ديو خضر عليه السلام انى اخفا ايتمش ايدى كذلك الله تعالى
حضرتلرى كندى افعالنده لطيفه لرين اخفا ايلمشدر (و بونك مثالى
نتكيم قضايه راضى اولنلردن براعرابى تقدير الهينك ظهورنده دائما الخير حكايت لطيفه
مااختارالله ديوقضايه راضى اولوردى و برصحراده ساكن اولوب اهل
واولاديله معا اول آدمك برحمارى و برخروسى و بركلبى وار ايديكه
اوباشنى بكلر ايدى بركيجه برثعلب كلوب خروسى قاپوب كتوردى
خيراوله ديدى بعده برقورد كلوب حمارينى قتل ايلدى ينه خيراوله
ديدى اما اهلى غايت محزون اولدى بعده كلبى مرد اولدى ينه خيراوله
ديدى اما اهلى بو كلامدن تعجب ايدردى برقاچ كوندنصكره اول صحراده
اولان اوبالرى كفار باصوب كيمنى قتل وكيمنى اسير ايلديلر و بونلرك
مكانى كيجه ايچنده خروس اوتمسندن وكلب چاغرمسندن وحمار
باغرمسندن تجسس ايدوب بولمشلر بو آدمده ايسه بونلردن بريسى
اولمامغله كفار بولميوب خلاص اولديلر واول كيمسه اهلنه ديمشكه
هر بلاده الله تعالى حضرتلرندن خيراوسين اوممق كرك كوردكمى
بونلر هلاك اولمسه جمله مز هلاك اولوردق ديدى ايمدى بركيمسه
بونك كبى اسراره واقف اولدقده الله تعالينك افعالنه تعجب ايليوب انجق
كندى بيلمديكنه تعجب ايدر وچون وچرا ايتميوب قضاء الهى يه
راضى اولور (اما كشى محل آفتدن فرار ايتمك ايله قضايه رضا ويرمك
لازم كلمز نتكيم شيخ شعراوى عليه رحمة البارى ديمشدركه عبده
واجب اولان بودركه كندينى آفات ظاهره دن وآفات باطنه دن
حفظ ايليه پس غضب الهى يه سبب اولان معاصيدن فرار ايليه
نتكيم اكلمش ديواردن قاچمق لازم ايسه حتى برآدم قاچميوب ديوار
آلتنده قالسه كندى نفسنى قاتل حكمنده در وعذاب جحيمه مستحق
اولور حتى برآدم كندينه بركناه تقدير اولديغنى دخى علم ايدنسه ينه
دفعنه سعى ايتمك كرك مأمور اولنديغى حسبيله وينه سعيى مقابله سنده
ثواب ويريلور اكر تقدير الهينك دفعنه قادر اولمز ايسه ده پس وبال

واقع اولور ايسه استغفار ايليه دكلكه كناهنك تقدير اولديغنه علمى
يوغيكن كشى دفع معاصى يه ومحللرندن اجتنابه سعى ايليه (بوسببدن
شيخ عبدالقادر جيلى ديمشدر (من شان الكامل ان ينازع اقدار الحق
بالحق للحق (معناسى بودركه كاملك شانندندر امر حقله حقك تقديرلرينه
حقدن اوتورى منازعه ايتمك (قرقنجى آفت تعليقدركه كشى نفسنك

بيان آفات تعلق

قوام وسلامتنى حقدن بيلميوب غيريدن بيلمكدر وبونك ضدنه توكل
ديرلر بنيه سنك قوامنى حقدن بيلمكه ديرلر وبعض علما قتنده جميعا
امورينى الله تعالى حضرتلرينه تفويض ايتمكه ديرلر وبعض علما قتنده
قدرت بشر يتيشه جك يرده مسبباته سعيى ترك ايتمكه ديرلر پس بو تفسير
ايله قدرت بشريه تحتنده اولان اسبابه سعى ايتمك توكله ضرر ويرمز
نتكيم الله تعالى حضرتلرى * فابتغوا عند الله الرزق * بيورمشدر يعنى
عند الله قسمت اولنان رزقى طلب ايليك وبرآيت كريمه سنده * فتوكلوا
ان كنتم مؤمنين * بيورلمش معناى شريفى ربكزه توكل ايليوك اكر
مؤمن ايسه كز وابن عمر رضى الله تعالى عنه رسول اكرم صلى الله عليه
وسلمدن روايت ايدركه * اكر سز حق توكل ايله توكل ايلسه كز الله
تعالى قوشلرككى كبى سزك رزقكزى ويرر ايديكه انلر آچ صباحلر
وطوق اخشاملر * پس بو حديثنده رسول الله عليه السلام اشارت
ايلديكه كمال توكل اولدركه كشى رزق طلبنده بركونلك نفقه يى
آشورميوب يارنكى كونه اليقوميه وبودخى اهل وعيالى اولميان كيمسه
حقنده در زيرا پيغمبر آخر زمان عليه صلوات الرحمنك بعض اهلنه
بر يللق نفقه اليقوديغى ثابتدر وبر حديث شريفنده دخى بيورمشدركه
عبدك رزقى طلب ايدر كنديني اجل طلب ايتديكى كبى وابن عمر رضى
الله تعالى عنه بر خرمايى بولوب سائله ويرديكنده رسول اكرم صلى
الله عليه وسلم بيورديكه اكر ويرمسه ده سكا اول خرما كلوردى پس
بو ايكى حديث قضا وقدره اعتقاد ايتمك خصوصنده وارد اولمشدر
اما بر حديث آخرده كه بر اعرابى دوه ايله حضرت رسول اللهك مجلسنه
كلوب يارسول الله توكل ايدوب دوه مى صالويريمى يوخسه باغليوب

توكل

توكل ايده يمى ديدى رسول اكرم صلى الله عليه وسلم * باغله وتوكل
ايله * ديو بيورمشدر پس بو حديث سبب ظاهره ياپشمق توكله مانع
اولمديغنى بيان ايدر وبو اجلدن محتاج اولان كيمسه يه كسب ايتمك
فرض اولدى سائللك ايله دخى اولور ايسه وآچ اولان كيمسه يه هلاكنى
دفع ايده جك قدر يمك فرض اولدى كذلك الله تعالى حضرتلرى
امر ايلدى ضرر ويره جك شيدن حذر ايتمك وسلاح قوللنمقكه بونلر

بيان اقسام توكل

اصلا توكله مانع دكلدر (منارات السايرينده ديمشدركه اصل توكل
اولدركه كشى الله تعالى يى وكيل ومعتمد طوته امور دين ودنياسنده
والله تعالينك ازلده قسمت ايتديكنه راضى اوله وباشنه كلجك شيلرده
مطيع ومنقاد اوله وبو توكل اوچ قسمدر (برى توكل عوامدركه دنيا
وآخرتلرى مصالحنى رعايت ايلمه ده ربلرينى وكيل طوتهلر (ايكنجى توكل
خواصدركه الله تعالى حضرتلرينه تسليم اولملريدر سودكلرى يرده
وكريه كوردكلرى يرده * عسى ان تكرهوا شيئا وهو خير لكم *
آيتى مضمونيله (اوچنجى توكل اخص خواصدركه صلاح حاله ومعاد
ومآله نظر ايتمكسزين جميعا امورينى حقه تفويض ايلملريدر وتوكل
دخى عبدك يقينى واعتقادى قوتنه كوره اولور بو اجلدن امام غزالى
اصول اربعينده ديمشدر كاهى بوقوت قلب شو مرتبه يه وارركه
صاحبى زاد وزواده سز بر وبيابانه كيدر زيرا طعامدن صبر ايتمكه قادر
اولوب ويا حشيش ايله قانع اولور اما ضعيف القلب اولان كيمسه بو يله
بيابانه توكل ايله كيرسه كندى نفسنى تهلكه يه براغوب عاصى اولور زيرا
امر الهى يه مخالفت ايتمش اولور (اويس قرنى قدس سره اكر بر دمردن
وكوك طوجدن اولسه يغمور يغمق وحبه ونباتات بتمك احتمالى
اولمسه ينه ذره دكلو رزق غمنى چكمزدم وتوكلدن دونمزدم بيورمش
اخص خواص مرتبه سى بو يله در ولكن بزه لازم اولان اسباب
ظاهره يه ياپشمقدر واندنصكره توكل ايتمكدر نتكيم مولانا ديمشدر
مثنوى * كر توكل ميكنى در كار كن * كشت كن پس تكيه برجبار كن *
معناسى اكر توكل ايدر ايسك كار ايچنده ايله ابتدا اكين اك بعده ربكه

بيان آفات حب فسقه

توكل ايله يعنى سببسز توكل اولمز (آفات قلبك قرق برنجيسى حب
فسقه در يعنى فاسقلره ميل ومحبت ايتمك بودخى بر يرامز خصلتدر
الله تعالى حضرتلرى بوخصوصده قرآن عظيم الشانده انى نهى
ايلمش * ولا تركنوا الى الذين ظلموا فتمسكم النار * قول شريفى ايله
معناى شريفى ظالم اولان كيمسه‌لره ادنى ميل ايله ميل ايلمك تاكه سزه
نارجهنم اصابت ايلمسون قاضى بيضاوى رحمة الله عليه ديمشدر
ادنى ميل اولدركه فسقه هيئتنه كيره وانلرى اكدقده تعظيمله اكه پس
بوصفاتله متصف اولان كيمسه‌لر بو آيت كريمه تحتنده داخل اولورلر
وبوخصوصده حديث شريفدن بريده رضى الله عنه روايتيدركه
سروركائنات عليه افضل الصلوة بيورمشدر منافق كيمسه‌يه سيد
ديمك كه غيرمستحقه تعظيم ايتمكله كذب ايتمش اولورسز پس
غضب الهى‌يه مظهر دوشرسز وبونك ضدنه بغض فى الله ديرلركه
هرعاصى‌يه عصياندن اوتورى بغض ايلمكدر وعصاتدن نفسلرينه
ظلم ايدنلره اظهار بغض ايتمك اكرچه لزوم مرتبه‌سنه كلمشدر اما معصيتلرى
غيره تجاوز ايدن ظلمه‌يه واهل بدعته خوف اولمديغى وقتده اظهار بغض
ايتمك لازم ومهمدر اما خوف اولديغى وقتده اظهار ايتميوب مدارا ايتمك
كركدر وعلماء متقدمين فاسقه سلام ويرمكى جائز كورمشلر اما متأخرين
جوازيله فتوا ويرمشلر فساد خوفندن اوتورى كذلك علما يه امرا يه
وارمه‌لرينى مقدما جائز كورمشلر اما علماء متأخرين انك دخى جوازنه
فتوا ويرمشلر در امرايه جهل غالب اولديغندن اوتورى تاكه علما
واروب امر بالمعروف ونهى عن المنكرله طريق حقه ارشاد ايده‌لر
وشيخ شعراوى رحمه الله متن نامكتابنده شيخى سيد على خواصدن
نقل ايدوب ديمشدر فسقه وظلمه يه تواضع ايلمك علماء عاملیندن غيرى
كيمسه‌لره لايق دكلدر زيرا انلر طريق حقه دعوت ايدرلر وانلره ميل
ومحبت ايتمك فتنه سندن بريلردر اما غيرى كيمسه‌لر بويله دكلدر زيرا
اول فسقه صحبتنه ميل ايدوب كنديلرينى غضب الهى‌يه مظهر
ايدرلر پس شيخ شعراوى رحمه الله ديركه ايمدى طريق حقه داعى

اولان

اولان علما قصد صحيح ايله فسقه وظلمه يه ملايمتله سويلرلر واختلاط
ايدرسه لوم اولنمز تاكه انلرك كوكلرين اله آلوب وعظ ونصيحتلرينه
ميل ايتديره‌لر زيرا فسقه‌يه تكبرلك ايدوب انلرى تحقير ايدرلرسه قلبلرى
كلام حقى دكلمدن وتابع اولمدن نفرت ايدر نتكيم بردفعه حمامك
برنده برشخص اويلوغن آچوب اوتوردكن علمادن برى تحقير وجهى
اوزرينه اول شخصى اياغيله اوروب اورتون بره دبنى ضعيف ديمكله
اول شخصك غضب نفسى حركته كلوب اوزرندن پشتمالى براغوب
سكانسبتاعريان اوتوربرم ديوعريان اوتوردى پس اداب سياسته عارف
اولان علمادن برى انى عريان كورنجه شفقت ومرحمت يوزندن هى
قرداش سن ارباب مروتدن برانسان كاملسن لايق دكلدر بو آدمك سوزيله
كندوكه طعن ايتديره سن ديدى پس اول آدم * جزاك الله خيرا *
ديو پشتمالى قوشاندى (وعلماء محققين ديمشلردر طريق حقه دعوت

بيان شروط طريق حقه دعوت

ايده‌نك شرطندندر سياستى بلمك ونه طريقيله قنغى انسان بوله كلور
اول طرفدن ميل ايتدرمك كرك حتى ناصح اولان كيمسه هدايا كوندرمكله
دخى ميل ايتدرمك ايچون قابل ايسه ميل ايتديره وناصح مدعولرك
دنيالغنه طمع ايتميه زيرا كوزلرينه خوركورينور وبعض عارفين
* ادع الى سبيل ربك بالحكمة والموعظة الحسنة * قولنده ديمشلركه
حكمتدن مراد غناء ناصحدر يعنى ناصح اولان كيمسه سائر ناسه محتاج
اولمق كرك وموعظهٔ حسنه دن مراد ملايم سوزدر اما علمانك چوغى
بو آدابدن غافللردر ظالمى تحقير ايدوب مجلسلرده ذم ايدرلر وياخود
انعام واحسانه منتظر اولوب قبول ايدرلر بوسببدن سوزلرى تأثير
ايتمز اولور واكابر عواملك زياده تكبر واصرارنه باعث اولور ونصح ناصحه
بيون اكمزلر فكر ايله اى قرداشكه صياد بر سمكهٔ كبيرى اولادقده خوف
ايلسه كه شبكه سنك ايپى قريله نه يوزدن بالغى حيله ايله الدادر
بالق حركته كلوب اتلدقچه ايپى صالوير ساكن اولدقچه كناره چكر
آهسته آهسته اوغور ايارق الى التنه كتورر وقبض ايدر كذلك بوعاصيلر
دخى طريق استقامتدن چقمشلردر وكنديلريله مأمورات الهيه يه

محبت مابيننده ديوار چكلمشدر بوسببدن طاعت لذتن الامزلر نفسلري
معاصي محبتنك درياسنه طالمشدر بالق صوايله امتزاج ايتديكي كبي
امتزاج ايتمشلردر ساحل كنار طاعاته چقمدن حظ ايتمز ايمدي انلري
وجه مشروح اوزره رفق وملايمتله ساحل كناره چكمك كركدر زيرا
ضدي طرفنه براوغوردن ميل ايتمزلر بوسببدندر اهل معاصي اهل
طاعاته عدو اولديغي (وخبرده كلمشدر كه داود عليه السلام بني اسرائيل
عاصيلريله مجالسه‌دن وقونشمه‌دن نفرت ايدردي غيرت حق ايچون
پس الله تعالى حضرتلري وحي ايلدي ياداود مستقيم اولان كيمسه
سكا محتاج دكلدر اكري اولانلر ايله قونشمقدن واكريلكلرين طوغرلتمقدن
سنك نفسك عار ايلدي يا نه ايچون كوندرلدك ديو يورلدي حضرت
داود عليه الصلاة والسلام بونكته ونصيحته متنبه اولوب الله تعالى
حضرتلرينك امرينه امتثال ايليوب بني اسرائيلك عاصيلريله قونشوب
انلره لطف ايله معامله ايدوب موعظهٔ حسنه ايلمسيله جمله‌سي مطيع
ومنقاد اولديلر الاكلهٔ عذاب حقلرنده ثابت اولان كيمسه‌لر دكل ايمدي
بو تقريردن اكلانديكه ظلمه وفسقه ايله مأنوس اولمق وقونشمق حرام
اولديغي برغرض شرعي اولمديغي صورتنده در وينه شيخ شعراوي
ديمشدر كه فسقهٔ مسلميندن بنكيلره وقمارباززه وظلمه يه تواضع ايدوب
بريني نفسنده تحقير ايتمزدم انجق اول معصيت اوزره ايكن بغض ايدردم
اما اول فعل شنيعلرندن واز كچوب وآبدست آلوب نماز قلسه‌لر بن اكا
حمل ايدردم كه انلر اول اشلردن توبه ايتديلر و بونك دليلي الله تعالى
حضرتلرينك *فان تابوا واقاموا الصلوة واتوا الزكوة فاخوانكم في الدين*
قول شريفيدر يعني اكر عاصيلر معاصيدن توبه ايدوب نماز قيلارلرسه
وزكوة ويررلرسه دين اسلامده سزك قرداشلريكزدر انلرله برخوش
ديرلك ايلك ديمكدر پس شيخ مشاراليه دير كه بونلري خوش طوتاردم
بعده مضرت معصيتلريني على التدريج بيان ايدوب توبه ايتديرردم وينه
برمحلده ديمشدر امرا واهل مناصب منصبلرندن عزل اولنسه‌لر انلري
ينه منصبلرينه نائل اولمغيچون شرائطنه ارشاد ايدردم زيرا بنم علمم

بيان نصيحت امراء واهل مناصب

واردركه

واردركه بركيمسه وظيفه سندن معزول اولماز الا شرائطنه خلل
كتورمكله وشرائطي اولدر كه منصب صاحبي اوزرينه واجب اولان
حق اللهي بالجمله يرينه كتوره ومعاصي بي ترك ايليه دخي رعيت طرفندن
واجب اولان حقي كه حاجتلريني بتورمك وغم وغصه‌لريني كيدرمكدر
پس بونلردن برينه خلل كتورن كيمسه پايه سندن عندالناس ساقط
اولديغي كبي عندالله دخي ساقط اولور پس اكا لازم اولان كيجه
وكوندز استغفار ايتمكدر زيرا غضب خدايي استغفار سوندورر والله
تعالى حضرتلري قولندن برنعمتي ازاله ايتمز الا تأديب ايچون تا كه ربنه
احتياج وتقصيراتنه اعتراف ايليه وچوق اولور كه بعضيلرندن نعمت
زائل اولور اول كناهلر سببيله كه اني ييني طوتمشدر ناس اراسنده چوق
واقع اولمغله مثلا شرب خمر وزنا ولواطه وغمازي وقتنده قلمق وحكام
يانندهظلمه يه معاونت كبي پس بونلردن برينه ارتكاب ايتمسيله غضب
الهي يه مستحق اولور بركيمسه حكام قتنده انك حقنده شفاعته
قادر اولمسه كرك اول سببدن اوتوري دائما استغفارده اولمق مؤمنك
شاننندندر (آفات قلبك قرق ايكنجيسي بغض علما وصلحادر وبونك
ضدنه حب في الله ديرلر علماء عاملينه وصلحايه محبت ايتمكدر وبوخصوصده
عايشه رضي الله عنها حضرت محمد عليه الصلاة والسلامدن روايت
ايدر كه يورمشدر قرا كوكيجه‌ده سياه طاشك اوزرنده قرنجه‌نك كزمه‌سندن
زياده شرك خفيدر وشركك ادناسي جور وظلمدن برشيئه محبت
ايدوب وعدالتدن صادر اولان شيئه بغض ايده‌سن كذلك دليلدن
بري قرآن عظيمده الله تعالى حضرتلري حبيبنه يورديغي كلامدر
قوله تعالى * قل ان كنتم تحبون الله فاتبعوني يحببكم الله * معناي
شريفي ياحبيبم امتكه‌دي اكر الله تعالى حضرتلرينه محبتكز وار ايسه
بكا تبعيت ايليوك تا كه سزي الله تعالى حضرتلري سوه يعني خوشنود
اوله ورسولنه محبت ايلمك انك سنتني طوتوب شريعتني اجرا ايلمكله
اولور والله تعالى يه محبت ايتمك امرينه امتثال ونهيندن اجتناب ايله اولور
وذات شريفنه محبت ايتمك جائزمي دكلمي علما بونده اختلاف ايلمشلر

بيان آفات بغض علماء وصلحاء

اكثر متكلمين جائز دكلدر ديديلر زيرا الله تعالى حضرتلرى جسم
وجسمانيدن منزهدر تصوره كلمزكه انك ذاتنه محبت اولنه انجق انك
امرينه ونهيينه اطاعت اكا محبتدر ديمشلر اما اكثر كبار صوفيه ديمشدركه
ذاتنه دخى محبت ايتمك قابلدر وشيخ زاده مذكور آيت كريمه نك تفسيرنده
متكلمين قولنى ضعيف طوتوب انلرك رد جوابنده ديمشدركه برشيئك
ذاتنه وصول بولمق ممكن دكل ايسه واول ذاتله اذتلذذ اولمازسه ده
اول ذاتك صفات كمالنى ادراك ايلدكده ذات دخى محبوب اولور پس
الله تعالى حضرتلرينه دخى محبت بو قبيلدندر واكر دينورسه يا اولياء الله
رب العزته واصل اولدقلرى نه كونه وصولدر چونكه ذاتنه واصل اولمازلر

بيان وصول الهى

جواب بودركه شيخ زاده تفسيرنده يازديغى اوزره عبد مؤمن
ماسوادن اعراض ورفع نظر ايتمسيله وكمال مرتبه رب العزته
توجه ايتمسيله برحاله كلوركه دلنده وقلبنده وفكرنده وسرنده
الله تعالى حضرتلرندن غيرى برشئ اولمز وبوكا وصول ومشاهده
دخى ديرلر قلبله مشاهده ايتديكندن اوتورى پس قلب وقالبى ربسنه
مشغول اولمش اولور وبو معنايه بعض عارفلر اشارت ايتمشلردر (بيت
* خيالك فى عينى وذكرك فى فمى * وحبك فى قلبى فاين تغيب *
وشيخ شعراوى دخى بو معناى وصولى بياننده تفصيلا ديمشدركه عبد
برحاله كلوب ومشاهده ايدركه الله تعالى حضرتلرندن غيرى فاعل
يوق واندن غيرى رازق يوق ومحيى ومميت اندن غيرى يوق بو منوال
اوزره مخلوقاتك فعلنى مشاهده ايتمكده وكندى هواسندن كندينى
فانى ايدوب مشاهده سى عالمده انجق الله تعالى حضرتلرينك جلۀ
ارادتمسى قالور غيريدن رفع نظر ايدر وصول بودر يوخسه بتمش بيك
حجاب آلتنده محجوب ضعيف عاقللرك توهم ايتديكى مخلوقه وصول
اولديغى كبى فهم اولنمسون الله تعالى * ليس كمثله شئ وهو السميع
البصير * بيورمشدر اكا يايشمق كرك بويله محلده تاكه طريق مستقيمدن
چيقماسونلر وينه شيخ شعراوى ديمشدركه برمريد بو مقامه واصل
اولسه شيخندن مستغنى اولورمى ديو شيخمدن سؤال ايتدم جوابنده

ديديكه شيخى مقامنه كلدكده جميع خلقدن مستغنى اولور رسول الله
عليه الصلاة والسلامدن غيرى زيرا پيغمبر آخر زمان عليه صلوات
الرحمن واسطه در رب العزته ابدا اندن مستغنى اولمش اولماز وينه
ديركه صحته وصولك علامتى اولدركه عبد مخلوقاتك برندن خوف
ايلمكدر نه سلطان ظالمدن ونه يلاندن ونه عقربدن ونه ارسلاندن
انجق نفع وضررى ربسنك غيرندن بلميه همان دائمار بسنك فعلنه منتظر
اولوب وطاعتنه مشغول اولوب وجميع خلقدن اعتمادنى قالديروب
انلردن برينه قلبنى ربط ايتميه وجميع خلقى برالى بغلو طائفه
مثابه سنده طوته وخالق اولان پادشاهلر پادشاهى طورركن الى بغلو
قوللرندن برشيئى استملكى اميد ايتمك لايق دكلدر ديه عارف بالله اولانلرك
علامتى بودر (ايمدى عرفان دعواسنده اولان كيمسه ده بو علامته
باقمق كرك سك اكر موجود ايسه واصلايدن عد ايليوب كمال تعظيم
ايله تعظيم ايله واكر بو مرتبه يه واصل اولميوب صلحادن وعابدلردن
ايسه ويردر اودعواسى بوغيسه ينه تعظيمدن خالى اولمامق كرك (كلدك
طريقت كلامنه ديركه صلحايى سومك لازم اولمسنه دليلك برى
عمرو بن جموح رضى الله عنه روايتيدركه رسول الله صلى الله تعالى
عليه وسلم * عبد صريح ايمانى بولمز تا الله سومينجه ولله بغض ايتمينجه
وعبد الله بن مسعود رضى الله عنه روايتنده دخى بيورمشدر كشى
برمؤمنى بلاغرض ولاعوض سومك ومحبت ايتمك ايماندندر وبر روايتده
ديمشدركه بردفعه برآدم حضرت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمه
كلوب ايتدى نه بيوررسكز يارسول الله اول آدم حقنده كه برقومى سوه
ولكن انلرك زمره سنه لاحق اولميه رسول اكرم صلى الله تعالى عليه
وسلم بيورديكه * المرء مع من احب * يعنى كشى سوديكى كيمسه ايله در
ايمدى بو سببدن علما وصلحا زمره سنه محبت ايتمك لازم اولدى (اما
شيخ شعراوى رحمة الله عليه برقاعده وضع ايتمشدركه برآدمه لله
محبت ايتمك استه سك انك اعمالنى كتاب وسنته تطبيق ايله اكر ايشلرى
شريعتك مقتضاسى اوزره ايسه اكا محبت ايله واكر خلاف شرع

بيان قاعدۀ محبت

اولوب ایشلری دیانت وشریعتدن خارج ایسه اکا الله بغض ایله
بوخسه صقین طبیعت مقتضاسنجه کیمسه یه بغض وعداوت وهواء
نفسله محبت ایلمه دیو نصیحت ایتمشدر (قرق اوچنجی آفت جرأت
علی الله در وعذاب حقدن امین اولمقدر و بونك ضدنه خوف دیرلر
واکر الله تعالی حضرتلرینك عظمت وجلالن بیلوب خوف ایدرسه بیان آفات جرأت علی الله
اکا خشیت دیرلر بواجلدن قرآن عظیمده علمایی خشیتله صفتلایوب
انما یخشی الله من عباده العلماء بیورمشدر وخوف بردترمه درکه قلبده
ظهور ایدر کلجك مکروهدن اوتوری وسبب ظهوری الله تعالینك
شدت عقوبتنی وکندینك عدم تحملنی اکمقدن وکندینی عبد ذلیل
ورب تعالینك قدرت باهره سنی جلیل اعتقاد ایتمکدن اولور ور بسندن
خوف ایتمکك علامتی حزندرکه نفسك سرور وشادی طرفندن صقلماسنه
دیرلر وذنب ماضی سنه پشیمانلق وکچن عمرنه وفوت اولان طاعتنه
تأسف چکمك حق قورقوسی علامتلرندندر وثمره سی خشوعدرکه
فکرنی جمع ایدوب قلبنك دیوان حقده طورمسیدر و بردخی خشوعك
معناسنده دیمشلردر علام الغیوبه قلبك تذللی وخورلغیدر وصوفیه
قتنده خشوع علمك قلب اوزرینه استعلاسی واستغراقیدر (وثمرهٔ
خوف خدادن بری عبودیتدرکه معناسی الله تعالی حضرتلری هرحالده
ربك اولدیغی کبی سندخی هرحالده قولی اولمق کرکسك وعبودیت بیان معنای عبودیت
عبادتدن اکملدر و بوعبودیتك لازمه سی حریتدرکه مخلوقاتك تحت
تصرفنده اولممقدر یعنی هرنه که باشنه کلسه مخلوقاتدن بیلممکدر
وبرلازمه سی ارادتدرکه عادتدن چیقمغله حق طلبیله قلبك قیامنه دیرلر
زید بن ارقم رضی الله عنه روایت ایدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضورنده برآدم دیدیکه یارسول الله جهنمدن نه ایله صاقنوب بکلنورم
حضرت محمد علیه الصلاة والسلام* کوزلر یکك یاشیله زیرا کوزکه
خشیت حقدن آغلیه ابدا انی نار جهنم یاقمسه کرکدر بیوردی*
وابوهریره رضی الله عنه روایتنده رسول کبریا علیه الصلاة والسلام
حدیث قدسیده جناب کبریادن حکایه بیورر حق جل وعلا عزت وجلالم

حقیچون برقولده ایکی خوف وایکی امن جمع ایلمم اگر دنیاده بندن
خوف ایلسه یوم قیامتده انی امین ایدرم واکر دنیاده بندن امین اولسه
انی یوم قیامتده خوفه براغورم بیورر وابوذر رضی الله عنه روایتنده
رسول الله صلی الله علیه وسلم بیورمشدر که ای اصحاب سز کورمدیککزی
بن کوریرم وسزك اشتمدیککزی بن اشیدیرم کوکلرك یوزی ملائکه دن
صقشدرلمشدر ولایقدرکه صقشدریله زیرا فلکده درت پارمق
طوتاجق قدر یر یوقدرکه انده برملك رب العزته سجده ایچون باشنی
قومامش اوله والله العظیم بنم بلدیکمی اکر سز بلیدیککز آز کولوب
چوق آغلر دیککز وعورتلریکز ایله دوشکلریکزده یاتمیوب بوجه یرلره
چیقوب الله تعالی حضرتلرندن خلاصلق رجا ایدردیککز وتمنی ایدردك بیان خشیت مشایخ عظام
یاباذرکه حق تعالی سنی یاپنی اولاجق اغاج خلق ایلیدی وفضیل بن
عیاض حضرتلرندن نقل اولنورکه دیمشدر نه بن ملك مقربه رشك
ایدردم ونه مرسل پیغمبره ونه عبد صالحه بونلرده قیامتی کورمزلرمی
اولهانجق بنم غبطه ورشك ایتدیکم یرادلمیانه وعالم وجوده کلمینه در
مشایخ تابعیندن عطا دیمشدرکه اکر برعظیم آتش یاقلسه ودینسه
هرکیم کندی یی بوآتشه آتارایسه یوغ اولوب بردخی وجوده کلمز ظنم
بودرکه بن سرورمدن آتشه دوشمدین جان ویرردم وسری
سقطیکه جنید بغدادینك شیخیدر دیمشدر که کونده نیجه دفعه بورنمه
نظر ایدرم قورقرمکه یرامز اشلرمدن صورتم قرارمسون ودخی
دیرایمشکه حظ ایدردمکه بغداددن غیری برشهرده اولیدم
شوخوفدنکه اکر یر قبول ایتمیوب قالمیی طشره براغور ایسه بوخلق
اراسنده رسوای اولمیام (شیخ برکوی بومحلده تنبیه ایدوب دیرکه ای
وبال صاحبی اولان مؤمنلر نظر ایلیوك بومشایخ عظامه واولیاء کرامه
نه مرتبه ربلرندن خوف ایدرلر الله تعالی حضرتلرینه طاعت
وعبادتده ایکن که بزده انلك عشرینك عشری یوقدر بوخوفه هزار
مرتبه بز انلردن مستحقز اما خوفمز یوق همان سببی قسوت قلبمز
وغفلتمزدر انلرك قلبی ایسه پاك ومصفا وعظمت الهی ذکریله غفلتدن

مبرادر ایمدی بزه سبب رجا اولاجق انلرك محبت واشتیاقدن غیری
برشیء قالمدی حالبوکه حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلام * المرء
مع من احب * بیورمشدر اکر اعمالده تابع اولمیوب مجرد محبت کفایت
ایدرسه اما اصح قولده محبت اول زمان فائده ایدرکه انلرك کتدیکی
طریقه کیده سك وانلره محبت ایده سك (تنکیم شیخ شعراوی تنبیه
المغترین نام کتابنده دیمشدرکه صقین ای قرنداش سنی المرء مع من
احب کلامی مغرور ایلمسون زیرا سن ابراره لاحق اولمیازسك مادامکه
انلرك عملیله عامل اولمیجه کورمزمیسنکه یهود ونصاری واهل
بدعت پیغمبرلرینی سورلر اما انلرایله جنته کیرمزلر ایتدیکی اعمالی وجوده
کتورمدکلری ایچون وانلره اعتقاد وعملده مخالفت ایتدکلری ایچون (وسری
سقطی و بشر حافی وغیری مشایخ دیمشلردرکه الله تعالیدن قورقان
اول دکلدرکه آغلیوب کوزی یاشن سیله کنهکار اولدیغی حالده بلکه
حقدن قورقان اول کیمسه درکه عذاب حقه باعث اولان کنهکارلغی
قیوب و بال ایشلیه سری سقطی دیمشدرکه قرآن اوقندیغی وقت
رقت قلبی عارض اولان کیمسه حقدن قورقار دکلدر حقدن قورقان
اولدرکه یمیه وایچمیه ویاتوب اویومایه تا عاقبت حالی نه اولاجغنی
بیلمیجه وعمر بن عبد العزیز رحمه الله دیمشدر الله تعالی بعض اوقاتده
غفلت ویرمکله خلقه مرحمت ایتدی واکر غفلت اولمیوب قلبلری کوزی
آچلیدی خشیت الهیدن هلاك اولورلردی وینه شیخ مذکور منن
نام کتابنده دیمشدر اما مخلوقدن خوف ایتمك جائز دکلدر مکر که ینه
اول خوف الله تعالی حضرتلرندن خوف ایتمکه راجع اوله مثلا کناهلرك
مقابله سنده عقوبتیچون حق تعالی بر ظالمی سنك اوزریکه مسلط
ایتدیکی خوفی اوله و بو خوف مؤمنك کمالنه مانع دکلدر وحضرت
موسی علیه السلامه وغیری اصفیایه مخلوقدن واقع اولان خوف
بو قبیلدندر و بوکا حمل ایتمك واجبدر زیرا انلر جمله اموری اصالة
حقدن مشاهده ایدرلر تبعا خلقدن کوررلر ایسه ده جنیدن ویلان
وعقرب وحرامیدن قورقمق دخی بو قبیلدن اولمق کرك وحق تعالی

طرفندن مسلط اولمسی خوفی وار ایسه ده ینه نفسندن بونلرك ضررنی
دفعه سعی ایتمك کرك الله تعالی حضرتلرینك * ولاتلقوا بایدیکم
الی التهلکة * قولی موجبیله عمل ایتمك واجب اولدیغندن اوتوری
وینه دیمشدرکه ظلمه دن خوف ایدنلر دنیایه محبتی اولان کیمسه لردر
اما اول کیمسه لرکه کمال زهد اوزرینه اولوب حب دنیا ایله آلوده
اولمیه انلرك اوزرینه والیلر دخی غالب اولمیاز اکر کسوه سی امیرانه
دخی اولورسه ده و بو مرتبه ده اولان علما منکرات دفعنده والیلره تصدر
مناقب امام نووی رحمه الله ایلمشلردر (تنکیم شیخ محیی الدین امام نوو ینك مناقبنده یازمشدرکه
زمانه سنده شام والیسی جامع امویده اولان کتبخانه نك کتابلرینی
عجم دیارینه قالدرمق مراد ایلدیکنده امام نووی والی یه کلوب
بو خصوصی ابتدا لطف ایله منع ایلدی ممنوع اولمیجه امام نووی
عنفله نیجه کلام بارد سویلدیکنده والی امامی قالدیروب حبس ایتمك
قصد ایدنجه اول محلده دوشنمش قپلان و یرتجی حیوان دریلری
وار ایدی همان امام نووی انلره اشارت ایتدی بقدرة الله بونلر جمله سی
کند وصورتلری ایله دریلوب ودیشلرین آچوب والی اوزرینه
یوریوب هجوم ایدرلر والی طائفه سیله قچوب کوجیله قورتلورلر بعده
شیخك خاطرین خوش ایدوب بارش کورش ایدرلر کذلك شیخ تقی الدین
حصنی دخی بو مقامده ایدی بر دفعه شام والیسی برخان یاپدیروب دیوارینی
یوله چقاردی مذکور شیخ اول دیواری یقدردقده بالجمله خان یقلدی
شام والیسی شیخك قتلنه آدم کوندردی کلدیکنده کوردیکه فیل قدر
بر آرسلان شیخك یاننده طورمش قورقوب والی یه کلوب خبر ویردی
اولدخی برامز قصدندن رجوع ایلدی شیخ ابراهیم متبولی دیردی
نفسنی والیلردن حمایته قادر اولمین کیمسه انلرك منکراتنی کیدرمکه تعرض
ایلمسون زیرا ضرری شدید کلمجك یرده ترکی جائزدر وینه شیخ شعراوی
دیرکه انسانك توکلی و یقینی غالب اولدقده مؤذی حیوانلردن خوف
ایتمز تنکیم بیابان یرده بر شیخك قبری اوزرنده بر کنبد وار ایدی اما ایچروسی
عظیم یلانلر له طولو ایدیکه کیجه وکوندز ده ایچرو سنه کیرمکه مجال

يوغيدی زيارت ايدنلر طشره دن زيارت ايدرلردی پس بر كيجه واقع
اولديكه واروب اول قبه ايچنه كيردم مكر كه ايچروسی صافی طاشلق
اولمغله مفرط ييلانلر اژدرلر كبی اولمش بتون كيجه چورمده طولانديلر
بن اصلا وجودمده خوف و برقيلمده تغير بولميوب صباحه دك انده
اويودم شهر خلقی صاغ چقديغمه تعجب ايلديلر وشجاع كرمانی دخی كه
يتشديكمز مشايخدندر بو مقامده ايدی كيجه ايله طاغه واروب ارسلانلر
اراسنده ياتوراو يوردی وينه شيخ شعراوی دير كه برجنی اويمه كلوب
كيجه ايله مومی سيونديروب اوايچنده طاقردی ايدردی بو سببدن
جماعت بيمز بيحضور اولوب فرياد ايدرلردی عاقبت بركيجه بوصوبه
كيروب برايا غندن جنی بی طوتدم اول قدر فريادايدوب چاغرردی
و برا اياغيله الده اورردی وعاقبت فريادی كسلوب وجودی
انجلدی والده برصغوق قل كبی اولدی والدن قورتلدی اما اندن صكره
اويمزده ظهور ايتمدی (آفات قلبك فرق دردنجيسی رحمت حقدن
بيان آفات قطع اميد
نوميد لكدر كه الله تعالی حضرتلرينك رحمتندن وفضلندن كوكلنی
واميدنی كسمكدر و بو خصلت كفردر امن كفر اولديغی كبی و بونك
ضدنه رجا ديرلر كه الله تعالی حضرتلرينك فضليله ورحمتی بوللغيله
انسانك قلبی شاد اولمغه ديرلر ظهورينك سببی خدمتله سبق ايتمش
ايكن الله تعالی حضرتلری طرفندن انسانه بلاعوض ويريلان نعمتلری
ذكر ايتمكدر وثواب عظيمدن وعدايتدكلرينی خاطره كتورمكدن حاصل
اولور نتكيم آيت كريمه سنده * قل ياعبادی الذين اسرفوا علی انفسهم
لا تقنطوا من رحمة الله * بيورمشدر معنای شريفی ای شول كيمسه لر كه
كندی نفسكزی چوق معاصی ارتكابيله افراط ايلديكز رحمت الهيدن
نوميد اولمك وابن مسعود رضی الله عنه حضرت سرور كائناتدن
روايت ايدر كه بيورمشدر حق تعالی يوم قيامتده برمرتبه قوللرينه مغفرت
ايدسه كركدر كه بركيمسه نك قلبنه خطور ايتمز حتی ابليس دخی رحمته
اوزانسه كرك بو قدر عموم مغفرتی كوردكده وابو هريره روايتنده
ديمشدر كه الله تعالی حضرتلری عالمی خلق ايلديكنده حضور عزتنده

عرش اعلايه * ان رحمتی سبقت غضبی * يازدی و برروايتده ديمشدر كه
الله تعالی حضرتلری رحمتنی يرادوب يوز حصه يه تقسيم ايتمشدر طقسان
طقوز رحمتنی دار آخرته البقويوب برحصه سين يره انزال ايلدی جميع
خلايق بری برينه مرحمت ايتديكی اول برحصه نك اثاريندندر حتی
حيوان ياوريسنی اوزرمادن اياغنی قالدرديغی بو اجلدندر كذلك
حضرت محمد صلی الله تعالی عليه وسلم اصحابنی تسلی ايچون بردفعه
بيورمشدر اكرسز كناه اشلمسكز الله تعالی حضرتلری سزی كيدروب
برغيری مخلوق يرادردی تا كه كناه اشليه لر والله تعالی حضرتلری انلری
مغفرت ايليه وابو ايوب انصاری بو حديث شريفك راويسيدر
آخر عمرينه دك بو حديثی كتم ايليوب سويلمش تا كه دينی ضعيف
بيان خوف ورجا
اولان كيمسه لر وباله سرعت ايتمسونلر ديو عذرينی بيان ايتمشدر (منارات
السائرين نام كتاب كزينده ديمشدر خوف ورجا مؤمنك قلبنده ايكی
قناتدر عوام مؤمنينی جنات نعيمه اوچوروب كتورر وخواصنی قربة
الهيه يه كتورر واخص خواصنی وصول مقاماتنه كتورر زيرا مؤمنين
خوف ورجاده بواوچ مرتبه اوزره در عوامك خوفی جهنمدن وعدابندندر
ورجاسی جنت ونعيمدر انلره لازم اولان اعمال شريعته مباشرتدر
وخواصك خوفی عظمت وكبريا صاحبی اولان ربالعزته قلدقلری
عملرينی نقصان كورملريله طاعاتك عدم قبولندندر ورجالری اول طاعتله
حقه يقين اولملريدر وانلره لازم اولان تقوی ايله اداب طريقته مداومتدر
واخصك خوفلری قطيعه ورجالری مواصلاتدر وانلره لازم اولان
دار بندن التفاتلرين قالدرمقدر اما خلقك برقسمی واردر معاصيدن
توبه ايتمزلر وطاعاته چالشمزلر خوفلری اولمديغی معلوم امارجامز واردیرلر
اول رجا دكل تمنیٔ معلول ورجاء مردوددر اكين اكمدن حاصل رجا
ايتمك كبيدر حاصل كلام مذكور مقام صاحبلری لازم اولان خدمتلره
جهد ايتملريله رجالری محموددر نتكيم امام غزالی اصول اربعينده
رجانك صدقنی بيان ايچون دليل كتورمشدر قوله تعالی * ان الذين
آمنوا والذين هاجروا وجاهدوا فی سبيل الله اولئك يرجون رحمة الله

والله غفور رحيم * معناى شريفى شونلركه ايمان كتورديلر وشونلركه
هجرت ايلديلر وطريق حقده مجاهده ايلديلر انجق انلر رحمت الهى بى
رجا ايدرلر والله تعالى حضرتلرى بوقسم طائفه يه مغفرت ورحمت
ايديجيدر وخوفك اقل درجه سى اولدركه كشى بى ذنوبدن منع ايلك
ودنيادن اعراض ايلكى ويردشى اولمق كرك اكر بوقدر درجه اولمزسه
اول حديث نفسدر وعورتلر رقتنه بكزر رقتدر خوف خدا دكلدر
وكمال خوفدن زهد حاصل اولور انتهى (آفات قلبك قرق بشنجيسى بيان آفات حزن لامر الدنيا
دنيا امرنده حزندركه نعم دنيويه‌دن فوت اولان شيئى آجيوب تأسف
چكمكه ديرلر وينه دنيانك اقبالندن وكلمسندن وكثرتندن فرح لازم كله
انك علامتندر وبو آفتك منشائى حب دنيا وجميع مراداتك حصول
وبقاسيدر بوايسه جهلدر ايمدى لازم اولان كشيه باقيات صالحات
اولان اعماله چالشوب دنيا امرينه محزون اولمامقدر فوت اولان شيئه
تأسف چكممك والله تعالى حضرتلرى ويرديكى شيئه فرح كسب
ايتمامكله قرآن عظيم رهنما اولمشدر ولكن معلوم اولمق كركدر چنكه
حزن صاحبنى صبردن شكايت وفريادە وفرح شكردن طغيان وتكبره
چقارسه ايكيسى دخى حرامدر واكر بومرتبه‌لره چقارمزسه حرام
دكلدر اما كمال اولان بودركه كشى بى دنيالق شكردن طغيان وتكبره
چقارسه ايكيسى دخى حرامدر واكر بومرتبه‌لره چقارمزسه حرام
دكلدر اما كمال اولان بودركه كشى دنيالغك كلديكنى وفوت اولديغنى
برابر طوته ومقام تسليم وتفويض بودر وبونك صاحبى نادردر واخلاق
علائيه‌ده دفع الاحزان نام كتابدن نقل ايدوب ديمشكه حزن امر ضرورى
اولميوب بلكه سوء اختيار ايله كند ويه جذب ويهوده الم ويرمكه
راغب اولديغنه دليل اولدركه هر كيمسه كه برشيئى يتورديكندن محزون
وياعدم حصولندن غمناكدر ملاحظه ايلسون نيجه كيمسه واردركه
اول يتورىلن شى عمرنده آنك النه كيرملك احتمالى بوقدر ينه آنك
كيتمسندن ذره قدر حزن عارض اولمز واكر حزن ضرورى اولبدى
هر كيمسه دائما محزون اوليدى ودخى اولوركه برشخص مطلوب

ومرغوبك يتديكندن المر چكرلر تقريبه كلمز بعد زمان انى اونودر
وينه يارانيله ضحك وملاعبه‌يه باشلر اكر حزن امر ضرورى اولبدى
زوالى ممكن اولمزدى معلوم اولديكه سوء اختيارك مدخلندندر ايمدى
لايق دكلدر كشى كنديني بونك كبى وارطه‌يه دوشوره وزوال نعمت
دنيادن محزون اولمغى اكا تشبيه ايدرلركه برمجلسده برطائفه اوتورركن
بركيمسه برتورنج كتورسه وهركس برمقدار شم ايدوب آخره ويرمك
ايچون اورتايه براقسه اتفاق انلردخى بو يوزدن هر بريسى قوقوليوب
الدن اله كزركن بريسنك الينه كيردكده اكا زياده مائل اولوب انى
ويرممكه راغب اوله تورنج صاحبى انى آلوب غيره ويرمك استيجك
اول شخصه حزن وتأسف كله بومقوله تورنجى بنم المدن نيچون الالر
ديو المراظهار ايليه ودنيالغك حالى بويله‌دركه جمله اهل واولاد عاريت
ويرلمشدر صاحبى المق استيجك امتناع ايدوب الم چكمك عقلاشاندن
دكلدر سقراطه سؤال ايلديلر نيچون دائما شاد وخندان واولادك سرورله
كذارنده‌در وهركز غم وغصه سكا مقارن دكلدر جواب ويرديكى بن هيچ
برنسنه يه تعلق خاطر ايتمزن كه فقدنه ده ملول ومحزون اولام انتهى
(آفات قلبك قرق التنجيسى دنيا امورنده خوفدركه قلبك برمكروه بيان آفات خوف امور دنيا
دنيوى كلمسندن صقلمسيدر وبو حزنك غيريدر زيرا حزن كچمش شيئ
ايچوندر وخوف كلجك شيده اولور وخوف دخى يافقردن خوف ايتمك
بوايسه فقى مذمومدر زيرا فقر بنم سيديمز سلطان الانبيا حضرتلرينك
حاليدر واكثر انبيا واوليانك وعلماء صالحينك حاللريدر ايمدى فقر
برنعمت وعلامت سعادتدر كمال پاشا مرحومك ديديكى كبى (بيت)
* نعمتيست اين كه نيست سيم وزرت * اكر باشد باده نوشى ودلبر آغوشى *
يعنى بو برنعمتدر كه سيم وزرك يوقدر اكر اولسه باده ايچردك ودلبر
قوجاردك وحديثده دخى * ومن العصمة ان لا تقدر * بيورلمشدر يعنى
نعمت الهيه اولان عصمتندر قدرتك اولممق بلكه قدرتى اولسه
كنديني حفظ ايتمك اولوردى ايمدى فقردن قورقمق فقرى محنت
وبلا عد ايتمكدن اولور (شيخ شعراوى رحمه الله منن نام كتابنده فقرى

بیان فقر نعمت الهیه دن بر نعمتدر

نعمت الهیه دن عد ایدوب دیمشدر که (هر قچن دنیا الغم آز اولوب
فقره دوشسم ربمه شکر ایدردم دنیالغه شکر ایتدیکم کبی بلکه زیاده
زیرا مقام فقرده انبیا واصفیانک اکثری قائم اولمشدر پس انلرک طریقنه
کیرمش اولورم امادنیالق چوغالدقجه قارون وثعلبه واکثر جبابره
طریقنه کیرمک اولور بعده دیمشدر که الله تعالی حضرتلری قولنی
فقردن و یاغنادن برینه مظهر ایتمش اولسه اول حالدن تبدیل ایتمسنی
طلب ایتمک یوقدر زیرا بزعبدز وبزه لازم اولان قضایه رضادر
مکر که اغراض شرعیه دن برغرض ایچون اول حالتدن تحویلنی طلب
ایلسه جائزدر وطلب ایتدکده یارب خیرلی ایسه بکادنیالق ویر واکر
خیرلی دکل ایسه دنیالغمی آز ویر دیوب جمیع حالده کندی امورینی
الله تعالی یه تفویض ایلیه وینه شیخ مذکور دیمشدر که صلحا تجربه
ایلمشلردرکه دنیالغی چوق اولانک اکثری غفلتی زیاده اولور زیرا
احتیاجدن قورتلمغله ربسنه عرض حاجت وطاعت وعبادت ایتمکدن
مستغنی اولمغه باشلر و شیخ مذکور ینه شیخندن نقلا دیمشدر الله
تعالی حضرتلری قولنه وسعت دنیوی ویردیکی انک ایچوندر که ربسنه
اول عطاسی وخلقه احتیاج قومسی مقابله سنده شکر ایلیه و بوسببله
عبادتنی چوغ ایدوب امرینه مطیع ومنقاد اوله اما بیچاره بوقاعده یی
عکس ایدوب داد حق اولدیغندن غافل اولوب مالینی دیوانی
شهواته ومخالفت خدایه صرف ایدر وینه طریقتده دیر که تسلیم
اولدیغمز صورتده که فقر ومحنت وبلادر ینه اندن خوف ایتمده رب العزته
سوء ظن ایتمش اولور زیرا فقر الله تعالینک تقدیریله وارادتیله کلور
ایمدی کوکلنده بوخوف فقر اولنجه ربسنه کم فکر ایتمش اولور حالبوکه
مؤمنه واجب اولان ربسنه حسن ظندر یعنی فکرنده اول اوله که بکا
ربم خیرلی اولان شیئی ویرر وبوکلامک دلیلی ابوهریره رضی الله عنه
روایتیدرکه بردفعه سرور کائنات علیه افضل الصلواة بلال حبشی
رضی الله عنهک خسته لکنی طولشمغه واردقده کوردیکه بلال بریغن
خرما جمع ایدوب الیقومش سؤال ایتدیکه یابلال بوخرما ندر جوابنده

دیدیکه یارسول الله سزه وسزک مسافرلریکزه الیقومشم رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه یابلال جهنمک بخارندن متأذی
اولمکدن خوف ایتمزمیسک بوخرمای انفاق ایله وعرش اعظم صاحبی
اولان واهب الارزاق سنک نفقه کی آز اعطا ایلمسندن خوف ایتمه
ایمدی فقردن خوف ایتمک رب العزته سوء ظن اولمغله مذمومدر (اما
شیخ شعراوی منن نام کتابنده بیان ایتمشدر که فقرک ایکی مختلف جهتی
واردر شعار انبیا وصلحا اولدیغی جهتیله مقبول وممدوحدر و مؤمنه
فرح ویرر فقر محنت وبلا اولوب عدم تحملندن اشد بلایه دوشمک
احتمالی جهتیله ممدوح دکلدر ومؤمنه خوف وحزن کتورر
بوسببدن سفیان ثوری رحمه الله فقردن الله تعالی یه صغنوب دیردی
الله حقیچون قرق بیک التون جمع اولوب بندن صکره قالمق بکدر
برکون خلقه محتاج اولوب فقرله قپولرینه وارمقدن وینه دیمشدر که
والله بن بومرض فقر کبی بلیه یه مبتلا اولسم قورقم بودرکه خبرم
یوغیکن کفره دوشرم واکابر اولیانک دخی بلالردن خوف ایتملرینک
سببی بودر (شیخ شعراوی دیرکه ایمدی سفیان ثوری کبی سلطانکه
مناقبده یازدیغی اوزره مجتهدیندن بشنجی امام ایکن واناسی قرننده
کرامتی ظاهر اولمش ٩ ایکن بونک کبی بلایه تحمل ایتمکه قادر اولمدیغی
یرده کیم تحمل ایدر وسفیانک کلامی * کاد الفقر ان یکون کفرا *
حدیثنی تأکید ایدر معناسی فقر کفر اولمغه قریبدر یعنی عبد فقر کبی
بربلیه یه مبتلا اولسه واول بلیه زائل اولمیوب اوزانسه قلت صبری
سببیله قضاء الهی یه طاریلور وغضبه کلوب مقدور الهی یه
اعتراض ایتمسیله کافر اولور ویوم قیامتده اشد عذابه کرفتار اولور
نتکیم حدیث شریفده کلمشدر که اشقیانک الک شقیسی اول کیمسه درکه
دنیا فقری وآخرت عذابی انده جمع اولمش اوله (وطریقتده دیرکه
فقردن عارض اولان خوفک علاج قلعیسی بودرکه اسباب خوفی
ابتدا کیدره سک بودخی اوچدر (اولکی فقردن اولمک ویاخسته لنمک
ویا آچ اولمق خوفیدر (ایکنجی سببی معتاد اولان نعمتلری یمک

٩ بردفعه شیخک اناسی حال حملنده حرام لقمه یدکده اناسنی قرننده دپمه ایله تا استفراغ ایتدرنجه اضطراب ویرمشدر

واضطراب چکمك خوفیدر (اوچنجی سببی کسبه یاسؤاله احتیاج اولمق خوفیدر پس بونلری ازاله ایلمسنك اجمالا بیان بودرکه بونلرك جمله سی الله تعالی یه سوء ظندر بزایسه حسن ظنله مأمورز وتفصیلا بیانی بودرکه موت دیدیکك خود علی کل حال انك وقوعی محققدر استر فقیر اول استر غنی اول یانا کهانی بلاسبب موت کلور و یا برمقدر سببله اکر آچلقدن اولمك سکا مقدر ایسه انك ردینه قادر دکلسك بر یوزی طلو التون و یرسك واکر آچلقدن وفاتك مقدر دکل ایسه خوفك بیهوده اولمش اولور موت براولنجه آچ اولمك اولسون و یاطوق اولمك اولسون قضایه رضا لازمدر اکر خسته لنمك خوفنی دیرسك اول دخی تقدیرده وار ایسه کلور واکر یوغیسه کلمز وخسته لك غنیلرده فقیرلرده اولدیغندن زیاده در وتنعمك وتلذذك زائل اولمسه کرك یاعاقل اولان کمسه نیچون خوف ایدر نتکیم دیمشلردر (بیت رباعیه

* نعمت دنیا سراسر خورده کیر * هر تماشا که نکردی کرده کیر *
* عاقبت چون می بباید مردنت * هفت اقلیمی بدست آورده کیر *

معناسی بودرکه نعمت دنیایی طوتکه اوچدن اوچه یدك وهر ایتمدیکك تماشای طوتکه ایتدك عاقبت چون سکا اولمکدر طوتکه یدی اقلیمی الکه کتورمش اولاسك واکر خوفك احتیاج کسبکدن ایسه بوخود معلوم درکه کسب انبیا واولیادن دخی صادر اولدی ایمدی اندن خوفك یاریادن و یاکبردن و یابطالتدن ناشیدر واکر سؤال خوفندن دیرایسك عند الضروره اول دخی جائزدر مقدر وار ایسه سنك خوفك منع ودفع ایتمز ایمدی فقردن خوف ایدنلرك علاج تفصیلیسی بودر اما امر دنیویدن ایکنجی مرض خوفیدر بودخی نعمتله ذوق وصفالنمسی فوتندن ناشیدر بونك ایسه علاجنی اشتدك و یا معتاد ایتدیکی طاعت وعباداتنی خسته لکندن ترك ایتمك خوفندن اولهکه ثوابی نقصان اوزره اولمق احتمالندن ناشیدر و بوخوف جهالتدندر زیرا حدیث شریفده کلمشدرکه خسته اولان آدمه صحتنده معتاد ایلدیکی عباداتی یازیلور بلکه صبر ایدرسه زیاده ثواب یازیلور

زیرا وارد اولمشدرکه یوم قیامتده عمرنی صحتله کچرن کمسه لر تمنی ایدرلرکه نولیدی تنمزی دنیاده مقراضلر ایله کسمش اولالردی مریضلره و یریلان کثرت ثوابلری کوردکلری حینده ایمدی خسته لك واقع اولسه سکا لازم اولان صبر ایتمکدر واکر نفسکدن صبر ایده مز ایسك کلی خوف ایدرسك سکا لازم اولان بودرکه الله تعالیدن عافیت استیوب دائما بودعایه ملازمت ایده سزکه ابن عمر روایتنده کلمشدرکه حضرت پیغمبر آخر زمان علیه الصلاة والسلام صباح واخشامده بودعایی ترك ایتمیوب مشغول اولوردی * اللهم انی اسئلك العافیة فی الدنیا والاخرة اللهم انی اسئلك العفو والعافیة فی دینی ودنیایی واهلی ومالی اللهم استر عوراتی وآمن روعاتی اللهم احفظنی من بین یدی ومن خلفی وعن یمینی وعن شمالی ومن فوقی واعوذ بعظمتك ان اغتال من تحتی * وشیخ شعراوی رحمه الله افضل الدیندن نقلا دیمشدر اکر امراض اولمیدی بزحیوان مثال وقوردلر کبی اولوردق ایمدی اخوان بلایه صبر ایتمك کرکدر امادوامنی طلب ایتمك کرکدر انبیاء علیهم السلامدن غیری کمسه لر بلانك دوامنه صبر ایده مزلر و ینه دیمشدرکه الله تعالی حضرتلری بزه مرض کوندردیکه بزم وجودمزی کناهلردن پاك ایتمك ایچون زیرا مرض حالنده رب العزته کمال عجزله اظهار عبودیت وآه وانین ایله کثرت مناجات حاصل اولوب وجنابندن خوف ایدوب ربمزه وجودمزی تفویض وتسلیم بولنمق اولور ومشهوردرکه فرعونك طغیانی صحت دائمیسندن اولمشدر و ینه شیخ مشارالیه دیمشدرکه خسته لغکز حالنده اولاد صغاریکز غمنه دوشمك زیرا الله تعالی حضرتلری سزدن بوفکریکزی کریه کورر ونفسکزی ربکزه تفویض ایتدیکز کبی انلری دخی رب العزته تفویض ایلمك لازمدر تاکه تقدیر الهیدن قوجنمق وقضا وقسمته اعتراض ایتمك بولنماسون نتکیم شیخ شعراوی بحرمورود نام کتابنده یازمشدرکه شیخ شبلی رحمه الله حکایت ایدرکه دیمشدر وفاتندنصکره جنید بغدادی یی کوردم وسؤال ایتدمکه الله تعالی حضرتلری سکا نه معامله

ایتدی دیدیکه یارانغیوب برشیدن اوتوری عتاب ایتمدی الا برسوزمدن
اوتوریکه بردفعه دیمش ایدم بریوزی یغموره محتاجدر الله تعالی
حضرتلری دیدیکه یاجنیدسنمی بردن خبر ویرسن بن جمله یه عالم
وخبیرایکن ایمدی عبده لازم اولان تقدیر خدایه قرشمامقدر کلدك
طریقت کلامنه واکر فقردن ومرضدن خوف اولنیوب غیری طرفدن
مکروه کلمك خوفی اولورسه آنك علاجی سببی ترك ایتمکدر اکر ترکندن
ضرردینی یوغیسه مصابیحده مذکوردرکه ابوموسی الاشعری حضرت
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن روایت ایدرکه بیورمشدر
عبده آز وچوق نکبت وبلیه دن هرنه اصابت ایدرسه غیری دکل
الا کناهی سبیندن ظهوره کلور والله تعالی حضرتلری عفو ایلدیکی
اصابت ایدندن زیاده در وحضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم بو حدیثی بیور دیغنده قرآن عظیمده دلیل اولمق ایچون بو آیتی دخی
قراءت ایلدی * وما اصابکم من مصیبة فبما کسبت ایدیکم ویعفو
عن کثیر * الآیة پس بو دلائل مقتضاسنجه کشی یه اصابت ایده جك
مکروهلرك سببی ذنوب اولمش اولور پس کناهلرینی ترك ایلمك کرك
واکر کلجك بلاسبب سز نازل اولورسه نفسنی صبرله تسکین ایتملك
کرکدر مقدر اولان لابد کلور ونعم دنیویه ظل زائل مقوله سیدر انك
قیدنده اولوب احتمال چکدیکنه دکمز کشی برکره اولور یا نولسه کرك
مصرع (غم دکلدر کیده دنیا قاله دین بو مقوله کلامله خاطرین تسلی ایدوب
بلندهمت اوله ودنیاء بی بقانك زوالندن بی باك اوله (آفات قلبك فرق
بدنجیسی غل وغشدرکه غیره شر اصابتندن اجتناب ایتیوب قلبرانلق
وحیله ایتمکدر واکر ابتداء شر اصابتنی مراد ایتمزایسه ده ینه قلبرانلقدر
تنکیم برتاجر عیبلی متاعنی صاتمق استر پس عیبنی کیزلر واو بلجه صتار
بودخی حسد حرام اولدیغی کبی حرامدر بو خصوصده دلیل ابن عمر
وابی هریره رضی الله عنهما روایتی درکه بردفعه رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم بر بغدای صتان کیسه نك یانندن کچمکله بغدایك
ظاهرینه باقوب امر ندی ومبارك الین صوقوب بغدایی قرشدیرر

بیان آفات غل وغش

شکلنده اولدی پس پرمقلرینه یاش اصابت ایدوب ایچروسی یاش
بغدای اولدیغن کوروب صاحبنه ایتدی یارجل بو ندر یا رسول الله
یغمور یاغوب اصلندی دیدی یا نیچون یاشی یوقاروده قومادك دیوب
* من غشنا فلیس منا * بیوردی یعنی بر کیمسه که حیله وقللابلق ایلیه
بنم سنتم طوتان وشفاعتمه نائل اولور امتمدن دکلدر دیمك اولور پس
هر تاجره وبایعه لازم وواجبدر عیبلی متاعك عیبن بلدوره وکوستره
اما کوسترلمسی ممکن دکل ایسه اولدیغی اوزره بلدوره کیرو بو یلجه سنه
بر کیمسه برشیئ صاتون المق ویا کرا طوتمق ویا اولنمك مراد ایلسه
مبیعك ومستأجرك ومنکوحه نك عیبنی بیلن کیمسه یه واجبدر طالبلرینه
خبر ایلیه طالبلرك علمی بو خصوصده یوغیسه مکرکه کندی نفسنه
بر ضرر شدید خوفی ایلیه اول زمان اعلام ایتمیه و بو غش حرامدر
غبن فاحش که برشیئ قیمتندن زیاده یه صاتەلر چنانکه الان کیمسه یی
صریحا ویاتعریضا مغرور ایتمش اولسه مثلا قیمتنده کذب ایلمك کبی
یاخود شومرتبه مدح ایلیه که مشتری ظن ایده که قیمتیله ویا اکسکینه
صاتمش اوله ایمدی بو دخی غش حرام اولوب مشتری بازارنده
مخیردر دیلرسه رد ایدر اما اکر الدانمه اولمدیسه صریح وتعریضدن
هیچ بر وجهله حرام دکلدر ومشتری مخیر اولماز قول صحیحده اکرچه
بو دخی مذموم ایسه ده اما خدعه ومکر که غیری کیمسه یه بلمدیکی یردن
ضرر ایرشدرمکه دیرلر پس اکر اول غیر خدعه یه مستحق ایسه مستحسن
ومقبولدر مجاز به ده اولدیغی کبی تنکیم * الحرب خدعة * بیورلمشدر
اما اکر اول غیری کیمسه خدعه یه مستحق دکلسه حرامدر زیرا قللابلقدر
وواجب اولان نصحی وخیرلیغی ترکدر ایمدی بر کیمسه که غل وغشدن
وشبهه سندن بالکلیه قورتلق استرسه بو حدیث شریفله عمل ایلمکه
سعی ایلسونکه حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر
* والذی نفسی بیده لا یؤمن عبد حتی لا یحب لاخیه ما یحب لنفسه *
دیمك اولور که اول الله حقیچونکه نفسم انك ید عزتنده در بر قول کامله
مؤمن اولماز مادامکه کندو نفسنه سودیکنی مؤمن قرداشنه اولدیغن

بیان ظلم ایکی نوعدر

دخی سومیه واسمیه فصول مفصلده مذکوردر که ظلم ایکی نوع اوزره‌در
وبر نوعی ظاهردر غصبله مال المق کبی وبر نوعی خفیدر حیله ایله
وقلابلق ایله مال المق کبی ایمدی تجارطائفه سنه واجبدر که غل وغش
وحیله‌دن اجتناب ایلیه‌لر امام اعظم ابوحنیفه رحمه الله حضرتلرینك
برشریکی وار ایدی شرکت تجارتله اطراف شهرلرده کزوب الدیغی
متاعی امام اعظمه کوندرردی بر دفعه بتمش قماش کوندروب برقماشده
مکرطوله واقع اولوب مکتوبله اعلامندن تأخیر ایتمکله امام اعظم
بوطرفده قماشلری اچایوب کتوریجه فروخت ایلمش بعده اورتاغندن
مکتوب کلوب قماشك بری معیب اولدیغن اکاه ایلمش پس امام اعظم
اول قماشلرك جمع اقچه‌سن تصدق ایلمش شبههٔ خیانت قرشدیغندن
اوتوری (وشیخ شعراوی تنبیه المغترین نام کتابنده دیمشدر که امام مالك
حضرتلری هرجمعه کونلرنده چارشو ضابطلرینه امر ایدر دیکه
تجاری حضورنده جمع ایلسونلر وهر برندن بیع وشرا علمنی وحلال
وحرامی سؤال ایدردی بلمینی چارشودن قالدیرردی ودیردی وار بیعك
احکامی علمنی اوکرن زیرا فقیه اولمین کیمسه‌نك ربا یمسی مقرردر ومشایخ
عظامدن حماد بن زید دیمشدر که هر تاجرکه فقره دوشه بوسکز
خصلتك برینه معتاد ایتدیککندن دوشمشدر بری بیهوده ومالایعنی
کلامدن ایکنجی متاعنه یلان شرا قاتمدن اوچنجی خلافنه یمین
ایلمه‌دن دردنجی حیله وخیانتدن بشنجی سائر اقرانه حسد ایتمکدن
التنجی تارك جماعت وتارك صلات اولمقدن یدنجی علم مجلسنه داخل
اولمه‌مدن سکزنجی شهوات ولذاته تابع اولمدن واصحاب کزین دن
قتاده دیمشدر که بن عجبلرم نیجه بازرکان دین ودنیاسنده صاغ وسالم
اولور کوندزین ایشی یمین وکیجه‌لرده ایشی حساب وافکاردر ومنبری
بلغرادی فتوت بابنده یازدیغی رساله سنده اهل حرف اوستاذلری
شاکردلرینه دکان اچمغه وباشقه‌جه اشلمکه اجازت ویرمیه‌لر مادامکه
اوچ شرط اول شاکردده موجود اولمیه دیو تحریر ایلمشدر شرائطك
بری عبادتدر که بش وقت نمازینی جماعتله معتاد ایتمش اوله ایکنجی

شرطی امانتدر که خیانت وحیله وخدعه تهمتی ایله متهم اولمیه اوچنجی
شرطی کارنده وصنعتنده مهارتدر که برشاکرد مادامکه صنعتنی کماله
کتورمیه واستاذلر قتنده ایشی مقبول اولمیه اکا اجازت ویرمك طریق
فتوتدن دکلدر زیرا اوچوملق ایله ایش اشلمك لازم کلور اوچوملق
ایسه شعبهٔ شیطنتدر خلقك مالنی اسرافه وکراسته‌یی اتلافه سببدر
واکر ایشنی اوکاررسه وکوزل اشلرسه ولکن اول سببله نمازدن
یا جماعتدن قالورسه ینه شیطانیت شعبه‌سیدر واکر عبادتنده وصنعتنده
قصوری اولمسه ولکن امانتی قوی اولمیوب الك امانتنی ویرمه‌دن
وانکاردن خالی اولمزسه ینه اجازته مستحق دکلدر زیرا بوقسم شاکردلرکه
خیانتله ویا اوچوملغله ویا بیمازلغله موصوف اولالر انلرك شیخی
واستادی شیطاندر نتکیم ارباب طریقت واصحاب حقیقت دیمشلردر که
شیخی واستادی اولمین کیمسه‌نك شیخی شیطاندر یعنی اوستادلری
طریقیکه عبادت وامانت وصنعتنده مهارتدر برشاکردك که بونلر مهمی
اولمیه شیطان اغواسیله خلافی اولان معصیته وخیانته واوچوملغه
هوس ایلیه شیخی واستادی شیطاندر اکر انساندن استادی وار ایسه یله
اما مذکور شروط بونده اولنجه اکا اجازت ویرمك لازمدر وبو اجازت
مشایخ سلوك اجازتندن آشغه دکلدر زیرا عبادتك اون جزءندن طقوز
جزئی حلالی طلبدر واهل اسلامه نفعی ارتقدر کذلك مشایخ طریقت
مریدلرندن برمرید مادامکه ظاهر شریعت احکامیله ظاهرین دوزمیه
واخلاق ذمیمه‌سندن قلبنی ارتمیه ومعرفت الله ایله واخلاق حمیده ایله
قلبنی بزه‌میه ومقصود حقیقینك ماسواسندن رفع نظر ایلمیه اکا
سجاده نشین اولمغه ومرشد مقامنه اوتورمغه اجازت ویرلمز زیرا
بو کمالات یربن بولمدین شیخلك ایتسه اصلاح ایتدیککندن افساد
ایتدیکی زیاده اولور مثلا شریعت ایله دوزلمینجه طاعت وعبادتدن
عملنی صحت اوزره ایده میوب یا فساده ویا کراهته دوشورر واکر اخلاق
ذمیمه‌سین کیدرمدیسه کبر وریا کبی حرام خصلتلری ارتکابدن خالی
اولمز ومعرفت اللهدن بی خبر اولنجه رب العزته ویا انبیا حقنده سوء

اعتقاده دوشمك اولور بوقاریده کچدیکی کبی بعض صوفیلر شیخی
کونده ایکی کره جناب کبریایی کوروب حضرت موسی عمرنده برکره
کورمدی دیو نقل ایتدکلری زهاتدر وماسوادن رفع اولمدقجه طمع
دنیایه دوشمك اولور که جمله خطالرك باشیدر کذلك امانت واستقامت
لازم اولدیغندن حدیث شریف نقلنده دخی بردانشمند شرعا مأمون
ومأذون اولمز مادامکه درت شرط بولنمیه انك نقل ایتدیکی حدیثله عمل
ایتمك جائز دکلدر اولا اسلام ثانیا عدالت ثالثا عقل کامل دردنجی
استادندن اشتدیکی کبی ضبط لازمدر اما برعالمك عقلی کامل وضبطی
قوی اولسه ولکن عدالتی اولمسه مکروهاتی ومنهیاتی ارتکاب ایتمسی
سببیله مثلا نردباز وکبوترباز امثالندن اولمغله که بونلر عدالتی اسقاط
ایدر بویله اولان عالمه نقل حدیث اجازتی ویرلمز شروط اربعه
بولنمدیغندن اوتوری واکر بوشروطلر بولنور ایسه استاذی دانشمنده
سندخی اوکرت دیمسی ویاصریحا اجازت ویرمسی اذندر (آفات قلبك
قرق سکزنجیسی فتنه درکه ناسی اضطرابه ومحنت وبلایه براغوب
غوغا ایتدیرمکه دیرلر مثلا ناسه اغوا ایلیه که سلطان اوزرینه خروج — بيان آفات فتنه
ایدهلر وامامك نمازده تطویل قراءت ایلمسی کبیکه جماعته اندن
ملالت حاصل اوله دخی ناسه فهم ایده مدکلرینی سویلمك کبیکه انی
اکلامیوب غیری معنایه حمل ایدهلر * کلموا الناس علی قدر عقولهم *
بیورلمشدر یعنی ناسه عقللری مقدارنجه سوز سویلیك دخی مطالعهده
خطا ایدوب برمسئلهیی کرکی کبی اکلامیوب ناسه انی سویلمك کبیکه
انی خلق خلاف اولدیغنی بیلهلر یاخود ناسه برواعظ ویا برمفتی قول
مهجور ایله ویاقول ضعیف ایله تذکیر ایلمك ویافتوی ویرمك کبی ویا
برواعظ خلقه برکلامی سویلیه که خلق انك عهدهسندن کله مزلر
ویاانك سببیله برغیری طاعتی دخی ترك ایتمك اوله تنکیم کوی خلقنه
وعجوزلره وجاریهلره تجویدسز نماز قیلمق جائز دکلدر دیسه حالبوکه
بونلرك تجویداوقیاجقلرینی واوکرنمیهجکلرینی بلور پس بوسببله بونلر
بربله نمازی ترك ایتمك لازم کلور تجویدسز قراءت ایسه عند البعض

جائزدر اکر قول ضعیف ایسه دخی انکله عمل ایلمك بربله ترکندن
اولیدر * ایمدی واعظلره ومفتیلره لازمدر احوال ناسی اکلیوب
عادتلرینی بیلمك که سوزی قبول ایتمده ورد ایتمده وسعی عملده وکسلده
نه مرتبهده اولدقلرین بلوب اکا کوره حاللرینه اصلح وقبوله اوفق
کلام سویلیهلر تاکه کلاملری فتنهیه باعث اولمیه زیرا امر بالمعروف
ونهی عن المنکر کاهی اولور که زیاده منکره سبب اولور یاخود غیری
کیمسهیه مکروه اصابتنه باعث اولور پس سبب اولان آثم اولور اما
اکر واعظ علم ایدنسه یاظن غالبی اولسه که خلقك بعضیلری سوزینی
قبول وانکله عامل اولورلر یاخود مکروه اصابتی اولسه کندینه اولور
غیره اولمز وکندی ایسه صابردر بوصورتلرده جائز اولور وکندینه
جهاد ثوابی حاصلدر فتنهنك آفت اولمسی حقنده سکا الله تعالی
حضرتلرینك بوقولی کافیدر * والفتنة اشد من القتل * یعنی فتنه قتل
نفسدن اشددر (شیخ شعراوی رحمه الله منن نام کتابنده دیمشدر که — بيان آداب الواعظين
علماء محققین وواعظلر انبیالرك معصیتلرینی ذکر ایلملرینی حرام عد ایتدیلر
زیرا انلرك معصیتلری کندی مقاملرینه کوره معصیتدر یا اولایی ترك
ویامباحی ارتکاب ایتدکلریدر پس انلرك یوجه مرتبهلرینه اول ایش
دوشمدیکندن انلره معصیت دیمشدر یوخسه حرام اولان شیئی
ارتکاب ایدهنك معصیتی کبی دکلدر زیرا انلر اول یوزدن ارتکاب ایدیدیلر
معصوم اولمز دیلر حالبوکه انلر معصوملردر ایمانمز بو اعتقادلهدر سندر
شیخ محیی الدین بن العربی رحمه الله دیمشدر برکیمسه که انبیانك معاصیسنی
تعیین ایلیه خطایه کیرر حضرت داود علیه السلام قضیهسنده
اولدیغی کبیکه بعضیلری اعتقاد ایدرکه نظر حرامله اولور یا خاتونه
باقش اوله اما بو اعتقاد خطادر زیرا پیغمبرلرك حرکات وسکناتی
رب العزتدن اذن خاص ایلهدر بزم حرکاتمز کبی اباحتله دکلدر پس داود
علیه السلامه اذن خاص اولمدین نظر مباحله باشین قالدیروب نظر ایتدی
وعلی الفور باشین دوندردی خطاسی بو اولدی وبو ایسه نظرهٔ اولیدر
مباحدر اما انبیایه بلا اذن مباحی دخی ارتکاب ایتمك خطادر آدم علیه

السلام قضيه‌سى دخى بويله در زيرا جنتده بر حرام شئ يوقدر كه
بغداى اغاجى حرام اولمش اوله وحضرت داود حقنده بو نظردن
زياده يازيلان قضيه يهوديلرك افتراسيدر كه انبيا عليهم السلامك
عرضلرينه طوقنمق ايچوندر شيخ مذكور ديركه عجب بونده دركه
بعض مفسرين انى تفسيرينه يازمشدر پس بعضيلرى تفسيرده
كوردم صحيحدر ديو اعتقاد ايدر بوسببدن شيخ شعراوى رحمه الله
بويله خطالردن صاقندرمق ايچون متن نامكتابنده مؤمنلره احترازى
لازم اوله جق كلامى وكتبى بيان ايلمش بزدخى بو محلده ايراد ايلدك
تاكه نفعى عموم خلقه راجع اوله (تنبيه) مؤمنلره احترازى واجب اولان
اشيا بيانندهدر جمله‌دن بريكه خلقك دلنده شايعدر يارب بن سنى
كورميورمده‌سن بنى كوريورسن ديمك و ياخودهى يشيل قبه‌نك
ساكنى وياهى مكانى يوجه اولان تكرى ديمك و بوكا بكزرسن اوستمزدن
كوريورسن هى باباچق وتكرى مقوله‌سى كلامى سويلمك جائز دكلدر
زيرا الله تعالى يه مكانى وجسمانى اولمسنى ايهام ايدر واكر ربى
كورميورم ديان كيمسه دنياده كورمه‌كى مراداتمدم ديرسه بزا كا
ديرزكه بو تفصيل محليدر تفصيل محلنده سوزى اطلاق اوزرينه
سويلمك خطادر زيرا اهل سنت والجماعت اتفاق ايلمشلردر هر بر
كلامكه انى مطلق سويليه‌لر بارى تعالى حقنده وياانبيا حقنده
و يادين بابنده سويلمه سنده اذن شريعت بولنميه واول سوزدن
برخطا فهم اولنه انى علما منع ايلمشلردر زيرا يا اول سوزايله كناهكار
اولور وياكافر اولور كذلك يادليل المتحيرين ويادليل من ابس له دليل
ويا دليل الدليل و بوكا بكزر كه بونلرشرعنده وارد اولممشدر كذلك
خطادندر يامن يوصف ولا يعرف ديمك زيرا الله تعالى نتلكسزمعروف
وموصوفدر ودخى يامن هو فى عرشه برانا ديمك خطادر زيرا عرشده
قرار اتمه‌سنى ايهام ايدر واول احاديث شريفه كه الله تعالى سماء
دنيايه نزول ايدر ديو وارد اولمشدر و بوكا بكزر احاديث اهل سنتك
اتفاقى اوزره بونلرك تأويلى واجبدر ظاهرى اوزرينه حمل اولنمز

مطالعه‌سندن وشو يلمسندن
حذراولنه جق كلام وكتابلرك
بيانى

كذلك شرعا اطلاقى جائز اولميانلردر بعضيلرينك الله تعالى يه
خمار ومبفروش وساقى وواهب الدير و پير مغان وقسبس وليلى
وسعدى ولبنى واسما وهند وكنز اكبر و بونلره بكزر اسمى وضع اتمك
زيرا اسماء الله توقيفيه‌دركه اسماء حسنى طقسان طقوز اولوب زياده‌سى
شرعى دكلدر اطلاق اولنمز كذلك بو بيتده اولان كلام جائز دكلدر
(بيت) انا من اهوى ومن اهوى انا * نحن روحان حللنا بدنا *
معناسى بن سوديكم شخصم وسوديكم شخص بنم بزايكى روحز
بر بدنه كيرمشز سوديكمدن مراد ذات رب العزت اوله پس بو مقوله
كلام اتحاد كلاميدر اهل سنت والجماعه قتنده بو سوز خطادر
شيخ شعراوى سيد على خواصدن نقل ايدركه اهل تصوف غزللرنده
بو دلبر ومحبوب مقوله‌سنى ذكرايتدكلرى يرده مراد بارى تعالى دكلدر
ديمش انجق مرادينه مخلوقدر وانك لوازمى اولان حسن وجمال
وخط وخالك وصفى مراددر ولكن اولياء الله او غزللرى ديمكله واشتمكله
قلبلرنده بو حالت عارض اولوركه اول حالت حقله حضورينه باعث
اولور يوخسه انبيادنصكره رب العزتى عارف اولان اوليادر انلر رب
العزتى حاشا كه غزللرنده وصف ايده‌لر بو اجلدن همان محبين ومحبوبين
ايله ضرب مثل ايدوب غزل ايراد ايدرلر ودخى بونك امثالى شعرى
دكلمك حرامدركه متنبى شاعرك محمد بن ذويق حقنده ديمشدر
* لو كان ذو القرنين اعمل رأيه * لما اتى الظلمات صرن شموسا *
* او كان لج البحر مثل يمينه * ما انشق حتى جاز فيه موسا *
زيرا بونده شو مبالغه‌يى كتورمشدركه بو ممدوح اولان محمد رأيله
ذو القرنيندن غالب وقدرتله حضرت موسى‌نك معجزه‌سنه
قارشو كلنلردن طوتمشدر بو ايسه خطادر و بونك امثالى كلام
شعرمعربده وابى نواس وابن هاويده چوقدر عاقل اولان كيمسه
كنديني حفظ ايلسون و بونك امثالى شعرى اوقيانى
زجر ايلسون نتكيم شاعر روم باقى بو بيتده خطا ايلمشدر (بيت)
* سنى بو سفله كوزللكده صوررلرسه بكا * يوسفى بلرم اماسنى رعنا بلورم *

ظاهر کلامنده یوسفی بلمك رعنالغی انکار ایدوب غیری یی ترجیح
واردر ابو العتاهیه نام شاعر شعردن توبه ایتمسنه باعث بو شعری
سویلدیکیدر (بیت) الله بینی و بین مولاتی * ابدت الصد والملالات *
پس رؤیاسنده کندینه عتاب اولنوب دینلدیکه کندکله حرام عورت
ماییننده اللهدن غیری واسطه بولمادکمی پس اول وقت غزلیاتدن
توبه ایدوب طاعت وعبادته وزهده ترغیب بابندن غیری بیت
دیمامشدر کذلك اجتنابی لازم اولاندندر فلان جنة الله فی الارض دیمك
ویا مکتوبلرده اعظم واقرب واعلا اسمنی برشیئه مضاف ایتمکسزین
اطلاق ایتمك جائز دکلدر زیرا بونلرك لغت معناسی انجق الله تعالی ایچون
اطلاق اولنور واجتنابی لازم اولاندندر بعضیلرینك مافی الوجود
الا الله وان الله فی قلوب العارفین قوللریدر و بوایکی کلامك صحیحی
مافی الوجود ازلی الا الله ومعرفة الله فی قلوب العارفین کلامیدر وحدیث
شریفده دخی کلدیکی وسعنی قلب عبدی المؤمن دیمك اولور
عبد مؤمنك قلبنه معرفتم صغدی قلب انی احاطه ایتمکسزین یوقسه
الله تعالی بریره کیرمدن منزهدر واجتنابی لازم اولاندن بری بوزمان
یرامز زماندر دیمك زیرا زماندن دهر مراد ایدرلر دهر ایسه حدیث
شریفده رب العزته اطلاق اولنمشدر کذلك الله تعالی سکوت ایدنی
اشتمز دیمك جائز دکلدر زیرا الله تعالی جمیع موجودی اشیدر حتی
حدیث نفسی دخی و بعض خطیبلرك سبحان من لم یزل معبودا
قوللرندن اجتناب لازمدر زیرا الله تعالینك ازلدن معبود بالقوة
اولمسنی بلمیانلر یعنی ازلیدن عبادت اولنمغه اهل اولمسی معناسنی بلمینجه
عالمك قدیم اولمسنی اکلارلر بو ایسه کفردر کذلك رب العزته یا قدیم
الازمان دیمك خطادر زیرا زماندن مستغنیدر کذلك هرنه الله تعالی
اشلرسه خیردر دیمك لایق دکلدر زیرا اکلانورکه عالمده شر یوقدر
قوللرك جمله معاصی ایلدیکی خیر اولمق کورینور کذلك اجتنابی لازم
اولاندندر امیر چبشه ویا برغیری یه دیمك یوله کتمه آی طوغمینجه
ویا ایکی آی کورنمینجه زیرا بو منجم کلامیدر برمنجم بردفعه عمر فاروقه

ابتدی دشمنکله آی طوغمدن مقابل اولمه حضرت عمر رضی الله عنه
ابتدی بزم آیمز ایسه انلرك دخی آییدر واکر طلوعی بزه سعد اولورسه
انلره دخی سعددر ایکی طرفه طوغماسی برابردر دیمکدر کذلك
اجتنابی لازم اولاندندر برخسته یه کلدکده الله تعالی شو مرضکی
کونوره دیمك انجق ادب اولان الله تعالی دفع ایلیه وشفا ویره
دیمکدر کذلك فلان کیمسه غیب بلور وغیبه کشف واطلاعی واردر
دیمك جائز دکل انجق فلانك فراست صادقه سی ویاخود ساده جه
اطلاعی واردر دیمك کرك غیبی اکامق کرك تاکه علم قطعیده پیغمبرلر
مقامنه اشتراك اکلانمسون زیرا اولیا قتنده الهام وفتح وکشف
دینلان فقها قتنده برظن صادقدر اما انلرك اصطلاحلرنده واقعه
مطابق اولان اعتقاد صحیح جازمدن عبارتدر بو اجلدن الهام
کندولرینه دلیلدر غیری یه دکلدر کذلك برتاجره بازارندن سؤال
اولنسه تکری صاتسون ویا السون دیمك خطادر زیرا اهل اتحاد
مذهبی اکلانور بو ایسه کفردر واهل اتحادك اعتقادی بودرکه
انسان و تکری تعالی بردر کانه انسانك جمله اعضاسنه تکری تعالی
سرایت ایتمشدر نعوذ بالله تعالی من سوء الاعتقاد کذلك شعائر حقدن
برینی تصغیر ایتمك یعنی کوچکلکه دلالت ایدر کلام ایله سویلمکدن
اجتناب لازمدر مصحفجق ومسجدجك ودانشمندجق دیمك مقوله سی
بعض علما کفردیو یازمشلردر کذلك تألیف اولنان کتابلری قرآن عظیم
و وحی اسماسنه مشابه اسمله آد ویرمك شرعا جائز دکلدر
بعضیلرینك تألیفنده کتاب الاسراء کتاب المعارج مفاتیح الغیب آیات
بینات مقوله سی اسماء اولدیغی کبی زیرا اسرا وعروجده حضرت رسول
اللهه مشارکت وعلم غیبده الله تعالی یه مشارکت اقتضا ایدر وامام علامه
عمر بن احمد اشبیلی رحمه الله لحن عوام ایله مسمی کتابنده دیمشدر امام
غزالی نك احیاء علوم نام کتابنده برقاچ یرلر ایله عمل ایلمدن حذر لازمدر
کذلك کتاب نفخنده وکتاب تسویه سنده بعض محللر ایله عمل ایلمدن
احتراز لازمدر کذلك کتب فقهی تألیفاتنده دخی بویله یرلری واردر

وبونك سببی بودركه اوائل حالنده اول كلامه ذاهب اولمش ایمش
بعده اندن رجوع ایلمشدر منقذ عن الضلال نام كتابنده ذكر ایتدیكی كبی
كذلك ابوطالب مكی نك قوت القلوب نام كتابنك بعض یرلرندن حذر
لازمدر الله تعالی حضرتلری قوت العالم مقوله سی كلاملرندن وتفسیر
مكی نك نیجه یرلرندن وابن مسیرهٔ حنبلی كلامنك اكثر یرلرنده وناس
دخی انك ردنه كتابلر تألیف ایلمشلردر ومنذر بن سعید بلوطی كلامنك
مطالعه سندن حذر ایتمك كرك زیرا اكثری معتزله علم كلامیله مخلوطدر
انلرله بلاد شرقده قونوشدیغندن سرایت ایتمشدر وابن ترجان كتبی
مطالعه سندن احتراز لازمدر كذلك تفسیر زمخشری مطالعه سنده
اهتمام لازمدر نیجه یرلرندن صاقنه لر زیرا بعضیسی كفر صریحدر كذلك
اخوان صفا كتابی مطالعه سندن صاقنه لر وبو كتاب اللی ایكی رساله یی
مشتملدر مجریطی نك تألیفیدر حال بوكه طریق اسلامدن خارج اولان
ملحدیندن اولدیغنی ذكر ایلمشلردر وابراهیم نظام وابن راوندی ومعمر
ابن المثنی كلاملرندن احتراز لازمدر وعبد الكریم جیلی قصیده سی
مطالعه سندن كه عین قافیه سنده در تنكیم جمله ابیاتدن بری بودركه بیت
*قطعت الوری من نفس ذاتك قطعة * وما انت مقطوع ولا انت قاطع*
زیرا بو بر لفظدر كه الله تعالی حضرتلرینه اطلاقی صحیح دكلدر وابن
قسی نك خلع النعلین كتابی مطالعه دن صاقنه لر زیرا فهمدن مرتبه سی
یوجه در وسید محمد وفانك نائیه سندن اجتناب لازمدر * والحذر كل الحذر
محمد بن حزم ظاهری كتابلرینی مطالعه ایلمدن علوم شریعت ایله
تملا ایمدین باخصوص اصول دینه وقواعد عقایده ومعانیٔ حقایقه
متعلق اولان كتبنی زیرا مرحومك بو علومده مهارتی اولیوب فهمله
اخذ ایلمشدر پس كلامنی كوچك ایتمشدر كه فهم اولنه كذلك مقید بن
رشد كلامنی مطالعه دن حذر لازمدر زیرا اعتقادنده اكثر كلامی
فاسددر وشیخ محی الدین عربی كتبنی مطالعه دن حذر ایتمك كرك
فهمدن اعلا مرتبه ده اولدیغندن اوتوری ویاخود ایچلرنده قاتشدرمه
باطل كلام اولدیغندن اوتوری اوله تنكیم شیخ ابو طاهردن وصاحب

قاموس شیخ مجد الدین دن بو احتمال ثانی حكایت اولنور دیمشلردر كه
شیخ محیی الدینك كتابلرنده علمایه مخالف نقدر قضیه وار ایسه جمله سی
قتمه در شیخ شعراوی بو محلده دیمشدر فتوحات مكیهٔ قتمه كلامدن
آیروب اختصار ایتدم وخبر ویردمكی اول قتمه كلام حلول واتحاد مذهبن
كوستریر پس شیخ شمس الدین مدینهٔ قونیه ده محیی الدین خطیله اولان
كتابه تطبیق اولنان فتوحات نسخه سین كتوردی نظر ایتدكده
كوردم اول چقاردیغم مدسوس كلامدن بریسی یوق بو اصابته حمد
حمد فراوان ایلدم عبد الحق ابن سبعین كتابلرینی مطالعه ده احتراز
لازمدر زیرا انده حلول واتحاد وتشبیه واقوال ملحدین ایهامی واردر
شیخ شعراوی بو تحریراتی بیان ایتدكدنصكره دیر كه اگر بونلردن
برینی ناچار مطالعه ایدر ایسك میزان شرعه تطبیق ایله اندنصكره
عمل ایله اما سكا وصیتم اولدر كه كتب شریعتی كه تفسیر وحدیث
وفقه در انلری مطالعه ایله وصحابه وتابعین دن وتبع تابعین دن اولان
ائمه ومشایخه وانلره مقلد اولان فقهاء ومتكلمینه اقتدا ایله وانلرك
بولنجه كیت اما صاقین طقوز یوز اللی دنصكره قواعد شریعتی احكام
ایتمدن صوفیه طریقنه دخول ایدن شیخلرله جمع اولمه زیرا انلر تصوف
كتابلرینی مطالعه ایدوب مشایخك مرادینی نااهله اولمری سببیله
اكلامیوب ضال ومضل اولورلر (آفات قلبك قرق طقوزنجیسی
مداهنه در كه امر دینده ستلك وكوشكلك ایدوب معاصی ومناهی یی
مشاهده ایتدكده ضرر سزجه تغییرینه قدرت وار ایكن سكوت ایلیه
بوكا مداهنه دیرلر حرامدر مؤمن قرنداشك دیننه ضرر ویره جك شیئی
كوروب سكوتله رضا بولندیغندن اوتوری اما اگر دنیاسنه ضرر ویره جك
شیئی كوروب وكوشكلك ایدوب سكوتله رضا بولنسه بوكا مدارا دیرلر
حرام دكل بلكه مستحبدر حدیث شریفده * علیكم بالمداراة * بیورلمشدر
وحافظ شیرازی رحمه الله مدارا كه ضرر دنیویه اولان یرده رضا در
دوستان مابینده انی لایق كورمیوب دیمشدر ومحلنده كوسترمشدر بیت
* آسایش دو كیتی تفسیر این دو حرفست *

بیان آفات مداهنه

* با دوستان تلطف با دشمنان مدارا *
معناسی ایکی عالمك راحتی بو ایکی کلمه نك معناسیدر بری دوستلر ایله
لطفله معامله و بری دوشمنلر ایله مدارا ایتمك و منلا جامی حضرتلری
دخی بو رویشی مقبول طوتمش ولکن ایکنجی سوزده بر مشکل بولوب
دیمشدر (بیت * اسایش دو کیتی باد کیر این دو حرفست *
* با دشمنان نادان مشکل بود مدارا * یعنی خاطرمده
طوتارمکی ایکی عالمك راحتی بو ایکی خصلتده در اما نادان دشمنلر ایله
مدارا مشکل اولور و دشمنلرك یوزینه کولمك فتنه لری خوفندن
مدارا در نفاق دکلدر نتکیم حدیث صحیحده کلمشدر که حضرت پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلمه بر شخص کلوب کورشمك ایچون قپوده طوروب
دخولنه اذن طلب ایتدیکنده حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه
وسلمه خبر ویردکارنده کلن کیمدر دیو سؤال ایتدی فلان کیمسه در دیدیلر
های نه یرامز عشیره لیدر دیك کلسون دیدی ایچرو کیردیکنده
حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم کولر یوزله قارشولیوب
بو کا رعایت صورتن کوستردی پس اول کیمسه کیتدکدنصکره
اصحاب سؤال ایلدیلر که یا رسول الله مقدما بو کیدن شخصك ذمنی
ایلیوب شمدی یوزینه کولوب لطفلر کوستردیکز حضرت محمد صلی الله
تعالی علیه وسلم بیور دیکه * ان شر الناس عند الله منزلة یوم القیمة
من وقره الناس اتقاء فحشه * معناسی بودر که مرتبه جهتندن عند الله
قیامت کوننده ناسك شراوسی و یرامزی اول کیمسه در که خلق دنیاده
انك شرندن و فحشندن صقنه یعنی حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه
وسلمك بو معامله سی آنك شرندن صقنمق ایچون جهت مدارا در پس
حضرت محمد علیه الصلاة والسلام انلرك سؤاللرینه صورتا جواب
ویرمیوب مهمی بیانه باشلدیکه بو خلقله موصوف اولان آدم عند الله
نه مرتبه ده در انی بیان ایلدی و بو حدیث دلالتندن فهم اولندیکه
بویله معامله ایتمك بونك کبی شریرلره احسن معامله دندر صورتا
ذو الوجهین کورینورسه ده دفع شری مصلحتی ایچون جائزدر اما

مداهنه

مداهنه نك حرام اولماسنه احادیث شریفه ده وارد اولاندن بری
* الساکت عن الحق شیطان اخرس * حدیثیدر یعنی کلمهٔ حقدن
سکوت ایلین دلسز شیطاندر و مداهنه نك ضدینه صلابت فی الدین
دیرلر که دین امرنده طبان پکلکی ایدوب قرشو طورمغه دیرلر والله تعالی
حضرتلری بومرتبه ده اولان کیمسه لری مدح ایلیوب بیورمشدر
* یجاهدون فی سبیل الله ولا یخافون لومة لائم * معنای شریفی طریق
حقده مجاهده ایدرلر ولائمك لومندن اصلا قورقمزلر دیمکدر و حضرت
پیغمبر علیه الصلاة والسلام * قل الحق ولو کان مرا * بیورمشدر
یعنی حق سوزی سویله آجی ده ایسه اما اکر سکوتی دین امرنده اولسه
ولکن یا کندی یا غیری کیمسه دن ضرری دفع ایلمك ایچون اولورسه
بو دخی مدارادر و جائزدر بلکه بعض یرلرده مستحبدر اما ضرر شدید
ایرشه جك یرده دین بابنده سکوت ایتمك جائز دکلدر و ضرر شدیددن
مراد یا ضرب شدید یا نفی بلد یا وظیفه سندن عزل و یا نفسنه قتل خوفی
اولمدقجه سویلمك واجبدر سویلمزسه مداهندر شیخ شعراوی تنبیه
المغترین نام کتابنده ذکر ایدرکه سفیان ثوری رحمه الله دیمشدر هچ
بر آدمی قوکشیلری یاننده مقبول و مرغوب و یرایسی ذمین ایتمیوب محبوب
ممدوح اولمش کورسه کز او یله بیلك که اول آدم مداهندر یرینه آجی اولان
حق سوزی سویلر دکلدر کذلك عبد الله بن مسعود رضی الله عنه
دیمشدر هچ نکه بر مؤمن وفات ایلسه و قوکشیلرندن بر کیمسه انی ذم
ایلمسه او یله بیلك که اول مداهندر کلام حقدن سکوت ایتمشدر (آفات بیان آفات انسیت مع الناس
قلبك اللنجبسی ناسله انس طوتمقدر و فراقلرندن وحشت عارض اولمق
بو خلق دخی مذمومدر بوندن اوتوری حدیث شریفده دینلمشدر
* الاستیناس بالناس علامة الافلاس * ناسله مأنوس اولمق مفلسك
علامتندر کشی بی امور دنیویه سندن و امور اخرویه سندن اشغال
ایدوب ایکی جهتله دخی افلاسه اوغرار زیرا مایهٔ دنیویه سن
واخرویه سن یتورمکه باعث اولور بو عصرده خلایقك قهوه خانه لرده
بر بریله انس طوتمه لرنده بو آفت فتی آشکاره در و باغ و بستان و تارله

ودکرمن مقوله سی دنیا متاعیله دخی انس طوتمق بویله در اکر ربسنك
ذکرندن اشغال ایدرلرسه تنکیم شیخ شعراوی تنبیه مذکورده احمد
بن حرب نام عزیزدن نقل ایدرکه دیمشدر برکیمسه که باغ و بستانه
ویاقصر وایوانه عبرت نظریله باقیوب شهوت نظریله نظر ایلمسه
الله تعالی حضرتلری قرق کونلك عبادت لذتنی کیدرسه کرکدر
و بونك سببی بودرکه جمیعا مخلوقاتك وجودی مذکر خالقدر یعنی نظر
اولندیغی کبی عارفك قلبنه خالقنی کتوروب اکدیرر وعبرت نظری
بودر پس بونظر ایله نظر ایتمیوب جاهلانه تعجب نظریله باقمسی
سببیله خالقدن اشغال ایتمکله بو ورطه یه اوغرار و بوجاهلانه نظردن
الله تعالی حضرتلری آفت یرادوب کوزدکك واقع اولوردیو علما تحقیق
ایلمشلردر ومشایخ کرامدن ابو بکر وراق رحمه الله تعالی دیمشدر
مادامکه خالقله اختلاط ایده سن الله تعالی حضرتلریله انسی امید ایتمه
ومادامکه ظلمه یه اختلاط ایده سن رضاء اللهی امید ایتمه وما دامکه
دنیایه محبت ایده سن محبت حقی امید ایتمه ومادامکه یتیمه جفا اوزره
اوله سن قلبکك ملایمتنی امید ایتمه ودا ود طائی دیمشدرکه تارك دنیا
اولانلره عزلت یارار اما دنیایه راغب اولانلرك عزلتنده فائده یوقدر
ودا ود طائی عزلت اختیار ایتدیکیچون یارانی لوم ایلدیکنده سببن
بیان ایدوب دیدیکه کوردمکه کوجکلر اولولره توقیر وتکریم ایتمز اولدی
اولولر دخی بنم عیبلریمی ارایوب تشانلمده در تاکه برکون طارلدقده
یوزیمه اورهلر یاافشا ایلیه لرکه بوسببله خلق بنی ترك ایده لر ایمدی کبیر
وصغیردن ایراق اولمق بکا اولی اولدی وفضیل بن عیاض دیمشدرچوق
یاران وآشنا ایدینمك قلت عقلدندر وسفیان ثوری رحمه الله دیمشدر
بوزمان ملازمت بیوت وسکوت ورضا بالقوت زمانیدر (معلوم اوله که
اختلاط ایله عزلتدن قنغیسی افضل اولدیغنده علما اختلاف ایلمشلر
بعضیلری اختلاطی ترجیح ایلمشلر دلیللرندن بری بو حدیث شریفدر
* قال النبی علیه السلام المؤمن الذی یخالط الناس ویصبر علی اذاهم
خیر من المؤمن الذی لایخالط الناس ولایصبر علی اذاهم * معناسی

بودرکه اول مؤمن که خلقله اختلاط ایدوب اذالرینه صبر ایدر ناسه
قرشمایوب اذالرینه صبر ایتمیندن خیرلیدر اما عزلتی ترجیح ایدنلرك
دلیلی بودرکه حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم برحدیثنده
بیورمشدر انسانك خیرلی معیشتی ایکی معیشتدر بریسی برآدمکه طریق
غزایه کیدوب دیزکنی النه آلوب هربارکه برطرفدن حیقرندی ویا
برصدا اشیده همان آت ارقاسنده بولنوب اول طرفه اوچوب کیده
وانده موتی طالب اوله ومعیشتك ایکنجیسی برآدمکه قیونجقلری
اولوب طاغ باشلرنده برد پهده یاخود وادیلردن بر وادیده انلرك یاننده
اولوب نمازین قیلوب وزکاتن ویروب موتی کانجه در بسنه عبادت ایلیه
وناسك خیری ایچنده بولنه منارات السائرینه بوقوللری توفیق ایدوب
ماهوالحق دیمشدرکه اکر برآدم برکیمسه نك صحبتنه نائل اوله بلورسه که
دیننده اکا علمله معاونت وعبودیتده خیرله موافقت ایده غیری نااهل
صحبتندن اعتزال ایدوب یالکز اول کیمسه دن انتفاع ایتمك وانکله صحبت
ایتمك خیرلیدر اما اکر بو یوزدن نفعی طوقوناجق کیمسه اولمزسه بلکه
جاهل جلیس ویرامز مصاحب وانیس اولورسه ترك صحبت واختیار
عزلت خیرلیدر نتکیم طریقتده دیر سالك راه حق اولانه لایق اولان
بودرکه الله تعالی حضرتلرینك ذکریله وطاعتیله انس طوتوب ملاقات
عوامدن ضجرت ووحشت بوله اما کبر وعجبدن دکل بلکه ذکر وفکردن
وطاعتدن مانع اولدقلریچون مشایخ کرامك اتفاقی بودرکه اشبو بیتده
واقع اولان بش خصلت انسانی کاملین دن ایلر اکر انلری طوتارسه
* جوع وصمت وسهر وعزلت وذکر بردوام *
* تاتمامان جهان را بکند کار تمام *

بیان آفات خفت

آفات قلبك اللی برنجیسی طبشدر یعنی ییئلکدر و بو قلبده برحالتدر
اثری اعضایه ظهور ایدرکه باشده وکوزده وقولقده اولور هرکلنه کیدنه
بقار وهر حرکت ایدن شیئی کورمك استر ودلده دخی اولور علامتی
چوق سویلروهمی اولمین شیئی استفسار ایدر وسؤال وجوابده استعجال
ایدر والده دخی اولور چوق چوق حرکت ایدر واعضاسنی قاشور

وصار يغين دوزر وصقالين ولباسين بلاحاجة دوزر قوشار واباقده
اولور حاجت اولمسان يره كيدر وتيز حركت ايدر وسائر اعضاده دخي
اوزاتمق بو كلك اوموزلرين قلداتمق كبي و بونلرك كلبسي سفاهتدن
وقلت عقلدن ناشيدر و بونك ضدي وقار وسكوندركه تركيده آغر
باشليلق ديرلر ممدوح ومقبولدر وعلامتي نظرك وكلامك وحركتك
فضولندن وزوائدندن احتراز ايتمكدر و بوخصلت علم وحلم قوتندن
حاصل اولور وصالحين سيماسي بودر ولكن ريا وكبردن تمييز لازمدر
محض وقار اولديغي اندن بلنوركه مخالطه سي و خلوتي برابر اوله

بيان آفات عناد

(اللي ايكنجي آفت حقده عناد ايدوب علم ايدندكدنصكر انكار
ايتمكدر و بودخي يار يادن ياكبردن ياحسددن ياطمعدن ناشيدر

بيان آفات اوكنمك

اكر بونلر اولمسه عناد ومكابره ايتمزدي (اللي اوچنجي صلفدركه
كندي نفسني اوككدر امورشاقه يه قدرت اظهاري وامورغريبه دن
اخباري كبي كذبدن وعدم تصديقدن خوف ايتمكسزين اور تالفه
اوكنوب سويلمكدر و بو دخي كذب وعجبدن ناشيدر ونفاق بورادن
ظهور ايدر (اللي دردنجي آفت نفاقدر كه ظاهري باطننه وقولي فعلنه

بيان آفات نفاق

اويمغه ديرلر اكر اعتقاد بابنده اولورايسه العياذ بالله كافردن بتردر
تنكيم كفر آفتنده ذكري سبقت ايلدي واكر ناسله معامله سنده ايسه
بودخي مذمومدر زيرا حيله وخدعه وخيانتدر آفات لسانده زياده
تفصيلي كلسه كركدر ان شاء الله تعالى (اللي بشنجي آفت تمرد واباادر

بيان آفات تمرد

و بونك سببي كبر وعجب وريادر وحقد وحسد وطمع واتباع هوادر
پس بونلردن بري اولمغله اوكوت قبول ايتميوب مافوقنده اولان كمسه يه
اطاعت ايتمز اولور (آفات قلبك اللي التنجيسي جربزه دركه قوت عقلني
اعتدالدن آشوروب دقيق مسئله لره وقانون شرعيتدن خارج نكته لره

بيان آفات جن عقلليلق

چاپمقدر وازاله سنك علاجي تأمل ايلمكدر حضرت محمد صلى الله تعالى
عليه وسلمه روحدن سؤال ايلدكلرنده حق جل وعلا بيورمشدركه
* ياحبيبم سن دي قادر مختارك كن امريله ماده سز و براصلدن تولدسز
ابداع واحداث ايدبكيدر وسزه علمدن حصهٔ قليله اعطا اولنمشدر

ذات روحك كنهني ادراك ايده مزسكز ديو بيورمشلردر * قرآن
عظيمده متشابهاتك كه * الم وق * مثللي كلمه لردر انلرك تأويلي اللهدن
غيري كمسنه بيلمز بيورديغي فكر ايدوب هرد قيق يرلره عقلني صرف
ايتمك كرك زيرا خصلت جربزه دندركه مذمومدر وسببي زياده
زكاوتي اظهار ايچوندر اماصوكي ندامتدر (كمال پاشازاده رحمه الله
نكارستان نام كتابنده يازمشدركه برواعظ بردفعه بغداد شهرنه كلوب
كرسي يه چيقار وعلمنه مغرور اولوب منم ديكر نيست مقامندن دم
اوروب عرش وكرسي وسبع سمواتدن كمسنه هرنه سؤال ايدرسه كلسون
سؤال ايتسون وجوابن آلسون ديوسوزنده پرتاوايدر همان براعرابي
باشين قالديروب سماده اولان طورسون نهايت بزه يريوزندن خبروير
سكا برسؤالم وار ديدي شيخ دخي سويله ديدي اعرابي اول قرنجه كه
حضرت سليمان عليه السلام ايله سويلشدي دشيمي ايدي يوخسه
اركك مي ايدي شيخ جوابندن عاجز اولوب توبه واستغفار ايلديكه
من بعد عالمم ديو فخر ايلميم وعلمم وار ديميم (كذلك شيخ شعراوي رحمه
الله هضم نفس بابنده كلوركتاب منننده ديمشدر الله تعالينك الطفلرندن
بري دخي بودركه كندي نفسمي علمادن كورميوب بلكه على الدوام

بيان علوم مشايخ كرام
وعلماء فخام

كندي جهلمي مشاهده سندهيم وشيخي سيدعلي خواصدن نقل ايدركه
ديمشدر بركمسه سلف صالحينك علومنه نظر ايتسه كندي نفسنه
جهلله حكم ايدر وجدا ديمزكه بن علما جمله سندنم زيرا ابن سبكي
نقل ايدركه نظام الملك زماننده خزانهٔ كتبه آتش دوشوب جميعا
كتب احراق بالنار اولديغندن پادشاهه عظيم تأسف حاصل
اولدقده اكا ديديلركه غم چكمه پادشاهم علمادن ابن حداد حفظندن
جميعا يانان كتابلري يازمغه قادردر پس آدم كوندروب سپارش ايلدي
اول دخي املايه شروع ايدوب اوچ سنه ده جميعا كتابخانه نك
كتابلريني تمام ايلدي تفسير وحديث وفقه واصول كتابلري ايدي تمام
ايلدي واصلا نسخه طوتميوب حفظندن يازمشدر كذلك اصحاب طبقات
نقل ايدركه حافظ ابن شاهين اوچيوز اوتوز كتاب تأليف ايلمشدر

همان قرآن عظیم الشانك تفسیری بیك جلد ایمش واحادیث شریف
مسندی بیك التیوز جلدایمش حتی اواخر عمرنده مركبی اكاصتان جباد
حساب ایلمش بیك التیوز رطل مركب اولمشدر كذلك بعضیلر حكایت
ایدركه عبد الغفار قوصی رحمه الله مذهب شافعیده بیك جلد كتاب
تألیف ایلمشدر وجلال سیوطی رحمه الله حكایت ایدركه شیخ اباحسن
اشعری بیك جلد برتفسیر تألیف ایلمشدر وبغدادده خزینهٔ نظامیه‌ده
طوررمش كذلك حكایت اولنوركه محمدبن جریر طبریكه امام شافعیدن
صكره اجتهاد مطلق دعواسنده ایدی علمدن سكسان دوه یوكی كتاب
حفظنده ایدی وشیخ تقی الدین سبكی حكایت ایدر محمدبن انباری
هرهفته‌ده اون بیك ورق حفظ ایدردی وامام واحدی یوز یكرمی
دوه یوكی كتاب حفظ ایتمش ایدی وغریبدندركه حسین بن سبنائی
قرأنی حفظ ایتدیكنه برآدم لوم ایلدی پس بركیجه‌نك ایچنده جمله
قرأن عظیمی حفظ ایلدی واول كوندن اول برفاتحه ایله اخلاصی
ومعوذتینی فقط حفظندن بلور ایدی وبركره برشئی اشتسه حفظ
ایدرایدی وامام شافعی دخی بومرتبه‌ده ایدی ودیردی بركره اشتدیكم
شئی اونتمش دكلم وحضرت علی كرم الله وجهه دیمشدر اكر دیلیدم
بسم الله ده اولان بانك معناسندن سزه سكسان دوه یوكی كتاب
چیقارردم وامام لیث بن سعد دیمشدر اكر صدرمده اولان علومی
یازسم بركی به صغمزدی (شیخ شعراوی دیركه ایمدی ای قرنداش نظر
ایله بوذكر ایتدیكمز علمالرك علمنه وذكر ایتدیكمزدن دخی زیاده در
پس بالضروره كندی نفسكك جهلنه حكم ایدرسك وسید علی
خواص دیمشدر هركیمسه كه علمده مرتبه‌سین بلمك استسه هرسوزكه
بیلمشدر انی قائلنه رد ایلسون ونظر ایلسون كندی نفسنده نه قالور
اول علم انكدر ویوم قیامتده اول علم اوزرینه بعث اولنور ایمدی
عالمه لازم اولان بودركه بومذكور علمالرك علمنه نظر ایدوب كندینی
غروره دشورمیه وحقایق ودقایق طرفلرینه كه فی الجمله فهمه قریب
دكلدر هوس ایتمیه اما غرائب بونده دركه بعض عوام كندینه مهم

اولان مسائلی قیوب حقایق ودقایقدن استفساره باشلر (تتكیم اخلاق
علائیه‌ده دیر عوامه لازم اولان ایمان واعتقاد وعمله سعی واجتهاددر
لكن نفس امارهنك عادتی بودركه كندینه نافع اولان تلخ وثقیل
ومالایعنی وفضول اولان شیرین وخفیف كلور زیرا شیطان اغوا
ویرركه اول علماء ظاهرك بلدیكی اصطلاحاتی سن بله مسك سكا ضرر
ویرمز خلاصهٔ علوم بودركه بونی هركس بلمز دیوطرف خیردن
انسانی منع ایلر خصوصا كه بعض صوفیه ایله همراز اولوب منطق
الطیر عطار وكلشن راز وزبدهٔ عین القضاة همدانیدن برایكی بیتنی
اوقمش ایسه نكته‌دان عارف كچنور اما علماء شریعت قتنده كوجنور
ویاخود بعض تركی كتابلردن ویا افواه ناسدن دانشمندلری امتحان
ایچون بویله برمشكل خاطرینه آلور تاكه كندینه اهل معرفت دیسونلر
وبونك كبی كیمسه‌لر علمادن دخی سؤال ایدر اولسه‌لر بوكا متعلق مسائل
سؤال ایدرلر حالبوكه شرائط اسلامدن یاشرائط صلاتدن سؤال
ایتسك بلكه شرائط غسل وطهارتدن صورسك جوابه قادراولمزدی
كذلك مسائل صلاتدن دخی سؤال ایتملی اولسه‌لر مهم مسائلی قیوب
دقیق یرلردن سؤال ایدرلر مثلا صباح نمازی نیچون ایكی ركعت اولوب
اویله نمازی درت اولدی ویاخود صباح نمازینی ابتدا كیم قلدی دیو
سؤال ایدرلركه بونلری نه بلدیكندن برفائده ونه بلمدیكندن برضرر
واردر نمازك شرائطنی صورمزلركه قاچدر وبرینك تركیله نه لازم كلور
دیو بورالری قیوب سر وحكمته متعلق یرلردن سؤال ایدرلركه علما دخی
انك علمنی الله تعالی یه تفویض ایلمشلردر اعداد ركعاتده اولدیغی كبی
ایمدی عوامه لازم اولان اینجه مسئله‌لری ارامیوب مهماتنی
بیان آفات بلادت وغباوت
سؤال ایتمك كرك (اللی یدنجی آفت بلادت وغباوتدركه تركیده
كندلك دیرلر وبونك ضدی ذكاوت وزیركلكدر وبونك علاجی سعی
وجهد واوكرنمكه مداومتدر (امام اعظم رحمه الله امام ابی یوسفه
دیمشدركه سن غبی ایدك ولكن سنك مداومتك سنی اندن چیقاردی وعلما
دیمشلردركه علم تحصیلنده اوچ كیمسه‌نك همتندن لازمدر اولكی پدرك

اکر صحتده ایسه ایکنجی پسرك اوچنجی استادك اکر بونلردن بری همت
وسعینده قصور ایدر ایسه تحصیل علم میسر اولمز وزکاوتی دخی اولسه
بنــه اززمانده حاصل اولمز اندن غیری اشیایه محتاجدر نتکیم امام
شافعی رحمه الله بوکا اشارت ایدوب دیمشــدر (قطعه)

* اخی لن تنال العلم الا بستة * سانبیك عن مجموعها ببیــان *
* زکاء وحرص واصطبار و بلغة * وارشاد استــاد وطول زمان *

معناسی بودرکه ای قرنداش علمــه نائل اولمزسك الاالتی شیئله سکا
انك مجموعندن بیانله خبر ویرویم زکاوت وعلمه حریص اولمق ومشقته
صبر ایلمك ورزق کافی واستاد ارشادی وزمان طویل اسنرکــه علم

بیان آفات حرص جماع وطعام

حاصل اوله (اللی سکزنجی آفت طعام وجماعه حرصدر صراط سوی
نام کتابده دیمشدرکه جماعه قتی حریص اولوب دوشمك ایکی سببدندر
اولکیسی امراض بدنیه‌دن برمرضدر طبله علاج اولنور ایکنجیسی
بر وسوسهٔ نفسانیه‌در طریق علاجی بودرکه علم ایدینه‌که جماعدن
مقصود اوچ شیدر بریسی حفظ نسلکه اولاد اولوب نسلی دوکنمك
ایچوندر ایکنجیسی حبس اولمسی ضررلی اولان صو یکه منیدر انی
اخراجدر اوچنجیسی مقصودك برلذته نائل اولمقدر محض لذت ایسه
جنتده اولورکه انده تناسل یوق و بدنه ضرر یوقدر امادنیاده جماعه
حریص اولمق برقاچ آفت کتورر بدنه نقصــان وعقله وقوته وماله
نقصان کتورر حضرت علی کرم الله وجهه ورضی الله عنه دیمشدر
منی سنك کوزیکك قوتیدر وقوللریکك قوتیدر وانجکلریکك ایلکیدر
ودیمشدرکه انسانك ذکری قیامه کلدکده عقلنك ثلثانی کیدر وکاه
اولورکه شهوت جماع برمرتبه قوت بولورکه صاحبنــه اندن عشق
حاصل اولور بو ایســه اقبح شهواتدر زیرا بو یوزدن عشق بغلیان
عاشق ناصادق انی اعتقاد ایدرکه شهوتی منکسر اولمز الامعشوقله
واوکاده وصول ممکن اولمز عاقبت هلاکنه راجع اولور واکر وصول
ممکن اولورسه بنه دنیا هلاکنی یاخود آخرت هلاکنیدر و بوقوت
شهویه‌دن بالکلیه کسلنده کهلالك ظهور ایدرکه نفس وبدنك هلاکنی

موجبــدر وحکمت خدایی ابطــالدر زیرا معیشت اهمــالی بدنی
هلاك ایدر وسعادت اکتسابندن ومصــالح آخرت کارندن اغفــال
وایجاددن مقصود اولان حکمتی ابطال ایدر وبونك علاجی ارباب
جد وجهدله اوتورمق وقونشمق وانلرك آثارینی تأمل وتفکر ایتمکدر
وعشق شهوته دوشونمك علاجی شهوتك مذکور ضررلرینی فکر
ایلیوب وعلوم دقیقه‌یه و یابرفکرلی صنعته دوشنوب معشوقدن فکرینی
صرف ایلیه وعشاقك حکایات واشعارندن وسوز وساز استماعنــدن
احتراز ایلیوب علما وصلحا ایله مجالسه ایلیه و بعض شهوتی قطع ایدر
شیدن استعمــال ایلیه واکر بومذکوراتله دفعی ممکن اولمز ایسه

بیان آفات ترك جماع

اعمال شاقه‌یه مباشرت ایلیه یاخود سفر ایلیه دیوذکر اولنمش (آفات
قلبك اللی طقوزنجیسی خوددر یعنی اصلا جماعه ونکاحه میل ایتمکدر
اکر متأهل ایســه تأهل دخی بقاء نوع ایچوندر پس مرضدن ایسه
انك علاجی طبله در اطبــایه مراجعت ایلیه واکر متأهل دکل ایسه
علاجه حاجت یوق بلکه عاقبت بین اولان کیمسه قوت شهوانیه نك
فتور ونقصــانی غنیمت عد ایدرکه قیود عظیمه وغوائل کثیره دن
خلاص اولوب آزاده‌لك عالمنك ذوقنی ایدر اکر متأهل اولمیوب ومانعی
مرض دکلسه نکاحه میل ایتمك مذمومدر حضرت پیغمبر صلی الله
تعــالی علیه وسلم * لارهبانیة فی الاسلام * بیورمشدر و برحدیثنده
رهبانیت بزم دینمزدن دکلدر ورهبانیت اختیار ایدن بنم سنتم طوتمیوب
شفاعتمدن محروم اولانلر و بوامتك رهبانیتی غزا و بش وقت نمازینی
ادادر دیو بیورمشدر کذلك قتی ریاضته دوشوب قلت اکالله قوتنی ضایع
ایتمك متأهل کیمسه‌یه مذمومدر جماعه قوتنی افنا ایلدیکندن اونوری
اکرچه بیلده برجماعه قادر اولورسه ده اماکادخی قدرتی اولمسه واجبی
ترك ایتمکله کنهکار اولور وزوجه سی دیلرسه حکم قاضی ایله مفارقته

بیان آفات اصرار علی المعاصی

قادره در عنین آدمدن قادره اولدیغی کبی (آفات قلبك التمشنجی آفتی
معاصی وملاهی‌یه اصراردر واصرار برمعصیتی علی الدوام اشلمکه
و یاخود قصد علی الدوام برله کاهیجه ممکن اولدقجه اشلمکه دیرلر پس

قصد ونيتی دائما ايتمك اوزره اولسه اكر يلده برجك دخی اول معصيتی
اشلرسه ينه اصراردر كه بو مقوله صغيره كبيره اولور ومستقلا توبه يه
محتاج اولور صلوات خمسه اداسی اكا كفارت اولماز اما اكر ارايرده
ندامت ورجوع كتورسه اصرار اولمز كبائر دخی اولورسه حتی بر كونده
يتمش كره معصيت ايدوب هر ايتدكجه پشيمانلق وايتديكندن قلبيله
رجوع ايدوب لسانيله دخی استغفر الله ديرسه اصرار اولمامش اولور
حديث شريفده بويله وارد اولمشدر حتی راوی ابوذر حضرتلری
بوخصوصده حقيقته واصل اولمغيچون حضرت پيغمبر صلی الله
تعالی عليه وسلمه زياده استفساره باشليوب خرسزلق ايتسه ويا زنا
ايتسه ده برآدم بو بوزدن كرانله توبه ايتسه اولورمی ديوب تعجيز
ايتديكندن رسول اكرم صلی الله عليه وسلم الم زده اولوب بيورديكه
وان زنی وان سرق علی رغم انف ابوذر يعنی زناده ايدرسه سرقتده
ايدرسه الله تعالی حضرتلری يارلغار ابی ذرك رغمنه ديمكدر فقه اكبر
شرحنده ديمشدر كه توبه بر طاعت واجبه در وجوبی علی الفور
اولمق اوزرينه در حدايق الحقايقده مذكوردر وتوبه مقابله سنده
ثواب واردر الله تعالی حضرتلرينك امر يبنی برينه كتورديكيچونكه
الله تعالی حضرتلری *وتوبوا الی الله جميعا ايها المؤمنون* بيورمشدر
يعنی جمله كز ربكزه توبه ورجوع ايدك ای مؤمنلر وتوبه اكا ديرلركه
بر معصيتی اشلمكه قادر ايكن بردخی ايتمك قصديله رجوع ايده سن واكر
نفس وشيطانه اويوب تكرار اشلرسك ينه رجوع ايده سن مصر اولمامش
اولوب وايتديكك معصيت محو اولور زيرا حديث صحيحده كلمشدر كه
انسانك صول طرفندن سيئه سن يازان ملك التی ساعت توقف ايدوب
صاحبی ايتديكی سيئه يی يازمز شايد توبه ايليه ديو ايتمدكده يازار بعده
هرنه زمان توبه ايدرسه ينه بامر الله محو ايدر ايمدی بو دولت وار ايكن
لايقميدر بر انسان جهالتی بلاسبله كناهلره غرق اولوب ياته وينه معصيت
ايتمك احتماليله نظر حقدن بعيد اوله اما فقير فسقه نك كلاملرندن فهم
ايلديكمز بودر كه جهالتلری ويرامزه مقارنتلری بلاسبله معتزله

مذهبنه ذاهب اولمشلردر توبه ايتمك اوزره قالمشلردر كه انلرك مذهبنده
توبه نك صحتنه اوچ شرط لازمدر ديمشلر بری مظالمی صاحبنه رد
ايلمك ايكنجی اول توبه ايتديكی كناهی بردخی ايتمك اوچنجی اول توبه
بيان شرائط توبه
ايتديكی كناهه جميع اوقاتده ندامتی زائل اولمامق كركدر (امابزم مذهبمزده
بونلر توبه نك صحيح اولماسنه شرط دكلدر مظالمی ايسه صاحبنه
رد ايلمك باشقه واجبدر توبه صحتنه داخل دكلدر استرسه توبه ايلسون
استرسه ايتمسون بونلرك بورجندن قورتلمز يعنی اكر كيمسه دن بغير حق
برشی آلديسه انی رد ايلمك يا ابرا ايتدرمك لازمدر ويا كيمسه يی دوكوب
سوكديسه حلاللشمق كركدر مظالمی رد ديديكمز بونلردر پس فسقه
ايكی آخركی شرطلری رعايت ايده بورلر كه اول كناهی بردخی ايتمك
وجميع عمرنده ندامتی كوكلندن كتممكدر توبه نك صحتنه شرط طوتمشلر
ويكلش يوله كتمشلر خبرلری يوق كه كناهه مصر اولمق صغيره ايسه ده
كبائردن اولور اصراری سببيله كبائر ايسه مستقل توبه يه محتاجدر
بش وقت نمازك اداسی انی محو ايتمز اصرارسز اولان صغائری محو
ايتديكی كبی ايمدی مؤمن موحده لازم اولان بودر كه بر معصيتی اشلدكده
علی الفور اول معصيتدن قصدندن رجوع ايليه بردخی ايتمك نيتيله
الله تعالی حضرتلرينه تعظيم ايچون وعقابی خوفيچون اكر تكرار
ذنوب اول ايشی اشلرسه ينه توبه ايليه حديث شريفده بيورلديغی
اوزره تاكه مصر اولميه زيرا اصرار ايدن ربسنه علی الدوام عصيانده
اولمش اولور اكر يلده بر معصيته ارتكاب ايتمك قصدنده اولوب توبه سی
اولمز ايسه مثلا بو اصرار معصيت نيه بكزر كه بر پادشاه سكا تنبيه
ايدوب كوسترسه كه بو قورونك اغاجلرينكه واردر صاقين ايچنه كيروب
بر اغاج كسميه سن زيرا غضبمه مستحق اولورسن ديسه سن دخی باالطه
ايله اول حمايه كيروب بر اغاج كسدك وقوريدن طشره رجوع ايدوب
قاچمغه يوز طوتمدك همان تكرار بر اغاجی دخی كسمكه حاضر اولوب
طورورسن هيچ ديمزسين كه پادشاهك غضبنه مستحق اولدم بر اغاجی
دخی كسديكم قباحت بلكه حمای پادشاهی يه كيرديكم دخی مستوجب

عفو بیورر کذلک حدیث شریفده کلدیکی اوزره که الله تعالی
حضرتلرینک حاسی محارمیدر یعنی حرام ایتدیکی شیلردر سن
اکا دخول ایدوب حرامدن برینی ارتکاب ایتمش ایکن باب توبه دن
قورتلمق قابل ایکن مصر اولوب بر دخی معصیتی ارتکابه قصد و نیت
ایده سن غضب الهی یه مظهر اولمدن خوف ایتمیه سن قنی جراءتدن
ناشیدر تنبیه المغترین ده سلف صالحین اخلاقی بابنده شیخ شعراوی
ذکر ایدر که سلف صالحین کیجه و کوندزده چوق چوق توبه و استغفار
ایدرلردی زیرا بلورلردیکه افعالدن برفعلده البته خطادن سالم اولمزلر
حتی نمازلرنده دخی خضوع و خشوعده نقصان ایتدکلرندن اوتوری
سلف صالحینک جمله سی بو خلق اوزرینه ایدیلر شیخ مشار الیه دیرکه
اما بو زمانه نک صوفیلری بونک خلافنجه در حتی برکون بردن اشتدمکه
دیردی الحمد لله بر طریقده یزکه اصلا کناهمز یوقدر صوفی یه دیدمکه
نیجه دیرسک دیدیکه زیرا بز مشاهده ایدرز که فاعل الله تعالی حضرتلریدر
بزدکیلز بن دیدمکه اشته شمدی سکا استغفار ایتمک واجب اولدی
زیرا جمیع ارکان شریعتی یقوب حدود الهیه یی ابطال ایتدک اکر
سلطنت صاحبی اولایدم بونک کبینک بوینن اورردم زیرا جمیع انبیا
و اولیا افعاللرینک خالقی خدا اولدیغنی مشاهده ایدرلردی اما ینه استغفار
ایدوب اغلرلردی حتی کوزلری یاشندن اوتلریتدی و حضرت پیغمبر
علیه الصلاة والسلام دیردی سزه دردیکزدن و درمانکزدن خبر
ویره یمی سزک دردیکز کناهلریکز و درمانکز استغفاردر مجاهد
رضی الله تعالی عنه دیمشدر که برکمسه که صباحده و اخشامده توبه ایتمسه
اول ظالمین کمسه لردندر و عبد الله بن عمر رضی الله عنهما دیمشدرکه
برکمسه خطیئه یه دوشوب بعده تذکر ایدوب کوکلندن قورقسه دیوانندن
اول خطا محو اولور و فضیل بن عیاض رحمه الله غزایه کیدن کمسه لره
دیردی سزه نصیحتم بودرکه توبه یه ملازمت ایدک سیوف رد ایتمدیکنی
توبه رد ایدر کوتورر حسن بصری رحمه الله ه سؤال اولندیکه نه دیرسین
اول کمسه حقنده که توبه ایدر و بوزار وینه توبه ایدر وینه بوزار

وینه

وینه توبه ایدوب بوزار بویله نیجه کره ایشلر ایتدی بن دخی بوکا مؤمن
دیرم مؤمن اخلاقنی اشلمشدر و عبد الله بن سلام دیمشدر قچنکه برقول
کناه اشلسه بعده کوز یومنجه استغفار ایلیوب ایتدیکنه پشیمان اولسه
کوز یومسندن مقدم کناهی دوکلور کیدر بعده شیخ مشار الیه نصیحته
باشلیوب دیمش ایمدی ای قرداش بونو به احوالنی بویله بلوب مادامکه
بودنیاده سن استغفاری چوق ایله زیرا اول غضب جباری سوبوندورر
و اموال و اولادی چوغالدر و بلالری دفع ایدر صاقین ظن ایتمکه
صغائری بعض عبادت مکفره اولور و محو ایدر نتکیم شریعتده وارد
اولمشدر زیرا اول عباداتک شروطی چوقدر بلکه یرینه کتورمش
اوله سن حالبوکه مؤمن مطمئن اولمز مادامکه جنته داخل اولمیه انتهی
کلام التنبیه و متن نام کتابنده دیمشدر که الله تعالی حضرتلرینک سر
و حکمتنی دوشنوب فکر ایلمکه قوللرینک بعضیلرینه حمایتی اولمسه
ایدی هر حرامه دوشرلردی باخصوص حلیهٔ جمال الله متحلی اولان تازه
یکتلرکه نسا طائفه سی انلرک عشقنه آلوده اولورلر و ابلیسی ماینده
واسطه قلورلر پس بو سببدن حدیث شریفده * ان ربک لیعجب
من شاب لیس له صبوة * بیورلمشدر یعنی الله تعالی حضرتلری
اول یکتدن عجبلرکه انک میلی اولمیه و حضور عزتنده مقبول اولان شاب
توبه کاردر نتکیم وهب ابن منبه رضی الله عنه روایت ایدرکه بنی اسرائیل
عابدلرندن بر عابد یکت وار ایدی آدی یوحنا ایدی صومعه سنده
عبادت و زنبیل اشلمک عادتی ایدی و کفاف ایچون کتورب قدس
شریفده صتاردی و پلاس لباس کیردی اما حسن و جمالده ممتاز
اقران ایدی و کثرت عباددن النی منور و یکاقلری یاقوت احمر کبی
مصفا و مجلی ایدی و بویله ایکن هفته صومنی اولاشدیرردی پس برکون
صوقاقده زنبیل طاشیر ایکن بر خاتون مالدارک قپوسی اوکندن کچردی
واول خاتونک جاریه سی سیده سنه خبر ویردیکه بر یکت کوردم
کویا که جوهر منظومدر خاتون وار چاغر زنبیل الالم و کوره لم دیدی
یکت بی خبر ایچری کیردی واردنجه قپولری قپادیلر تا مجلس خاتونه

کالدی وکوردیکه برشابهٔ حسنا مرصع سر بر اوزرنده اوتورمش
واوزرنده بر پیراهنکه بیاض سوده بکزر پس خاتون کوزلرین بکیده
دیکوب بقه قالدی یکت ایتدی ای خاتون یازندیل صتون آل یا کیده یم
خاتون نیجه زمان او یالادقدنصکره نتیجه سنده دیدیکه بن سنی نعمم
مرادینی آلمق ایچون کتورمشم یکت ایتدی اواه بن انجیل کبی کتاب
اللهی اوقومش اولام کتاب اللهاوقیانه لایق دکلدرکه ربسنه عاصی
اوله خاتون ایتدی کل سنی خزینه‌مه کتوره‌یم که جواهر والتون ایله
طولاودر اکر بکایار اولور ایسك جمله‌سین سکاویره‌یم یوحنا صو کتور
غسل ایده‌یم دیدی وصو کتورلدی واروب برخوش غسل ایتدکده
خاتون اکا مسك وعنبرله معطر سلنوب صیون آلمق ایچون اورتی کتوردی
آلمق رجاسیله یکت چون بومرتبه اقداملری کوردی ایتدی یاقپوبی
آچك یولومه کیده‌یم یابوچارداقدان بن کندمی آتارم دیدی وچارداغك
یوکسکلکی سکسان زراع ایدی خاتون آچرم یابکارام اول یاخود
کندیکی آت دیدی یکت دخی باالله دیوب کندینی آتدی الله تعالی
حضرتلری هوایه امر ایلدیکه طوت نیره دوشمسون پس الله تعالینك
قدرتیله هواده ایاق اوزرنده طوردی بعده الله تعالی جبرائیله امر
ایتدی یاجبرائیل عبدم یوحنایه یتش یندن قورقدیغندن کندی
نفسنی هلاك ایتمسون وحضرت جبرائیل یتشوب بریوزینه سالما وضع
ایلدی ایمدی شبان صلحایه بوحکایه ده مژدهٔ عظیم واردرکه رضاء
رحمانه دنیاده وآخرتده مصادف اولملریدر کذلك طریقتده تائب
قوللری حقنده کلان حدیثدن بری ابوهریره رضی الله عنه روایتیدرکه
سرور کائنات علیه افضل الصلوات بیورمشدر * ای بنم امتم اکرسز
شومرتبه خطالر ایله سکز که تا سماء دنیایه کثرت خطاکز ایرشسه بعده
توبه ایلسه کز الله تعالی حضرتلری توبه کزی قبول ایدردی * امابیلك
کرکدرکه بوتوبه قبولیکه احادیث وآثارده بیان اولنمشدر الله تعالینك
اوزرینه واجب دکلدر سائر عباداتی قبول واجب اولمدیغی کبی بلکه
قبولی محقق فضلندندر انجق بزه لازم اولان هر بیوردقلری عبادتك

شرائطنی

شرائطنی رعایتله وقتنده ادا ایتمکدر وهر برعبادت وقتنه قید اولنمشدر
اما توبه‌نك هیچ برمعین وقتی یوقدر حتی رسول اکرم صلی الله تعالی
علیه وسلم محبوب حق ایکن کونده یوز کره استغفار ایدرلردی ایمدی
مؤمنه لازم اولان بودرکه هرحالده توبه واستغفارده اوله آشکاره‌ده
کناهلری یوغیسه ده امابرآدم جهالتله ایتدیکی معصیتلرینه توفیق
الهی ایله نادم اولوب توبهٔ صحیحه ایله طریق حقه توجه ایلسه اکا
لازمدرکه کندی نفسنی محاسبه ایلیه قیامتده محاسبه اولنمزدن اول
تاکه اوزرنده واجب اولان حقوقی بالکلیه دنیاده حقلاشوب دار
آخرته الیقومیه (پس امام برکوی بومحاسبه بیانی جلاء القلوب نام

بیان طریق محاسبهٔ عبد تائب

تألیفنه حواله ایتمکله اندن تحریر اولندی طریق محاسبهٔ عبد تائب
قاعدهٔ محاسبه بودرکه زمان بلوغمزدن توبه وقتنه‌دك کچن احوالمزه
نظر ایدرزکه حقوق اللهدن وحقوق ناسدن اوزریمزه واجب
اولانی اداسی ایتدك یوخسه فوتمی ایتدك انلریکه ادا ایتمشز الله تعالی
حضرتلرینك لطف وتوفیقندن بلوب الله تعالی به شکر ایده‌رز
ادا ایتمیوب فوت ایتدیکمزه نظر ایده‌رز حقوق اللهدنمیدر یوخسه
حقوق ناسدنمیدر پس ابتدا حقوق عبادی حقلاشمغه سعی ایدرز
وبودخی ایکی نوعدر برنوعی حقوق مالیه‌در غصب وسرقت کبی
اذنسز غیرینك مالنی یمك وتلف ایتمك کبی تاکندی الیله ویایلان
شهادتیله یاخود ظالمه غمز ایلمکله ویا برغیری طریقله پس اکرمالك
صاحبی بولور ایسك اندن حلاللق استرزحتی بوائتلافی صبی ایکن دخی
ایتمش ایسك زیرا صبی به غرامت مالیه لازمدر واکر صاحبی یعنی
مالك صاحبی فوت اولدیسه ورثه سندن استحلال ایده‌رز اکر وارثی
وار ایسه واکر یوغیسه ویاخود صاحبی بلنمزایسه والنان شئ دخی
باقی ایسه فقرایه ویربزاکر دکل ایسه قیمتنی ویررز عندالله امانت اولوب یوم
قیامتده صاحبنه عوضنی ویرلمك نیتیله ایکنجی نوعی حقوق مالی اولمیاندر
بودخی ایکی نوعدر برنوعی حقوق بدنی در برالمق ودوکمك کبی
وبغیرحق استخدام ایتمك کبی وزوجی اولان خاتونه زنا ایتمك کبی ایکنجی

نوعی حقوق قلبیدر برآدمك بغیر حق قلبنه طوقنوب سوكمك كبی
واستهزا وغیبت ایتمك كبی مقتضا به خبر كیندیكی صورنده و بونلردن
دخی طریق خلاص حلاللشمقدر ممكن ایسه واكر ممكن دكلسه الله
تعالی حضرتینه تضرع ونیاز وحق اولان كیمسه روحنه دعا وتصدق
ایتمكدر اوله كه الله تعالی حضرتلری یوم قیامتده راضی ایتدیره و بو حقوق
عبادی فقها حقوق الله اوزرینه تقدیم ایتمشلردر زیرا مادامكه بر انسان
اوزرنده قول حقی اولسه حق الالهی بالجمله ادا ایتدیسه ده جنته كیرمكه
مانع اولوب عوق ایتدیرر بو سببدن رسول اكرم اوچیوز درهم قدر قول
حقیله كیدن مفلسك جنازه سی نمازنه حاضر اولمامشدر تا صحابه دن
بر ایكیسی اداسنه ضامن اولمایجه بعده حقوق الالهی محاسبه ایلیوب
ابتدا نمازمز یكه قضایه قومشوز نه مقدار اولدیغنی بلورسك فبها ونعمت
انی قضا ایدرز اما بیلمز ایسك تخمینا حین بلوغدن برو قاچ ییللق نمازی
قالمشدر كه عقل انك زیاده سنه حكم ایتمیه انی قضا ایدرز ال دكدیجه
اوچ وقتدن غیر یكه كون طوغاركن وقبه ده ایكن وطولنه طوروركن
وسفرده درت ركعتلی نمازی مقیم ایكن ایكیشر قضا ایده رز ومقیم ایكن
قلان نمازی سفرده دخی قضا ایدرسك ینه درت ركعتلی قضا
ایده رز وابتدا لرنده اذان ویررز كندی نفسیمز اشیده جك قدر
اوتورركن دخی اولورسه بعده اقامت ایدوب بویله نیت ایده رز (نیت
ایلدم الك صكره قضایه قلان صباح نمازینی قلمغه الله تعالی حضرتلرینك
رضاسیچون الله اكبر) انی قلدقدنصكره ینه اقامت ایدوب الك صكره كی
اویله یی نیت ایده رز بر مجلسده هرنقدر قضا اولنسه بر اذان كافیدر
وصلاة وتری دخی بلا اقامة قضا ایدرز اما سنتلری قضا ایلمزز شرعی
دكلدر مكر كه صباح سنتی فرضیله معا قالمش اولسه اول كون قبه قوشلغه
وارنجه اول سنت دخی قضا اولنور انی اشارسه یالكز فرض قضا اولنور
بعده زكاتمزه نظر ایده رز وصدقهٔ فطر اوزریمزه واجب اولمش ایسه
انی وقتیله وتمامیله ادا ایتمش ایسك مالك الملكه شكر ایده رز واكر
ویرمیوب قالدیسه انی دخی حیله سزجه فقرایه ویروب قضا ایده رز

واكر بیرام قربانی واجب ایكن ادا اولنمدیسه حساب ایدوب هر قربانك
اورته حاللوسی قیمتنی فقرایه تصدق ایده رز نفس قربان ویرلمز قضا به
قالنجه حكم بویله در كذلك اكر نذر ایتدیكمز مال ویا قربان ویا صوم
ویا صلاة وار ایسه انی اكمل وجه اوزرینه ادا ایده رز واجباتندر ولكن
نذر قربانك قیمتی ویرلكله اولمز نفس قربان لازمدر اندنصكره صومزه
نظر ایده رز كه یالكز قضاسیمی اوزریمزه لازمدر یوخسه كفارتله معا
انی دخی مقتضای شریعت اوزره قضا به سعی ایدرز بعده حجه
نظر ایده رز اكر اوزریمزه واجب ایسه آنك اداسنه سعی ایده رز كندی
نفسیمز ایله اكر عجز دائمیز یوغیسه واكر وار ایسه بدل ایله حج ایتدیررز
اندنصكره سائر معاصیمزه نظر ایده رز زنا ولواطه كذب وشرب خمر كبی
پس انلردن دخی توبهٔ صحیحه ایله توبه ایده رز كه پشیمان اولوب بردخی
اشلهمك قصدیله الله تعالی حضرتلرینك عذاب وعقابندن خوف
ایدرك اما مباح شیلردن توبه ایتمك شرعی دكلدر توبه معصیتدن اولور
اما حیوان حقی كه یوزنه اورمش اولهیز صوچلی صوچسز ویا غیری
یرینه اورمش اولهیز صوچسز یاخود طاقتندن زیاده یوك یوكلتمش
اولهیز یاخود علفن وصوین اكسك ایتمش اولهیز بو حال فتی مشكلدر
كافر حقی دخی بویله در دنیاده حلاللشمدقجه بو ایكی زمرهنك یوم
قیامتده خصومتی اشددر زیرا بونلری ارضا ایتمكه بر طریق یوقدر
نه مؤمنك ثوابی حیوانه وكافره ویریله بلور ونه كافرك كناهی مؤمنه
یوكلنه بلور ونه حیوانك كناهی وار كه مؤمن آلوب یوكلنه همان بو ایكی
زمرهنك حقندن غایت اجتناب ایلمك كرك ایمدی طریق حقه سالك اولان
مؤمنه باخصوص ارادت كتورن صوفیه لازمدر كه بو حقوق الالهی
وحقوق عبادی یرینه كتورمكه سعی ایلیه و بونلری قضا ایتمدكجه
نافله یه دوشمیه مكر وقتك شرفی كتمك ایچون ضحی وتهجدك اقلی ایله كه
ایكی ركعتدر اكتفا ایلیه واوقاتك زیاده سنی قضای صلاته صرف ایلیه
باخصوص حقوق عبادن صاقنمدقجه نفس نور طریقتله منور اولمق
محالدر اما بو یوزدن توبه ومحاسبه یی ایدرسه واصل حق اولمغه لایق

بيان حكاية حبيب عجمى

اولور نتكيم حبيب عجمى نك مناقبنده يازمشدر كه تابعينك اولولرندن ايدى اما ابتداء حالى رباخوارلغله مشهور وشو مرتبه هر كسك نظرنده خور اولمش ايدى حتى سوقاقلرده اوغلنجقلر حبيبك كزديكى يولدن صاقنوب قاچك رباخور حبيبك توزى بزه دوقنمسون ديو تشاؤم ايدوب كنديسنه اشتديررلردى بر كون ربادن آلديغى اتى كتوروب زوجه سنه بشورمك ايچون ويروب يمك زماننده كلوب طعام استدى اتى وشوربا سنى قورتارمق وقتنده كورديلر كه صافى قان اولمش واقعهٔ حالى كنديسنه عرض ايتديلر توبه واستغفار ايلدى مكر جمعه كونى ايمش حسن بصرى حضورينه واروب صدق وخلوصله انابت وبيعت ايدوب وجمعه يى قيلوب اوينه كلور ايكن بو كز صبيانك اقوالنى كورديكه صاولك حبيب تائبك اوزرينه توزيمز طوقنمسون ديو شرفندن خبر ويروب كنديسنه اشتديررلر حبيب بو اشارتدن زياده متنبه اولوب دركاه عزته شكره باشلوب فى الحال منادي‌لر صالوب حبيب عجميده هر كيمك حقى وار ايسه كلسون آلسون ديو للى يللدن برو جمع ايلديكى اموال كثيره يى جمله اصحاب حقوقه توزيع ايليوب ورهنلرى صاحبلرينه تسليم ايدوب چارشبين دخى ويروب هيچ بر نسنه سى قالمدقده ذوالحقوق ايله حلالاشوب وبو يوزدن توبه سى بركاتيله كماله يتشوب اولياء كرامدن اولمشدر حتى شو مرتبه ده ايمشكه كوشهٔ چشميله نظر ايده نه جهنمدن خلاصلق نصيب اولمشدر نتكيم ذكر ايدرلر كه بر قاتلى ميدان شهرده قصاص ايدرايكن حبيب عجمى اول محلدن كچر ايدى كوشهٔ چشميله اول مقتوله نظر ايتمش واول كيجه اول مقتولى صلحادن بر آدم رؤياسنده جنتده كزر ايكن كورمش وسؤال ايتمشكه نه عمل ايله بو مقامه واصل اولدك ايتمشكه حق تعالينك دوستلرندن برى قصاص حالمده كوزى اوجيله بقديغندن الله تعالى حضرتلرى كناهلريمى عفو ايدوب جنت مبشر ايتدى ايمدى توبه وانابتك فضل وشرفى بو حكايه دن فهم اولدى اما بر آدم طول امل وتسويف عمل سببيله بو حقوقك اداسنى وقضاسنى مرض موتنه دك تأخير ايلسه لازم اولان بودر كه بارى اول

حالده بقدر الامكان تدارك مافات ايليوب وثلثندن قضاء واجباتى وصيت ايليه جلاء القلوبده شيخ بركوى تحرير ايتديكى وجه اوزره كه بو محلده انى ايراد ايلدك تاكه انى مؤمنلر اكلايوب وموجبيله عامل اوله‌لر(بو بحث وصيت ميت حقنده‌در پيغمبر آخر زمان عليه صلوات

بيان وصية الميت وفضيلتها

الرحمن بو حديثى * من مات على وصية مات على سبيل وسنة ومات على تقى وشهادة * بيورمشدر يعنى بر كيمسه وصيتله اولسه يول ه وسنت اوزره اولمش اولور وتقوى وشهادت اوزرينه اولمش اولور وبر روايتده يارلغنمش اولديغى حالده اولور* معلوم اوله كه وصيت اول كيمسه اوزرينه واجبدر كه مذكورك حقوق عباددن يا حقوق اللهدن برى اوزرنده قالمش اوله اما مذكور حقوقدن بريسى اوزرنده قالمديسه وصيت ايتمسى مستحبدر واجب دكلدر وصيتك محلى مالندن ثلثيدر اكر حقوق چوق ايسه جمله ثلثنى اكا صرف ايدوب ويره‌لر احاطه ايتمز ايسه ده ثلثدن آشورلمز انجق دوره محتاج اولور نتكيم بيانى كلسه كركدر اما اكر وصيت واجب اولميوب مستحب اولسه انده جمله ثلث صرف اولنميوب بر مقدارى صرف اولنور. وورثه‌يه قالمسى اولى‌در مكر كه ورثه اولميه اول زمان وصيت مستحبه‌يه دخى جمله ثلث صرف اولنسه جائزدر ووصيتك قاعده‌سى بودر كه آدم كمال صحتنده وياخود مرضى حالنده ايكى عادل كيمسه‌نك اوكنده لسانيله وصيتى نه اولديغنى ذكر ايليه واكر بر كاغده يازوب وايكى عادل آدم اوقيوب انلرى اشهاد ايدر ايسه بو اولى‌در واول كاغدى دخى بر معتمد دوستنه كه ورثه‌دن اولميه انك النه امانت ايليه پس وصيت نامه‌يى يازديغى وقت ابتدا حقوقكه ديونى وكندنده اولان امانتلرى ورهنلرى وكندندن تضمين اولناجق شيلردن نه وار ايسه غصبله وياسرقت ايله وياحاجتلفه آلديغى شيلرى ويريله‌جك يرلريله يازه وحقوق بدنيه‌دن بر كيمسه‌يى دوكمش ويا مجروح ايتمش ويا اوجرتسز استخدام ايتمش ايسه انك دخى حقنى يازه كه بونلر نه مقدار ماله خشنود ايتديرلمك قابل ايسه كذلك حقوق قلبيه‌دن سوكمك واستهزا كبى انلرك صاحبلرينى دخى ارضا ايتمكى

وصيت ايليه بعده حقوق اللهى وصيت ايليه پس ابتدا قيلمديغى
نمازين حساب ايليه زيرا فقها بو وصيتى كه فوت اولان نماز ايچون
طوتمشلردر هر برتك ايديكى فرضيچون وواجبيچون بغدايدن
نصف صاع كه بشيوز يكرمى درهمدر ويا قيمتنى تعيين ايلمشلر مثلا
برآدمك برآيلق نمازى قالمش اولسه ونصف صاع ايكى اقچه يه اولسه
پس اوچيوز التمش اقچه بى يوز سكسان وقت نماز اسقاطيچون تعيين
ايليه وبو حساب اوزرينه بريللق نمازك اسقاطى صدقه سى درت
بيك اوچيوز يكرمى اقچه ايدر اكر ثلث وفا ايدر ايسه فقها بو حسابله
دور ايتمكسزين قاچ ييللق نماز اولور ايسه فقرايه تصدق اولنمسنى
وصيت ايليه واكر ثلث وفا ايتمز ايسه دور ايله وصيت ايليه مثلا نمازى
برآيلق اولوب مذكور صورتده كى قيمتله كه اوچيوز التمشدر ثلث مالى
يوز يكرمى اقچه اولسه بر دور اولور وفقيره يوز يكرمى اقچه بى اوچ
كره اسقاط صلاتيچون تصدق ايده واوچ تمام اولنجه رضاسيله
كيرو يه باغشلده پس اوچ دورله اوچيوز التمش اولور دخى زياده سى
بو حسابله در معلوم اوله كه دورله وصيت ايتمك وهله ٔ اولى ده وير مك
وصيتى كبى دكلدر دورسز اولان يرده صدقه بى اسقاط فقرايه
طاغتمق ووصيتى يرينه كتورمك وصى يه وياوارثه واجبدر اما دورله
وصيت ايتدكده اول دورى ايتمك واجب دكلدر وثلث مال دورسز
اسقاط صلاته كفايت ايدر ايكن ثلثك برمقدارينى دورله ويرسه لر
واجب اولانى قضا ايتمش اولور حتى برآدم ثلثدن اقلنى دورله ويرلكى
وصيت ايدوب ماباقيسن تبرعاته تعيين ايلسه ياخود هيچ برشيئه بقيه بى
تعيين ايلسه تحقيق اول كيمسه آثم اولور زيرا بو ايكى صورتده لازم
اولان يرده تقصيرات ايتدى واولكى صورتده كنديبه واجب اولميانى
وصيت ايتمش اولدى بو ايسه فى زماننا بر بليه ٔ عامه در كه عادت ايتمشلردر
ثلثدن برشيء قليلى اسقاطنه وصيت ايدوب ما باقيسن طعاميه نامنه
وياختم قرآن ايچون ويا محله فقراسنه تعيين ايدرلر حالبوكه كندى
اوزرينه واجب اولانيكه تمامه هر وقتنه نصف صاعدر ذكر اولنديغى

اوزره دورسز وصيت ايتمك واجب ايكن وبونك دخى عندالله قبول
اولمسنه فقها ان شاء الله قيد يله قيد ايليوب قطعيجه مقبوليتنه حكم ايتمش
ايكن انى قيوب خلافنه ذاهب اولوب علمانك منع ايلدكارى وبدعت
ديدكارى شيئه مسارعت ايدرلر نمازك احوالى بويله (اما صومك
قضايه قاچ كون قالديغن بلور ايسه هر كونيچون انك دخى نصف
صاعدر اما زكاة وصدقه ٔ فطر ونذر ماليه وبدنيه وقربانلر واضحيه
ادا اولنمدق حقوق صاحبلرى نامعلوم ويابولنمامغله انلرى دخى بالجمله
حساب ايدوب وصيت ايليه اكر بونلر تماميله ثلثدن چقار ايسه نه كوزل
والا دورايله وصيت ايليه اما حج وصيتى اول زمانده اولور كه سائر
واجباتله معا ثلث كفايت ايدر ايسه اما اكر تمام حج اقچه سى چيقميوب
برمقدار اولسه انى بر امين آدمه امانت ويروب اول اقچه ايله نه محلدن
حجه وار يله بلور ايسه حج ايتسونلر ديو وصيت ايليه اما كفارت
صومده ثلثدن وفا ايدرسه برقول آزاد اولنمسنى وصيت ايليه واكر وفا
ايتمزسه التمش مسكين اطعام ايلسونلر وهر برينه نصف صاع اولمق
اوزره اما كفارت صومده وكفارت يمينده اصلا دور اولمق شرعى
دكلدر اكر شيخ محمد شهاب الدينك وصيتنده سهوا يازلمش ايسه ده
امابر كيمسه نك اوزرنده قضايه قالمش نمازى اولمسه انجق بعض نمازى
بيان بحث مهم جدا فساد وكراهتدن خالى اولمديغندن قورقوب برشيء قليلى دورايله وصيت
ايلسه جائزدر زيرا واجباتدن دكل مستحبدر (شيخ بركوى ديركه بونده
برمهم واردر كه تنبيهى لازمدر فى زماننا بو وصيتلرى يرينه كتورمكه
مباشرت ايدن ائمه ومؤذنين وامثالى آدملره جهل وحب دنيا وآخرت
خوفنك ضعفى غالب اولوب وجه مشروع اوزره ايلمزلر زيرا غرضلرى
مالى آلمقدر نه طريقله اولور ايسه اولسون دور ايتدكده فقيرى غنيدن
فرق ايتمزلر واكثرى نسا طائفه سندن كومش قوشق مقوله سنى آلوب
انكله دور ايدرلر وويردكارى فقيره اول مالى كنديسنه ملك اولديغن
بلدرمزلر پس غنى يه دور وصدقه جائز دكل وغيرك ملكيله دخى
اذنسز جائز دكل وهبه دخى علم ورضاسز جائز دكل كذلك زمانه

قاضيلري وصايادن خمسني وياخود زياده آلورلر وكنديماللرينه
قارشديررلر ايمدي وصيت ايدن آدمه بو زمانده لايق اولان بودركه
حال صحتنده شبهه‌سزجه مالندن آيروب وصيتي كاغديله معا برمعتمد
آدمه ايكي عادل شاهد يانده امانت ايليه وبو وصيتي بو يننه آصه
اكر اول معتمد آدم وفات ايدرايسه اندن آلوب غيري معتمده امانت
ايليه اماورثه‌سندن وخدمه وخصمندن بوسري بركيمسه‌يه افشا ايتمه
همان اول امانتكارله شاهدلر بلسون غيريلري بيلمسون بو زمانده
حيلهٔ حسنه بودر * معلوم اوله كه بو حقوق للهك فديه‌سي ويرلمك
وصيت اولديغي صورتده‌در امابرآدم وصيتسز وفات ايتسه تجهيز
وتكفيننددن غيري برشيء ويرلمك واجب دكلدرمكر بالغ اولان وارثلري
كندي حقلرندن برشيء چيقاروب تبرعا ويرهلر امايتيم وارايكن وارث
بالغ وياروصي تجهيز وتكفيننددن غيري برشيء ويرمش اولسه اسقاط
صلاة كبي وياطعام كبي وياقرأن ايچون ويرسه ويرن اكر وارث ايسه
كندي حصه‌سندن طوتلور واكروصي ايسه يانندن تبرع ايتمش اولور
يعني كندينه چكديريلور ومجانا كيدر يتيمه غدر اولمق ايچون امابرآدمك
بالاده مذكور اولان حقوقدن بريسي اوزرنده اولميوب وياخود اولسه
ولكن ثلثدن وصيت واجبه سنك زياده سنه وفا ايده جك مالي اولوب
مستحب اولان تبرعاتي وصيت ايلمك مراد ايلسه شرعي اولان خيراته
صرف اولنمغي وصيت ايليه اكرنامشروع اولانه وصيت ايدرسه
باطلدر ايمدي نامشروع اولاني بيان ايده‌لم فقها بيوردقلري
اوزره اندن ماعداسي بيانه حاجت دكلدر برآدم وصيت ايلسه قبري
قتنده قرأن اوقيانلره برشيء ويرلسون بو وصيت باطلدر اجرتله قراءت
قرأن صحيح اولمديغندن اوتوري نه ميته ونه اوقيانه ثواب حاصل اولماز
وموتندنصكره طعام ويرلمك وصيت ايلسه باطلدر استرسه اولكي كون
اولسون وياديجي وياقرقنجي كون اولسون وياالتي آينده ويا ييلنده
بريسي جائزدكلدر بدعت سيئه دركه زمان جاهليتدن قالمشدر زمانه
خلقينك اني معتاد ايتمه سيله شرعي اولماز اما اهل ميتك قوكشيلري

اول كون برطعام قايروب ميت صاحبنك اوينه كوندرمك مستحبدر
حضرت پيغمبر عليه الصلاة والسلام * اصنعوا لآل جعفر طعاما
فقد جاءهم مايشغلهم * بيورمشدر يعني جعفرك اونده اول كون
ميت بولنماغله جعفرك اهلنه برطعام ياپك زيرا انلري طعامدن اشغال
ايدرشيء كلدي ديمشدر وقوكشيلردخي طعام اوزرنده بله اولوب ماتم
زده‌يه اكلده ابرام ايده‌لر حزنلري غالب اولديغندن اوتوري تاكه ضعفه
دوشميه‌لر وقبرقتنده قربان بوغازلمق جائزدكلدر جاهليتدن قالمه‌در
حضرت رسول اكرم صلى الله عليه وسلم منع ايلمشدر كذلك مزار ميت
اوزرنده چادر قوروب بكلمك مشروع دكلدر ويديجي كون ضيافت
ايتمك مكروهدر زيرا ضيافت سرور ايچوندر ماتم ايچون دكلدر اغنيا ايسه
صدقه‌يه مستحق دكلدركه صدقه نيت اولنه اما اكر وارث يانندن
وياخود ميتك وصيتيله يديسني قرقني تعيين ايتميوب ييلك ايچنده بعض
مبارك كونده بومقوله طعام قسمني فقرايه تصدق ايلسه‌لر جائزدر ودخي
قبريني كرجله ياپمق وقبه بنا ايتمك وصيت ايلسه باطلدر حديث شريفده
كلمشدركه مؤمنك قبري اوزرينه يلارك اسمه‌سي ويغمورلرك طملمه‌سي
صاحبنه كفارت ذنوبدر بو مذكورات امام بركلي تحقيق ايتديكي اوزره
شرعي دكلدر بوندن غيريسي شرعيدر اما اكر عاقل ايسك برقيل
وقال ككنديكي اوغرا تميوب برشيء تصدق ايده جك ايسك حال
حياتكده وكمال صحتكده بذل ايليوب كندكدن ايلرو كوندروب اردنجه
نه كلدي بو باقيه‌سين زيرا حديث صحيحده كلمشدركه حضرت رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم بيورمشدر كشي حال حياتكده وصحتنده
براقچه ويرمك خيرليدر موتندنصكره يوز اقچه ويرمندن وبرحديثنده
بيورمشدركه مرض موتنده قول ازاد ايدن كيمسه اكا بكزركه برآدمك
قارني طوق اولوب يمه‌مديكندنصكره غيري كيمسه‌يه ويره وينه
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمه سؤال ايتديلرقنغي صدقه‌نك اجري
اعظمدر بيورديكه سن صاغ وسالم ومالكه بخيل ايكن وفقردن
قورقاركن وغنا اميد ايدركن ويره سن بو خسته اول وقته دك اهمال

ایتمیه سنکده جان بوغازکه کاوب بوشی دلانه وبوشی فلانه ویراسون
دیه سن ایمدی عاقله لازمدرکه برخانه نك کراسته سی موجود ایکن
انی کوکلی استدیکی کبی یاپدیره یوخسه برکانمیجك سفره کیتدکده
کیمك نه حاجتی اولور سنك استدیکك کبی سکا خانه یاپدیره پس کشی
بوندن قیاس ایتمك وکندی قیدین کندی کورمك کرك تتکیم شقایق
نعمانیه ده مذکوردرکه سلطان سلیمان علیه الرحمة والرضوان سلطنتی
زماننده فضلادن نورالدین حمزه ابتدا مدرس ایکن بعده اماسیه ده
مفتی اولوب نیچه سنه فتوی خدمتنده قائم اولوب عاقبت انی اختیاریله
ترك ایدوب یتمش اقچه وظیفه ایله تقاعد ویرلدی ناسك اشغالندن اعراض
ایدوب کندی علمنه ونفسی اصلاحنه مشغول ومال جمعنه حریص
اولوب یه جکنده وکیه جکنده قلتله کچنوب بوسببله مال عظیم جمع
ایلدی پس آخر عمرنده قسطنطنیه ده خانه سی قربنده برمسجد بنا
ایدوب ومسکنای علما اولاجق حجرات یاپدیروب ووظیفه لر تعیین ایدوب
مبالغه مال وقف ایلدی برکون وزیر ابراهیم پاشا یه ملاقی اولدیغنده وزیر
ایتدی هی افندی مسموعمز اولمشدرکه سن ماله زیاده محبت ایدرمش سن
یانیچه بوقدر اموال کثیره یی اوقافه صرف ایده بلدك نورالدین
ایتدی ماله زیاده محبتمدن قورقدم که دنیاده قالمسون بعله دار آخرته
معا کیتسون انکیچون صرف ایتدم دیدی جمله اشیدنلر بو واربشه
پسند ایتدیلر که لایق اولان وجه اوزرینه آخرتی ودنیاسن قایرمشدر
(بنه طریقت کلامنه کلدلم صدد آفات قلبك اتمامنده ایدیکه تمام التمش
اولوب ضدی اولان اخلاق حمیده دخی آنك ضمننده بیان اولندیکه
اولدخی التمش اولدی اما بوندن غیری دخی اخلاق حمیده اولمغله
بیانه شروع ایدوب دیدی (واخلاق حمیده دن بری استقامتدرکه
جمیعا عهدلره وفا ایلمکه دیرلر وجمیع اموردن اعتدال وتوسط رعایتیدر
وبوخصلت اصعب اموردن اولدیغندن اوتوری حضرت پیغمبر علیه
صلوات الرحمن *شیبتنی سورة هود* بیورمشدر معناسی هود سوره سی
بنی قوجالتدی زیرا اول سوره ده الله تعالی حضرتلرینك *فاستقم

کما

حکایهٔ نورالدین حمزه

بیان فضیلت ادب

کما امرت* قولی که استقامتله فرمان ایلمشدر آنك عهده سندن کلمك
امرعظیمدر اخلاق علائیده بوامرك صعوبتندن اصفیا واتقیا مدهوش
ولایعقلدر آه صد آه وهزاران جان سوز دلکاه که قائدکل احمد مرسل
صلی الله تعالی علیه وسلمك امر استقامت خوفندن محاسن مبارکه سنه
نورشیب طاری *وما زاغ البصر* کحلیله مکحل اولان نرکسلرندن
شبنم اشك جاری اوله بزکه کوی استقامتدن بوی وصراط مستقیمدن
سرموی کورمدك حال پرملالمز نیجه اوله ومذهب حق غایت
صعوبتده اولدیغندن السنهٔ نبویده وصف صراط *ادق من الشعر
واحد من السیف* اشارتیله بیان بیورلمشدر وفاتحهٔ کریمه ده دخی
اهدنا الصراط المستقیم کلمه سیله اشارت بیوریلان بوراه
استقامتدر زیرا اکابر اولیا واساطین حکما جمله متفق درکه تفاصیل
امور آخرت صور معارف واعمال واخلاقدرکه انی نفس بودنیاده
تحصیل ایدر پس اخلاق واعمالده رعایت حد اعتدالك مثالی
صراطدرکه قلدن اینجه در وقلجدن کسکین در متن جهنم اوزرینه
اوزانمه کرکدر هرکیم بو اعتدالی دنیاده رعایت ایتمش اوله برق خاطف
کبی صراط مثالیدن کچر وجنات معارفه ورياض اعمال صالحه یه واصل
اولسه کرکدر اما دنیاده اخلاق واعمالی حدودنی رعایت ایتمیوب
اعتدالدن تجاوز ایدنلر صراط آخرتی عبور ایده میوب دوزخ ناره
دوشسه لر کرك اما انلرکه رعایتنده تقصیرات ایتمشلر افتان وخیزان
عبور ایدرلر معلوم اولدیکه استقامت جمیع معارف واعمالده واخلاقده
جاریدر جمله سنده استقامت لازمدر وصعوبتی بوسببدندر (واخلاق
حمیده دن بری ادبدرکه ضرر وتعدی یی بلوب وحدنی حفظ ایلیوب
اشاغی یوقاری تجاوز ایتممکه دیرلر هرحالك برادبی واردر وهرمقامك
برادبی واردر تتکیم شیخ شعراوی منن نام کتابنده دیمشدرکه الله تعالی
حضرتلری ایله ادب اوزره اولمامزه شریعتله مأمورز لکن خلقك
طبقاتی اختلافی اوزره بعض قوم قتنده ادب اولان بعضیلر قتنده سوء
ادب اولور *حسنات الابرار سیئات المقربین* بابندن اما بو آداب

بیان فضیلت استقامت

برابراولمق شریعت تعیین ایتدیکی برده در یوخسه اصل شریعتده
دکلدر مثلا برانسانی کورورز نماز قیلوب خشوع ایدرکه آدابندندر اما
اکا براولیا خشوعیله برابراولماز وینه دیمشلرکه کشی بردرویش
پلاس بوشه ترك ادبله نظر ایتمسون زیرا اولمشدرکه بعض اهل دل
سوءادبی سببیله جمله معرفتندن سلب اولنمشدر مرتبهٔ ولایتده رسوخی
وار ایکن یارسوخی اولمیانك حالی نیجه اولور تنکیم حکایت شیخ عمر
مجنوندنکه برکون اول کندی شیخی اولان عبدالله بلتاجی نام عزیزك انده
صودوکرکن هواده برشخصی کورر شیخ عبداللهك باشی اوجنده طورر
شیخنه برقلیل الادب اشته هواده دربو کوستر شیخ دیرکه یقین زمانده
کوره سن اول شخصی نه حاله کاور مجنون دیرکه شیخم برقاچ ایامدنصکره
بنی برمحله کوندردی وارهواده اوچان کیمسه‌یی کوره سن دیدی
واردیغمده کوردمکه عوامدن براغانك قرشوسنده دکنکله طوروب
عسس اولمش واولکی حالی یترمش بعده الله تعالی حضرتلری
کوزسزلکله مبتلا ایلیوب صوفیه طائفه سنه منکر اولدیغی حالده
وفات ایلمشدر شیخ شعراوی دیرکه ایمدی قرداش صاقین چارشولرده
طبیخه بین دیوانه لره سوءادب ایتمه واکر نصیحت ایدرسك
ادبله نصیحت ایله ادبدن خیردن غیری شئ ظهوره کلمز (بیت)
* بی ادب مفاسده حقدر * اولو سرمایه در ادبله حیا *
وسیدعلی خواص رحمه الله دیمشدرکه بزه لایق اولان بودرکه والیلره عزی
تعظیم وتکریم ایده‌رز انلری والی ایدن رب العزته ادبدن اوتوری که بزی
انلرك حکومتنه قومشدر وتنبیه المغترینده دیمشدرکه سلف صالحینك
اخلاقندندر اولردن ماعدا اکجیلرله دخی حسن ادب اوزرینه اولمق حتی
جاهلله دخی زیرا الله تعالی حضرت موسی وهرونه *فقولاله قولالینا*
بیوردی یعنی فرعونه ادبانه ملایم سوز ایله سویلیك فرعون کفارك
افسقندن ایکن واتفاق ایتمشلردرکه علو درجات ادب زیاده‌لکه کوراولور
وادب اصلده کندی نفسنك نقصاناتنی مشاهده ایدوب غیرنده کمال عد
ایتمدن اولور بی ادب اولان بونك خلافیجه‌در (وصراط سویده ادب وحیا

ونظام عالمك شرائطندن بریدر زیرا خلق بری بریندن ادب ایتدیکجه
نظام عالم بوزیلور دیمشدر بو سببدن دینمشدر (بیت
* بی ادب یالکز اوزین یاقمز * بلکه آفاقه نار ایدر القا *
وادب خصائل انسانیه دن اولو خصلت اولدیغندن اوتوری سرور
کائنات علیه افضل الصلوات ادبله فخر ایدوب بو حدیثی * ادبنی
ربی فاحسن تأدیبی * بیورمشدر معناسی بنی ربم تأدیب ایتدی پس
بیان فضیلت فراست
تأدیبی قتی کوزل ایلدی دیمکدر (واخلاق حمیده‌دن بری فراستدر
وفراست برخاطره درکه قوت ایماندن قلبه هجوم ایدوب ضدینی نفی
ایلر و بو خصوصده دایلی ابی سعید رضی الله عنه روایتیدرکه رسول
الله صلی الله تعالی علیه وسلم * اتقوا فراسة المؤمن فانه ینظر بنور الله *
بیورمشدر دیمك اولورکه صاقنك مؤمنك فراستندن زیرا اول الله تعالی
حضرتلرینك نوریله نظر ایدر (شیخ شعراوی محیی الدین عربینك
فتوحات مکیه‌سنده نقل ایدوب دیمشدرکه برعبد اهل فراست اولدقده
شوندن خالی دکلدر یا اول فراست طبعی ومزاجی اولور و بوکا فراست
حکمیه دیرلر و یا نفسی اولوب روحانی وایمانی اولور و بوکا فراست
الهیه دیرلر و بو بر نور الهیدرکه الله تعالی حضرتلری مؤمنك چشم
بصیرتنده خلق ایدوب انکله بلور و یا کشف اولور ماضیده و یا حالده
و یا کلجکده واقع اولان شیده مؤمنك فراستی حکمیده اولور وایمانیده
اولور فراست حکمیه‌نك مثالی حضرت عثمان رضی الله عنهدن واقع
اولدیغی کبی بردفعه برآدم حضور عزتنه داخل اولدقده حضرت
عثمان اول آدمك کوزنه باقوب سبحان الله نه حکمتدر بعض آدملر
کوزلرینی محارم اللهدن حفظ ایتمزلر دیدی مکر اول آدم برحرام سیئه
نظر ایتمش ایمش بو سوزی اشتدکده اول آدم ایتدی رسول اللهدن
صکره وحی اولورمی حضرت عثمان ایتدی لا ولکن فراست واردر
رسول اللهك * اتقوا فراسة المؤمن * حدیثنی اشتدکمی سن داخل
اولدیغکده کوزکده کوردم پس بو قسم فراست صاحبی اعضادن
برعضوی کورنجه افعال حسنه‌می یوخسه قبیحه‌می اشلمشدر بیلور

ومعلوم اوله كه فراست ايمانيه اول زمانده حاصل اولور كه كشى تصفيهٔ
نفس وتزكيهٔ قلب ايليوب محبوب حق اولان اوليايه لاحق اوله كه
حديثده * كنت سمعه و بصره الذى يبصر به * اشارتى اكادر پس
اول زمانده عبد امورك مصادرنى وموارد ومرجعنى اول فراستله بلور
واكا كشف وعلم باطن ديرلر نتكيم ذكرى مرور ايلدى و بوفراستك
جملهسى برموهبهٔ الهيهدر كيمه ديلرايسه انى اعطا ايدر واهل اللهك
علمى بوفراست ايمانيه اوزرينهدر حتى شومرتبهيه واصلاردر كه شقى بى
وسعيدى اياغى ايزندن طويارلر و بواهل فراست ابدا خطا ايتمزلر اما
حكمانك فراستى بونك خلافنجهدر زيرا ظن اوزرينه مبنيدر وعباد
اللهه سوء ظنى ايجاب ايدر پس قيافت نامه ديدكلرى كتابله عمل ايتمك
بو قدر (شيخ شعراوى رحمه الله دير كه فراست ايمانيه اوزرينه مبنى سكا
برفراست نامه ترتيب ايدهيمكه بونده اعضايه نظر اولنمز انجق آدمك
احوالنه واعمالنه وهيئاتنه نظر اولنور وبالله التوفيق اى اخوان صفا
اول كيمسهنى كه كوررسكز سكوتى وفكرى چوق وحركتنده يواش
وفضول نظردن كوزينى حافظ وغرض شرعيسز خلقك يوزينه
چيقمز اول احوال انك قوت عقل وفهمنه دليلدر و بركيمسهيى كه بونك
ضديله كوررسكز مجذوبلردن ويا مجنونلردن وياحال صاحبى آدملردندر
واول كيمسهيى كه كوررسكز عبوس الوجه اولوب يورنى بورشدررر
دليلدر كه نفسى دك طوروب سوزه منقاد اولميوب كلام حقله منتفع
اولمديغنه دليلدر واول كيمسهيى كه كوررسكز تيز جوابدر اصابت بر له
بو انك نور قلبنه دليلدر و برآدميكه كوررسكز خوف و بكاسى چوق
اول انك علم وعملنه دليلدر واول آدميكه كوررسكز همتى عالى وسوزى
نافذ اول انك عملنده اخلاصنه دليلدر واول آدميكه كوررسكز اهل
خيره كثرت انقيادى واراول انك معرفتنه دليلدر و برآدميكه كوررسكز
علمى واخبار سلف صالحى دكلمك سور اما علمى يوق انك فساد
نيتنه دليلدر وصلحانك صفاتى حفظ ايتمكى سورتا كه انكله مشهور اوله
امامحبت حقدن فارغدر واول كيمسهيى كه كوررسكز غضب حالنده

بيان قيافت نامهٔ شيخ شعراوى

يوزى قزارر صاحب حال اولديغنه ويا كينجى اولديغنه دليلدر
واول كيمسهيى كه غضبى حالنده يوزى صارارر كوررسكز نفسنك موتنه
وشدت خوفنه دليلدر و برآدميكه اهل شوكت قتنده دترر كوررسكز
علو همتى وصدق قولى واراولكن باباسنك مزاجى بوزغونلغندن حين
حصولنده انارحمنده مضغهسى ضعيف اولمسنه دليلدر واول آدميكه
غضب حالنده مزاجى متغير اولمز كوررسكز اول انك ثبات ايمانته
دلالت ايدر واول كيمسهيى كه علمده چوق سؤال ايدر وتعنت ايدر
اما آز حفظ ايدوب عمل ايدر كوررسكز دليلدر كه انك بصيرت كوزى
كور اولوب ظلمت وغفلتده قالمشدر واول كيمسهيى كه كوررسكز
افكارى وخيالاتى چوق اول دليلدر انك قلة ادبنه وزكاوتنده برقرار
اولميوب قلت تسليمنه واول آدميكه كوررسكز شيخ ارار تاكه طريقنه
سلوك ايليه ولكن الله تعالى حضرتلرينك فرماتى بلديكى قدر يرينه
كتورميوب كسلالك ايدر و بودليلدر كه انك قلبى ميت اولوب كثرت
جهلى اولديغنه واول كيمسهيى كه كوررسكز عبادتى چوق ارتباط
ايتمشدر انك كثرت غفلتنه دليلدر واول آدميكه كوررسكز امور آخرته
اشتغالى برله دنيا امورين چوق اونودر دليلدر كه عادت حكمندن
وغلبهسندن چيقمشدر واول آدميكه كندى غرض نفسنه ومراداتنه
چوق قائم اولور كوررسكز اول انك مغرورلغنه وسوء ادبنه دليلدر
واول كيمسهيى كه اسبابده قالوب مسبباته حكم ايدر كوررسكز قلبى
غليظ وعقلى ضعيف اولديغنه دليلدر واول آدميكه كوررسكز امور
ايچنده تقييدى چوق اموره دكل انك كمال عقلنه دليلدر واول آدميكه
كوررسكز اهل خيردن اولوب حصول مشقتله سبب واحد اوزرينه
كثير الصبر اوله انك تقواسنه دليلدر و بونك عكسى بونك ضدينه
دليلدر واول كيمسهيى كه اهل خيردن كوررسكز اعمال واحوالنه مقيد
اولمغله ميلى يوق اول دليلدر انك حكم طبعندن وهواء نفسندن
چيقديغنه واول آدميكه چوق كولر و بايلور كوررسكز دليلدر كه انك
قلبى مرده وسرى خراب وافسرده در واول آدميكه كوررسكز قوب

اولان طاعاتنه چوق محزون اولور اول دليلدركه كندى اعمالنه
اعتقاد ايلمش وياخالقنه سوء ظن ايلمشدر واول كيمسه بى كه كورسكز
قونق ايچون طعام مكلفى درلو درلو ايلر انك ريا ومفاخره سنه
دليلدر وقلت پرهيزنه علامتدر وانك طعامنى يمك لايق دكلدر نهى
اولديغندن اوتورى واول كيمسه‌يى كه كورسكز علم وعمليله منتفع
اولمز اول دليلدركه الله تعالى حضرتلرينه انك سوء ظنى واردر
انتهى كلام الشعراوى (واخلاق حميده‌دن برى تفكردر يعنى فكرلنوب
بيان فضيلت تفكر
دوشونمكدر كه كندى نفسنده تفكر ايليه كه كنهكارميدر تاكه توبه ايليه
وياخود كناهه قارشمده ميدر تاكه اندن كناره چكنوب احتراز ايليه
يوخسه كناهدن وقارشمقدن بريميدر تاكه الله تعالينك توفيقنه شكر
ايليه دخى طاعاتنده فكر ايليوب دوشنه اكر فوت اولديسه انى قضاسيله
تدارك ايليه وتركندن احتراز ايليه ووجوده كتوردبكنى توفيق الهيدن
بلوب شكر ايليه دخى الله تعالى حضرتلرينك مخلوقاتنه وآياتنه كندى
نفسنده دوشنه وآفاق عالمه فكرين صالمغله تاكه الله تعالينك عظمتنه
وقدرتنه وعلم وحكمتنه زياده معرفت حاصل اولوب اندن محبت الله
واكا شوق وانس وجوده كله الله تعالى حضرتلرى بو يوزدن تفكر
ايدنلرى قرآن عظيمنده مدح ايدوب * ويتفكرون فى خلق السموات
بيان فضيلت صدق
والارض * آيت كريمه‌سن انلرك علوشاننده انزال ايلمشدر (واخلاق
حميده‌دن برى صدقدر يعنى كرچكلكدر و بو صدق يدى يرده استعمال
اولنور اولكيسى سوزده اولور كه كذب انك ضديدر ايكنجيسى نيتده
اولوركه اكا اخلاص ديرلر اوچنجيسى وعدده اولوركه اكا وفا ديرلر
دردنجيسى عزمده اولور بشنجيسى عملده اولوركه ظاهرى باطننه
موافق اولمقدر آلتنجيسى خوفده يدنجيسى وعد وعزم وفقنجه وجوده
كتورمكده اولور صديق اول كيمسه دركه بو جمله اوصافله موصوف
اوله (واخلاق حميده‌نك برى مرابطه دركه نفسنى طاعت حقه ربط
بيان فضيلت مرابطه
ايتمكه ديرلر بش شيئله شرط ايتديكى حالده اولامعاصى يى ترك ايدوب
كوندزده وكيجه‌ده وظائف اوراد واذكارى يرينه كتورمكله اندنصكره

قلبنى كوزتمكله ربسنك مطلع اولديغن وكورديكن بلور واولديغى
حالده اثناء عملده وعملدن اول وعملدنصكره نظر ايليه وجه مشروط
اوزرينه ايتديمى يوخسه ايتمديمى اندنصكره محاسبه ايليه مشروطن
تمام ايتديمى يوخسه ناقصمى ايتدى اندنصكره نفسنى معاتبه ومعاقبه
ايليه اكسك ايدرايسه رياضتله ونذرله تا نفسنى اصلاحه كتوره (معلوم
اوله كه بو محله كلنجه منكرات قلبكه التمش عددر بتمامها ذكر اولنوب
بيان اولندى و بونلره اخلاق ذميمه ديرلر و بتمش التى عدد اخلاق
حميده انلره تبعا واصالة بيان اولندى و بونلره اخلاق حسنه ده ديرلر
پس سالكه لازمدركه اخلاق ذميمه دن قلبنى تزكيه وتخليه ايدوب
واخلاق حميده‌يى كوشش بسيار ايله تحصيل ايليوب قلبنى انكله
تصفيه وتحبه ايليه كه تصوف وطريقت بو ذكر اولانه ديرلر و بونلرك
بلمسنه علم ومعرفت لازمدر و بو ايكى مرتبه‌نك تحصيلى شريعتله
ظاهر ينى دوزدكدنصكره در تنكيم منيرى مرحوم نصاب الاحتساب نام
كتابنده ديمشدر الله تعالى حضرتلرينك امرنده سعى ايدنلرك سعت
بيان مراتب اولياء كرام
رحمتنه وصوالده حدى اولمز يعنى مراتب اوليا بارا اولمز (اما اوليا
مرتبه‌سنه ترقى ايدوب حقيقجه درت مرتبه‌يه رعايت ايتمك كرك اول
مرتبه‌سى تهذيب ظاهردر موجبات شريعتله ايكنجى مرتبه‌سى تهذيب
باطندر اخلاق حسنه ايله اوچنجى مرتبه‌سى تحليه باطندر علوم حق
ايله دردنجى مرتبه‌سى مقصود حقيقينك ماسواسندن رفع نظردر
پس اولكى مرتبه‌يى تحصيله علم فقه وايكنجى مرتبه‌يى تحصيله علم
تصوف واوچنجى مرتبه‌يى تحصيله علم عقائده لازمدر ودردنجى
مرتبه‌سى محبت الهى غلبه‌سندن ظهوره كلور ايمدى طريق حقه
سالك اولانلره بو مراتبلرى كوزتمك لازمدر پس مذكور اخلاق ذميمه‌دن
احتراز ايتمك كرك باخصوص امهات مهلكاتدن كه بو اخلاقك ايچنده
يديدر كفر بدعت ريا كبر حسد بخل اسرافدر بغايت اجتناب لازمدر
و بو يدى آفتك درت اولكيسندن نجات بولان سائر خصائل ذميمه‌دن
نجات بولمق ظن غالبدر وايكى اولكيسى كه كفر واعتقاد بدعتدر

انلرك قبحی آشكاره در وفسادی معلوم عالمیاندر وایكی آخركبسی كه
ریا وكبردر مشایخ سلفك اكثر اهتمامی بو ایكیسنده اولمشدر حتی رابعهٔ
عدویه رضی الله عنها دیمشدر كه اعمالمدن ظاهر اولانی برشیء عدایتم
ومشایخك بعضیسی دیمشدر مسجد ده صف اولده قیلدیغم اوتوز
ییللق نمازیمی اعاده ایلدم سببی بو ایدیكه بردفعه عذر سببیله كیرویه
قالوب ایكنجی صفده نماز قیلدیغمده خلق بنی ایكنجی صفده كوردكلرنده
بكا شرم وخجالت عارض اولدی پس بلدمكی اولكی صفده قیلدیغمدن
نفسم مسرور اولورمش بو ایسه ریاء خفیدر پس اول آنه دك قیلدیغم
نمازدن فائده اولمدیغندن قضا ایتدم دیمش وابایزید بسطامی حضرتلری
دیمشدر مادامكه عبد ظن ایلیه كه خلق ایچنده كندندن بر امز كیمسه
واردر اول كیمسه متكبردر پس اكا دینلدیكه یا نه زمان اهل تواضع
اولور دیدیكه كندینه برمقام وحال كورمدكجه وینه دیمشدر كه اوتوز
ییل زحمت ومشقتله عبادت ایلدم بعده اشتدم برقائل دیدیكه یا ابایزید
رب العزتك خزینه سی عبادتدن طلودرسنك عبادتكه محتاج دكل
اكر الله تعالی حضرتلرینه واصل اولمق استرسك مذلت وخورلغه
مداومت ایله وجنید بغدادی حضرتلری دخی كندی خورلغنی اظهار
ایچون جمعه كونلرنده وعظ ونصیحته چقدیغنده دیردی اكر حضرت
پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلمدن بو حدیث شریف روایت اولنمیدی
بو مقامده لچوب سیزه وعظ ونصیحتله تكلم ایتمزدم وحدیث بودر
* یكون فی آخر الزمان زعیم القوم ارذلهم * معناسی آخر زمانده
قومك اولوسی ارذل ناس اولور وابراهیم ادهمدن نقل اولنور كه دیمشدر
جمله عمرمده اوچ یرده مسرور اولمشمدر بری بودر كه بردفعه بركیده
بولندم وانده بر مضحك وارایدی خلقی كولدوردی پس بنی حقیر الشكل
كوروب كمینك ایچنده صاچلرمدن یاپشوب دارحر بده كفاری بز بو یله
طوتوب چكه رز دیو بنی وافر چكشدیروب اینجتدی پس بو حركتدن
قتی مسرور اولدمكی اول كمینك ایچنده آنك كوزینه بندن احقر كیمسه
كورنمدی وایكنجی بودر كه برمسجدده خسته یاتمش ایدم مؤذن

كلوب بكا چیق كیت دیدی طاقتم اولمغله چیقامدم اولدخی ایاقلرمدن
آلوب چكه رك مسجددن طشره براقدی انده دخی مسرور اولمشم
اوچنجی بودر كه بردفعه شامده ایدم اوزرمده بر كورك وارایدی ایچروسنه
نظر ایلدم كهله چوقلغندن قیللری فرق اولنمزدی دیدی وبرده
دیمشدر كه اول كون قتی مسرور اولمشم كه بن او توررکن بر انسان
كلوب اوزریمه بول ایلدی ایمدی بو حكایاتدن ظاهر اولدیكه مشایخ
عظام كبر وریادن نه مرتبه صاقنوب مذلت وخوراق اختیار ایلمشدر
نتیجهٔ كلام اول كیمسه كه كندی نفسنی قوی دوشمن اولدیغن یقینا
بیله مذلت وخورلق ایرشدیكنده فرح وسروری استبعاد ایلمز اما
اول كیمسه كه نفسنی قتی دوست صایه اكا خورلق كلدیكنده فرح
وسروری محال عد ایلر (تنبیه) بلمك كركدر كه بو طریق مشایخده سلوك تنبیه سلوكدن مراد
ایدوب طاعت وعبادتدن مراد ولایت وكرامت صاحبی ولی اولمق ایچون
دكلدر نتكیم شیخ شعراوی منن نام كتابنده انی بیان ایدوب دیمشدر كه
طاعت وعبادتله طلب ایتدیكمز مقام شهادت ومقام صدیقیتدر زیرا
مرتبهٔ ولایتك برآشكاره طریقی یوقدر كه انی اول طریقله طلب ایده وز
انجق ولیلك حق طرفندن برجذبه در عبدی اخذ ایدر هرنه حالده
اولورسه وكوز یومنجه ذاتنی قلب ایدوب خاص ولیلردن ایدر عبدك
انده مدخلی یوق برموهبهٔ الهیه در كسبله حاصل اولمز نهایت الامر
بو طریق تصوفك ظاهر عملرنده وهیئات وعادتلرنده اولیایه تشبه واردر
واول كروهه نائل اولانلر اكثر بو مجاهده ایدنلردن اولور ایمدی
اول كیمسه كه ولایت وكرامت حصولیچون ریاضت وخلوته مشغول
اولسه بیچاره مغروردر ومعلوم اوله كه ولایت ایكی قسمدر بری ولایت
عامه دراكا عبادتله كشی نائل اولور نتكیم حدیث شریفده * ولا یزال
عبدی یتقرب الی بالنوافل حتی احبه * معناسی بودر كه بنم قولم كه
نوافلله بكا یقینلق كسب ایتمكدن خالی اولمیه شو مقامه كلور كه بن اكا محبت
ایدرم اما ولایت خاصه كه اولیایه مخصوصدر عملله وكسب ایله اله كیرمز
انجق الله تعالی حضرتلری كیمه مخصوص ایدرسه محبوبی اولمسی

سبیله ایدر نتکیم انبیایه نبوت کسب ایله حاصل اولمز و ینه دیمشدر
برشخص خلوت ور یاضت ایدوب ولایت طلبیله کثرت ذکر اللهه دوشمش
ایدی سید علی خواص رحمه الله اکا دیدیکه خلوتدن چیق یامبارك
الحال سکا قسمت اولنان حاصل اولور اکر ولایت خاصه استرسك
اکا عملسز نائل اولورسن اکر شیخك سنی اوتوز ییل خلوتده آچ طوتسه
مقام ولایته نائل اولمزسن تحصیلنه طریق یوقدر اول صوفی عنادنده
مصر اولوب ابدا چقمم دیدی شیخ اکا الله تعالی حضرتلرینه توبه
وامرینه امتثال ایلیوب اکا عبادت ایلهز ا اجلك یاقلاشمشدر دیدی پس
اول شخص ابا ایلیوب خلوتدن چقمدی وایکی کوندنصکره آچلغله
وفات ایتدی شیخ علی خواصه خبرویردم نمازین قیلمه دیدی نفسی
جوعله اولدردیکیچون عاصیلکی حالده دنیادن کیتدی دیمشدر بونلرکه
مریدلرینه اولیادن اولمغیچون ریاضتله وآچلغله عهد آلورلر وویررلر
نیه بکزرکه مغیلان اغاجنی دیکوب خرما ویره ویاسکوت اغاجنی دیکوب
الما ویره دیو امنیه ایلیه بوایسه ابدا اولمیاجقدر ومطلوب اولان مرتبهٔ
صدیقیت بو اصطلاحده جمیعا مناهیی ترك ایدوب نفسنی کندینه
مطیع اولوب ترك شهواتده مستحکم اولوب حد استقامتده قرار بولمغه
دیرلر وشهادت مرتبه سی که مطلوبدر جمیعا اوامری التزامه واحکامنی
مراتبی اوزره اجرایه قادر اولمغه دیرلر که مرتبهٔ اولی ابو بکر صدیق
وایکنجی حضرت عمر رضی الله تعالی عنهما مرتبه لریدر طریق عبادتدن
وعملدن تحصیل اولناجق مراتب بونلردر ومرتبهٔ ولایت عامه دندر

بیان آفات اللسان

انتهی ✱ ایکنجی صنف لسانده واقع اولان آفات بیانندهدر وبوصنف
ایکی قسمدر اولکی قسم وجوب حفظی واجمالا اعظم جرمی بیانندهدر
الله تعالی حضرتلری بوخصوصده قرآن عظیم الشانده بیورمشدرکه
✱ مایلفظ من قول الالدیه رقیب عتید ✱ دیمك اولورکه انسان برسوزی
سویلمز الاقتنده حاضر کوزجی واردرکه سوزینی دفتره آلور دیمکدر
وابو سعید خدریدن روایت اولنورکه دیمشدر ابن آدم صباحلدقده
اعضانك جمله سی لسانه سرفرو ایدوب لسان حالله دیرلرکه شریعتده

برسکا

بزسکا تابعلرز ایمدی بزم ایچون کندیکی صقله وبکله بزسنکله قائمز
اکرسن طوغریلق ایدرسك بزده طوغری اولورز واکرسن یولدن
صپارسك واکری کیدرسك بزدخی اکری اولورز وانس رضی الله عنه
روایتنده کلمشدرکه عبدك ایمانی مستقیم اولماز مادامکه قلبی مستقیم
اولمیه وقلبی دخی مستقیم اولماز مادامکه لسانی مستقیم اولمیه وعبدالله
ابن مسعود رضی الله عنه روایتنده اول الله حقیچون اندن غیری تکری
یوقدر یر یوزنده حبس مدیده محتاج لساندن غیری شی یوقدر وبر روایتنده
حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم اصحاب کزیندن سؤال
ایتدی اعمالك قنغیسی سوکلیدر اصحاب سکوت ایلدیلر حضرت محمد
علیه الصلاة والسلام بیوردیکه حفظ لساندن سوکلی یوقدر
وبر روایتنده برکیمسه که الله تعالی حضرتلرینه ویوم آخرته ایمان
کتوره خیرسویلسون خیر اولمازسه سکوت ایلسون وابن عمر روایتنده
پیغمبر صلی الله علیه وسلم بیورمشدرکه ذکرالله سز کلامی چوق ایلمك
زیرا کثرت کلام ذکرالله سز قسوهٔ قلب ویرر قسوهٔ قلب صاحبی
اولان کیمسه تکری تعالی حضرتلرندن بعیددر وابووائل رضی الله عنه
روایتنده بنی آدمك اکثر خطاسی لساندن صادر اولور بیورمشدر وبر
روایتنده دیمشدرکه کشی جنته شو مرتبه یاقلاشورکه برسنکو بویجه
یقین اولور برکلمه سویلمه سی سببیله صنعا یه وارنجه اولان مسافه قدر
جنتدن ایراق اولور وابن عمر رضی الله عنه روایتنده برکیمسه نك سوزی
چوق اولسه سقطلغی دخی چوق اولور وانس رضی الله عنه روایتنده
دولت اول کیمسه یه که مالنك فضله سنی انفاق ایلیوب کلامنك فضله سنی
طوته وبر روایتنده برآدم حضور نبیده سوز سویلیوب اکثار ایتدکده
حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی لسانکه وارنجه اغزکده
قاچ پرده واردر دیدیکی طوداقلرم ودیشلرم دیوارلری وار حضرت
محمد علیه الصلاة والسلام ایتدی یا سکا کلامکی رد ایتمکه بوایکی پرده
یتمدیمی عبدالله بن عمر رضی الله عنه دن روایت اولنور ✱ من صمت نجا ✱
یعنی سکوت ایدن نجات بولدی (ایکنجی آفات لسانك انواعی بیانندهدر

بیان انواع آفات لسان

معلومك اولسون آفات لسان یا سكوتده ویا كلامده اولور كلام دخی
ایکی قسم اوزرینه دربری بودركه اول كلامده اصل منع اولوب
اذن برعارض ایچوندر یاخود اذن اصل اولوب منع برعارض اولاندر
ایکنجی قسمی شوندن خالی دكلدر یا عادتدن اولمقدر ویا عبادتدن
عادتدن اولانده یا نظام عالمه وامور معاشه متعلق اولمق وار ویا اولمامق
وار وعبادتدن اولان یا متعدیه اولمق وار ویا قاصره اولمق وار ایمدی
بو كلامك اقسامی التی بحث اوزرینه مبنیدر اولكی بحث اول كلام
بیانندهدركه انده اصل معتدی سویلمسی ضروریدر وبو قسم كلام التمش
عدددر (اولكیسی كلمهٔ كفردر العیاذ بالله وبونك حكمی اولدركه برآدم

بیان آفات كلمهٔ كفر

طوعا لسانی سبق ایتمكسزین سویلسه جمله عمل صالحی حبط اولور وتوبه
ایتدكدنصكره ینه دونوب عملی یرینه كلمز اگر غنی ایسه اوزرینه تكرار
حج واجب اولور حج ایتدیسه دخی اما قیلدیغی نمازین وصومن وزكوتن
قضا ایتمز یكیدن اسلامه كلن آدم ایتدیكی كبی اما قیلمدیغی نمازین
وترك ایتدیكی صومك قضاسی واجب اولور زیرا بونلری ترك ایتدیكی
معصیتدر ومعصیت ایسه كفرله كیتمز ونكاحی فسخ اولور یعنی طلاقسز
بوزیلور كیدر وطلاق اولمدیغندن اوچ كره كلمهٔ كفری تكرار
ایدر ایسه حله لازم اولمز پس اگر كلمهٔ كفر عورتدن صادر اولدیسه
بعد التوبه نكاح اوزرینه جبر اولنوب ینه اری تجدید نكاح ایدر
اما اگر اردن صادر اولدیسه اری توبه ایتدیكنده عورت مخیردر دیلرسه
وارر ودیلهمزسه وارمز ومرتد اولوب بوغازلادیغی حرام وكندینك
قتلی حلال اولور اگر توبه ایتمزایسه توبه اوزرینه جبر اولنور وتوبهسی
دخی دیدیكندن رجوع ایتمسیدر ویا انكار ایتمسیدر یوخسه مجرد
شهادتینی تلفظی كفایت ایتمز واگر توبه ایتمزایسه قتلی واجب اولور
وابدی جهنمده قالور (واشباه نام كتابده دیمشدركه كفرله مرتد اصلی
كافر اولاندن بتردر حتی ایتدیكی وقفی باطل اولور وحدیث روایت
ایتدیكی باطل اولوب اندن اشیدن كیمسه انكله عمل ایتمك كرك واگر
اول حالده اولور ایسه ویا قتل اولنور ایسه هیچ برملتك مقابرینه دفن

اولنمز انجق كلب لاشهسی كبی برقیویه براغورلر دررغررده مذكوردر
برآدمكه مرتد اولسه العیاذ بالله اكا اسلام عرض اولنوب شبههسی
كشف اولنور واگر مهلت استرایسه اوچ كون مهلت ویریلور واگر
دین اسلامدن غیری جمله ادیاندن تبری ایدر ایسه یاخود ذاهب
اولدیغی كفردن واز كلور ایسه نه كوزل والا قتل اولنور حضرت

بیان الفاظ كفر

محمد علیه الصلاة والسلامك * من بدل دینه فاقتلوه * حدیثی دلیلیله
اما عورت مرتده اولسه قتل اولنمز انجق اسلامه كلنجهیهدك حبس اولنور
(واشباهده دیمشدركه بركافركه كفرندن توبه ایلیه توبهسی دنیاده
وآخرتده مقبولدر الا برقاچ كیمسهنك مقبول دكلدر عفو اولنمیوب قتل
اولنورلر چونكه توبه ایتمزدن اول طوتلسهلر بری اول كیمسهدركه انبیادن
برپیغمبری سوكمكله كافر اوله وبری اول آدمدركه حضرت ابابكرله
حضرت عمری ویاربنی سب ایتمكله ویا لعنت ایتمكله كافر اوله وبری
اول آدمدركه سحر ایتمكله كافر اوله وبری زندیقلغله كافر اوله بونلر
همان بلامهل قتل اولنور واگر برآدم اعتذار حالندهده دیسهكه كافر
ایدم مسلمان اولدم علما انك كفرنده اختلاف ایلدیلر بو سوز خطادر
صقنمق كرك واگر برآدم زوجهسنه اواطه ایتمكی حلال كورسه كافر
اولور واگر برآدم استخفافا ایاغنی مصحف اوزرینه قوسه كافر اولور
اما استخفافله اولمیوب سهوا ویا خطأ ویابلمیوب قوسه كافر اولماز علماله
ویا علمائله استهزا ایلمك كفردر واصل وتری وقربان عیدی انكار
ایلسه كفردر وبرآدم عبادتی امر عظیم طوتمیوب استخفاف ایدوب
ترك ایلسه كافر اولور اما اگر تكاسل ایله ترك ایلسه كافر اولماز واگر
برآدم علم غیب ادعا ایلسه كافر اولور وبر عورت بن الله تعالی یی بیلم
دیسه كافره اولور واذانی استهزا ایلمك كفردر مؤذنی دكل واگر برآدم
دیسهكه بكا عورتم تكریدن سوكلیدر اگر محبت شهوتله سوكلی
اولدیغنی مراد ایتدیسه كافر اولماز اما اگر محبت طاعتله سوكلی
اولدیغنی مراد ایتسه كافر اولور وصنمه عبادت مطلق كفردر قلبنده
اولان شبههٔ اعتبار یوقدر كذلك حضرت پیغمبرك سوزیله مسخرهلق

ایلسه ویاقرآن ویامسجدی وبوکا بکزر تعظیم اولنه جق شیلری
استخفاف ایلسه کفردر کذلك یهود ونصاری زنارین بغلسه کافر
اولور واکر پیغمبریمز محمد علیه السلامك صدقنده شك ایلسه یاخود
سب ایلسه ویاتنقیص ویاتصغیر ایلسه کافر اولور وانبیالردن برینی
برآدم فواحشه نسبت ایلسه حضرت یوسف علیه السلامی زنایه عزم
ایتمسی دیدکلری کبی کافر اولور زیرا انلری استخفافدر واکر برکافره
تبجیلا یعنی تکریما سلام ویرسه ویااستاذ دیسه کافر اولور اما تکریم
نیتیله اولیوب لضرورة اولور ایسه کافر اولماز کذلك دررغررده
مذکوردر که برآدم کندی ایماننده شك ایلسه یاخود انشاءالله مؤمنم
دیسه کافر اولور مکرکه کلامنی تأویل ایلیه واکر برکیمسه کفر
اولدیغن بلوب برکلمهٔ کفری سویلسه اکر اعتقادی دخی اول سوز
اوزرینه اولسه شکسز کافر اولور اما اکر کلمهٔ کفر اولدیغن بیلمز ایسه
ویااعتقادی انك اوزرینه اولمز ایسه کافر اولمز اما اختیاریله سویلسه
عامهٔ علما قتنده کافر اولور وجهله معذور دکلدر اما اکر مرادی غیری
کلامی سویلمك اولوب سبق لسانله کفر سویلسه کافر اولماز عندالله
اما قاضی کفرینه حکم ایلر ظاهر کلامیله واکر برکیمسه کفری کوکلنده
کزلی طوتسه ویاخود کفره قصد ایلسه کافردر کذلك برکیمسه
غیریه کفری امر ایلمکی عزم ایلسه عزمیله کافردر ورضاء بالکفر
اکر کندی کفرینه اولور ایسه بالاتفاق کفردر واکر غیرینك کفرینه
راضی اولوب اول کفری جائز ومستحسن کورر ایسه ینه کفردر اما اکر
مستحسن کورمیوب انجق برآدم شریر وبالطبع موذی اولدیغیچون
الله تعالی حضرتلری انتقام ایچون انك موتی کفر اوزرینه ایلمکی
روا کورسه کفر دکلدر واکر برآدم برکلمهٔ کفری سویلیوب غیریسی
دخی کولسه ایکیسیده کافر اولور مکرکه اول سوز مضحك اولوب
انسانی ضروری کولدیرر ایسه کولن کافر اولمز وبرکیمسه که حلالی
حرام یاخود حرامی حلال اعتقاد ایلسه اکر اول حرام لعینه اولسه
زناکبی وشرب خمرکبی کافر اولور اما اکر حرام لغیره اولسه حیض

ونفاس

ونفاس حالنده جماع ایتمك کبی کافر اولماز مکرکه حرام اولمسی دلیل
قطعی ایله ثابت اولمش اوله اما فقیه که مسئلهٔ کفرده برقاچ وجه اولسه
عالم کفردن منع ایده جك وجهه میل ایلیوب مؤمنی اکفار ایلمیه
(اشباهده دخی دیمشدر که کفر شیء عظیمدر ایمدی بن مؤمنی کافر قیلم
مادامکه کافر اولمسنه برروایت واردر وخزانة الفقهده الفاظ کفر
بیاننده دیمشدر اکر برکیمسه انبیادن برینی ویاکتب الهیه‌دن برکتابی
انکار ایلسه کافر اولور ویافرائض اللهدن برفرضی صوم وصلاة
وزکوة وجنابتدن غسل مقوله سی کبی ویاخود الله تعالی حضرتلری
قرآن عظیمده ذکر ایتدیکی وعد ووعیدن برینی انکار ایلسه مثلا
قبرده وقیامتده ومیزانده وصراط وحساب وجنت ونارده ووعد
ووعید اولنان شیلردن برینی انکار ایلسه کافر اولور کذلك شریعتده
وارد اولان اخبار متواتره‌یی انکار ایلسه یاخود آیات اللهدن برآیتی انکار
ایلسه ویاتعییب ایلسه کافر اولور وبرکافر برمسلمه بکا ایمانی
عرض ایله مسلمان اوله‌یم دیدکده اول دخی بن بلمم دیسه یاخود یارین
کل دیسه یاخود برعالمه کیت دیسه جمیع صورتلرده اول مسلم کافر
اولور برآدمه دیسه‌لر خدای تعالینك حکمی بودر اولدخی بن خدانك
حکمنی نه بله‌یم دیسه کافر اولور ویابرآدمه نماز قیل دیسه‌لر (من ازو
سیر شده‌ام) دیسه کافر اولور یعنی بن اندن طویدم دیمکدر واکر برمسلمه
الله تعالی بوسنك مسلمانلغك آله دیسه کافر اولور واکر بوصورتده
اول مسلم آمین دیسه ایکیسیده کافر اولور واکر برآدم فلانك مالی بکا
حلالدر دیسه حالبوکه حلال ایتمه‌مشدر کافر اولور یاخود دیسه که
الله تعالی جهنمله عذاب ایتمکدن غیری نه قادردر یاخود اکر فلان
آدم قبله اولسه یوزمی اکا دوندرمزم دیسه کافر اولور یاخود برمؤذنه
اذان اوقور ایکن یلان سویلرسك دیسه یاخود برمسلمه که مرض
ومصیبت کلمز تکری تعالی انی اونتمشدر دیسه یاخود بیغکی قرق سنتدر
اول دخی اول سنتی ایتمم دیسه یاخود الله تعالی فلان آدم ایله بکا جنته
کیرمکه دخی امر ایدر ایسه بن انکله جنته کیرمم دیسه بوصورتلرده

کافر اولور بوقاریده ذکر اولندیغی مرتدک احکامی اوزرینه اجرا
اولنور کذلک صراط سوینده مذکوردر که برکیمسه ملائکه‌یی تحقیر
ایلیوب بد شکل آدملری عزرائیله وبوزی آدملری زبانیلره ومنکر
ونکیره تشبیه ایلسه کافر اولور ایمدی کلمهٔ کفری بلوب لسانی حفظ
ایتمک اهم مهمات دینیه‌دن اولدیغیچون برذخی بومحلده تفصیله
کتوردک وزیاده‌سی دخی فتاوی کتابلرنده مسطوردر متن نام
کتابده مذکوردر که شیخ عبد الغفار قوصی رحمه الله حکایت ایدرکه
برآدم وارایدی ابوبکری سب ایدردی زوجه‌سی واولادی بوندن منع
ایدرلردی رجوع ایتمدی الله تعالی حضرتلری انی خنزیر صورتنه
تبدیل ایلدی و بوینه زنجیر اوروب اوتلی ناسی کتوروب سیر ایتدیرردی
عبرت ونصیحت ایچون کوستردی بوقاچ ایامدن صکره مرد اولوب
اوغلی مزبله‌یه براقدی وشیخ مذکور دیمشدر که حال حیاتنده بن کوزمله
سیر ایتدم مرقوم شخص خنزیر صورتیله اولوب صداسیله چاغرردی
واغلردی ومفتیٔ حرمین محب طبری بوآدمک اوغلیله بولشوب
صحت خبری بلدرمشدر ومحب طبری حکایت ایدرکه رافضیلردن
برجماعت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمک روضه‌سنه ناظر اولان
شخصه مال عظیم کتوردیلر وخادم روضه دلیل اولوب ناظره وردیلر
ومالی ویروب حضرت ابوبکری وحضرت عمری روضهٔ شریفه‌دن بز
چیقارمق ایچون اذن استدیلر حقدن قورقمز ناظر دخی مالی آلوب
بوایشی سریجه ایتملرینه اجازت ویردی اما خادم بوخصوصه راضی
اولمیوب تشویش عظیمده قالدی اخشام اولدیغی کبی چیراغ ایله
وزنبیللر ایله اول رافضیلر که قرق نفر کیمسه ایدیلر کلدیلر خادم
خبر ویرمشدر کیجه ایچنده بونفرات مسجده کیردکلری کبی بونلری
یریوتدی وبرشیٔ ظهوره کلمدی وناظر حرمک وجودنده جذام زحمتی
ظهوره کلوب حتی اعضاسی آیریلوب سوء حال اوزره وفات ایتمشدر
بعده بو رافضیلری کوندورن کیمسه مدینه‌یه کزاوجه کلوب خادم
روضه‌یه برحیله قوروب انی برتنها خانه‌یه کتوردیلر ودیلین کسدیلر

اول کیجه حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم کلوب ومسح
ایلیوب ینه صاغلدی بعده حیله قوروب ایکنجی دفعه واوچنجی دفعه
بویله ایلیوب اوزرینه قپو قپادیلر ینه حضرت رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم کلوب مسح ایتمکله وجودنده جمله ضررلری کتمشدر دیو
بیان اولنمشدر (ایکنجیسی اول کلمه‌در که محض کفر اولمایوب انده
کفر خوفی اوله و بویله کلمه سویلدیکنده حکم شریعت بودر که
توبه ایلیه ونکاحنی دخی دین امرینه اهتمامدن اوتوری تجدید ایلیه
یعنی اولکی قسمده تجدیدی واجب اولدیغی کبی بونده واجباتدن
دکلدر (اوچنجیسی کفر دکل وخوف کفرده دکل انجق محض خطادر
و بونک حکمی اولدر که انجق توبه واستغفار ایلیه و بو ایکی قسم کلمه‌نک
بیانی کتب فتاویده مذکوردر تفصیلدن احترازدن اوتوری ایراد
ایلمدک (آفات لساندن دردنجیسی کذبدر که واقعه مطابق اولمدیغی   بیان آفات کذب
وجه اوزره اخباردر پس اکر بالقصد دکل ایسه حرام دکلدر یمین
لغو دیلی ایله اما اکر بونوع خبر ویرمک بالقصد اولورسه حرام قطعی
اولمش اولور الا برقاچ یرده حرام دکلدر نتکیم بیانی کلسه کرکدر
ان شاء الله تعالی وکذبک حرام اولمسنه دلیل الله تعالی حضرتلرینک
* ولهم عذاب الیم بما کانوا یکذبون * قول شریفیدر معناسی کذب
ایتملری سببیله معهود اولان قومه عذاب الیم واردر بردخی * واجتنبوا
قول الزور * قول شریفیدر یعنی یلان کلامدن اجتناب ایلیک
واحادیث رسولدن دلیل عمر بن الخطاب رضی الله عنه روایتیدر که
حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر که عبد مؤمن
ایمان کامله واصل اولماز مادامکه لطیفه وکذبی ترک ایلمیه ومادامکه
مجادله‌یی ترک ایلمیه اکر حق اوزره دخی مجادله ایدرسه و برحدیث
شریفده بیورمشدر که کذب یوزی قراردر وقوغوجیلق عذاب قبره
سببدر و برحدیثده بیورمشدر که برعبد یلان سویلسه یاننده اولان
ملک آنک بد رایحه‌سندن برمیل قچر وحضرت عایشه رضی الله تعالی عنها
دیمشدر حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلمه کذبدن مبغوض

شی یوغیدیکه برکذب سویلین آدمه توبه ایتمدکجه اصلا التفات
ایتمزدی و برحدیث شریفده بیورمشدرکه بش شی واردرکه آنلك
کفارتی یوقدر بری الله تعالی حضرتلرینه شرك کتورمکدر و بری
بغیرحق قتل نفس ایلمك و بری مؤمنه بهتان ایلمك و بری جنکدن
قاچمق و بری دخی اول یمین درکه انکله ال حقنی کسه و بهتانلك
الك اشدی یلان شهادتیدر و برحدیث شریفده بیورمشدرکه سیزه
کبائرك اولوسندن خبر ویره یم بری الله تعالی حضرتلرینه شرك
کتورمکدر بری دخی والدینه عاصی اولمقدر بری دخی یلان شهادتیدر
و یلان سوزیدر وحضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلام اوتورمشیدی
و بوکلامی طورمایوب تکرار ایدردی یعنی زیاده برامز خصلت
اولدیغندن اوتوری تنبیه واکاه ایدردی کذبدن بری دخی اللهه ورسوله
افترادر و بوجمله کذبلردن بتردر نتکیم قرآن عظیم الشانده *ومن اظلم
ممن افتری علی الله کذبا* بیورلمشدر معنای شریفی الله تعالی حضرتلرینه
کذب افترا ایلیندن اظلم کیمدر یعنی اندن اظلم اولمازو حضرت حبیب اللهه
افترا ایتمکلك آفتنه دلیل حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
بیورمشدرکه بنم اوزریمه کذب وافترا ایلمك غیرك اوزرینه اولان کذبه
بکزمز برکیمسه که بنم اوزریمه کذب ایلیه وارهجق یرینی جهنمده
حاضرلاسون والله تعالی حضرتلرینه افترا قبیلندندر مفتی علمسز
فتوا ویره وعالم علمسز مسئله تعلیم ایلیه قرآن عظیم وحدیث رسول
دلیلیله واول مسئله ده وفتویده واقع اولان وبال مفتینك اولوب انکله
عامل اولانه وبال اولمدیغی تحقیق اولنمشدر ورسول اللهه افترا
قبیلندندر انك طرفندن بغیر علم خبر ویرمکدر ابن عباس رضی الله عنهما
حدیث روایت ایدرکه حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
بیورمشدر صاقنك بندن حدیث روایتندن الا بن سیزه تعلیم ایتدیکم
شیئی روایت ایلیك (اما بهتانك توبه سی اوج شی ایله دربریسی ترکنه
عزم ایتمکله ایکنجیسی بهتان اولنان کیمسه ایله ممکن ایسه حلاللشمق
اوچنجیسی کندی نفسنی تکذیب ایتمکدر اشیدن کیمسه لر قتنده.

بیان توبهٔ بهتان

وحضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلامه افترادن خلاص اولمق
استین معتبر اولمین ترکی کتابلردن صاقنمق کرك زیرا ایچنده حضرت
پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بویله دیمشدر دیو یازمشلر حالبوکه
دیمهمشدر وراویسی دخی یوقدرکه اکا اسناد ایلیه پس حضرت
پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلمه بلاعلم افترا ایتمش اولور نتکیم جمعه
کوننده ایش ایشلمه مك حقنده حدیث یازمشلر واول کون ایش ایشلمك
حرامدر دیمشلر وطوررکن بول ایتمك کعبه‌یه بول ایتمك کبیدر دیو وذکرنی
دیواره سلمك زنا ایتمك کبیدر دیو بومقوله سوزلر حضرت پیغمبر علیه
الصلاة والسلامه محض افترادر انلری اوقیوب نقل ایتمك دخی حضرت
پیغمبر علیه الصلاة والسلامه افترا وحرام اولمغله کشی نار جهنمه مستحق
اولور زیرا جمعه کوننده دنیا عملن اشلمك جائز اولدیغی قرآن عظیم
دلالتیله ثابتدر سورهٔ جمعه‌ده *وذروا البیع* بیورلدیغی یرده تحقیق
اولندیغی کبی وطوررکن بول ایتمك کراهت تنزیهیه‌در وذکرنی مسجد
دیوارندن غیری دیواره سلمکی فقها جائز کورمشلر در یاقنده قالدیکه
بونلرك حقنده حدیث اولوب فقها وعلمانی بلمش اوله کذلك برحدیث
صحیح اولمه سنده شبهه اولسه انی نقل ایتدیکنده حضرت پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلم بویله دیدی دیمیه بلکه اول انی دیمشدر
پس لازم کلورکه افترا اوله اویله حدیثده حضرت رسول الله علیه
الصلاة والسلامدن بویله روایت اولندی دیه تا افترادن خلاص بوله
زیرا حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلمه افترا اولنان حدیث
چوقدرکه اکا حدیث موضوع دیرلر نیچه حقدن قورقماز پیغمبردن
اوتانماز کیمسه‌لر جهالتلری سببیله انلری وضع ایلیوب کتابلره یازمشلردر
ایمدی بوخصوصده غافل اولمامق کرکدر امی آدملره لازم اولان
بودرکه هر کتابك تحقیقنی تفسیره قادر علمادن استفسار ایلیه‌لر نتکیم ذکری
سبقت ایلدیکه بزه دینی طوتاجق ایکی شی قالمشدر بری معتبر وصحیح
کتاب ایکنجی عالم عاملك خبری غیری شیلرله دین طوتلمز بلکه بوزیلور
ویکلش یوله واریلور ایمدی مؤمنه لازم اولان بودرکه بهتان

وافترادن اجتناب ایلیه شیخ شعراوی منده شیخ افضل الدین نام
عزیزدن نقل ایدرکه برشخص بی ادبانه سوز سویلرکوردیکنده ایتمش
هی قرداش الله تعالی حضرتلری عبده بو لسان وسمعی نه ایچون
یراتدی تا که خیری دکلیه وخیری سویلیه قرآن کبی حدیث کبی اذان کبی
نصیحت کبی یوخسه چالغو دکلمك وغیبت و بهتان وکذب وقفوجیلق
دکلمك وسویلمك ایچون یراتمدی ایمدی صاقن سمع ولسانکی بونلردن
زیرا خسراندر واکر برشی سبق ایدرسه علی الفور استغفار ایله (تفسیر
حنفیدن حکایت اولنورکه حضرت موسی علیه السلام عصرنده
برآدمك اجل نسادن برجمیله قزی وارایدی کندی وفات ایتدیکنده
اول قزی حضرت موسی یه وصیت ایلدی اول دخی قزی آلوب
اوینه کتوردی و بر خوش تربیه ایلدی سائر اولادی کبی پس بعض
عاصیلر حضرت موسی یه قزك سببیله بهتان ایلیوب حقنده نامعقول
سوزلر سویلدیلر قرنداشی حضرت هرون اشتدکده حضرت موسی یه
خلقك کفت وکوسنی خبر ویردی حضرت موسی درد وغمله طواوب
برکون طور سینایه وار دیغنده مناجاتنده کندینی ایکی دفعه یره اوروب
رب العزته خلقك بو افترا سندن اغلادی وایتدی یارب بن ایتمدیکم
شیئی اوزریمه اسناد ایده یورلر عزتکده رجا ایدرم بو خلق بنم حقمده
بو مقوله سوزلر سویلمه دن منع اولنه خطاب عزت کلدیکه یا موسی بو انسان
بن اشلمدیکم شیئی بنم حقمده دخی سویلیوب افترا ایده یورلر و بکا شریك
قوشایورلر و بن صبر ایله معامله ایدوب انلری منع ایتمیورم وار یا موسی
سندخی صبر ایله تا که انکله زیاده مقبول ومرغوب اوله سین ایمدی
حکایه دن غرض اولان بودرکه انبیا علیهم السلام مقبول حق ایکن
نیجه بهتان چکمشلردر یا بزکه ربمزه اکثر حالده عصیان اوزره یز
بهتان ایرشدیکندن نیچون الم زده و بیحضور اوله وز و بز بوکا ندن
مستحق اولدق دیه وز بوقتی سفاهتدن ناشیدر کرچه بهتان یرلردن
وکوکلردن ثقیلدر نتکیم قرآن عظیمده ایکی آیتده عظیمله صفتلایوب
بری * هذا بهتان عظیم * وبری * یحسبونه هینا وهو عند الله عظیم *

بیورلمشدر

بیورلمشدر اما یوم قیامتده مفتر ینك حسناتیله عوض اولنور دبو حدیثده
وعد اولنمشدر اکا نسا صبر وتحمل مؤنه خفیف کلمك کرك وکذبدن
بری پدری اولمیان کیمسه یه انتساب ایدوب بابا دیمك کذلك صبد افندیسی
اولمیانه انتساب ایدوب افندی دیمکدر و بوخصوصده سعد بن ابی
وقاص رضی الله عنه روایت ایدرکه سرور کائنات علیه افضل الصلوات
بیورمشدرکه برکیمسه باباسنك غیری یه انتساب اولنسه حالبوکه
باباسی اولمدیغنی بلور جنت اول کیمسه یه حرامدر وابن عباس رضی الله
عنهما روایتنده بیورمشدر برکیمسه باباسنك ویا افندیسنك غیری یه
انتساب ایلسه الله تعالی حضرتلرینك وملائکه نك وجمیع ناسك لعنتی
انلرك اوزرینه اولسون وکذبدن بری بر آدمه کافر ویا حق دشمانی
دیه سن حالبوکه اویله دکلدر بویله آدمه جهنمله وعید اولنمشدر
وکذبدن بری رؤیا قصه سنده درکه کورمدیکی شیئی کوردم دیه اکا دخی
جهنم ایله انذار اولنمشدر وکذب حرامدن بری خلف وعد نیتیله
وعد ایلیه سن و بونك تفصیلی کچدی وکذبدن بری کشی هر اشتدیکنی
سویلمك زیرا حضرت حبیب الله علیه الصلاة والسلام بیورمشدر
* کفی بالمرء اثما ان یحدث بکل ما سمع * معناسی کشی یه اول وبال
یترکه هر اشتدیکی سوزی سویلیه و کذب لطیفه ایله دخی
سویلرسه حرامدر (وکذب اوچ یرده سویلمك جائزدر و بو اوچك
معناسنه (اولان یرلرده حدیث شریفده کلدیکندن اوتوریکه
حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر کذب سویلمك
حلال اولمز الا اوچ آدم حقنده حلالدر بری برآدمدرکه خاتونی ارضا
ایتمك ایچون کذب ایلیه و بردخی برآدمکه محاربه ده کذب ایلیه و برآدمکه
مسلمین بیننده کذب ایلیه تا که ماینلرینی اصلاح ایلیه وحقیقتده بو اوچ
شیء ظالمك ظلمنی دفع ایچوندر وحق احیا ایچوندر پس بو معنایه درکه
بر خاتون شمدی بوکون بالغه اولدم دیو خیار بلوغ دعواسن ایلیه حالبوکه
کیجه ایچنده بالغه اولمشدر کندینی ظلمدن قورتارمق ایچون بو دخی
جائزدر ودینلمشدرکه صبیلره کتبه کتمسه برشیئی وعد ایلمك ویا بر الله

قورقتمق بو قبیلدندر و بو معنایه‌در بر آدم غیری کیمسه‌نك سرینی انکار ایلمك ونفسنك معصیتنی وغیری کیمسه‌یه ایتدیکی خیانتنی انکار ایلمك تطییب قلب ایچون بودخی صلح بابنده‌در (صراط سویده امام نوویه‌نك شرح مسلمندن نقلا دیمشدر هر بر مقصوده که کشی کذبسز نائل اولمق ممکن اولمیه انده کذب ایلمك مباحدر اکر اول مقصود مباح ایسه واکر اول مقصود واجب ایسه انده یلان سویلمك واجبدر تنکیم بر مظلوم ظالمدن صاقلنسه ویا بر امانت شیئی بر ظالم آلمق قصد ایلسه بونلرده کذب ایلمك وانکار ایلمك واجبدر حتی اکر الله ایله و یا طلاق ایله یمین ویردرسه ویا غیریله یمین ایتمك لازمدر کنهکار اولمیوب طلاق دخی واقع اولمز واکر خبر ویروب ظالم اول امانی قهرا آلسه ضمان واجب اولور واصح اولان بو یله یرده توریه واجبدر وتوریه اکادیرلر که بر لفظ سویلیه‌سك وانکله غیری معنامر ادایده‌سك و بونده بر نوع آلداتمق واردر ولکن مصلحت اقتضا ایتدیکی یرده مقصود واجب ایسه واجبدر مباح ایسه مباحدر محض کذبده اولدیغی کبی اما اکر بر مصلحت شرعیه اولمز ایسه بو توریه مکروهدر حرام دکلدر اما اکر بر حقی دفع ایتمکه ویا بر باطله وسیله اولور ایسه حرام اولور اما اکر قاضی یمین ویردرسه اعتبار کندی نیتنه‌در طلاقله یمین اولمدیغیچه اما طلاقله اولور ایسه ناسدن غیری کیمسه‌نك کبی طلاقی واقع اولور پس قاضی‌یه طلاقله یمین ویردرمك جائز دکلدر وتوریه ایچون وارد اولان آثاردن بری (امام نخعی رحمه الله جاریه‌سنه دیردی بر آدم بنی اومده ارادقده جامعده طلب ایلیك دیو جواب ایله دیردی وامام شعبی رحمه الله بردائره چزوب جاریه‌سنه دیردی بنی طلب ایتدکلرنده پارمغکی دائره‌یه قیوب بونده یوقدردی و بر آدم طعامه دعوت ایلسه نیتك انك طعامنی یمك وقورتلمق ایچون نیتلی یم دیمك کرك (وینه طریقتده دیمشدر که آفات لسانك بشنجیسی تعریضدر که توریه دیدکلریدر واول کلامك لغت معناسی انی محتمل اولمق کرك مجرد نیت کفایت ایتمز وحاجت وقتنده جائزدر وحاجتسز مکروهدر اما کذب بر مصلحتی اقتضا

بیان آفات تعریض

ایتمدکجه

ایتمدکجه حلال اولماز وتعریضدندر کشی کلامنی لعل ایله وعسی ایله قید ایتمك یعنی امیدذ اولنور ویا قریبدر شویله اوله دیوب قطعی دیمیه‌سك تنکیم حدیث شریفده کلمشدر کذبدن خلاص بولمق درت شیئله‌در ان شاءالله وماشاءالله ولعل وعسی ایراد ایتمکله تاتارخانیه‌دن منقولدر وتعریضدندر بونی بش اقچه‌یه آلدم دیه‌سك حالبوکه التی اقچه‌یه المش‌سك زیرا قلیل کثیر ایچنده موجوددر پس کذب اولمش اولور وکاهی اولور که عدد ذکری کثرتندن کنایه اولور تنکیم بر آدمه سنی یوزکره ویا بیك کره چاغردم دیه‌سك پس بو کذب اولمش اولور زیرا عدد مراد دکلدر وکذبك ضدی صدقدر که بر شیئی واقع اولدیغی اوزره اخباره دیرلر ابن مسعود رضی الله عنه حضرت محمد علیه الصلاة والسلامدن حدیث شریف روایت ایدر که * صداقت انسانی ایلکه دلالت ایدر ایلك ایسه انسانی جنته ایلتور وآدم اولدر که صدق ایلمکله عندالله صدیق یازیلور وکذب انسانی فجوره دلالت ایدر فجور انسانی جهنمه ایلتور ورجل بر کذب ایدر عندالله کذاب یازیلور * بیورمشدر وعبادة بن الصامت رضی الله عنه راینده ونفسکز اوزره التی شیئی التزام ایلیك سزه جنتله ضامن اولایم سوز سویلدیککزده کرچك سویلیك وعهد ایلدیککزده وفا ایلیك وسزه امانت قنولدقده ادا ایلیك وفرجلریکزی حفظ ایلیك وکوزلریکزی بکلیك والریکزی حفظ ایلیك * دیو بیورمشدر وشیخ زاده رحمه الله * وکونوا مع الصادقین * آیت کریمه‌سی تحقیقنده دیمشدر که بو آیتده صدقك فضلنه وعلو مرتبه‌سنه دلالت واردر ودیرکه کورمزمیسك ابلیس لعین نیجه سنه مضرت کذبدن عار ایتمشدر حق سبحانه وتعالی انك حالنی وقولنی حکایة بیورمشدر * فبعزتك لاغوینهم اجمعین * قولنی دیدیکنده سوزی یلان چیقمامق ایچون * الا عبادك منهم المخلصین * قولیله استثنا ایلدی یعنی مقدما دیمش ایدیکه عزتك حقیچون یارب جمیع بنی آدمی آزدرسم کرك بو ایسه معلومدر که انبیاء واصفیایی آزدرمق اولمز سوزی یلانده قالمغی عار ایدوب الا یارب اول قوللریکی

دكل كه انلر هدايتكله خلاص بولمشلردر ديدى روايت اولنور كه برآدم
حضور نبى عليه الصلاة والسلامه كلوب ايتدى يا محمد بن شويله
برآدمم كه سكا ايمان كتورمك استرم ولكن خمرى وزنايى وسرقتى
وكذبى سورم بونلردن كسلمك بكا كوچ كلور ناس ايسه ديرلر كه سن
بو اشيايى حرام ايدرمشسين بنم ايسه قدرتم يوقكه براغم وجمله سين
براوغوردن ترك ايده يم اكر برينك تركيله قناعت ايدرسك سكا
ايمان كتوره يم رسول اكرم صلى الله عليه وسلم بيورديكه كذبى ترك ايله
اول دخى قبول ايدوب اسلامه كلدى بعده مجلس نبيدن كتدكدن
صكره رفيقلرى اكا خمرى عرض ايلديلر فكر ايتديكه ايچديكم صورتده
بلكه حضرت پيغمبر عليه الصلاة والسلام سؤال ايليه ايچديكمى
يلان سويلرايسم عهديمى بوزمش اولورم واكر كرچك سويلرايسم
بكا حد اورسه كركدر بعده خاطرينه زنا ايتمك كلدى انده دخى
فكر ايدوب بو يوزدن انى دخى دفع ايتدى بعد زمان سرقت ايتمك
خاطرينه كلدى انده دخى بو احتمال ايله عمل ايدوب خاطرينه كانى
دفع ايلدى بعده رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلمه كلوب ايتدى
يا رسول الله بكاله عهد ايتديكك قتى كوزل خصلت اولدى بنى كذبدن
منع ايلمكله جميعا معاصى قپولرين سد ايلدك ديوب جملهدن خلوص
اوزره توبه ايتدى ايمدى بو حكايهدن معلوم اولديكه كذب
نه مرتبه ام الخبائث وتركى هر وجهله عز وشرفه باعثدر (آفات لسانك

بيان آفات غيبت

التنجيسى غيبتدر غيبت اكا ديرلر كه برمعين دين قرداشك ايتديكى فعل
قبيحنى آردندن سب وبغض طريقى اوزره ذكر ايده سك وبو يوزدن
غيبت حرام قطعيدر حق سبحانه وتعالى * ولا يغتب بعضكم بعضا *
آيت كريمه سيله نهى ايلمشدر حديث شريفده حضرت حبيب الله
صلى الله تعالى عليه وسلم بيورمشدر كه * يوم قيامتده آدمه كتاب منشورى
ويرلدكده نظر ايدوب ديسه كركدر يارب بنم فلان وفلان حسنهم
وار ايديكه دنياده عمل ايتمش ايدم بنم صحيفه مده يوقدر الله تعالى دن ندا
كله كه سن انى غيبتكله محو ايلدك وعثمان بن عفان رضى الله عنه

روايتنده

روايتنده پيغمبر آخر زمان عليه صلوات الرحمن بيورمشدر كه ليلهٔ
معراجده جهنمى سير ايتدم وبرطائفهٔ انده كوردم نجاست يرلر ديدمكه
يا جبرائيل بونلر كيملردر ديديكه دنياده لحوم ناسى ييلردر وابوهريره
رضى الله عنه روايتنده دخى بيورمشدر كه قرنداشنك اتين يين كيمسه يه
يوم قيامتده ميتى كتوريلور وديلوركه دنياده ديريلكن يردك شمدى
ميتيكن بى پس ييسه وشيشسه كركدر وعايشهٔ صديقه رضى الله
تعالى عنها روايت ايدر كه ديمشدر بردفعه حضور نبيده اونوردر ايكن
برعورتى كوروب ديدمكه هاى نه طول قد صاحبى عورتدر حضرت
پيغمبر عليه الصلاة والسلام ايتدى آغزكده اولان شيئى آت بن دخى
تو كوردم آغزمدن برات پارچه سى دوشدى وانس رضى الله تعالى عنه
روايتنده دخى بيورمشدر كه اول كيجه كه ربم بنى معراجه چيقاردى
برقومه اوغرادمكه باقردن طرنقلرى اولوب انكله يوزلرينى ييرتارلر
ديدمكه بونلر كيملردر يا جبرائيل ايتدى لحوم ناسى ييوب وعرضلرينه
دوشرلر وحضرت عايشهٔ صديقه رضى الله تعالى عنها بردفعه صفيه
رضى الله عنهانك آلچق بويلى لغنه دخل ايدوب قيصه بويليغكز
سزه يتر ديديكمده رسول الله عليه الصلاة والسلام بيوردى والله
برسوز سويلدك اكر اول سوزى دريايه قرشدرسه لر بد رايحه سندن
دريا قوقاردى وابوهريره رضى الله عنه سرور كائنات عليه افضل
الصلواتدن روايت ايدر كه بيورمشدر اى اصحاب غيبت نه اولديغن
بلورميسكز ديديلر الله تعالى ورسولى اعلمدر بيورديكه سزك قرداشكزى
كريه كورديكى شيئله ذكر ايتمكزدر ديديلر كه يا اكر اول خصلت اولور
ايسه يا رسول الله بلى ديدى اولديغى صورتده غيبتدر واكر اولمز ايسه
بهتاندر * معلوم اوله كه غيبت لفظى شاملدر برآدمى دين ودنياسيله
غيبت ايليه لكن مخاطبك اول آدمى بلمسى وطريق سب اوزرينه
اولمسى شرطدر بزم علمامز قتنده فتاواى قاضيخانده ديمشدر كه برآدم
برقريه اهلنى غيبت ايلسه وديسه كه فلان قريه نك خلقى شويله در
بو غيبت اولماز زيرا جميع قصبه لويى مراد ايتمشدر بلكه بعضيلرينى

واول بعض دخی نامعلومدر برآدم نمازینی قیلار اولسه ولکن ناسی
دلیله والیله انجیدر اولسه اویله آدمی برکیمسه واقع اولان کتولکیله
ذکرایلسه غیبت دکلدر واکرسلطانه ویاوالی یه بونك کبی آدمی خبر
ویرسه لر تاکه زجر ایلیه وبالی یوقدر کذلك برآدم برمؤمن قرنداشنك
کتولکنی اهتمام طریقی اوزرینه ذکرایلسه غیبت دکلدر انجق غیبت
اول زمانده اولورکه غضب طریقیله سویلیوب اول آدمی سوکمك مراد
ایده سك ایمدی برکشینك عیبنی سویلمك تغییر منکر ایچون یاخود استفتا
ایچونکه انك عیبلرینی بلدرمدکجه مفتی مسئله یی اکلامسه یاخود
شرندن صقندرمق ایچون یاخود تعریف ایچون اعمی یاخود اعرج
دیمك کبی بونلرك بریسی غیبت دکلدر کذلك فسقنی ویاظلمنی آشکاره
ایدن کیمسه یی اول فسقله وظلمله اکمق غیبت دکلدر اما برغیری عیبنی ذکر
ایدرسه غیبتدر (صراط سوی نام کتابده دیمشدرکه برغرض شرعی که
غیبتسز اکا واصل اولمق ممکن اولمیه انده غیبت مباحدر وبودخی
برنیجه موضعده در تظلم واستغاثه محلنده تاکه معاصیدن برکشی یی
طوغری یوله کتوره لر انده اول معاصی اشلمنی امداد ایده جك کیمسه لری
غیبت ایدوب ایشنی سویلمك واردر واستفتا ایچون وبرغیری کیمسه یی
صاقندرمق ایچون تاکه غیبت ایتدیکی کیمسه دن ایراق اولسون وبرغیریه
نصیحت ایچون تاکه شرندن اجتناب ایلیه ویاکندی اول یوله کیتمیه
دیو فلان کیمسه شو ایشده در دیو غیبت ایتمك مباحدر وبو مباح
قسمندندر مجروح ومطعون اولان شاهدلری جرح ایچون غیبت ایلمك
ومصنفلری وحدیث شریف راویلرینی بیان ایلیوب خطا ایتدکارینی
سویلمك وبو غیبت واجباتدندر شریعتی حفظ ایلمك ایچون وبو
قسمندندر برکیمسه آخرله صاتو بازار ایتمك استر ویا اورتاق اولمق استر
ویاقیز آلوب ویا قیز ویرمك استر وکلوب سندن اول دوست اولاجق
آدم حالنی صورسه ویامشاوره ایلسه آنك مساویسنی ذکر ایتمك واجبدر
نصیحت طریقی اوزرینه تاکه اول آدم بلایه صتاشمیه یوخسه غیری
غرضی مراد ایتمیه ویا برمسلمك عرضنی صیانت ایتمك ایچون تنکیم

برمتعلمی برمبتدع ویا برفاسقك یاننده کورسه لازمدر اول مبتدعك
وفاسقك حالنی کشف ایلیوب بلدیره اول متعلمه نصیحت طریقی اوزره
غیری دکل زیرا کاهی حسدندن سویلمك واقع اولور محل غروردر
تفحص لازمدر ومتولیٔ فاسق ویاجاهلی ویامغفلی که آلدیغنی ویردیکنی
بلمیه کثرت غفلتندن بو حالله اولان متولیلری عزلنه قادر اولا کیمسه لره
بیان رخصت غیبت
غیبت ایدوب سویلمك مباحدر (وامام غزالی رحمه الله اصول اربعین
نام کتابنده دیمشدر التی یرده غیبته رخصت واردر بریسی مظلومدرکه
ظلمنی دفع ایده جك کیمسه لره ظالمك مساویسنی ذکر ایلیه اما اکر دفعنه
قادر اولمیانلره سویلرسه غیبتدر ایکنجیسی تغییر منکره استعانت
اولنان یرده اوچنجیسی استفتا حالنده تنکیم بیانی کچدی دردنجیسی
مسلمی غیرینك شرندن صاقندیره جك یرده بشنجیسی برکیمسه برعیبلی
اسمله مشهور اولدیغی اعمش اعرج کبی اما غیری اسمه عدول ایتمك
اولیدر التنجیسی اول عیبله آشکاره اولوب هیچ سویلدیکندن الم چکمیه
مخنث کبی وماخور یعنی بیت خمر وبوزخانه صاحبی بونلری مساویسیله
ذکر ایتمك غیبت دکلدر اما برفاسق که معصیتنی اخفا ایلیه واکلماسندن
حظلنمیه بغیر عذر انی اکمق جائز دکلدر کلدك طریقت کلامنه (بلمك
کرکدرکه غیبت اوچ قسم اوزرینه در برقسمی بودرکه برآدمی غیبت
ایده سن وغیبت دکلدر زیرا بن واقع حالی سویلرم دیه سن بو سوز
کفردر زیرا حرام قطعی یی استحلالدر فقیه ابو اللیث تنبیه الغافلینده
بیان اقسام غیبت
بویله دیمشدر زیرا غیبت واقع حالی سویلمکه دیرلر واقع اولمسه بهتان
اولوردی ایمدی غافل اولمیوب کشی اهتمام ایتمك کرك اکر مذکور
رخصت ویرلن یردن دکلسه غیبت اولماسنی انکار ایتمك کرکدر
تاکه کفر ایجاب ایتمیه زیرا کفرنه مرتبه آفت اولدیغی بیان اولندی
ایمدی غیبت نیه دیرلر صراط سوی نام کتابدن تفصیلیله نقل ایده لم
غیبت برویا ایکی غائب معینك عند المخاطب معلوم اولوب نقصانی
برآدمه طریق سب ایله تفهیم ایلمکه دیرلر یا نفسنده یابدننده یاخلقنده
یادیننده یا اولادنده یا ازواجنده یاخادمنده یا مملوکنده یا ثیابنده

یاعمامه سنده یا مالنده یاغیرنده نقصاننی بولمغله یا لساننله تفهیم ایلیه
ویاکوز ویاقاش اشارتیله ویاخود سائر اعضا سیله تقلید ایلیه مثلا
سقط یوریمك کبی وبوکا بکزر برنقصان هیئتنی کوسترمك کبی غیبت
بونلردن حاصل اولان معنایه دیرلر زیرا صاحبی کندینی بو یوزدن
سویلدکلرینه واستهزا ایتدکلرینه واقف اولسه الم چکمه سی
مقرردر واکر برآدم کندینی غیبت ایتدکلرینی حلال ایتمش اولسه
اول حلال ایتدیکی سوزندن مقدم ایچن غیبتلره در صکره انی تکرار
غیبت ایتمك حلال اولماز زیرا الله تعالی حضرتلری غیبتی حرام ایتمشدر
امام نووی اول اجلدن بو حدیث شریفی تأویل ایلمشدر که بیورلمشدر
* ایعجز احدکم ان یکون کابی ضمضم کان اذا خرج من بیته قال تصدقت
بعرضی علی الناس * معناسی بودر که سزدن بریکز ابی ضمضم کبی اولمغه
عاجزمیدر آنك حالی شودر که اوندن هر چقدیغی وقتده دیردی نامه
عرضمله صدقه ایتدم یعنی سویلدکاری غیبتی انلره بغشلدم دیرمش
پس امام نووی دیر که معناسی بودر که دنیاده وآخرتده مظلمه می
طلب ایتمم بوسوز ابرادن اول اولان حقی اسقاطدر اما صکره ظهور
ایدن حقه بیکی دن ابرا لازمدر بو اجلدن موتایی غیبت ایتمك جدا
جائز دکلدر زیرا ابرا ایتمه لری متصور دکلدر مکر که فاسق مجاهردن
اوله لر وغیبتك ایکنجی قسمی برآدمی غیبت ایده سن وخبری اول آدمه
واصل اوله قول حقی ضم اولنمغله یالکز استغفار کفایت ایتمیوب حلاللشمغه
محتاجدر وحدیث شریفده * الغیبة اشد من الزنا * بو قسم غیبت
حقنده بیورلمشدر واولکی قسمه دخی شاملدر واوچنجی قسمی برآدمی
غیبت ایده سن واول آدمه غیبت خبری واصل اولمیه کندیکه توبه
واستغفار ومغتابه استغفار ایتمکله ساقط اولور وحضرت رسول اللهك
* کفارة من اغتبته ان تستغفرله * قولی بو قسم غیبت حقنده صادر
اولمشدر بو تفصیل امام ابو اللیثکدر واصح قول بودر اندن صکره
بلمك کرکدر که اول کمسه نك یاننده برآدم غیبت ویا بهتان اولنسه
اشیدن قادر ایسه انی منع ایلیه زیرا حدیث شریفده کلمشدر برکمسه که

برمؤمن قرداشنك غائبانه سندن نصرت وامدادین ایتسه الله تعالی
دنیاده وآخرتده اکا نصرت ایدر وبرحدیثده کلمشدر که برکمسه دنیاده
برمؤمن قرداشنك عرضنه حامی اولسه الله تعالی حضرتلری برملك
کوندروب یوم قیامتده انی جهنمدن حمایت ایدر وبرروایتده برکمسه که
مؤمن قرداشنك عرضندن بربلیه یی رد ایده الله تعالی حضرتلری
اندن عذاب ناری رد ایدر بعده حضرت محمد علیه الصلاة والسلام
* وکان حقا علینا نصر المؤمنین * آیتنی تلاوت ایلدی صراط سویده
دیمشدرکه غیبتی دکلمك دخی حرامدر کذلك غیبته قرار ویرمسی
ایمدی واجبدر اشیدن کمسه منع ایلیه اکر قادر ایسه ضرر ظاهری
اولمقسزین اما اکر خوف ایدرسه قلبیله انکار ایتمسی واجبدر واکر
ممکن اولمازسه آیریلوب کیده کیتمك ممکن دکل ایسه آخره مشغول
اوله یاخود قلبیله اندن اعراض ایدوب قولاق طوتمیه بوندن صکره
دکلیوب اشیدرسه ضرر ویرمز شیخ شعراوی منن نام کتابنده دیمشدر
شیخ افضل الدین نام عزیزك عادت حسنه سی بوایدیکه مجلسده برغیبت
کوی برکمسه بولنسه حاضر اولان یارانه خطاب ایدوب اول غیبت
کوی حقنده دیردی اشته بویله آدمله مجالس ایتمك کرك که اصلا کمسه یی
برمجلسده غیبت ایلمز وکمسه نك حقنده کم سوز سویلمز دیردی پس
بوکلامدن اول یاوه کوییك اغزینه اویان اوریلوب اول مجلسدن
قالقنجه غیبت سویلمزدی ناسدن حجاب ایدردیکه اول کلامك خلافنه
ذاهب اوله وحضرت موسی علیه السلامه وحی اولدیکه یا موسی
دیلرمیسن که دوشمنك اوزرینه سکا نصرت اوله بلی یارب دیلرم دیدی
خطاب کلدیکه یا موسی مسلم قرداشکدن غیبتی رد ایله وشیخ شعراوی
دیمشدر مذکور افضل الدینی کوردم که غیبت سویلمدن آبدست
آلوردی ودیرایدی شافعی مذهبنده آتشه کیرن طعاملردن آبدست
آلنور بوغیبتدن الحق دخی اولیدر وحضرت عایشه بومذهب اوزره
ایمش کذلك مذکور شیخ مشار الیه صومی حالنده کمسه یی غیبت ایلسه
اول صومی قضا ایدردی قلبیله دخی غیبت ایندیسه که اکا سوء ظن

ديرلر وسيد علي خواص رحمه الله ديمشدر كه بر عمم وار ايدي موتندنصكره
كوروب حالني سؤال ايتدم ديديكه اي اوغل الله تعالى حضرتلري
جمله كناهلريمي بارلغادي الا غيبت اجلچون الى الآن محبوسم اوغل
كيمسه نك غيبتني سهل طوتمه ومجاهد رضي الله عنه ديردي صاقنك
خلقي غيبت ايدن كيمسه يي غيبت ايلمك اكر غيبتي جائز ايسه ده وشيخ
شعراوي رحمه الله بيورمشدر بن شويله آدم كوردمكه كيجه وكوندز
خلقي غيبت ايدر وعلما وصالحينك عرضني كسر ايدر كنديته بر آدم
ديديكه كل بكا بر عثمانيله واروب قهوه خانه دن بر قهوه آل اول غيبت
كوي اعوذ بالله اكر اكسه ده قليج ايله طورسه لر بن بيت قهوه يه
كيرنلردن دكلم ديدي شيخ رحمه الله ايدر اي قرداش صاقين بو طريقه
كيتمه زيرا بو كبر ونفاق ندر ايمدي شريعت حرام ايتديكني حرام ايله
وشريعت حسن كورديكني حسن كوروب ادب اوزره اول انتهى كلام
الشعراوي (آفات لسانك يدنجيسي نميمه دركه تركيده قفوجيلق ديرلر — بيان آفات قفوجيلق
يعني كشفي مكروه اولان شيئي آچمقه ديرلر اما اكثريا مكروه كلامه
سويلنن كيمسه يه اول مكروهي نقل ايتمكه ديرلر بو دخي حرامدر مكر كه
سويلدكجه واول مكروه كلامي اكا بلدرمدكجه بر ضرر ترتب ايليه
واعلاميله آنك دفعي ممكن اوله پس اول زمانده سويلنن كلامي نقل
ايتمك واجبدر تا كه تداركين ايليه اكر ظالم دكل ايسه اكا نصيحت
اولمش اولور وحرام اولماسنه دليل الله تعالى حضرتلرينك * ولا تطع
كل حلاف * آيت كريمه سيدر كذلك * ويل لكل همزة * آيت
كريمه سنده ويل دره سيكه جهنمك شديد عذابي آنده در غيبت
وقفوجيلق ايدنلرك در ديو تنبيه اولنمشدر وصراط سويده ديمشدر
نميمه كشفي مكروه اولان سوزدر كيمدنكه نقل اولنور يا آنك قتنده مكروه
اوله ويا كيمه نقل اولنور ويا اوچنجي كيمسه يه مكروه اوله پس برابردر
نميمه بويله شيئده ديرلر وقوله نقل ايلسه وكنايه ايله پس برابردر نيجه كه
غيبتده بياني كچدي وحقيقتده سري فاش ايتمكدر وحديثده كلمشدر كه
بر آدم بر سوزي سويلديكنده صاغنه وصولنه باقنسه اول سوز امانتدر

مجلسدن

مجلسدن چيقوب فاش اولمق كركدر وحديث شريفده كلمشدر نمام جنته
كيرمزو يوم قيامتده آتشدن ايكي لساني اولور ويحيى بن كثير ديمشدر كه
نمام بر ساعتده اول قدر افساد ايدر كه ساحراني بر ييلده افساد ايده مز
وتابعيندن عبد الله بن مبارك حضرتلري ديمشدر كه سوزي صقلامیوب
قفوجيلق ايدن كيمسه دلالت ايدر كه ولد زنادر الله تعالينك * عتل بعد
ذلك زنيم * قول شريفندن استنباط ايلمشدر كه زنيم دعي معناسنه دركه
نسبي نامعلوم اوغلانه ديرلر شيخ شعراوي رحمه الله ديمشدر كه نمامك
سوزيني قبول ايتمك ودكلهمك كرك زيرا نمامي تصديق ايتمكده نيجه
مفسده واردر اولكي بودر كه عنايت ربانيه سندن رفع اولنور زيرا
نفسك اول نميمه نك نظيرنه حركت ايدر ايكنجي باب حقد وكين فتح
اولسه كركدر واكر اول نميمه يي تصديق ايتمسك ظهور ايتمزدي اوچنجي
بودر كه نميمه بابني فتح ايتمش اولورسك زيرا هر كس كلام طاشيمغه باشلر
وبعض مشايخدن نقل ايدر كه ديمشدر بر آدمه محبت دعواسنده اولان
كيمسه لايقمدر كه غم ويره جك كلامي نقل ايليوب كتوره زيرا دشمنك
غم ويره جك كلامندن انسان محفوظ اولماز وشيخ مذكور دير كه بر دفعه
بر شخص بكا نميمه كتوردي بن بوكا اينانمم ديدم زيرا بن اول آدمله
خوشلق اوزرينه آيرلشم قولاغمله اشتمديكجه اينانمور دكلم نهايت سن
بونده اونور بن بر آدم كوندروب سنك ديديككي سؤال ايلسون اكر
ديدم دير ايسه بزدخي ايناناورز پس اول آدم خجيل اولوب كلام كنديتك
دوزمسي اولديغنه اقرار ايلدي وتوبه ايلديكه من بعد نميمه ايلميه
ديو شيخ مرحوم بو طرزله نميمه بابني سد ايدردي وبنه ديمشدر كه
سوز كتورن كيمسه ديمك كرك يا اعتقادك سنك نيجه در بو دينلان شيئ
بنده وارميدر يوقدر دير ايسه ديمك كرك يا بكا كذبي نيه نقل ايدرسك
كذبي نقل ايتمك مذمومدر واكر وار دير ايسه ياسن كندي يانكدن
بو سوزي بزه ديمك اوليدر (وشيخ افضل الدينيدن نقل ايدر كه ديمشدر
نميمه يي قبول ايلمك نميمه دن بتردر زيرا نميمه روايتدر قبولي اجازت
وتصديقدر (وابراهيم بن ادهم حضرتلري نمامي كورديكنده لا مرحبا

برسول ابلیس دیردی وحدیث شریفده کلمشدرکه * عباد اللهك
شرلیسی انلردرکه قغوجیلغله کزوب دوستلری بری برندن آیره‌لر
وعیوبدن بری اولمغی طالب اوله‌لر كذلك حدیث شریفده رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدرکه * بكا اصحابمدن خیردن غیری خبر
یتشدرمك زیرا بن سورمکه سزه سلیم الصدر چیقه‌یم وکوریشه‌یم *
وبو حدیثك سببی بو اولدیکه بردفعه رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم اصحاب ما بیننده التون قسمت ایلدی بعده سعادت خانه‌سنه
کیردی پس خلائقدن بری ایتدی والله بن قسمته طریق حق مراد
ایده‌مم پس اول وقتکه حضرت فخر عالم علیه الصلاة والسلام طشره
چیقدی اصحابدن بری دیدیکه یا رسول الله فلان کیمسه بو قسمته قائل
اولمیوب شویله دیدی حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
بو کلامی نقل ایده‌نه المکلندی و بیوردی بنده بشرم و بشرکبی غضب
ایدرم و بشرکبی راضی اولورم ایمدی اصحابمدن بكا خیردن غیری
شیء تبلیغ ایلمك دیدی شیخ شعراوی دیرکه بز تجربه ایتمشز اول
کیمسه‌که نمامه قولاق طوته دوشمنی چوق اولور اما نمامی تکذیب
ایده‌نك دشمنی اولماز زیرا البته ناس کشینك یوزینه سوبلنمیجك سوزلری
آردنجه سویلرلر حتی پادشاهك آردنجه دخی ایمدی اول کیمسه‌که
ناس یوزه کلدکلرنده‌کی حالله آردنجه دخی اویله اولمغی طالب اولسه
تحقیق محالی طلب ایدر (ونمامك شرلی اولمسنه دلیلدن بری بو حکایه
درکه تنبیه المغترینده مذکوردر حضرت موسی علیه الصلاة والسلام
عصرنده یغمور یغمامق ایله قوراق واقع اولدیغندن حضرت موسی
علیه السلام اوچ کون دعا ایچون استسقایه چیقوب جمیعا قومیله
تضرع ونیاز ایلدیلر دعاری مستجاب اولمدقده کلیم الله مناجاتنده رب
العزتدن سببنی سؤال ایتدی الله تعالی حضرتلرندن ندا کلدیکه یا موسی
اکر اللریکز دعاده کوکلره یتشور ایسه وکوز یاشکزه غرق اولورسه کز
دخی دعاکز مستجاب دکلدر مادامکه اراکزده نمام کیمسه واردر
حضرت موسی ایتدی یا رب انی بلمدرکه ارامزدن اخراج ایده‌لم

رب العزتدن ندا کلدیکه یا موسی بن نمیمه‌دن قوللریمی منع ایده‌رم
یا اولور میکه نمیمه بندن صادر اوله انجق قومکه امر ایله قغوجیلقدن توبه
ایلسونلر اول دخی ایچلرنده در پس اویله امر ایدوب جمله‌سی توبه
واستغفار ایلدکلرنده رحمت قپولری آچیلوب یغمورلر یاغدی (واخلاق
علائیده دیمشدر قغوجیلغه باعث یا قغوجیلق ایتدیکی کیمسه‌یه بغض
وعداوت یا مجرد قال قیلدن یا اشاغی ویوقاری کلام کتورمکدن متلذذ
اولور وخبث طبع ولوم شانله موصوفدر وبعض اولورکه خبث دنی
ایتدیکی نمیمه‌دن کندیسی دخی ضرر کورمك مقرر ایکن ینه صبر
ایده‌میوب اساس خبثنی بنیاد وکندینك ونیجه آدملرك حالنی افساد
ایدر (امام غزالی ایدر قغوجی سکا بر آدمدن قغوجیلق کتوروب مثلا
فلان کشی سنی سومز وسنك حقکده شویله وبویله دیدی یاسنك
امرکی افساد یا دشمنکله محبت بنیاد ایتمك استر دیسه سکا مقابله‌سنده التی
نسنه لازمدر اولکیسی انی تصدیق ایلمیه‌سك زیرا قغوجیلق ایتمکله فسقی
مقرر اولدی فاسقك کلامی مردوددر ایکنجیسی اکا پند ونصیحت
وقغوجیلقدن منع ونهی ایتمکدر الله تعالی حضرتلری * وانه عن المنکر *
بیورمشدر قغوجیلق ایسه منهی اولدیغنی انکار ایدن یوقدر اوچنجیسی
اکا بغض ایتمکدر زیرا حقك مبغوضیدر دردنجیسی انك قغوجیلغیله
برمسلمه سوء ظن ایتمکدر حالبوکه الله تعالی سوء ظنی حرام ایتمشدر
بشنجیسی انك سوزی حقمیدر دکلمیدر تفتیش وتفحص اولنمامق کرك
زیرا تجسسدر حالبوکه الله تعالی حضرتلری تجسسدن نهی ایلیوب
* ولا تجسسوا * بیورمشدر التنجیسی انك قغوجیلغنی هیچ کیمسه‌یه
حکایت ایلممکدر زیرا کندی دخی نمام اولمش اولور (حکمادن برینه
بر دوستی کلوب فلان کشی سکا شویله دیدی دیجك ایتدی ای برادر
بنی زیارته چوقدن کلمدك ایدی حالا درلو خیانتله کلدك اولا بنم
بر دوستمی بکا مبغوض ایلدك ایکنجی قلبم فارغ وآسوده ایکن وهمله
مشغول وآلوده قیلدك اوچنجی کندیکی بنم قتمده امین ایکن متهم ایلدك
(علمادن بریسی برپادشاهه قغوجیلق ایتدیلر پادشاه اول عالم مذکوره

عتاب ایدیجك انكار ایلدی بكا بونی برمعتمد آدم نقل ایلدی دیجك
عالم ایتدی یاامیر المؤمنین نمام معتمد اولماز خوب دیرسك دیوب اندن
راضی اولوب ونمامه عداوت ایلدی عمر بن عبد العزیزه برآدم كلوب
آخری قغوجیلق ایدیجك بیوردیكه استرسك بوخصوصی تفتیش
ایده لم كاذب چیقار ایسك * ان جاءكم فاسق بنباء * آیتنه مظهرسك
صادق ایسك * هماز مشاء بنمیم * آیتنه ماصدق سك واكراستر ایسك
سندن عفو واغماض ایده لم ایتدی یاامیر المؤمنین عفوایله كه من بعـد
بندن قغوجیلق صادر اولمسون و بعض حكما دیمشلردر كه قغوجیلق
برزهرله طلو چولمكدر سه پایسی كذب وحسد ونفاقدر انك او زرنده
قینار (حكایت ایدرلركه برآدم قول صاتوب عیبی همان قغوجیلقدر
دیرایدی برآدم اختیار ایدوب آلور برقاچ كوندنصكره قول افندیسـنك
خاتوننـه دیركه افندی سنی سومز و برجاریه آلمق استر امابن خواص
نیرنجاته واقفم كیجه ایله یاتورایكن بوغازی آلتندن اوستوره ایله برقاچ
قیل كس كتور بن اكا افسون ایدهیم سكا محبت وتابع اولسون خاتون
عاقله اولمدیغندن كلام غلامه الدانوب دیدیكی نسنه یی ایتمكه قصد
ایدر عبـد دخی افندیسنـه سریجه دیركه بن خاتوندن خارجه میل
وسنی قتل ایدر اكلارم اخشام اویوركبی اول كه حقیقت حاله واقف
اوله سك افندی دخی اویله ایدوب خاتون اوستوره ایله محل ذبحه قریب
اولیجق اری صیچرایوب قالقار وخاتونی بی توقف قتل ایلر بعده عورتك
اقرباسی بی وجه قتله تحمل ایده میوب افندی یی قتل ایدرلر بعده ایكی
قبیله بری برینه خصومت ایدوب محاربه یه مشغول اولدقده نیجه آدملر
اراده مقتول اولدیلر نمامه برعقوبت دخی بودركه اكثری نماملق
ایتدیكی آدملر حقیقت حاله مطلع اولوب ارالرندن عداوت قالقار نمام
جاهل خور وخجیل قالور واصحاب دولت وارباب عزته الزم لازم واهم
مهماتندركه نمیمه یه قولق طوتمیهلر زیرا بو بابی سد ومفسد ومنافق
كلامنی رد ایتمزسك ارباب نفاق سكا هجوم ایلر وارالرنده بغض وشقاقه
دوشمك اولور واول سبله اسباب سعادتی بی انتظام ومختل اولوب

بیان آفات سخریت

بالاخره قصر دولتی منهدم ومایهٔ اقبالی منهـدم اولمق لازم اولور
(آفات لساندن سكزنجیسی سخریتدركه مسخره لق واستهزا ایتمكدر
تركیده یكشالمق دیرلر یعنی تحقیر وتخفیف ایتمك معناسنی متضمندركه
برمؤمنك قلبنی مكسور ومحزون ایدرمعنادر و بوآفت حرامدركه
الله تعالی حضرتلری قرآن عظیم الشانده بوخصوصی نهی ایلیوب
* لایسخر قوم من قوم ولانساء من نساء * بیورمشدر معنای شریفی ارلردن
برقوم برقومی مسخره ایتمسون وعورتلردن بری بریلرینی مسخره ایتمسون
وحدیث شریفده حضرت رسول اكرم صلی الله تعالی علیـه وسلم
* فردای قیامتده ناسی استهزا ایدن كیمسه لره جنتك برقبوسی اچیلوب
بری كل دیوب دعوت ایدرلر تمام زحمت ومشقتله قپویه كلدكلرنده
اول باب قپانوب برغیریسی فتح اولوب بری كل دیودعوت ایدرلر پس
اول قپویه سكردوب كیـدهلر تمام قریب كلدكلرنده اول باب دخی
قپانوب غیریسی آچلسـه كركدر و بومنوال ایله علی الدوام استهزا
اولنسه كرك دنیاده ایتدكلری استهزالری مقابله سنده وآخری حرمان
عظیم ایله پربلا اوله لر * بیورمشـدر و بوخبری مؤید الله تعـالینك
* الله یستهزء بهم * قول شریفیدر واخلاق علائیده دیمشدر استهزا
ایدن آدمك غرضی كاهی ارباب دولتی واصحاب جاه وغفلتی كولدرمك
ومسرور ایتمـك اولور و بواراذل ناس حالیدركه كسب حطام دنیـا
واكل طعـام وحلوی ایچون منعما مغرور مجلسلرینه حاضر اولورلر
وكاهی كبر وسفاهتدن ظاهر وتحصیل خنده ایتمك ایچون بعضیلردن
صادر اولور بوحال غالبا صفت چلبیان سفیه و بزرك زادكان بی عقل
وانتباه دركه جاه آباء وجاهلیهٔ امهات سبیله كوچكلكنده معلم
وادیبه مخالفتله علم وادبدن خالی قالمشدر هر كیمسه كه انك كبی بی ادبلرك
مجلسلرینه مبتلا ومصاحبت ومقارنتلریله پربلا اوله انی استهزا ایتمكله
كندیلره جلب قهقهه وسرور ایدرلر وفلان كشی بی ذوقلندك
دیو فخرلنورلر و بومقوله بی ادب چلبیلرك اكثری اواسط واواخر
عمرنده محزون ومنحوس و برش وافیون استعمالیله احقر نفوس

اولورلر بیت *هر جوانی که بی ادب باشد* کر به پیری رسد عجب باشد*
اما انلرکه عقل وادبله معروف ومردملك حلیه‌سیله موصوف اولالر
نه کیمسه بی استهزا ایتمکله کنهکار ونه کیمسه انلری مسخره ایدمکله
خور وزارا ولورلر وشیخ شعراوی منن نام کتابنده دیمشدرکه جواریمزده
برشخص وار ایدی عادتی ناسی استهزا ایتمك ایدی پس الله تعالی
حضرتلری بونی برمرضه مبتلا ایتدیکه ایاقدن دوشدی وجمله سکرلری
بوزیلوب یاتن یاتمغه مجالی اولمیوب باشی دیزلرینه کتوروب یوماق
اولمش ایدی بوحال ایله وجودی قورویوب اولدی واوزاتمق ممکن
اولمیوب بوهیئتله دفن ایلدیلر شیخ رحمه الله دیرکه موتا احوالنه واقف
اولمغه باشلدیغم وقتده بوکیمسه یی کوردم ودیدم الآن سن اویلجه
کتوررم مبسین بلی دیدی بوهیئتده حشر اولنسم کرك دخی اکثریا
سنی وشیخ شعبی استهزا ایتدیکمدن بومحنته کرفتار اولدم پس شیخ
شعراوی دیرکه شیخ شعبیه بواحوالی بیان ایتدیکمده صحیحدر دیدی
زیرا هر صباح اشدیغمده توکوروب اوزریمه بلغم براغوردی بومرتبه
استهزاسنی نهایته کتورمشیدی انتهی کلام الشعراوی (آفات لسانك

بیان آفات لعنت

طقوزنجیسی لعنت درکه الله تعالی حضرتلرینك رحمتندن ایراق
ایتمکه دیرلر اللهك بومعنا یه لعنتی برمعین شخصه ایتمك جائز دکلدر
مکرکه موتی کفراوزرینه ثابت اوله ابوجهلك اولدیغی کبی اما عموم اوزره
کفاره لعنت ایتمك جائزدر تعیین بولنمدیغندن اوتوری اما اولاسی اسانی
اوکرتمك ایچون ابلیسه دخی علیه ما یستحق دیمك اولیدر وحیوانات
وجمادادن برشیئه لعنت ایتمك جائز دکلدر زیرا حدیثده بته وبرغوثه
لعنت ایتمه‌دن نهی اولنمشدر پس اول دلیلله جمله‌سی ممنوعدر وحضرت
پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدرکه لعن مؤمنك قتلی کبیدر
وبرحدیثنده مؤمن اولان کیمسه طعان دکل ولعان ونامعقول سویلجی
دکلدر وبر روایتده لعنت ایدیجیلر شهید اولمازلر ویوم قیامتده شفیع
اولمازلر وبر روایتده کلمشدرکه چون مؤمن برشیئه لعنت ایلسه اول لعنت
سمادنیایه چیقار پس قپولر قپانوب آنده یول بولمیجه یره دونرانك دخی

قپولری بسته اولمغله صاغه صوله طولا نور لعنت اولنان شی اهل
اولمازسه ینه قائلنه دونر ایعدی اولی اولان بودرکه اهلنه دخی لعنت
ایلمیه اما اکر بروصف عام مذموم اوزرینه لعنت ایدرسه جائزدر زیرا
حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلام بویوزدن برقاچ طائفه یه
لعنت ایلمشدر بری الله تعالی حضرتلرینك غیری یه قربان بوغزلیه نه
مثلا برپادشاه بردیاره کلدیکنده یا بر ولی نك قبرنده زیرا الله نیت
اولمامش اولور پس لعنت بونك کبی ایشی ایلین طائفه یه مذکوردر
وبری باباسنه اناسنه لعنت ایدن کیمسه یه وخرسوزه وحرامی یه معین
اولوب یتاق اولانه وایکی طپراق مابیننده سینور علامتلرینی تغییر ایدنه
وآکل ربایه ووکیلنه وکاتبنه وشاهدنه وقولنه اکنه ایله وشم ایدوب
مرکب کبی سیاه شی قویوب دورتنه ودورتلنه ومانع زکات اولانه دخی
حله ایدنه وحله ایتدیرنه وکفن صویوجی اره وعورته وکندیندن
استکراه ایدن قومه امامت ایدنه وزوجنك شرعه موافق اولان یرده
رضا سین کوزلمین عورته وازانی اشتدکده اجابت ایتمیانه وراشی
ومرتشی یه وکندیچون ویا غیریچون خمر صقنه وصقدیرنه وایچنه
وساقیسنه وطاشیوب کتورنه وکتوران آدمه وصاتجیسنه والیجیسنه
وباعثلایجیسنه والانه وثمنن ینه حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلام
بونلره لعنت ایلمشدر بوایشلرك جمله‌سی شرعا مذموم اولدیغندن
اوتوری وبولعنت ابرار مرتبه‌سندن طرد ایچوندر رحمت حقدن طرد
معناسنه دکلدر زیرا اکا مستحق اولان کفاردر مؤمنلر ایسه بوایشلری
وجوده کتورمکله مذهبمزده کافر اولمزلر معلوم اولدیکه باغ دیکنه
لعنت اولنماعشدر ودکه‌سی مباحدر کراهت دخی یوقدر اشباه نظائرده
دیمشدرکه برآدم باغ غرس ایلسه اکر نیتی تحصیل خمر ایتمك ایسه
مکروهدر واکر مرادی خمر ایتمك دکلسه مکروه دکلدر اسرسه تحصیل بها
ایچون باغ صاتمق نیتنه دیکسون ویاخود کندی لوازم شرعیه‌سیچون
خرج ایتمکه دیکسون قایرمز مقصودی نه اولدیغنه نظر اولنور *الامور
بمقاصدها* قاعده‌سنه بناء قلنان مسائلدندر واخلاق علائیده

امام غزالی رحمه الله دن نقل ایدرکه لعن اوج مرتبه در اولکی مرتبه
اولدرکه لفظ اعم ایله* لعنة الله علی الکافرین* دیمک کبی ایکنجی مرتبه
لفظ اخص ایله* لعنة الله علی الیهود والروافض* کبی اوچنجی مرتبه
اولدرکه لفظ معین ایله* لعنة الله علی ابی جهل* دیمک کبی اولکی مرتبه
وایکنجی مرتبه جائزدر لکن فرق مسلمین دن اهل بدعت حقنده دیمک
مخوفدر اوچنجی مرتبه اکرشر یعتده کفرله ختم اولدیغی ثابت ایسه
فرعون وابولهب وابوجهل کبی لعنت جائزدر والا اکراحیادن ایسه
یهودی معین کبی جائز دکلدر زیرا کفرله ختم اوله جغی معلوم دکلدر
اموادن ایسه ایلمک اولیدر شاید ایما نله عمری ختم اولمش اوله اقل
مایکون عبث قسمندن اولور حتی برکیمسه ایلبسه دخی لعنت ایتسه
ترک واجب ایتمش اولماز پس لعنت بدلی تسبیح وتهلیل ایلسه ثوابلو
دخی بولور یزیده لعنت ایتمک دخی بویلدر زیرا یزید قتل حسین واهل بیته
امر ورضا ویردیکی مقرر دکلدر ایتدیسه دخی شاید که توبه ایتمش
اوله عم نبی حمزه رضی الله عنه قتل ایدن وحشی رضی الله عنه ایمانه کلوب
توبه سی قبول اولدی وبالجمله لعنت ایتمکده ضرر یوق ایتمکده خطر
واردر پس ترکی افضل وآنک بدلی تسبیحه مشغول اولمق اکلدر زیرا
لعن یزید واجب ومندوب دکلدر بلکه احتمالی عدم جواز در پس
لسانی لعنه معتاد ایتمیوب روا فضه تشبه ایتمکدن نفسنی بعید ایتمک
اولیدر وافضلدر

بیان آفات سب وشتم

(آفات لساندن اونجیسی سب وشتم در یعنی سوکمکدر
اکرسوکدیکی الفاظی کذب ایسه حرامدر اما اکرکذب دکلسه دخی
بهرحال عقلا مذموم وشرعا حرام وصاحبی ملومدر وبونک سببی
خبث طبیعت ودنائت وخباثت جبلتدر وحدیث شریفده کلمشدرکه
برکیمسه برقرداشنه بره کافر دیسه تحقیق ایکیسندن بری کفره یراشور
یعنی اکر دیدیکی کبی کافر ایسه یرنده در اما دکل ایسه کندی کافر اولور
حتی برکافر اصلی کافر دیو چاغرلمادن الم چکرسه کافر دیمک جائز
دکلدر وبرحدیث شریفده حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلام
دیمشدرکه مسلمی سب ایتمک فسقدر وقتلی کفردر وحدیث شریفده

کلمشدر برکیمسه آخری سوکدکده آخر دخی سب ایتدیکنی دوندرسه
وبال سبه ابتدا ایدنه در مادامکه اولکی نک سبندن آشیرمیه اما اکر
تجاوز ایدرسه اکا دخی وبال اولور وبوقارشولامق جائز اولان کلمه
بره احمق مقوله سی کلامده در اما برآدم برآدمه یالوطی ویازانی مقوله سی
کلام دیسه قارشولمق جائز دکلدر زیرا ایکیسنده آثم اولور اکرچه
مبتدینک کناهی اکثر ایسه ده پس برآدمی سوکدکلرنده لازم اولان
بودرکه یاصبر ایلیه قارشولمیه ویاعفو ایلیه یاخود قاضی یه دعوت
ایلیوب حقندن کله ویاجاهل مقوله سی کلامله سب ایتدکده قارشولیه
اماصبر ایتمک وهیچ بروجهله قارشولمامق افضل مرتبه در ملائکه آنک
طرفندن سویلدیکن رد ایدرلر نتکیم روایتده کلمشدر بردفعه حضرت
ابابکری صحابه دن بری سب ایتمکه باشلدی ابوبکر سکوت ایدوب
براز زمان صبر ایلدی وحضرت رسول الله علیه الصلاة والسلام انده
موجود اولوب باقوب کورلردی بعده ابوبکر اول سوکن آدمک کلامنی
رده باشلدی حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلام همان الم زده
اولوب قالقوب یورودی ابوبکر ایتدی یارسول الله نیه کیتدیکز
بوآدم بنی سب ایده طورر کن طوردیکز حضرت رسول علیه الصلاة
والسلام ایتدی سکوت ایدر کن یانکده برملک وار ایدی اول آدمک
سوکدوکن کندینه رد ایدردی انکیچون کوردم حالا سن رد کلامه
باشلدیغک کبی ملک کیدوب یانکه شیطان کلدی انکیچون قالقوب
کیتدم دیدی واخلاق علائیده ابراهیم مشیره دن نقل ایدرکه دیمشدر
دیلی مردار اولوب سوکوشمکه معتاد ایدن کیمسه یوم قیامتده کلب
صورتنده حشر اولنور وبو اثر محتاج بیان ونظر دکلدر زیرا آدمی هرنه
خلق خبیث وسیرت مذمومه اوزرینه اولورسه فردای قیامتده برحیوان
شکلنده بعث اولنورکه اول صفت انده غالبدر وبوخصوصده
احادیثدن صراط سویده مذکور اولاندن بری بودرکه حضرت محمد
علیه الصلاة والسلام بیورمشدر برکیمسه برمحصنی یابرمحصنه یی سوکسه
یوم قیامتده وادی خبالده جسر قلنور وبوبر وادی درکه جهنمده

یاتان آدملرك ایر یکی آنده آقارحتی کافری و یاکوله سنی وجاریه سنی
برکیمسه زنا ایله سوکسه حرامدر تعزیری موجبدر عبده وجاریه یه
بیان آفات فحشیات
افندیسیله مرافعهٔ شرع اولمق واردر (آفات لسانك اون برنجیسی
فحشدرکه ذکری قبیح اولان شیلری عبارت صریحه ایله ذکرایده سن
و بوجماع الفاظنده وقضاء حاجت سوزلرنده جاریدر وحاجت
اولمدقجه مکروهدر مکرکه غیری وجهله سویلکله مقصود فهم اولنمیه
امام غزالی رحمه الله ایدرکه فحشك حقیقتی وحدی اولدرکه امور
قبیحهٔ الفاظ صریحه ایله که اهل فساد ارasنده معروف واهل صلاح
اندن منفوردر ذکرایلیوب کنایت ورمزله سویلیه کذلك تبول
وتغوط لفظ صریحله ذکراولنمق فحشدر وقرآن عظیمده جماعدن
مس ولمس ودخول وصحبتله تعبیر بیورلدیغی بوادب رعایتی ایچوندر
و بومقوله الفاظ صریحه اکثریا فحش وشتم صددنده ذکراولنور
ونسا وحرم دخی مجالسده اسملری ذکراولنمیوب کنایت رمزله اکلمق
کرك فحشك سببی یا اذای غیریدر ویا اختلاط فساق سببیله
لسانی فحشه معتاد اولمقدر علاجی قبحنی تذکر واحادیث اثاردن
آفتنی تفکر ایتمکدر ادب اولان بودرکه دأب صالحین اوزره کنایه ایله
سویلیه لر وجماعده یقینلق ایتدی واعضاء عوراتی تعبیرنده اودیری
دیمك کبی بومقوله کنایه ایده لر اما سالك طریق حق اولانه لازم اولان
بودرکه کندینی سب ایلسه لر متألم ومضطرب اولمیوب صبر وتحمل
ایلیه نتکیم منده ذکرایدرکه شیخ احمد رفاعی یولده کیدرکن برشخص
آردندن کندیسنی وافر سوکوب لعنت ایلدی یاننده اولان خادمی
شیخه ایتدی یاسیدی اشتمیورمیسن که سکا اول شخص نه دیدی شیخ
ایتدی انك صفات ذمیمه سی نفسنده برصورت بغلمشدر اول صفاتی
سب ایده یور الحمد لله بنده ایسه اول صفات یوقدر و بونی شیخ
حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلمك کلامندن آلمق احتمالی
وارکه رسول الله علیه الصلاة والسلامی قریش کفره سی سب ایتدکلرنده
دیرایمش قریش قومی مذمومی ذم ایده یورلر بن ایسه محمد بن عبدالله

ورسول اللهم ذم اولنان بن دکلم زیرا ذات پاکی صفات محموده ایله مزین
ومحمد وحدر اول قوم کندی جهالتلرندن ناشی صفات ذمیمه لری صورتن
سب ایدرلر مذکور شیخ احمد رفاعی کندینی سب ایدن مشایخك
النی اوپرایدی و بعض شیخ کندینه مکتوب کونده روب بره ملحد بره
زندیق دیو مکتوبنده یازمشلرایکن اصلا الم چکمیوب کتورن آدمه
بخشیش دخی و یرمش وسوکن شیخه هدایا کونده ررمش بو سببله شیخ
احمد قدر ومقامده ترقی ایلمشدر حتی دیمشدرکه اول عصرده
بربوز ینك قطب الاقطابی اولدیغندنصکره کوکلرك قطبلغنه انتقال
ایلدی و یدی کوکلر ایاغنده برخلخال کبی ایدی و بومرتبه یه نائل
بیان آفات طعن وتعییب
اولدیغی کندینی خور وحقیر طوتمسی سببیله در (آفات لساندن اون
ایکنجیسی طعن وتعییب ایتمکدر الله تعالی حضرتلری بوخصوصده
* ولا تلمزوا انفسکم * قول شریفیله نهی ایلمشدر وحضرت حبیب
الله علیه الصلاة والسلام بیورمشدرکه * برکیمسه برقرنداشنه برکناهی
عیبله عیبلسه اولوب کتمیه مادامکه اول عملی اشلمدکجه و بوطعن
وتعییب شئامت خلقندن ناشیدر وصراط سویده حدیث شریف
نقل ایدوب دیمشدر * لا تظهر الشماتة لاخیك فیرحمه الله ویبتلیك *
معناسی قرنداشکك برذنبنی کوروب اکا سوینوب کولمه زیرا الله تعالی انك
توبه سین قبول ایتمکله اکا رحمت ایلروسن نفسکی تزکیه ایتمکله
اول ذنبه مبتلا اولورسك (وهرون علیه السلام شماتتدن خوف
ایلیوب حضرت موسی علیه السلامدن رجا ایلمش ودیمشدر لا تشمت
بی الاعداء) یعنی بنی انجیدوب دوشمنلریمی بکا کولدرمه دیمکدر (آفات
بیان آفات صاغو صاغمق
لسانك اون اوچنجیسی صاغو صاغمقدر بو دخی حرامدر حقنده رسول
اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر * صغو صغان کیمسه توبه
ایتمدن اولورایسه یوم قیامتده وجودی اویوزلنوب اوزرینه قطراندن
برکوملك کیدیررلر و برحدیث شریفده ایکی شئ ناس ارasنده کفردر
بری نسبه طعن ایتمك و بری میت اوزرینه صغو صاغمق ونیاحت
قیلمقدر میت ایچون طعام و یرمك وضیافت ایتمك جریر بن عبدالله دن

روایت صحیحه ایله کلمشدر که دیمشدر اهل میته جمع اولمغی وانلرك
طعام قایرملرینی بزنیاحت حرامدن عد ایدردك تنکیم جلاء القلوبده
بيان آفات مراء وطعن
مذکوردر (آفات لسانك اون دردنجیسی مرادر که غیرینك کلامنده
برخلل بولغله اکا طعن ایلمکدر یا عربیت جهتندن کلامك لفظنده
یا معناسنده یاخود متکلمك قصدنده مثلا دیمك کبیکه بو کلام کرچك
حقدر ولکن سنك مرادك بونك خلافیدر اماانده تحقیر غیردن واظهار
کیاستدن غیری برشی اولمسه حرامدر پس مؤمنه لایق اولان بودرکه
برکلام اشتدکده اکر حق ایسه تصدیق ایلیه واکر باطل ایسه
وامور دینه متعلق دکلسه سکوت ایلیه واکر امور دینه متعلق ایسه
وسوزینك قبول اولمسین رجا ایدر ایسه انکار ایدوب بطلانتی اظهار
ایلیه امارفق ولطفله دیه که تنکیم سرور کائنات علیه افضل الصلوات
بیورمشدر * برکمسه مجادله وخصومتی حق کندی النده ایکن ترك
ایلسه جنتك اورته یرنده اکا بر بیت بنا اولنور وبرکمسه که حق النده
دکل ایکن ایتدیکی خصومتی ترك ایلسه اکا جنتك کنارنده بر بیت بنا
اولنور وبرکمسه که خصومت عادتی اولمیوب حسن خلق صاحبی
اولسه جنتك اعلاسنده اکا بر بیت بنا قلنور وبر روایتده بیورمشدرکه
عبدك ایمانی کامل اولماز مادامکه مجادله یی ترك ایتمیه اکر اهل حق
ایسه ده وبر حدیث شریفده دخی بیورمشدرکه مؤمن قرنداشك ایله
خصومت ومجادله ایلمه واطیفه ایلمه وخلافنه کیده جك وعده یی
بيان آداب مهم جدا
دخی ایلمه * واصول اربعینده دیمشدرکه ایلك کلامنه دخل وتعرض
ایتمنك سببی کاهی اظهار فضل ایچون اولورکه رعونت طبعدن ناشیدر
یاخود برخصلت سبعیتدرکه غیری کمسه نك نقصانتی ارایوب عرضنی
هتك ایچوندر (اخلاق علائیده دیرکه برآدم برمجلسده خطا سویلسه
یا لفظ جهتندن یا معنا جهتندن اول مجلسده انی تخطئه وموضع
خطاسنی بیان وصوابه ارشاد ایلمیه زیرا هم سندن بی منت تعلم ایدر
همسکا عدو اولور (آفات لسانك اون بشنجیسی جدالدر وجدال
مذهب اثباتنه متعلق اولان یرده در پس اکر مجادله ایدنك مرادی

خصمی

خصمی عجابده قیوب کندینك فضلنی اظهار ایتمك ایسه حرامدر
بلکه بعضیلر قتنده کفردر حدیث شریفده بیورلمشدر * هدایتدنصکره
هرقنغی قوم ضلالته دوشمش ایسه جدالری سببندن دوشمشلردر *
اما اکر مجادله دن مرادی حقی اظهار ایسه جائز بلکه مندوبدر لکن حقی
بيان آفات خصومت
اظهار ایچون مجادله فی زماننا نادردر (آفات لسانك اون التنجیسی
خصومتدرکه کلامده لجاج وعناددر تاکه برآدمدن مقصودی مال
ویا برحق تحصیل ایدوب حقلاشه پس اکر خصومتی باطل ایسه
یاخود ایلك وکیلی اولوب بلا علم دعوی ایدر ایسه یاخود خصومنه
اذا ویره جك کلاملر قارشدیرمق کبیکه اثبات اکا محتاج دکلدر یاخود
خصومت خصمی قهر ایچون وعرضنی کسر ایچون اولورسه بو جمیع
صورتده حرام اولمش اولور واکر بو امور دن خالی اولور ایسه بودخی
قتی نادردر بو صورتده جائزدر الکن ترکی اولیدر مادامکه خصومتسز
وجوده کلمك ممکندر حدیث صحیحده کلمشدرکه * ان ابغض الرجال
الی الله الالد الخصم * یعنی الله تعالی حضرتلرینه رجالك اك مبغوضی
زیاده خصومت ایدن کمسه در وبر روایتده دخی کلمشدر * کفی بك اثما
ان لا تزال مخاصما یعنی سکا وبال یوندن کافیدر دائما خصومتده اوله سك
وبر روایتده دخی کلمشدر * برآدم برخصومته علمی یوغیکن مجادله
ایلسه الله تعالینك غضبنده اولور مادامکه مجادله سندن واز کچمیه
(اخلاق علائیده دیمشدرکه بعض آدم محضا غلبه واذلال خصم
ایچون خصومت ایلر حتی خصومتی تمام حاصل واول نسنه کندینه
واصل اولدقدنصکره قبول ایتمیوب آخره ایثار واعطا بلکه یبانه رمی
والقا ایدر ومقصودم اکا غلبه در یوخسه مال دکلدر دیر بو خلق
خبیث وفعل باطلدر وبو مقوله خصومته مباشرت ایدن احمقدر
وجاهلدر موجبی ترفع وتکبردر وخصومت دنیاده موجب تشویش
خاطر وتفرقهٔ حال وآخرتده مؤدی عذابی انکاردر وترکی دارینده
بيان آفات ايرلامق
حضور سلامت وسعادتدر (آفات لسانك اون یدنجیسی ایرلامقدر
وایرلامق مذموم اولدیغنه قرآن عظیمده دلیل * ومن الناس من یشتری

اهو الحديث* آيت كريمه سيدر وحضرت رسول اكرم صلى الله تعالى
عليه وسلم ابن مسعود رضى الله عنه روايتنده بيورمشدر* غنا يعنى
ايرلامق نفاق بتورر صو بقله يى بتورديكى كبى وابو امامه رضى الله عنه
روايتنده دخى بيورمشدر هرقنغى رجل كه ايرلامغله اواز قوبويره الله
تعالى حضرتلرى ايكى شيطان كوندوروب اموزلرى اوزرنده اوتوررلر
واوكچەلر يله ايرلايانك سينه سنه چارپارلر تا ايرلامقدن واز كانجيه دك
فارغ اولمزلر (تاتار خانيه نام كتابده ديمشدركه غنا جميع اديانده
حرامدر كذلك امام محمد زيادات نام كتابنده بزم قتمزده واهل كتاب
قتنده تغنى معصيتدر ديمش حتى ظهير الدين مرغينانى ديمشدركه
زمانه مزك ايرلامق شكلنده اوقيان قراسنه برآدم قراءتى قتنده تحسين
ايلسه كافر اولور وجهى بودر كه ناسه ايرلامق اجماع امتله حرام
اولديغندن اوتورى حرمتى قطعيدر ايمدى حرام قطعى يى تحسين
ايدوب ايو كوزل ديمك كفردر كذلك قطعى قبيح اولانى تحسين ايتمك
كفردر هدايه وذخيره صاحبلرى ايرلامق كناه كبائردندر ديديلر وزمانه
صوفيلرينك مساجدده اهل هوا تازه لره اختلاطيله اذكار واشعارده
ايتدكلرى تغنى حرام قطعى اولان تغنى قبيلندن اولوب بلكه عبادت
نيتيله ايتدكلرى يچون هر تغنى حرامدن اقبحدر اما كشى تنهايرلرده
وحشتى دفع ايتمك ايچون ايرلامق اشعارله كذلك بيراملرده ودوكونلرده
چالغوسز ساده جه اشعارله ايرلمه ده علمادن اختلاف ايلمشلردر كيمى
جائز وكيمى جائز دكل ديمشلر بو عصرلرده مطلق منع اولنمسنه قرار
ويرمشلردر اما اشعاردن غيرى قرأن ايله ويا ذكر الله ايله ويا دعا ايله
تغنى ايلمك لحن حرامى مقتضى اولديغندن اوتورى حرام اولمشدر
(امام نووى تبيانده كتاب حاويدن نقلا ديمشدر الحان موضوعه ايله
قراءت اكر لفظ قراءتى صيغه سندن اخراج ايدرايسه بعض حركه يى
ادخال و بعض حركه يى اخراجله ياخود بعض كلمهٔ ممدوده يى قصرله
ومقصوره يى مد ايلمكله ياخود از كيدن لفظ فهم اولنميوب معنى
ويولميه بو قراءت حرام اولوب اوقيان كمسه انكله فاسق ودكليان

آثم اولور زيرا قرأن عظيمى نهج مستقيمندن اكرى طرزه قومقدر
الله تعالى قرأن عظيمى اكريلكدن تنزيه ايليوب* قرأنا عربيا
غير ذى عوج* بيورمشدر وحديث شريفده* اقرؤا القرأن بلحون
العرب واصواتها واياكم ولحون اهل الفسق ولحون اهل الكتابين
فانه سيجئ بعدى قوم يرجعون بالقرأن ترجيع الغناء والرهبانية والنوح
لايجاوز حناجرهم قلوبهم مفتونة تعجبهم شانهم* ديمك اولور كه
قرأن عظيمى عرب الحانيله واصواتيله قراءت ايدك اما اهل فسقك
واهل كتابك رهبانى الحانندن صاقنك زيرا تحقيق بندنصكره برقوم
كله كه قرأن عظيمى ايرلمه از كوسيله ورهبانيت وصاغو صاغمق
اوازه سيله اوزادوب اوقيالر اما بوغازلرندن آشغى كوكلرينه حكمنك
تأثيرى يوقدر قلبلرى مفتون اولوب كندى شانلرينده مغرور
ومسروردرلر وفقها كلامنده دليللردن برى بودركه امام بزازينك
قوليدر قرأن عظيمده لحن ايتمك حرامدر ومعصيتدر وتالى وسامع
آثملردر وامام زيلعى رحمه الله تعالى ديمشدر قرأن عظيمده ترجيع
ايتمك يعنى محلسز اوزاتمق حلال دكلدر وانكله اظهار شوق ايتمك
وانى دكلمك كذلك حلال دكلدر زيرا فاسقك فسقلرى حالنده اولان
تغنيسنه تشبه واردر اما حسن وجمال صاحبى اولان ساده رو تازه نك
حسن صوتله قراءتى دكلمك جائز دكلدر كركسه قراءتنده لحن
وترجيع ايلمسون كرك ايلسون زيرا اهل هوانك صفات مذمومه سنى
تحريك ايدر وشهوت طريقيله اولنجه نظر دخى حرام اولور حالبوكه
قراءتى اشتدكده نظر ايتمك مقرردر عيون نام كتابده بويله ذكر ايدر
حتى ابن امير حاج مدخل نام كتابده ديمشدركه (ويجب على حاكم
البلدان ان يمنع الامرد صبيح الوجه من القرأة برفع الصوت فى المحافل
والمجالس خصوصا اذا كان حسن الصوت فانه سبب لفتنة عظيمة
لاهل الهوى والفسقة كما هو مشاهد فى زماننا) معناسى بودركه
شهر حاكمنه واجبدر كه محفللرده ومجلسلرده يوزى كوزل تازه
اوغلنجقلرى رفع صوتله قرأن اوقومادن منع ايده لر خصوصا صوتى

دخی کوزل اولورسه زیرا اهل هوانك و فسقه نك فتنهٔ عظیمه سنه
سببدر نتکیم زمانه مزده مشاهده اولنمشدر ایمدی بو هیئتله اولان
تازه لر قرآن اوقومق جائز اولمدقجه صوفیلر مجلسنده الهیات نامنده
اولان اشعاری اوقویان تازه ذاکرلره نوجهله جواز کوستررلر
(انك ایچون مشایخ سلف مجلس سماع ایچون برقاچ شرط یازمشلردر بیان شرائط جواز سماع
بری بودرکه ذاکرك سماعنی دکلیان کیمسه کندی نفسندن
واحوالندن ومعاملاتندن غائب اولوب یوسف علیه السلام
مشاهده سنده حیران اولان خواتین حالنده اولمق کرك صوفیلر
بو مرتبه یه فنا مرتبه سی دیرلر ایکنجی شرطی بودرکه بر مکانده
اوله لرکه اجنبی کیمسه لر انلره مطلع اولمیه اوچنجی شرطی ذاکر
تازه اولمیه واجرتله اولمیه دردنجی شرطی ابناء دنیادن و یکنلردن
کیمسه صوفیه اراسنده قارشمش اولمیه بشنجی شرطی نسا
طائفه سندن ایراق اوله بو شروط بولندقده علماء ظاهر وباطن
قتنده سماع مباح اولور بو زمانه ده ایسه بو حاللر بولنمق هیهات
هیهات حالبوکه جنید بغدادی سماعدن توبه ایتدیکی مقرردر
کذا فی العیون کلدك طریقت کلامنه (برسؤال مقدره جواب ویروب
دیمشدر اما حدیث شریفده *من لم یتغن بالقرآن فلیس منا* بیوردیغنك
معناسی اول دکلدرکه قرآنله تغنی ایتمك سنت اوله بلکه قرآنله
جهر وآشکاره ایتمکه محتاج اولان پرده فصاحتله اظهار ایتمکدر یاخود
معناسی قرآنله اشعاردن واحادیث ناسدن استغنا ایتمك معناسنه در
یاخود تجوید وترتیلدر زیرا قرآنك زینتی اولدر وابو عبید رضی الله عنه
بو حدیثك معناسنده دیمشدر برآدمه قرآن ویریله وانکله غنی اولدیغنه
راضی اولمیه سنت نیتیله عامل اولانلردن دکلدر زیرا بر غیری حدیث
شریفده کلمشدر حامل قرآنه لایق دکلدر اهل ارضدن بر کیمسه یی
کندودن غنی کوره واکر جمیع دنیایه مالك اولسه ائی قرآن یانده کوزدن
کوکلدن براغوب قرآنله مستغنی اوله (واخلاق علائیده دیمشدرکه
صوت طیبك استماعی اجماعا حرام دکلدر مثلا حسن صوتله قرآن

عظیم تلاوت اولنسه ولحن وفساد اولماسه مباح بلکه مندوب
ومستحسندر اما غنای مشهوردرکه نغمات وترنمات ایله اشعار اوقمدر
ائمهٔ حنفیه نك جوابلری بووجهله درکه اکر دفع وحشت ایچون
همان کندویه اشتدرمك ایله غنا ایدرسه بعض مشایخ قتنده جائز
وبعض زهاد اصحابدن واقعدر اما غیریلره لهو ولذت ویرمك یا اخذ مال
ایچون اولورسه حرامدر اکثر فقهانك کلامی بودر وبعض فقها وکافهٔ
متصوفه جمله دن امام غزالی رحمه الله غنا وسماع جائزدر مادامکه
نای وچنك مقوله سی یانجه اولمیه دیرلر اما بش شیدن بری عارض
اولیجق سماع وصوت طیب حرام اولور بری صوت اجنبیه خاتون
وغلام صاحب جمال دخی بو حکمده در ایکنجیسی عارض آلت فسق
ولهوه مقارن اولمغله پولسز دفدن غیری اوچنجیسی اشعارده فحش
وهجو مؤمن اوله یا خاتون اجنبیه ویا غلام انده تصریح اولنمش اوله
دردنجی عارض مستمعده شهوت وهوا غالب اوله کرکسه شخص معین
محبتنه کرفتار اولسون کرکسه اولمسون بونلره کوره الغناء رقیة الزنا
دینمشدر بشنجی عارض مستمع عوامدن اولمیه زیرا تحریك هوا اولمزسه ده
مباحه اشتغال مداومتله صغیره اولور پس بو عارضلر اولمدقجه امام غزالی
رضی الله عنه که شافعی المذهبدر سماع وغنای جائز کورمشدر ینه
اخلاق علائیده دیمشدرکه صوت موزون اوچ قسمدر بریسی انسان
بوغازندن چقاندر ایکنجیسی حیوانات بوغازندن چقاندر بلبل وقمری
کبی اوچنجیسی جماداتدن حاصل اولاندر چنك وعود کبی قسم ثالث نص
شارعله حرامدر وایکنجیسی مباحدر واولکی قسمنك شانندن اخلاق
بیان اولندی وجائز کورنلرك شروطی بلدورلدی وانك عهده سندن
کلمك بو عصرده ممکن اولمدیغندن امام برکلی بو عصرده مطلق
غنا بابنده منع لازمدر دیو تحریر ایلدی آفات لسانك اون سکزنجیسی
افشای سردر یعنی کزلیجه قصد اولنان ایشی سویلمکدر سرور کائنات
علیه افضل الصلوات بیورمشدرکه مجلسلر امانتله اولمق کرك الا اوچ
بیان افشاء سر مجلس امانتله اولمز بری اولدرکه حرام قان دوکله ایکنجی فرج حرامده

تصرف اولنه اوچنجی بغیر حق مال صاحبندن کسیله وابن مسعود
حضرتلری بیوردی ایکی کیمسه بر مجلسده بربرندن امین اولمق اوزرینه
اوتورسلر حلال اولماز که بری برینک سرینی فاش ایلیه لر وابوسعید
رضی الله عنه روایتنده حضرت پیغمبر صلی الله علیه وسلم بیورمشدر که
یوم قیامتده منزلت جهتندن شر ناس اول کیمسه درکه زوجه سنه
یقین اتق ایتمکله اولاشه بعده بری صاحبنک سرینی فاش ایلیه معلوم
اوله که بر مجلسده واقع اولان و یا سویلنن شیئی اگر افشاسی مکروه
اولوب شرعه مخالف اولمزسه انی کتم ایتمک لازمدر واگر شریعته
مخالف اولوب حق اللهده واقع اولسه وحد تعزیر کبی بر حکم شرعی
اکا متعلق دکلسه کذلک کتمانی لازمدر اگر حد شرعه متعلق اولورسه
بینه افشا ایتمکده وایتمامکده مخیرسن اما ستر ایتمک افضلدر مثلا بر آدمی زنا
ایدر و یا شرب خمر ایدر کورسک انلرک حقندن کلمک ایچون شهادت
ایتمکدن ستر افضلدر واگر شریعته مخالف اولان برده حق عبد اولسه
پس اگر افشا ایتمکده بر کیمسه نک ضرری مقرر اولسه یاخود قصاص
وضمان کبی بر حکم شرعی ضایع اولمق احتمالی اولسه پس غیری یوزدن
بلمدکده سکا اعلام واجب اولور واگر طلب اولنورسه شهادت دخی
واجبدر اما اگر بو یله حق عبد اولان برده غیری یوزدن بلمک وغیریلرک
شهادتیله مصلحت بتمک ویا شهادتنه کیمسه طالب اولمق واقع اولورسه
بینه کتم ایلمک افضلدر اخلاق علائیه ده دیمشدر که بر شیئک که افشاسنده
برقرداشک متأثر ومتضرر اوله انی سویلمک خیانتدر بعض اخباره
صدیق بر سوز سویلدیکه اسراره متعلق ایدی بعده صوروب اول سری
کتم ایلدکمی دیدی لا بلکه اونتدم دیدی بورادن دیمشلردر که صدور
الاحرار قبور الاسرار شیخ شعراوی منن نام کتابنده دیمشدر که بو بر
زماندر که حضرت رسول الله علیه الصلاة والسلام معاصی وفتنک
وکثرت زنا ولواطه نک وقتلک وشرب خمرک وغیرینک کثرتی اولاجغندن
خبر و یروب بیان ایلمشدر ایمدی لازم اولان بودر که معاصی بی آشکاره
ایتین کیمسه لرک عیوبنی تجسس ایتمیه لر زیرا افشا ایتمک جائز دکلدر

مکر که بر مصلحت شرعیه مقتضی اوله ای برادر کیمسه نک سرینی افشا
ایتمه اگر قتی خالص دوستکه دخی اولورسه زیرا اگر اول دوستک عقلیده
سادجه اولورسه هر کسه دویوردر واگر کامل ایسه بعض ناسه
سویلیوب کتمانله امر ایلر اول دخی بریارانه سویلیوب افشا ایتمه سنه
امر ایدر بو حال ایله بتون شهره یایلور وکاهی اولورکه بو یله سرک اصلی
اولمیوب سوء ظندن و یا بر فاسق دوشمندن اشتمکله فاش اولور اجتناب
لازمدر ینه دیمشدرکه توحیده ودقایق شریعته متعلق اولان اسراری
طول امتحاندنصکره اهلنه اعلام ایتمک کرک یوخسه خلق قتنده
مرتبه کوزلین کیمسه یه اسرار بلدرمک جائز دکلدر زیرا علم حکمتندر
حکمت ایسه اول قلبه کیرمزکه آنده حقک غیری رعایت اولنه وحدیثده
کلمشدرکه حکمتی نااهله و یرمک ظلم ایدرسکز اما اهلندن دخی مانع
اولمک ظلم ایتمش اولمیه سز بر دفعه ابو عبد الله قرشی حضورینه
بر شخص کلوب مذکور شیخی اسراره متعلق سوز سویلر بولدی همان
شیخ سوزینی قطع ایلدی کلن شخص ایتدی بندخی اهل طریقک
معتقدلرندنم بندن قورقوب اسراری کتم ایتمک دیدی شیخ مشارالیه
دیدیکه سن بزمله سرداش اولماز سن بزم تجربه مز یرینه بولمانجه
بزم جماعتمزدن بری سنک حضورکده قان السون اگرسنک دخی قانک
اقوب معا کیدرسه فبها والا اجتنبیدنسن پس ساعتیله شیخ مشارالیه
نشتر کتوروب کندی قولنه اوردی جمله جماعتک قولندن قان جریان
ایتدی اول شخص با قوب تحیرده قالدی واستغفار ایلدی ایمدی
اول کیمسه یی که بو صفتده بوله سن اسراره مطلع ایله والا واجب اولان
کتماندر دیو شیخ مسفور ارباب تصوفه بو یوزدن نصیحت ایلمشدر | بیان آفات خوض باطل
(آفات لسانک اونطقوزنجیسی خوض باطلدر یعنی باطل کلامه
طالوب کیتمکدر زمان ماضیده ایتدیکی معاصی سنی و یا غیرینک
ایلدیکی شرب خمر وزنا ولواطه مقوله سی فساداتنی وعشق حرام
کذشته سنی ذکر ایتمک هیچ بر غرض یوغیکن بو مقوله کلام حرامدر
زیرا یا نفسک یا غیرینک معصیتنی اظهارده حاجت یوغیکن ابن مسعود

رضى الله تعالى عنه دن روايت اولنور كه قيامت كوننده خطالرى اعظم
اولان قوم اكثريا بومقوله باطل كلامى سويلينلردر (واخلاق علائيده
ديمشدركه ملوك ظلمه وجبابره نك ييوب ايچمه لرينى وتنعم وترفه لرينى ذكر
ايتمك واطائف فحشيه ايتمك خوض باطل قبيلندن حرام قضيه لردر وقرأن
عظيمده * وكنا نخوض مع الخائضين* ديو خبر ويرديكى كفارك حالى
ومألى بياننده دركه قيامت كوننده انلره دين اسلامه كيرميوب طريق
مستقيمدن آيرلمكزه باعث ندر دينلدكده باطل كلاملره مشغول اولانلر
ايله بزدخى اول مقوله باطل وحرام كلاملره طالوب كتمش ايدك ديه لر
بونك علاجى اولدركه فكر ايلميه برفعلكه تركى اولى وافضلدر وتضييع
عمردن غيرى تحصيلى يوق انى وجوده كتورميه (آفات لسانك
بيان آفات جر وسؤال مال
بكرمنجيسى مال ومنفعت دنيويه جرين ايتمكدر اول كيمسه دنكه
انده حق اولميه بوجر وسؤال دخى حرامدر مكركه ضرورت حالنده
بركونلك نفقه طلب ايليه اما بركونلك نفقه سى اولان سائل تكرار سؤال
وطلب ايلسه حرامدر مكركه استميوب ويره لر زيرا حديث شريفده
كلمشدركه * بركيمسه ظهر غناسى وار ايكن مسئله ده استكثار ايلسه
جهنم اودنى آلمش اولور ديديلركه ظهرغنى نه در بيورديلركه بركيجه نك
نفقه سيدر* وابن عمر روايتنده دخى بيورمشدر سزدن بريكز سائللك
ايله اول حاله كلوركه يوم قيامتده رب العزته ملاقى اولديغنده يوزنده
ات اثرى اولمسه كرك حتى رسول الله عليه الصلاة والسلام ابو بكره
وابوذره وثوبانه رضى الله عنهم *لاتسئلن شيئا وان سقط سوطك*
حديث شريفنى بيوردقلرى بومذكوران قمچيلرينى دوشورد كلرنده
رجالك پياده لرندن استميوب كنديلرى دوه دن اينوب آلورلردى تاكه
سائللك بولنمسون ايمدى بو حديث شريفده دلالت ايتديكه سائللك
همان ماله مخصوص دكلدر بلكه استخدام ايتمكه دخى شاملدر
خصوصاكه استخدام ايتديريلان صبى اولسه ياخود غيرى كيمسه نك
مملوكى اولسه جدا جائز دكلدر اما كندى صبى سنى كشى اكر فقير ايسه
استخدام ايتمك جائزدر ياخود تهذيب وتأديبنى مراد ايلسه كذلك

مملوكنى واجيرينى وزوجه سنى كندى مصالح بيتنده استخدام جائزدر
وشاكردينى بالغ ايسه كندى رضاسيله صبى ايسه ولبسى اذنيله جائزدر
اما يتيم ايسه بلا اجرة جدا جائز دكلدر مكر شريكنى دعوت ايچون
استاذى كوندوره وسائر خدمتنه قوللندرمق شرعى دكلدر اما ضرورت
شرعيه كه سائللكى مبيحدر سائللكى مبيح اكاديرلركه آدمك قوت يومبسى
اولميوب مرضى وياضعفى سببيله كسبه قادر اولمقدر وصدقه وزكاتك
سائللكى پس برابردر اماديندن اولان حقنى استمك ياخود بيت المالدن
كندى مصرفيچون استمك شرعيدر بو مقوله لر سائللك دكلدر پس
ضرورت شرعيهٔ مذكوره بولنمدقجه سائللك مباح دكلدر كسب
واجبدر (تتكيم مشكاة مصابيحده ذكر ايدركه برآدم انصاردن حضور
رسول الله عليه الصلاة والسلامه سائللك ايله كلدى حضرت پيغمبر
صلى الله تعالى عليه وسلم ايتدى * بيتكده هيچ برشيئكز وارميدر بلى
بر پلاس دوشمه واردر آلتمزه دوشرز و برقدحكه اندن صو ايچه رز
بو ايكيسى فقط دنيا لغمز واردر ديدى رسول الله عليه السلام ايتدى
وار بو ايكى شيئى بيتكدن كتور پس رجل انصارى واردى كتوردى
ورسول اللهك النه تسليم ايتدى وحضرت پيغمبر عليه السلام يد
مباركيله آلوب اصحاب اراسنده قالديروب خطاب ايتديكه بو شيلرى
كيم صتون آلور برى قپو آچوب بر درهمه آلورم ديدى رسول الله عليه
السلام ايكى كره يا اوچ كره من يزيد بيوردى برآدم ايكى درهمه آلورم
ديدكده سرور كائنات عليه الصلاة والسلام حضرتلرى ايكى درهمنى
آلوب صاحبى اولان فقيره ويردى وشيلرى اول آدمه تسليم ايتدى
واول انصارى يه بيوردى وار بر درهمنى طعامه ويروب اهلكه كتور
و بردرهميله بر بالطه آلوب بكا كتور انصارى دخى امرينه امتثال ايدوب
بيورديكى اوزره ايلدى بالطه يى كتورد كده رسول الله عليه السلام
مبارك اليله صاب كچوردى وانصارى يه امر ايتدى وار بوندنصكره
اودون كسوب مدينه يه كتوروب صات اما اون بش كونه دك سنى كورميم
ديدى انصارى دخى كيدوب اودنجيلق ايتدى واتك اوجندن كچندى

اون بشنجی کون حضور رسول اللهه کلوب اون درهم فضله سی قالدیغنی
اعلام ایلدی رسول الله علیه السلام بیوردی وار ینه د وشمه صاتون آل
یدیکك اوازعنه صرف ایله وسکا بو یوزدن کسب ایتمك قیامت کونده سکا
سائللك یوزقرالغی کتورمکدن افضلدر دیدی و بیوردی * ان المسئلة
لاتصلح الا لثلثة لذی فقر مدقع ولذی غرم مفظع اولذی دم موجع *
معناسی بودرکه تحقیق سائللك صالح وجائز دکلدر الا اوچ کیمسه یه
بری دوشکون فقیره وبری مدیون عاجزه وبری دم دیتنی ادایه قادر
اولمیانه دردیو بوحدیث شریف صادر اولمشدر ایمدی بوحدیث
شریف دلالتیله فهم اولندیکه کار وکسبه قدرتی اولان کیمسه یه
جرارلق حلال دکلدر (وینه طریقتده دیرکه سؤاللك اقبحی اولدرکه
لوجه الله اوله حدیث شریفده بیورلمشدر * ملعوندر اول سائلکه
لوجه الله سؤال ایلیه وبرحدیثده لوجه الله طلب اولنماز الا جنت
طلب اولنور * وسؤال مذمومك بری عورت ارندن طلاقنی ویاخلعی طلب
ایلمسیدر ورسول الله علیه الصلاة والسلام بیورمشدر * قنغی عورت
ضرورتسز ارندن طلاقه طالبه اولسه جنت رایحه سی اکا حرامدر *
ومخالعه اولنان عورتلر منافقاتدن اولدقلرین حدیث شریف بیان
ایدر وبری عبدك یاخود جاریه نك هیچ بروجهله کوچلکی یوغیکن
افندیسندن صاتلمغی سؤال طلب ایلمسیدر فتاویده ذکر اولنمشدرکه
قول وجاریه بوطلبلر ایچون تعزیره وتأدیبه مستحق اولورلر (یکرمی — بیان آفات سؤال من صفات الله وذاته والقضا والقدر
برنجیسی عوامك سؤال ایلمسیدر ذات باریدن وصفاتندن وکلام اللهدن
وحروفندنکه قدیممیدر محدثمیدر وقضا وقدردن سؤال ایلملریدرکه
انلرانك فهمندن عاجزلردر بوخصوصده حضرت پیغمبر علیه الصلاة
والسلام حدیث معجز نظامنده بیورر ناس واره واره سؤاللره دوشرلرکه
بو الله تعالی حضرتلرینك مخلوقیدر یا الله تعالی حضرتلرینی کیم
خلق ایتدی دیرلر برکیمسه که بویله یه اوغراسه * آمنت بالله ورسله *
دیسون وبرروایتده * اعوذ بالله من الشیطان الرجیم * دیسون
وبرروایتده بویله سوزه دوشدکلرنده * الله الصمد لم یلد ولم یولد

ولم یکن له

ولم یکن له کفوا احد * دیسون وصول جانبنه توکورسون وشیطاندن
استعاذه ایلسون وبرروایتده الله تعالی حضرتلری قیل وقالدن وکثرة
سؤالدن واضاعت مالدن نهی ایلمشدر دیو بیورلمش وحدیث شریفده
* تفکروا فی آلاء الله ولا تفکروا فی ذات الله * بیورلمشدر یعنی الله
تعالی حضرتلرینك نعمتلرینی فکر ایدك اما ذاتنی فکر ایلمك (واخلاق
علائیده مذکوردرکه برکیمسه عمر بن عبد العزیز حضرتلرینه
سر قدردن سؤال ایدیجك (ان الله لایطالب عما قضی وقدر وانما یطالب
بما نهی وامر) دیدی معناسی الله تعالی حضرتلری قولنی قضا وقدریله
مطالبه ایتمز انجق امر ونهی ایتدیکیله مطالبه ایدر بزه لازم اولان — بیان تحقیق قضا وقدر
انك امرینه امتثال ونهیندن اجتنابدر * ومعلوم اولا که بوقضا وقدر
سؤالنده اولانلر اکثریا جبری مذهبنه ذاهب اولمشلردر اما جبر دخی
ایکی قسمدر برینه جبر محقق وبرینه جبر مقلد دیرلر جبر محقق اولدرکه
جمیع اوامره امتثال ونواهیدن اجتناب ایتدکدنصکره جمیع اموریکی
حقه تفویض ایدوب اختیارکی اسقاط ایده سن اما جبر مقلد اولدرکه
جمیع اموریکی هواکه تفویض ایدوب نفسکك شهواتنه تابع اولوب
اوامر ونواهی اختیارینی اسقاط ایدوب دیه سن بنم اختیار وقدرتم
بوقدر ازلده نه یازلدیسه اول کلور دیه سن بوکلام ایسه کفردر دیو
شیخ حاجی خلیفه بوکلامی تقریر ایلدیکنده سنان پاشا ابن خضربك
وقاضی زاده وحسن سامسونی حضورلرنده واقع اولوب جمله سی
تحسین ایدوب پسند ایتدیلر جمله مزك بومسئله ده مشکلی وار ایدی
دیدیلر بعده شیخ مذکور انلره حکایت ایدوب دیدیکه بردفعه حضرت
حبیب الله علیه الصلاة والسلام اصحابنه چیقوب النده ایکی کتاب
وار ایدی برینی صاغ النه وبرینی صول النه طوتمش ایدی پس خطاب
ایدوب دیدیکه ای اصحاب ایشته بوکتابلر الله تعالی حضرتلرندن
بزه ویرلمشدر صاغمده اولان کتابده اهل جنتك آدلری یازلمشدر صولمده
اولان کتابده اهل جهنمك آدلری یازلمشدر اصحاب کرین انی اشتدکده
بویله اولنجه عملی ترك ایده لم دیدیلر حضرت رسول اکرم سعادتله

یوردیکه * اعملوافکل میسر لما خلق له * معناسی عمل ایدنکه هر بزیکز
خلق اولنان شیئه قولایلنسه وحاضرلنسه کرك یعنی حضرت پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلم مراد ایتدیکه اهل جنتك علامتی واردر
هر کیمده که اول علامت بولنسه اهل جنت اولور واهل جهنمك علامتی
واردرکه هر کیمده اول علامت بولنسه اهل جهنم اولور بعده شیخ
مشار الیه دیدیکه لازمدرکه اهل جنت علامتنی تحصیل ایده رز
نتکیم اصحاب کرام جد وجهد ایدوب کتابه اعتماداً عملی ترك ایتمدیلر
پس شریعت رسوله تبعیتله اهل تحقیق مقامه ایرشدکده قدرت
واختیارم یوق جمله سی حقدندر دیسك صحیحدر واهل تصوف
بومقامه مقام مشاهده ومقام تسلیم دیرلر شقایق نام کتابده بویله
مذکوردر آفات لسانك یکرمی ایکنجیسی مشکلاتدن ومغلطه دن
سؤال ایتمکدر بودخی اگر مؤمن قرنداشنی یاکلتمق وتخجیل ایتمك ایچون
ایسه حرامدر حضرت معاویه رضی الله عنه روایتنده کلمشدرکه
حضرت محمد علیه الصلاة والسلام امتنی اغلوطاتدن نهی ایلدی
یعنی یاکلداجق کلاملری صورمادن وسویلمدن اما اگر بونلردن
سؤالی اوکرنمك ویااوکرتمك ایچون یاخود تشحید خاطر ویاامتحان
اذهان ویاتأملنه ادمان ایچون اولورسه مستحبدر (آفات لسانك یکرمی
اوچنجیسی تعبیرده خطادر وخطانك دقیقلرندندر نتکیم ابو هریره
رضی الله تعالی عنه روایتنده کلمشدرکه رسول الله علیه الصلاة والسلام
* لاتسموا العنب الکرم * یعنی اوزومی کرم تسمیه ایتمك وباغه کرم
دیمکلرینك سببی بودرکه زمان جاهلیتده عرب طائفه سی باغدن
حاصل اولان خمردن کرم طبع حاصل ایلدکلری اجلدن باغ چبوغنه
کرم دیدیلر پس رسول اکرم بوخصوصدن منع ایدوب بعده دیمشدر
* کرم رجل مسلم انکوره عنب وچبوغنه حبله دیوك * بیوردیغی تعبیرده
خطادن صاقندرمق ایچوندر کذلك کندینی عیوبدن تنزیه ایدوب وعیوب
ناسی ذکر ایدوب اجیق یوزندن تحقیر قصدیله بوناس هلاك اولدیلر
آخرتلرین یتوردیلر دین کیمسه هلاك جهتندن اشدیدر دیو رسول الله

علیه الصلاة والسلام بیورمشدر اماقچنکم بویله سوزی سویلدکده
کندیسنی دخی انلر ایله معاً هلاك مرتبه سنه طوتوب ونفسنی انلردن
زیاده تحقیر ایلسه لابأسدر امام مالك بویله دیمشدر کذلك رسول
اکرم صلی الله علیه وسلم نهی ایلمشدر برایشی وجوده کتورمك مراد
ایلدکلرنده الله تعالی حضرتلری دیلرایسه وفلان کیمسه دیلرایسه
دیمسونلر بلکه الله تعالی بعده فلان کیمسه دیلرایسه دیو کلام صوابی
بیان ایلمشدر کذلك بومقوله اول الله یه سز والهدن یته سزدن
دیمك صحیحدر بوخسه برمحلده فعل خدا ایله کسب عبدی برابر
طوتمق کرك کذلك جامع الصغیرده دیمشدر پیغمبر حقیچون ویاکعبه
حقیچون دیو یمین ایتمك مکروهدر زیرا مخلوقك خالق اوزرینه حقی
یوقدر امافلانك حرمتیچون دیمك جائزدر کذلك بمقعد العز من عرشك
دیمك مکروهدر عینك تقدیمیله وتأخیریله وخلاصه ده مذکوردر بنم
ایمانم جبرائیلك ایمانی کبیدر دیمك مکروهدر انجق جبرائیلك ایمان
کتوردیکنه بندخی ایمان کتوردم دیه کذلك کشی باباسنی وعورتارینی
اسمیله چاغرمق مکروهدر وحدیث شریفله نهی اولنمشدر کشی نفسم
خبیث اولدی دیمیه انجق نفسم قسوتلی اولدی دیه ورسول الله صلی
الله تعالی علیه وسلم نهی ایتمشدر کیمسه مملوکنه قولم ویاامه م دیمسون
زیرا جمله کز حقك قوللری وزوجه لریکز امه لریدر انجق کوله یه
اوغلان ویایکیت وامه یه جاریه وقراوش مقوله سی کلام دیمك کرك
مملوك دخی افندیسنه رب دیمسون سید وسیده دیسون زیرا جمله کز
حقك قوللری وربکز بردر وبراسم مذموم اولسه تغییری سنتدر رسول
الله صلی الله تعالی علیه وسلم عاصیهٔ جمیله یه وحزنی سهله وعزیزی
وعتله بی وشیطانی وحکمی وغرابی وشهابی تبدیل ایلمشدر وحربی
سلمه وبرهٔ زینبه ومرهٔ جریره یه تبدیل ایلمشدر وفلانك عیننددن
چیقدی دیمك مکروهدر دیو بیورمشلر ابو الحکم ایله کنیه لنمکدن منع
اولنمشدر اسمانك اقبحی ملك الاملاك اسمیدر وغلامك اسمنی یسار
ورباح ونجیح وافلح وبرکت ونافع قومقدن منع ایلمشدر زیرا بونلردن

بریسنك اسمیله موسوم اولان بونده میدر دیندكده اولمانیجه بوقدر
بیان آفات نفاق قولی
دیمك اقتضا ایدر پس خیری نفی ایتمك معناسی واردر(آفات لسانك
یكرمی دردنجیسی نفاق قولیدر كه كوكلنده اولانك خلافنجه سویلیوب
اظهار محبت ایتمكه دیرلر ابن عمر رضی الله عنهمایه سؤال ایلدیلر كه امرامزه
داخل اولدیغمزده برسوز سویله‌رز وچیقدیغمزده غیر كلام سویله‌رز
ابن عمر ایتدی بز بونی حضرت پیغمبر علیه السلام زماننده نفاق عد
ایدردك و بو قبیلدندر كاذب اولان كیمسه‌یی تصدیق ایلمك جابر رضی
الله تعالی عنه روایت ایدر كه حضرت پیغمبر آخر زمان علیه صلوات
الرحمن كعب بن عجره‌یه بیوردی* الله تعالی سنی سفها امارتندن حفظ
ایلسون امارت سفها نه در یارسول الله دیدی بیوردیكه بندنصكره
امرا اولور كه بنم هدام ایله هدایت بولمزلر و بنم سنتمله ضیالنمزلر
بر كیمسه كه انلرك كذبنی تصدیق ایلسه انلر بندن دكل و بن انلردن دكلم
یعنی شفاعتمدن محروم اولانلردر واول كیمسه كه انلری تصدیق ایلمسه
وظلملرینه معاونت ایلمسه انلر بندندر و بن انلردنم وآخرتده حوضمه
ورود ایدرلر یا اباعجره راه آخرته سلوك ایدنلر ایكی صنفدر برصنفی اعمال
صالحه ایله نفسلرینی عذاب اللهدن اشترا وتخلیص ایدنلردر و برصنفی
دخی ترك اعمال واتباع هوائله نفسلرینی اهلاك ایدنلردر ایمدی امرا
وكبرایه واروب كلنلر بو تصدیق كذب واعانت ظلمدن آزدن آز خالی
اولورلر اما بویله ایكن ضرر وشرلرینی دفع ایلمك ایچون مدارا ایتمك
جائزدر و بونك ضدنه مداهنه دیرلر كه شرلرینی وضررلرینی دفع ایلمك
ملاحظه‌سی اولمقسزین امور دینیه‌ده كوشكلكدن وقایرمقدن ناشیدر
بیان علامت منافق
نتكیم بیانی مرور ایلدی(وتنبیه المغترینده دیمشدر سلف صالحین اهل
نفاق اولان مؤمنله غیری مؤمنك مقامنی برطوتمیوب مرتبه‌ده منافقی
تنزیل ایدرلردی ومنافقی حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلام خبر
ویردیكی علامتلرله بلورلردیكه علامتلرندن بری سویلسه یلان سویلر
وعد ایلسه خلف ایلر امانت ویرلسه خیانت ایلر خصومت ایلسه
شریعتدن خارج سوز سویلر ومسجده احیانا كلور ونمازه كچ كلور

وخلقله

وخلقله مألوف اولمز وخلق دخی انكله الفت ایتمز وخلقدن یوكلنور
بونلر حدیث رسول الله ثابت اولان علامتدر اما تابعیندن امام اوزاعی
دیمشدر كه منافقك علامتندندر كلامی چوق وعملی آز اولمق وفضیل بن
عیاض دیمشدر منافقك علامتی اولدر كه كندنده اولمیان شیئله مدح
اولنمغی سومك واولدیغی شیئله ذم اولنمغی سومك وعیبنی دی ویرن
كیمسه‌یه بغض ایلمك واقرانندن كیمسه‌نك عیبنی اشتدكده سونمك واقع
اوله (وسید علی خواص رحمه الله دیمشدر سزدن بریكزك قصدی
مؤمن قرنداشكز غصه‌سن كیدرمك ویا اكا احسان ویا دعاء خیر ایتمك
اولمسه حالك نیجه در دیو سؤال ایتمسون زیرا نفاقدر كوكلدن دكلدر
بیان آفات ایكی یوزلیلك
(آفات لسانك یكرمی بشنجیسی ایكی دللیلكدر وایكی یوزلیلك دخی
دیرلر كه ایكی دوشمن اراسنده هر برینه كندینه موافق سوز سویلیه‌سن
یاخود برینك كلامنی آخره نقل ایده‌سك یاخود برینك آخره ایتدیكی
عداوته تحسین وپسند ایده‌سك یاخود عدولردن هر برینه نصرتله
وعد ایده‌سك و بو خصلت نفاقی متضمن اولدیغندن اوتوری نفاقدن
بتردر بو سببدن سرور كائنات علیه افضل الصلوات بیورمشدر كه
* بر كیمسه دنیاده ایكی یوزلی اولسه یوم قیامتده جهنم آتشندن ایكی
لسانی اولور* و برحدیث شریفنده بیورمشدر یوم قیامتده شر ناس
آفات شفاعت سیئه
كیم اولدیغنی بلورمیسن اول ایكی یوزلی آدمدر كه برینه بردرلو و برینه
آخر درلو سویلر(آفات لسانك یكرمی التنجیسی شفاعت سیئه دركه
انك آفت اولمسنده قرآن كریمده دلیل* ومن یشفع شفاعة سیئة
یكن له كفل منها* آیتیدر معنای شریفی بر كیمسه كه شفاعت سیئه
ایله شفاعت ایلسه اول سیئه‌دن نصیبی اولور وحدیث رسولدن دلیل
ابن عمر رضی الله تعالی عنه روایتیدر كه بیورمشدر* بر كیمسه‌نك شفاعتی
حدود الهیه‌یه حائل ومانع اولسه تحقیق الله تعالی حضرتلرینك حكمنه
ضد اولمش اولور وشفاعت سیئه چوقدر جمله‌دن بری قاضیلك
و بكلك وتولیت آلمق ایچون شفاعت ایتمكدر اهل اولسون كرك اولمسون
زیرا حضرت پیغمبر علیه السلامدن بو خصوصلرده نهی وارد اولمشدر

و بو خصوصی صاحب طریقت رساله سنده زیاده تفصیله کتوروب
دیمشدرکه فی زماننا قتی مصیبت واعم بلیه درکه اعیان واکابر اهل حق
واصحاب شریعت بیننده واسطه اولوب ترویج وشفاعت سیئه ایله
منصب الیویررلر زیرا جهله وفسقه اهل علم هیئتنه کیروب کیمی رشوتله
وکیمی مسخره لغله اعیان واکابره توسل ایدرلر و بونلرك اوجندن منصبه
نائل اولیجق شریعت محمدیه یی بلمزلر واول بوله کتمزلر همان کندی هواء
باطللرینی ورأی فاسدلرینی شریعت وحکم الهی دیرلر ضال ومضل
اولورلر وواسطه اولوب شفاعت ایدنلر الله تعالی یه ورسولنه وجمیع
مسلمینه خائن اولورلر نتکیم بو حدیث شریف دلالت ایدر* شیئان
شیئان فی الاسلام الرشوة والشفاعة فی الاحکام* یعنی ایکی شی دین
اسلامده شین وعاردر احکامده شفاعت ورشوت شینلریدرکه دین
اسلامی بوزان بو ایکی شیدر و بو قبیلدندر اهل اولمیان کیمسه یه امانت
ویریله دیو شفاعت ایتمك یاخود اولیسی وار ایکن ادنایه شفاعت ایتمك
ومؤذنلك ومدرسلك ومعلملك دخی بویله در و بونك کبی شفاعتك سببی
طمع خام وحب اقربا واحبادر اما کشی یه لازم اولان بودرکه محبت
حق وکندی نفسنی ترجیح ایلیوب ایلك دنیاسندن اوتوری کندینی
حقه وخلقه خائن ایتمیه وناسدن حجاب وخوف ایتمکدن الله تعالینك
حیا وخوفنی تقدیم ایلیه حقیقتده نفع وضرر رزاق عالم خدای
تعالی دن در و بو شفاعتك ضدنه شفاعت حسنه دیرلر نتکیم قرآن عظیمده
* من یشفع شفاعة حسنة یکن له نصیب منها* بیورلمشدر معنای
شریفی اول کیمسه که شفاعت حسنه ایله شفاعت ایلسه اول حسنه دن
اکا نصیب واردر و بو خصوصده ابو موسی الاشعری رضی الله تعالی عنه
روایت ایدرکه رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بر دفعه اوتورر ایکن
بر آدم کلوب بر حاجت طلب ایتدیکه رسول الله علیه السلام اکا دعا
ایلیه پس اصحابنه دونوب بیوردی* شفاعت ایلیك مأجور اولورسکز
والله تعالی حضرتلری دیلدیکنی رسولی لساندن قضا ایدر پس
اصحاب بو حدیثلری دیمشلردرکه حوایج مباح اربابنه شفاعت ایتمك

وادرر

واردر ظلمی دفع ایچون واحسان وعطاء مباح ایچون کذلك حد معین
اولمیان یرده شریعت طرفندن شفاعت ایتمك واردر اکر صاحبی کناهنه
مصر دکل ایسه اما اکر مصر ایسه شفاعت ایتمك بو قدر تا که حقندن
کلنوب ذنب واصرارندن واز کچه ونفسنی اصلاح ایلیه (وشیخ
شعراوی منن نام کتابنده حضرت عایشه رضی الله تعالی عنهادن نقل
ایدرکه دیمش بر کیمسه مؤمن قرنداشیچون برشیده شفاعت ایلسه
پس انك مقابله سنده برشیئ هدایه ایلدکارنده قبول ایلسه کبائردن
بر بابی فتح ایتمش اولور شیخ مذکور دیرکه بونك سر وحکمتی بودرکه
شفاعت قربات شرعیه دن وطاعت مسنونه دندر پس دنیاده انك اوزرینه
اجرت آلمق لایق دکلدر ایمدی عاقله بو نصیحت کافیدر شفاعت
حسنه مقابله سنده هدیه جائز اولمدقجه یا شفاعت سیئه ایله آلوده اولان
ایشلرلر بنه هدیه واجرت آلمق نیجه حلال اوله بوندن فهم ایتمك کرك
حتی شیخ شعراوی دیرکه والیلر قتنده بر شفاعت ایتدیکمز کیمسه نك
بر دفعه سهوا طعامنی یمك واقع اولدی انی دخی تعقل ایدوب استغفار
ایلدم دیمش (آفات لسانك یکرمی یدنجیسی امر بالمنکر ونهی عن

بیان آفات امر بالمنکر ونهی عن المعروف

المعروفدر و بو خصلت منافقین صفتیدر نتکیم الله تعالی حضرتلری
قرآن عظیمنده بیان ایدوب بیوررر* والمنافقین والمنافقات بعضهم
من بعض یأمرون بالمنکر وینهون عن المعروف* معنای شریفی منافق
ارلر ومنافقه عورتلرك حالی وشانی شودرکه بعضیسی بعضیسنه منکر ایله
امر ایدرلر وخیردن نهی ایدرلر وظلمه امر ایلمك واسانله معاونت ایلمك
بو خصلت تحتنده داخلدر و بونك ضدی امر بالمعروفدر تنفیذه قدرت
قتنده فرض کفایه در نتکیم الله تعالینك* ولتکن منکم امة یدعون الی الخیر
ویأمرون بالمعروف وینهون عن المنکر واولئك هم المفلحون *
بو خصوصده نازل اولمشدر معنای شریفی سزدن بر جماعت اولسونکه
خیره دعوت ایلیه وخیر ایله امر ایلیوب منکردن نهی ایلیه و بو صفاتله
موصوف اولنلر مقصوده نائل اولنلردر وحدیث شریفده * من رأی
منکم منکرا فلیغیره بیده فان لم یستطع فبلسانه فان لم یستطع فبقلبه

وذلك اضعف الایمان * دیمك اولور كه سزدن بریكز بر منكر كورسه
انی الیله تغییر ایلسون اگر الیله قادر اولمازسه لسانیله تغییر ایلسون اكا ده
قادر اولمازسه قلبیله بو منكردر دیو رضا ویرمسون و بو قلبیله اولمق
ایمانك قتی ضعفندندر پس بو حدیث دلیلدر كه هر كسه بو خصلت
واجبدر و بو ترتیبله عمل ایتمك اكثر علمانك قولی وفتوی بونك اوزرینه‌در
وعلمانك بعضیسی دیمشدر كه الیله تغییر امرایه وحكامه‌در ولسانله علمایه
وقلبله عوامه‌در وامام اعظمدن بویله مرویدر كه بو اجلدن ذی قیمت
اولان طنبور وامثالی آلات لهوی بر كیمسه اذن حاكمسز كسر ایلسه
ضمان لازم كلور وامر بالمعروف ونهی عن المنكر وجوبنده آمر وناهی
كندیسی امر ایتدیكیله عامل ونهی ایتدیكندن مجتنب اولمق شرط
دكلدر زیرا اصحاب كزین رضوان الله علیهم اجمعین حضراتلری
رسول الله صلی الله علیه وسلمه یا رسول الله حالمزه وقالمزه مطابق اولمق
ایچون كندیمز عامل اولمدیغمز امر ونهی ایتمیه لم می دیو سؤال ایلدكلرنده
بیوردیكه اگر معروف اولانك كلیسیله عامل اولمیوب منهینك
جمله سندن اجتناب ایتمزسكزده ینه امر ونهی ایتمك اوزریكزه لازمدر
كذلك بیورمشدر زمان اولده ضلالته دوشن اهل قریه نك ایچلرنده
صلحا وار ایكن جمله سنك عموما هلاك اولملرینه باعث مشاهده ایتدكلری
معاصیده تهاون ایدوب سكوت ایلدكلریدر وخواص وعوامدن
كوردكلری منكراته انكاره قادرلر ایكن منع وانكار ایتمدكلر ایچون انلرك
عذابیله معذب اولورلر زیرا معاصینك شوملغی ونحوستی عمومه
سرایت ایدر نتكیم شیخ شعراوی بخاری حدیثلرندن نقل ایدر كه
بیورمشدر * اذا مات العبد الفاجر استراحت منه العباد والشجر
والدواب * معناسی بودر كه قچن عبد فاجر اولسه عباد الله واشجار
وحیوانات جمله سی اندن استراحت ایدر و بو كلامك بیانی بودر كه بر كیمسه
ربنه عاصی اولسه جمیع خلقه بلانك نازل اولماسنه سبب اولور اول
قرینه دلالتیله كه الله تعالی حضرتلری بنی اسرائیل زماننده بر شهر
عظیمی بر آدمك كناهی سببیله یره كچوردی و بو حدیث شریفه

دلیلیله

دلیلیله كه حضرت محمد علیه الصلاة والسلام بیورمشدر * اذا كثر
الخبث عم العقاب الصالح والطالح * بو سببدن رحمت خاصه و بلا عامه‌در
دینلمشدر و بونك سر حكمتی بودر كه اگر بلا یالكز عاصی اوزرینه
نازل اولیدی بر لحظه ده یریوزندن عاصیلرك اثری قالقاردی بو اجلدن
الله تعالی حضرتلری جمله خلقه بلایی تفریق ایدر رحمتی غضبنه
سبقت ایتدیكی بابندنكه عاصیلره اول عقوبت عظیمه نك بعضی نازل
اولسون اما مطیع اولان كیمسه یه رحمتك اكثری نازل اولور زیرا حقك
محبوبیدر پس ناس بلایی ظاهرا كوردكلری ایچون رحمت خاصه در
دیدیلر حالبوكه رحمتك دخی عمومی واردر مؤمن مطیعك قوت وطاعتنه
كوره قوكشیلرینه واهل بلدنه حتی بعضنك كندی طوردیغی
اقلیمنه دخی نفعی واثر اطاعتی راجعدر و بو عموم رحمتی تأكید ایدر
صحیح مسلمده واقع اولان حدیث شریفدر كه حضرت سرور كائنات
علیه افضل الصلوات جهینه قبیله سندن بر خاتونی زنا اجلیچون
رجم ایتدكده وفات ایتدی پس رسول الله علیه الصلاة والسلام انك
نمازینی قلمغه قصد ایتدكده حضرت عمر رضی الله تعالی عنه ایتدی
یا رسول الله زنا ایده نك نمازین قیلارمیسن پس حضرت علیه الصلاة
والسلام ایتدی بو خاتون بو مرتبه توبه ایتدیكه اگر انك توبه سی اهل
مدینه دن یتمش كیمسه یه تقسیم اولنسه جمله سنه یتردی یا عمر هیچ بوندن
افضل اولورمیكه كندی نفسنی كتوروب الله عظیم الشانه تسلیم ایلیه
ودیه كه زنا ایتدم بكا اقامت حد ایله كذلك حضرت ماعزی حضرت
رسول الله علیه الصلاة والسلام رجم ایتدیكنده دیدیكه بو آدم
شویله توبه ایلدیكه اگر توبه سی بر اهلنه قسمت اولنسه جمله سنه یتردی
ایمدی معلوم اولدیكه شخص واحدك توبه سی بو مرتبه رحمت حقه
سبب اولدیغی یرده سائر طاعت وعبادت نه مرتبه فائده ایدوب عموم ناسه
رحمتی موجبدر انكیچون معصیتدن منع ایدوب طاعت وعبادته سوق
ایتمكله مأمور اولمشوز ینه طریقتده دیر كه حضرت پیغمبر علیه الصلاة
والسلام بیورمشدر كه لا اله الا الله كلمه سی البته قائلنه فائده ویروب

اوزرندن نقمت وعذابی دفع ایدرما دامکه حقی استخفاف ایلمیه لر
حقی استخفاف ندر یارسول الله دیدیلر بیوردیکه حقك معاصی سنه
نظر ایلیوب انکار وتغییر ایلمیه لر برحدیثده رسول الله علیه الصلاة
والسلام بیان ایلمشدرکه بنی اسرائیل معاصی یه دوشدکلرنده علماسی
انلری نهی ایلدیلر اما سوزلرین طوتمدیلر اندنصکره انلرایله
قونوشدیلر بیله یدیلر ایچدیلر پس الله تعالی حضرتلری انلرك بعضیسنك
قلوبنی بعضیسنه طوقوندوروب داود وعیسی علیهما السلام اسانی
اوزره انلره لعنت ایلدی حضرت محمد علیه الصلاة والسلام بو کلامی
طایانوب سویلرکن همان طوغری اوتوروب اهتمامندن دیدیکه اول
الله حقیچونکه بنم نفسم ید قدرتنده در سز دخی نهی ایتدکلریکزی
نهی اکیدایله منع ایتمز سکز انلرك عذابنه مستحق اولورسز وبو
حدیث شریف دلالت ایدرکه بغض وغضب وهجر وعدم
اختلاط معصیتدن وازکچمینلره لازمدرتا که اثم ووبالدن خلاص
میسر اوله وامر بالمعروفك فضیلتی بابنده کلن حدیثدن بری
بودرکه جمیع اعمال برك وفی سبیل الله جهادك ثوابی امر بالمعروف
ونهی عن المنکرك ثوابی یانده بر بیپایان دریایه نسبت ایله بزاق
قلیل کبیدر بیورمشلر وفقهانك دخی کلامی بونك اوزرینه مبنیدرکه
دیمشلر امر بالمعروف ونهی عن المنکر جهاددن افضلدر زیرا کشی
یقینا قتل اولنماسنی ودشمنه ظفر بولماسنی بیلنجه جهادك ترکی جائز
اما حق سوزی سویلیان واعظ قتل اولنماسنی بیلسه ینه سویلمسی
جائز وافضل شهدادن اولمش اولور نتکیم حدیث صحیحده کلمشدرکه
سید الشهداء حمزة بن عبد المطلبدر واول کیمسه درکه حاکم
ظالمه قارشو طوروب امر ونهی ایتمکله قتل اولندی وبرحدیثده
* افضل الجهاد کلمة عدل عند سلطان جائر اوامیر جائر * معناسی
جهادك افضلی ظالم پادشاه ویابك قتنده حق سوزی سویلمکدر
وحضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدرکه بندن اول
اولان هر بر امتك حواریونی واصحابی وارایمشکه پیغمبرلرینك

سنتن طوتارلر ایمش وامرینه اویارلر ایمش اما اندنصکره برنا خلفلر
قالورلرکه ایتمدکلرینی سویلرلر وامراولنمدقلرینی اشلرلر اول کیمسه که
انلرایله الیله ولسانیله وقلبیله مجاهده ایلیه اول مؤمندر اما بونلردن
بریسیله مجاهده سی اولمیانك حبۀ خردل قدر ایمانی یوقدر الحدیث
تنبیه المغترینده اویس القرنی حضرتلرینك کلامندن نقل ایدرکه
دیمشدر حق سوزده ثابت قدم اولان کیمسه کندینه دوست قومز
وهر کیم ناسه تقوایی امر ایدوب منکردن نهی ایتدیسه انی عظیم
ذم ایله سوکرلر وعرضنی یقارلر عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنه
حضرتلری دیمشدر ناسه برزمان کله که انلرك صالحی اول کیمسه
اولورکه معروفله امر منکردن نهی ایتمیه پس خلق دیه لرکه
بز بو آدمدن ایو کیمسه کورمدك وحذیفه رضی الله تعالی عنه بردفعه
عمر فاروق رضی الله تعالی عنه حضرتلرینه کلوب محزون بولیجق
سؤال ایدرکه سببی ندر حضرت عمر ایتمش قورقوم بودرکه بندن
برمنکر صادر اولوب سز بکا تعظیما نهی ایتمیه سکز حذیفه ایتدی
یا امیر المؤمنین اکر بر طریق حقدن سنی چیقمش کورسك اندن نهی
ایدردك اکر سوز طوتمز ایسك قلج ایله بوینك اورردق حضرت عمر
بو کلامدن غایتده مسرور اولوب ایتدی الحمد لله که بنم اصحابم واردر
اکری کتسم طوغرولدیررلر وحذیفة بن یمان رضی عنه دیمشدرکه ناسه
یقینده برزمان کله که امر ونهی ایدن مؤمنله اوتورمقدن برحمار جیفه سی
ایله اوتورمق کندیلرینه زیاده سوکلیدر علی بن ابی طالب کرم الله
وجهه دیمشدر یقینده ناسه برزمان کله که منکری منکر اولان عشر
ناسدن آز اولور اندنصکره اول عشرده کیدوب هیچ بر کیمسه منکری
انکار ایتمسه کرکدر (آفات لسانك یکرمی سکزنجیسی عنفله کلامدر بیان آفات عنفله کلام
وکلامك عنفله سویلیوب هتك عرض ایلمك باخصوص آشکاره جه
محل ومستحق اولمیان کیمسه لره غایت خطادر اما محل اولانلرکه کفره
واهل بدعت وظلمه در رفق ولینله نهی عن المنکر فائده ایتمز ایسه عنفله
تأدیب وتعزیر واقامت حدود رعایت اولنمق لازمدر الله تعالی کفار

حقنده * واغلظ عليهم * بيوروب انلره كلامله وفعلله غلظت ايلمكله مأمور اولمشز زانى وزانيه حقنده * ولا تأخذكم بهما رأفة فى دين الله * بيورلمشدر پس بومقوله فسقه وفجره يه دين حقنده مرحمت ورأفت اولنميوب اوزرلرينه دوشن احكام شرعيه يى اجرا ايتمكله مأمورلرز امابومقوله فسقه وظلمه نك ماعداسنه طاتلوسوز وكولر يوزايله معامله ايتمك مستحبدرنته كيم رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم بيورمشدر * اطعام طعام وافشاء سلام وحسن كلام موجب جنتدر وجنتك كمال لطافتندن طشره سندن درونى ودرونندن طشره سى كورينور برقصر شفاف واردركه كيجه لرده خلق اويور ايكن بيدار اولوب وكلام طيب ايله تكلم ايدوب واطعام طعام ايدنلر ايچون حاضر لنمشدر وبرمسلمه كولر يوزايله سلام ويرمكده صدقه ثوابى واردر * ديو بيورمشلردر وصراط سويده ديمشدر قوت غضبيه نك رذالتندن برى عبوس الوجه اولوب اظهار كراهت وقلت تبسم ايتمكدر وحضرت حبيب الله عليه الصلاة والسلام هر باركه برمغموم ومحزونى كورسه تاغمن كيده رنجيده دك لطيفه ايدردى وديردى * ان الله يبغض المعبس فى وجوه اخوانه * يعنى اخوانى يوزينه عبوس الوجه اولانه الله تعالى حضرتلرى بغض ايدر وبرحكيمه سؤال ايتديلركه معيشت جهتندن نك دست ودوستلرى قليل كيمدر جواب ايتمش كه ناس ايله عبوس الوجه چقوب انلره نادانلق كوسترن كيمسه در (روايت اولنوركه حضرت يحيى ايله حضرت عيسى صلوات الله على نبينا وعليهما السلام بربرلرينه ملاقى اولوب حضرت عيسى عليه الصلاة والسلام كولر يوز كوستر ديكنده حضرت يحيى عليه الصلاة والسلام ايتدى بن سنى قتى شادمان كوردم كوياكه قهر خدادن امين سن حضرت عيسى ايتدى بنده سنى قتى عبوس الوجه كوردم كوياكه رحمت حقدن نا اميدسن حضرت عيسى ديديكه بوخصوصده وحى نازل اولمدجه بن حالمدن چقمم پس الله تعالى حضرتلرى ايكيسنه دخى وحى ايلديكه سزدن بكا الك سوكلى كز كولر يوزلوكز در ديو بيوردبلر واسماء حسنى شارحى

بهاء الدين زاده القابض الباسط اسملرى تحقيقنده ديمشدركه حضرت عيسى عليه السلام باسط اسمنه مظهر وحضرت يحيى عليه السلام قابض اسمنه مظهر دوشديكندن برى فرح وشادلقده واخر ترح وحزنده ايمشلر نته كيم شتاء سرد وشب تاريك مظهر اسم قابض واثار ربيع وصيف ونورانى ايام مظهر اسم باسطدر ديو بيان ايلمشلر پس بوتوجيهله حضرت يحيى نك عبوس اولماسنه شين كلمز بوخصلت جبلى وطبيعى اولديغندن اوتورى (وآفات لسانك يكرمى طقوزنجيسى عيوب ناسدن سؤال وتفتيشدر وعورات مسلمينى تتبع در الله تعالى حضرتلرى * ولا تجسسوا * قوليله نهى ايلمشدر واسلام انجق لسانلرنده اولوب قلبلرنده ايمان اثرى اولمين كيمسه لره خطابا حضرت پيغمبر عليه الصلاة والسلام بيورمشدر ناسى غيبت وعيبلرينى تتبع ايدوب ارامك زيرا قرنداشنك عيبنى تتبع ايدن كيمسه نك عيبنى الله تعالى تتبع ايدر والله تعالى تتبع ايتديكى كيمسه نك عيبى ظهوره كلوب رسواى اولور اكر اوى بوجاغنده دخى كيرلنمش ايسه وشيخ شعراوى ديمشدركه شيخم سيد على خواص ديردى الله تعالى حضرتلرى داود عليه السلامه وحى ايتديكه ياداود بنى اسرائيلك عيبنه مطلع اولماقدن حجاب ايله زيرا تحقيقا قولومك عصيانى حالنده بن كوكلنده اوليوب بنى مشاهده ايدوب اوتانمق ايچون كندمله قولمك قلبى ماييننه حائل اولورم تا اول معصيتندن فارغ اولنجه وكسرى يه ديمشلركه كندى اعيان واركانكى تجربه ايتمز ميسن ديمشكه اكر تجربه ايدرسك جمله سى اهل عيوب چيقارز وشيخ افضل الدين ديمشدركه اكر بز برجهتله ايولردن ايسك نيجه جهتلر ايله اشراردن ايز وسيد على خواص علمانك ومشايخك الاو پدرمسنى مكروه كوروب ديردى الاو پدرمك اهل دنيانك ارباب مناصبنه مخصوصدر يوخسه بوايكى صنف كنديلرينى فقرادن طوتوب كزلى عيبلرينى على الدوام مشاهده ايدوب كنديلرينى تعظيم اولنمغه رواكورميه لر (آفات لساندن اوتوزنجيسى جاهلك عالم قتنده كلامه باشلامسيدر وشاكردك استاد قتنده وياخود كندندن اعلم

بيان آفات تفتيش عيوب ناس

بيان آفت تكلم الجاهل عند العالم

بکا نصیحت ایلیوب و بنم افعالمه او یماك زیرا بن برآدممکه کندی امورمی
حفظ ایتمشم ومالك بن دینار دیردی برکیمسه که مرائی کورمك استرسه
بنی کورسون حتی برکره برخاتون اکا به مرائی دیدی مالك نفسنه خطاب
ایدوب ایتدی اشته سنك نامك نه اولدیغنی که انی اهل بصره ضایع
ایدوب برخاتون بیلدی و بولدی (آفات لسانك اوتوز برنجیسی اذان

بیان اذان واقامت قتنده سوزسو یلمك آفاتی

واقامت قتنده اجابت ایتمکسزین سوزسو یلمکدر علماء کرام دیمشلردرکه
حین اذان واقامتده جمیع اعمال یددن ولساندن ورجلدن قطع اولنه
حتی تلاوت قرآن دخی اکر مسجدك غیرنده ایسه قطع اولنه وسلام
ویرلز اما ردنده علما اختلاف ایلدیلر یاقنده بیانی کلور ان شاء الله تعالی
واجابته مشغول اولمق کرك وبو اجابت واجب ومستحب اولماسنده

نماز ایچنده سوزسو یلمك آفاتی

علما اختلاف ایلدیلر اظهر اولان بودرکه لسانله اجابت اذانده مستحبدر
اباغله واروب اجابت ایتمك واجبدر اقامتده مستحبدر عند الاذان
سوزسو یلمك مکروه اولدیغی دلیله (آفات لسانك اوتوز ایکنجیسی
نماز ایچنده سوز سو یلمکدر قرآندن واذکار مأثوره دن غیری هرنه
سو یلرسه نمازی افساد ایدر حتی ایکی حرفدن مرکب اولسه اخ اخ کبی
نمازی بوزر واکر برآدم نماز قیلان و یاقرآنی جهر یله قراءت ایدن
کیمسه یه سلام ویرسه امام اعظم قتنده قلبیله رد ایلمیه امام محمد قتنده
لسانی قراءته مشغول ایتدیکی کبی کوکلنی دخی اندن آیرمیه وسلامی
رد ایتمیه امام ابی یوسف قتنده فراغتندنصکره سلامنی اله دیو تاتار
خانیه دن منقولدر (وشیخ شعراوی منن نام کتابنده تنبیه ایدوب دیمشدر
صاقین نماز قیلان کیمسه یه ایریشوب واو ینایوب لطیفه ایدیجی اولمه
واولادکی دخی بو ایشدن منع ایله زیرا مناجات باری یه طورن کیمسه ایله
استهزا اولمز احتمالدرکه علی التعجیل عقوبتی دنیاده دخی ظهور ایلیه
تنکیم ملك منصور ابن سلطان شعبان خلافتی زمانده یدی یوز یتمش
ایکی تاریخنده حلب ناحیه سندن مصره براولاق محضر کتور دیکه
برامام جماعتله جامعده نماز قیلارکن برشخص کلوب امامه ایریشوب
نماز ایچنده ایکن او یناوب استهزا ایتمش امام نمازین قطع ایتمش

سلام

سلام و یردکدنصکره کوردلر که اول او یناوب استهزا ایدن شخصك
صورتی خنزیر صورتنه تبدیل اولوب بر مبشه یه فرار ایلمش وناس
بو خصوصده تعجب ایلیوب سجلاته قید ایلمشلردر دیو بیان اولنمش

خطبه حالنده سوزسو یلمك آفاتی

ایمدی اجتناب لازمدر (آفات لسانك اوتوز اوچنجیسی خطبه حالنده
کلامدر کرك تسبیح اولسون و یا تصلیه و یا امر بالمعروف وبوکا
بکزر بریسی جائز دکلدر حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
بیورمشدر جمعه کوننده خطیب خطبه یی اوقورکن یارانکه
سکوت ایله دیسك تحقیق لغو ایتمش اولورسن کذلك برحدیثنده بو یله
کیمسه نك حقنده * فهو کمثل الحمار یحمل اسفارا * دیو بیورمشدر
یعنی حمارك کوتور دیکی کتاب یوکندن انتفاعی اولمدیغی کبی خطبه
وقتنده سوزسو یلیانك دخی خطبه دن ثوابی یوقدر (قاضیخانده امام ابی
یوسفدن نقل ایدرکه امام طحاوینك قولیدر امام خطبه ده * یا ایها
الذین آمنوا صلوا علیه * دیدکده ایشیدن کندی کوکلنده صلوات
کتوره اما بزم مشایخمز دیمشلردرکه خطبه دکلمك فرضدر صلوات
ایسه سنتدر وخطبه دنصکره کتورمسی قابلدر ایمدی نه لسانله ونه
قلبله صلوات کتورمیوب خطبه یی دکلمك وسکوت ایتمك لازمدر کذلك
خطبه اوقنورایکن برآدم سلام و یرسه یاخود اقصرسه سلام آلمیه
والحمد لله دیمیه فتوی دخی بونك اوزرینه در اکرچه امام ابی یوسف
قتنده قلبله سلام آلمق والله تعالی یه حمد ایتمك واردر وخانیه نام کتابده
دیمشدرکه خطبه وقتنده برآدمه سلام و یرمك کرك واقصرن آدمه
یرحمك الله دیمك کرك ایمدی بو ایکیسی فرض کفایه دن ایکن ترك
ایتمك لازم اولدیغی یرده یا مؤذنلرك نغمات وترنماتله محفللرده تصلیه
وترضیه وآمین دیدکلری و پادشاه اکلدقده دعا ایتدکلری نیجه سنه
ترك اولنمق لازم اولمیه حتی امام برکوی دیرکه منعنه قادر اولان آدملره
منع ایلمسی واجبدر زیرا بیانی کچدیکه ذکراللهله ودعا ایله تغنی ایتمك
حرام قطعی قبیلندندر اوقیان ودکلیان آثم اولور باخصوص خطبه
وقتنده تسبیح وصلواتدن سکوت ایتمك ونمازی ترك ایتمك واجب ایکن

ندن دوشدیکه تغنی مقوله سی جائز اوله انجق بر بدعتدرکه قرارداده
اولمشدر بو یله اوله کلمش دیو صاغنی صولندن فرق ایده مز مقلدلر
بو بدعتی بیونلرینه قلاده ایلمشلردرکه یره دوشمدکجه اندن خلاص
اولمازلر (آفات لسانك اوتوز دردنجیسی صباح اغاردقدنصکره نمازه دك
و یا کونش طوغمه سنه دك دنیا کلامنی سویلمکدر بودخی مکروهدر
انسان علی السحر دنیا کلامیله قلبنی مشغول ایتسه قسوت قلب کتورر
دیمشلردر (آفات لساندن اوتوز بشنجیسی قدم کاهده قضاء حاجت
قتنده کلامدر بودخی مکروهدر (خانیه نام کتابده دیمشدر قدم کاهده
تبول وتغوط اوزره اولان کمسه یه لایق دکلدرکه سلام ویره لر واکر
سلام ویرلسه امام اعظم دیمشدرکه قلبیله اله لسانیله آلمیه وامام
ابی یوسف دیمشدرکه اصلا آلمیه فراغندنصکره بله وامام محمد
دیمشدرکه قضاء حاجتدنصکره اله (آفات لساندن اوتوز التنجیسی
جماع حالنده سوز سویلمکدر بودخی مکروهدر و بومذکور یرلرده
کولمك دخی مکروهدر (آفات لساندن اوتوز یدنجیسی مسلمه بد دعا
ایتمکدر خصوصا ایمانسز کتسیله دعا ایتمك بعض علما قتنده بو یوزدن
مطلق کفردر دیمشلر اما اکثری قتنده مادامکه کفری مستحسن کورمیه
کافر اولمز اما ایمانسز کتمه نك غیریله بد دعا ایلسه ظالم اولمیانه جائز
دکلدر اما اکر ظالم ایسه ظلمی مقداری جائزدر زیاده تجاوز ایتمك کرك
ایمدی اولی اولان ظالمه دخی بد دعا ایلمیوب حالی اوزره قومقدر هر کس
ایتدیکین بولور (آفات لساندن اوتوز سکزنجیسی کافره وظالمه بقا ایله
وحصول مراد ایله دعا ایتمکدر کافره ایمان و یا نفع مسلمین وظالمه عدل
وصلاح شرطیله نیت ایتمکسزین جائز دکلدر زیرا کفر ومعصیته
رضا اکلانور انجق ظالمه توبه وصلاحله ودفع ظلمله دعا ایلمك کرك
(آفات لسانك اوتوز طقوزنجیسی جهرا قراءت قرأن قتنده کلامدر
حالبوکه ظاهر مذهبده سکوت واجبدر الله تعالی * واذا قرئ القرأن
فاستمعوا له وانصتوا * بیورمشدر یعنی قرأن عظیم قراءت اولندقده
دکلیك وسکوت ایلیك پس اعتبار عموم لفظه در خصوص سببه دکلدر

تنكيم

تنکیم بو قاعده فن اصولده مشهوردر لکن دیمشدرکه خلق کندی
عملرینه مشغول ایکن بر کمسه قراءت قرأن ایلسه وبال اوقیانه در
اما قراءتدنصکره بر آدم عمله باشلیوب دکلمسی و یا سکوتی ممکن اولمسه
وبال عاملکدر اوقیانك دکل وتاتارخانیه ده دیمشدر جهرله قرأن
اوقوندقده سلام ویرمك مکروهدر وعلم مذاکره سنده دخی نه دکلیانه
ونه مذاکره ایدنه سلام ویرمیه واکر سلام ویرر ایسه آثم اولور اذان
واقامت قتنده دخی بویله در اما بو یله یرلرده سلام آلمده علما اختلاف
بیان آفات کلام فی المسجد
ایلمشلردر مختار اولان بودرکه خطبه نك غیریده ردی واجبدر (آفات
لسانك قرقنجیسی بلاعذر مسجدده کلام ایتمکدر بودخی مکروهدر
بونك حقنده رسول الله علیه الصلاة والسلام * آخر زمانده بر قوم
کله که سوزلری مسجدلری ایچنده اوله الله تعالی انلردن مستغنیدر *
بیورمشدر اعتکاف صاحبندن غیری کمسه نك بیع وشراسی بو قبیلدندر
وضایع اولان شیء ایچون انده چاغرمق کذلك مکروهدر و بر حدیث
شریفده دخی * بر کمسه بر آدمی اشتسه که مسجدده یتك ایچون چاغرر
اکا دیمك کرك تکری تعالی بولدرمسون * زیرا مسجد بونك ایچون بنا
بیان آفت یرامز لقب قویان
اولنمامشدر (آفات لسانك قرق برنجیسی یرامز لقب قومقدر وانکله
چاغرمقدر تعریف ضرورتی یوغیکن زیرا الله تعالی * ولا تنابزوا
بالالقاب * دیو لقب وضع ایتمکدن نهی ایلمشدر و یرامزی اولدرکه
ایچنده ذم ایتمك معناسی بولنه اما لقب حسن جائزدرکه انك معناسنده
بیان آفات یلان یره یمین ایتمك
مدح بولنه (آفات لسانك قرق ایکنجیسی یلان یره یمین ایتمکدر اکا یمین
غموس دیرلر صاحبی کناهه طالدیغیچون واکا دلیل سرور کائنات علیه
افضل الصلوات * کناه کبائر الله تعالی یه شرك کتورمك ووالدینه
عاصی اولمق ویمین غموسدر * وابن مسعود رضی الله عنه دیمشدرکه
بز یمین غموسی کفارتی اولمیان کناهلردن عد ایدردك ورسول الله علیه
الصلاة والسلام بر حدیث شریفنده دخی * بر کمسه که یمینله بر مسلمك
حقنی کسسه تحقیق اوزرینه ناری واجب ایدوب جنتی حرام ایتمش
اولور حتی کسدیکی حق مسواکدن بر بداق دخی اولور ایسه * آفات

بيان الله تعالينك غيريله يمين ايتمك آفتى

اسانك قرق اوچنجيسى الله تعالى حضرتلرينك غيريله يميندر بو دخى
ايكى قسمدر برقسمى معلقدر كه شرط اوزرينه مبنيدر اكر معلق اولان
كفرك غيرى اولسه طلاق وعتاق كبى مثلا شو ايشى اشلر ايسم كوله م
ازاد اولسون ديسه بعضيلر قتنده بو يمين مكروهدر اما اكثرى علما قتنده
مكروه دكلدر اما شرط ايتديكى كفر حرامدر مثلا شو ايشى اشلر ايسم
كافر اوله يم ديسه ياخود ايشلد يسم ديسه پس اكر يميننده صادق ايسه
كافر اولماز واكر كاذب ايسه اكبر كبائردندر وبعض علما قتنده مطلق
كافر اولور ديديلر واحاديث شريفه نك دخى دلالتى بودر كه كفر اولان
شيئه يمينى تعليق ايلسه كافر اولور امام اعظم مذهبنده كافر اولمسيله اند
ايچن كيمسه اكر نيتى يمين اولميوب حقيقتده كافر اولمق نيتى ايسه كافر اولور
كرك ماضى يه قيد ايتسون كرك استقباله مثلا برآدم ديسه كه كافر اولايم
فلان شيئى ايتديسم ويا ايدر ايسم پس مرادى بو يميننده كافر اولمق
ايسه ودينكى كذب ايسه كافر اولور زيرا كفره رضا بولنمش اولور
ايكنجى قسمى حرف قسم ايله اولان يميندر كه الله تعالى نك غيريله يمين
ايتديكى صورتنده در وبو قسم يمين كبيره اولوب كفر خوفى واردر زيرا
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم* بنم قتمده الله تعالينك غيريله
طوغرى يمين ايتمكدن اللهله يلان يره يمين ايتمك دخى مقبول ومحبوبدر
بيوردى* برحديث شريفده دخى بركيمسه كه الله تعالينك غيريله يمين
ايتسه تحقيق كافر اولور ويا مشرك اولور كذلك الله تعالى حضرتلرى
سزى بابالريكز ايله اند ايچمكدن نهى ايلمشدر يمين ايدن اللهله يمين
ايتسون ياسكوت ايتسون ديو بيورمشلردر ايمدى معلوم اولديكه نه قرأن
عظيم ايله ونه كعبه ونه پيغمبر ايله ونه كوك ونه ير ايله ونه كونش ونه آتشله
بونلرك بريسيله يمين ايتمك جائز دكلدر كفر وشرك خوفى واردر انجق
والله بالله تالله ديمكدن غيرى يمينلردن احتراز واجبدر (آفات لسانك

بيان آفت كثرت يمين

قرق درد نجيسى كثرت يميندر اكر كرچك ايسه دخى الله تعالى نهى ايلمشدر
چوق چوق يمين ايدنه اويمقدن وكندى اسم جلالنى يمينلرينه نشان كاه
ايتمكدن حتى صحابه كزيندن جبير بن مطعم يمين صادق ايتمكدن قاچنوب

كنديله

كنديله بركيمسه يلان يره دعوى ايتديكنده اون ايك درهم كموش
ويرمشدر وديمشدر رب كعبه حقيچون يمين ايتسم يميننده صادق اولوردم
انجق يمين ايتميم ديو بو اون ايك درهم كموشى مقابله سنده فدا ايتدم
واشعث بن قيس رضى الله عنه ديمشدر كه بردفعه يمينى يتمش ايك
اقچه يه صاتون الدم معلوم اوله كه صادقا يمين بلاخلاف جائزدر زيرا
پيغمبريمزدن وصحابه وتابعيندن رضى الله عنهم صادر اولمشدر انجق
مكروه اولان اكثاريدر كه مقتضيسى يوغيكن يمين ايليه وسلفدن
اول كيمسه لركه يمين صادقدن اباايلدى يا تهمتدن صاقنديلر ويا تكثير
يميندن ويا امر يمينى تعظيم ايتمكدن ناشيدر تا كه آلشوب يمين غموس كه
يلان يره يمين ايله آلوده اولمسونلر ايچون كنديلرى اجتناب ايدرلر ايمش

بيان آفات بكلك وقاضيلق استمك

(آفات لسانك قرق بشنجيسى بكلك وقاضيلق استمكدر بو ايسه حلال
دكلدر مال ديلمك واستمك حلال اولمديغى كبى صحابه كزيندن
عبدالرحمن بن سمره رضى الله عنهه رسول الله عليه الصلاة والسلام
بيورمشدر كه* ياعبدالرحمن بكلكه طالب اولمه اكر استمدين ويررلر سه
طرف حقدن معاونت اولنورسك واكر استيوب ويررلر ايسه طرف
حقدن معين وظهيرسز قالورسك* كذلك قضا حقنده بيورمشدر كه
بركيمسه قضايه طالب اولوب شفعاء تجيلر ايله آلسه اكا حق طرفندن
عنايت كلمز اما اول كيمسه يه كه كرهله قضا ويرسه لر الله تعالى حضرتلرى
برملك كوندروب انى طريق شريعته طوغرلدر بو اجلدن بعض علما
ديديلر كه اختيار يله دخى قضايى قبول ايتمك جائز دكلدر اما قول مختار
بودر كه اكر بلاطلب ولاشفاعة ويررلر ايسه قبول ايتمك رخصتدر
اما تركى عزيمتدر كه شريعتك قوى جانبيله عمل ايتمكه ديرلر بكلكى دخى
قبول ايتمك بو منوال اوزره در وبونك سببى بودر كه بونلر برثقيل
وامر عسير منصبلردر آزدن آز كيمسه انلرك حقوقنى عدالتله رعايت
ايده بلور بو اجلدن امام اعظم قضايى قبول ايتميوب سبب امتناعندن
حبس وضرب اولنوب حبس خانه ده وفات ايتمشدر رحمه الله رحمة
واسعة اما زمانه ملازملرى بونك خلافنجه ذاهب اولمشلردر تكيم

کمال پاشازاده مرحوم دیمشدر بیت * بوحنیفه قضا نکرد و بمرد *
* تو بمیری اکر قضا نکنی * دیمکدر که ابو حنیفه اولدی کندی
قاضیلق ایلمدی سن هی بیچاره اولورسن اکر قاضیلق ایلمزسک
باخصوص سرور کائنات علیه افضل الصلوات بیورمشدر که
* من جعل قاضیا بین الناس فقد ذبح بغیر سکین * معناسی برکیمسه که
ناس بیننده قاضی قیلنسه تحقیق بیچاقسز بوغازلنمش اولور درر وغررده
یازلمشدر که برقاضی بو حدیثی انکار ایدوب صحیح دکلدر دیو مصرا اولور
پس اول کون بربر کندینی تراش ایدوب صقالی التندن اوستره ایله
قبل آلورکن قاضی اقسرمش معجزهٔ رسول کبریا ئله اوستره بوغازین
چالوب ساعتیله میتا دوشمشدر و ذکری عالمیانه عبرت نما قالمشدر و حضرت
عایشه رضی الله عنها روایتنده سرور کائنات علیه افضل الصلوات
بیورمشدر یوم قیامتده قاضیٔ عادله برساعت کله که تمنی ایدوب دیه که
نولیدی ایکی کیمسه ماییننده جدا برخرما ایچون قاضیلق ایتمش اولیدم
و بکلک آفت عظیم اولدیغندن خبر ویروب سرور کائنات علیه افضل
الصلوات بیورمشدر که بکلکک اولی ملامت اوسطی ندامت اخری
عذابدر مکرکه عدالت ایتمش اوله اما اقرباسیله نته سنه عدالت اوزره
اوله و برحدیثنده بیورلمشدر که برکیمسه اون آدمه دخی والی اولسه
یوم قیامتده اللری بوینه باغلی کتورلسه کرک وانی عدالتدن غیری
شیٔ چوزمز نتیجهٔ کلام قاضیلق و بکلک قبول ایتمک عزیمتدر اما
غیری کیمسه طالب بولنمایوب برکیمسه اوزرینه قرار و برلسه الحق جائزدر
نتکیم حدیث شریفده بیان اولندیکه حق طرفندن ملک اعانت ایدر
شقایق نعمانیه ده یازمشدر که قضاتدن بری هفته ده بر حضرت پیغمبر
علیه الصلاة والسلامی رؤیاسنده کوررمش انی فکر ایدرکه قاضیام
حالنده هر هفته پیغمبر علیه الصلاة والسلامی کورمک میسر اولدیغی
برده قاضیلق آفتی باشمده اولماسه زیاده تقرب کسب ایدردم دیو
قاضیلغی براغور ماییننی برقاچ هفته کچر حضرت پیغمبر علیه الصلاة
والسلامی اصلا رؤیاسنده کورمز برکیجه کوردیکنده سؤال ایدوب

دیرکه یارسول الله بن قضایی ترک ایتدمکه حضورعزتکه تقرب ایچون
نه عجبدرکه دیدار شریفکزی عزیز ایتدیکز حضرت رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم بیوردیکه سن قضا مسندنده ایکن بکا زیاده مقرب
ایدک زیرا مسلمینک حق وعدل اوزره خدمتلرین کوروب شریعت
مقتضاسنجه احقاق حق ایدردک دیو جواب آلدقده قاضیٔ مذکور
تکرار قضایه کیروب رسول اکرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلمه
تقرب کسب ایلمشدر وفقها دخی افضل عباداتندر دیو وصف ایلمشلر
ولکن محل خطردر حتی عبد الله بن عمر حضرتلرینه پدر بزرکوارلری
وفاتندنصکره قضا تکلیف ایدرلر قبول ایتمز دیلرکه یا پدریکز قبول
ایتمش ایدی وسزکده عملکز کالده در یا سبب امتناعکزندر جوابنده
دیمشکه بنم پدرم حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمک
حال صحتنده قاضی اولمش ایدی وهر برمشکلی ظاهر اولدقده حضرت
پیغمبر علیه الصلاة والسلامه سؤال ایدردی حضرت رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم دخی مشکلنی حضرت جبرائیل علیه السلامه
اولدخی بالذات باری تعالی حضرتلرندن استفسار ایدردی اما شمدی
وحی نازل اولمز قضا ایتمک مشکلدر دیو قبول ایتممشدر مقالات
فناریده بویله مذکوردر شیخ شعراوی رحمه الله تنبیه المغترینده محمد
ابن واسع نام عزیزدن نقلا دیمشدر یوم قیامتده حسابه دعوت اولناجق
ابتدا قاضیلردر اما آزدن آز نجات بولسه کرکدر انلره مساعده ایدن
معین وظهیرلره دخی اول شدت حسابدن حاصلدر حتی شاهد اولنلره
دخی خوف خطر و بو شدت حساب واردر نتکیم شیخ مذکور منن نام
کتابنده ذکر ایدرکه الله تعالی حضرتلری موسی علیه الصلاة والسلامه
وحی ایلمشدرکه یاموسی مادامکه قولاغک برشیئی محکم اشیدوب حفظ
ایتمیه وعقلک انی ضبط ایتمیه وقلبک دخی صحتنی اعتقاد ایتمیه سن
اکا شاهد اولمه زیرا یوم قیامتده اهل شهادتی شاهد اولدقلری شیده
طورغوروب سؤال عنفله ایتسم کرک ودخی شیخ مذکور رحمه الله
دیمشدرکه قاضیلره کاهی خاتون جمله کلوب نفسی ارزوسنه دوشوب

خاتونك حكمنی تأخیر ایدر تا كندینه رام اولنجه نتكیم بونك كبی قضیه
حضرت داود علیه السلام عصرنده واقع اولمشدر كه بر حسن وجمال
صاحبی خاتون بر قاضی نك حضورنده بر آدمدن حق طلب ایتدی
قاضی خاتونه نظر ایدنجه آشفته سی اولوب ایتدی بكا رام اولمق شرطیله
حقكی حكم ایده یم خاتون صالحه اولمغله ابا ایدوب ویوده یه واردی
اولدخی كورنجه قاضیدن بترخسته سی اولوب مساعده اولمسنی طالب
اولدی اندن دخی ابا ایدوب شاهدلرینه واردیكه انلر ایله والئ ولایت
اولان بكه كیده لر انلر دخی افتاده سی اولدیلر ناچار واروب بكه شكایت
ایلدی بك دخی دیوانه سی اولدی جمله سندن ابا ایتمكله قاضی وویوده
وشاهدلر وبك جمع اولوب پاكیزه خاتونك قتلنه حیله ایتدیلر كه تا كه
قلبلری اكا تعلقدن آسوده اولسون پس ماینلرنده سویلشدیلر اگر
بر آدمله زنا ایتدی دیو شهادت ایلسك بر بی گناه آدمی دخی قتل ایتمك
لازم كلور بوایسه مصیبت عظیمه اولور غرض ایسه همان اول خاتونی
بوغ ایتمكدر پس اتفاقلری شو اولدیكه بو خاتون بر كلبله زنا ایتمش دیو
شهادت ایده لر پس بو درت بش كیمسه جمع اولوب داود علیه السلامه
كیتدیلر ودیدیلر كه اشبو فلان قریه ده بر فاحشه عورت واردر كه
بر ارككلبی كوچكدن تربیه ایدوب كندوسن اشغفه تعلیم ایتمش
دیو اوزرینه فاحشه ایله شهادت ایلدیلر حضرت داود علیه السلام
امر ایدر خاتونی رجم ایده لر بو وقعه بو یله اولدقده حكمت خدا ایله
بر قاچ ایامدنصكره اهل شهرك صبیانی جمع اولوب بر یرده اوینارلرمش
وحضرت داود علیه السلام انلره ناظر بر مكان عالیده اوتورمش
پس عینیله بو وقعه مثالی بر واقعه ظهوره كلور كه مذكور اوغلنجقلردن
كمی قاضی وكمی ویوده وكمی بك اولوب حضرت سلیمانی پادشاه ایتمشلر
پس صبیاندن بر دلبر نوجوان سرو روان كبی ایلرو كلوب قاضی اولان
صبی اوكنده حق دعواسنده اولور قاضی دخی خاتونه میل ایدن قاضی كبی
اوغلانه میل ومحبت طرفلرین كوستروب بكا مطیع اولورسك سكا حقكی
الیویره یم نه سویلرسك دیر اوغلان اندن ابا ایدوب ویوده سنه كلوب

اولدخی

اولدخی اوغلانه دست درازلق ایدر اندن شاهدلرینه وارر انلردخی
نفسلری ارزوسنه دوشرلر بكنه وارر اولدخی كذلك اوغلانه اولاشور
هیچ برینه رام اولماینجق جمله سی یكدل اولوب سلطان نصب ایتدكلری
سلیمان علیه السلامه وارر وبو اوغلان بر كلبله یفعلندی دیو شهادت
ایدرلر حضرت سلیمان فكره واروب قلبنه الهام اولنور درت شاهدی
یله طشره قووب برر برر كتوروب سویلتدی وكلبك صفتنی
صوردی بریسی سیاه در دیدی وبری صاری در دیدی وبری بیاضدر
دیدی وبری الاجه در دیدی پس یلان شهادت اولدیغن بلوب سلیمان
امر ایتدی لعبله اول شاهدلره حد اوردی حضرت داود علیه السلام
بو قضیه یی كوروب كندی خطا اولدیغنی علم ایدندیكه صوچسز
بغیر حق اول خاتونی رجم ایتدرمش پس امر ایلدی اول خاتون
اوزرینه شهادت ایدنلری طوتوب قتل ایلدی والله تعالی حضرتلری
اول خاتونك حقنی الیقومدی شیخ مذكور رحمه الله دیركه ایمدی
نظر ایله ای قرداش حاكم وضابطه نك كبی قضیه لر دوشر پس
اللهه شكر ایله كه سنی اندن حمایت ایلمشدر وباخصوص حدیث صحیحده
كلمشدر كه * قاض فی الجنة وقاضیان فی النار * یعنی قاضیلرك ایكی
صنفی اهل جهنم وبر صنفی اهل جنتدر اهل جنت انلردر كه علملری اولوب
انكله عامل اوله لر وحق وعدل اوزره حكم ایده لر اما اهل جهنمك
بر صنفی اولدر كه جهلله قاضی اوله عامل دخی اولورسه ینه اهل جهنمدر
ایكنجی صنفی اولدر كه علمی اوله ولكن علمیله عامل اولمیوب حقی باطل
وباطلی حق ایتمكله حكم ایلیه باخصوص بو عصرلرده عالم وعامل
دخی اولسه حق وعدل اوزرینه ثابت قدم اولمق احتمالی بعیددر شیخ
علی خواص كه طقوز یوز اللی تاریخنده كان مشایخدندر شیخ
شعراوی نك شیخیدر دیمشدر كه بو عصرده قاضیلك ووالیلك اكثریا
جور وظلم اوزرینه در حتی بر انسان عدالت ایتمك دخی مراد ایلسه قادر
دكلدر ناسك اكا استحقاقی اولمدیغندن اوتوری ویاغیری سببدن اوتوری
حتی بر قاضی بر كون شیخ مذكوره دیمشكه بن قضاء قبول ایتدم

امر بالمعروف نهی عن المنکر ایتمك ایچون شیخ مشارالیه دیمشکه بو سکا
ابلیسك اغواسی وغرو ریدر زیرا سزدن اول کلن قضاة زماننده
بو میسر اولمدی حالبوکه انلرك زماننده سوز و نصیحت قبول ایدر چوق
ایدی بو عصرلرده ایسه بونك عکسیدر وسفیان ثوری رحمه الله که
ایکیوز تاریخی اجله سندندر دیمشدر که بو زمانده امام اولمه ومؤذن اولمه
وعریف یعنی ایش اری اولمه واکر سکا مال تقسیم ایتمکی ویررلرسه
تقسیم ایتمه وبو عزیز هر بارکه سنجاق صاحبی والیلری کورسه سجده یه
واروب حقنه حمد ایتمکه باشلردی الحمد لله الذی لم یجعلنی شرطیا
دیردی ویاننده موجود اولنلره دیردی حقنه حمد ایلیوك که
سزی بو آفته مبتلا ایتمشدر وعافیت وصحتکزه شکر ایلیك حالبوکه
ابن عباس رضی الله عنهما دیمشدر که بر کیمسه نك زوجه سی ومسکنی
وخادمی ومرکبی اولسه اول کیمسه ملوکدندر یعنی کندی باشنه
بکدر شکر الهیده اولوب والی وولایت اولانلره رشك ایتمك کرك زیرا
انلر خطر عظیم اوزره در مذکوردر که حضرت عمر رضی الله عنه
خلافتی زماننده ابو الدردا حضرتلرینی کوفه شهرنه والی نصب ایدوب
کوندرمش ایدی پس ابو الدردا شهره واردیغنده بیت المالدن برقاچ اقچه
خرج ایدوب بر قدمکاه بنا ایلدی حضرت عمر فاروقه بو خبر واصل
اولدقده ابو الدردایه مکتوب یازدیکه صورتی بودر (من عمر الی عویمر
سلام علیك اما بعد ثکلتك امك اما کان لك حاجة غیر ان تجدد عمارة
الدنیا بعد رسول الله صلی الله علیه وسلم حکمت علیك ان لا تضع
کتابی من یدك حتی تهدمه معناسی بودرکه بو مکتوب عمردن
عویمره درکه ابو الدردانك اسمیدر سلامدن صکره اناك سنی یوغ ایدوب
ماتمك چکسون رسول الله علیه السلامدن صکره دنیانك عمارتنی تجدید
ایتمکدن غیری مصلحتك یوقیدی شویله امر ایندمکه مکتوبمی الکدن
قومادین اول یاپدیردیغك بنایی ییقه سك دیمکدر پس ابو الدردا ساعتیله
قدمکاهی ییقدیردی (تنبیه المغترینده بویله مذکوردر ایمدی حضرت
عمرك بو مرتبه عدالتی وار ایکن ینه وفاتندن صکره صلحادن بر کیمسه

کندینی

کندینی رؤیاسنده کوردکلرنده سؤال ایدرلرکه الله تعالی سزکله
نه معامله ایتدی دیمشدرکه التی آی مقام عتابده حبس اولندم سببی
بو اولدیکه زمان خلافتمده بر خاتونك بقره سی کوپریدن کچرایکن خرابه
محلنده ایاغی صورچوب انجندیکندن اوتوری دیمش (صراط سویده
سببی بو اولدیغن یازمش اما غیری کتابلرده دیمشکه براو غلاق کهنه
کپریدن کچرکن دلکدن ایاغی کچوب قرلمسی سببیدن عتاب رب العزت
کلدیکه اول دیارك خراج ویا جزیه سین آلوردك نیچون اول کپرویی
ویران قویوب یاپدرمدك دینلوب مقام عتابده طورماسنه باعث
اولمشدر عاقله بو نصیحت کافیدر وامام اعظم حضرتلری امامتدن
تحذیر ایدوب امام ابی یوسفه نصیحتنده دیمشدرکه کن مؤذنا ولا تکن
اماما (شیخ شعراوی رحمه الله منن نام کتابنده دیمشدر امامته تقدم
ایتمکی کندیمه لایق کورمیوب مکروه کوررم شو خوفله که جماعتك
نمازنه بنم سببمله نقصان کلیه زیرا حدیث شریفده کلمشدرکه *امام
اولان کیمسه جماعتك خیرلیسی اولمق کرك زیرا جماعتله رب العزت
ماییننده واسطه اولیجیدر ودیمشدر امامته تقدمی طالب اولان آدم
شویله تقدیر وتخمین ایلسونکه جمیعا زلات سابقه سنیکه کیزلیده
وآشکارده ایتمشدر اکر اول جماعته عرض ایدوب اول زله لرینی
مکروه کورمیوب انشراح صدرله اردنجه قیلارلرسه امامت ایلسون
والا امامتی ترك ایلیوب مأموما قیلمق ورع وتقوادندر (حتی شیخ جلال
الدین سیوطی امامت ایتمیوب بر آدمك اردنجه اویوب نماز قیلدیغنه
رضا ویرمشدر وبو طریق تقویده در اماشریعتده مادامکه بر کیمسه
جماعتك عملا افضلی اولدقده انی امامته اختیار ایدهلر وایتمك کرکدر
مادامکه مکروهاتی ومنهیاتی مرتکب اولمیه اکر مرتکب ایسه امامتی
مکروهدر انتهی (آفات لسانك فرق التجیسی اوقاف تولیتنی استمکدر بیان آفات طالب تولیت
بودخی جائزدکلدر قاضیلق استمك جائز اولمدیغی کبی (کمال الدین ابن
همام دیمشدرکه اوقاف تولیتنی طالب اولان کیمسه یه ویرلمز قضایی
طالب اولانلره ویرلمدیکی کبی (آفات لسانك فرق یدنجیسی وصیلك

استمكدر حضرت پیغمبر آخر زمان علیه صلوات الرحمن ابوذر رضی
الله تعالی عنهم* یا اباذر بن سنی ضعیف مشاهده ایدیورم و بن کندی
نفسمه سودیکمی سنك نفسکه دخی سورین صاقن ایکی کیمسه یه دخی
اولورسه والی اولمه ومال یتیمه وصی اولمه* دیو بیورمشدر وقاضی خانده
دیمشدرکه لایق دکلدرکه آدم وصایتی قبول ایلیه زیرا برمخوف امردر
امام ابی یوسفدن روایت اولنورکه وصایته ابتداء دخول غلطدر
ایکنجی کره اولور ایسه نیت خیانتدر اوچنجی کره کیرمك قصد سرقتدر
و بعض علما دیمشلردرکه اکروصی اولان عمر بن خطاب دخی اولسه
ضماندن نجات بولمز وامام شافعی رحمه الله دیمشدرکه وصایته کیرمز
الا احمق اولان یا خود اوغری اولان کیرر بواجلدن بعض علما اتقوا
الواوات بیورمشدر یعنی اوچ واودن صاقنك بری وکالت ایکنجی وصایت
اوچنجی ولایت وتولیت واولرندن دیمکدرکه هر بریسی برآفتدر(آفات
لسانك قرق سکزنجیسی انسان کندی نفسنه بد دعا ایتمسی وموتی تمنی

بیان کشی کندی نفسنه
بد دعا ایتمك آفتی

ایتمسیدر و بودخی مذمومدر بوحال کشینك کندینه ضرر دنیوی اصابت
ایلدیکی وقتده در بوخصوصده حق جل وعلانك قول شریفی وارد
اولمشدر* ویدع الانسان بالشر دعاءه بالخیر وکان الانسان عجولا*
معناسی انسانه ضرر دنیوی اصابت ایتدکده تحمل ایده میوب
غضبندن نفسنه ومالنه واهلنه دعاء خیر ایله دعا ایتدیکی کبی شر ایله
دعا ایلر وانسان عجول اولدی وحدیث شریفده حضرت پیغمبر علیه
الصلاة والسلام* سزدن بریکزه نازل اولان ضرر وبلادن اوتوری
موتی تمنی ایلمسون واکر مقتضی اولور ایسه دعاسنده بویله دیسونکه
یارب اکر بکا حیوة خیرلی ایسه سن بنی صاغ واسن قیل واکر موت
خیرلی ایسه سن بکا موت ویر* دیو بیورمشدر و برحدیث شریفده
دخی سزدن بریکز موتی طلب ایلمسون اکر کنهکار ایسه امیذدرکه
توبه ایله اصلاح حال ایلیه واکر محسن ایسه امیددرکه اعمال حسناتی
زیاده اوله زیرا انسان اولدکده عملی منقطع اولور ومؤمن اولان کیمسه
عمری اولدقجه خیری زیاده ایدر وبرروایتده دخی بیورمشدرکه

موتی تمنی ایتمك زیرا اولم قورقوسی شدیددر وکشینك سعادتندندر عمری
اوزون اولوب الله تعالی یه توبه وانابت میسر اوله(اما اول کیمسه که
فساد زماندن دیننه خوف ایدوب موتی تمنی ایلسه جائزدر نتکیم
صحابه دن ابو عبس غفاری رضی الله عنه طاعوندن فوت اولنلرك
کثرتنی مشاهده ایتمکله کندینك دخی مطعونا فوت اولمسنی تمنی ایلدی
علیم کندی رضی الله تعالی عنه ایتدی حضرت پیغمبر صلی الله
تعالی علیه وسلم موتی تمنیدن نهی ایتدیکی دیمجك ابو عبس ایتدی
حضرت پیغمبر علیه السلام بیورمشدر التی شیء ظهوره کلدکده
همان موتی تمنی ایتمکه سرعت ایدك بری سفهانك بك اولمری ایکنجی
والیء ولایتك اعوانی چوغالمسی اوچنجی قضانك احکام شرعیه یی
بیع ایدوب حج وسجلاتك اجر مثلندن زیاده آلملری دردنجی قان
دوکمکی استخفاف ایلیوب برشی طوتمامقلی بشنجی قطیعهٔ رحم یعنی
خصمندن اقرباسندن کسلمك آلتنجی قرآن عظیمی مقامات مزمار
اوزره قراءت ایدوب تغنی ایتملری وعلمی بوغیکن امامته کچورن قومك
ظاهر اولمسیدر دیو جواب ویرمشدر(شیخ شعراوی رحمه الله تنبیه
المغترینده کذلك بیان ایدوب دیمشدرکه سلف صالحین اخلاقندندر
غضب الهی یه دوشمك خوفندن موتی تمنی ایلمك وانی دایلی اولان
معاصی قرینه‌لرندن بلورلردی نتکیم کچن حدیثده ذکر اولندی کذلك
ابو بکر رضی الله تعالی عنه موتی تمنی ایلدی پس اکاسیندن سؤال
ایتدکلرنده دیدیکه قورقم بودرکه برزمانه یه کلورمکه انده امر بالمعروف
ونهی عن المنکر اولمز اوله وابوهریره رضی عنه دیمشدرکه یقینده ناسه
برزمان کله که اول زمانده علماسنه موت قزل آلتوندن سوکلی اولسه
کرکدر حتی قرنداشنك قبری زیارتنه کلدکده نه اولیدی بن سنك یرکده
اولایدم دیه وسفیان ثوری رحمه الله دیمشدرکه مشایخمزه یتشدك که
انلر موت استرلر ایدی وبن انلردن تعجب ایدردم اما شمدی شو حاله
کلدمکه موتی استیوب سومیانلره تعجب ایدر اولدم وتحفة الملوك
شرحنده دیمشدرکه کشی دیننی یتورمك خوفی اولدیغنده موتی استمك

واردرکه برالتی خیرلیدر مؤمنه اول وقتکه امراسی اشرار اوله‌لر دیو
بیان ایتمشدر (آفات لسانك قرق طقوزنجیسی مؤمن قرداشنك عذرینی
قبول ایتمیوب رد ایتمکدر بوخصوصده سرور کائنات علیه افضل
الصلوات * برکیمسه مؤمن قرنداشنه اعتذار ایلسه واول مؤمن انك
عذرنی قبول ایلمسه باجدار کناهی قدر اول کیمسه‌نك کناهی اولور *
بیورمشدر و برحدیثنده دخی * بابالریکز ایو اولدیغی کبی سزده ایو
اولك وقرنداشکزك بری عذر دیلیوب هرکیم عذرینی قبول ایلمسه یوم
قیامتده حوضه وارد اولماز * امامعلوم اوله که بومرتبه عذری قبول
ایتمك واجب اولدیغی اول زماندرکه برکیمسه عذرنده صادق اوله اما
عذرنده صدقی محتمل اولمزسه قبول ایلمسی واجب دکلدر کندی کرمندن
عفواولمش اولور (شیخ شعراوی رحمه‌الله دیمشدر اخوانکزدن بعضنکه
بعض اخلاق ذمیمه اثری ظهور ایلسه معذور طوتك باخصوص
اول کیمسه دنکه علم وادبده علاقه‌سی اولمیه ایمدی انك کبی ایله
قارشولشمك بواجلدن امام شافعی دیمشدر که عالم یاننده سفهادن
برکیمسه اولمق لایقدر تاکه سفها ایله قارشی قوسك زیرا حیاء طبیعی
غالبدر و عالمك صغیره‌سی کبیره در ناس انك فعلنه بقارلر (وسید علی
خواص دیمشدرکه بوعصرلرده اخوانلرك اذایه عدم صبرینی
معذور طوتك زیرا احوال فاسد اولوب مراسم اشیا تبدیل وتغییر
اولدی وغالب ناس عملی براغوب قوله اکتفا ایلمشلردر وبلا جمله‌یه
عام اولمشدر وناسدن ظهور ایدن کاه اخلاق ذباب کاه اخلاق کلاب
کاه اخلاق روباه کاه اخلاق اسد کاه اخلاق بهایم کاه اخلاق
شیاطین کاه اخلاق فسقه وظلمه ظهور ایدر ونادر بولنورکه برآدمده کمل
مؤمنین ویاصالحین اخلاقی موجود اوله ایمدی علم وادبی اولمیان کیمسه
اقتدا ایدوب تحصیل کمال ایلسون حکم ایسه غالبکدر غالبی نه خویده
اولور ایسه اکا تابع اولورلر اقوال واخلاق وافعالده (وشیخ افضل
الدین دیمشدرکه والله بن ابتدا کندی نفسمده حیوان وحجره
وشیاطین احوالنی واخلاقنی مشاهده ایتدم غیریلرنده مشاهده ایتمزدن

بیان آفات رد قبول عذر المؤمن

اول ایمدی برکیمسه که بوعصرده مرتبهٔ استقامت اوزره یوریمکه
طالب اولسه تحقیق محالی طالب اولمش اولور مکرکه عنایت ربانیه
انی حفظ ایلیه ودیمشدرکه صاقنك زمانه کز اخوانتك اعمالنی ماضیده
اولان اخوانکزك اعمالنه وزن ایلمك زیرا بووزن صحیح دکلدر یا اعمال
صحابه میزاننه نه نسنه راست کلسون همان سزدن واخوانکزدن
بوعصرلرده توحید خداده ثابت اولوب شك ونفاقدن سلامت قلب
وصورتا عبادتکزی حسن نیتله شعائرینی اقامت ایچون وجوده کتورمك
سزه کافیدر و بوکلام طقوز یوز اللی تاریخلرنده دیمشدر یا شمدیکه
بیك سکسانی آشدی نه امید اولنور (آفات لسانك اللنجیسی قرآن عظیمی
رأیله تفسیر ایلمکدر بوخصوصده حضرت سرور کائنات علیه افضل
الصلوات بیورمشدرکه برکیمسه که کتاب اللهده رأیله کلام دیوب
اصابت دخی ایدرسه خطا ایتمش اولور و برکیمسه علمی یوغیکن قرآن
عظیمده سوزسویلیه جهنمده یرین حاضرلسون * معلوم اوله که قرآن
عظیمك تفسیری متعدده حدیث شریفده بیورلدیغی حضرت
حبیب اللهدن اشیدیلن وجهدن غیری نهی ایتمك مراد دکلدر
زیرا حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن مسموع اولدیغی
اوزره تفسیر ایتمك نادردر پس فقیه ابو اللیث بستان العارفینده
دیمشدرکه وارد اولان نهی متشابه اولان کلمات حقنده در یوخسه
جمیعسی حقنده دکلدر زیرا قرآن عظیم خلقه حجت ودلیل ایچون
نازل اولمشدر اکر تفسیر جائز اولمسه حجت بالغه اولمزدی ایمدی لغات
عربیه‌یی وشان نزولی بیلن کیمسه‌یه تفسیر کتاب الله ایتمك جائزدر اما اول
کیمسه که وجوه لغاتی بلمیوب متکلفیندن اوله اکا اشتدیکی مقداردن
زیاده تفسیر ایتمك جائز دکلدر و بودخی علمادن حکایه اولوب علی طریق
التفسیر اولمش اولور امام برکلی دیرکه ومجمل نهیك جمله سندندر
ناسخ ومنسوخی بلمك ومواضع اجماعی وعقائد اهل سنتی بلمیوب
عربیت مقتضاسی اوزره تفسیر ایلیه پس خطادن امین اولمز ایمدی
مجرد وجوه لغتی بلمکله اولمز بلکه بز ذکر ایتدیکمز معرفتلردن لازمدر

بیان آفات تفسیر القرآن بالرأی

و بو معرفتلر حاصل اولاد قده رأیله تفسیر اولنمامش اولور کورنمزمیکه
علماء مجتهدین تفسیرنده نیجه اختلاف ایلیوب فهملرینه کوره احکام
شرعیه‌یی اوزرینه بنا ایلدیلر (آفات لسانك اللی ایرنجیسی مؤمنی صوچسز
قورقتمق ومراد ایتمدیکی شیلره اکراه ایتمکدر هبه کبی ونکاح کبی بیع کبی
حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن روایت اولنورکه
بیورمشدر برکیمسه برمؤمنی قورقتسه الله تعالی حضرتلرینه لایقدرکه
انی یوم قیامتده قورقولردن امین ایلمیه (آفات لسانك اللی ایکنجیسی
غیرینك کلامی اراسنده سویلیوب غیرك کلامنی قطع ایتمکدر خصوصا
مذاکرهٔ علمده ویا تکرار فقهده واقع اولسه حالبوکه بویله حالده سلام
دخی ویرمك وبال اولدیغی بیان اولندی کذلك کندی کلامنی دخی
اجنبی کلام ایله قطع ایلمیه نتکیم برآدم قراءت قرآن ایدرکن یاخود
دعا ایدرکن ویا وعظ ایدرکن ویاخطبه اوقورکن برشخصه التفات
ایدوب کندی حوایج یدیله اصعرلیه یاخود بوکا بکزر کذلك برآدم
وعظ ویا درس مجلسنده ایکن یاخود کندی فوقنده اولان کیمسه
سویلرکن صاغنده وصولنده اولان کیمسه ایله سوزسویلشمیه اخفا
ایله دخی اولورسه مجرد صاغه وصوله التفات وحرکتی دخی سوء ادب
وخفت وعجله وسفاهتدر بلکه متکلمه لازم اولان بودرکه کلامنك
اراسنه براجنبی کلام قاتمیوب آخرینه دك برخوش کلامنی دیزه قویه
کذلك مخاطبه دخی لازم اولان بودرکه تا کلامك آخرینه وارنجه
اکا توجه ایلیوب وسکوت ایلیوب دکلیه التفات وتکلم وحرکت
ایتمکسزین باخصوص قچنکه متکلم کلام الله ویاحدیث رسول الله
تفسیرنده اولسه زیاده ادب کوزلیه مکرکه طبعا ویا شرعا برحاجت
عارض اولوب بومذکوراتك ترکنه مقتضی اوله (واخلاق علائیه‌ده
سوزسویلمك ادابی بیاننده دیمشدرکه کرکدرکه مطلقا چوق سوز
سویلمکدن غایت احتراز اولنه که کثرت کلام خفت دماغ وسخافت
عقلك نشاندر وموجب سقوط مهابتدر واحباب قتنده ثقیل عد اولنوب
صحبتندن ملول اولورلر وانك آدنه فارسیده پرکوی وترکیده یاکشق

بیان آفات مؤمنی صوچسز قورقتمق

بیان غیرك کلامنی قطع ایتمك آفاتی

دیرلر ومجلسلرده حکایت دور دراز ونیجه طرفه شعبه‌اندرمه‌دن احتراز
لازمدر وهرکیم کثرت کلامه مبتلا اوله انك باشنه ایکی بلا کله بریسی
کندیسندن زلل وبری سامعیندن ملل در وحکما ایدر حق جل وعلا
انکیچون قولاغی ایکی واغزی بر ایتدیکه آدمی نك اشتدیکی ایکی
وسویلدیکی بر اوله وسلف دیرلردی اذاتم العقل نقص الکلام ومشایخ
دیمشلردر من عرف الحق جل شانه کل لسانه معناسی برکیمسه که ربسنی
بلدی آنك لسانی ثقیل اولدی یعنی چوق سویلمز اولور وبرکره سویلدیکی
سوزی تکرار سویلمکدن حذر ایلیه خصوصا که نادره ولطیفه لرده
اوله که اول تکراراق اول کلامی لطیفه لکدن چقاروب اربعیندن
بارد ایلر ومدرسلر وواعظلر دخی برنکتهٔ ومسئلهٔ حددن زیاده تکرار
ایدوب مستمعلری بیزار ایتمکدن احتراز کرك واکر برلطیفهٔ یابرحکایهٔ
نقل ایتمش اولسه وانی تکرار ایتمك لازم اولسه دیدیکمز فلان حکایه
دیو اجمالا دیه واکر اشتمش بعض کیمسه اولوب ینه تفصیله محتاج اولسه
انلره نقل ایتدیکنی اشراب واشتمش کیمسه باقیلره استماع تکلیفن
ایلمیه وحکایهٔ مشهوره که اکثر ناس انی بلورلر نصرالدین حکایه لری
کبی انی بلنمش حکایت کبی نقل ایلیوب اشارت اجمالیله کچه وجلیسلرندن
بعضی برحکایت نقل ایلسه ایشیدن انی بیلورسه بلدیکنی اشراب
ایتمیوب اشتمش کبی دکلیه (امام شعبی‌دن مرویدرکه حضورنده
بعض کیمسه حدیث نقل ایدردی وکندی دیکلردی بعده تنهاسنده
دیردی بن اول حدیثی انك اناسیله باباسی جمع اولمامش ایکن حفظ
وروایت ایلمشم اما اکا بلدیکم بلدیرمیوب حسن استماعله تلقی ایدرین
غرضم اکا روایت حدیث لذتن ذوق ایتدیروب سماع وحفظ حدیثه
اشتغالن ارتورمقدر دیو بیورورلردی وغیریدن برنسنه صورلسه
کندیسی بلورسه دخی مبادرةً جواب ویرمیه مکر اول کیمسه جوابندن
عاجز اولوب سائل خایب اولمق لازم کله اول زمانده حسن ادب ایله
جواب ویره که جوابه قادر اولمیانه خجالت اولمیجق وجهله وبرجماعتدن
سؤال اولنسه کندیسی انلره داخل اولسه جوابه سبقت ایتمیه وغیری

کیمسه سوزه باشلرسه تمام اولمادن کندی سوزه باشلمیه و بعض حکما
دیمشدر که هیچ کندی جهلنه اعتراف ایتمش کیمسه بلمزین مکر اول
کیمسه که غیری کیمسه سوز سویلرایکن سوزه شروع ایلیه وکندی
محضرنده برجماعت مباحثه یه ومحاوره یه باشلسه‌لر کندینك مدخلی
اولمینجه داخل اولمیه وچون جلسا برسوزی اندن اخفا ایلیه اطلاعی
مهم ایدنوب استراق سمع ایلمیه ومجالسه‌ده بعض جلسادن صقلامق
ایچون اخرله فسلدشمیه خصوصا که مزبورك وهمنه کندینی سویلرلر
ظنی دوشمك احتمالی اوله واولولر ایله کایه سوز سویلمیه ونه اوازین قتی
بلند ایده که مستمعه تخفیف وسوء ادب بولنه ونه یواش سویلیه که
تکرار صورمغه وسو یلمکه محتاج اوله همان اوسط حالی رعایت ایتمك
کرك ورفع صوت اکابر واستاذلر قتنده غایت مکروه منهیدر اکر کلامنده
ایضاح وبیانه محتاج نسنه اولسه انی تمثیلله بیان ایلیه اما احتیاجی
اولمدقجه اختصار کلامدن عدول ایتمیه وهر حالده مقتضای حال
ومناسب مقام سوز سویلیه وتکلم زماننده الیله باشیله کوزیله قاشیله اشارت
ایلمیه مکر مقتضای مقام ایله براشارت لطیفه اوله روایت اولنورکه
برامی کیمسه برمدرسده امانت نسنه قومش ایدی طلبنه کلدکده
مدرس طلبه سنه درس ویرردی صبرایله درسی تمام ایدهین دیدی امی
کوردیکه انتظار حددن اشدی ومدرس اثناء درسده الین یره اوروب
سائر اعضاسی دخی تحریکدن خالی دکل ایدی اول امی مدرسه ایتدی ای
خواجه کل سن بنم متاعجغم کتوری ویربن سنك یریکه اوتورایم والمی
یره اورایم باشیمی صالایم وکوزمی قاشیمی اویندهیم هم سنك ایشك بتر
وهم بنم دیدی وحق کندی النده دخی اولورسه کیمسه ایله مباحثه ایتمیه
خصوصا کندندن اولولر ایله سیما بوزمانده که لجاج وعناد طبیعتلره
مستولی واظهار صواب معدوم ونایاب اولمشدر (اخلاق علائی صاحبی
بو کلامی یاوز سلطان سلیم عصرلرنده دیمشدر یا شمدیکی عصرده
قنغی انسان عناددن سالم اولمشدر ایمدی بوندن خلاصلق دیلنی
حفظ ایتمکله وخلقه قارشمامغله اولور (آفات لسانك اللی اوچنجیسی

بیان آفات رد التابع کلام
متبوعه

تابع متبوعك کلامنی رد ایلمسی ومقابله‌سی وعدم اطاعتی در امر مشروعده
بکه وقاضی یه رعیتك ووالدینه اولادك وافندیسنه مملوکك واستاذنه
شاکردك وارینه عورتك وعالمه جاهلك رد کلاملری وسائر مخالفتلری
کبی بو خصلت قتی قبیحدر بونکله تعزیره مستحق اولورلر خلاصه‌ده
دیمشدر که ایکی آدمك ما بیننده خصومت واقع اولوب بریسی مفتیلر
فتواسنی آلوب کوستردکده برغیریسی یازدقلری کبی دکلدر یاخود
بونکله عمل اولنمز دیسه تعزیر واجب اولور (شیخ شعراوی دیمشدر که
علمادن ماعدا صلحایه یله سوء ظنله قارشولیوب انکار ایتمك کرك
زیرانه اولدیغی بیلنمز بلکه اول صالح کیمسه اولیاء الله دن اوله
بوخصوصدن شیخ عبد القادر جیلی رحمه الله دیمشدر که برکیمسه
بر ولینك عرضنه طوقنسه الله تعالی حضرتلری انی موت قلبه مبتلا ایدر
وشیخ عبدالله قرشی دیمشدر که برکیمسه ولی یه یرامز نظرایله نظر
ایتسه تا عقیده سی بوزیلوب بد نامقله مبتلا اولمادقجه دنیادن کیتمیه
(وشیخ شعراوی دیرکه بردفعه برشخص حضورمده عمر بن فارض
حقنده نامعقول سوز سویلدکده * تلك امة قد خلت * دیو نه‌استرسن
اولوب کیدن کیمسه دن دیدیکمده اول شخص انی سب ایتمکله حقه
تقرب کسب ایدرم دیدی پس بندن آیریلوب اسکندریه ناحیه سنه
کندی وانده زنا ایله متهم اولوب قاضی عسکر صقالنك نصفنی
وبرقاشنی تراش ایدوب وترسنه اشکه بندیروب تشهیر ایتدرمش برقاچ
ایامدنصکره حمامه کیروب حوضك ایچنده بوغولمش میتی سیاه بوینوز
شکلنه کیرمش وکندیسی مقتیلردن ایکن بویله یرامز حاله اوغرامش
معاذالله ایمدی اولیایه وصلحایه دخل ایتمکدن احتراز لازمدر (آفات
لساندن اللی دردنجیسی هرشیدن سؤال ایتمکدرکه بو حلالمیدر
حرامیدر و پاکمیدر ناپاکمیدر دیو کندی پرهیزلکنی اظهار ایچون
حرمت ونجاسته ظاهرا برعلامت یوغیکن بودخی مؤمنه سوء ظن
واذا اولدیغیچون وتجسس معناسی بولندیغیچون حرامدر مثلا برشیئی
برمستور الحال کیمسه‌دن صاتون آلمق استه سك بوشی نکا زه دن

بیان آفات کثرت سؤال

سنك حلال ملكك ميدر ديو سؤال ايده سك ياخود بر كيمسه سكا هديه
كتورسه ياخود ضيافته دعوت ايلسه اول هديه نره دن اولديغن
وطعام نه قزانجدن كلديكن سؤال ايده سك ياخود ايجمكه و يا ابدسته
صو كتوردكلرنده ياخود نماز ايچون برشئ دوشه دكلرنده نجاست
علامتى يوغيكن پاكليغندن سؤال ايده سن پس بو اذا وسوء ظندر
ياخود ريا وعجب وجهلدن ناشيدر وتجسس وبدعتدر سكا لازم
اولان بودركه صحابه وتابعينك ايتدكلرى كبى اشيانك ظاهرنه اعتماد
ايده سن زيرا النده اولمسى ملكه دليلدر واشياده اصل اولان حلال و پاك
اولمقدر و بو يقيندر شك ايله زائل اولمز اوچنجى بابده ان شاء الله بونك
تفصيلى كلسه كركدر (آفات لساندن اللى بشنجيسى ايكى كيمسه نك
اوچنجى يانده خفية سويلشمسيدر بودخى نهى اولنمشدر حضرت
رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم * اوچ كشى اولديغكزده ايكيسى
آخرسز فسلدشمسون مكركه ناس بر برينه اختلاط ايده لر زيرا اول
محزون اولور * بيورمشدر امادرت كيمسه اولديغكزده ابن عمر ضرر
ويرمز ديو جواب ايتمشدر وعورت آخر عورتك كورديكى بشره سنى
ارى قتنده وصف ايتمك كرك زيرا ارينه كوسترمش قدر اولور
كورمك ايسه نظرك زناسيدر (آفات لسانك اللى التنجيسى اجنبيه تازه
خاتونله سويلشمكدر بودخى حاجت اولمدقجه جائز دكلدر حتى
اقسرسه وحمد ايلسه اكا يرحمك الله ديمك كرك كذلك سلام ويرمك
كرك واجنبيه سلام ويرسه جهرله الميوب اخفا ايله المق كرك عكسى
دخى بويلجه سنه در زيرا حضرت رسول الله عليه الصلاة والسلام
* لسانك زناسى اجنبيه ايله كلامدر * ديو بيورمشدر و بونك تمامى آفات
اذنده كلسه كركدر (آفات لسانك اللى يدنجيسى بلا حاجة ذمى يه سلام
ويرمكدر بودخى مكروهدر الا ذمى قتنده حاجتى اولديغنده قايرمز و بزم
اصحابمزدن نقل اولنوركه فاسق مجاهره ومغنى يه وكوكرجن اوچران
قوشبازه سلام ويرلميه وذمينك سلامنى رد ايتدكده وعليكم قوليله يالكز
رد ايليه (آفات لساندن اللى سكزنجيسى تغوط وتبول اوزره اولان

بيان آفات بشقه سنك يانده كيزلى سويلمك

بيان آفات تازه اجنبيه خاتون ايله سويلشمك

بيان آفات ذمى يه حاجتسز سلام ويرمك

كيمسه يه سلام ويرمكدر نتكيم ذكرى كچدى (آفات لسانك اللى
طقوزنجيسى معصيت مراد ايدن كيمسه يه يول كوسترمك ايچون كلام
سويلمك بودخى جائز دكلدر زيرا معصيته اعانتدر نتكيم الله تعالى
* ولا تعاونوا على الاثم والعدوان * بيورمشدر معناى شريفى كناه
اوزرينه وعداوته معاونت ايلمك (وخلاصه ده ديمشدركه برذمى
برمسلمه كنيسه دن سؤال ايلسه لايق دكلدركه مسلم بو اين كوستروب
اكا دلالت ايليه كذلك بكار اعوانه وظلمه يه قچنكه ظلمه كيدر اولسه لر
يول كوسترميه لر كذلك شرير ومبطل اولان كيمسه يه دعوا ايچون
مسئله تعليم ايتمك ظلمه اعانت قبيلندندر كذلك ضعيف ومتروك واقوالى
تعليم ايتمك كرك (آفات لساندن التمشنجيسى معصيت اولان يره اذن
اجازت ويرمكدر زيرا معصيته رضا معصيتدر زوجك خاتوننه اذن
ويرمسى كبى برقاچ موضعك غيرنده واول جائز اولان مواضع بونلردر
اناسى باباسى زيارتنه وخسته لكلرينه ومصيبتلرينه ومحرمى زيارتنه
امابرخاتون كوبك كسيجى قابله و ياغساله اولسه و يا آخرده و يا آخرك
كنديده حقى اولسه بوصوتلرده ارى اذنيله واذنسز چيقمق واردر
امابونلردن غيرى يرده اجنبى زيارتنه ارى سكوتله كچسه ايكيسى دخى
آثم اولور اجنبى اوينه كنديكى صورتده واكر دينى بابندن برمشكلى
ظهور ايلسه اكرارى انى عالمدن سؤال ايدوب مسئله كتورر ايسه
چيقمغه اذن يوقدر اما اكرارى امتناع ايدرسه ارى رضاسز چيقوب
مشكلنى صورمق واردر اما اكر خاتونه بويله برمشكل عارض اولميوب
انجق مسائل صلاتدن ووضودن اوكرنمك ايچون كيده يم ديسه اكر
ارى مسئله حفظنه و بلدرمسنه قادر دكل ايسه اولى اولان بودركه
بوخصوصده احيانا خاتوننه اذن ويره واكر اذن ويرمز ايسه ده برشئ
لازم كلمز واذنسز چيقمغه جواز يوقدر مادامكه برمشكل عارض
اولميه ونسا طائفه سنك چيقملرى مباح اولديغى يرده دخى زينت
وتغيير هيئت ايتمك شرطيله در تاكه نظر رجاله وميل قلوبه باعث
وبادى اولميه لر واناسنك و ياباباسنك خسته لكلرى حالنده كوزه در

بيان آفات معصيت اشليانه يول كوسترمك

بيان آفات معصيت اولان محله اذن ويرمك

بيان آفات لطيفه ومزاح

كيمسه اولمسه ارندن اجازتسز دخی كیدوب كوزتمك واجبدر واری
منع ایدر ایسه كنهكار اولور وحضرت رسول اكرم صلی الله تعالی
علیه وسلم حمامه كیروب نوره طرتماسی وخالدبن ولیدك حمص حمامنه
كیرمسی واقع اولدیغندن اونوری علمانك اكثری دیمشلردركه رجاله
ونسایه حمامه كیرمك مشروعدر و بعض علما قتنده نسایه حرامدر
اما اصح قولده اكر ارالرنده ادب یرینی اچار خاتون یوغیسه مباحدر
اما اكر بو یوزدن وار ایسه حرامدر اكا بناء حضرت عایشهٔ صدیقه
رضی الله تعالی عنها شام شریف خاتونلری زیارتنه كلدكده
دخوللرینه اذن ویرمیوب دیمشدركه انلر اول ملعونه لردكلیدركه حمامده
پشتمالسز اوتوروب یری برندن عیبلرین ستر ایتمزلر بوسببله زیارتندن
محروم ایدوب خائب وخاسر كوندرمشدر (ایكنجی بحث شول كلام
بیانندهدركه نظام معاشه متعلق اولمیوب بلكه عادات قبیلندن اولوب
اصلنده منع اولنمیوب اذن وارد اولا ندر ایمدی بو كلام عادی واذنی
الثیدر اولكبسی مزاحدر یعنی بری بریله لطیفه ایتمكه دیرلر حتی اصحاب
كزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین دیدیلركه یارسول الله سن دخی
بزمله لطیفه وخوراته ایده یورسین رسول الله بیوردیكه * انی لااقول
الاحقا * یعنی بن هرنه دیسم حق دیرین لطیفه ده دخی كذب ایتمم دیمكدر
حتی انس حضرتلرینه لطیفه طریقیله یاذا الاذنین دیردی یعنی بره ای
ایكی قولقلی دیمكدر و بعضیسنه یاذا الیدین دیو حق جهتندن لطیفه
ایدردی وابوهریره رضی الله تعالی عنه روایت ایدركه حضرت رسول
اكرم مبارك دیلنی حسن بن علی یه چیقارردی واو یناردی صبی
دخی كوروب سوینوردی ولطیفه نك شرطی بودركه انده كذب اولمیه
و برمسلمی قورقتمق دخی اولمیه نتكیم حضرت رسول الله علیه الصلاة
والسلام * قرنداشكزك عصاسنی نه لطیفه ایله ونه كرچكدن آلمكز *
دیو بیورمشدر نتكیم روایت اولنور اصحاب كزین بردفعه رسول الله
علیه الصلاة والسلام ایله بولدهایكن برطاغ كنارنده مكر برآدم یاتوب
اویوریمش صحابه دن بعضیسی طاغ ایله كیدرایكن لطیفه ایله یتان

آدمی اوركندی پس رسول الله علیه الصلاة والسلام * مسلمه حلال
دكلدر برمسلمی قورقتمق * دیو بیوردی اما لطیفه یی دخی چوق ایتمك
مذموم ومنهی عنه در زیرا مهابت ووقاری اسقاط ایدر و بعض
احوالده و بابعض اشخاصده كین پیدا ایدر وچوق كولمك قلبی میت
ایدر نتكیم روایت اولوركه حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم بردفعه ابوهریره نك الندن طوتوب بیورمشدر * حرام اولان
شیلردن صقن خلقك قتی عابدی اوله سن والله تعالینك قسمتنه راضی
اول ناسك غنیسی اوله سك وقوكشكه احسان ایله مؤمن اوله سك
ونفسكه سودیككی ناسه سو مسلم اوله سن وچوق كولمه زیرا چوق كولمك
قلبی اولدرر * دیو بیورمشدر و برحدیث شریفنده دخی * عبد كاهی
برسوز سویلركه انكله اهل مجلسی كولدوره پس انك سببله یرایله
كوك ماببنی قدر درجه سندن ساقط اولور ودلیله سورچن اباغیله
سورچندن اشددر (صراط سویده حضرت حبیب اكرم صلی الله
تعالی علیه وسلمك مزاحندن نقل ایلمشدركه برعجوز حضور رسول
اللهه كلوب یارسول الله بكا جنتله دعا ایله دیدیكنده بیورمشدركه
یاسن بلزمیسن ای خاتون جنته عجوزه لر كیرمز پس عجوز اغلادی
رسول الله علیه السلام تبسم ایدوب بیوردی سن اول وقت عجوز
اولمزسن الله تعالینك * انا انشأناهن انشاء فجعلناهن ابكارا * قولنی
اوقومادكمی كذلك ام ایمن حضور رسول اللهه كلوب سنی ارم دعوت
ایدر دیدیكنده سنك ارك اول دكلیدركه كوزنده بیاض واردر خاتون
یمین ایتدی انك كوزنده بیاض یوقدر رسول الله علیه السلام بلی انك
كوزنده بیاض واردر دیدی پس خاتون عجله ایله دونوب ارنه كلدی
وار بنك كوزینه باقمغه باشلدی اری اصلنی سؤال ایتدی رسول الله
علیه السلام خبر ویردیكه سنك كوزكده بیاض وار ایمش اری ایتدی
یا كورمزمیسن بنم كوزیمك بیاضی سیاهندن زیاده در روایت اولنوركه
برخاتون كلوب یارسول الله بنی دوه یه بندر پیاده قالدم دیدیكنده سنی
بزدوه یوریسنه بندیره یم دیدی خاتون ایتدی بن انی نیلیم بنی كتورمز

حضرت رسول الله يوردی يا بردو، وارميدر كه دوه‌نك يوريسی اولمش
اوله كذلك بردفعه اصحاب كزين ايله اوتوروب برسفره ده خرما يركن
رسول الله عليه السلام جمله چكردكلری جمع ايدوب سربجه حضرت
علی‌نك اوكنه قيوب يوردی كورك علی نه اكول كيمسه در حضرت
علی بالبداهه جوابده ديديكه خرمايی چكردكيله يين بندن اكولدر
وحضرت علی رضی الله عنه صحابه ماييننده كثرت مزاحله موصوف
ايدی بركون برآدم حضورنه كلوب ديديكه بوكيجه دوشمده انام ايله
احتلام اولدم حضرت علی قالق كونشده طور بركيمسه كولكه كه
يوز دكنك اورسون ديدی وبردفعه سلمان رضی الله تعالی عنه صويه
كيروب غسل ايدرايكن حضرت علی لطيفه طريقيله بريره صاقلنوب
اوزرينه قوم صچار ايدی وسلمان چيقوب بقاردی كيمسه يی كورمزدی
آخر علی حضرتی كنديی كوستردكده سلمان الم زده اولوب ايتدی
(هذا اخرك الی الرابعة) يعنی سنی چوق چوق لطيفه‌لرك باران
رسولدن دردنجی مرتبه‌يه تأخير ايتدی ديدی امام شعبيدن شيطانك
عورتنك اسمی نه اولديغی سؤال اولندقده بن نكاحنه حاضر اولمدم
ديو جواب ويرمشدر وعلماء متأخريندن كمال پاشازاده لطيفه
كويلغله مشهور اولوب فتواسنده سؤال ايدرلر برآدم رمضان شريفده
صبح كاذبده افطار ايلسه غبار ايله شرعا نه لازم كلور قباقوشلق
وقتنده قان جيران اولمق لازم كلور ديمشدر وينه صراط سويده
ديمشدر كه جعفر صادق رضی الله تعالی عنه حضرتلرندن سؤال
اولندی حضرت رسول اكرم صلی الله تعالی عليه وسلم لطيفه
ايدرميدی جميع انبيا عليهم السلامی الله تعالی شدتله كوندردی
الا حضرت سرور كائناتی يواشلغله ومرحمتله كوندردی ومرحمت
ورأفتندن امتيله ممازحه ولطيفه ايدردی تاكه امتی كنديدن خوف
ايتميوب امور دينيه‌دن استدكلرينی سؤال ايده‌لر وينه برحديثده
بيورمشدر كه مزاحدن صاقنك زيرا مؤمنك بها ورونقن كيدرر
ومروتدن اسقاط ايدر ايمدی لازم اولان حد اوسطی رعايت

ايتمكدر افراط ومداومت مذمومدر عداوت كتورر ووقاری كوتورر
حد اوسطی بيلمديكجه اولی اولان اندن احترازدر حضرت سرور انبيا
صلی الله تعالی عليه وسلمك وعلی مرتضی رضی الله تعالی عنهك لطائفنه
باقوب مغرور اولمق كرك زيرا انلر هم رجالی هم مقاملرينی بيلوب
حدودينی رعايت ايدرلردی يوخسه مجلسمز لطيفه ايدنجه نيجه آفاته
سبب اولور جمله‌دن بری ديلمشدر كه هرشيئك تخمی واردر وعداوتك
تخمی مزاحدر وخوراته در وبو آفتك علاج دفعی فكرينی مهمات
دينيه‌يه صرف ايدوب كندينه لازم اولان مسائل ضروريه‌يی طلب
ايتمكله اولور وحديث اربعين شرحنده طاش كوپری زاده رحمه الله
ديمشكدر كه بو مزاح ولطيفه اوچ شرطله مباحدر بری بودر كه
نادر واقع اوله تكيم سرور كائنات عليه افضل الصلواتدن واقع
اولمشدر حتی كتب احاديثده ارانمشدر وفرق لطيفه‌دن متجاوز
صادر اولديغی بولنمامشدر ايكنجی شرطی اولدر كه حق وصدقدن
باطله وكذبه عدول ايلمكدر اوچنجی شرطی اولدر كه مخاطبينك قلوبنی
غم وغصه‌دن معالجه قصديله اولوب هزل ولعبه ميل ايتمكسزين اوله
بواجلدن حضرت رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلمك اكثر
لطيفه‌سی ضعيف القلب نسا وصبيان ايله ومغموم كيمسه‌لر ايله ايدی
ايمدی بو شروطه رعايت اولنمق قتی مشكلدر پس بزم حالمزه اولی
واليق اولان بودر كه انی ترك ايده‌رز زيرا نفس اكا الشوب صنعت طوتنور
وانسانی معصيته دوشورر باخصوص خوينی بيلمديكك كيمسه‌لر ايله
جدا جائز دكلدر تكيم مقالات فناريده ديمشدر كه اختلاطك اولمديغی
كيمسه ايله واخلاقنی بيلمديكك اشخاصله لطيفه ايدنجی اوله
حكايت اولنور كه ابی مروه نام كيمسه غايت لطيفه كوی ايدی
براعرابی‌يه لطيفه ايله ديديكه سن اصلا كورمديكك شيئه شهادت
ايدرميسن اعرابی ديديكه شهادت ايدرمكه سنك بابك اناكی يفعلدی
بن ايسه انی كورممشم پس اول لطيفه كويی الزام واسكات ايلدی
ومن بعد كيمسه ايله لطيفه ايلممسنه عهد ايلدی اما كشی كندی

جلیسی وندیملری اولان اخوانله اعتدالله لطیفه ایتمك قابرمز تا كه
وحشت دفع اولوب مجلسده انس والفت حاصل اوله نتكیم حضرت
لقمان علیه السلام اوغلنه نصیحتنده دیمشدر اول قدر طاتلی اولمكه
خلق سنی اكل و بلع ایتمسونلر واول قدر آجی دخی اولمه تا كه حنظل
كبی براقسونلر وزكیده دخی بوكا بكزر بر كلام واردر نه یواش اولوب
باصلاسین ونه یاوز اولوب آصلاسین دیرلر ایمدی (خیر الامور
اوسطها) فحواسنجه اعتدالی رعایت ایتمك كرك تا كه قنی بی وقار
بكنیلردن وثقلادن دخی عد اولنمیه زیرا مجلسده ثقیل كیمسه قنی
باركراندر نتكیم شیخ شعراوی منن نام كتابنده سفیان ثوری رحمه اللهك
كلامنی نقل ایدر كه دیمشدر بر مجلسده اون آدم اولوب ارالرنده بری ثقیل
اولسه انك ثقلتی جمله یه غالب كلوب بكا ثقلتی تأثیر ایدر وعلمادن
اعمش رحمه الله تعالی هر بار كه بر ثقیلی كورسه صو ایچردی ودیردی
رجل ثقیلك یوزینه باقق حمای روحدر حما ایسه حرارتندر وصو ایله
صغوتمغله مأمور اولمشلردر ومذكور اعمشك اعمش اولدیغندن سؤال
ایدرلر كه الله تعالی كوزوكك كتمسنه نه عوض ویردی دیدیكه ثقلایی
كورممك عوضین ویردی وحماد بن سلمه رضی الله عنه بر ثقیلی كوردكده
(ربنا اكشف عنا العذاب انا مؤمنون) اوقوردی وعایشهٔ صدیقه
رضی الله تعالی عنهادن روایت اولنور كه الله تعالینك (فاذا طعمتم
فانتشروا) قولی ثقلا حقنده نازل اولمشدر یعنی طعامی یدكدنصكره
طاغیلك دیو بیورلدیغی ثقیلارك طاغلمه سنه تنبیهدر وشیخ افضل
الدین رحمه الله تعالی ثقیلی كورسه كه مجلسنه كلوب اوتورمق استر
ایسه قالقاردی وكزوب یوررایدی تا اول ثقیل كیدنجه ظاهر اولمزدی
وابن ابی عتیق بر ثقیلی كوردیكنده اوّا ویورشكلنده اولوب كوزلرین
قپاردی تا كه كورمیه وجالینوس حكیم دیمشدر انسانك ثقیلی
باركراندن ثقیلدر زیرا انسانك ثقلتی قلب اوزرینه ویوكك ثقلتی
بدن اوزرینه در وابو شهاب رحمه الله تعالی دیمشدر كه جلیسك
اتفاقی ثقیله دوشسه صبر ایله زیرا فی سبیل الله مرابطه در یعنی

قراول بكلمك اما اكر طول ودراز كلامیله سنی طارلدوب ملول ایلسه
انی قالدرمغه سعی ایله ویاخود كندك قالق كیت نفسنی تب وتابه
دوشورمیه سن وابو هریره رضی الله تعالی عنه بر ثقیل كیمسه یی
كورسه (اللهم اغفر لنا وله وارحنا منه) دیردی وامام اعظمدن
سؤال ایلدیلر كه ثقیل كیمدر جوابنده دیدیكه ثقیل اول كیمسه در
كندی ثقلتنی بیلمیه وعلماء كزیندن ابن انباری بر ثقیله باقوب دیدیكه
اكر حضرت آدم علیه السلام علم غیبی بلیدی وبویله ثقیل دنیایه
كلجكنی بیلمش اولیدی نطفه سنی حوایه قومیوب بو اجلدن طلاقله
آیرلیدی الله اعلم آدمی وصلبنده اولان ذریتنی بو آدمك ثقلتی
بریوزینه ایندردی دیمشدر وثقلا حقنده علمانك كلامی چوقدر
حتی جلال الدین سیوطی بر كتاب تألیف ایتدیكنی شیخ شعراوی نقل
ایتمشدر (كلام عادیٔ اذنیه دن ایكنجیسی مدحدر بودخی جائزدر
حضرت رسول الله علیه السلام اصحابنی مدح ایلمسی دلیلیله نتكیم
ابو بكر رضی الله عنه حقنده بیورمشدر اكر ابو بكرك ایمانی جمله اهل
عالمك ایمانیله وزن اولنسه انك ایمانی ارتق كلوردی وحضرت عمر
رضی الله عنه حقنده دخی اكر بندنصكره پیغمبر اولیدی عمر اولور
ایدی دیو بیورمشلردر (اما مدحك جائز اولمسی بش شرطله در اولكیسی
كندی نفسنی مدح ایتممكدر زیرا تزكیهٔ نفس جائز دكلدر الله تعالی
ولا تزكوا انفسكم هو اعلم بمن اتقی بیورمشدر معنای شریفی كندی
نفسكزی تزكیه ایدوب اویدیمك الله تعالی حضرتلری اعلمدر اهل
تقوی یكه ایوانلردر كذلك كندی نفسنی تزكیه حكمنده در كشی
اولادینی ویا والدینی ویا شاكردلرینی ویا تصنیفلرینی وبوكا بكزر شیلری
اوكمك كه مدح ایدنك مدحنی مقتضی اوله بر حكمیه دیدیلر كه صدق
قبیح نه در دیدیكه كشی نفسنی اوكه مكر كه بونك كبی تزكیه ایله بر آدم
الله تعالینك ویردیكی نعمتنی تحدیث مراد اوله ویا علم وعملدن حالنی
اعلام مراد اوله تا كه اندن علم وعمل تحصیل ایده لر یاخود مستحق
اولدیغی وظیفه سن وحقن ویره لر واندن ظلمی ویا عدم استحقاقی دفع

بیان آفات شروط مدح

ایدەلر و بونلرە بکرز غرض ایچون اولور ایسە تزکیە وفخر اولماز نتکیم
رسول الله علیە الصلاة والسلام *انا سید ولد آدم ولا فخر* بیورمشدر
(ایکنجی شرطی کذب وریایە مؤدی اولان افراطدن احتراز در
وحقیقتیلە مطلع اولمق ممکن اولمیان یرلردە قطعی خبر ویرمکدن
احتراز ایدوب امیدم بودر مقولەسی کلامله تعبیر ایتمکدر مثلا فلان کیمسە
زاهد ومتقیدر دیو مدح ایدەجك یرلردە زیرا زهد وتقوای حقیقی
قلبدەدر اکا وقوف ممکن دکلدر (اوچنجی شرطی اول ممدوح اولان
کیمسە فاسق اولمق کرکدر زیرا فاسق مدح اولندقدە رب العزە
غضب ایدر وعرش دترر دیو رسول الله صلی الله علیە وسلم بیورمشدر
(دردنجی شرطی مادح اولان کیمسە بیلمك کرکدر کە انك مدحی ممدوحدە
کبر ویاغرور وعجب احداث ایلمەمکدر بو سببدن بر آدم بر آدمی حضور
نبی علیە السلامدە مدح ایلدیکندە حضرت رسول اکرم صلی الله
علیە وسلم اوچ کرە *وای سکا قرنداشکك بوینی اوردك* وبر کیمسە
قرنداشنك مدحنی ایلسە شویلە ظن ایدەرم دیسون ومداحلری
کوررسکز یوزلرینە طپراق صاچك* دیو بیورمشدر (بشنجی شرطی
مدح غرض حرام ایچون اولمق کرك یاخود فسادە مقتضی اولمق
کرك غلمان ونسادن برشخص معینی اهل هوا ماییندە مدح ایلمك کبی
زیرا تحریك شهوت ایدوب لواطە وزنایە قندرمق کبی شیلر حاصل
اولور یاخود تلذذ نفس وتطییب مجلس واضحاك اهل مجلس ایچون
ایتدکاری کلام کبی وعورت کندی آرینە اجنبیە خاتونی مدح ایلمك
دخی بو قبیلدندر ومال حرامە واصل اولمق ایچون امرا وقضاتی
مدح ایلمك وانك سببیلە ناسە مسلط اولوب ظلم ایتمکە رخصت بولور
اما بونك ضدیکە ذم مذمومدر اکثریا کذبدە ویاغیبتدە ویا استهزادە
داخلدر وبو کذب تحتندە داخل اولمیان طعامی ذم ایلمك مقولەسیدر
بیوکلمکدن اوتوری ابو هریرە رضی الله عنە روایت ایدر کە حضرت
پیغمبر علیە السلام بر طعامی اصلا ذم وتعییب ایتمدی اکر اشتهاسی
اولور ایسە یردی واکر اولمز ایسە ترك ایدردی لباسك ودابەنك ذمی

دخی تکبردە داخلدر (امام غزالی ایدر مدحدە التی آفت واردر دوردی
مادحە ایکیسی ممدوحە عارض اولور اولکی آفت افراط مدح کذبە
مؤدی اولمقدر بو آفتە مبتلا ولدقلری ظاهردر بلکە بعض کثرت
جهل وقلت تقوی سببیلە کفری دخی مرتکب اولور شعرای عربدن
متنبی بو ورطەیە چوق اوغرامشدر نتەکم دیمشدر (بیت)
یرشفن فی فی رشفات هن احلی من التوحید* دیو محبوبنك
اغزی یارینی توحیددن لذتلی دیمش (ایکنجی آفت ریادر زیرا
مدح ایتمك دعوای محبتدر واقعە مطابق اولمایجە ریای محض اولور
(اوچنجی آفت بعضی نسنەلری ادعا ایدر کە تحقیقی ممکن واکا اطلاع
بولمق میسر دکلدر مثلا زاهددر ویا والیدر دیمك کبی زیرا حقیقت
زهد وولایت بر کیمسەدە اولدیغنە علم ایدنمك مشکلدر (دردنجی آفت
کاهی بر فاسقی مدح ایتمکلە انك فرح وسرورینە سبب اولور ممدوحە
عارض اولان ایکی آفتك (اولکیسی اولدر کە کبر وعجب حادث اولور
حکایت اولنور کە سادات عربدن جارود عبدی حضرت عمر
رضی الله تعالی عنهك مجلسنە کلدکدە بعضی حاضرلری بو کلن
سید قبیلۀ ربیعەدر دیدیلر جارود یقین کلجك حضرت عمر طرەایلە
اوردی یا امیر المؤمنین نە کناه ایتدم دیوجك اشتدککی دید کارینی دیدی
جارود بکا ندن نە لازم کلور دیوجك بیوردیکە سکا کبر وعجب کلمکدن
خوف ایدوب سکا بو طریقلە ذلت ویردم بیوردی (ایکنجیسی اولدر کە
مدحی استماع ایدیجك کندودە اول وصفك تحققنی مقرر اکلایوب
طلب زیادە ایچون جد وسعیدن فتور وکسل کلور (شیخ شعراوی
رحمه الله شیخ افضل الدیندن نقل ایدر کە بر کیمسە ادعا ایلسە کە
شویلە مقامە واصل اولمشدر کە ناسك مدحی اکا تأثیر ایلمز امدی
کندی نفسنی امتحان ایلسون اکر خلقك ذمندن ونقصندن متأثر اولورسە
اول کیمسە مدحی سور ایمش وبو بر میزاندر کە ذرە ایلە بینی کلور امدی
مادحك زجر ومنعی اولیدر (وشیخ عبد القادر دشطوطی
دیمشدر کە عبدە لایق دکلدر حق وبر کوسی اولان علوم ومعارف

وجاه ایله فخرلنمق وفرحلنمق الاصراطی کچرکدنصکره بوخسه قیامتده صراطدن ناره دوشن کیمسه‌یه مدح نه فائده‌و یرر انتهی (کلام اذنیدن اوچنجیسی شعردر بودخی جائزدر اکر کذب و ریادن وهجوی جائز اولمیانك هجوندن وفسق وتغنی وآفات مدحدن خالی اولور ایسه وبعض واجبات وسننددن اشغال بوتمز ایسه امابو آفاتدن سالم اولمق آزدن آزدر الله تعالی شعرایی غوایت وکذب وریا ایله صفتلایوب اشلمدکلرینی سویلرلر واکا زیاده اشتغاللرندن هر وادیده حیران شکلنده شعره دوشمشلردر دیوذم اما مؤمن مخلصلرك شعراسی بوخصال مذمومه ایله موصوف اولمدقلرینی بیان ایلمشدر نتکیم قاضی بیضاوی بیض الله وجهه *الاالذین آمنوا وعملوا الصالحات وذکروا الله کثیرا وانتصروا من بعد ماظلموا* قولنده دیمشدر که بوکلام صلحاء مؤمنینك شعراسنی استثنادرکه الله تعالی حضرتلرینك ذکرینی چوق چوق ایدرلر وانلرك اکثر اشعاری توحید وثناء الهی بابنده وطاعت وعبادته قندرمق صددنده اولور واکرهجو دیسه‌لر انکله کفارك هجوندن انتقام المغی مراد ایدرلر مسلمنی هجو ایتدکاری وقتده عبدالله بن رواح وحسان بن ثابت کبی رضی الله عنهما مسلمیندن عار وشینی دفع ایچون کفارك هجولرینه قارشو کفاری الزامله هجو ایدرلردی بوسببدن حضرت رسول اکرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم حسان بن ثابته* شعراء الاسلام تحت لوائك فی الجنة* بیورمشدر مقالات فناریده بویله مذکوردر واخلاق علائیده دیمشدر که حسان ایچون مسجد نبیده برکرسی قومشلر ایدیکه اکا چیقوب رسول الله علیه السلامی مدح وکفاری هجو ایدردی وانك حقنده رسول الله علیه السلام* روح القدس یؤیدك مانافحت عن الله ورسوله* بیورمشدر یعنی جبرائیل سنی قوتلندیرر مادامکه الله تعالی ورسولی جانبندن سوز سویلیه‌سك ودم اوره‌سك و بردفعه جبرائیل علیه السلام بمش بیتی حسانه تلقین ایلمشدر وعامهٔ صحاب وخلفاء راشدین خصوصا امیر المؤمنین یعسوب الموحدین حضرت علی نظم اشعار ایتدکلری اشتهار

طوتمشدر

طوتمشدر حضرت ابوبکر وحضرت بلال رضی الله تعالی عنهمابی مدینه‌ده استمه طوتردی افاقت ایتدکده بوبیتی انشاد ایدردی (بیت)

کل امرئ مصبح فی اهله الموت ادنی من شراك نعله*

اماجناب رسالت پناه صلی الله تعالی علیه وسلم شعردن معصوم وشعر هرنه دکلو لطیف ایسه‌ده پیغمبر علیه الصلاة والسلامه لایق اولمیوب *وماینبغی له* بیورلدیغنك سببی ال دکلدرکه شعر حد ذاتنده باطل وکلام منظوم مطلق مذموم اوله بلکه چون کفار نظم قرآن معجز بیانی کاهی سحر وکاهی شعر دیدیلر پس لازم اولدیکه رسول اللهك سرای قلبی شعردن بسته وکلشن کمالاتی سبزهٔ شعردن رسته اوله که تهمت منکرین صحتی مشتمل اولمیه بعض فضلا دیمشلردرکه بوفضیلت شعرك حجت قاطعه‌سیدرکه اعجازی اکا محتمل طوتەلر وانی معجزه‌لك احتماله مشتمل قیلالر (فاماطریقته ابوهریره رضی الله عنه روایت ایتدیکی حدیث شریفده رسول الله علیه السلام *جوفکز شعر ایله طولمدن ایرك ایله طولمق یکدر* بیورمشدر بوحدیث هجوه متعلق اشعاره کوره وارد اولمشدر (کلام اذنیدن دردنجیسی تصنع وتکلفسز مقفی ومسجع فصاحتله سویلمکدر باخصوص خطبه‌ده ووعظ وتذکیرده اولیجق زیاده مقبولدر بلکه بویله محللرده ازاجق تکلف دخی مستحبدر زیرا ایکی یرده قلوبی تحریك وتشویق ومعاصیدن قبض واطاعته بسط ایدر امابو ایکیسندن ماعداده اثناء محاوره ومصاحبتده تکلفله مقفی سوزلر سویلمکه واصطلاحات طوتمراغه سبب ثنا محض ریا اولمغله مذمومدر زیرا حضرت پیغمبر علیه السلام حدیث شریفده اوچ کره *الله تعالی اول متکلم بلیغی بغض ایدرکه حین تکلمنده بقره لسانی طولاندردیغی کبی آغزنده طولاندیروب ظریفانه سوز سویلمك قصدین ایلیه وکلاملرنده مبالغه ایدنلر هالکلردر ومجلسمدن غایت دور اولوب زیاده مبغوضم اولانلر ایضاح مراد ایچون قدر حاجتدن زیاده اکثار کلام ایدوب وفصاحت زعمیله آغزینك ایکی جانبنی بوللادوب وآغزینی طولدوراراق تکلم ایدنلردر* دیو بیورمشدر

واخلاق علائیده دیمشدر كه كلامده اصطلاحات وعبارات واساجع واستعارات كتورمكه حریص اولمق كرك بو حال طلاب فضیلت وكاسب مثوبت اولانلره جائز دكلدر زیرا تضییع اوقات اولدیغندن غیری شرعا مذموم وعقلا ممنوعدر دعاده سجع وتكلف ایتمك دخی مكروه اولدیغی بونی مؤیددر بركیمسه سجع ایله تكلف ایدوب دعا ایدركن ائمه دن بری استماع ایدیجك ایتدی بیلرسك ربكه فصاحتمی صتارسك اما تكلفسز سجع واقع اولسه لابأسدر نتكیم بعض ادعیهٔ مأثوره ده واقع اولمشدر* اللهم انی اعوذبك من علم لاینفع وقلب لایخشع ودعاء لایسمع ونفس لاتقنع وبطن لایشبع* دخی علما وخطبا اوائل كتب وخطبه لرنده ایراد ایتدكلری كلمات فصیحهٔ مسجعه ومواعظ وآداب بلیغهٔ مصنعه بوقسم ممنوعدندر نامقبولدن دكلدر زیرا انلردن غرض قلوبی ترقیق وقبول جانبنه تحریك وتشویقدر ممنوع ومذموم اولان محاورات ومخاطباتده وتحصیل مرادات ایچون سویلنور كلامده دركه اكا عوام كلام روزمره دیرلر انده استعمال فصاحت واصطلاحات عبارات وتكثیر تشبیهات واستعارات ایتمكدر زیرا تكلف بی فائده وتصنع بارده در باعث اظهار فضل وتمییز وریا ورعونتدر ومخاطبه اكثریا كسر نفس وشرم وتألم ایجاب ایدر وبو فعلك صاحبی بارد وثقیل عد اولنور واكثریا ارباب مضاحك ومساخر بومقوله كیمسه لره تقلید ومحاكات ایدوب ناسی كولدورلر نتكیم بركیمسه دون كیجه وافر كبوترلر یدك دیهجك یرده وافر عنكبوتلر یدك دیه وبری بونك كبی كه بو ایتدیككز فعل لابأسدر دیهجك یرده عبثدر دیمش مرادی اصطلاح اوزره سویلمك ایمش اما نه معنایه اولدیغندن بیخبردر وبالجمله بویله محلده اصطلاحاتك فائده سی یوق ومضرتی چوقدر اول سببدن عقلا قبیح وشرعا متعلق نهی صریحدر (كلام اذیدن بشنجیسی مالایعنیدر كه تركنده ثوابدن محروم وسویلسنده اصلا فائده سی اولمیان كلامدر كشی سر گذشتنی حكایه ایدوب گزدیكی سفرلرینی وگوردیكی شهرلری ونهرلری وطاغلری وطعاملری وثیابلری

سویلمك كبی ومهمی اولمیان شیلری استفسار ایتمك كبی ومالایعنی اولمق اول زماندر كه كذب وغیبتدن وریادن برشیء قارشمیه زیرا اول زمانكه بونلر بولنسه مالایعنی دخی حرام اولمش اولور اما صرف مالایعنی نیت صالحه یه مقارن اولدقده مستحب دخی اولور نتكیم مجلسده سویلمكله عجب وكبر وسائرینی تحقیر تهمتنی دفع ایلمك ایچون سویلسه مالایعنی ایسه مستحب اولور یاخود مصاحبنك حیاسنی وكندیدن مهابتنی كیدرمك نیتیله تا كه مصاحبی كندیدن استفتا یاخود مرادینی انها ایلیه یاخود محزوندن واهل مصیبتدن حزنی دفع ایلمك نیتیله یاخود نسایه تسلیت خاطر وحسن معاشرت نیتیله یاخود صبیانه تلطف نیتیله مالایعنی دخی اولور ایسه سویلمك جائز بلكه مستحبدر یاخود سفر المنی یاخود عملنی بلدرمك ایچون وبوكا بكزر بر غرض شرعی ایچون سویلسه جائزدر لطیفه ایتمك دخی بو محللرده بونك كبی نیتله جائزدر مالایعنیدن خارج اولور وفی الجمله اگرچه مالایعنی جائزدر اما تركی مستحبدر وتركنك استحبابنی متضمنه احادیث نبویه دن بری رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك* من حسن اسلام المرء تركه مالایعنیه* قول شریفلریدر معناسی كشی یه نفع دنیوی واخروی ویرمیان شیئی ترك ایتمك حسن اسلامندن ناشیدر دیمكدر وبرحدیث شریفده دخی احد غزاسنده اصحابدن برآدم شهید اولدقده اناسی شهیدك قارنندن برطاش چوزوب طپراغنی یوزندن سیلدی وایتدی نه دولت سكا اوغلكه بوحالله جنته واصل اولورسن حضرت رسول اكرم صلی الله تعالی علیه وسلم بونی اشیدوب اكا ایتدی نعیم جنته وصوانی نه بلدك شاید حال حیواتنده مالایعنی سویلردی اوله علتی بودر كه بشارت كامله اول كیمسه یه كه اصلا حساب اولمیه زیرا حساب نوع عذابدر وبركیمسه كه مالایعنی سویلمش اولسه حساب وسؤال اولنور وبرحدیثده بیورمشدر كه ذنوب جهتندن ناسك اكثری كلامده مالایعنی جهتندن اكثری اولاندر وسببی بودركه اكثریا مالایعنی كذب وغیبت امثالی حرامه جر ایدر واخلاق علائیده دیركه مالایعنی دین ودنیاده نفعی ظاهر

اولمین کلامی سویلمکدر اکرچه کذب وغیبت ونمیمه وفحش حرامدر
انلردن اجتناب واجبدر اما مالایعنی فی الجمله مرخص ومباح ایسه‌ده
طالب فضیلت وکمال اولانلره ترکی مناسبدر زیرا تضییع زمان
وموجب خسراندر اکر اول زمانده جلالت وعظمت حقده فکر اولنسه
احتمال ایدیکه نفحات مواهب حقدن اول عطیه‌لر اولیدی که حسابه
کلمیه ایدی بالنکه زبانك فرسوده اولمیوب کاتب اعمالك رنج بیهوده
چکمزایدی یا اول کلامك ذکر وتسبیح وحمد اولیدی مثوبات جلیله
حاصل اولمق محتمل ایدی پس بونك کبی فوائدی انك کبی زوائده
تبدیل ایتمك لایقمیدر امام غزالی ایدر که مالایعنینك حدی اولدرکه
هر سوزکه سویلدیکك تقدیرجه حالا ومآلا اندن متضرر وآثم اولمیه‌سن
مالایعنی اولدر مثلا برطائفه ایله سویلشورکن ایلدیکك سفرلری
واجتماع مشایخ وزیارتکاهلری وانلردن مشاهده ایتدیکك احوالی
حکایت ایلیه‌سن اکر بوکلامدن سکوت ایلیه‌سك هیچ برضرر مرتب
اولمزدی وهرچند دقت ایلسك بعض کیمسه‌لری ذم وغیبتدن
ومشاهدهٔ اقلیم ولقاء مشایخدن کندیکه حاصل اولان عجب وتزکیهٔ
نفسدن صاقنمك وینه تضییع زمان ودلکی ذکر وتسبیحه اجرا ایتدوکك
خسران دکلمیدر وجملهٔ مالایعنی بلکه حرام اولان مقوله‌دن بری بودرکه
یارانکدن سؤال ایده‌سن بوکون قنده ایدك ویاقندن کلورسین که
تضییع وقت اولدیغندن غیری صاحبکه زحمت ویررسین شاید بریردن
کلمه‌که ذکر ایتمکه حیا ایده اکر حقیقتن دیرسه کندی متألم
اولور وکذب ایدرسه آثم اولور سکوت ایدرسه جواب ویرمدی دیو
بیحضور اولورسین یاخود بلمدوکی نسنهٔ صوررسن شاید که نفسی بلمزین
دیمکدن قاچنوب جواب غیر صواب ویره یاخود عباداتندن سؤال
ایلیه‌سن بوکون صائممیسن دیه‌سن نعم دیرسه شاید عجب وریایه
مبتلا اوله اقل مایکون عباداتی سر درجه‌سندن که عبادت جهردن
نیجه درجه زیاده در تنزل ایلیه بوجمله آفاته سن سبب اولدك
اکر انك یرینه ذکر وتسبیح ایدیدك نیجه صوابلر بولایدك پس علاجی

بودرکه

بودرکه تفکر ایده که موت وفنا درمیان ونفسلر رأس مال انسان وزمان
عمر سکردوب اوکدل الاجق میداندر وبوسرمایه ایله تحصیل سعادت
ممکن ایکن ضایع ایتمك عظیم خسراندر بو علم جهتندن علاجدر
اما عمل جهتندن عزلت نوع بشر یا دهانه وضع حجره یا لزوم سکوت
ایتمکه عظیم همت واقدام کرك تاکه لسان سکوته معتاد اولوب اختلاط
دخی ایدرسه ملکه اولمغله سکوته مالك اوله لکن اختلاط ایدوب
حفظ لسان ایتمك غایت دشواردر (تنبیه المغترین)ده مذکوردر که مشایخدن
وهیب بن ورد دیمشدر که عافیت اون جزء در طقوزی سکوتده وبری
ناسدن قاچقده در ومنصور بن معتمر قرق ییل قدر یتسو نمازندنصکره
بیهوده سوز سویلمامشدر وربیع بن خیثم موتندن اول یکرمی ییل
قدر دنیا کلامنی سویلمامشدر وورق عجلی یکرمی ییل قدر کندینه
سکوت تعلیم ایدوب کوجله تمام سکوت تحصیل ایلمشدر وابوبکر
صدیق رضی الله عنه نیجه ییللر اغزنده حجر قویوب قلت کلامه معتاد
ایلمشدر واغزندن طاشی چقارمزمش لاکل وطعام وقتنده شوخوفدنکه
لسانی مالایعنی‌یه دوشمیه بویله یکن ینه وفاتی حالنده دیلنی چقاروب
بنی وقعه‌لره اوغرادن بودر دیو لسانه اشارت ایدردی ومعروف کرخی
رحمه الله دیردی بنده‌نك مالایعنی‌یه دوشوب سویلمه‌سی الله تعالی
حضرتلرینك اکا خذلانندندر ونجم الدین دایه دیمشدر که الله تعالی
حضرتلرینك اعراضی علامتندندر قولنی مالایعنی‌یه اشتغال ایلمسی
ومالك بن دینار دیمشدر که رجلك مالایعنی‌ده اولان کلامی قسوت قلب
ویروب بدنی ضعیف واسباب رزقی عسیر ایلر وفضیل بن عیاض
دیمشدر که لسانله باش حفظ اولنور وبشر حافی رحمه الله فی از سوز
سویلردی وامام مالك رحمه الله برآدمی چوق سویلر کوردکده برمقدار
کلامکی طوت سویلمه دیردی وبردفعه برآدمك کیفیت حالنی کندندن
سؤال ایلدیلر ابتدی برعلتی یوق الا برکونده برآیلق کلامنی دوکوب
سویلر ویونس بن عبید دیمشدر بر بیهوده کلامی ترك ایتمك نفسمه
کوج کلور برکون صائم اولمدن زیرا آدم اسی کونده صومه قادر اولور

اما بر مالا یعنی سوزك ترکنه قادر دکلدر حالبوکه اول بر سوزی ترك ایتمك
صوصمدن افضلدر وز بور ده الله تعالی حضرتلری حضرت داوده
بیورمشدر یاداود قیامت اول زمان اولورکه اشراف خور اولوب ارازل
مرتبه صاحبی اوله و بنم کتابم ترك اولنوب اوقنماز اوله وعاصی وفاجرك
رزقی ودنیالغی چوق اولوب مؤمن مطیع فاضلك آز اوله حال بویله اولدقده
اول زمانك اهلنه دنیایی سودیروب آخرت محبتندن منع ایتسم کرك
و بویله ایدنجه انلره نقمت و بلا مسلط ایدوب زخلرینی بهالو ایتسم
کرك و صغیری کبیرنه توقیر ایتدرمسم کرك وانلری فسق وفجوره
مبتلا ایتسم کرك بنم حضورمده جزا بودر یا داود فصیح اللسان
کیمسه بی حالت نزعده کلمهٔ شهادتله نطق ایلمه دن دلسز ایدرم نادیك
عرضنه متعلق سو یلدیکیچون بو محله وارنجه تنبیه مذکوردن نقل
بیان آفات کلام فضول
اولندی ایمدی کشی لسانی حفظ ایتمك لازمدر (کلام اذنیدن
التنجیسی فضول کلامدر یعنی مهم اولان موضعده قدر حاجتدن
زیاده ایتمك یا برکره سویلدیکندنصکره ینه اعاده قلمق یا اختصار ممکن
ایکن واجمال ایله مرام حاصل اولور ایکن تطویل وتفصیل ایتمك کبی
بودخی مالا یعنی یه قریب بلکه اندن برقسمدر بعض صحابه دن
مرویدر که بعض کیمسه تکلم ایدر واکا جواب ویرمك بکا ماء باردن
مشتها کلور اما جواب ایتمزین فضول کلام اولمقدن خوف ایدرین
دیرایدی بو آفتك علاجی اولیکی کبیدر اما مسائل مشکله ده اولان
تفصیل باخصوص عقول قاصره ایچون ووعظ وتذکیرده وتعلیم
وتعلمده و بوکا بکزر یرلرده کلام تکرار ایتمك فضولدن دکلدر انجق
حاجت اولمیوب ایجاز واختصار ممکن اولان یرلرده در (اوچنجی بحث
بیان انتظام معاش
شول کلام بیانده در که انتظام معاشه متعلق عادتدن اولوب وامثك
قانون شریعت حسبیله مأذون اولدقلری امورك بیانده درکه اکا
معاملات دیرلر بیع ورهن ونکاح وطلاق وعتاق مقوله سی کبی ایمدی
بونلر حد ذاتنده مباح ایسه ده لکن بعضیسی بعض محللرده واجب
یا سنت ویا مستحب اولور و بونلرده شریعت ارکان وشروط اعتبار

ایتمشدر بونلردن برینی مباشرت قتنده اول شرائط وارکان رعایت
اولنمق کرك والا اول معامله یاباطل یافاسد یامکروه اولور ایمدی صاحبی
کنهکار اولوب وآفت لسان اولمش اولور بواجلدن امام محمدده زهد
بابنده برکتاب تصنیف ایلسکز مناسب ایدی دیدکلرنده دیمشدرکه کتاب
بیوعی تصنیف ایلدم یعنی شوکا اشارت ایدرکه زهد وتقوی حاصل
اولماز الا معاملاتده وصاتو و بازارده هر بطلان وفساددن وکراهتدن
اجتناب ایله اولور و بو معاملاتك موضع معرفتی علم فقه در بوامورده
بابعضنه مباشرت ایدن کیمسه یه لازمدرکه انی اوقیه واوکرنه زیرا علم حالدر
علم حال ایسه صاحبنه فرض عیندر (وامام بزازی رحمه الله کتاب
بیوعی حفظ ایتمینه بیع وشرایه مباشرتی حلال اولمدیغن ابو اللیثدن
بیان وعظ وتذکیر وتدریس
نقل ایلمشدر (دردنجی بحث شول کلام بیانده در که اصلنده مأذون اولوب
اولوب غیره تعدی ایدر عبادته متعلق اولاندر وعظ وتذکیر وتعلیم
وتدریس وامامت وتأذین کبی بونلرك دخی صحتنه ومستحب وواجب
اولماسنه شروط واردر بونلردن برینه مباشرت ایدن کیمسه انك شروطنی
اوکرنمك واجبدر تاکه مشروط یرینی بولوب اوزرینه ثواب ویریلجك
قدر عبادت اوله واکر شروطنی رعایت ایتمزسه آثم اولوب متقی اولمدن
بعیددر ودیلندن صادر اولدیغی آفت لسان اولمش اولور و بونك دخی
معرفت شروطی علم فقه ده در بو طریقلردن برینه سلوك ایدنه انك
علمنی طلب ایتمك فرض عیندر زیرا علم حالدر جمله دن تأذین صددنده
اولانلره اوقاتی بلمك فرض عیندر حتی آچق هواده دخی یری برینه
تقلید ایله اذان اوقیه لری شرعی دکلدر مادامکه کندینك تحریسی اولمیه
بیان تلاوت قرآن ودعا
دیو علما تحقیق ایلمشلردر (بشنجی بحث شول کلام بیانده درکه اصلنده
مأذون اولوب غیره تعدی ایتمین عبادت قاصره یه متعلق اولاندر
تلاوت قرآن وذکر ودعا کبی و بونلرك دخی شروط وادابی واردر علم
فقه ده مذکوردر اکر صاحبی ادابنی رعایت ایتمزسه آثم اولوب آفت لساننده
واقع اولمش اولور تکیم برآدم یا قراءت قرآن ویا ذکر الله ویادعا ایلسه
برحرفی اوزاتمغله ویا نقصان ایتمکله ویا ارتورمغله که بوکا لحن دیرلر

ويانغنى طريقيله بونلردن برينى اوقسه كنهكار اولور زيرا لحن وتغنى
حرامدر وتكبير بركيمسه مجلس معصيتده معصيت فعلى ايچون تسبيح
ايلسه ياخود بازركان متاعنى ترويج ايچون ويا پاسبان كنديسنك
اويومادیغنى اعلام ايچون تسبيح ايتسه سائر اذكار وتصليه دخى بويله در
بونلرى ايدنلر جمله سى كنهكار اولورلر زيرا بونلرايله مراد اولان خالقى
تعظيمدر بو محللرده بونى ايتديكيچون كنهكار اولور اما خلق معصيته
وامور دنيايه مشغوللر ايكن بن ذكر للهده مشغول اولورم ديو اول اعتبار ايله
ذكر وتسبيح ايدرسه جائزدر ياخود واعظ صلوا عليه ديديكنده وغازى
كبروا ديدكده صلوات وتكبير كتورسه لر ثواب اولورلر خلاصه ده وغيرده
بويله مذكوردر وبو محله دك ذكر اولنان آفات لسان نطق حيثيتندندر
بوندنصكره سكوت جهتندن اولان آفاتى بيان اولنور (التنجى بحث
سكوت جهتندن اولان آفات لسان بيانندهدر (مثلا قرآن عظيمى
وتشهدى وقنوتى وبونلره بكزر واجبات وسننى اوكرنمك كبى يا بونلرك
قراءتنى ترك ايتمك كبى وبلا ضرر قدرت وقتنده ظن تأثير وار ايكن امر
بالمعروف ونهى عن المنكرى ترك ايتمك كبى وظن قبول وقتنده نصيحت
واصلاحى ترك ايلمك وعند التعيين ترك تعليم وفتوا ايتمك وقاضى
ما انزل الله ايله ترك حكم وسلامى ترك ايتمك مسنون اولديغى وقتنده
حضرت انس رضى الله عنه صبيانه راست كلسه سلام ويرردى
ورسول الله عليه السلام بويله ايدردى ديو اعلام ايدردى وبر حديث
شريفده رسول الله عليه الصلاة والسلام* مسلمك مسلم اوزرنده حقى
التيدر برى بودركه مسلمه ملاقى اولسه سلام ويره ودعوت ايلسه
اجابت ايليه ونصيحت استسه نصح وپند ايده واقسروب حمد ايتسه
يرحمك الله ديه وخسته لنسه عيادت ايليه وميت اولسه جنازه سنه تابع
اوله بيورمشدر وبو جمله دن ترك تشميت كه يرحمك الله ديمكدر
واجبى تركدر وبر حديث شريفده دخى *بر آدم اقسرسه حمد ايلسه
تشميت ايلمك واوچ كره يه وارنجيه دك تشميت ايليوب اوچدنصكره
اقسرسه زكامدر تشميت اولنماز* ديو بيورمشدر وبر حديث شريفده

بيان آفات سكوت

دخى

دخى كشى اقسرديكنده ادب نه اولديغى بيان ايدوب *اقسرديغكزده
الكزى ويا ثوبكزى آغزيكزه قويك وقتى صوت ايتمك ياخود صوتكزى
دفع ايليك والله تعالى اقسرمغى سور اما اسنمكى مكروه كورر زيرا شيطان
آثارندندر چونكه بريكز نمازده ايكن اسنسه قادر اولديغى قدر آغزينى
قپايوب هاى ديمسون زيرا شيطان اكا كولسه كرك ديو بيورمشلردر
ادب اولان نمازك غيريده دخى ديشلريله صيقه قدر انكله دفع ايدهمزسه
صاغ النك اياسيله وياصول النك ارقه سيله آغزينى قپامقدر (وآفات
لساندندر غيرك دارنه كيردكده استيذانى ترك ايلمك زيرا اذن طلب ايلمك
قرآن عظيم ايله ثابتدر وحديث شريفده كلمشدركه بنى عامردن بر آدم
كلوب رسول الله عليه الصلاة والسلام بيت شريفى ايچنده ايكن
طشره دن چاغروب ايچرى كيره يمى ديدى رسول الله عليه السلام
خادمنه امر ايتدى وار بو آدمه قاعده يى تعليم ايله كه السلام عليكم
ءادخل ديسون پس اول آدم طشره دن بو تعليمى اشيدوب بو قاعده
اوزره ابتدا سلام ويروب دخولنه اذن استدى ورسول الله عليه السلام
اذن ويروب اول آدم داخل اولدى وبر روايتده اذن طلبى اوچه دكدر
اكر اوچه دك ويرلمزسه دونمك كرك وبر روايتده كلمشدركه بر آدمك
رسولى كلوب دعوت ايلسه اول زمان اذندر تكرار طلب اذنه محتاج
دكلدر وبر آدم رسول الله صلى الله عليه وسلمدن سؤال ايلدى والدهمه
وارديغمده اذن طلب ايتمك وارميدر بلى واردر كيم بلور نه حالده
اولالر بلكه مكشوف العوره بولنه لر (وآفات لساندندر والديله وسائر
محارميله كلامى ترك ايلمك وسويلشمك ومظلومى سوز ايله قورتارمق
قابل ايكن كلامى ترك ايتمك وشهادتى وتزكيه شهودى ترك ايتمك بو ايكى
ماده يه كندى معين اولديغى حالده اما معين دكل ايسه نسنه لازم كلمز
والله تعالى حضرتلرينك اسمنى ذكر ايتدكده ويا اشتدكده تعظيمى ترك
ايتمك زيرا هر اشتدكده تعظيمى واجبدر صلوات شريفه كبى دكلدركه
عمرنده بركره واجب اوله بر قولده وبعضيلر قتنده انده دخى هر اشتدكده
واجبدر والله تعالينك اسمى اكلدقده اكا تعظيم ايتمك يا تعالى يا جل جلاله

ویا سبحان الله و یا جل ذکره دیمکله اولور و مخمصه حالنه واران عاجزك
سؤالی ودیلنمکی ترك ایلمسیدر زیرا عاجزك دیلنمسی فرضدر واکر چقوب
دیلنمکدن عاجز اولسه حالنی بیلان کیمسه یه طاعتنه تقویت ویره جك
قدر آزق ویرمك فرضدر واکر حالنی بیلان کیمسه نك قدرتی یتمز ایسه
اوزرینه فرضدر قدرتی یتان کیمسه یه اول فقیر عاجزك حالنی اعلام ایلیه
وچون بعضیسی بویله عاجزك قیدین کورسه لر باقیلرندن ساقط اولور
اما بویله فقیرك حالنی بیلان کیمسه قدرتی اولانلره اعلام ایلمسه واول
فقیر طاعتندن قالسه ویا آچلقدن اولسه بلنلر کنهکار اولورلر نتیجهٔ
کلام سویلمسی واجب اولان کلامدن سکوت ایتمك حرام وسویلمسی
سنت اولان کلامدن سکوت ایتمك مکروهدر آفت لسان وصاحبی
دلسز شیطاندر و بو ذکر اولنان درت بحث اکر تفصیل اولنسه یوزدن
آشاردی وهر برنده آفت وخطر واردر اوکرنمسی واوکرتمسی
وصاقنمسی لازمدر و بوزمانه ده جمله سندن خلاصلق ممکن دکل الا
عزلتله و ناسه اختلاط ایتممکله مکر کیم جمعه وجماعتده ومعاش ومعاد
ضرورتنده مهما امکن اختلاط ایلیه واکر بو درت ایله مقدما علی
الاجمال بحث اولنان التی یی التمشه ضم ایلسك آفات لسان کبی کلامی
وکبی سکوتی یتمش عدد اولور ایمدی ظاهر اولدیکه رعایت لسان انسان
امورك اعظمندن واعمندن برامردر تنکیم باطن انسانده قلب وجودینك
پادشاهیدر بو سببدن اوتوری دینمشدرکه انسان ایکی اصغر شیئله
انساندرکه بری قلب صنوبری و بری لسان سخنوریدر وتقوانك جریانی
ودورانی اکثری بو ایکیسی اوزرینه در بو اجلدن سلف صالحینك
اهتمامی اکثری بو ایکیسنه صرف اولنمشدر (قصص انبیاده مذکوردرکه
لقمان حکیم برقیون بوغزلیوب اندن اك لطیف لقمه سن چیقارمسین
طلب ایتدکلرنده دیلنی و یورکنی چیقارر بعده برقیون بوغزلدقده
اك مردار لقمه سن چیقارمه سین رجا ایتدکلرنده ینه دیلنی و یورکین
چیقارر حکیم دانا اشارت ایدرکه انسانده دلدن وکوکلدن لطیف اعضا
اولمز اکر صاحبی اصلاحی طرفنده اولور ایسه واکر اولمز ایسه بو ایکی

اعضا

اعضادن خبیث اعضا اولمز اکر صاحبی فساد جانبندن اولورسه اخلاق
علائیه دیرکه طالب نجات وکاسب درجات اولنلره معلوم اولسونکه
آفت لسان اعظم آفات واشد مخافاتدر واکثری بنی آدم دیلی سببیله انجنمش
وزیاندن دوشمشدر واغلب افراد عالم کندی لسانی سببیله مجروح ومقول
دروغیله منفور اولمشدر لاجرم اکثر صلحا واغلب حکما صمت وسکوتی
ترجیح وضروری اولمیان یرده قصر زبان وطی لسان ایتمکی تصحیح
ایلدیلر (بیت * جمال المرء لا فی الطیلسان * ولکن ذاك فی طی اللسان *
دینمشدر یعنی کشینك حسن وجمالی طیلسانده دکلدر انجق حسن وجمال
لسانی طی ایدوب بی محل سوز سویلمه مکده در زیرا پیغمبر آخر زمان علیه
صلوات الرحماندن واصحاب کرام وعلماء عظامدن مدح سکوت وذم
کثرت کلام حقنده احادیث وآثار وحکایات چوقدر جمله دن بری
بو بیتك مضمونیدر بیت * هرکه حفظ ایتدی فم وفرجنی فی کل زمان *
انبیا فخری اکا جنت ایچون اولدی ضمان * و بردخی بیورمشلردر بیت
* کر دیلرسك که اوله سك سالم * ایکی عالمده صحته اول ملازم
ورسول الله علیه الصلاة والسلامدن مرویدرکه بو معناده بیورمشلردر
بیت * هر صباح اعضای آدم دیر لسانه که ای لسان *
* ساکت اولکیم تن سلامت بولمز سفسن سلیم *
* کچروایز جمله کچرو اولور ایسك سن بو کون *
* مستقیمز جمله مز کر سن اولورسك مستقیم *
وحضرت عیسی علیه السلامدن مرویدرکه اصحابی دیدیلرکه بزی
برعمله دلالت ایله که انکله جنته کیرمکه سبب اوله بیوردیکه اصلا نطق
ایلمیك دیدیلرکه بوکا قادر دکل ایز بیوردیکه پس خیردن غیری نطق
ایلمیك وحضرت سلیمان علیه صلوات الرحمن بیوردیکه اکر کلام
سیم خام اولسه سکوت زر خالصدر روایت اولنورکه داود علیه السلام
تعلیم ملك علام ایله جبه وجوشن صنعتنه اشتغال ایدر ایکن لقمان
حکیم حاضر اولدی خاطرینه کلدیکه بو نه نسنه در دیو سؤال ایلیه ینه
رزانت و وقارله عامل اولوب سکوت ایلدی تمام اولیجق حضرت داود

بیان لزوم الصمت

ایتدی جنکده حفظ نفس ایچون نه خوب نسنه در پس حضرت لقمان
الصمت من الحکمت بیوردی (امام غزالی رحمه الله ایدر صمت لازم
ایدیکنه دلیل عقلی بودر که کلام درت قسمدر اولکی قسمی مضر
محضدر ایکنجی نافع اوچنجی ضرر ونفعی جامعدر دردنجی ضرر
ونفعدن خالی اولاندر ایمدی مضر محضك تکلمی جائز دکل بلاشبهه
ضرر ونفعی جامع اولان کذلك زیرا نفعی ضررینه دکمز ایکیسندن
خالی اولان دخی غیر جائزدر زیرا که عبث محض تضیع زماندر معلوم
اولدیکه کلامك اوچ ربعنده سکوت ونافع محض اولان بر ربعنده
همان نطق ایتمك مناسب ایمش واول بر قسمنده دخی آفات خفیه اولوق
دقایق ریا وغیبت وتزکیهٔ نفس کبیلر محتملدر پس ظاهر اولدیکه
حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلامك * من صمت نجا * بیوردیغی
عین صواب وجوامع الکلمدن فصل الخطابدر (کلدك بنده صاحب
طریقت کلامنه که تنبیه ایدوب دیرکه ایمدی ای سالك سکا نصیحت
اولسونکه بومذکور اولان جمیع آفات لساندن کندیکی حفظ ایله زیرا
بونلردن صاقنمزسك تقوی حاصل اولماز خصوصا کفردن وخوف
کفردن وخطاء کفردن وکذب وغیبتدن خود اوچ اولکیلرك احوالی
آشکاره درکه بیانی مرور ایلدی اما کذب وغیبت آفات لساندن قلب
آفاتی اراسنده اولان ریا وکبره بکزر قوی آفتلردر تکیم برکیمسه کفر
وبدعتدن صکره ریا وکبردن نجات بولسه امیددرکه سائر آفات قلبدن
نجات بولور کذلك بونده دخی برکیمسه کلمهٔ کفری تلفظدن صاقنوب
بعده کذب وغیبتدن بالکلیه نجات بولسه امیددرکه آفات لساندن
دخی الله تعالی حضرتلرینك توفیقیله نجات بوله بوسببدن اخبار
وآثارده بوایکیسی حقنده سلفدن وارد اولان اهتمام غیرلرنده
اولقدر وارد اولمامشدر حتی عمر بن عبدالعزیزدن روایت اولنورکه
دیمشدر کندیمی بیلوب بلیه قوشاق بغلیالیدن بری بندن برکذب
صادر اولمامشدر وفقیه ابو اللیث بعض زاهدلرك احوالندن نقل
ایدرکه برزاهد خاتوننه بنبه صاتون الوب کتوردر خاتونی دیرکه بو بنبه یی

صتان قوم یرامز کیمسه لردر سکا بو بنبه ده خیانت ایتمشلردر بو سوزدن
اوتوری زاهد خاتوننه طلاق ویردی سببنی سؤال ایلدیلر زاهد ایتدی
بن غیور کیمسه یم قورقرم بنبه صتان قوم یوم قیامتده بنم خاتونمه
بو غیبت ایتدیکی سببله یاپشه لر واول زمان دیه لر فلان کیمسه نك خاتوننه
بنبه جیلر یاپشدیلر بو غیرتدن اوتوری انی اطلاق ایلدم دیدی بو مرتبه
اهل زهد وتقوی کذب وغیبتدن احتراز اوزره اولمشلردر بو سببدن
(شیخ شعراوی منن نام کتابده دیمشدر هر بارکه ابناء دنیادن دنیوی
واخروی نفعی اولمغین کیمسه یه جفا عارض اولسه مسرور اولوردم زیرا
بونلرك اکثری کلماتی لغو وهذیاندر وبنم قتمده ایامك مسرت وشادی
ویریجیسی اول کوندرکه بونك کبی اهل دنیادن بریسی زیارتمه کلمیه
وبونلرله کورشمه یم زیرا برعبده نقدر چوق ناسك کلوب کتمسی اولسه
اولقدر اوزرینه حقوقی چوق اولور وعجبه کلمك خوفی اولور بوایسه
بزم امثالی احمقلره زهر قاتل وسم هلاهلدر زیرا بزم کبیلر بو حجاب
عظیمدر حقه اقبال ایتمزه مانعدر مکرکه بوزیارته کلوب محبت
ایدنلری کندیله ربسی ماییننده واسطه وانلرك محبتنی ربسنك اکا محبتنه
عنوان ایله وانلره کوکل بغلیه وجمیع خلقه واسطهٔ عظمی حضرت
حبیب اللهدر دنیاده وآخرنده اکا محبت ایدوب استناد ایلیان مراده
واصل والله تعالینك محبتنه نائلدر وفی کله الله تعالی حضرتلری
برقولنه محبت ایلسه اهل سمواته انك محبتنی تبلیغ ایدر اندن اهل
ارضه حتی دریاده اولان بالقلره وهواده اوچان قوشلره محبتنی بلدوروب
سز دخی جمله کز فلان قولمه محبت ایلیك دیسه کرك پس هرکس
اولیه عبده محبت ایدوب خیرایله اکلسه کرك بوسببدن حضرت
ابراهیم علیه السلام دعاسنده * واجعل لی لسان صدق فی الآخرین *
دیو دعا ایلمشدرکه ذکر جمیله یوم قیامته وارنجه اکلماسی دولت عظیمه
اولدیغندن انی طلب ایلمشدر ودعاسی قبول اولوب جمیع خلق لسانده
خیرله اکلدیغی واقع وهرملتك محبتی اکاشایعدر ایمدی ناسك برعبده
محبت ایتدیکی حقك محبتنه دلیلدر اوتقریبله خلقك زیارتندن الم چکمسه

اولور امابو اولياء كرامك مرتبه‌سيدر شيخ شعراوى كبى عزيز بزم امثالى
كيمسه‌لره سم قاتلدر ديديكى آشغـه مرتبه‌ده اولان مبتدى خودبينلره
نيچه سنه ضرر ويرمز بوسببدن سيد على خواص ديمشـدر خلقك
كلوب كتمه‌سى اولمديغندن سالك متكدر اولمق كرك بلكه لايق اولان
بودركه فرح كسب ايليه زيرا بوايامده ناسك صحبتى درويش مبتدى يى
ربسندن اشغال ايدوب ناسه مأنوس ايدر حالبوكه الله سبحانه وتعالى
حبيبنه قرآن عظيمده بيورمشدر * وان تطع اكثر من فى الارض يضلوك
عن سبيل الله * يعنى يا حبيبم اكر سن يريوزنده اولان ناسك اكثرنه فرضا
تابع اولوب انلرك هواسنه اويسك سنى طريق حقدن چيقاررلردى
باقنده قالديكه نبوتله تقويت اولميان بندۀ عاجز كثرت خلقه اختلاطله
طريق حقدن چيقميـه ايمدى كشى يه لازم بودركه ربسنى مذكر
وطريق حقى كوستر كيمسه‌لردن غيرى كيمسه‌نك زيارتنه واختلاطنه
طالب اولميه تاكه لسانى آفاتدن حفظ ايتمكه قادر اوله (اوچنجى صنف

بيان آفات اذن

قولاغك آفاتى بياننده در جملۀ آفات اذندندر سويلسى جائز اولميان
كلامى دكلمك ضرورت دنيويه وضرورت دينيه يوغيكن اماضرورت
دنيويه ديديكمز نفسنه هلاككلك خوفى وحق آلمق وكسب معاش كبى
يعنى جائز اولميان كلامى دكلمزسه نفسندن قورتار وياحقى تلف اولسنه
وياكسب معاش ايتمسنه اول زمان دكلمك مباح اولور وضرورات
دينيـه واجبك وياسنتك وجوده كلمه‌سيـدر نتكيم جنازه‌يه وارمق
واجباتندر اما انده صاغو صغيجى دكلمك اقتضا ايدرسه بونده ضرورت
دينيه ترجيح اولنوب واريلور امابونك خلافنجه‌در اكر برضيافته ويا
دوكنه دعوت ايلسه‌لر وانده تغنى وياچالغيدن برمنكر اولسه وارمق
كرك زيرا وقتاكه دعوت ايدن كيمسه معصيتى ارتكاب ايتديسه اجابته
مستحق اولمدى پس اول اجابت سنت اولميوب حرام اولمش اولور
وبونك كبى معاصى يى دكلمك آنكيچون جائز دكلدر زيرا دكليان قائلك
شريكيدر حضرت پيغمبر صلى الله عليه وسلم غيبتدن نهى ايتديكى كبى
دكلسندن دخى نهى ايتديكى دليلمزدر وقولاغك آفاتندندر ضرورات

مزبوره

مزبوره يوغيكن چالغيلر دكلمك اماضرورت اولسـه قايرمز تجـارتده
وغزاده وجده اولديغى كبى زيرا اكثرى بونلر چالغيسز اولماز
وبومحللرده لهو ايچون اولميوب كيبى اعلان ايچون ويا تهييب اعدا
ايچوندر قاضى خان چالغى قسمنى دكلمك جائز اولمديغنه دليل حضرت
پيغمبر آخرزمان صلى الله تعالى عليه وسلمدن حديث شريف نقل
ايدر * استماع الملاهى معصيـة والجلوس عليها فسق والتلذذ بها
من الكفر * ديمك اولوركه چالغيلر دكلمك حقدعصياندر وانده اوتورمق
طاعت حقدن چيقمقدر وانكله لذتلنمك كفردر ورسول الله عليـه
السلام بونى كفردندر ديديكى امتنى زياده صاقندرمق ايچون تشديددر
واكر ناكهانى اشتسه وبال يوقدر اماسعى بليغ ايله جهد ايليـه كه
قولاقلرى اشتمسون زيرا روايت اولنمشدركه رسول الله عليـه السلام
قولاقلرينه مبارك پارمقلرينى صوقوب تاشيدلمز يره كيدنجه چيقارممشدر
اما نسا طائفه سنك چالغيسز اولان دوكونلره كتمسنه بيـله رخصت
يوقدر قنده قالديكه ارلره جائز اولمديغى انلره جائز اوله اكرارى اجازت
ويرر ايسه وياسكوت ايله كچوب بويله دوكونه قوى ويررسه ايكيسيده
عاصى اولورلر چالغيسز دخى اولورايسه نتكيم بيانى كچدى (وقولاغك
آفاتندندر ضرورات سابقه يوغيكن اختيار يله تغنى دكلمك تاتارخانيه‌ده
ديمشدركه تغنى وانى دكلمك حرامدر علمانك اوزرينـه اتفـاق ايدوب
انده مبالغه ايلمديلر (وهدايه‌ده ديمشدركه ناسه ايرليان كيمسه‌نك
شهادتى مقبول دكلدر زيرا كبيره‌يه خلقى جمع ايلر (شيخ شعراوى منده
ديمشـدركه درت مذهبده فتوا شونك اوزرينـه‌دركه چالغى قسميله
ايرلامق حرامدر ايمدى مقلده بوقدر مخالفت ايدوب چالغى مثللى يى
دكلمك وعلته نظر ايتمك كه ذكر الهيدن ونمازدن غفلت ويرمسيدر
وشيخ افضل الديندن نقلا ديمشدركه بركيمسه ديسه بوآلات مطربه‌يى
دكلمك بكا تأثير ايتمز وبنم قولاغمه كيرمز چالديغى چالمديغى قتمده پس
برابردر ديو دعوى ايدرسه انى امتحان ايچون برقاچ دفعه غضبه كتورك
اكر غضبه كلورايسه مفترى وكذابدر زيرا بركيمسه كه كندى نفسندن

غضبی رد ایتمکه قادر دکلدر الله تعالی طرفندن غفلتی ونفسندن ذوق
وطربی نیجه دفع ایدر (صاحب طریقت دیرکه بو عصرلرده سماع بابنده
رخصت یوقدر زیرا جنید بغدادی کندی زماننده سماعدن توبه
ایلمشدر دلالت ایدرکه مباح دکلدر زیرا مباحدن توبه اولماز (واختیار
نام کتابده دیمشدرکه قراءت قرآن قتنده وجنازه وجنك ووعظ قتنده
رفع صوت ایله چاغرمق مکروهدر یا حرام غنانك سماعی قتنده ظنك
نه درکه اکا وجد تسمیه ایدرلر نه‌سنه رفع صوت ایتمك انده جائز اوله
وغنانك اقبحی اولدرکه قراءتده وذکر ودعاده اوله وآفات لسانده بونك

بیان تفصیل سماع

برمقدار بیانی کچدی وشیخ ابو العباس ابن تیمیه رحمه الله حل شبهة
سماع نام رساله‌سنده بو صوفیه قتنده مصطلح اولان سماع حقنده
کتاب وسنتدن بر دلیل بولمدیغندن صکره برامر طبیعیدر دیمشکه
موسقینك نغماتندن سماع قلبده کزلی اولان حالاتی ظهوره کتورر
بر جمعیتده صادقلرك بعضینك قلبندن وجد صحیح قوپار ایسه‌ده نیجه
فاسقلرك فسقنی حرکته کتورر ایمدی بو سماعك مصلحی مفسده‌سنه
دکدیکندن اوتوری رسول الله علیه الصلاة والسلام اندن اعراض
ایلیوب انی امر ایلمدی زیرا امت اراسنده مفسده‌سی ارتقدر واکر
دینور ایسه طبقات صوفیه‌دن جنید وشبلی وذا النون مصری دخی
غیریلر اولیاء کباردن سماع ایده کلمشلردر جواب ویریلورکه بیك
عابد وزاهد ایتدیسه‌ده اصحاب رسول اللهك جمله‌سی خود ترك
ایلمشلردر حالبوکه پیغمبرلر عددنجه کلمشلردر وثابت اولمشدرکه جنید
وفاتندن اول توبه ایلمشدر وذا النون ایتدیسه‌ده ابو بکر ایتمشدر
واصحابدن صکره تابعین وتبع تابعیندن صادر اولمامشدر حاصل کلام
سماع ایکی شیدن مرکبدر بری شهود حقکه ایده نصیب ارواح
واردر وبری شهوتدرکه حقله ممزوجدر اول نصیب نفوسدر زیرا
اوچ شیدن طباع متغیر اولوب سکره وارر بری سماعدن وبری صورتدن
وبری خمردن ایمدی سماعده بر حال طبیعی واردر ولکن نفس وشیطان
صاحبنه غالب ایسه نفسانی طرفنه میل واکر روحانی طرفی غالب

ایسه

ایسه میلی اکا غالبدر ایمدی سماع فی الحقیقه حق وباطلدن مرکب ولکن
بطلانی ترجیحندن اوتوری شرعا جوازی ثابت اولمشدر انجق سماع
مشروع رسول الله علیه الصلاة والسلام زماننده وخلفاء راشدین
وتابعین وتبع تابعین زماننده قرآن عظیمك استماعیدر * واذا سمعوا
ما انزل الی الرسول تری اعینهم تفیض من الدمع مما عرفوا من الحق یقولون
ربنا آمنا فاکتبنا مع الشاهدین * بو خصوصده دلیل مبیندر معنای
شریفی چنکه رسوله انزال اولنان قرآن عظیمی استماع ایلسه‌لر سن
اول مستمع اولان قومك کوز یاشین دوکلور کوررسك کلام حقدن
عرفانلری اولدیغی اجلدن وبو قوم دیرلرکه یارب بز سکا ایمان کتوروب
کتابکه ایناندق بزی شاهدینله معا اولمامزی تقدیر ایله والله تعالینك
آیاتنی سماع ایتمك خالصا ارواح نصیبیدر نفس وشیطان مشارك
اولیوب انلره قهر ایتمك واردر اما نفوس آیات الهیه‌دن لذتلنمیوب سماع
ابیاتدن لذتلندیکی بو سببدندرکه صاحبی طرف روحانیدن بینصیب
اولدیغندندر شیخ مذکور بعد التحقیق بالاخره دیمشدرکه سزه لازم اولان
بودرکه سماع مشروع اولان آیات الهیه دکلمه‌سز تا که پیغمبریکزه
تابع اوله‌سز واندن ذوق روحانی کسب ایده‌سز (واقسام فسق

بیان نسانك تغنیسنی دکلمك حرام اولمسی

وفجوردندر نساطائفه‌سنك تغنیسنی دکلمك حرام اولدیغی برقاچ
وجهله‌در بری بودرکه اجنبیه‌یه باقمق اجماع امتله حرامدر کذلك
ایرلدیغنی دخی اجنبی کیمسه دکلمك حرامدر مکرکیم زوجی ویا افندیسی
اوله ایمدی بونك کبی ورطه‌یه قولاغنی اوغرادن کیمسه‌یه لازمدرکه
توبه وانابت ایله ایتدیکی کناهلرندن ربنه استغفار ایلیه بو محله

بیان لحن وتجویدسز قرآن اوقومق آفتی

وارنجه‌دك رساله معهوده‌دن انتخاب اولنمشدر (وقولاغك آفاتندندر
قرآنی تجویدسز لحن وخطا ایله اوقیان کیمسه‌یی دکلمك اکر ظن غالبنده
تأثیر ایده‌جکی وار ایسه نهی ایلیه واو قتیه اکر ضررسز دفعنه
قادر ایسه والا قالقوب کیتمك کرك برمعصیت کوز کوره اولدقده انده
اوتورمقدن الله تعالی حضرتلری منع ایدوب * فلا تقعد بعد الذکری مع
القوم الظالمین * بیورمشدر وامام برکلی دیرکه اکرچه بو ایکی آفت تغنی

تحته داخل ایدی ذکر ایتمسکده اولور ولکن خلقك بو ایکیسنه کثرت
ابتلاسندن وجائز اولمسی اعتقادلرندن اوتری تصریح ایلیوب بیان
ایتدك واشبه کیمسه‌لر گاه یکاش اوقیانه‌در دکلیدنه دکل دیرلر انکیچون
دفعی ذکر اولندی (وقولاغك آفاتندندر اجنبی تازه خاتونك کلامنی دکلمك
حاجت یوغیکن زیرا سرور کائنات علیه افضل الصلوات * بنی آدمه
زنادن نصیب یازلمشدر وتقدیر اولنمشدر شکسز اکا نائل اولور کوزلرك
زناسی نامحرمه نظردر وقولاقلرك زناسی انی دکلمکدر ودیلك زناسی
سویلمکدر والك زناسی طوتمقدر وایاغك زناسی اجنبیه آردنجه کزمکدر
قلب ایسه آرزو وتمنی ایدر فرج یا زنای کرچکه چیقارر ویاکذبده
قالور * دیو بیورمشدر وشیخ شعراوی رحمه الله دیمشدر که مشایخدن
بعضیسی اجنبیه ایله سویله‌شوب کلامدن لذتلنمکله برآی قدر عبادت
لذتندن محروم اولمشدر حتی انلرك هاون دوکدکلرینك اجنبیلره
تأثیری وار دیمشلردر (وقولاغك آفاتندندر برقوم مکروه کوررلر ایکن
انلرك کلامنی دکلمك مکر کندینه ضرر قصدینی طویمق ایچون دکلیه
حدیث شریفده حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم بیورمشدر
برکیمسه کندینی کریه کورر قومك سوزلرینی دکلسه یوم قیامتده
قولاقلرینه قورشون آقیدیلور وبومذکوراتك جمله‌سی اشتمك ودکلمك
جهتیله قولاغك آفاتیدر (امادکلمه‌دن اعراض ایدوب قولاق طوتمامغك
آفاتی قرآن عظیم دکلمك وخطبه دکلمك ومتبوعك خطابنی توابع
دکلمك مثلا بك وقاضی ووالدین واستاذ ومحتسب وزوج وسید سوزینی
الی التنده اولانلره دکلمك آفاتندندر واعتذار ایدیجی کیمسه‌نك سوزینی
ودخی ایکی خصمك یاخود برینك کلامنی دکلمك ومفتی استفتا ایده‌نك
واولو الامر مظلومك شکواسنی دکلمك ومسؤل عنه سائل مضطرك
کلامنی دخی اکابر واغنیا ضعفا وفقرانك کلامنی استکبارا واستحقارا
دکلمك وبوکا بکزر استماعی واجب ویاسنت اولان یرلرده دکلمك
بالکلیه قولاق آفاتندندر احترازلازمدر (دردنجی صنف آفات عین
بیانندە‌در معلوم اوله که کوزلرینی حفظ ایتمکله کشی قرآن عظیمله مأموردر

بیان آفات الاعراض عن الاستماع

بیان آفات عین

الله تعالی حضرتلری قرآن مجیدنده * قل للمؤمنین یغضوا من ابصارهم
بیورمشدر وبو آیت کریمه‌ده تأدیب وایجاب واردر یعنی حرام اولان
نسادن کوزینی حفظ ایتمك واجب وحرام اولمیانه بقمه‌سی جائز
وکوزینی نامحرمه صالیویرمکك فائده‌سنی بیان ایدر که طهارت قلوبدر
یاخود خیر وطاعتی تکثیردر زیرا نظر ایله خاطرلره دوشر که انسانی
ذکر اللهدن اشغال ایدوب حضور قلب وجمعیت خاطر فوت اولور
ونیجه امور محرمه‌یه باعث اولور ونظر سببیله شیطان اضلاله فرصت
وطریق بولور وانسانك صدرینی وسوسه ایله طولدورر پس شرور
ومعاصی بابی فتح اولور بو اجلدن الله تعالی قوللرینی قورقودوب
* یعلم خائنة الاعین وما تخفی الصدور * بیورمشدر یعنی الله تعالی
کوزلرك خائنلکارینی وصدورده کیزلدکلرینی بلور غافل اولمالی دیمکدر
وحضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم رب العزتدن روایتله حدیث
قدسیده * نظر ابلیسك زهرلی اوقلارندن براوقدر برکیمسه که بنم
خوفمدن نظرینی ترك ایلسه اکابدل قلبنه ایمان قویوب لذتنی بولسه
کرك * بیورمشدر وبرحدیثنده دخی هرقنغی مسلم که برخاتونك
حسن وزینتنه نظر ایلدکده کوزینی یومسه وبافسه الله تعالی انك
قلبنده شوق عبادت احداث ایدوب لذتنی بولور دیو بیورمشدر
وبرحدیثنده دخی قیامت کونده هرکوز اغلاسه کرکدر الا اوچ
طائفه‌نك اغلامز بری حرامدن کوزینی حفظ ایدنلرك ایکنجی فی سبیل
الله اویانق اولانلرك اوچنجی سوری سکك باشی قدر حق قورقوسندن
یاشی کیدنلرك بیورمشدر وجریر روایت ایدر که رسول اللهه اکسزین
واقع اولان نظردن سؤال ایلدم بیوردیکه نظریکی علی الفور دوندر
وحضرت علی‌یه بیورمشدر که یا علی نظرهٔ اولی‌یه نظرهٔ ثانیه‌یی
تابع ایتمه زیرا نظرهٔ اولی سنکدر ایکنجی دکل (اخلاق علائیده دیمشدر
نظر نامحرم اکر زن صاحب جمال واکر غلام پراعتدالدر اهل دین
وطالب کمال اولانلره درد مهلك ومرض قتالدر انك ایچون حدیث
شریفده * النظر سهم مسموم من سهام ابلیس * بیورلمشدر

(قطعه *دیدن زلف وخال نامحرم* دانهٔ کید ودام تلبیس است*
* هر نظر ناوکیست زهرآلود * کز شصت وکمان ابلیس است*
معناسی نامحرمك زلف وبکین کورمك بری دام ابلیس وبری دانهٔ
حیله در هر بر نظر زهره بولاشمش اوقدر که ابلیسك یاندن وکزندن
ناشیدر حضرت عیسی علیه السلامدن بو بیتك معناسی وارد اولمشدر
بیت* زنهار ایتمه جهرهٔ نامحرمه نظر* زیرا که چشم قلبکه تخم فساد اکر*
وحضرت داود اوغلی سلیمان نبی یه علیهما السلام نصیحتنده بیورمش
یابنی امش خلف الاسد والاسود ولاتمش خلف المراءة دیمك اولور ای
اوغلنجغم آرسلان ویلان آردنجه کز اما عورت آردنجه کزمه اخلاق
علائیده دیرکه ظاهر اول ایام خوب فرجام فتنه وفساد غلامدن پاك
وطاهر ایدیکه حضرت داود نصیحتنده غلام آردنجه کتمکی منع
بیورمدیلر اما شمدیکی زمانه کوره دخی الحاق اولنوب امش خلف
الاسد والاسود ولاتمش خلف المرأة والامرد دینسه مناسبدر (بیت)
*همنشین پرآدم اسد واسود له *یکدراندن کاوله همخانه زن وامرد له*
اکر طالب عافیت رهکزارلرده غلام خوب صورت یازن حسناو پرزینت
کورسه نظرهٔ اولی معفودر اما نفس طالب وشره وحرص غالب اولوب
زن وپسر طرفنه تکرار نظر ایتمك استرسه علاجی بودرکه ملاحظه
ایلیه که تکرار نظر دخی کچن کبیدر ولاشك درد قلب وحرارت حرص
افزون اولسه کرك اکر تحصیل شهوت اقدام ایدرسه عدم حصول
بلکه خورلق ورسوایلق احتمالی مقرر وشهوهٔ حرام حاصل اولورسه
نعوذ بالله صغیره کبیره یه مؤدی اولمغله برخانهٔ عرض ودینی خراب
وفردا مستحق عقاب اولسه کرك واکر اقدام تحصیل شهوت ایتمزسه
تکرار نظردن حاصل اولان میلی قلبدن کیدرنجه زحمته اوغراسه کرك
ونظر تکرار اولدقجه پای نفس درکل ونجات خلاص مشکل اولسه
کرك اکر اولدن لجام نفسنی محکم طوتیدی ونظرینی صالمییدی
کشاکش آرزودن راحت اولمسی مقرر ایدی وچشم نظرهٔ ثانیه دن
منع اولنمق عبادتده حلاوت بولمغی مفید در عزیزلر تجربه قلمشلردر

وحدیث شریفده دخی بو وعد مذکوردر واکر بهرحال نفس طالب
وآرزو غالب اولوب نظرهٔ ثانیه یه مبتلا اولسه سعی ایلسونکه تابع
نظرله عشق زن وپسر دامنه طوتلمیه وحسب وحالی بو قول اولمیه (بیت)
*چوق باقدم اول غداره مبتلا اولم کبی *پرهیز ایتمدم صویه بیمار اولم کبی*
بلکه سالك نظری ندامت واستغفار طرفنه راجع وذنوبندن اشك
توبه ایله یونوب پرهیزلره تابع اولسون اما بعض سالکلر دیرلرکه کاهی
عشق مجازی قنطرهٔ عشق علی التحقیق وصور حسنه که آلایش
شهوتدن پاك اوله شهود جمال مطلقه طریق اولور ومشایخ تصوفدن
بو حالله موصوف وبو عشقله معروف اولنلردن شیخ اوحد الدین کرمانی
وشیخ عراقی ومولانا عبد الرحمن جامی وشیخ سعدی قدس سرهم برمقدار
اوائل سلوکلرنده بو باده دن سرخوش وبو میخانه دن جرعه کش
اولمشلر لکن عاقبت بو حالدن نهی ایتمشلر ودیمشلردرکه قطعه
*ازلطف قد وصباحت خدچه کنی *وزسلسلهٔ زلف مجعدچه کنی*
*ازهر طرفی جمال مطلق تابان *ای بیخبر ازحسن مقیدچه کنی*
معناسی بوی لطیف ویکاغی کوزلدن نیلرسن وزلفی قوبوجق زنجیر
شکللی دن نیلرسن هر برطرفدن جمال مطلق ضیا ایتمده هی بیخبر
سن حسن مقیددن نیلرسن دیمکدر لکن بو طریق غایت صعب
ودقیقدر سالك آلایش شهوتدن وصفات بشریتدن تمام پاك اولمش
ومجاهدات وریاضاتده غایته ایرشمش کرك والانفس وشیطان مکر
وفریبیله مبتدی طالبلری اسفل السافلین طبیعته قریب ایدر مشایخ
متقدمین طالبلری مصاحبت احداثدنکه نوجوانلردر بغایت منع
ایتمشلردر روایات صحیحه ده وارددرکه جناب رسالت پناهی صلی الله تعالی
علیه وسلمه قبائل اعرابدن برطائفه تعلیم دین وتحصیل یقین ایچون
کلدیلر ارالرنده برجوان وار ایدیکه چهره سنده صباحت وکوزللك
موجود ایدی حضرت رسول الله علیه الصلاة والسلام* ظهر مبارکی
طرفنه چوب مقابله ده اوتورمدی مسلم پاك قلنده بونك امثالی امته
تعلیم وارشاد در والا مسند نشین وحی عصمته میل بشریت محالدر

بيان حكايت عجيبه

(حكايت اولنوركه خواجكان نقشبنديه سلسله سندن خواجه
عبيدالله كه ذكرى بالاده مرور ايتمشدر اواخر عمرنده شيخوخت سببيله
اكثر زمانده ياتوب مريد ومخلصلرى اعضا واطرافنى اوارلردى اتفاق
بركون برمحبى ارارايكن برضرورت ظاهر اولمغين برصاحب جمال
اوغلى وار ايمش اكا امر ايتمش جوان دخى فرمان براولوب كنى پاى
خواجه يه دكيجك فى الحال پيراياقلرين چكوب باشين قالدروب اصحابنه
ايتمش نيچون اياغم چكدم بلديكزمى بو جوانك كنى پايمه دكيجك
حرارت دستندن نفسمه حس وحركتكه بقيهٔ بشريت اثريدر نوع
تلذذ ودغدغه واقع اولدى بيوردى پس آكاه اولك بوفقير بوقدر
مجاهدات ورياضات وپيرلك عالمنده بومرتبه ارتباط ايتمشيكن ينه ميل
بشريتدن انده اثر باقى اوله سزلرده كى شبابت وقوت كامله وهواحرفلرى
هرطرفدن آچلوب شاملدر ساده رولر محبتى ومصاحبتى نه مرتبه محنت
اميز ونه درجه ده فتنه انكيز اوله زنهار وزنهار بوطائفه دن دود
آتشدن قالقركبى حيران وآتش صودن فجاركبى كريزان اولوك (بيت
٭ تحذير چوخواهى كه قدرت بماند بلند٭
٭ دل اى خواجه درساده رويان مبند٭
معناسى بودركه اكراسترسك كه قدرتك بلند قاله كوكلكى اى خواجه
ساده رولره بغلمه اخلاق علائينك خلاصهٔ نصيحتى بومحله دكدر
(شيخ شعراوى رحمه الله منن نام كتابنده ديمشدركه اجنبيه ايله
خلوت ويوزنه باقق جائز اولمديغى كبى بوللرده طوروب انك كبيله
سويلشمك دخى جائز دكلدر وبوحاللرده كوريلان كمسه يى اشد
زجرله منع ايلمك واجبدر زيرا موضع تهمتدر وناسدن چوغى ديرلركه
اجنبيه ايله خلوت اولنجه زنادن سالم اولمق بعيددر وحسن وجمال
صاحبى غلام امرد ايله خلوت دخى بوكا قياس اولنور سالكه لازمدركه
بونك امثالندن حذر اوزره اولوب ربسبله اولان صفاء حالنه مغرور
اولمسون زيرا الله تعالى حضرتلرى اولوركه برلحظه ده حالنى تغيير ايدر
وبومحله مناسب شيخ برحكايه كتورمشكه شيخ محمد حنفى بردرويشى

بيان حكايت لطيفه

چارشوده برخاتونله سويلشور كن كوردكده منع ايتمشدر درويش
شيخنه ديمشكه بن بحمدالله تعالى خاتونه ميل والتفات اوزره دكلم
پس شيخنك كلامنه باقمز وسويلشمدن وازكچمز غيرت الهيه
اول كيجه مزبور درويش سوء حاله دوشوب خاتونه واروب جماع
ايلرواول حالده ذكرى عورتك فرجنده قالوب كلب كبى بغلنور
شيخ مذكور طريق كشفله درويشك حالنه مطلع اولوب باب خلوته
كلوروخطاب ايدركه صادقلغك بوميدر درويش خلوصله توبه ايدوب
شيخ دخى نيجه زمان رب العزته توجه ايتدى تاكه درويش اول
وقعه دن خلاص بولدى شيخ شعراوى ديركه بوحكايه نك لفظنده
سوء ادب وار ايسه ده خلوت آفتنى سكا بلدرمك ايچون ايرادينى اختيار
ايلدم تاكه كندى پاكلغكه مغرور اولميوب شارع شريعتك امرينى
ترجيح ايده سن وابن تيميه مفتاح السعاده نام كتابنده ديمشدر بعض
علمادن سؤال اولنديكه بوحسن صورته عاشق اولمانك سببى ندر جوابنده
ديمشدركه بعض قلوب ذكر الهيدن غافل اولمغله الله تعالى حضرتلرى
اول صور حسنه يى انلره حجاب ايتدى وغيرينك عبوديتنه مبتلا ايتدى
(ولاتطع من اغفلنا قلبه عن ذكرنا واتبع هواه) آيتى تحقيقنده ايراد
ايتمشدر معناى شريفى ياحبيبم بزم ذكر بمزدن قلبنى اغفال ايدوب
هوايه تابع اولان كمسه يه مطيع اولمه ايمدى قلب غافلك شمولى واردر
عاشق مذكوره وغير ابناء دنيايه كه ذكر الهيدن فارغلردر انتهى

بيان اعظم آفات عين

كلدك طريقت كلامنه ديركه (آفات عينك اعظمى برانسانك ادب
يرينه باقمقدر پس اكر باقديغى كندى ادب يرى وياخود شهوته
كلمش صغير وصغيره نك ياخود نكاح صحيح ايله اولان منكوحه سنك
ياخود جاريه سنك اولسه جائز در جميع عضونه نظر ايلمك الكن ادب
اولان فرج زوجه يه باقمقدر زيرا حضرت پيغمبر عليه الصلاة
والسلام بيورمشدر زوجه كزى دوه يى چبلاق ايدركبى صويمك
وحضرت عايشه رضى الله عنها بيورمشدر (مارأى منى ومارأيت منه)
ديمك اولوركه نه حضرت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بنم ادب

يريمی ونه بن انك ادب يرينی كورمش دكل ايز ونسيان وكورلك كتورر
دخی دينلمشدر اما اكر كشينك برجاريه سی اولسه كه كندينه حرام
اولمشدر انك نظری دخی حرامدر مثلا برجاريه نك قيز قرنداشيله
ياتوب ام ولد ايتمش اولسه وياجاريه نك اناسيله وياخود جاريه
افنديسنك اولادينی امزرمش اولسه وياقرنداشنی وبوكا بكزر كه
رضاعا حرام اولمش اوله وياخود جاريه كندی خصمندن اولوب
نكاحی جائز اولمياندن اوله ياخود كتابی اولميوب مشركه اوله وياخود
جاريهٔ مشركه اوله بوجميع صورتلرده بوقسم جاريه نك ادب يرينه
باقق يوقدر قوللرينه وايا قلرينه ويوزلرينه كه جاريه قسمنده بونلر
ادب يری دكلدر بوندن زياده يه تجاوز ايتمك نظرله دخی اولورسه
حرامدر وفقها ابن عمردن رضی الله عنهما روايت ايدرلر كه زوجه سنك
فرجنه باقق واردر تاكه لذتده ابلغ اولسون اما علماء محدثين بوروايتك
ثبوتنی انكار ايلديلر انكيچون اولی اولان باقامقدر دينلدی وصبيانك
دخی ادب يرلرينی نه وقته دك باقق جائز اولديغنی علما تعيين ايلمشلر كه
سويلمكه باشلينجيه دك قرار ويرمشلردر اما اكر نظر اولنان بونلرك غيری
اولورسه اكر نظر عذرله اولورسه جائزدر مطلقا استرسه كندی
كندينك اولسون استرجراح اولوب وياطبيب اولوب معالجه طريقيله
نظر ايتسون وبوكا بكزر ضرورتله مباح اولمش اولور اما اكر عذر
اولميوب شهوتله وياشك عذرا ولميوب نظر ايلسه حرامدر اما اكر شهوتله
نظر ايتمديسه ونظر اولنان ار ايسه كوبك التندن دیز التنه وارنجه
باقسی حرامدر واكر نظر اولنان ديشی لردن ايسه اكر باقان دخی ديشی
ايسه ارلرده حرام اولان كوبك التندن دیز التنه وارنجه انلرده دخی بربرينه
باقق حرامدر واكر باقان ار اولوب نظر اولنان حرهٔ اجنبيه ونامحرم
اولورسه يوزندن وال آيه لرندن غيری يه نظر ايتمك حرامدر يوزنه وال
آيه لرينه دخی بلاحاجة باقق مكروهدر حتی علما ديمشلردر كه عورتك
قبرنده چورمش كوكارينه باقق دخی جائز دكلدر اما اكر حره اولميوب
جاريه اولورسه ار آدمه باقق نره سنه جائز ايسه انك دخی جائز ظهرله

بطندن غيری اما كافره عورت بزم خاتونلريمزه باقق حرامدر صراط
سويده مذكوردر اما نامحرمه باقمغی تجويز ايدن عذرلر طقوزدر بری
شهادت ايچون خاتونك ياكندينه ياغيرينه يعنی ياضررينه راجع شهادت
ويانفعنه وبری حكم قاضی ايچون وبری دنيايه اولاد كتورديكنده
قابله ايچون وبری اری عنين اولسه بكارتی يوقلامق ايچون وجاريه
آلنسه عيبنی باقق ايچون وسنت ايتمك ايچون ودم آلمق ايچون
ومرض ايچون وارقلق ايچون حقنه طوتمق اولسه بوصورتلرده
عذر بولنمغله نظر جائزدر اكر شهوتی خوف ايدرسه دخی اما لايق اولان
بودركه نظر ايدن شهوتی قصد ايلميه ونكاح ايتمك ايچون باقق دخی
جائزدر جاريه صاتون الدقده جائز اولديغی كبی اما جاريه يی صاتون
المزدن اول وياحرهٔ نكاح ايتمزدن اول جماع ايتمك حرامدر وچپلاق
بدنه لباس سز باقق حكمنده در اينجه ثيابله نامحرمی باقق وياخود
كوده سی لباسه ياپشق اولوب اعضاسی ظاهر اولسه باقمسی حرام
اولمش اولور بومقوله لباس كيلره حضرت رسول الله صلی الله تعالی
عليه وسلم لعنت ايلمشدر واكرانكله ساده جه نماز قلسه لر نمازلری جائز
دكلدر ستر عورت بولنمديغيچون شيخ شعراوی منن ده ديمشدركه
الله جل ذكره امهات المؤمنين اولان زوجات رسول الله حقنده صحابه يه
خطاب ايدوب * واذا سألتموهن متاعا فاسئلوهن من وراء حجاب ذلكم
اطهر لقلوبكم وقلوبهن * بيورمشدر معناسی رسول الله صلی الله تعالی
عليه وسلمك خاتونلرندن برمتاع استديككزده ای صحابهٔ رسول پرده
آردندن استه يوك سزك وانلرك قلبنی خواطر شيطانيه دن زياده پاك
ايدیجی بودر شيخ مشار اليه ديركه امتدن افضل طائفه وافضل نسا
حقنده بويله فرمان اولنديغی برده بعض احمق شيخ اولوب مريدلرينك
خاتونلری اجنبيه لر ايكن كنديسنه كورنمك جائز ظن ايدر بودين
ضعفندندر طريق احمديه ده بوچوقدر كنجلر باشلولرينه قزم اورته
باشلولرينه همشيرم ديو تعبير ايدرلر وپرده سز شيخلر يله وسائر مرده ايله
سفريه اوتوررلر لايق اولان بودركه بونك كبی طائفه يه حرام نه اولديغن

بیلدیره لر احتمالدرکه بونلر بو اختلاطك ونظرك تحریمنی دخی
بلمزلرایدی انلره تنبیه لازمدر حتی بعض سلف سفیان ثورینك رابعهٔ
عدویه ایله برمجلسده اوتوردیغنه تعییب ایلدیلر ودیدیلرکه بوشر یعنی
ابطالدر حالبوکه بوایکیسنك معاصیدن بعید اولمرینه جمیع قلوب
شهادت اوزره ایکن تنبیه ایلمشلردر وقاضی بیضاوی تفسیرنده دیرکه
نسا طائفه سنه قارشمق ارلردن جائز اولان اول پیرلردرکه شیخوخت
سببیله میل وتقاضالری قالممشدر ویاخود اول صورتی ممسوخ چرکین
کیمسه لردرکه انلره نسا طائفه سی میل اتمز ویاخود شول اوغلانجقلردرکه
نسا طائفه سنك عیبلی حاللرینه حد وشهوته کلمه لری سببیله مطلع
اولمیه لر بو مذکورلره نسا طائفه سی کورنمك جائزدر اماذکروخایه سی
مقطوع خادم دیدکلری قومه کورنمه لرنده علمانك اختلافی واردر
انتهی (وآفات چشمدندر فقرایه وضعفایه استخفاف نظریله باقق
زیرا تکبر حرامدندر کذلك معاصی ومنکراتی ضرورتسز باقق وکیجه
ایچنده دوشن بلدیزك آردنجه باقق زیرا اندن نهی اولنمشدر ودنیا
امورنده کندونك مافوقنده اولان کیمسه یه رغبت نظریله باقق وامور
دینیه ده کندندن اشاغی اولانه باقق لایق اولان دنیا امورنده کندندن
آچاغه باقق تاکه ویریلان نعمته شکر ایلیه ودین امرنده کندندن
یوقارویه باقق کرك تاکه عمل صالحنی آرتوره (آفات عیندن بری غیری
کیمسه نك قپو یاروغندن ویادلوکندن ویاپرده آچقندن باققدر
بودخی منع ونهی اولنمشدر حتی بقان کیمسه نك اول وقتده کوزی
چقارلمسنی حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم روا
کورمشدر وانس رضی الله تعالی عنه حضرتلری بیوررکه برآدم
نبی علیه السلامك حجراتی طولاشوب ایچرویه باقق استردی حضرت
سرور کائنات علیه اکمل التحیات افندیمز برسوری دمیر آلنی الدی
وقالقدی تاکه بقان آدمك کوزینی چقاره وبرکیمسه بویله محلده
کوز چقارسه هدردر وبرآدم پرده سین بیقسه اذن یوغیکن براجنبی
ایچرویه بقسه باقسه حلال اولمز اماپرده سی اولمین قپویه برآدم کلوب اهلینك

بیان حسن معاشرت مع الزوج

حرام یرلرین کورسه خطا وو بال منزل صاحبنه درو بو یوزدن پرده سی
اولمین قپولر حقنده حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
بیورمشدر بیونك قپولرندن طوغری کلوب ایچرو کیرمك انجق قپونك
جانبلرندن کلوب اذن استیوك اکر اذن اولورسه دخول ایلیوك
اولمزسه کیرو دونك مرشد المتأهل نام رساله ده مذکوردرکه زوج
اوزرینه واجبدر طقوز شیده عدالت ایلمك (بری حسن معاشرتدر
* وعاشروهن بالمعروف * آیت کریمه سیله واجب اولمشدر یعنی
کوزل دیرلکله دیریلوب اذا وجفا اوزره اولمق (ایکنجیسی ملاعبه درکه
اوچ مباح اولان او یونلردن بری کشی اهلیله کولوب اوینامقدر زیرا
قلوب نسایی تطییب لازمدر انلرك علی الدوام محبوس اولوب غیری
طرفدن تسلیهٔ خاطرلری اولمدیغندن (اوچنجیسی ضبط وسیاست
ومنکراته فتح باب ایدوب زوجه سنه مساعده اتممك کرك زیرا طاعت
نسا ندامتدر وامور معظمه ده انلرله مشاوره اتممك کرك ایدر ایسه
دخی خلافن طوتمق کرك اما خدمت داخل بیته متعلق امور جزئیه
مشاوره ایتمك واویله اموری انلره تفویض ایتمك واردر (دردنجی
غیرتدرکه انکله مرد مروت وعیالنی حفظ ایدوب قدرینی عالی ایلر
وطریق غیرت بودرکه رجال طائفه سنی خانه سنه ادخال اتمیه مادامکه
نامحرمی اوله لر وچارشولره وصوقاقلره چقمه سنه رخصت ویرمیه
الا ضرورتله صحابهٔ کرام رضی الله عنهم پرده دلکلرینی ویارقلرینی
قپاردیلر تاکه نسا طائفه سی طشرده اولان رجاله نظر اتمیه لر بو ایشلر
غیرتدن ناشیدر (بشنجیسی نفقه وکسوه ده قلتله طوتمیوب اسراف
دخی ایتممك کرك الامالنه وکسبنه کوره انفاق ایلمکدر وانفاق ایتدیکی
صدقه نیتیله اولیجق جمله صدقه لردن افضلدر (التنجیسی طهارتی
واحکام حیض ونفاسی واحکام صوم وصلاتی واجبی ادا ایده جك قدر
بلدرمکدر حتی بیلمیوب اوکرنمسه ویاعالمه کتمسنه اذن ویرمیوب اول
حال ایله قالسه کاهده ایکیسی دخی شریك اولورلر (یدنجیسی ایکی
یازیاده زوجه لر اولسه ماینلرنده عدالت ایلمکدر بکر اولسون ثیب

اولسون اماجاریه وام ولد ومدبره‌نك حقی حره خاتونك نصفیدر
(سكزنجیسی) قچنكه خاتونله زوجی بیننده غوغا و بوزغونلق ظهور
ایلسه حكم نصب ایدوب طرفیندن اصلاحله حكم ایده اكر اصلاح
مراد ایسه (طقوزنجیسی) اكر ماییننده حسن معاشرت وامتزاج ممكن
اولمزایسه طلاق ویرمكدر كه ابغض مباحاتدر (كلدك) طریقت كلامنه
اماقیامق جهتندن كوزك آفاتی جمله‌دن بری نمازده قیامقدر بوایسه
مكروهدر كذلك هرموضعده كه نظر ایتمك مستحب ویاسنت اوله
وهر یرده كه انك نظری اوزره واجب توقف ایلیه اول نظر واجبدر
جمعه وجماعاته حاضر اولمق كبی نظرسز كتمك ممكن اولمدقجه وقاضینك
حكمی كبی وشهادت ایتمك كبی بویله یرلرده نظر واجبدر تركی جائز
دكلدر برآدم كوزین قپاسه بونك كبی حكمی اداایتمك ایچون كنهكار
اولور اما اولیاء الله مریدلرینی كوزله تربیه ایتمك واقع اولمشدر وانی سهل
شیٔ عد ایتمشلردر (تتكیم) شیخ شعراوی منن نام كتابنده دیمشدر كندی
خواص اصحابنی لفظ واشارتسز كوزله تربیه ایتدیكم موهبهٔ رب
العزتندندر كوزدكریجی كیمسه‌نك كوزی شرله تأثیرایتدیكی كبی بنم دخی
كوزم خیرایله تأثیرایدوب نیجه‌لرینی تربیه‌ایتدم و بوخلق بكامخصوص
اولمیوب بندن اول شیخ ابوالحسن شاذلی وابوالعباس مرسی وابراهیم
متبولی وسید علی خواص بوخصلتله موصوف ایدیلر وشیخ ابوالحسن
شاذلی دیردی قاپلو بغه اولادینی نظریله تربیه ایتدیكی یرده بزكه
اشرف مخلوق اولان انسان ایز نظرایله تربیه ایتمكه اندن اولی ایز
وقاپلو بغه‌نك كیفیت تربیه‌سی بودركه یمورطلر وایراق طوروب
بومرطه‌سنه نظر صالوب كوزین اكا دیكر هرقنغی بیضه‌كه كوزنه
ظاهراوله انك یاوریسی چیقار وقنغی بیضه كه نظرندن نهان اولسه
فاسداولور پس مدت تمام اولوب بیضه‌دن چقاجق یاوریلر چیقدقده
اول یاوریلری قوم ایچنه كومر همان باشلرین قوم اوزرنده الیقود وینه
قارشولرنده اناسی طوروب انلره نظر ایدر مادامكه نظری اوزرلرندن
اكسك اولمیه آفاتدن سالم اولورلر انتهی (بشنجی صنف الك آفاتی

بیان آفات الید

بیانده‌در الله بغیرحق كندینی ویاغیری كیمسه‌یی یارهلمق كه قانی
شرعا حلال دكلدر حلال اعتقادیله قتل ایلسه كافر اولور ابدی
جهنمدن چیقماز اما حلال اعتقاد ایتمدكجه كرك كندینی وكرك غیری بی
قتلده كافر اولمز كناه كبیره ایله كافر اولمق خارجیلر مذهبیدر بومسئله‌ده
غافل اولممق كرك امابحق اولان اول قتلدركه برآدمی بالقصد آلت
حربله قتل ایلدیكنده یرینه انی دخی قصاص ایتمك لازم اوله پس
قصاص اولناجق آدم یاكندینی اولدرسه ویاغیری كیمسه كلوب انی
اولدرسه كنهكار اولماز (قرنجه) زیان ایتمكه باشلرایسه صوبه براقیوب
قتلی جائزدر اما اذا وزیانی یوغیكن قتلی مكروهدر اما كهله وچكركه‌یی
هرحالده قتل ایتمك جائزدر اذاویرسون كرك ویرمسون واكرهره موذی
وزیانكار اولسه بچاغله بوغازلنور ویاباتله ایله اودن اوزرنده بوینی
اوریلور یوخسه دوكمك وقولاغنی بوكمك جائزدكلدر وهرشیكه
جانلی قسمندن اوله یاقق مكروهدر كرك كهله اولسون وكرك قرنجه
ویاعقرب اولسون بریسی یاقلمز اماایپك قوردینی كونشه براقسه‌لر
تاكه مرد اوله قایرمز واول اغاجكه ایچنده قرنجه اوله غیری یاقه‌جق
اغاج اولمادیجه یاقسی قایرمز وشرعة الاسلامده وغیریده بال اریسنی
قتل ایتمك جائزدكلدر كذلك بیاض خروسی وبیاض ییلانی قتل
ایتمك وهدهدی وصغرجق قوشنی قتل ایتمك مكروه یازمشلردر
(وآفات یددندر) یوزه اورمق انسان یوزی اولسون ویاحیوان اولسون
صوچلی اولسون صوچسز اولسون مطلقا وغصب ایتمك وغنیمت
مالندن صاقلمق وسرقت ایتمك وایكی یوز درهم ویا قیمتنه دیننده‌ن
وحوایج اصلیه‌سندن ماعدا مالك اولان كیمسه‌كه شرعا اكا غنی دیرلر
انك زكوة آلمسی وعشر ونذر وصدقهٔ فطر وكفارت ولقطه‌كه
صاحبی بولنمیان یتكدر واوزرینه صدقه آلمسی واجب اولان كشی‌یه
مال خبیثدن آلمق بالجمله الك آفاتندن حرام اولان قبیلندندر یاخود
هاشمیدن اولسه ویاصدقه وزكوتی ویرن باباسی ویادده‌سی اولسه
ویااولادی انلره ویرسه انی آلمق الك آفاتیدر جائزدكلدر وصدقه

وهدیه آلمق اول کیمسه دنکه علمنده یاطننده انك شیٔ ویردیکی فقردن
ویاعلمندن ویاصلاح وتقواسندن ویاکرامت وولایتندن برصفت اوزرینه
اولدیغندندر حالبوکه اول کیمسه بونلردن خالیدر پس اول هدیه یه
مستحق اولمدیغندن آلمسی جائز اولمامش اولور واول وقف باطلدن
آلمقکه درهم ودنانیر وقفی اولوب موتنه مضاف ایتمش اوله اکر مسجل
ایسه ده ان شاء الله بیانی کلسه کرك وخلاف شرط واقف اوزرینه
وقف صحیحدن آلمق ومصرف اولمیوب بیت المالدن نصیب آلمق
یاخود کفایتندن اکثر آلمق وغیری کیمسه قولندن ویاجاریه سندن
مولاسی اذن سز مال المق مال افندیلرینك ایکن ومجنونلغی
ومعتوهلغی اولان کیمسه نك مالندن المق یاخود اصی کیدن کیمسه نك
ویاوصینك مالن المق اکرویرن وابسی دخی اولور سه جائزدکلدر
مکرقیمتی قدر ویا زیاده عوض ویره ولشیٔ آلوب طوتمق وقانی وخمری
وبونلره بکزر عین حرام شیلری کتورمك کدیه وکلبه دخی اولورسه
خطادر انجق کدی یی وکلبی لاشه اوزرینه کتوره لر وکوستره لر وخمری
سرکه ایچون دخی طاشرسه جائز دکلدر مکرکه ایچنه توز براغوب
کتوره ومکانی پاك ایتمك ایچون لاشه یی قالدیره ویاخمری دوکمك
ایچون یوخسه بلا تأویل حرام لعینه اولان شیٔی بروجهله تناول جائز
دکلدر وحیوانات صورتنی تصویر ایتمك یوم قیامتده مصورلر اشد
عذابه کرفتار اولملری حدیث صحیحده مذکوردر نظر حرام ویا مکروه
اولان اعضایه یاپشمق ضرورتسز اردن اولسون عورتدن اولسون
انجق عجوزك مصافحه سی ورجلك ایاغنی اوغمسی جائزدر اکرشهوتدن
امین اولورسه اما ذمینك مصافحه سی مکروهدر (وصراط سویده
دیمشدر که نظری حرام اولان یره دکمك ویاپشمق دخی حرامدر
اکر یاپشلان شی ایری دخی اولورسه وکاهی یاپشمق حرام اولور نظر
دکل اناسنك وقزینك وقزقرنداشنك اویلغنه نظر ایتمك وکاهی بومسئله
عکس اوزره اولورو ینه الك آفاتندندر مطلق مالی اهلاك ایتمك
ونقصان ومعیب ایتمك غرض شرعی یوغیکن مثلا کسمك وقیرمق

ویاقق ویرتمق وصویه آتمق ویاخود یره براقق که وصولی ممکن اولمیه
پس اکرمال غیرینك اولورسه ظلمدر ویاتعدی بولنوب ضمان ایجاب
ایدر واکرکندینك اولورسه اسرافدر اسراف ایسه حرامدر تتکیم
بیانی کچدی وزنا ایچون ومعصیت ایچون شی المق ربا ایچون ونغنی
ایچون ولهو ولعب ایچون الدقلری کبی وبرانسانك بورجلیسنی الندن
قورتارمق زیرا ظلمدر بوسببله تعذیره مستحق اولور دینی ضمان لازم
کلمز وضیافتلردن ودوکونلردن بلا اذن طعام کتورمك بودخی حرامدر
مکرکه صاحبی اذن ویره وحمامده ضرورتسز اعضاسنی اوغمق
مکروهدر بودیارده دلاك لرك حمامده ابتدا آدمه یاپشدقلرنده
ایتدکلری کبی اما کوده دن کیری کیدرمك ایچون ادب یرندن غیری
اولان یرلری اوغدرمق جائزدر کوبکدن دیزالتنه وارنجه نظری حرام
اولدیغی کبی دکمه سی دخی حرامدر کیسه واسطه سیله دخی اولورسه
تتکیم صراط سویده نقلی کچدی بومسئله دن ناس غافللردر دیزلرین
واو یلقلرین کوسترمکی برشی عد ایتمیوب ملعونیتی اختیار ایدرلر العیاذ
بالله تعالی وجمیعا لهو ولعب زوجیله وجاریه سیله اوینمه دن غیری
ومحاربه یه ادمان ایچون اولان لعبدن غیری بالجمله یدك آفتندن معدود
وشر یعتمزده حرام اولمق اوزرینه محدوددر نردکبی که طاوله دیدکلری
لعب جبریدر وشطرنج که صدرنك دن معربدر حیله شیطانیت ایله
مملو اولدیغندن انسان کندی فعلنی خالقدر دین معتزلی المذهب
سمتنجه دوزلمش لعب قدریدر حضرت سرور کائنات علیه افضل
الصلوة بوایکیسیله اوینایان کیمسه لحم ودم خنزیره اللرین باتورمش
قدردر وبرروایتده الله ورسولنه عاصیدر دیو بیورمشلردر زیرا اکر
مقامره ایدوب برشی اوتمك اوزرینه اوینارلر ایسه اکامیسر دیرلر قرآن
عظیمله حرام اولدیغی ثابتدر اویونده کی مالی المق اوله اکافار ومیسر
دیرلر بوحکمده در اما مال المق اولمزسه کنه لهودر (کل لهو باطل
الا ثلثا) بیورلمشدر ینه حرمتی حدیث شریفله ثابتدر واشباه نظائرده
دیمشدر که شطرنج اوینامه ده بش شیدن بری بولندقده اوینایان

آدمك عدالتنی اسقاط ایدوب شهادتی طوتلمز وامامتی كراهت اوزره
اولوب عزله مستحق اولور اول بش شیدن بری لعب اوزره قمار ایتمك
ایكنجیسی چوق یمین ایتمك اوچنجیسی اویون سببیله نمازی وقتندن
چقارمقدر دردنجیسی یولده وچارشوده اویناموق بشنجیسی اویون
اوزرنده فسقدن برشی سویلمك كذب وغیبت كبی اكر بو بشدن بری
بولنورسه آدمی عدالتدن دوشورر قنده قالدیكه اكثری ویاجمله سی
موجود اوله وبونرد وشطرنجی اوینادقلری وقت سلام ویرمك
یوقدر مكر كه انلری لعبلرندن یاكلتمق قصدیله اوله حضرت علی كرم
الله وجهه ورضی الله تعالی عنه انی اوینیانلره راست كاوب سلام
ویرمدن كچدیكنده سببك سؤال ایلدیلر دیدیكه هم قوم یعكفون علی
التماثیل یعنی انلر برقومدر كه صورتماثیله طیارلر نیجه سنه سلام ویرلمز
دیمش وبونلردن غیری كرك منقله دیدكاری وكرك طوقور بچین
دیدكاری مذكور حدیث مقتضاسیله كراهت تحریمیله مكروهدر
چار پاره وطنبور چالمق وجمیع چالغولرنای اولسون ظورنا اولسون
دوكون كیجه سنده بولسز دفدن غیری وغازیلر وحجاج
وقافله طبلخانه سندن غیری نقدر چالغی قسمی وارایسه آفات یددن
اولوب حرام قبیلندندر بومذكورمواضعدن غیریده چالان وچالدیران
ودكلیان فاسق اولمش اولور وزرا وبكلر ارباب سیفدن وغازیلر سر
فرزندن اولمغله انلرده اولان طبلخانه غزا ایچون ویرلمشدركه اندن
غرض تهییب اعداء متمردیندر لهو ایچون دكلدر اكابناء واردقلری
یرده كفره وفجره یه قهر ایچون وجبابره ومعاندینه هیبت كوسترمكیچون
چالدیررلر اكرچه صورنا وبوری قسمی چالنمه سی كتابلرده بولنمیوب
ساده طبل چالنمه سی مذكوردر اما تهییب اعداده انلرك دخی امدادی
بولنماسیله لابأسدر منیری تحریراتنده بویله افاده ایتمشدر (وآفات یددندر
كوكرجین اویناتمقكه اكا قوشباز دیرلر عدالتدن ساقطدر انك دخی
شهادتی طوتلمز وامامتنده كراهتی واردر كتب فقهیه ده مسطوردر
ابوهریره رضی الله عنه روایت ایدر كه مفخر انبیا علیه الصلاة والسلام

برآدمی

برآدمی كوردیكه كوكرجن صالوب آردنجه بقار اول آدمه * شیطان
یتبع شیطانة * بیوردی دیمك اولوركه بوآدم شیطانه اویمش برشیطاندر
وحیواناتی بربرینه دوكوشدرمك وذی روح قسمنی اوقه ویاتوفنكه
نشان قومق حضرت رسول اكرم صلی الله علیه وسلم بوخصوصده
نهی ایدوب ذی روحی هدف ایدنه لعنت ایلمشدر وذی روحی حبسله
قتل ایلمك حقنده رسول الله علیه الصلاة والسلام امتنی نهی ایلمشدر
مسجده كیدر ایكن ومسجدده پارمقلرینی بری برینه چاتوب تشبیك
ایلمك حقنده دخی رسول الله علیه السلام امتنی نهی ایلمشدر زیرا
آبدستدنصكره انسان نمازه انتظارده در ونمازه منتظر اولان نماز
ایچنده اولمش كبیدر دیو تعلیل ایلمشدر وسویلمه سی حرام اولان شیئی
یازمق كذب وغیبت كبی زیرا قلم ایكی لسانك بریدر وجنابتله ویاحیضله
ویانفاس ایله ویاآبدستسز قرآن عظیم یازمق كذلك وینه بوحال ایله
اولانلره مصحفه وتفسیره وآیات اللهدن برآیت اولان شیئه یاپشمق
ومصحفی كوچك قطعه یه یازمق وبرمدت فائده انوب كیرو ویرمك
ایچون بلااذن غیرك مالین آلمق اكراول ماله نقصان وعیب لاحق
اولماز ایسه ده زیرا ملك غیرده تصرفدر بوایسه حرامدر یاخود
لطیفه ویاكرچك ایله صاحبندن اذنسز مالین حبس ایتمك ایچون
آلسه ینه حرامدر ومسلمی اوركتمكه سل سلاحله ویاغیریله قورقتمق
لطیفه ایله دخی اولورسه ده حرامدر عامر ابن ربیعه رضی الله عنه روایت
ایدركه برآدم برآدمك لطیفه ایله نعلینن آلوب غیب ایتدی رسول الله
علیه السلامه بوقضیه یی سویلدی رسول الله علیه السلام اول آدمه
* مسلمی قورقتمك زیرا مسلمی قورقتمق ظلم عظیمدر * دیو بیورمشدر
وبرروایتده دخی بركیمسه بزم اوزریمزه سلاح قالدرسه شفاعتمه نائل
اولنلردن دكلدر دیو بیورمشدر وچپلاق قلج آلوب ویرمكی رسول الله
علیه السلام نهی ایلمشدر وآفات یددندر ارقسنه پرچم الیقومق امت
محمدك صبیانه دخی اولورسه ده وعورتك صاچنی تراش ایتمك وارك
صقالن تراش ایتمك وصقالده برقبضه دن نقصان قرقمق بوماده لرده

اکر صاحبنك اذنیله اولور ایسه خطادر مکر که بونلردن بری دوا ایچون
اوله وکسلان طرناغی قدمکاهه ویا مغسله براقمق مکروهدر زیرا مرض
کتورر وقبر اوزرنده اولان یاش دیکنی ویا اوتی کسمك بودخی مکروهدر
قوری اولنجه ضرر ویرمز حامله کمولنك قبری اچلمز واکر رؤیاده
کورلسه که قبرنده طوغورمش ینه اچلمز مکر که غیری کیمسه نك ملکنه
کومولمش اوله پس یرك صاحبی مخیردر دیلر ایسه چیقارر ودیلر ایسه
دوزلدوب اوزرینه اکین اکر دبره ویا فرجه پارمق صوقمق عند الاستنجا
دخی اولور ایسه ده مکروهدر مکر دوا ایتمك ایچون اوله وصاغ الیله
طهارتلنمق وبورنینی سومکرمك بودخی مکروهدر لایق اولان بودر که
بونلر صول ال ایله وجوده کله وبوکا بکزر هر اذا وخسته صول
طرفنی قوللندیروب شریف اولان امورده صاغ النی قوللندیره مصحف
آلمق کبی وکتابت واکل وشربده صاغ الیله قیله کوملك ولباس کیمکده
دخی صاغیله باشلیه بودخی بالجمله عذر اولمدیغی وقتده در اما عذر
اولدقده صولیله دخی جائزدر (وآفات یدندر ارلره فضه دن غیری
شیدن خاتم طاقمق واعتبار یوزیکك حلقه سنه در قاشنه دکل قاشی
یاقوت وعقیق وفیروزه اولمق جائزدر حدیث شریفده مذکوردر که
برآدم پارمغنده تموردن یوزکله حضور نبی یه کلدکده حضرت رسول
اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم اکا عجبدر که سنك اوزرکده اهل جهنم
زینتی کورورم بیوردی بعده توچدن خاتمله کلدیکنده نه عجب سنك
اوزرکده اصنام رایحه سن بولیورم دیدی بعده التون یوزکله کلدیکنده
ایتدی نه عجب جنت اهلی زینتنه کیرمشسك کلان آدم یانه دن خاتم
یاپه یم یارسول الله دیدی جوابنده کومشدن ایله اما مثقال آغری تمامنه دك
ایلمه اشغه اولسون بیوردی وابن عمر رضی الله عنهما روایت ایدر که
رسول الله علیه الصلاة والسلام صول النده یوزك طاشیوب قاشنی
باطن کفنه دوندورردی وانس رضی الله عنه روایت ایدر که رسول الله
علیه الصلاة والسلام قدمکاهه کیردیکنده خاتمنی اندیرردی وینه
حضرت انس رضی الله تعالی عنه روایت ایدر که حضرت رسول الله

علیه

علیه السلامك مهر شریفی اوچ سطر قازیلوب برنده (محمد) ایکنجیده
(رسول) اوچنجیده (الله) یازلمش ایدی وآفات یدندر رشوت آلمق
وویرمك مکر که ویردیکی ظلمی دفع ایچون ویا مالنی تخلیص ایچون اوله
اول زمان ویرنه کناه اولمیوب الانه هرنه طریقله اولور ایسه کناهدر
ونص قطعیله حرام اولمشدر کذلك اصلی حرام ویا غصب اولنان
هدیه یی وصدقه یی آلمق جائز دکلدر آفات یدندر کذلك صاتلان
شیئی دخی خرسزلق وغصب مقوله سی اولدیغن بلورکن آلمق یوقدر
اما اصلی نره دن اولدیغن بلمز ایسه هدیه ویرنك اکثری مالی حرام
اولدیغن بلدکجه آلمق واردر (اما النی قوللندرمقده ظهور ایدن آفاتکه
اکا معاصیء عدمیه دیرلر پس عدمی اولان معاصیدن قدرت وار ایکن
مظلومی قورتارمیوب کشی کندینی منع ایتمك واوق آتمق اوکرندکدنصکره
ترك ایتمك زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر* من تعلم
الرمی ثم ترکه فلیس منا* یعنی برکیمسه که اوق آتمغی اوکرنسه بعده
ترك ایلسه سنتمزی طوتانلردن دکلدر وطرناقلرین کسمکی ترك ایلسه
تا اوزانجه یه دك بودخی مکروهدر ورزق طارلغنه سببدر طنبوری
وسائر آلات لهوی قیرمقدن الن چکمك یا خصوص بر خدمت
معینه یه وغیریه آلت اولمغه صالح دکل ایکن وایچکی ایچون حاضرلانان
شرابی دوکمکدن کشی کندینی منع ایلمك وحیوان کبیرمنك صورتنی محو
ایلمکدن کندینی منع ایلمك ضرورت یوغیکن وقادر ایکن ویولده ییکی
بولنان صبینك مالنی المقدن وضایع اولان شیئی آلوب صاقلمقدن اکر
ضایع اولوب یوق اولملری خوفی وار ایسه اندن کندینی منع ایدوب
المق خطادر اما اکر یوق اولملری خوفی اولمز ایسه اولاسی المقدر
وموذی حیوانی طوتمق ضرر مال ویا ضرر نفس قصدین ایلدیکنده
ونفس ومالی قورتارمقکه حرقدن ویا غرقدن یاخود دوشمندن وبوکا
بکزر تلفی ویا نقصانی ایجاب ایدر شیلردن کندینی بالجمله منع ایدوب
قورتارمق خطادر بلاضرر قدرت قتنده حتی فقها دیمشلر که برآدم
فرض نماز ایچنده ایکن بردرهم بهاسی ذکر کندینك ویاغیرینك متاعی

تلف اولمغه باشلاسه نمازین بوزوب انی قورتارمق کرکدر اما بردرهم
ذکر ایسه بوزمامق کرکدر تلف اولور ایسه اولسون (والك آفات
عدمی سندندر صبیانی وحیواناتی کیجه اوّلنده منزللرینه صورمك
وکیجه ایله قپوقپامق وشمعی سویوندرمك وقابلری اورتمك کرك
ایچنده طعام اولسون کرك صو اولسون حالبوکه بونلری هر کیجه
اورتمك لازمدر نتکیم حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم * کیجه
قرانلغی باصدقده صبیانکزی طشره دن منع ایلیوب ایچری صورك
زیرا شیاطین اول وقتده یریوزینه یاییلور وکیجه دن برساعت
کچدکدنصکره صالیویرك والله‌ی ذکر ایلیوب قپویی قپایك والله‌ی
ذکر ایلیوب چراغی سویوندرك کذلك بسمله ایله قابلری قپایك تاکه
شیطان دخول ایلمیه حتی برقابی تمامیله اورتجك شی بولنمزسه اوزرینه
برشیجکزی بسمله ایله ارقوریسنه دخی وضع ایدر ایسه کافیدر * دیو
بیورمشدر وبر روایتده کلمشدر که هر ییلده بر کیجه واردر که انده وبا
نازل اولور هر قنده اورتوسز طعام قابی یاخود صو قابی اولسه انده
براغورلر صاحبلری اول قابدن یدکده وبا مرضنه مبتلا اولورلر وعلماء
محدثین قنغی کیجه‌لرده اولدیغن تعیین ایلمه‌مشلر کرچه حکما اول قیش
آینده میلاد عیسی کونی چوره سنده اولان کیجه‌لرده در دیمشلر اما
حدیث شریفك مقتضاسنجه هر کیجه آچق قومقدن صاقنمق
کرکدر وبر حدیثده بیورمشدر کونش طولاندقده حیواناتی وصبیانی
صالیویرمك یتسو قرالغندنصکره‌یه دك زیرا شیاطین یریوزینه کوندریلور
تا فحمهٔ عشا تمامنه‌دك دیو تنبیه بیورمشلردر (وصراط سویده‌یدك
آفات عدمی سندن مذکور اولاندندر آدمك ملکی اولان هر حیوان
محترمك علفن وصوین ویرمك زیرا جانلی حیوان قسمی حرمتده قوله
بکزر نیجه قولنی آچ وصوسز طوتمق وبال ایسه حیوان محترم دخی
کذلك ومحترم اولمیان حیوان حدیث شریفده کلان خمس فواسقدر
واول معناده اولانلر دخی انلردن عد اولنمشدر اولکی همّاز قرغه‌سی
ایکنجی دوانکج که چیلاق دیدکاری قوشدر اوچنجی عقرب دردنجی فاره

بشنجی کلب عقور که اصیریجی معلم اولمیین وحیوان بکلمین کلبدر
وبو معنایه اولانلر قورد وآرسلان وقپلان وآیو وکرکس وطوشنجل
وحیه وزنبور بی عسل وبرغوثدر بونلردن غیری اولان حیوان
محترمدر مالکنه واجبدر که کوزه‌ده زیرا حدیث شریفده کلمشدر که
بر فاجره عورت کلبی صوارمسی سببیله مغفرت اولنوب بر غیری عورت
هره‌یی آچ طوتمه‌سی سببیله عذابه کرفتار اولمشدر حتی حیوانی سوکن
کیمسه‌نك شهادتی رد اولنور ویاوریسنه ضرر ویره‌جك قدر بر حیوانك
سودین صاغمق حرام اولور کذلك قلت علفی سببیله صاغلان حیوانه
ضرر اولورسه صاغمسی حرام اولور وتویین یولمق حرامدر وبال آریسی
دخی حیوان محترمدن اولمغله یاز کونلرنده بالدن بر مقدار سپدلرنده
غداری ایچون الیقومق واجبدر اما قیش کونلرنده زیادجه الیقومق
کرکدر اما بالدن غیری برشیله بسلمك ممکن اولورسه معین بال اولمق
لازم کلمز همان نه ایله تلف اولمق احتمالی یوغسه انکله بسلمك
صاحبنه واجبدر حتی دیمشلردر که طاوق بشوروب قوانلرك التنه قویه‌لر
تاکه ییه کذلك ایبك قوردی دخی حیوان محترمدن اولمغله
مالکنه واجبدر که توت یپراغیله انی بسلیه واکر مالکی التفات
ایتمیوب تلف اولمق صددنه وارسه حاکم جانبندن مالکنك برشیئی جبرا
صاتدیریلوب انك مالیله اول بوجکلرك غداسی تحصیل اولنور تاکه
هلاك اولمیه‌لر وکلب نباحی طوتانلره دخی واجبدر که کلبه اطعام
ایلمیه قدرتی یوغسه ارسال ایلیه ویاخود انتفاع ایدن کیمسه‌یه ویره
آچ طوتمق وبالدر حتی دیمشدر که برآدمك برابدستلق صویی اولوب
وبر کلب محترم ویا غیری حیوان محترم یاننده صوسز بولنسه اول صویی
اکا ویروب کندی تیمم ایدوب نماز قیله واول حیوان محترم همان حربی
کافرك ومرتدك اولمسون اندن غیری خراج کذار یهود ونصارانك
دخی اولورسه صویی ویرمك کرك دیمشدر اما روحی اولمین املاکنی
کشی کوزتمك واجب دکلدر مثلا عقاراتنی وباغ وباغچه‌سنك عمارتنی
ترك ایتمك دخی مکروه دکلدر مکر که اکین ومیوه سقی اولنمغله محتاج

اوله اول زمان ترکی مکروهدر امادار وعقاراتك عمارتی که اکا محتاجدر
مکروه دکلدر واولی اولان زیاده ترکدر انتهی کلام الصراط (شیخ
شعراوی منن ده دیمشدر که سید علی خواص رحمه الله اهلنه دائما
اصمارلردی تا که هره لری کوزده لر باخصوص رمضان کونلرنده که
ناس کوندوز یمزلر وهره لر آج قالورلر وچوق دفعه کورردم که دقیق
و یا اتمك خورده سنی مرحوم کتوروب قرنجه دلکلرینه دوکردی
ودیردیکه بونمله جکاری طشره چیقوب آزق ارامه دن مستغنی ایده لم
زیرا ایاغله باصیلوب چکلمه دن حالی دکللردر پس یایرنده اولور
و یاخود ایاغی و یا ایکولری قیریلوب نیجه زمان خسته اولوب
بیرخسته لکیزده الم چکدیکمز کبی انلردخی الم چکرلر وینه مرحوم دیردی
عسلدن و یاسکردن بر شیئکز اولدقده نمله بجره لرینه وکیجه جك
یوللرینه انلرك نامنه دوکك و برحیوانك رزقنه واصل اولاجق طریقین
بوزماك زیرا الله تعالی حضرتلری عدلیله سزك طریق رزقکزی
عسیر ایدر (وشیخ شعراوی دیمشدر که برخسته اولم جدنه وارمش ایکن
برسکه کی برقتال سککدن تخلیص ایلدیکم سببیله فی الحال خسته
صحت بولدی اول کوندن بری ذی روح قسمندن برحیوانی حقیر طوتمیوب
احسانله بهرمند ایتمده یم الا اول حیوانا تی که حضرت رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم قتلیله امر ایلمشدر انلر احسانه لایق دکلدر
حل وحرمده قتل اولنورلر انلرك بیانی صراط سویدن نقل اولندی
ایمدی اهل تقوانك حالی بومرتبه ده در که شریعت جهتندن اوزرلرینه
واجب اولان تکلیفاتنی ادادنصکره طریقت یوزندن لازم اولان
احسانی دخی رعایت ایدوب موزو ماهی یه ایلدکاری طوقمه ده در
وینه (شیخ شعراوی دیر که بوخلقله عامل اولمق جمله قرأنه واهل علمه
اولیدر زیرا ناس بوخصوصده انلره اقتدا ایدرلر ولایق دکلدر که ناسدن
ودوابدن احسانی ترك ایتمك الا طریق شرعی برله که انی مقتضی اوله

بیان آفات بطن

(التنجی صنف آفات بطن بیانده در پس بطندندر حرام لعینه اولان
شیئی قرننه ادخال ایتمك شراب کبی خنزیر انی کبی لاشه کبی مضطر

اولدیغی

اولدیغی حالده اما العیاذ بالله قلعه ده محاصره اولوب و یاغیری وجهله
قحطلقله دوشوب خنزیر اتندن وشرابدن غیری یه جك وایچه جك
اولمسه آچلغنی وسوسزلغنی دفع ایده جك قدر رخصت واردر یمك
وایچمك کرك حتی برآدم امتناع ایدوب یمسه وایچمسه بومرقوملردن
آچلغله جان ویرسه آثم اولور کذلك حرام لغیره اولان شیئی قرننه
ادخال ایتمك آفات بطندندر ایلك مالنی بلا اذن یمك کبی وحرام اولمه ده
بو اولکیدن اشددر حتی اضطرار حالنده برآدم ایلك مالنی یمیوب تلف
نفس ایلسه آثم اولمز بلکه مأجور اولور حق عبد اولدیغیچون وعقد
فاسد له مالك اولدیغی شیئی که فسخی و یا تصدق ایتمسی واجب اوله
انی قرننه قومقدر مثلا برمسلم خمرینی بیع ایلسه اول عقد افساد وفسخی
واجبدر واکر توکیلله صاتمش اولسه انی تصدق ایتمك واجبدر پس
بو ایکی صورتده الدیغی مالی یمك جائز دکلدر دورر غرردده بوتوکیل
اشد کراهتله مکروهدر دیمش (وآفات بطندندر طوقلق اوزرینه
طعام یمك یارنکی کونی صومه و یا مسافرك اوتانمسنه قصد یوغیکن
اما اکر بونلردن بری مقصود اولسه طوقلق اوزرینه یدیکی حرام
اولمز (وآفات بطندندر بدنه ضرر ویره جك شیلری یمك وایچمك
طپراق کبی و بالحق کبی اما افیون اکثر ائمه مز قتنده حرامدر الادوا ایچون
یدیلمز دکل احیاء علومده مذکوردر که یردن بتن اشیا جمله سی مباحدر
حرام دکلدر الا عقلی کیدرر شیئی و یاخود حیاتی و یا صحت بدنی کیدررر
شیئی مباح دکل حرامدر پس عقلی کیدریجی بنج وخمر وسائر مسکرات
کبی * کل مسکر خمر وکل مسکر حرام * حدیث مقتضاسنجه که مأکولات
ومشروباته شمولی اولمسی حسبیله بنك دخی اکا داخلدر اما حیاتی
کیدریجی زهرناك نباتدر که افیون کثرتیله انك قسمندندر اما مضر
اولماسندن چقسه قلتی سببیله و یا غیریله مخلوط اولوب عجز تأثیری
سببیله حرام اولمز اما صحتی کیدریجی بی وقت دوالر ایدنمکدر پس
بو ایکی قسمك مرجعی ضرردر ضرر اولورسه حرامدر اولمازسه دکل
اما خمر ومسکراتك ضررینه نظر اولنمیوب قلیل وکثیر حرامدر (امام

محمدك دخی قولی بودر و بو کا نظر ازمانه ده فتوی بونك اوزرینه در شیخ
شعراوی رحمه الله متن ده ذکر ایدر که شیخ الاسلام ابن تیمیه دیمشدر که
بنج بشیوز اللی تاریخنده ظهوره کلوب بعضیلری مباح اولماسنه فتوا
ویرمش ایکن فسادی ظهور ایتدکده فتوالرندن رجوع ایدوب حرام
اولماسنه فتوا ویردیلر ودیدیلر که عقل و بدنه مضردر و مذاهب
اربعه نك ائمه سی حرمتنه اتفاق ایدوب اکیجیسنه وطاشیجیسنه
وصاتیجیسنه تعذیر وتأدیب لازمدر دیدیلر (وشهاب الدین سهروردی
خلیفه سی امام قسطلانیدن نقل ایدر که دیمشدر حشیشه ده یعنی بنکیلکده
یوز یکرمی مضرت دنیوی واخروی موجوددر اول جمله دندر قوانك
نقصانی ودمك احراق اولنمسی وحیانك کتمسی وجکرك دلنمسی و یوزك
صرارمسی ودیشلرك چورومسی واغزك قوقاسی وسودا وجذام
وبرص کتورمسی ومرك مفاجئه وکثرت خطا ونسیان وکوز بولانقلغی
وتخلیط عقول وجنون وامور اخرتدن فراغ ونسیان ذکر الله وغباوت
وغیرتسزلك وقطع نسل وکر بکلری دوشورمك ونمازدن وجماعدن
کسل وضیق نفس واستسقا وابنه مرضی وسوء خاتمه حاصل اولور
العیاذ بالله تعالی تطویلدن احتراز ایچون زیاده تحریر اولنمدی نصیحت
پذیر اولنلره بو قدر کافیدر واقطع ایچون واقع شرح قدوریده دیمشدر
بنج وحشیشه وافیون یمك جائزدکلدر بونلر کلیسی حرامدر زیرا عقلی
افساد ایدر وذکر الله دن ونمازدن منع ایدر اما بونلر حرمتی خمرك
حرمتندن اشاغه در زیرا برکمسه بونلردن یسه حد یوقدر سکر مرتبه سنه
وارد یسه ده انجق تعذیر اولنور اما دوا ایچون ییلان افیون وقلتله
تأثیری ضرری اولمیان بو حکمدن خارجدر تتکیم احیاء علومدن
تفصیلی کچدی اما زمانه ده خلق نوش ایتدیکی دخان حقنده بلغرادی
منبری رحمه الله تحریر ایتدیکی رساله سنده دیمشدر که انسانه ضرری
مقرر در که حیاتنه وصحتنه سرایت ایتمشدر نفعی وار دیین دخان
ایچنك صفرت وجهی سوزینی تکذیب ایدر ودیرکه بن بلدیکم اون
نفر کمسه وار در دخان ابتلا سندن مریض اولوب بو بلاء سباهدن

بودرده اوغرادق دیو تأسف وندامتله جان ویردیلر و ینه تنقیح قرافیدن
نقلا دیرکه قد تعظم المضرة فیصحبها التحریم او الکراهة علی قدر
رتبتها یعنی دیمك استر مضرت زیاده اولنجه حرام اولور دخی اشاغه
اولورسه کراهت اولور ایمدی دخان دخی زیاده مضر اولورسه حرامدر
واکر اصلا مضر اولمسه ده ینه مباح اکثار اولنجه حرام اولور احیاء
علومدن نقلا دیمشدر ما کل مباح یباح کثیره بل الخبز مباح والاستکثار
منه حرام یعنی هر مباحك چوغی مباح دکلدر بلکه اتمك مباحدر اما
اندن چوق یمك حرامدر کذلك مباح اولدیغی صورتده ینه اسراف
سبیله حرام اولور (ابن عباس رضی الله عنهمادن روایتیله مختصر
قرطبی دن نقلا دیمشدر * من انفق درهما فی غیر حقه فهو مسرف *
یعنی برکمسه بر اقچه جك حق ولایق اولمین یره انفاق ایلسه اسرافدر
وبر سببی دخی عبث وسفاهتدر وعبث اکا دیرلرکه برایشی اشلیه سنکه
عاقبت حمیده سی اولمیوب انده بر غرض فاسد اوله وسفاهت دخی
غرض فاسد اولان بیهوده ایشه دیرلر بونلر ایکیسی دخی شرعا قبیح
اولوب انلردن عباد منع اولنمشدر و بر سببی دخی جهنمده معذب اولان
کفاره صورتا موافقتدر که دمان سیاهك ایچنه غرق اولورلر حضرت
پیغمبر علیه الصلاة والسلام خود اهل جهنم حلیه سیله متحلی اولمدن
نهی ایدوب حدیدن خاتم کوردیکنده بو اهل جهنم حلیه سیدر دیو
فقهادخی انی مکروه یازدیلر نتکیم ذکری سبقت ایلدی رساله مذکوره دن
همان بعض دلیللری نقل اولندی عاقله کافیدر (کلدك طریقت کلامنه
اما اول شیئی اکل ایتمك که انده نجس اوله لحم میته کبی که مومیا دیرلر
تداوی ایچون اولوب علاجی اکا منحصر اولسه علما انده اختلاف
ایلدیلر بعضیلری دیدیلر که اندن شفا بلندکده مطلقا انحصار رسز
جائزدر اما اولی اولان اجتنابدر مطلقا سالکه لایق اولان بودر که اکلنی
قلیل ایلیوب کثرتندن ومداومت شبعدن اجتناب ایلیه زیرا قلت اکلده
صحت جسم وجوده فهم وصفاء قلب وزکا وخفت مؤنت وامکان قناعت
وبلاء الهی وعذابی اونتماق ویوم قیامتك واهل نارك آچلغنی اکمق

وعبادته مداومت اسان اولمق باخصوص آبدستده وطعامندن فضله ايله
تصدق وايثاره قدرت حاصل اولمق واردر اما كثرت اكلده قسوت
قلب واعضا كوشكلكى زيرا قارن اج اولديغنده سائر اعضا طوقدر
وزنده لكى وار و قلت فهم و علم زيرا بطنه فطنتى كيدرر وقلت
عبادت ولذت اولمق وشبهه وحرامه دوشمك خوفى وقلب و بدنك
كثرت شغلى ابتدا تحصيله بعده مهيا ايتمكه بعده يمكه بعده بيت خلايه
افراغ ايچون واروب كلمكه بعده حاصل اولان مرضلرندن
متألم اولمغه بعده يوم قيامتده سؤال وحسابه سبب اولور و بعض
اخبارده كلمشدر كه سكرات موت لذت حيات مقدارنجه اولور وكثرت
اكلك ذمنده وارد اولان احاديثدن برى حضرت عايشه رضى الله
عنها كلاميدر كه ديمشدر رسول الله عليه السلامدن صكره ابتدا
ظهور ايليان بدعت طوقلقدر اول قومككه قرنلرى طويدى وبدنلرى
سمردى وشهواتى آزدى اما قلبلرى ضعيف اولدى وابن عمر رضى الله
عنهما روايت ايدر كه برآدم رسول الله عليه الصلاة والسلام حضورنده
ككردى رسول الله عليه السلام بيورديكه * شو ككرمكى بزدن دفع ايله
تحقيق دنياده اكثرى طوق اولانلر قيامت كوننده چوق آچ اولانلردر *
ونافع رضى الله عنه روايت ايدر كه ابن عمر رضى الله عنهما برمسكين ييله
اولمدقجه طعام يمزدى بركون كنديسنه مساكيندن برآدمى كتوردم
انكله ييه پس اول مسكين چوق طعام ييدى ابن عمر بكا دونوب ايتدى
يا نافع سن بكا بويله آدمى كتورمه زيرا بن رسول الله عليه الصلاة
والسلامدن اشتمشم كه مسلم بر باغرصاغه دكير اما كافر ومنافق يدى
باغرصاغه دكير و برحديثده دخى بيورمشدر كه ابن آدم قارندن شرلى
قبى طولدرمز ابن آدمه برقاچ لقمه كفايت ايدر كه بلنى طوته واكر ناچار
زياده استر ايسه پس قارنك برحصه سى طعامنه و برحصه سى نفسنه
اولمق كرك وحضرت رسول الله عليه الصلاة والسلام برشكمى ادمى
كوروب شكمنه اشارت ايدوب ديدى اكر بوسنك غيركده اولسه سكا
خيرلى ايدى وابن جبير رضى الله عنه روايت ايدر كه بركون رسول الله

عليه السلامه اچلق اصابت ايلدى بس برطاش الوب مبارك قارننه
باغلدى وديديكه عاقل اولان كيمسه كندى نفسنه صورتا مهيندر
حالبوكه نفسنه اكرام ايديجيدر و جابر رضى الله عنه روايت ايدر كه
رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم برادمك طعامى ايكى يه كفايت
وايكينك درده ودردك سكزه كفايت ايدر ديو بيورمشدر وابو امامه
روايت ايدر كه رسول الله عليه الصلاة والسلام يقين زمانده بنم
امتمدن آدملر اولور كه دورلو دورلو طعام يرلر ودورلو دورلو شراب
ايچرلر ودورلو دورلو لباس كيرلر واوردلرندن بول بول كلام سويلرلر
انلر بنم امتمك شرارليدر ديو بيورمشدر (شيخ شعراوى منن نام كتابنده
ديمشدر كه حرام يمك وحاجتدن زياده حلال دخى يمك انسانه نوم
كتورر ونوم ايسه اخ الموتدر زيرا جميع مصالحدن انسانه غفلت
كتورر حالبوكه علما ديمشلردر جميعا خيرات اويانقلقده وجميع شرور
نوم وغفلتده در وامام شافعى رحمه الله ديمشدر بركيمسه حلالندن
چوق ييوب طويسه چوق صو ايچر بعده چوق اويور بعده چوق
نادم اولور خير كثير فوت اولديغندن اوتورى و بعضيلرى ديمشلردر
حرامدن از طعام يمك حلالدن چوق يمك كبيدر زيرا حرام محل ايمانى
پردهلندير وقراكو ايدر خمر عقلى پردليوب قرارتديغى كبى و محل ايمان
قرارسه نماز وعبادت واخلاص فائده ويرمز و بركيمسه حلالى از ييوب
حاجتدن زياده آشورسه و چوق صو ايچمسه نور على نور اولمش
اولور مولانا بيورر مثنوى (بيت)
* علم وحكمت آيداز لقمه حلال * عشق ورقت آيداز لقمه حلال *
وآفات بطندندر چارشوده وصوقاقده ناس كورر ايكن طعام يمك زيرا
مكروهدر كذلك مقابرده طعام يمك وكولمك دخى مكروهدر
وجنازه يانده طعام يمك وميت طعامن يمك مكروهدر (وشيخ شعراوى
رحمه الله ديمشدر كه خير آشنى ومصيبت طعاملرينى وجمعه كيجه لرنده
ويريلان طعامى مزارستانده يمك مكروهدر زيرا مقابره يه كلان كيمسه يه
لايق اولان بودر كه كندى نفسنه آغلايوب اول ياتن موتانك حالنى

تذكر ايليه كه انلرده بزجلين حياتده اولوب على غفلة برجه برجه
اجل جامنى نوش ايلديلر بزه بركون ناكهانى واقع اولوب بونده كلسك
كرك ايز ديو نفسنى توبيخ ايليه (حسن بصرى رحمه الله برآدمى
كورديكه مقابراراسنده طعام يرپس زجر وتوبيخ ايله ديديكه والله سن
منافق سك بو امواتك حالنى فكر ايتميوب وغافل اولوب بونده طعام
ييرسك بيورمشدر وينه برمحلده شيخ شعراوى ديمشدركه اهل طريقه
لايق دكلدر كه خيرآشندن ونذر طعاملرندن يه زيرا خيرآشى يامال
ايتامدن جمله سى يابعضى اولمق وار ياخود ايلك طعنه سندن صاقنوب
اول طعامى تكلفا ويا تفاخرا ويرمك وار ياخود وليلرى بلا وصيه
ويرمك وار بوايسه شرعا جائز دكلدر ونذر ايدن كيمسه دخى طيب
خاطرله ويرميوب شيئك وجوده كلمسيله نفسندن الزام ايدوب معصارله
يعنى منكنه ايله چيقارمش كبيدر خالصا لله اولمديغندن انى يمك لايق
دكلدر طعام البخيل داء بيورلمشدر عقلى اولان كيمسه يه لازمدركه
بطننه داخل اولاجق لقمه يى آغزينه قومزدن اول تفتيش ايليه
كذلك اهل ورعه لايق دكلدر عند الدفن سبيل ايتدكلرى صودن
ايچمك اكر اهل ميت انى تركه ٔ ميتدن ويررلر ايسه واكر تبرعا ويررلر
ايسه ايچمه سى جائزدر وينه طريقتده ديركه التون وكومش قابلردن
طعام يمك وصو ايچمك مكروهدر كذلك التون وكومش قاشقله ارلره
وعورتلره حتى سورمه دانلقدن التون وكومش ميلله سورمه لنمك دخى
مكروهدر بالجمله كراهت تحريميله كه مقابله سنده عقابله تهديد اولنمشدر
حديث صحيحده كلمشدركه * بركيمسه كومش قابدن صو ايچسه يوم
قيامتده اول آتش اولوب قارننده اوتوب يانسه كرك * اما بتون قابى
التوندن وياكومشدن اولميوب انجق بعض اطرافى التونله وياكومشله
ياپلمش اولسه هندستان جوزينى ياپدقلرى كبى امام اعظم قتنده اكر
ايچن كيمسه آغزينى كومش والتون اوزرينه قومازايسه اندن ايچمك
جائزدر كرسى دخى بويله در اكر اوتوراجق يرى التون وكومش اولماز
ايسه اوتورمسى جائزدر اما كومشلى اكر امام اعظم قتنده قايرمز كذلك

قوسقون واويان وركاب كومشدن اولمق قايرمز التون اولمسنه جواز
يوقدر اما يالدزلى اولمق بالاتفاق جائزدر التون وكومش سفره اوزرنده
يمك يمكى امام اعظم مكروه كورمشدر اما اول قابكه صرچه دن
وياباللوردن وياعقيقدن وياقلايدن اولسه قوللانمسى حلالدر
حضرت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك صرچه دن بر برداغى
وارايدى اندن اكثرى صو ايچرلردى ودريدن اولان سفره اوزرنده يمك
مكروهدر مكركه يونلرده اهل سفره مكروه اولميه اما خوان اوزرنده
مكروه دكلكه اغاچدن وياباقردن اولان سفره در ويا وسعه ايچون
وتفاخر ومباهات ايچون اولان طعامى يمك مكروهدر اكر بيلنور ايسه
ياخود قرينه لرايله ظن غالب حاصل اولور ايسه (شيخ شعراوى منده
نقل ايدركه جناب رسالت پناهى صلى الله تعالى عليه وسلم متكلفينك
ومتفاخرينك طعامندن امتنى نهى ايلمشدر (شيخ مذكور ديمشدركه
بوطفره لى واسع دوكونلردن كنديمى بيلديدن برى يمش دكلم الابركره
انى دخى استفراغ ايتدم زيرا بو يوزدن دوكون ايدنلر اكثرى تكلف
ايدوب وسع وقدرتى وعادتى اولميان طعاملرى بشوررلر حتى اولوركه
دوكون صاحبى ربا ايله مال استقراض ايدر ويا برشيئى صتار واول
طعامى مفاخرت ايچون كرهله وجوده كتورر ينه شكايت طريقيله
بودوكونده بورجه كيردم ويا برشيئم قالمدى خرجاندم دير وفلانك
دوكوننده طعام زياده ايدى ديسه لر متأثر اولور بونلرك جمله سى
قرينه لردركه ايتديكى طعاملر تكلفله وتفاخرله اولمشدر طريق شرعى
اوزره اولمامشدر اما بودوكونك طريق شرعيسى مرشد متأهل نام
رساله ده يازلديغى اوزره قدرته كوره ايكى كون طعام قايرلمقدر حديث
شريفده كلمشدر * طعام اول اليوم حق وطعام اليوم الثانى سنة وطعام
اليوم الثالث سمعة ومن سمع سمع الله به * ديمك اولوركه دوكون
كونلرينك اولكى كون طعام حقدر ايكنجى كون سنت اوچنجى كون
اولور ايسه سمعه وريادر سمعه ايدن كيمسه يه الله تعالى حضرتلرى حسن
معامله ايلمز وعلما ديمشلردر بو ايكى كونك بريسى قبل الدخول وبريسى

بعد الدخولدر زیاده سی تفاخردن ناشیدر وقدرته کوره دینلدی زیرا
حضرت پیغمبر آخر زمان علیه صلوات الرحمن صفیه نام خاتوننی
آلدیغنده دوکون طعامی سویق وخرما ایدی وعبد الرحمن بن عوف
تأهل ایتدیکنده رسول الله علیه الصلاة والسلام اکا * بارك الله لك
یا عبد الرحمن اولم ولو بشاة * بیوردی یعنی الله تعالی مبارك ایلیه ای عبد
الرحمن دوکون ایله برقیون یچق ایله دخی اولور ایسه بیوردی زیرا مذکور
عبد الرحمن رضی الله عنه صحابه‌ٔ کزینك مالدارلرندن ایدی ومستحبدر
اولنان کیمسه‌یه الله تعالی مبارك ایلیه وحسن امتزاج میسر ایلیه دیو
دعا ایلمك اما اکر مباحات وریادن ولهو ولعبدن وسائر دینی افساد ایدر
شیلردن بر دوکونده اولسه انی مبارك دیمیه وانده وارمیه ویا دوکون
صاحبی فاسق ومجاهر اولسه انده وارمیه مکر کیم شرندن خوف ایلسه
اول زمان وارمسی رخصتدر اما بلا دعوة کیمسه‌نك طعامنه ودوکوننه
کتمك جائز دکلدر ویدیکی حلال اولماز وبعض علما سنت دوکونلری
وسفردن کلدیکی کونی واحباب جمعیتی ولیمه‌یه الحاق ایدوب طعام
قایرلغی وسروری سنت طوتدیلر وپولسز دف دوکونده اکرچه چالمق
جائز اما فی زماننا بونلرك جمله‌سی ذکر الله ایله اولمق افضلدر اما تأهل
ایده‌نك لیلهٔ زفافده ادب دخول طیب رایحه‌سی طوتوب زوجه‌نك
باشنه سکر واوز صاچه وموجود اولان قوم دخی انی یغما ایده‌لر تبرك
وتیمن ایچون اخبار وآثاده ورودندن اوتوری بعده دخول ایلدیکنده
زوج وزوجه‌دن هر بری ایکی رکعت نماز قیله‌لر وزوجه‌نك النی
صاچندن طوتوب بو دعایی اوقیه * اللهم بارك لی فی اهلی وبارك
لاهلی فی اللهم ارزقنی منهم وارزقهم منی اللهم اجمع بیننا ما جمعت
فی خیر وفرق بیننا اذا فرقت بخیر * وزوجه‌نك سنتندندر کلدیکی کون
ایاقلرینی بر پاك قاب ایچنده یایقایوب اول صویی اوك بوجاقلرینه توکه‌لر
تا که انکله برکت حاصل اوله واولکی هفته خارداللی وسرکه‌لی شیدن
واکشیلردن حتی اکشی المه‌دن دخی زوجه‌یه پرهیز ایتدیره‌لر تا که رحمنه
عقیملك که قصرلق حاصل اولمسون انتهی کلام الرساله (وشیخ شعراوی

رحمه الله

رحمه الله منن نام کتابنده دیمشدر که کشی زوجاتنی حفظ ایتمك لازمدر
اول دوکونلردنکه قواعد شرعیه اوزره اولمیوب انده انواع مکروهات
ومحرمات قارشدیررلر مختظلر یعنی خیال ظلجیلر که حکایات سخریات
سویلرلر نسا ورجال اختلاط ایدرلر وموالودلردن دخی کذلك اجتناب
لازمدر زیرا موالود دنصکره تغنی دخی ایدرلر سلفدن کچان مشایخمز
بویله دوکونلر ایتمزلردی وایتدرمزلردی بو سببدن علماء متأخرین
دوکون دعوتنه اجابت ایتمك ایچون شرطلر یازمشلردر جمله شروطندندر
بالکز اغنیا دعوت اولنمق رجال ونسادن بلکه فقرا ایله معا اولورسه
اجابت واجبدر کذلك مدعو متأذی اولاجق منکراتدن برشیئ اولمق
کرك نتکیم کتب فقهیه‌ده یازمشلردر شیخ مذکور رحمه الله تنبیه
ایدوب دیر که ایمدی صاقن ای قرداش مادامکه بر دوکونك بو اموردن
سلامتنی وخالی اولمسنی بلمیه‌سن داعی‌نك خاطری رعایتیچون اهل
وعیالکی ارسال ایتمه وصاقن دیمه که بنم حرمم ایولردن واغوز طائفه‌ندر
چنك وچغانه‌یه وتغنی‌یه مائله دکلدر زیرا اولور که ظنکده خطا ایدرسین
وطبع سارقدر اولور که میاللرك طبعین سرقه ایدوب اول دخی میل
ایلیوب حالنی افساد وباطننی اتلاف ایلیه محل خطردر صاقنمق کرك

بیان سنت اکل طعام

والحمد لله رب العالمین (وطعام اکل ایلمه‌نك سنتی اولنده وآخرنده النی
بو مقدار اولنده تازه‌لردن وکنجلردن باشلیه بعد الطعام پیرلردن
وواجب التعظیم کیمسه‌لردن بدأ ایلیه وسنت اخری طعامك اولنده
بسمله وآخرنده حمدله در حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
بیورمشدر طعام یدیککزده اولنده بسم الله دیبك اکر اولنده اونودرسکز
خاطره کلدکده بسم الله فی اوله وفی آخره دیوك زیرا بسمله سز ینلان
شیطان نصیبی اولدیغندن مکروهدر بسمله‌یی دیدیکنده شیطانك
نصیبی قالمز (وآفات بطنندندر صول ایله بلا ضرورة ینیلن طعامدر
زیرا صول ایله یمك مکروهدر حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلام
نهی ایلمشدر که صول الکز له یمك زیرا شیطان صول ایله ییر وایچمك
دخی بو یله‌در وطعامك اورتاسندن وغیری کیمسه‌نك اوکندن یمك

لون واحد اولدقده مكروهدر حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
بیورمشدر که برکت طعامك اورتاسنه نازل اولور كنارلرندن ییوك
اورتاسندن يمك ديو نهی ایلمشدر كذلك حضرت پیغمبر علیه الصلاة
والسلامك بر اوغوللغی وارایدیكه تربیه سن ایدردی بر كون حضرت
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم یاننده طعام یركن اللرین صحان
ایچنده كزدردی حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلام بیوردیكه
یا غلام * بسم الله وكل بیمینك وكل مما یلیك فخازات تلاث طعمتك بعد *
معناسی بودركه ای اوغلان بسم الله دی و صاغ الكله یی و كندی
جانبكدن یی و بوندنصكره عمرك اولدقجه طعام یدیكك بو یله اولسون
بویورمشلردر اما بر طبقده لون واحد اوزرینه نعمت اولمدقده هر لوندن
آلمق واردر غیری طرفدن اولورسه ده نتكیم انس رضی الله تعالی عنه
روایت ایدر كه بر دفعه حضور نبی علیه الصلاة والسلامه بر طبق
خرما الواندن مملو كتوردیلر اورتایه قویوب یمكه مباشرت ایتدیكمزده
* كل من حیث شئت فانه غیر لون واحد * بیوردیلر معناسی هر نه طرفدن
دیلرسك یه زیرا لون واحد دكلدر اما اخلاق علائیده اكل وشرب آدابنده
دیمشدر كه بو دخی میوه یه مخصوصدر و الیق رعایت ادابی اولیدر
وسط طبقه وارنجه آلمق جائز اما غیری كیمسه نك اوكنده اولان
میوه یی چكوب آلمق دأب آدابدن دكلدر و لقمه سین كوچك ایده
و تیز یوتمیه اعتدال كوزه ده واوچ پرماغندن زیاده بولاشدرمیه
وطعامه حرص كوسترمیه واثناء اكلده پرمقلرین چوق یالامیه اما آخرنده
جائز بلكه سنتدر لكن اغزینه صوقوب چقارمیه انجق اطراف دهانیله
یالایه هم سنت رعایت اولوب هم نفرت حاضرین اولمیه وهم كیمسه نك
لقماسنه باقمیه بلكه كندویه دخی چندان باقمیه و اغزندن چقاردیغی
كوكی و چكردكی اتمك اوزرینه قومایه همان مخفیجه سفره یه قویه
و اغزندن كاسه یه و سفره یه نسنه طملاتمیه والحاصل شویله ایده كه یرندن
قالقوب آخر كیمسه كلوب طعام یمك استسه اكا نفرت كلمیه وسائر جلسادن
اول طعامدن ال چكمیه اشتهاسی یوغیسه كندویی یرشكلنده كوستره

اكثری كیمسه لر فراغت ایتدكلری زمانده فراغت كوستره جمله دن كیرو
قالمیه مكر كه كندو خانه سنده و یاتكلیفسز یاری اوله اما طعامدن غایت
تیز دخی فراغت ایلمیه لر زیرا مهمان داره نوعا تخفیف واردر محتمل
دركه طعامم بكنمدیلر دیو قلبی مجروح اوله پس اعتدال رعایت اولنه
و مهماندار اوچ دفعه یه دك مهمانه تكلیف ایلیه ارتق ابرام ایلمیه و كندیسی
مهماندنصكره فارغ اوله و مهمان طعامك زایدین كوتورمیه صاحبی
اجازت ویرسه دخی وطعامی تعییب ایلمیه واثناء طعامده صو استمیه
ضرورت اولورسه بر وجهله ایچه كه قابك دیبنی خلقه دوندرمیه
و بوغازندن صدا ایتدرمیه وخلق قتنده دندانته خلالمیه اكردلی ایله
دیشلری اراسندن بر شیئ چقاررسه انی خفیه براغه كیمسه یه كوسترمیه
نفرت ویرمیه والین یودقده اغزینه صو آلوب لكن ایچنه آتمیه همان
الیله آلوب براغور كبی اوله و كندینه لكن كتورسه لر آخره تكلیف ایتمیه
(وطریقتده دیر كه اتی واتمكی بچاغیله كسمك مكروهدر حاجت اولمدقجه
و پاره لنمسی بچاقسز قابل ایكن زیرا حضرت پیغمبر صلی الله تعالی
علیه وسلم نهی ایلیوب دیمشدر كه لحمی سكین ایله قطع ایلمك زیرا
عجملر اشیدر انجق مهرا بشوروب پاره لیوب هضم اولمسی آساندر
(وصفوان بن امیه رضی الله عنه روایت ایدر كه حضرت رسول الله
علیه الصلاة والسلامله بر دفعه طعام یرایدم لحمی كوكندن الوب الیمه
ویردی و اغزیكه یاقلاشدیروب یی دیدی زیرا هضم اولمغه ملایمدر
دستی نك وقدحك كدك جانبندن ایچمك مكروهدر و ایچنه اوفلمك
وصول طرفنده اولان كیمسه یه ایچدكدنصكره ویرمك صاغ جانبنده
اولان كیمسه نك اذنی یوغیكن بو نلر بالكلیه مكروهدر حضرت
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم نهی ایلمشدر شرح شرعه ده
یازمشدر كه بر یرده حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلامه بر كاسه ایله
سود ویردیلر ایچدكدنصكره صاغ جانبنده بر اعرابی یه صوندی
ابو بكر حضرتی صولنده طورمشیدی دیدیلر كه ابو بكره ویرسكز
اولمزمی ایدی یا رسول الله بیوردیلر كه حق صاغ جانبنده اولانكدر

ونفس واحدله ایچمك مكروهدر سنت اولان اوچ نفسده ایچمكدر
واغزندن چقاروب آندیغی شیئی طعامدن و بارقدن و بورندن آندیغی
مخاطی قبله جانبنه وجامعه آتمق مكروهدر وطوزلغی وقصعه یی
اتمك اوزرینه قوماق مكروهدر وبچاغی والی اتمكه سلمك مكروهدر
واكر بنده اول اتمكی یرسه بعضیلری جائز كورمشلردر بالجمله خبزه تكریم
ایتمك لازمدر استخفاف وجهی اوزرینه براقامق كرك (شیخ شعراوی
رحمه الله دیمشدر كه خبزك حقندندر اكرام وتعظیم ایتمك واوپوب
كوزینه قومق تاكه دوام نعمت میسر اوله زیرا حضرت عایشه دن
روایتده كلمشدر كه بردفعه حجرهٔ مباركه سنه حضرت رسول الله علیه
الصلاة والسلام داخل اولوب دیوار اوزرنده برتوز لنمش قوری اتمك
پارچه سی بولوب كوزلرینه سوردی وایتدی یا عایشه الله تعالی
حضرتلرینك نعمتنی اكرام ایدوب كوزل طوت زیرا بر بیت دنكه
نعمت چوب كیتسه قریب دكلدر كه ینه رجوع ایده وشیخی علی خواص
دیمشدر صاقنك خبزی حائل سز یر اوزرینه قوماك زیرا الله تعالی
حضرتلرینك نعمتنی تحقیردر وشیخ احمد رفاعی دیمشدر برقوم قحطه
مبتلا اولمزلر الا حبهٔ اوجوز كوروب اهانت ایتدكلری ایچون مبتلا اولورلر
وبعض اشارتده كلمشدر كه قرص خبز یمز تاكه اوچ یوز التمش مخلوق
انك خدمتن ایتمدكجه انلرك اولی میكائیل وآخری اتمكجیدر وخبزدن
غیری هر برطعامی تعظیم لازمدر وشیخ رحمه الله دیركه بزه طعامك
تعظیمنه دلیل كفایت ایدركه الله تعالی حضرتلری طعامی كندی
رؤیتنه عدیل قیلوب * للصائم فرحتان فرحة عند افطاره وفرحة
عند لقاء ربه * بیورلدی معناسی بودركه صائمك ایكی سروری واردر
بری افطاری قتنده وبری دیدار خدای كور دیكنده ودیركه حكمت
بونده بودركه عبد جسم وروحدن مركبدر روحك غداسی دیدار حق
وجسمك غداسی طعام مطلقدر (وسید علی خواص دن نقلا دیمشدر
طعام یدیككده یانكده موجود اولانلری محروم ایتمه دوام نعمت استرسك
وبر كیمسه برشیئی یدیكنده انی بركوز باقوب حق نظری ویرلسه

الله تعالی حضرتلری یه نی بردرده مبتلا ایدر ودخی دیمشدر برمؤمن
متقی طعامنه دعوت ایلسه اجابت ایلكه انی مسرور ایده سن اما ظالم
وفاجرك وربا ایله معامله ایده نك ودعوتنی اغنیایه مخصوص ایدوب
فقرایی چاغرمیه نك دعوتنه وارمه ودیمشدر چونكه طعام یسك بركدن
قالقمه سفره قالدیرلمادن زیرا بوسلف صالحینك سنتندندر وایلك
بودوغكده بركتله دعا ایله وكیتمه ده اذن طلب ایله ویالكز یمیه وقرا كولقده
یمیه زیرا بوشیاطین صفتیدر وطعامدن برشیئی ضایع ایتمه دوشدیكی كبی
قالدر آخر طعامه دك انی ترك ایتمه زیرا خبرده كلمشدر كه بركیمسه كه
دوشن طعامی یسه الله تعالی حضرتلری جنون وجذام وبرص
مرضلرینی اندن وولدندن درت دیزه وارنجه دفع ایلسه كركدر عنایتیله
ایمدی ای قرداش بو آداب اوزره عمل ایله انتهی وطریقتده دیمشدر كه
اما فسقه نك واهل ربانك وامرانك طعامنی یمك عینیله اول طعام
مغصوب اولدیغی بلمزسه حرام اولمز اما مستحب دخی دكلدر معلوم
اوله كه (امام بركلی تقوای خواص صددی بیاننده دیركه مادامكه
عینیله برشیئك حرام اولماسنه كشینك علمی اولمیه انی المق واردر زیرا
حضرت حبیب الله صلی الله تعالی علیه وسلم مقوقس دنكه ملك
اسكندریه ایدی هدیه قبول ایتدی ور باخور یهودیدن استقراض
ایتدی بودلیلر یله شرعیتده عینیله حرام اولمین شیئی آلمق جائز ومالنك
اكثری حرام اولدقجه المسی جائز اولمق علماء متقدمین قولیدر بوزمانه ده
انكله عمل ایتمك ممكن دكلدر تتكیم بیانی كلسه كرك ان شا الله تعالی
(اما شیخ شعرای رحمه الله نقل ایتدیكی اخص خواص تقواسی كه
اولیاء الله طریقتیدر انك مقتضاسنجه مطلق مذكور ظلمه نك طعامنی
یمك دیو بیورمشلردر كذلك متن ده دیمشدر كه دینی اولان آدمك كه
اداسنه عاجزدر طعامنی یمك شبهه ایدر طیب خاطرله دخی دعوت
ایتدیسه انده وارمه یوز بودخی كمال تقوادندر وینه برمحلنده دیمشدر كه
اهل طریق شونك اوزرینه اتفاق ایلمشلردر كه ناسك صدقاتی
ودوكون طعاملری قلبه قسوت ویرر وورع وپرهیز اركان طریقك

بيان آفات بطنك معاصى عدمبسى

بريدر حتى ورع تحصيلى ايچون بربلرى نيجه ايلق يوله كيدرلر
مرويدركه بلاد بعيده دن حسن بصرى رحمه الله حضورينه
برآدم كلوركه ورع نه اولديغنى اوكرنسون حسن بصرى اكا ديديكه
بن طعام امرادن ييدم ورع تحصيل اولنمغه صالح دكلم انجق كوفه ده
فلان كمسه يه وار پدرندن ميراث دكمش برمزرعه سى وارانده بواورسك
انك يديكى هب اول مزرعه دندر اندن ورعى اوكرنورسك ديو اول آدم
بصره دن كوفه يه كيدوب حسن بصرينك وصف ايتديكى اوزره
آدمى بولدى چفت سورر وتارلانك هرايكى باشنده بقره لرك علفنى
وصونى قومش هركاره چيقدقلرنده برمقدار يرلر وصو ايچرلر بعده
ينه بوحال الله تارلاى سورمه ده پس حسن بصرى كنديني ورع تحصيلنه
كوندرديكنى اعلام ايتدكده اول اكنجى ايتدى اول پرهيزلك برزمان
ايدى يانيجه اولدى ديديكنده ايتدى بركون نمازمه مشغول ايكن
يغمورلى هواده اوكوزلرم قوكشونك تارلاسنه كيروب اياقلريله باچق
كتورديلر وبنم تارلامك طپراغنه قارشدى بوندنصكره بندن ورع
تحصيل ايدرمبسك ديوجواب ويرمشدر كلان آدم دخى بوكورديكى
واقعه دن ورع نه مرتبه ده اولديغنى اكلامش واوكرنمشدر ايمدى تقواى
حقيقى اشبو وجه اوزره اينجه دن اينجه در وهر آدمك ايشى وهر آغزك
اشى دكلدر همان بزه لازم اولان شريعت يولن طوتمقدر وانى كماله
كتوردكدنصكره تقواى حقيقى يه صرف همت ايتمك كركدر (آفات
بطنك معاصى * عدمبسى اكل وشربى ترك ايلمكدر حتى آچلقدن موت
كله وياخسته اوله وياضعيف اولوب جمعه وجماعته چيقمغه قدرتى
اولميه ويااياق اوزره طوروب نماز قيلمغه قدرتى اولميه وبوكا بكزر
واجبات وسننى تركنه مؤدى اوله (ملتقى الابحر نام كتابده ديمشدركه
اكلنى ازالدوب شومرتبه رياضت جائز دكلدركه ضعيف اولوب
بيورلديغى وجه اوزره عبادتنك اداسنه قادر اولميه وبركمسه صائم
اولسه وآچلق غلبه ايدوب يمكدن امتناعله وفات ايتسه آثم اولور
امادوا ايچمكدن برمريض امتناع ايدوب وفات ايتسه عاصى اولمز (وشيخ

الاسلام ابن تيميه رحمه الله انس برب العالمين نام رساله سنده سير سلوك
قاعده سنى بيان ايدوب ديركه دار آخرته سالك اولان عبدك ابتداء
سيرى تصحيح توبه در وتصحيح توبه يدى اعضاسنى محاسبه ايدوب
حفظ ايتمكله اولور وطريقنده على التفصيل هر برينك آفاتنى بيان
ايتديكى اوزره كوزينى وقولاغنى ولسانى وبطننى وفرجنى والنى واياغنى
جميع محارمدن صاقنوب وقلبنى دخى بوقاريده مذكور اولان منكراتدن
پاكليوب قالبنى وقلبنى پاك ايليه والله تعالى حضرتلرينه محبت ايدوب
جميع امرنه امتثال ايده وحبيب اكرمى عليه السلامه محبت ايدوب انى
كندى نبيسى واستاذى وشيخى ومؤدبى بيلوب همتنى اكا مخصوص
ايده غيرى شيخه دكل وانك سنتنى وسيرتنى اشتمكله وقبول ايدوب
تابع اولمقلغه سعى ايليه وسنتندن برينى تركه نفسنه رخصت ويرميه
مسواكده وتهجدده وصف اولده وصفك صاغنده وامامه قريب
اولمقده وتكبير اولى يه حاضر اولمقده ومسجده اركتمكده ولباسده
وغيريده صاغندن كيمكده وبالجمله عبادت وعادته متعلق اولان
سنتلرنده كنديني اكا تابع ايليه الله تعالينك * قل ان كنتم تحبون الله
فاتبعونى يحببكم الله * آيت كريمسى تحتنده داخل اولوب ولى ومحبوب
حق اولمغه كنديني لايق ايده اما سلوكك مرتبهٔ ثانيه سى شوق قرب
الهيه ايله ارادت كتوروب طالب وصول اولمقدر پس ارشاد ايده جك
استاد عارف ومرشد كامله مقارن اولوب تحصيل طريقت ايده بلور
ايسه كوزل والا مجاهدات ورياضات ايله مزاجين تبديل ايده جك شيخ
كامل اولمايجه اصلاحه كليوب قلبى منحرف اولور حتى بعض مريدلر
دنيالغنى ترك ايدرلر وزوجه سين تطليق ايدرلر وظن ايدرلركه بونكله
خدايه قريب اولورلر پس انكله قلبى فقره مبتلا ونفسى شهوته دوشوب
مطلوبى دخى فوت اولور زيرا اسباب دنيويه دن بالكليه فارغ اولمق
مضردر دنيايه قتى دوشمك مضر اولديغى كبى وقتى طوقلق مضر
اولديغى كبى كثرت رياضت دخى مضردر زيرا مزاج متغير اولوب
خشونت ورعونت وتكبر پيدا اولور وياجنون ظهور ايدر ايمدى

دنيالغه اول مقدار سعی ايده كه كنديته واهل وعيالنه يته جك قدر
اوله زياده سی اولورسه صالحينه انفاق ايليه پس قتی حرصه دوشميه كه
حب دنيا قلبنه يرلشميه وبو مقدار معينه دن تكاسل دخی ايتميه تا كه
قلبنه فقر وفاقه دوشميه خير الامور اوسطها بيورلمشدر اما مجاهده
ورياضتك اعتدالی بودر كه صومده مشروع اولان ايام فاضله يی
صائم اوله اثنين وخميس كونلرينی وايام بيض وعرفه وعاشورا كونلرينی
وبو جمله دن عاجز اولور ايسه بعضنی طوته وطعامنده مزاجی صحيح
طوتاجق اطعمهٔ مرطبه يه لطيف پرهيز شور بالر كبی وسودك يی
وقيناتمش قوبوجه بال شربنی مقوله سی پالوزه واطيف ميوه لر زردالی
وقاربوز وانكور امثالی شيلره مداومت ايليه اما مولد سودا اولان
شيلردن واكشيلردن وطوزليلردن صاقنه الاقلت اوزرينه برايسه ضرر
ايتمز وينه ملايم غدالردن يديكنده دخی قليل وكثيرك ماينته رعايت ايليه
وكونده بريبجك طويبجه يسه ايكنجی كره ده استميه مكر كه فرداسی صائم
اولق استيه اول زمان برقاچ لقمهٔ خفيفه يه امازوجه سی اولور ايسه
حمامده دخی اعتداله رعايت ايليه وجميع اشياده اوسط اموری اختيار
ايليه واكر بو اعتداله رعايت ايتميوب رياضتده ومجاهده سنده افراط
وتفريط جانبنه كيدرسه نور قلب حاصل اولميوب قلب وقالبی اخلاق
ذميمه يه وافعال قبيحه يه دوشروب طريقتدن وشريعتدن نصيب
بوله مز بو محله دك ابن تيميه نك كلام ملخصيدر وصاحب طريقت دخی
كتابنك ابتداسنده بو قاعده اوزره اولميوب اعتدالدن خارج شيخلرك قتی
مجاهده لرينی شريعته مخالف بولوب حسن توجيه ايله تأويل ايلدی زيرا
طريقت طوتمقده قاعده بو بيان اولنديغی وجه اوزره در وينه طريقتده
دير كه بطنك آفات عدميسندندر اكل وشربی ترك ايلمك چونكه
عقوق والدين بولنسه يعنی انادن وبابادن بری اوغلنه طعام ياخود
شراب تكليف ايلسه سوزين طوتميوب يمدكده كنهكار اولور مكر كه
اول طعام وشراب حرام اوله انده اطاعت ايتمك كركدر معصيت
اولان يرده مخلوقه اطاعت ايتمك يوقدر (يدنجی صنف آفات فرج | بيان آفات فرج

بياننده در

بياننده در* پس آفاتندن بری زنادر صراط سويده ديمشدر كه الله تعالی
زنايی شركه يقين كتوروب بيورمشدر* الزانی لاينكح الازانية اومشركة
والزانية لاينكحها الازان اومشرك وحرم ذلك علی المؤمنين* زانی اولان
كيمسه اولمك استسه يازانيه يی نكاح ايلر يامشركه يی وزانيه عورت
يازانی يه وارر نكاح اولور ويامشركه بونلری نكاح ايتمك مؤمنلره حرامدر
وحديثده كلمشدر كه* بر عبد زنا ايلسه ايمانی چيقوب باشی اوزرنده
كولكه لك كبی طورر اول عملدن فارغ اولدقده يرينه دونر وبر حديثده
عند الله اول كناهدن اعظم كناه يوقدر كه بر آدم نطفه سنی حرام يره
وضع ايده حالبو كه پير وياعالم ويابونك امثالی شريف كيمسه اوله
نعوذ بالله شريعتك تشديدينه نظر ايله ای نفسنه ظالم قباحتدن
حذر اوزره اول وعمرو بن ميمون رضی الله عنه نقل ايدر وديمشدر كه
جاهليت زماننده كوردمكه برميمون برخاتونه زنا ايلدی پس انی ناس
رجم ايلديلر وبن دخی انلرايله معا رجم ايلدم (وشيخ شعراوی منده
يازمشدر كه بريكيت حضور رسول الله عليه الصلاة والسلامه كلوب
يارسول الله بكا زنايه اذن ويرمسين ديدی اصحاب انك بو كوستاخانه
كلامن اشيدیجك اوزرينه چاغرشديلر رسول الله عليه السلام ايشتمك
ديدی وكنديته يقين دعوت ايدوب بيوردی بو ايشی اناكه ايتسكه
سورميسك لا ديدی رسول الله عليه السلام بيوردی كذلك ناس
انالرينه سومزلر وينه بيورديكه قزيكه بو ايشی ايتكه سورميسك
لا ديدی رسول الله عليه السلام بيوردی كذلك ناس قزلرينه سومزلر
حتی قز قرنداشنی وعمه سنی وخاله سنی ذكر ايدوب كذلك ناس سومزلر
ديدی بعده مبارك الني جوانك كوكسی اوزرينه قيوب* اللهم طهر
قلبه واغفر ذنبه وحصن فرجه* ديو دعا ايلدی بوندن صكره
اول يكيده زنادن مبغوض بر شی اولمدی ديو روايت اولنمشدر (آفات
فرجدن بری دخی لواطه در بو دخی حرامدر حتی زوجه سنه ياجاريه سنه
وياعبدنه لواطه دخی ايدر ايسه ينه حرامدر انجق بو اوچونده حلال
اعتقاد ايتسه كافر اولمز فاسق وضال اولور (صراط سويده ديمشدر كه

لوط قومنك شهرلرنده اوجوزلق وغنیمت اولوب اهلی آزدیلر پس ابلیس برنوجوان صورتنده متمثل اولوب اول آزغون طائفه‌یی دبرنه دعوت ایلدی انلردخی ابلیس پرتلبیس ایله جمع اولدیلر بعده کندی نوجوانلرینه اشلمکه باشلدیلر یوما فیوما زیاده اولوب ارض رب العزته فریاد ایلدی عرش اعظم دخی یره موافقت ایدوب دتره یوب لسان حال ایله معا شکایت ایلدیلر الله تعالی جبرائیل علیه السلامه امر ایلدیکه دیارلرینی تقلیب ایدوب اوزرلرینه طاش یاغدیره پس جبریل علیه السلام قنادینی دیارلرینك آلتنه صوقوب شو مرتبه جو فلکه چیقاردیکه سما اهلی خروس اوازینی وکلبلر نباحنی اشتدیلر وشهرلرنده درت کره یوز بیك کیمسه ایدیلر * جعلنا عالیها سافلها * بیورلدیغی اوزره جبرائیل بوشهرلرینی زیر زبر ایلیوب * وامطرنا علیهم حجارة من سجیل * فحواسیله اوزرلرینه سنك کلدن طاشلر یاغدرمغله اهلاك اولندیلر بو سببدن ابو بکرك خلافتی زماننده لواطه ایده‌نی وایتدیره‌نی دیوارله باصدیروب قتل ایتدرمشدر وحضرت علی رضی الله عنه خلافتی زماننده فاعل ومفعولی آتشه یاقدیغنی ابن عباس روایت ایتمشدر (شیخ شعراوی دیمشدرکه حالا اول لوط قومنك شهرلرینك یری که شام بولنده واقعدر برعظیم صوبرکه سیدر اول صودن انسان وقورد وقوش ایچمز ونباتاتدن برشیء بتورمز مردار وبد رایحه‌لی اولدیغندن ودیمشدرکه دروبشاندن بری نقل ایدر بولده کچر ایکن لوط دکزنه اوغرادیغمزده رفقادن بری بو بزم یارانلریمزك مکانیدر دیو هزل ایدر ایکن همان بربالق چیقوب هزله کوی اولان شخصی ایاغندن چکوب بر باقه طورر ایکن دکزه یارانلرینه کتوروب غرق ایتدردی وخبرده کلمشدرکه کیجه وکوندزده اندن کچن کیمسه‌لر اشیدرلرکه برحجر براغورلر کبی صویه طراقه دوشر وانکله دکز موجلنور علما دیمشلردرکه لوط عملی ایلیان کیمسه موتندنصکره انده نقل اولنور وموکل اولان ملائکه اندن تاره کتورورلر انتهی وبو کلامك دلیلی جامع الصغیر حدیثلرنده مفخر کائنات علیه افضل الصلوات حضرتلری

من مات

* من مات من امتی یعمل عمل قوم لوط نقله الله الیهم حتی یحشر معهم * قول شریفنی بیورمشدر معناسی بودرکه برکیمسه بنم امتمدن قوم لوط عملنی ایلیوب اول حالله اولسه انی ملائکه اول قومه نقل ایدرلر تاکه معا حشر اوله انتهی (وآفات فرجدندر حیوانانه مجامعت ایتمك حدیث شریفده * من اتی بهیمة فاقتلوه واقتلواها معه * بیورلمشدر یعنی برکیمسه حیوانه یقینلق ایتسه انی واول حیوانی قتل ایلیك دیمکدر (صراط سویده دیمشدرکه برکیمسه میتی ویاحیوانی وطیء ایتدیکی درت شاهدله ثابت اولسه تعزیر اولنور قول اظهرده وبرقولده محصن رجم اولنور وحیوان بوغازلنور اکر دبرنه دخی ایلاج ایتدیسه ولحمی دخی ینور حلالدر اصح قولده وعورت عورته یقینلق ایتسه‌لر تعزیرلری واجب اولور (وآفات فرجدندر حیض ونفاس حالنده زوجه‌سنه یقینلق ایلمك تکیم سرور کائنات علیه افضل الصلوات *برکیمسه حائض عورته ویادبرنه وارسه یاخود فالجی‌یه ایناسه بکا نازل اولان قرآنه کافر اولمش اولور * دیو بیورمشدر اما الیله استمنا ایلمك یعنی ذکرندن منی چیقارمق حرامدر الا اوچ شرطله حرام اولمز ارکن اولمق وشهوتی وحشری یاغی غالب اولمق وانکله تسکین شهوت مراد اولمق لذتلنمك دکل بو اوچ آفت موجود اولیجق استمنا جائزدر (وصراط سویده دیمشدرکه جاریه‌سی وزوجه‌سی الیله دخی استمنا جائزدر کراهتله انتهی ومعاصیدندر جماعه تحمل ایده‌میان زوجهٔ صغیره سنه جماع ایلمك دخی خسته لغنه ضرر ویره‌جك مریضه‌یه جماع ایتمك معصیتدر اما اکر ضرر ویرمز ایسه قایرمز بلکه صحتنه دخی سبب اولور زیرا حکما دیمشلردرکه منی ارده وعورتده متعفن اولدقده ضرری بدنه سرایت ایدوب انسانی خسته ایدر انك اخراجیله جسده خفت کلور جاریه‌نك حکمی دخی بویله در صغیره اولمقده وخسته اولمقده کذلك معاصیدندر جماعی یلان صبی قشده جماع ایلمك کذلك استبراسی واجب اولان امه‌یه قبل الاستبرا جماع ایتمك ودواعیسی اولان بوس وآغوش امثالی حرامدر (ومکروهات

فرجدندر قضـای حاجت ایچون قبله یه قارشو یاخود ارقه ویروب
اونورمق قد مکاهده وصحراده مکروهدر کذلك آیه وکونشه قارشو
دخی محجوب ومستور اولمیان یرلرده انجق دخی قیمتی اولان شیئله استنجا
ایتمك یاخود تعظیمی واجب اولان شیئله انسان ویا حیوان مأکولاتندن
اولمق کبی یاخود مقعده ضرر ویره جك شیئله سیرچه کبی یاخود نجسله
تزك کبی بونلرك جمله سیله آرنمق مکروهدر الاضرورت حالنده قایرمز
یولده وکولکه ده ناس اوغرادیغنده قضای حاجت ایتمك مکروهدر اکابناء
رسول اکرم لاعنلردن صاقنك لاعن کیمدر دیدیلر لاعن اول کیمسه درکه
ناسك یولنده ویاکولکه سنده تخلی ایلیه دیو بیورمشدر ایاقده طورر کن
بول ایتمك مکروهدر جمله سنك حقنده حضرت رسول اکرمدن نهی
وارداولمشدر قتاده رضی الله عنه دیمشدر که طاشلق یرجن مسکنیدر
ومجمع بول حقنده بیورلمشدر لکن ایچنه بول ایلمك زیرا ملائکه اول بینه
کیرمزکه انده قاب ایچنـه جمع اولمش بول اوله بنی آدمی خصی ایتمك
ایچون آلتن قطع ایتمك مکروهدر بوسببدن انلرك تملکی واستخدامی
وکسبلری مکروهدر امافرجك معاصیٔ عدمیسی زوجه سیله کشی اصلا
جماع ایلممکدر امابیتوتت یعنی یه له کیجه لمك ویاتمق واجبدر ومجامعت
اکر زوجه طالبه ایسه احیانا واجبه در زمان تقدیرنسز امابردوشکده
یاتمق واجب دکلدر انجق جائزدر ومستحبدر باشقه ده یاتورسه قایرمز
سلف صالح قرقندنصکره دوشك دوشمزلرایمش اماجاریه نك مجامعتی
واجب دکلدر مستحباتندر وزوجه لر ماینده جماعك غیرنده برابر
ایدوب عدالت ایتمك معاصیدندر وبولدن اجتناب ایتمك زیرا
حدیث شریفده کلمشدرکه اکثری عذاب قبر بولدن حاصل اولور
عذرسز اجتنابی ترك ایتمك معاصیدندر (امامتلقی الابحری نام کتابنده
دیمشدرکه برصبینك خشفه سی یعنی ذکرینك کله سی ظاهر اولوب
انی کورن سنتلی ظن ایلسه وکسمك لازم کلسه مشقتسز ممکن اولمسه
ترکی جائزدر کذلك بر پیراسلامه کلسه واهل بصیرت دیسه لرکه بونك
ختانه طاقتی یوقدر حالی اوزره قونمق کرك وختان وقتی نامعلومدر

بعضیلری یدی یلاق اولیجق دیمشلردر انتهی (معلوم اوله که بعض
بیان آداب جماع
وقتلرده وبعض مکانلرده جماع منهیدر دیو حقنده وارد اولان حدیثلر
موضوع وافترا اولنسان احادیثدندر اصلی یوقدر واضعی حمادبن
عمرودر ائمهٔ حدیث قتلرنده متروك وکذابدر منیری مرحوم رسالهٔ
موضوعاتنده بویله افاده ایتمشدر انجق آداب جماعده یازلدیغی وجه
اوزره حین مباشرتده بسمله ایله یاپشه تاکه شیطان قارشمیوب سنت
بولنمغله اوغلان وجوده کلور ایسه صلحادن اوله وحین جماعده
صلحادن وکوزل سیمالی کیمسه لردن برینی خاطرینه کتورر ایسه الله
تعالی حضرتلری ولدینی اول خلقت اوزرینه خلق ایدر وابتدا جنین
حرکت ایتدکده اناسی نه سیمایه نظر ایدر ایسه حکمت خدا ایله اول
سیما ولده ویریلور الله اعلم حین جماعده پدری غیری صورتی تصور
ایتدیکی وقت بویله واقع اولور تاکه ایکی قولك ماینینی توجیه اولمش
اوله وحین رضاعده حسن خلق صاحبه سی خاتونه امزرده لر اقتضا
ایدرایسه زیرا الرضاع طبیعهٔ ثانیهٔ دیمشلردر خلق وجوی سودندن
تأثیر ایتدیکی کبی ظاهرینه دخی تأثیر ایدر حتی برکبود چشم صبی یی
سیه چشم خاتونه امزرسه لر صبی دخی سیاه چشم اولور دیمشلردر
بیان آفات رجل
(سکزنجی صنف آفات رجل بیاننده در پس ایاغك آفاتندندر مجلس
معصیته کتمك وانی ایشلمك ویاباقق ایچون فسق مجلسنه وخیال ظل
وپهلوان وجانباز وطاسباز وسائر لهو ولعب مجلسنه کتمك کبی واندندر
والدینندن اذنسز غزایه کتمك اکر کافر ایسـه لرده مکر ظن غالبی اول
اولسه که اهل دینلری اولدیغیچون انلره مقاتله یه کتمکی کریه کوروب
اذنه مانع اوله لردر شفقت ایچون دکل پس بوتقدیرجه کتمسی جائزدر
هر برسفرکه ایده هلاکتك خوفی اوله دریا سفری وبریابان سفری کبی
بلااذن کتمسی جائز دکلدر یاخود پدر ومادر نفقه یه محتاج اوله لر
وبریسنك حکمی ایکیسنك کیدر اویس القرنی حضرتلرینك سرور
انبیایه صورت ظاهرده کلوب بولوشمدیغی والده سی خدمتندن منفك
اولمدیغی سببیله در وفضیلت خدمتلرینـه دلیل کافیدر اول سببدن

علمانك اتفاقيله اويس القرنى افضل تابعيندن معدوددر (وآفات رجلدندر طاعوندن قاچق وطاعونه كيرمك زيرا رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم نهى ايدوب * بريرده طاعون اشتسه كز اوزرينه كلمك وسز بريرده ايكن واقع اولسه اندن فرار ايدوب قاچمك * ديو بيوردى وبعض علما بو نهى صيانت اعتقاد اوزرينه حمل ايلديلر پس اعتقادى بوزلمغه على اولان كمسه يه دخول وفرار جائزدر اما حضرت عمر رضى الله تعالى عنه بعد المشاوره شامه كيرميوب دونديكى بو بعضك قولنى رد ايدر وصحيح اولان بودركه نهى ظاهرى اوزرينه در وبونك بحثى يوقاريده كچدى انده نظر اولنه (وآفات رجلدندر غيرك ملكنده بلا اذن يوريمك باغنده وبستاننده ودارنده وارض مزرعه سنده يعنى اكلمش وياقازلمش وياسورلمش يرنده يوريمك جائز دكلدر اما اكر ديوارسز وخندقسز سورلمش وقازلمش يرايسه وكچمك بر حاجت ايچون ضررسزجه اولورسه جوازى اميد اولنور دلالة وعادة اذن بولنديغندن ودعوتسز ضيافته دخى بويوزدن اذن اكلانديغندن وارمق جائزدر تكيم بيانى كلور اما مالينك ضايع اولمسى خوفيچون ايلك ملكنه دخول بو حكمدن خارج اذن ارانماز وديوار وملك باقلمز مثلا برآدم برينك ثوبنى كندى دارنه كتوروب قاچسه ثوبك صاحبنه جائزدر بلا اذن كيرمك تاكه ثوبنى آله كذلك برآدمك مالندن بيك اقچه برآدمك اوطه سنه دوشسه صاحبى علم ايدينور ايسه كه اقچه ضايع اولمق خوفى اولور پس مال صاحبنه بغير اذن كيرمك وار ولكن بونك ايچون كيرمسنى صلحا ايلمك كركدر تاكه غيرى مظنه دن خلاص بوله (وآفات قدمندر مقابر اوزرنده يوريمك وعورتلرك جنازه يه تابع اولوب كتمك وزيارت قبوره وارملرى جائز دكلدر زيرا رسول الله عليه الصلاة والسلام زيارت قبور ايدن خاتونلره لعنت ايلمشدر اما اكر آدم مقبره لكده بريول بولسه كه خلق اندن كلوب كيدرلر اكر قلبنده عقلله بلورلرسه كه خلق اول يولى احداث ايتمشلردر اول يول ايله يوريوب كتميه اكر ايجاد اولمه دكلسه يورويه وقبر اوزرنده اوتورمق اوزرنده

يوريمك كبيدر (وآفات قدمندر جنب وحائض ونفسانك مسجده كيرمسى كذلك اياغنى قبله جانبنه ومصحفه وكتب شريعته اوزاتمق نوم ويقظه ده جائز دكلدر مكركه اياغنه قارشو اولميوب ايكى جانبك برنده ويايوكسك يرده اولور ايسه خطاسى يوقدر كذلك اياغيله بركمسه يى اورمق حيوان دخى اولورسه صوچلى صوچسز جائز دكلدر وحيوانك اوركمسى وقاچسى صوچدر سور چسى صوچ دكلدر زيرا اختياريله دكلدر وحيوان حقندن اجتناب ايتمكده جهد عظيم ايله جهد ايليه زيرا فقهها ديديلركه انده عذاب مقرردر كذلك ذمى حقنده مقرردر اكر دنياده حلاللشمز ايسه (وآفات قدمندر اياغيله برمالى اتلاف ايتمك وظلمه يه كتمك وزمانه امراسنه وقضاتنه بلا ضرورة كتمك باخصوص علمايه بالطريق الاولى جائز دكلدر ابن عباس رضى الله عنهما بوخصوصده حضرت پيغمبر عليه الصلاة والسلامدن حديث شريف روايت ايدر بيورمشدر * بنم امتمدن برطائفه دينده علم اوكرنوب قرآن اوقيه لر تاكه امرايه كيده لر ودنيالقلرين الالر وينه نفضله انلردن اعتزال ايده لر * ديو بوايسه اولمز خطايه اوغرارلر وابو هريره رضى الله تعالى عنه روايتنده كلمشدر * بركمسه كه صيده تابع اولسه غافل اولور وبركمسه كه سلطان ابوابنه كله مفتون اولور وعبد سلطانه قربتى زياده ايتدكجه ربندن ايراقلغى زياده ايدر * وبرحديثده سرور انبيا عليه الصلاة والسلام بيورمشدر * بندنصكره امرا اوله هركيم انلرك قاپولرينه كيدوب كذبلرينى تصديق ايدر ايسه وظلملرينه معاونت ايدر ايسه بنم سنتم طوتانلردن دكلدر وبن انلردن بيزارم بنم حوضمه كلور دكلردر وبركمسه كه انلرك كذبلرينى تصديق ايلمسه وظلملرينه معاونت ايلمسه اول كمسه بندندر وبن اندنم وبنم حوضمه يقنجه چقده وارد اولسه كرك * ومواضع شريفه يه مسجد كبى ودار كبى صول اياغيله كيرمك مكروهدر ومواضع خسيسه يه خلا كبى صاغ اياغيله كيرمك مكروهدر سنت اولان بونك عكسيدر وهر برنده چيقماقده دخولك عكسيدر وپابوج

ومست كيمك دخي بو يله در كيركن ابتدا صاغني چقارركن صولني
والك حكمي دخي بو يله در تنكيم بيساني كچدي وسفردن كالديكنده
اهلي اوزرينه اكسزن دخول ايتمك دخي مكروهدر حضرت پيغمبر
صلى الله تعالى عليه وسلم بيورمشدر يا جابر سفردن كلديككده
اهلكه دخول ايتمه تا كه عيبلي يريني پاك ايليه وقارش مورش صاچلريني
طرايه و بر روايتده سزدن بريكز غيبتني دراز ايتمش اولسه كيجه ايله
اهلنه دخول ايلمسون ديو بيورمشدر ومسجدده ارالق يريوغيكن
ناسك بيونلريني ادملايوب كچمك مكروهدر معاذ بن جبل روايتنده
كلمشدر كه بر كيمسه كه جمعه كوننده خلقك بيونلريني تخطي ايلسه
يوم قيامتده اني جهنمه كوپري ايدرلر اما ايلروده بوش يرالبقومش
اولسه‌لر انلره زجرا كچمك كركدر برشي لازم كلمز (اما قدمك معاصي
عدميه سي جمعه و جماعتدن اوتورب كتمسيدر كذلك علم تعلمنه
كتمسيدر زيرا عبادتنه يتجك قدر تعلمي فرضدر كفايتدن زياده سني
تعلم ايتمك دخي مذهبمزده نافله غزادن وحجدن افضلدر كذلك
تعليم علمه كتمك وفرض اولان حج وغزايه كتمك معاصيدندر
واول دعوته كتمك كه انده منكرات اولميه زيرا اجابت واجبدر
عند البعض و بعضيلر قتنده سنت مؤكده در اما اصح قولده دوكنه
اجابت ايتمك واجبدر سنت اوزره اولدقده سائر سنت اوزره اولان
ضيافتلره اجابت ايتمك سنتدر مدعوك عذري اولمديغنده بيتنده مهمي
ظهور ايتمك و بعد مسافه اولمق و مطر شديد و برد و بالچق اولمق
وخسته‌لق ظهور ايتمك كبي موانع اولمق بونلرك جمله سي عذردر
جماعته حاضر اولمده عذر اولديغي كبي ودوكونلرك سنت اوزره اولمسي
بيان اولندي حضرت پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم بيورمشدر
(شر الطعام طعام الوليمة يدعى اليها الاغنياء ويترك المساكين)
معناسي طعامك شرلسي دوكون طعاميدر كه اكا اغنيا دعوت اولنوب
مساكين ترك اولنور بو يله اولنجه سنت اوزره اولمديغندن شر اولمشدر
اما بر حديثده كلمشدركه دوكون طعامني غنيمت بيلوك زيرا ايچنده

جنت طعامندن بر مثقال وار در ديو بيورلمشدر سنت اوزرينه اولان
دوكون طعامني ترغيب ايچوندر واكر دوكونده وغيري دعوت محلنده
لهو ولعب و ياتغني و يابونلره بكزر منكراتدن برشي اولديغن بيلسه مطلقا
كتمك جائز دكلدر دعوت اولنان كرك علمادن اولسون كرك عوامدن
اولسون اما اكر منكراتدن برشي اولديغن بليوب واشتيوب كتسه
واول محلده بونلردن برين بولسه اكر منعنه قادر اولسه وكندي مقتداي
ناسدن اولسه واجبدر كه اوتورميوب چقوب كيده اوتوررسه ضال
ومضل اولور خلق اول منكراتك جوازنه انك اوتورماسني دليل طوتارلر
واكر بليوب كلن آدم مقتداي ناسدن دكلسه ومنعنه قادر اولمسه اكر
اول منكر كوز يكور يرده ايسه و ياخود طعام اوزرنده اولورسه ينه
اوتورميوب چيقوب كتمك كرك زيرا منكرك مشاهده سي وطعامي
منكر استماعيله وكورمه سيله يمه سي ايكي قات خطادر اما اكر منكر
كوريلور يرده وطعام اوزرنده اولمزسه بليوب كلن عوامه اوتورب
يمك جائزدر مقتدا اولنلره جائز دكلدر واكر داعي فاسق ايسه اجابت
ايتممكده جائزدر واجابت دخول ايله واوتورمق ايله حاصل اولور
يمسه ده قايرمز اما افضل اولان يمكدر اكر صائم دكل ايسه خلاصه نام
كتابدن منقولدر (وآفات قدمك معاصي عدميه سندندر امر بالمعروف ونهي
عن المنكردن واز كچوب اوتورمق ومظلومه معاونت ايتمه‌دن وعاجزك
حاجتنه سعي ايتمدن وميتي غسل ودفن ايتمدن وصدد هلاكده اولان
انساني قورتارمه دن يا دوشمكله يا غرقله يا حرقله يا بوكا بكزر شي ايله
هلاك اولديغي يرده ضررسز قورتارمغه قادر اولديغي حينده
وغيري كيمسه بولنميوب و يا قادر اولميوب و ياديلني قايرمز اولمسي سببيله
بو خدمتلر كندي اوزرينه تعيين اولدقده اوتورب اغماض ايتمسي
وبال اولور اما صلهٔ رحم ايچون وخسته‌لره طولاشمق ايچون وزيارت
ايچون وتهنيه وتبريك ايچون ومصيبت زده‌يه تعزيه وتسلي بخش
ايچون كتمك بونلرك جمله سي سنن مستحبه دندر وآفات قدمدندر

بيان جميع اعضايه شامل آفاتلر

اجيرمستأجرك خدمتندن اوتوروب تكاسل ايتمك ومملوك خدمت مالكدن
وزوجه داخل بيت خدمتندن وولد والدينى خدمتندن ورعيت
واليك عصيانله اولميان امرندن اوتورمق وعذر يوغيكن اداى
خدمت ايتملرى خطادر تأديبه محتاجلردر (نوع ثالثك اصناف
تسعه سندن طقوزنجى صنف برعضوه مخصوص اولميوب جميع بدنه
مخصوص اولان آفات كثيره بيانندهدر) جمله آفات بدندن برى
رقص واضطرابدر اولكيسى حركت موزونه وآخرى غير موزونه
اولان حركتدر ايمدى حضرت رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم
اوچ اويوندن غيرى هرلعب حرامدر ديو بيورمسيله عموم حديث
تحتنه داخل اولوب رقص واضطراب ايكيسى بيله حرامدر
وزمانه مزده بعض صوفيه ايلدكلرى حركت رقص واضطراب
داخل اولمغله حرام اولمش اولور بلكه بونلردن هربرينى عبادت
اعتقاد ايتدكلريچون كفر خوفى واردر كبار مالكيهدن امام ابوالوفا
بيورمشدركه الله سبحانه وتعالى كوكس كروب كزن كيمسه يى
قرآن عظيمنده ذم ايدوب حقنده (ولا تمش فى الارض مرحا) بيوروب
شدت فرحله يوريمدن نهى ايلمشدر فكيف كه رقص فرح وبطردن
اشددر كذلك علماء مالكيهدن امام طرطوشى مذهب صوفيهدن
سؤال اولندقده ديمشدر صوفيهنك اظهار وجد وشوق ايدوب
رقص ودور ايتملرين ابتدا اصحاب سامرى احداث ايلمشلردر اول زمانكه
التوندن بوزاغويى سامرى دوزوب آواز ويرمكه باشلدى انلر حظ
وصفالرندن قالقوب چورهسنده رقص ايليوب اظهار شوق ايلديلر
ايمدى اول كفار وعبدهٔ عجل صنعيدر وتاتارخانيهده اشعار واذكار
استماعى حيننده رقص جائز دكلدر وذخيرهٔ برهانيهده كناه كبيرهدر
ديمشدر وفتاواى بزازيهده امام قرطبيدن نقلا ديمشدر تغنى وچارپاره
چالمق ورقص ايتمك حرامدر بالاتفاق ائمهٔ ثلثه قتندهده وسادات
حنفيهنك مشاهيرندن امام يسوى حرمتنه تصريح ايليوب شيخ
الاسلام جلال الدين كيلانى رقصك حرام اولمسى اجماع امت ايله

ثابت اولديغيچون جلال الدين كافر اولمق اقتضا ايدر ديمشدر
وشيخ زمخشرى كشافده صوفيه حقندهده كلاملر ديمشدر كه انكله
انلرك اوزرينه قيامت قوپار وصاحب نهايه وامام محبوبى طائفهٔ
رقاصه حقنده اندن اشد سوزلر سويلمشلردركه فتاواى بزازيهده
ذكر اولنمشدر بومحلده امام بركوى ديركه زمانهده انصاف ودياتى
وطبع سليمى اولان كيمسه مساجد ودعواتده مقام شناس ذاكرلرك
الحان ونغمات ايله صوفيلرك رقصنى كوردكده كه ارالرنده تازهرولر
ونوجوانلر واهل هوا واهل قرى وعوامك جهال واهل بدعتى
قاريشوب كه طهارت وقرآنى وحلال وحرامى بلكه ايمان واسلامى
بلمزلر بر زفير وشهيق دركه حمار آوازينه بكزر كلام الهى يى تبديل
وذكر اللهى تغيير ايدرلر بعدهده الفاظ مهمله يه وهذيانات كريههيه
باشلرلر هاى وهوى وهى وهيها مقولهسى كبى پس اول اهل انصاف
شكسز ديركه بونلر دينلرينى لهو ولعب اتخاذ ايتمشلردر اكر فقهده
وعلم تفصيليده هيچ علاقهسى يوغيسهده دكل كه علمى اولان كيمسه
بونلرك قبحنه حكم ايلميه ايمدى واى اوحكام وقضاة كه بونى بيلورلر
ومشاهده ايدرلر ينه انكار ايتميوب تغيير ايتمزلر بلكه انلردن قورقوب
دعا التماس ايدرلر كرچك ذكر الله طورركن واوتورركن وياتوركن دخى
جائزدر اما آداب ايله وسكون اعضا ايله لحن وتغنيسز حتى ياتديغنده كشى
ياذكر اللهى وياقرآن عظيم اوقسه اياقلرينى برازديوشوروب قتى
اوزاتمامق كركدر ادب رعايتندن اوتورى اما نفى واثبات معناسنى
تحقيق ايچون انجق باشنى صاغنه وصولنه تحريك ايتمك لا اله الا الله
كلمه سنده ظن غالب بودركه جائز بلكه مستحبدر نيت صالحه برله
تاكه عبث ولعبدن خارج اولوب قول توحيده دلالت ايدر برفعل اوله
وعبادت لسانى ايله عبادت بدنى جمع اولمش اوله وبونك اصل دليلى
نماز ايچنده حين تشهدده اشهد ان لا اله الا الله ديديكنده شهادت
پارمغين قالدرمق مثاليدر نتكيم حديث صحيحده حضرت رسول اكرمدن
ثابت اولمشدر (وآفات بدندندر بركيمسه قتندنده ادب برين اچوق

الاعذسبیله که آفات عینده انك تفصیلی کچدی وخلوتده دخی اچلمق جائز دکلدر الابر عذر سببیله صراط سویده دیمشدر که (وحرم کشف العورة وان کان فی الخلوة لحدیث ان الله احق ان یستحیی منه من الناس ویری المستور کالمکشوف ولکن یری الساتر متأدبا والکاشف بلاادب) معناسی بودر که اب یرین اچمق خلوتده دخی اولورسه حرامدر اول حدیثدن اوتوری که حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر الله تعالی دن اوتانمق اولی در ناسدن اوتانمقدن ایسه والله تعالی آچیق اولان شیئی کوردیکی کبی مستوری دخی کورر ولکن اورتولهنی ادبلی اورتولمیهنی بی ادب کورر وطریقتده دیرکه فاسق قیلنی الماق ایچون وتیزراك غسل ایتمك ایچون وتخلی واستنجا ایچون خلوتده عریان اولمق جائزدر اماهر خلوتده دکل بلکه مغسل بش ذراعدن اکسك اولورسه جائز اولورا کر اولمزسه جائز دکلدر ودخی دینلمشدر که بویله خلوتده دخی ازاجق زمان آچیق اولمق جائز چوق اولورسه کناهکار اولور وبردخی دینلمشدر کوچك خلوتده دخی اصلا آچلمق وعریان اولمق جائز دکلدر مطلق کناهکار اولور وبالجمله علمانك بوخصوصده اختلافی واردر ابراهیم حلبی شرح منیهده یازدیغی اوزره ایمدی اولی اولان بودرکه خلوتده دخی غسل ایدرکن طوتناجق پشتمال مقوله سی وارایکن ادب یرین اچامق کرك وجماع حالنده کذلك اوزرینه اورتی چکمك کرك خلوت ایسهده محل اختلافده اولی سیله عمل ایتمك کرکدر وکشی پشتمالله غسل ایلدیکنده سنت اولان بودر که خلق کورمز پرده غسل ایده شو احتمالدن اوتوری که غسل ایدرکن ادب یری آچلمق خوفی اوله اما اکر شویله بر پرده غسل ایلمك اقتضا ایتسه که اندن رجال آیریلوب کتمزوقتی تأخیر ایتمیوب ارکشی تیزجك غسل ایتمك اما عورت تنها یر بولنجه تأخیر ایتمك کرکدر (وآفات بدندندر حریر کیمك التون صره لی ثوب طاشیمق ارلردن بالغه وبالغ اولمیانه انجق بالغ اولمیانده کناه کیدیرهنکدر صبینك مکلّ مکرکه حریردن زنجف ایچون درت

پارمق قدر اوله انی ارلره حلال کورمشلردر امااول حریرکه اریشی غیریدن اولوب ارغاجی ایپك اوله خالص حریر حکمندهدر غزادن غیری یرده کیلمز واکر اریشی ایپك وارغاجی غیریدن اولسه کیمسی قایرمز وامام اعظم قتندهخالص حریری دخی غزاده کیمك جائزدر ومقعد ایدوب اوزرنده اوتورمق ووساده ایدوب اکا طیانمق کذلك امام اعظم قتنده جائزدر ورجاله خالص صاری یه ویا قرمزی یه بویانمش لباس کیمك مکروهدر وبعض کتبده الاجه کیمك دخی ارلره مکروهدر وکراهتلری کراهت تحریمیهدر مستحب اولان بیاض وسیاه ویشل لباس کیمکدر واولیسی پنبهدن وکتاندن حاصل اولان خسیس ونفیسك مابینی اولمق کرك وقوشاغی وحمائل سیفی التون ایله زینت ایتمك مکروهدر امافضه ایله قایرمز وعرقنی وآغزینی وبورنینی سلمك ایچون کشی مقرمه طاشیمق اکرذی قیمت ایسه مکروهدر زیرا تکبره دلیلدر واکرذی قیمت دکل ایسه مکروه دکلدر ودیواره کچهدن وغیریدن پرده اورمق زینت ایچون اولورسه مکروه والا دکلدر وبر آدمك بیتنده دیباوحریر وسیم وزرقابلر اولسه اماقوللانمیوب انجق تجمل ایچون وزینت ایچون طوتسه لابأسدر خلاصهده بویلهمذکوردر امالباسی ازاجق طپوقدن آشغه ایتمك کراهت تنزیهیه ایله مکروهدر امازیاده جه اولور ایسه کراهت تحریمیه ایله مکروهدر امالطیف لباسلر کیمك مکروه دکلدر اولمیوب کبرو ریا ایچون دخی اولمز ایسه جائزدر بلکه عیدلرده وجمعهلرده ودوستلر ملاقاتنده کیمك مستحبدر اماقباجه لباس کیمك ویامه لی کیمك اکثری اوقاتده مستحبدر اکرانکله ریا قصد ایتمز ایسه (اخلاق علائیهده دیمشدر که ائمۀ سلف لباسده ایکی شهرتدن احتراز ایلمك دیو بیورمشلردر بریسی غایت نفیس اولمغله شهرت اهل دنیا وبریسی غایت خسیس اولمغله شهرت اهل ریا اولمسون وضرورت دفعیچون یامه اوروب مهما امکن اظهار ایتمك کرك وطائفۀ نقشبندنك کمال همتلری اخلاص وستر حال اولمغین مریدلرینی جامۀ دون کیمکدن منع ایدرلر وصوفیهیه مخصوص اولان

خرقه‌دن نهی ایدرلر حتی استانبولده امیر بخاری حضورنه بر درویش
رقعه دوز خرقه پوش کلور طریقنه کیرمك استر شیخ ایتمش درویش
بو مرقع خرقه‌یی کیدر سکا رجوخه الیویرسونلر والا بزم طریقمزده بوکا
تجویز ورخصت یوقدر درویش ایتمش سلطانم بن بو مرقعی شبکه ودام
ایدوب کیسه‌دن مال استمزین امیر ایتمش اکرچه سن استمز ایسك
بو خرقه استر وخوب یورمشکه هر رقعه آغز اچمش اسان حال ایله
طلبده در نتکیم برصوفی یه دیمشلرکه بو خرقه‌یی بزه ویر دیمشکه صیاد
شبکه‌سك آخره ویریجك یانه ایله صید ایلر انتهی (وآفات بدندندر
غیری کیمسه‌نك ثوبنی اذنسز کیمك واحرامده اولان کیمسه‌نك باشنی
برمتصل لباس ایله اورتمك ودیکلی شی کیمك ومحرمه خاتون دخی یوزینی
اورتمك جائز اولمیان قبیلدندر (وآفات بدندندر اجنبیه خاتونك بدننه
یاپشمق عذر یوغیکن مکر کیم عجوزله مصافحه ایتمك اوله و بلا حائل
غیری کیمسه‌نك ادب یرینه یاپشمق مطلقا جائز دکلدر شهوتله
وشهوتسز بلا عذر ار اولسون عورت اولسون الاحائض ونفسا اولمیان
زوجه‌سنه وجاریه‌سنه یاپشمق واردر اما حائض ونفسایه بلا حائل
کوبکدن دیز التنه وارنجه‌دك یاپشمق یوقدر واکر حائل اولور ایسه
جائزدر کذلك بو ایکیسندن غیرینك ادب یرینه شهوتله شهوتسز
یاپشمسی جائز اولمدیغی کبی بر دوشکده یاتوب معانقه‌لری وتقبیلی دخی
جائز دکلدر اما عالمك وسلطان عادلك النی اوپمك جائزدر ایکیسنك
غیرنده علما اختلاف ایلدیلر بعض علما دیمشدر مسلمی اسلامندن اوتوری
تعظیم ایدوب النی اوپرایسه جائزدر اما اولی‌سی مذکورلردن غیرینك
اوپمه‌مکدر وامام محمد رحمه الله دیمشدر که برآدمك آغزینی ویا النی
ویا برشیئنی اوپسه ویا معانقه ایلسه مکروهدر اما امام ابی یوسف
رحمه الله قایرمز دیمشدر (وصراط سویده دیمشدر معانقه مکروهدر
اما سفردن کلان کیمسه ایله مستحبدر شفقت ایچون صبینك یوزینی
اوپمك کبی اما مقالات فناریده دیمشدر که تقبیل ومعانقه قایرمز زیرا
پیغمبر آخر زمان علیه صلوات الرحمن حبشه‌دن عمیسی اوغلی جعفر

کلدیکنده

کلدیکنده معانقه ایلیوب ایکی کوزی اراسندن پوس ایلدی
وشیخ ابو منصور ماتریدی رحمه الله دیمشدر شهوت طریقیله اولان
معانقه یاخود بغیر ازار اولان معانقه مکروهدر اما اوزرنده قمیص
وجبه وار ایکن بر وکرامت طریقیله بالاتفاق مکروه دکلدر اما سلاطین
ویا علما اوکنده یر اوپمك حرامدر فاعل وراضیسی آثملردر عبده وثنه
بکزر وصدر الشهید دیمشدر که بو سجده ایله کافر اولمز زیرا تحیت
ایچوندر عبادت ایچون دکلدر شمس الائمه سرخسی دیمشدر که علی
وجه التعظیم لغیر الله سجده ایتمك کفردر ابن تیمیه بو خصوص ایچون
واقع بر رساله‌ده دیمشدر که اما باشنی یره قیوب یر اوپمك که واردر شیخلر
وبعض پادشاهلر اوکنده ایتدکلری کبی بو جائز دکلدر سلام آلمده
اکیوب رکوعه وارمق جائز اولمدیغی کبی زیرا معاذ بن جبل رضی الله
عنه شامدن کلدیکنده رسول الله علیه الصلاة والسلامك اوکنه کلوب
سجده ایلدی رسول الله علیه السلام * ندر بو یا معاذ دیدی ایتدی
یا رسول الله شامده کوردم اهل کتاب اسقف وبطریقلرینه بویله
سجده ایدرلر وانبیالرندن نقل ایدرلر که انلر بو ایشی بیورمش اوله‌لر
بن دخی سودم یا رسول الله که سزه اول قاعده ایله تعظیم ایدرم
رسول الله علیه السلام بیوردیکه انلر پیغمبرلرینه افترا ایدرلر یا معاذ
اکر کیمسه‌یه سجده ایله امر ایدیدم خاتونلره امر ایدردم که ارلرینه ایده‌لر
یا معاذ سجده الله تعالی حضرتلرینك غیری‌یه مخصوص دکلدر * ایمدی
بو ایشی تدین وتقرب ایچون اشلمك اعظم منکراتدندر اما اکر انی
اشلمك ضرب وحبسه ویا اخذ ماله ویا دیرلکی کسلمسنه سبب
اولسه بو ضررلری دفع ایچون اکثر علما قتنده انك اشلمسی جائزدر
وقلبیله الله تعالی یه خضوع وخشوعی نیت ایلیه والنی یره قومقدن
صاقنوب یوزین قویه تا که سجده صورتی حاصل اولمیه (ومقالات
فناریده دیمشدر که اما مسلمله مصافحه ایتمك سنتدر ابتداسی بعضلرده
صادر اولمشدر اکا بناء رسول الله علیه السلام * ایکی مسلم ملاقات
ایلدکلرنده مصافحه ایلسه‌لر کناهلری یارلغنور * دیو بیورمشلردر اما

جمعه نمازلرندنصكره روم ايلنده اولديغى وفرائض خمسه دنصكره روافض يننده اولديغى بدعتدر علما انلرى منع ايلمشلر وشيخ الاسلام ابن تيميه ديمشدركه حضرت پيغمبر آخر زمان عليه صلوات الرحمنك وخلفاء راشدينك زماننده كيمسه كيمسه يه اياغه قالقمزدى حتى مالك ابن انس رضى الله عنه ديمشدركه اصحاب كزينه حبيب اللهدن سوكلى كيمسه يوغيدى ينه مجلسلرينه كلديكنده كيمسه اياغه قالقمزدى جناب شريفلرى كريه كورديكنى بلورلردى اول سببدن انجق يولدن كلان كيمسه يه قارشولمق ايچون قالقرلردى حتى بردفعه سعدبن عبادرضى الله عنه مدينه ده خسته لندى پس كسب هوا ايچون مدينه نك شرقيسنده واقع بنى قريظه يه واروب برقاچ ايامدنصكره كلديكنده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم انصاره * قوموا الى سيدكم * يوروب قارشوسنه قالدردى پس لايق اولان بودركه حضرت پيغمبر آخر زمان عليه صلوات الرحمن زماننده اولان معتاده اقتدا ايده لر انجق سنت بويله قالقمق اولديغنى بلميان كيمسه يه قالقمديغك صورتنده اكرامنده قصور اكلارسه قالقمق كركدر سنت دكل ايسه ده تاكه بغض وعداوت وقلت محبت ظهور ايتمسون (وصراط سويده ديمشدركه اهل فضله اكراما قالقمق مندوبدر غيريسنه دكل اما قارشوسنده اياق اوزره آدم طوردورمق جائز دكلدر (شيخ الاسلام ابن تيميه رساله سنده ديمشدركه سرور كائنات عليه افضل الصلوات * من سره ان يمثل له الناس قياما فليتبوأ مقعده من النار * بيورمشدر معناسى بودركه هر كيمسه كه ناس انكيچون قائم اولوب امثالنه مسرور اولسه جهنمده مقعدين حاضرلسون يعنى يرين جهنمده بلسون وصحيح مسلمده ثابت اولمشدر بردفعه حضرت پيغمبر آخر زمان عليه صلوات الرحمن مريض ايكن اصحابنه اوتوروب امامت ايلدى اصحاب اياق اوزره طورر ايكن اويمق مراد ايلدكلرنده انلره قعودله امرايتدى وبيورديكه * عجم بعضيسى بعضيسنه تعظيم ايتديكى كبى بنى تعظيم ايدوب اياق اوزره طورماك * پس عجمه بكزه ممك ايچون نمازده

اياق اوزره طورمغى منع ايلديكى يرده نمازك خارجنده بطريق الاولى ممنوعدر وينه ابن تيميه برمحلده ديمشدر الله تعالى حضرتلرينك نماز ايچنده قعده يى فرض ايلديكى انك ايچوندركه جبابرۀ عباد قارشولرنده طوران بنده لره اوتورمغى روا كورمزلر انلرى طريق حقه ارشاده نصيحت حكميه اولمق ايچوندر تاكه بلسونلركه يوقدن وارايدن خالقمزك قوللغنده هپ اياق اوزره طورمغى لايق كورميوب مخلوقنه مرحمة قعدۀ اخيره يى دخى فرض ايتدى اما بردولتلى بوسنتى بلمدكده ياخود قاعدۀ حسنه يه اعتبار ايتمدكده ياخود اول قيامك تركنده احترامى منافى مفسده ظهورى اولمق ياخود خدمتنه وقتيله يايشمق خوفى اولورايسه اياق اوزره طوردورمق واردر اما احيانا اقعاد وترك قيامه دخى رخصت ويرمك كركدر تاكه حديث شريفده اولان وعيد تحتنه داخل اولميه ولكن اهل طريق وتصوفه جدا جائز دكلدر انتهى كلام شيخ الاسلام (وآفات بدندندر غضب اولنمش مسكنده ساكن اولمق كذلك انايه وبابايه ياخود بريسنه عصيان ايلمك زيرا طرف سبحانيدن والدينه احسانله ومؤنتلرينى كورمكدن استثقال ايتمكله واثناء كلامده ملايم سوزسويلمكله وهركاه دركاه رب العزتدن مظهر مغفرت ورحمت اولملرينى طلب ايتمكله عامۀ مؤمنين مأمور اولمشلردر وانلره عصيان ايلمك كناه كبائردندر زيرا سرور كائنات عليه افضل الصلوات برحديثنده بيورمشدركه * الله تعالى حضرتلرى ديلديكى ذنوبك جمله سنى يوم قيامته تأخير ايدر الا والدينه عاصى اولمغى الله تعالى قبل الممات حياتنده صاحبنه تعجيل ايلر (وبرحديثنده دخى بيورمشدركه والدينك عقوقندن صاقنك زيرا جنت رايحه سى بيك ييلق يوله وارر ايكن عاق اولان اوغول وقاطع رحم وشيخ زانى واتكين كبرايله سورين كيمسه والله انك رايحه سنى بولمز ومعلوم اوله كه معصيت اولميان يرده مخالفت ايتمكله اولاد عاصى اولور معصيتده مخالف اولور ايسه انكله عاصى اولمز مثلا باباسى اوغلنه شراب وفسق تكليفين ايتسه وبوكا بكزر انده اطاعت ايتميه غيريده اطاعت ايده حتى اناسى وباباسى كافر

دخی اولور ایسه وفقیر اولسه لر پسر مسلمه واجبدر که انلرك نفقه سنی
وخدمتنی وزیارت وایلکاربنی ادا ایلیه مکر که کندوبی کفره
قویملری خوفی اوله اول زمان زیارتلرندن فراغت ایلسه جائزدر
وکنیسایه کتملری اولسه اوغلی انلری یدوب کتورمیه زیرا معصیتدر
اما کلیساده قالوب کلمسه لر الوب کتورسه بر ورعایتندن اولمش اولور
(وشیخ شعراوی منن ده دیمشدرکه الله تعالینك بکا انعامندندر
بلوغه کلمدین والدینك موتی زیرا اکر صاغ اولیدیلر احتمالدرکه
انلره قلت ادبم ویاخود عقوقم واقع اولوردی برکره دخی اولورسه
حالبوکه حقوق اللهدن وحقوق رسول اللهدنصکره والدین حقندن
اعظم حق یوقدر استر آباء جسم اولسونلرکه پدر ومادردر استر
آباء روح اولسونلر طریق حقه مرشد ومعلم اولانلردر حقلری بس
برابردر (الله تعالی عزیر نبی علیه الصلاة والسلامه وحی ایلمشدر
صاقین والدینکه عاصی اولمه زیرا برکیمسه که والدینه عاصی اولسه
اکا غضب ولعنت ایدرم اهل بیتنك نادردنجی دیرنه وارنجه ایمدی
والدینك رضاسین طلب ایله اکر انلری راضی ایدرسك بن دخی
سکا لطف وکرم ایدرم تا اهل بیتنك دردنجی دیرنه وارنجه انتهی ای
قرنداش انبیا معامله ایتدیکی کبی سن دخی والدینکه معامله ایله
کورمزمسین حضرت ابراهیم علیه السلام پدرینی بوته طاپمدن منع
ایلدیکنده نیجه لطف ایله سویلیوب دیمشدر (یاابت لاتعبد
الشیطان) معناسی ای بنم بابام شیطانه عبادت ایتمه یعنی کافر ایسه ده
ینه ادبه رعایت ایدوب آدیله دیمیوب ابوت اسمیله ندا ایلمشدر وحضرت
یوسف علیه السلام دخی جدینك اثرنجه یوریوب پدرعزیزنه (یاابت
انی رأیت احد عشر کوکبا) دیمشدر آدیله چاغرمشدر زیرا برکیمسه
باباسنی آدیله چاغرسه عاق اولور ووالده نك حقی پدرك حقندن
براول قدر دخی زیاده در ایمدی باباسنی اناسنی آدیله چاغرمق عاصیلقدن
اویله اولیجق یاز یاده یعنی اذی ایدیجك حال نیجه اولور امادینده اولان
اوستادك حقی دخی پدرك حقی کبیدر بلکه بعضیلری پدردن مقامده

اعلا وتعظیم اولنمغه اولی کورمشلردر پس الله تعالی انلر ایله دخی
ادب اوزره تعلیم ایلدی کورمزمیسنکه دین بابنده اولان استادلر یمزك
و پدرلریمزك اعلا واجلی مرشد کل اولان سرور کائنات محمد مصطفی
صلی الله تعالی علیه وسلمدر انکله ادب اوزره اولمامزی تعلیم ایلیوب
(لاتجعلوا دعاء الرسول بینکم کدعاء بعضکم بعضا) بیورمشلردر معناسی
ای قوللرم رسولمك دعوتنی ما بینکزده بر بریکزده اولان دعوت
وچاغرشمه کبی قیلمك اوازیکزی پیغمبریکز اوازندن یوقاری چقرماك
وسز بعضیکز بعضیکزه سوز سویلدیککزده حایقردیغکز کبی اکا
حایقرماك یعنی ادبانه یواشلغله یاپجه سویلیك کوستاخانه اوازقیو ویروب
چاغرشماك هروجهله تعظیم وتکریم ایلیك دیمکدر ایمدی مؤمنلره
بو آیت کریمه نك مفهومی تعلیم وارشاد ایچوندر تاکه علم ودین
استادلری اولان پدر ومربیلرینه ادب رعایتیله تعظیم وتکریم ایده لر
(سیدعلی خواص رحمه الله دیمشدرکه استادینه ومعلمنه جفا وعصیان
اوزره اولان کیمسه دنیاده ظالمه وجهال قپولرینه دوشمك ادنی
عقوبتیدر وینه دیمشدرکه والدینك حقندندر کلاملرینی دکلمك
وطوتمق وقالقدقلرنده اباغه قالقمق وامرلرینه امتثال ایتمك واوکلرنده
یوریمك وانلرك سوزندن یوقاری آوازینی قالدرمق وانلره تسلیم
اولوب یواشلق ایلمك وانلره خدمت ایتدیکنی وایلك ایتدیکنی اکامق
وبن شونی ایتدم دیمك کرك واوزرلرینه اکری بقمامق کرك وچهره
اکشتمك وانلرله طعام یدیکنده ایو جه لقمیه سکرتمك وبالجمله
هروجهله رضالرین طلب ایتمك کرك (واخلاق علائیه ده دیرکه
چونکه عقلا ونقلا نعمت ویرن کیمسه نك شکری ویریلان اوزرینه
واجبدر پس افضل نعم الهی هدایت حقدر اندنصکره نعمت عظمی که
انسان حقنده ویرلمش پدر ومادر وساطتیله اول وجوددر وهدایت
دخی وجود عبده موقوفدر ووجودك سبب حقیقیسی حق جل
وعلادر سبب ظاهریسی پدر ومادردر واندن غیری پسرك کمال عجزی
زماننده تقویت واحتیاجی حیننده تربیت ایدوب تحصیل قوته ویمکه

قادردکل ایکن انی بسلیوب وآفات ظاهره دن حفظ ایدوب نشو ونماسنی
تکمیل ایتدکدنصکره آداب نفس واخلاق حسنه تعلیم وتفهیم
ایدرلر وکندی نفسلرین قیوب اکثر نعمتی انلره ایثار ایدرلر ومادر
سبب وجود اولمقده پدره مشارکدر اما حمل ووضعده وسائر خدمتلرده
مادرک حقی پدردن ارتوقدر اول سببدنکه بعض اصحاب جناب رسالت
پناه صلی الله تعالی علیه وسلمه سؤال ایتدیکه کیمه احسان ایده یم
یارسول الله دیدی والده که دیدی بعده والده که دیدی بعده کیمه والده که
دیوب پس دردنجی کره ده پدرکه دیمشدر (وروایت اولنورکه برکیمسه
حضرت رسول اکرمه ایتدی بنم برمادرم واردرا کا رقبی مرکب ایلدم
ویوزیمی اندن دوندرمزم وجمله کسبی اکا بذل ایلدین جزاسین ایتمش
اولورمی حضرت رسول اکرم بیوردیکه برکیجه سی مشقتنک عوضن
ایتمش سن زیرا اول سکا خدمت ایدردی وسنک حیاتکی طلب ایدردی
شمدی سن اکا خدمت ایدرسن اماانک مماتنه طالبسن پس شول کیمسه که
پدر ومادری خدمتنه قادراوله زنهار ثقلت عدایلمیه اکرچه نفس اماره یه
شیطان معین اولوب خدمتلرینی ثقیل کوسترمکدن خالی اولماز
زیرا رضاء والدین اولنجه رضاء الله تعالی انده مقرردر ورعایت
حقوق پدر ومادر وعم وبرادر حقوقلری اوچ نوع اوزرینه در
اول جان ودلدن محبت وتعظیم وامرلرینه انقیاد وتسلیمدر مادامکه
امرلری خلاف شرع شریف اولمیه حتی اکثر علمادن نقل ایدرلر
شبهه سانده موافقت والدین واجبدر فکیفکه مباحاتده واجب اولمیه
یعنی واجبدر ایکنجی معاش ومصالح دنیویلرنده معاونت ایلمکدر و بابا
انا اوغلک مال واثوابندن نه استرسه بی توقف ویرمکدر (اوچنجی
وصیتلرین یرینه کتوروب روحلرین صدقات وادعیه وتلاوت قرآنله
یاد ایتمکدر حتی باباسی دوستلرینه دخی بعد الموت رعایت ایتمک بابایه
رعایتدن عد اولنمشدر وسائر اقارب واعمام واخوال مهماامکن رعایت
اولنمق کرک که صلهٔ رحم اندن عبارتدر وحق استاد ومعلم حق پدر
ومادر کبی واجب الرعایه در واسکندردن مرویدرکه حق استادم

حق والدیندن ارتقدر زیرا والدینم حیات فانیه مه واستادم حیات
باقیه مه سبب اولمشدر دیردی و بعض حکمادن بویله نقل اولنور که
والد عالم اعلادن عالم اسفله اینمکه سبب اولمشدر واستاد عالم اعلایه
چقماغه سبب اولمشدر بوکا بناء امام اعظم رحمه الله تعالی باباسی
کلدیکنده تعظیما ایاغه قالقوب واستادی کلدیکنده استقبال
ایدردی سببنی سؤال ایتدکلرنده ایتمشکه پدرم بنی عرشدن فرشه
کتوردی اما استادم بنی فرشدن ینه عرشه چیقاردی دیمشدر
معلوم اوله که پدرک دخی پسری عرشدن فرشه کتورمسی حیف
اولیوب بر نعمت عظیمه اولمشدر زیراروح انسانی عالم ارواحده
تقرب الهی یه لایق اولمدیغندن عالم تکلیفه تحصیل قربت وتکمیل
محبت ایچون ایندرلمشدر پس انسان احسن تقویمده یارادلدقدنصکره
اسفل سافلین طبیعته قونمشدر تا که اختیاریله تکمیل کوهر ایمان
وتحصیل عمل صالحه ایله اجر غیر ممنونه مستحق اوله حتی شیخ نجم
الدین رازی مرصاد العباد نام کتابنده حکایت ایدرکه شیخ علی مؤذن
دیردیکه بنم مرغ روحمی بوستان عالم ارواحدن قفس قالبمه ایصالیچون
بعض ملائکه ال اوزره آلوب طبقات سمواتدن ایندوررکن بعض
ملائکه یه اوغرادقده دیدیلرکه ینه برمبتلای محنت وغمی کورک که
ریاض رضواندن الوب محنت آباد دنیای دونده رشتهٔ غروره پابنده
ایده یورلر پس فی الحال درکاه متعالدن ندا ایرشدیکه خاموش اولوک
ای اسرار قضا وقدرمدن بی خبرلر اول روح پرفتوح بنم حظایر قدس
ریاض رضوانمده بیک ییل طائر اولمقدن اکا عالم تکلیف اولان دنیای
دنیه ده برپیره زن ضعیفک قیو باشنده برکره دستبسته صوقویدیغی
افضل واعلا واکمل واولی در پس پدر پسرینک بو عالمه کلمسنه
سبب وبو دولته نائل اولماسنه واسطه اولدیغندن انلرک خدمت
ورعایتی فرض عین اولمشدر انتهی ملخص الاخلاق وصراط سویده
دیمشدرکه انایه بابایه اوغلی غزادن منع ایتمک واردر زیرا غزا فرض
کفایه در وانلرک خدمتی فرض عیندر وشیخزاده رحمه الله تعالی

(وقل رب ارحمهما) آیتی تحقیقنده دیمشدر که انایه بابایه رحمت ایله دعا
ایتمك واجبدر اما هر کونمی عمرده برکره می انده علمانك اختلافی واردر
سفیان ثوریدن بو قضیه سؤال اولندقده تشهدلرك آخرنده دعا
اولندقده امیددر که کفایت ایده نتکیم حضرت رسول علیه السلامه
صلوات شریفه دخی تشهدلرده ویرلکله کافیدر دیو نقل ایلمشدر
اکر انا بابا کافر اولورلر ایسه انلره هدایت وارشادله دعا ایتمك پسره
واجبدر اکر صحتده ایسه لر واکر مرد اولدیسه لر هیچ بر وجهله دعا ایتمیه
وینه صراط سویده دیمشدر که استاد حرمت ورعایت اولنمده پدر
کبیدر زیرا پدر سبب وجود واستاد سبب کمالدر وانسانك حیوان
لایفهمدن ممتاز اولمسی بو کمال الله درایمدی پدرك حقوقی کبی کوزدلمك
کرك بلکه بر وجهدن دخی زیاده اما هیهات هیهات دیو کتاب مذکور
صاحبی کندی عصرنده اولان بی حرمتلکدن شکایت ایلمشدر
(وآفات بدندندر قطع صلهٔ رحم ایتمك زیرا قطع صلهٔ رحم ایتمك
حرام ووصلی واجبدر ووصلك معناسی بودر که خصمنی واقرباسنی
اونوتمیوب زیارتله وهدیه ایله وقول وفعل ایله اعانت ایتمکله خاطرلرین
تسلی ایتمکدر اقلی سلام وکلامدر وایراق اولدیغی صورتده مکتوبله
سلام ارسالیدر واجب اولدیغی هر محرم اولان اقرباسیله در اما
محرم اولمیان اولدرکه بری ار وبری عورت فرض اولنسه نکاحی
جائز اولسه انلرله صلهٔ رحم واجب دکلدر زیرا محرمیتك علتی
ما بیننده اقربانك بوزلمسی وقطع رحم ایتمسیدر ایمدی قطع رحم
حقنده وارد اولان احادیث نکاحی جائز اولمیان ذوی الارحام ما بیننده
کسلمك تحذیری ایچوندر جمله دن بری حضرت رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم بیورمشدر الله تعالی مخلوقاتی خلق ایلدیکنده رحم
درکاه حقده قطیعه دن یعنی کسلمه دن استعاذه ایدوب طوردی
حقدن خطاب کلدیکه راضی اولمزمیسن سکا واصل اولنلره رحمت ایلهیم
وسندن کسلنه رحمتم کسه یم بلی راضیم دیدی ایمدی بو انعام سنك
وسندن دیوانکله تسلی ووعد اولنمشدر وبر روایتده رحمت اول قومه

نازل اولمازکه انده قاطع رحم اوله (وآفات بدندندر خاتونك کندی ارینه
اذا وجفا ایلیوب مخالفت ایلمسی وحقوق زوجیتی رعایت ایلمامسی پس
بر خاتون ارینه مخالفت اوزره اولسه غضب الهی به مستحق اولور
نتکیم سرور انبیا علیه السلام بیورمشدر * هر کم بر ار خاتونی دوشکنه
دعوت ایلیوب کلمسه واول حالله اخشاملسه اول خاتونه ملائکه لعنت
ایدرلر تا صباح اولنجه * وبر حدیث شریفنده بیورمشدر اکر بر خاتون
ارینك بورنندن اقار قانی وایرکنی دیلیله یلاسه ارینك حقنی ادا
ایلمامش اولور وبر حدیث شریفنده دخی کلمشدر که ارك عورتی
اوزرنده اولان حقندندر عورت ارندن اذنسز صائم اولمامق کرك واکر
اولورسه بلافائده آج وصوسز اولوب اندن قبول اولمز واذنسز بیتندن
چقمامقدر واکر چیقار ایسه لعنت ملکلری تا اوینه دونوب کلنجه
اول خاتونه لعنت ایدرلر وبالجمله خاتونلر ارلرینه شومرتبه رعایت ایتمك
لازمدر که غیری کیمسه لره اول رعایت اولنمق متصور دکلدر بو سببدن
حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم * اکر بر کیمسه بر کیمسه یه
سجده ایتمك ایچون امر ایدیدم خاتونلره امر ایدردم که ارلرینه سجده
ایده لر دیو بیورمشلردر * معلوم اوله که عورت ارینه اطاعت ایتمك
کرك یقینلق ایتمده وصفا ایتمه ده هر نه وقت دیلرسه مکرکیم حائض
ویا نفسا اوله اول زمان قوشاقدن اشاغیسنه بلا حائل الصونمامق
کرك واو ایچنده اولان خدمت دیانة عورتك اوزرینه واجبدر
اوسپورمك وآش پشرمك وخمیر یوغرمق واثواب یومق وبونلرك
امثالی خدمتلر انکدر اکر اشلمزسه کنهکاردر لکن شریفه ویا نا قادره
اولورسه شرعا خدمته جبر اولنمز اما بو ایکیسنك غیری اولورسه جبر
اولنور دیو مجمع البحرینده قید اولنمشدر (ومرشد المتأهل نام رساله ده
ابو اللیث سمرقندی رحمه الله دن نقل ایدر بر خاتون کتورم اولمیوب
واشرافدن دخی اولمسه خدمت بیته جبر اولنور زیرا حضرت رسول
اکرم علیه الصلاة والسلام حضرت علی رضی الله عنه ایله فاطمة
الزهرا رضی الله عنها بیننده تقدیر خدمت ایلدیکنده بیت ایچنده

اولان خدمتی فاطمة الزهرایه تعیین ایدوب خارج بیتده اولان خدمتی
علی المرتضایه تعیین ایلمشدر ومذکور رساله‌ده بیان ایدر که ارك خاتونی
اوزرنده اولان حقی ارینه کناه اولمیان اشلرك جمیعسنده اطاعت
ایلمکدر حتی برطاغدن برطاغه طاش طاشیمغی امر ایتسه ارینه اطاعت
ایتمك کرکدر واری طالب اولور ایسه کندینی ارینه قارشو زینت ایتمك
لازمدر اما ارلر لباسنه کندینی قویمیه وانلره تقلید ایلمیه زیرا رسول الله
علیه الصلاة والسلام انك کبی خاتونلره لعنت ایلمشدر وارك حقندندر
عورتی ارندن اذنسز اوندن برشی ویرمك اکر ویررسه وبال خاتونك اولوب
ثوابی ارینه‌در اما ازاجق اولورسه بریا ایکی پاره‌لك شی کبی سائللر محروم
کتمسون دیو عادتا جائزدر اذن اولمزسه‌ده وارك حقندندر ارندن اذنسز
اوندن چیقمامق اکر چیقار ایسه ملائکه لعنت ایدرلر تا وینه کلنجیه‌دك
وهر آدمنه جهنمده بر بیت بنا اولنور واکر مشروع اولان یره اذنله دخی
کیدر اولسه خاتون کندینه رایحه سورنمیوب ودورنله کتمیه انجق هیئتنی
تبدیل ایلیوب عجوزه وخدمتکار هیئتنه کیره وخاتونلره اجتنابی لازم
اولاندندر باشلرینی بیودوب سوری وبیوك تاقیه‌لر کیمکدن صاقنمق
زیرا حضرت حبیب الله علیه الصلاة والسلام بیورمشدر که * معراج
کیجه‌سنده ایکی صنف عورتلر کوردمکه زمانمده انك کبی قوم کورمش
دکلم وزبانیلردن برطائفه‌نك اللرنده صغر قوریغی کبی آتشدن ایری
قمچیلر وار بو ایکی بولك خاتونلری جهنمك ایچنده دوکوب عذاب
ایدیورلر سؤال ایتدیلر یا رسول الله انلر نه جنس عورتلردر بیوردیکه
برصنفی اول عورتلردر که دنیاده اینجه کوملکلر کیوب چپلاق شکلنده
کورینورلر ایکنجی صنفی انلردر که باشلرین دوه اورکجی کبی بیودوب
کزدکلرنده صالنورلر جنتك رایحه‌سی بیك ییللق یولدن کلور ایکن
بونلر رایحه‌سنی طویمزلر وجنته کیرمزلر * وارك عورت اوزرنده اولان
حقندندر ارینه حاجتدن زیاده وقدرتندن خارج شیله تکلیف ایتمك
تا که حرامدن وایل حقندن کندینه خرج ایلمسون زیرا حرامه عورتك
علمی اولدقده برسه یوم جزاده معاقب اولور بو سببدن مشایخ سلفك

خاتونلری ارلری منزلندن چیقدقده عادتلری بو ایدیکه ارلرینه حرام
قزانمسون وانلره کتورمسون دیو اصمارلرلر ایدی ودیرلردی بز اچلغه
وفقره صبر ایده بیلورز اما جهنم آتشنه صبر ایده مزز وارك حقندندر
اری اوزرینه فخرلنمق نه مالله ونه حسب ونه نسب ونه حسن ونه
جماله اکر اری چرکین دخی اولورسه انی خور کورمیه علماء کزیندن
اصمعی نقل ایدر که برکون برکویه کلوب حسن وجمال صاحبی برکوزل
خاتونه راست کلدم اماری غایت چرکین اولدیغن خبر الدم خاتونه
نیجه نفسك راضیدر اویله بربد چهره‌نك تحت نکاحنده بو کوزللکك
کچوره‌سك خاتون ایتدی هی کشی سوزکده خطا ایتدك بلکه بنم
ارم کندسیله ربسی ماینده برحسن عمل اشلمش ربسی بنی اکا عوض
نصیب ایتمش اوله واحتمالدرکه بن ربمه برمعصیت اشلمشم انك عقوبتی
ایچون ربم انی بکا نصیب ایتمش اوله ایمدی بن ربمك قضا وقسمتنه
راضیم دیدی وبنی اسکات ایلدی انتهی (کلدك طریقت کلامنه که
اصحاب کزیندن حکیم بن معاویه رضی الله تعالی عنه سؤال ایلیوب
یا رسول الله بزم خاتونلریمزك اوزریمزده حقی ندر دیدکده رسول الله
علیه السلام بیوردیکه * کندی یدیکك طعامدن انی اطعام ایده‌سك
وکسب ایتدیککده کسوه‌لندیره‌سك ویوزینه دوکمیه‌سك وتشهیر
ورسوای ایتمیه‌سك وترك ایدوب انی غیری اوه قومیه‌سك بلکه اقتضا
ایدر ایسه اوده یتاغن آیروب ترك ایده‌سك * اشباهده بیان ایتمشدر که
ار عورتنی درت شیدن اوتری دوکمك واردر وبو درت شیئك مشابهتی
اولان یرده دخی بره ایتمیه‌جك قدر دوکیلور اما وهلهٔ اولیده دوکمیوب
الله تعالی حضرتلرینك * فعظوهن * قول شریفیله عامل اولوب
ابتدا بویله ایشی بردخی ایتمك ایچون اوکوت ونصیحت ایتمك کرك
اکر انکله نصیحت طوتمزسه الله تعالینك * واهجروهن فی المضاجع *
قول شریفیله عامل اولوب اری باشقه یاتمق کرك تا نصیحت پذیر
اولنجه اکر انکله دخی اوصلانمز ایسه الله تعالینك * فاضربوهن *
قول شریفیله عامل اولوب اورمق کرکدر واول درتدن بری اری

طالب ایکن زینتی ترك ایتدیکیچون وناپاك کزدیکیچوندر ایکنجی اری
دوشکه دعوت ایلدکده کلمسه حیض ونفاسی یوغیکن اوچنجی اری
اذنسز اوندن حق شرعیسز چیقوب کزدیکیچون دردنجی نمازینی
ترك ایتدیکیچوندر بونلردن اوزی ترتیب مذکور اوزره اقتضا ایدرایسه
دوکمك واردر وینه فقیه ابو اللیث رحمه الله دیمشدر که عورتلرك ارلری
اوزرنده بش حق واردر بری بودر که عورتك خدمتی ایچروده و پرده
آرندهاولمسی لازمدر و پرده دن میدانه چیقماسنه راضی اولمقدر زیرا
عورت عورتدر طشره چقماسی کناهدر وروسزلکدر وایکنجی عبادتدن
محتاج اولدیغی خاتوننه تعلیم ایلمکدر آبدست وصلاة وصوم وبونلردن
غیری لازم اولان احکام شرعیه کبی اوچنجیسی خاتوننه حلالندن
اطعام ایتمکدر دردنجیسی خاتوننه ظلم وحیف ایلممکدر بشنجیسی
ارخاتوننك اذا وجفاسنه تحمل ایلمکدر اکا نصیحت ایچون
(آفات بدنندر آدم کندی اولادینی ونفقه‌سی واجب اولان اقاربنی
وقرنداشلرینی وحیوانلرینی ضایع ایتمك وتکاسلله خدمتلرندن فارغ
اولمق زیرا بونلرك جمله‌سی رعیتدر وافندیلری راعیدر یوم قیامتده
هر براعی رعیتندن سؤال اولنسه کرك خصوصا بالغ اولمیان اولادکه
انلرك کسوه ونفقه‌سی وتعلیم وتأدیبی واجبدر واوغلان چقلره حریر
کیدرمك والترین وایاقلرین قنالمق بابالرینك اوزرینه در انلری
ایتمش بنم رضام یوقدر دیمسی فائده ویرمز زیرا * الرجال قوامون
علی النساء * فحواسنجه سوز ارلرکدر ونهی عن المنکر ایتمك فرضدر
ایمدی اولادی تأدیب وتربیه وتعلیم قرآن ومعرفت الهیه ایتمك
پدرینه فرضدر (فصول مفصلده حکایت ایدر که برآدم حضرت عمر
رضی الله عنه کلوب اوغلندن شکایت ایلدی حضرت عمر اول آدمك
اوغلنی کتوروب تأدیب ایلمك استدکده اوغلان ایتدی یا امیر المؤمنین
یا هیچ اوغلك دخی بابا اوزرنده حقی یوقیدر بلی اوچ حقی واردر دیدی
بری بودر که اوغلنك اناسنی حسبه ونسبه‌لردن آلوب کم صویدن
اولمق کرك تا که اوغلنه اندن عار وناموس پیدا اولمیه ایکنجی حقی

اوغلنه کوزل آد ویرمکدر اوچنجی حقی کتاب اللهدن تعلیم ایتمکدر
اوغلان ایتدی یا امیر المؤمنین بنم پدرم بو حقوقدن برینی یرینه
کتورمشدر انام بر یسنك جاریه سیدر درت یوز اقچه‌یه آلمش وآدمی
جعل قومش وکتاب اللهدن برآیت تعلیم ایتمامشدر حضرت عمر ایتدی
سن دیرسککه اوغلم بکا عاق اولمش سن خود اندن مقدم اکا عاق
اولمشسك ییقل کیت دیو مجلس شریفندن طرد ایلدی معلوم
اولدیکه تربیهٔ اولادده لازمدر ولکن عقلنجه تربیه اولماز انجق علمامزك
یازدیغی اوزره لازمدر تا که خطا اولمیه (در بیان تربیت اولاد) صراط

بیان تربیت اولاد

سوی نام کتابده دیمشدر که عاقله لایق اولان بودر که تأهل ایتدیکنده
اویله خاتون آله که عاقله ومحجوبه ونسیبه اوله تا که نطفه‌سنی رحم
پاکیزه‌یه صبحوب بردر شاهوار وجوده کله وخاتونی کندی کورمك
مستحبدر ممکن اولمزایسه قرنداشنه نظر ایلسون انك قرینیدر وشویله
یرده تأهل ایده که هواسی معتدل ونعمتی اوجوز وکچنمسی آسان اوله
تا که یا کندی ویا اولادی بلایه وتنك معیشته دوشمکله غیری دیاره
نقله محتاج اولمیه زیرا حب وطن طبیعیدر البته قلبك میلی باقیدر
وانا قرنده ولد واقع اولسه اناسنه طعام وشرابك ومیوه‌نك لطیفنی
یدرمك وجمله‌دن زیاده سود یدرمك کرك زیرا اشیانك احسنیدر
میوه‌لر اراسنده المااویوه‌در زیرا بونلرك مزاج ولده سرایتی واردر وچنکه
ولد دنیایه کلسه صاغ قولاغنه اذان وصولنه اقامت کتوره‌لر شیاطین
اذاندن قچدقلریچون اول صبی یه بعون الله تعالی یاقلاشمیوب ام صبیان
زحمتندن امین اولور واول وقت صبینك اوزرینه سورهٔ اخلاص
اوقمق مندوبدر و بو آیتی * انی اعیذها بك وذریتها من الشیطان الرجیم
وخورما چکنیوب یا خود عسل صبینك دماغنه سوره وبرکت
عمرله دعا ایده وبونلری ایدن کیمسه برعالم ویا صالح کیمسه اولمق
اولیدر وباباسنی واناسنی تهنیه ایدوب اوغلك باشی اوزون اولسون
اوغلکدن خیر وبرکت کوره‌سك یا خود الله تعالی مبارك ایلسون موهبهٔ
خداکی دیو بو مقوله کلماتله دعاء خیر ایده‌لر واکر قز طوغار ایسه

الم اوزره اولمیه موهبهٔ خدا اولدیغنی حق تعالی* یهب لمن یشاء اناثا
ویهب لمن یشاء الذکور* بیورمشدر معناسی الله تعالی حضرتلری
کیمه دیلر ایسه قزلر باغشلر و کیمه دیلر ایسه ارککلر باغشلر دیمکدر
ایمدی ایکی بسیده بخشش خدادر باخصوص آیت کریمه سنده قزلری
تقدیم ایتدی وحدیث شریفده کلمشدرکه* برکیمسه نك ابتدا اولادی
قز اولسه اول خاتونده اوغور و برکت اولدیغنه دلیلدرکه آیت کریمه
ترتیبنه موافق دوشمشدر* و پسر وجوده کلدیکنده اکر کوبکی کسك
و یاسنتلی طوغار ایسه دولت نشانیدر جمیع انبیا علیهم السلام سنتلی
وکوبکی کسك دنیایه کلمشدر الا حضرت ابراهیم علیه السلام سنتسز
طوغوب بعد زمان کندینی سنت ایتمشدر وولده آد ویرمك ولادتك
یدنجی کونیکه یوم عقیقه در مستحبدر اوّل یاصکره دخی اولسه جائزدر
ودوشك اولان اولاده دخی آد ویرمك مستحبدر حتی صورت باغلیوب
دیشی وارککك اولدیغی نامعلوم اولسه اکا شول تأنیث اسملر ایله
آد ویره لرکه انی ارککه آد قورلر طلحه وحمزه کبی واولاده آد قودقلرنده
انبیا اسملرندن زمانه موافق آد ویره لر وعبدالله وعبدالرحمن مقوله سی
اسمله که عبودیتنی رب العزته مضاف ایلیه وامام مالك اهل مدینه دن
نقل ایدرکه براهل بیت اراسنده محمد اسمی بولنسه انلر خیرایله مرزوق
اولورلر پس یدنجی کونی عقیقه قربانی ذبح ایلیه که مذهبمزده مستحبدر
وحنبلیده واجبدر اوغلاندن ایکی ویا بر وقزدن مطلقا برقربانکه اقل
مرتبه سی سکز آیلق قوزی دخی اولور ایسه کافیدر و بوغازلادقده
بویله دیه* اللهم هذه عقیقة ابنی فلان فدمها بدمه وعظمها
بعظمه وجلدها بجلده وشعرها بشعره اللهم اجعله فداء لابنی
من النار* وولدك صاچلرینی تراش ایدوب ویاقرقوب التونله ویاکومش
ایله وزن ایدوب اول کون فقرایه اولشدیره لر وعقیقه ده اولی اولان
بودرکه بتون بشوره لر وفقرایه توزیع ایده لر اما برقولنی آیروب بشمش
قابلیه ویره لر واصلا کوکلرین قرمیوب اوینساق یرلرندن آیره لر کرك
چیکلین کرك بشمش اویلجه اولشدیره ار ولدك سلامت اعضاسنه

تفاؤل ایچون و بو عقیقه نك وقتی طوغدیغی کوندن بلوغنه وارنجه در
انجق سنت اولان یدنجی کونده اولمقدر واکر کیجه ایله طوغسه
اول اولان کیجه حساب اولنور اکر بو ولد ایچون عقیقه بوغازلنمزسه
یوم قیامتده والدینه شفاعت ایتمز دینلمشدر قول صحیحده وعقیقه اشملك
اقجه سنی تصدق افضلدر وعقیقه قابله ولدك باشنی بولاشدرمق
مکروهدر ووالده اناسنك کباسنی یعنی آغز دید کلری ابتدائی اویوشمش
سودینی امزرمکده مبالغه ایده لر زیرا اولادك چوغی اناسنك کباسنی
ایچمامکله فوت اولمشدر حتی اناسنك اولمز ایسه برغیری خاتونك
کباسنی امزرمك کرك ساده سود امزرمکدن اجتناب لازمدر موت
ولده سبب اولور بعده دایه طوتمغه محتاج اولور ایسه مزاجی معتدل
حسن خلق صاحبه سی خاتون اوله اما اولی اولان اناسی ویااناسنك
اقرباسی سودیدر اما هندی وحبشی وخچیلر امثالی بونلر بد اصللردر
بونلردن دایه طوتمیه لر وسودین امزرمیه لر برکره دخی اولورسه وولد
امزرن خاتون دخی طعامك لطیفن یمك کرك حامله یدیکی کبی تتکیم
پیانی یچدی ایکی سنه ویاییکرمی آی تمام اولدقده ممه دن کسدیروب
سوده بکزر غداء لطیفله بسلیه لر درت یاشنه کلدکده تعلم علمه بشلاده لر
وبرقولده درت آی ایله اون کون زیاده قید ایتمشلردر اما اوغلانجق
سوزه باشلدقده ابتدا شهادت کلمه سنی تلقین ایده لر بعده بو آیتی
اوکرده لر* فتعالی الله الملك الحق لا اله الا هو رب العرش الکریم* وآیة
الکرسی اوکردوب وسورهٔ حشرك آخری* هو الله الذی لا اله الا هو*
آیتلرینی آخرنه قدر تلقین ایلیه لر وصبیده علامت خیرك ابتداسی
حیانك ظهوریدر هر صبیده که حیا غالب اولوب اکثری اوقات خلق
یننده باشین آشغه اکوب بی ادبلك ایتمیه کامل اولاجغنه ونور
عقلنك اشراقنه دلیلدر پس تأدیبنه اقدام ایتمك کرك واخلاق
نفسانیه دن صبیده ابتدا ظهور ایدن اکل طعامه حرصیدر پس امر
ایده لر طعامه باشلدیغنده (بسم الله) دیوب صاغ الیله کندی اوکندن
یسون وسفره ده پدر ومادرندن ایلرو ال صونمسون ویمه عجله ایتمیوب

برخوش چینسون ولقمه‌نك برین یمامش ایكن برین آلمسون واللرینی وكسوه سنی بولاشدرمسون دیو تنبیه ایدوب اوكرده‌لر وچوق یمك ایودكلدر دیوچوق یین طفلی یانده ذم ایدوب آز ییه‌نی مدح ایلیه‌لر وقتی لهو ولعبه وكینوب طونانمغه مائل اولان صبیانله قونوشمقدن صاقندیره‌لر ممكن اولور ایسه خرجلیغی اولمیان مردم زاده‌لر ایله كاهیجه اختلاط ایتدیره‌لر ولباس فاخره ایله كینوب طونمق عورتلره مخصوصدر دیو پسری الجق لباسله قانع اولمسنی ترغیب ایده‌لر تاكه دنیالغه وزینته میل ایتمیوب سرقه وخیانتدن محفوظ وصلحا طریقنه میال اوله ودائما یاننده صلحایی مدح ایدوب اشقیایی ذم ایده‌لر واكر نامعقول ایش صدور ایدرسه ابتدادن صبینك یوزنه اورمیوب برغیری اوغلانی تمثیل كتوروب فلان شو ایشی ایتمش اما بویله دكنك یمش دیو استحقاقنی اعلام ایلیه اكراندن نصیحت المایوب اول ایشه تكرار اقدام ایدر ایسه سهوه حمل ایدوب بلكه الدانوب شویله ایتمش سن یوخسه سن انی بالقصد ایتمزدك دیو بو یوزدن تنبیه ایده‌لر وبعده ینه اشلر ایسه سن شونی نیچون ایتدك دیو دل تعزیر ایده اندن آلمز ایسه ضرب ایده وضربنی دخی از ایلیوب اماقنی آجیده وبوندر یجه‌له بومرتبه‌یه كتوره اما اكر بوترتیبی اولندن رعایت ایتمیوب پسر نامعقول ایش ایتدیكنده براوغوردن یوزه اوررسه یاخود دوكرسه اول دخی آجمز ایسه عقوبت همان بوایمش دیوب هم قباحتنه مصر اولور وهم عقوبتی ینی طوتوب بركوتك نواسه كرك دیمسی مقرردر واكر برپسر بومرتبه‌یه كندیی كتوروب ضربدن تأدیب اولنمز ایسه ونافع اولمزسه تركی اولی در زیرا سعی فائده ویرمز وبوبرآتشدركه افاضلك قلوبنی یاقشدر ایمدی اوغلانجغه چوق چوق عتاب ایتمیه وهرشیئی یوزینه اورمیه زیرا عتابه وازارلنمغه آلیشوب كلامك تأثیری اولماز وقباحته جرئتی زیاده اولور ایمدی احیانا عتاب ایلیه تاكه مؤثر اوله واوغلانجقلره صباح غداسن آز ویره‌لر تاكه طبیعتنه كندلك دوشوب تعلمدن قالمیه وكوندزاویومه‌دن منع ایده‌لر وكیجه ایله دخی

چوق اویومیه ودائما نفایس ویرمیوب كاهی نان خشك ایله دخی قناعتی معتاد ایتدرمك كرك وقوللرینی وبالدرلرینی آچه‌دن وصالنوب كزمه‌دن واللرینی صاللامه‌دن منع ایتمك كرك وبرشیئله فخرلنمدن طعام ولباسدن ویاباباسی املاكندن هرنه ایله فخرلنورسه منع ایتمك كرك وصبیاندن برشیئی غصبله آلمه‌دن منع ایتمك كرك وبلدرمك كرك كه ایلك ویرمه‌ده در المده خورلقدر وسائله اقچه ویرمه‌لی اولسه صبینك الیله ویردرمك كرك تاكه احسانه معتاد ایلیه ومجلسده توكرمدن وسومكورمه‌دن دخی اسنمه‌دن وچوق سوزسویلمه‌دن وارقه‌سنی برغیریسنه دوندرمه‌دن واباغنی ایاغی اوزره قومه‌دن وال ایاسنی چكه‌سی التنه قومه‌دن وباشنی بازوسی اوزره طیانمه‌دن ویمین ایتمه‌دن ولغو وفحشدن وسوكمه‌دن منع ایدوب بونلره معتاد ایتمه‌لرندن صاقندرمق كرك (سید علی خواص رحمه الله تعالی دیمشدركه صاقنك اولادیكزی الفاظ قبیحه ایله سب وشتم ایتمك زیرا انلر اوكرنوب انك مثلی قرداشلرینی شتم ایدرلر بلكه كبیدرلك سیرنی دخی انكله سوكمكه باشلرلر انكیچون صراط سویده دیمشدر بابا اولادینه كندفعلیله نصیحت ایده قولیله دكل زیرا آدم اوغلنه دیسه صاقن كیمسه‌یه سوكمه نامعقول سویلمه اما ینه كندندن سوكمك ونامعقول سویلمك واقع اولسه اوغلی انك فعلنه اقتدا ایدر اول سوزایله اولان نصیحت فائده ایتمز كذلك پسر باباسنی كورسه حریر كیمش كندی پنبه لباسه قانع اولماز كذلك پدرینی شراب ایچر كورسه انی منع ایدرسه ده فائده یوقدر اول انك فعلنه تقلید ایدر اما نماز قیلار وصائم اولور صوف وعبا كیر اربه اتمكی بر كورسه اوغلی دخی اكا میل ایدر اولاده تأثیر ایده‌جك بودر وصبی تعلیمه شروع ایلدیكنده نظر اولنه اكر زیركلكی وار ایسه تعلیمنده زیاده قلنه وحفظ ازلبسی بورادن فهم اولنور پس قرآن عظیم تعلیم اولنوب بعده كتابت وفرائض وسنندن ومعرفة الله دن عقلی یتشدیكی قدر بیلدرمك كرك ومعلم ومؤدب صبی‌یی دوكدیكنده اغلایوب فریاده رخصت ویرمك

کرك اول مخنثلر وعورتلر ایشیدر دیو شجاعته تحمیل ایتمك کرك ووالدینك
واستادك واکابرك تعظیم وتوقیرلری ایله صبی یه امر اولنور که
هربار بونلری کوره ایاغه صچرایوب اوکلرنده طوره وخدمتلرنده
سکرده وبونلری کوردکده لعبدن احترازایلیه (وسید علی خواص
دیمشدر اوغلانجقلره ضربی چوق ایتمك ودارده ومکتبده حبسله
وکثرت قرأتله تشدید ایتمك زیرا مبالغه انلرك قلبلری زکاوتن الیقیوب
جبن وبخل وطاعتدن کسل حاصل ایدر وبالکلیه خلاص اولمغه
حیله ارارلر پس انلره احیانا دوا ایلیك وانلرك ایشنی حقه تفویض
ایلیك وصراط سویده دیمشدر که معلمك ضرب وتأدیبی قبل البلوغ
فائده ایدر وباباسی پسرك معلم سوق ایتدیکی طریقك خلافنده
ایسه ده پسری راه صوابه اویدرمق اولور اما اکر بلوغه وارنجه
معلم سوق ایتدیکی طریق مستقیمه سالك اولمازسه بعد البلوغ ضرب
وتأدیب فائده ویرمیوب پدری طریقی که فعلنه تقلید ایله خاطرمانده
ایتمشدر طوتمق مقرردر اکر پدرینك ایشی فسق وفجور ویا ظلم وجور
ایسه اول دخی انی قوماز بو سببدن بعض ملوك ماضیه اوغللرینی
صفات شرعله موصوف علما وصلحایه کوندروب انلرك یاننده تعلیم
وتأدیب اولنورلر ایدی تا که پدرلرینك افعال واخلاقنی باقوب
طبیعتلری انی تخلق ایلمیه نتکیم خلفاء مروانیاندن عبد العزیز اوغلی
عمری مدینهٔ منوره یه عبد الله بن عیینه حضرتلرینه کوندروب
انده تعلیم وتأدیب ایتدرمشدر جمیعا مروانیلر حضرت علی یه
بغض وعداوت اوزره ایکن ومنبرلرده سب ایدرلر ایکن عمر بن عبد
العزیزی استادی طریق حقه سوق ایدوب علی یه محبتی قلبنده
ثابت وقرارداده ایتمکله شامه واروب خلیفه اولدیغی کبی سنیلر
طریقنی اجرا وخارجیلر مذهبنی ابطال ایلیوب خطبه ده سب علی
یرنده (ان الله یأمر بالعدل والاحسان) آیت کریمه سنی اوقوتمشدر
واول اثر اندن قالمشدر ایمدی معلوم اولدیکه صبیان حقیقتده
میال اولدقلرندن فعله میل ایدوب سوزدن زیاده انی قبول ایدرلر انکیچون

مجلس فسق ولهو ولعبه انلری اوغراتمق کرك وصبی یدی یاشنه
کلدکده نمازله امر اولنور لطف ورجائله واحسانله اون یاشنه کلدکده
ضرب اولنور کذلك اون یاشنه کلدیکنده بابادن وانادن دوشکلری
آیرلمق کرك قزی وپسری قز قرنداشلرندن دخی آیری یاتورمق کرك
واون یاشنده اولان اوغلانی غیر اجنبی خاتونلر ایله بله دخی یاتورتمق
کرك کذلك بو مقوله اوغلان رجال ایله دخی یاتمق بوقدر فتنه یه سببدر
چونکه بر اوغلان لهو ولعبدن اعلی مقام نه اولدیغی طیوب انسانیت
درجه لرینه ایاق باصمق استیه دنیالق ومال ومنال سوداسنه دوشسه
نصیحت ایتمك کرك که بو دنیالقدن غرض تصحیح مزاج واسی وصغوق
وآچلق وصوسزلق دفعیدر (بیت)

* غرض از جامه دفع حر وبردست *

* ندارد میل وزینت هر که مردست *

بو مقوله ایانی تعلیم ایدهلر ودیه لر که بو جمله دنیا مغلطه سندن مراد
اولان کسب وکمال ومعرفت وتحصیل علم وعمل صالح ایله رب العزته
قربتدر ودار البقایه که ابدی انده اولاجغیزه حاضر اتمقدر واول یوله
کتمك ایچون تحصیل زاددر یوخسه یمك وایچمك ویاتمق واویومق
حیوانك ایشیدر اقچه وپول دیرسك جهود ونصارا ده ارتقدر اما
نه فائده طریق حق ورب العزته وراجق یولی یتورمشلر ایمدی مؤمنه
لازم اولان تحصیل کمالدر دیو دنیایه میل ایتمکدن منع ایلیه لر واکر
علمدن بهره سی اولمیوب تعلیمه قابلیتی اولمزسه استعدادنه کوره بر صنعته
ویره لر واکر اکا دخی استعدادی اولمز ایسه آخر صنعته ویره لر اما براز
زحمت چکمدین برندن آلوب برینه ویرمیه لر وبر استاددن آلوب بر استاده
ویرمیه لر بو حال ایله اولنلر دوکه دن کمالاتدن بهره مند وصنایعدن برخوردار
اولورلر متعلم وطالبده صبر وثبات کرکدر (اخلاق علائیده دیمشدر که
زمان صباده بعض آلامه معتاد اولمق صبی یه نافعدر نتکیم نوشیروانك
معلمی هر زمان بی سبب ضرب ایدوب وانده قار وبوز ویروب الکده
طوت دیو امر ایدردی سریر کسری اکا انتقال ایدیجك معلم صاقلندی

بعده نوشروان استادمه رعایتم مقرردر امان اوزرینه کلسون دیمك
ظهور ایلدی ملك رعایتلر ایتدکدنصکره ضرب بی جرمك وجهی
نه ایدی دیو سؤال ایتدی معلم ایتدی آنکیچون ایدردم تا که بی گناه رنجیده
اولان مظلوملرك حالنی بله سك وتخته جلوس ایتدیککده بی گناه رنجیده
ایتمکدن احترازایده سك یا المده نه ایچون قار و بوز طوتمغی امر ایدردك
دیدی خواجه عن قریب بونك دخی وجهی ظاهر اولور دیدی پس
بعد زمان ملك بعض خدمیله بر محاربه یه مباشرت ایتدکده وقت صباح
صغوقده دشمنه ملاقی اولمغله کمانلرینه تیرلرین کیسه زه ایتمکه قادر اولمیوب
ملك کندی معتادی حسبیله صغوقدن بی پروا اولوب جمله خدامك
بایلرینه تیر قیوب دشمنه ظفر بولیجق استاد دوراندیشك اصابت
رأیی ظاهر اولوب استادنه خلعت ونعمت بی قیاس ویردی اما اول
کیمسه که تازه لکده تربیه اولنمیوب تنبیه اولنان شیلرك خلافنجه
یوریوب افعال واقوالنی واخلاقنی تهذیب ایتمامش اولسه طبیعتنده
بدخویلق یرلشمش اولسه اول اخلاقی ازاله ایتمك عسیر اولور چوق
ریاضت ومجاهده ونفسنه لوم ایتمك کرك خصوصا که پیرلك کلمش
اوله (والشیخ لایترك اخلاقه حتی یواری فی ثری رمسه) یعنی پیر اخلاقنی
ترك ایتمز تا قبر ترابنه کیرنجه دیمکدر بو سببدن سقراط حکیم تازه جوانلره
تعلیم ایدردی سؤال ایدنلره دیردی شاخ تری راست ایلمك قابلدر اما
خشك اولدقده مستقیم ایتمك مشکلدر و دختر تربیتی دخی بوکا
قیاس اولنوب انلره متعلق اولان احوالده آدابی تعلیم ایدهلر وانلر
ملازمت حیا ورجالدن تحرز وعفت وملازمت کنج وخانه بابنده مبالغه
ایدهلر ویازمقدن منع اولنوب اوقمغه اقدام ایدهلر باخصوص واجبات
دین وسنن سید المرسلیندن واحکام حیض ونفاس کبی علم حال تعلیم
اولنمق لازمدر وحد بلوغه یتشدکده کفوء مناسب بولوب تزویج ایدهلر
وتأخیر ایتمیهلر وداماد اولاجق کیمسهنك دیننه وحسن خلقنه وکرم
شاننه کورهلر علو منصبنه ورفعت نسبنه وحسن اشکالنه چندان
نظر ایتمیهلر اکر دیدیکمز اموردنصکره بودخی اولور ایسه نور علی نور

وتزویج

وتزویج اولدقدنصکره دامادله پدر ومادری وار ایسه حسن وجهله
معاشرت ایدوب بی شرم ودلازارلقدن عروسی منع ایدهلر (شیخ
شعراوی رحمه الله مننده دیمشدر که یازلدیغی اوزره اولادکی سیاسات
شرعیه وعقلیه ایله تأدیب ایلدیکك صورتده ینه انلرك امورینی
الله تعالی یه تفویض ایله وشارع شریعت بیورمدیغی شیدن اولادکی قتی
منع ایلمه زیرا عاقبت امری ندامتدر واولادك فرارینه باعث اولور
نتکیم اهل علمدن بعضیسی شو مرتبه اولادینی تحجیر وتجبیر ایدردیکه
برمالایعنی کلامه وناسدن کیمسهیه قارشمغه وکاهی تفرجه چیقمغه
اذن ویرمزدی حتی قدمکاهه کتسه یانجه آدم قوشاردی وچوق
اوتورماسنه رضا ویرمزدی وطعام ولباسده قلت اوزره ایدردی
پس بو یوزدن تأدیب ایدنلرك اولادی کیمی مالین اوغرولدیلر وکیمی
باباسنك طعامنه زهر قودیلر وکیمی خنجرله باباسنی اولدرمکه قصد
ایتمشدر تاکه ثقلتندن قورتوله بونلری زمانمزده کورمشز ایمدی لازم
اولان بودرکه قاعدهٔ مذکوره تجاوز اولنمیه امام شافعی دیمشدرکه
ولدکه وزوجهکه کفایت مقداری انفاق ایله اما صاقن حددن زیاده
ضبط ومنع ایلمه تاکه سندن نفرت ایتمیهلر وادبندر اوغل کمال عقله
کلمدین باباسی اقچهیی اوغلو النه ویریوب کندیسی خرج ایلیه زیرا
دنیالغك تأثیری واردر اوغلانك قلبنده دنیا محبتنی حاصل ایدر وعلما
دیمشلردرکه ولدك بالغ اولوب کبیر اولدقده انکله قرنداش معاملهسن
ایله اما امتحان ایلمدین النه مالکی ویرمه احتمالدرکه معاصی یه خرج
ایدوب سندن مالی دریغ طوته انتهی) کلدك طریقت کلامنه که
آفات بدندر اجنبیه خاتونله خلوت ایلمك زیرا بودخی حرامدر سرور
کائنات علیه افضل الصلوات محرم اولمیان خاتونك غیریله خلوتنی
اولمغی حرام ایلمشدر مننده مذکوردرکه حدیث شریفده کلمشدر
* هر بار که برایله بر خاتون جمع اولسه وارالرنده محرمیت اولمسه انلرك
اوچنجیسی شیطاندر * شیخ ابو القاسم نصرابادی زماننده سؤال
اولنمش برشخص دیسه که بنم خاتونلره میلم یوقدر وانلرله اوتورسم بکا

لوم اولنمز نه بیوررسکز دیدکلرنده شیخ جواب ایتمشکه مادامکه بو وجود
انسان باقیدر امر ونهی دخی باقیدر وحرام دخی باقی اولوب هر مکلف
انکله مخاطبدر ومخالفاته تعرض ایدن مشتبهاته تعرض ایدر (وآفات
بدندندر رجالك عورته بکزه دلمسی یالباسله یاکلامله یاوضاعله
هرقنغیسیله اولورسه خطادر کذلك عورتلر کندیلرین ارلره بکزتمسی
خطادر زیرا رسول الله علیه الصلاة والسلام بونلره لعنت ایدوب کیمك
اونده بونلردن وار ایسه چیقارسونلر دیوب رسول الله علیه السلام
براوده برخاتونی بولوب وچیقاروب حضرت عمر دخی بو مقوله برآدمی
چیقاروب سوردیلر (وآفات بدندندر قولك وجاریه نك قاچه لری
وافندیلرینه عاصی اولملری زیرا رسول الله علیه السلام بیورمشدرکه
* قنغی عبد افندیسندن قاچسه انك نمازی قبول اولمز * وبو مقوله
عبد نافله نماز قیلسه وصائم اولسه وفرائضدن غیری هرنه عمل اشلر
ایسه جمله سی فائده سزدر زیرا نوافل افندیسنك اذنی یوغیکن شرعی
دکلدر پس فرار واباق بولنجه کلیتله قبول اولنمز (وآفات بدندر سوء
خلق یعنی یرامز خوی وطبیعت صاحبی اولمق وخادملرینی انجتمك
عادتی اولمق حتی رسول الله علیه الصلاة والسلامدن سؤال ایلدیلر بيان تأديب وعفو عبيد وجاريه
یارسول الله خادمدن نه قدر صوچ عفو ایده لم بیوردیکه * کل یوم
سبعین مرة * یعنی کونده یتمش کره وبرحدیث شریفنده دخی بیورمشدر
خادمکز سزه طعام کتوردیکنده اکرانی اوتورتمز سکز باری برایکی
لقمه ویا برایکی یم اکا ویرك وبرحدیثنده بیورمشدر قرداشکزه طعام
وکسوه ویرك اماطاقت کتوره مدیکنه تکلیف اولنمز * معلوم اوله که
مولایه واجبدر عبد وجاریه سنه نمازده اوقیاجق قدر وسائر واجباتی
ادا ایده جك قدر اوکرتمك اکر مسلم ایسه لر اوکرتمز ایسه کنهکار
اولور ونماز وصوم ایله امر ایلیوب حین ادالرنده خدمتلندرمیه حتی علماء
کزین دیمشلردرکه عبد وجاریه خسته اولسه لر وابدست آلمغه
قدرتلری اولمسه افندی یه واجبدرکه انلره ابدست ویره ویا برکیمسه ایله
ویردیره (صراط سویده دیرکه مخدومه لایق اولان بودرکه خادملرینك

حالنی

حالنی بیله کرکسه خادملری عبد اولسون کرك حر اولسون اما عبد
خدمتده اولی در حردن پس انلرك یه جکنی وکیه جکنی اوم تبه ده
اولان مخدوملر خادملرینه ایلدکلری کبی ایلیه وصحت ومرضلرینی
وسرور وشدتلرینی وامانت وخیانتلرینی وشغل وبطالتلرینی وفجور
ودیانتلرینی افندیسی بلمك کرك تا که مقام تحسینده آفرین دیوب مقام
ذمده لوم ایلیه وانلره کاهی اطفله معامله ایدوب کاهی جورله دخی ایده
یوخسه علی الدوام خدمتکاره دورشت کوی ودورشت روی اولمیه صوچی
مقداری عقوبت ایدر ایسه کاهی نافعدر اما عقوبتده مبالغه ایدرسه
وعلی الدوام دورشت کو یلق ایدرسه فرار واباقه وعناد ولجاجه سبب
اولور وبرجزئی کیر ایچه کاهن طویسه تغافل ایله کیچه بوزنه اورمیه
یاخود برصوچ اشلسه وانی افندیسندن صاقلامغه باشلاسلر انی دخی
تفحص ایتمیوب تجاهلدن کله کو یا که کندی بلمز ودل ایله خطا اقلدقلرنده
مؤاخذه ایتمیه وعیبلرینی ناسدن صاقلیوب ایلکلرینی سویلیه
وتأدیبلرینی برخوش ایلیوب بطال قومیه اما جمیع اوقاتلرینی دخی
خدمته مشغول قیلمیه زیرا انلره کدر حاصل اولور براز ارام ویرمك
لازمدر وبرقاج خدامی اولسه هر برینه بشقه برخدمت تعیین ایلیه
کندی نفسیچون خدمته برعاقل امین اولان خادمی تعیین ایلیه واهل
بیتی خدمتنه برمتدین پاك خادم تعیین ایلیه واولادی خدمتنه برزکی
مؤدب کیمسه یی ومعامله سوق ایچون برمحاسب ومستخرج کیمسه یی
تعیین ایلیه وهر برینك خلقنی سیماسندن وخلقتندن بیله اشقر
وشاشی وابرص وبوکابکرز ناقص الهیئه کیمسه لردن اجتناب ایلیه
قبیح الصوره اولمق کرك زیرا ظاهر باطنك عنوانیدر وبرعبدك سنی
تأهله کلوب تزویجه رغبت ایلسه افندیسنه لازمدرکه انی اولندیره
بعده سن وسال صاحبی اولسه وخدمت مرضیه ایله خدمت ایتمش اولسه
افندیسنه اولی اولان بودرکه انی ازاد ایلیه واکر اولادی اولورسه
انلری دخی انکله ازاد ایلیه بعده مخیر ایلیه دیلرسه بیله طورسونلر
دیلرسه طورماسونلر انتهی (وآفات بدندندر قومشویه اذا وجفا ایتمك بيان حق الجار

حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلام بیورمشدر حضرت جبریل
هر کلدیکنده قومشی ایچون بکا وصیت ایدرایدی حتی ظن ایتدمکه
بر برینه قومشی یی وارث ایدر و بیورمشدر که الله تعالی یه و یوم قیامته
ایمان کتورن کیمسه قومشی سین انجتمسون وسزدن بریکز قومشی یی
دیواریکزه اغاج دکه‌دن منع ایلمسون و بر حدیثنده (من اذی جاره
فقد اذانی ومن اذانی فقد اذی الله تعالی) بیورمشدر یعنی بر کیمسه که
قومشی سنه اذا ایلسه تحقیق بکا اذا ایلمشدر و بر کیمسه که بکا اذا
ایلسه تحقیق الله تعالی یه اذا ایتمش اولور و بر حدیثنده بیورمشدر که
قومشی حقی ندر بیلورمیسز چون معاونت ایستسه معاونت ایده سز
وقرض ایستسه قرض ویره سز وفقیر اولسه صدقه ایله کوزده سز
وخسته اولسه دولاشه سز بر خیری کلسه تهنیه ایده سز و مصیبتی
کلسه تعزیه وتسلیه ایده سز ووفات ایلسه جنازه سنه وارسز ورضاسی
یوغیسه قبه یی یوکسك قالدیروب یلی مانع اولمیه سز وچولمکك
بخاریله اذا ایتمیه سز مکر که اندن اکا حصه ویره سز واکر میوه
صاتون السك اکا دخی اهدا ایده سك واکر کوندرمز سك بیتکه
کز لیجه کتورمسن واوغلنجقلرك النه ویروب قومشی اوغلنجقلری
اوکنه چقارماسونلر که انلره جفا ایدر (وآفات بدندندر بر آمز کیمسه‌یی
جلیس ومصاحبتنده انیس ایلمك و بوخصوصده حضرت رسول
علیه السلام تنبیه وارشاد ایچون بیورمشدر که جلیس صالح مسك
کتورن کیمسه کبیدر و جلیس طالح طواومه خدمت ایدر تیمورجی
کبیدر پس مسك صاحبی یا سکا مسك باغشلر و یاخود صاتون الورسن
ویاخود یاننده اولدقجه رایحه سیله ذوقلنورسین اما تیمورجی یاسنك
ثیابکی یاقر ویاقرار در و یاخود بد رایحه سین چکمسك کرك وابوهریره
روایتنده رسول اکرم صلی الله علیه بیورمشدر (المرء علی دین خلیله
فلینظر احدکم من یخالل) دیمك اولور که کشی دوستنك دینی وطریقی
اوزرینه در ایمدی سزدن بریکز نظر ایلسون کیمکله دوستلق ایلر
وابو سعیددن روایتنده بیورمشدر که یا ابا سعید صحبت ایلمه الا مؤمن

بیان آفات سوء جلیس ومصاحب

کامل ایله وطعامکی یدرمه الا تقی واهل پرهیز کیمسه یه یدر و بر روایتده
بیورمشدر که مشرکین ایله معا ساکن اولمالك وانلر ایله جمعیت
ایتمك بر کیمسه انلر ایله جمعیت ایتسه انلردندر دیو جلیس طالحدن
صاقندرمق ایچون مقام ترهیبده وارد اولمشدر وشیخ شعراوی
منن نام کتابده دیمشدر که بر انسانك حالنی کورمدین انکله جلیس وانیس
اولمغه عجله ایتمه پس میزانی بودر که بر قاچ ایام قونشوب نظر ایله که
کندیکه وناسه نفعی اولاجق اوامر الهی یه انقیادی وارمیدر
اکر وار ایسه فبها ونعمت انکله جلیس اول واکر یوغیسه اجتناب ایله
زیرا کندی نفسنه نفعی اولمیان کیمسه نك غیره نه نفعی اولور ودنیاده
فائده‌سی اولمیانك روز جزاده اصلا اولمسه کرك صحبت انسانی
مراد ایدن کیمسه یه بو بر تجربه لی میزاندر وناسك بری بریله قونشوب
ینه آیرلمه‌لری تجربه سز مصاحب اولدقلرندندر وشیخ تاج الدین دیردی
نفسندن راضی اولمیان جاهلله قونشمق یکدر نفسندن راضی اولان
عالمله قونشمادن زیرا نفسندن امین اولان احمقدر (وسید علی خواص
دیرکه بر کیمسه که احمقله مصاحب اولسه کندی نفسندن غیری کیمسه یه
لوم ایتمسون زیرا احمق مراد ایدر که مصاحبنه نفع ایده بلیوب
حماقتندن ضرر ایدر نتکیم بر قوانجی آدم وار ایدی واحمقلردن برینی
یاران ایدنمش ایدی واکثر زمانده قوانجی کواره‌لری یاننده اولوب
ایچلرندن بالین چقاروب جمع ایدردی برکون بو قوانجی یاتوب استراحت
ایچون اویوردی اول جاهل یاران ایسه یاننده اوتورمش ایدی پس
سکك کلوب خوابده نحالك یوزینه قونر اولدی اول یاران طورمیوب
ذبابی منع ایدردی اما منعندن عاجز اولمغله بن بوکا بر چاره بولاورم دیو
قالقدی و بریقین طاغ وار ایدی اکا یوریدی نائمك یوزینی
قپلایه‌جق قدر برطاش قوپاردی وکتوروب ذبابی قتل ایتمك ایچون
حدتله یارانی نحالك یوزینه براقدی ذبابلر صاغه صوله اوچدی اما
آدمك کوزلری پاتلیوب بیسنی چیقدی واول ساعت جانك تسلیم ایتدی
ایمدی جاهل واحمقك یارانه نفعی بومثال اوزرینه‌در وصراط سویده

كشی نفسنی كمال اوزره حفظ ایتمده اون خصلتله عمل ایتمك كرك ابتداسی
ابولرله مصاحبت وقونشمقدر حتی دیمش (وجلیس اولیاء الله لایشقی
وان كان كلبا) یعنی حق تعالینك دوستلریله جلیس اولان شقی اولماز
اكر كلب دخی اولورسه دیمش نتكیم شیخ سعدی رحمه الله بیورر (نظم)
(پسر نوح بابدان نشست) (خاندان نبوتش كم شد) سك اصحاب كهف
روزی چند) (پی نیكان كرفت ومردم شد) معناسی بودر كه حضرت
نوح علیه السلامك اوغلی برامزله اوتوردی وقونشدی پیغمبرلك
خاندانی یوق اولدی یعنی اوغل اولمادن چیقوب حقنده (انه لیس من
اهلك انه عمل غیر صالح) بیورلدی اما اصحاب كهفك كلبی برنیجه
كون ایولر ایزین طوتوب مردم اولدی روز جزاده اول دخی
جثه كیرسه كرك مردم صورتنده اما اول اون خصلتی فقیر ودادی بیان دوست صادق
رحمه الله ترجمه ایدوب اختصارله نظم ایتمش (مثنوی)
بو اون خصلت طوتار انسان كامل* كه حكمت اهلی جمله اكا قائل
بری اهل كماله همنشین در* بری هم اجتنابی بد قرین در
دخی اهل صداقت دوست طوتمق *دخی اعدا سوزین حقنده طویمق
هم علیله عملده شغل دائم* دخی نفعن تذكر ایتمده مقدم
كثیر ایتمه لهو یله مزاحی* ریاضتله ویره نفسنه صلاحی
باقوب احوال ناسه عبرتله* اوله كامل بوجمله خصلتله
(واخلاق علائیده دیر كه خلق دوستده بهرحال محتاجدر حال رفاهیتده
انس طوتوب استلذاذ ایچون وحال شدتده معاونت واستظهار ایچون
ودوستلق چوق كیمسه ایله اولمق قابلدر اما صداقتكه محبتك اعلا
پایه سیدر چوق كیمسه یاننده اولماز صدیق حقیقی برجوهر عزیزدر
انكیچون كمیاب اولور وبر قاچ كیمسه مابیننده اولمق قابلدر نتكیم
عشق بره منحصردر ونقدر اصدقا اكثر اولسه استمداد وانتفاع اكثر
اولور وسقراطیس حكیم ایدر بر كیمسه كه دنیا ومافیهایی تحصیل ایلسه
وصداقتدن محروم اولوب بر صدیق تحصیل ایتمش اولسه حیات دنیا
اكا وبال ونكبتدر اكر ظن ایدرسه كه تحصیل صدیق وصداقت

آساندر خطا ایدر زیرا غرائب دنیادن اعز وافضلدر ودیمشلر كه
بر كیمسه صداقت ایچون اختیار اولنمق مراد اولسه نظر اولنه
اول كیمسه زمان صباسنده پدر ومادریله نیجه معامله ایتمشدر اكر
عقوق اوزرینه اولدی ایسه قطعا اندن خیر اومق جائز دكلدر
اكر رعایت حقوق ایتدیسه انك دامن صداقتنه محكم یاپشه واكر
پدر ومادرك احوالی بلنمزایسه سائر اصحاب واحبابیله كیفیت اختلاطنه
نظر ایده لر اكر انلرله عهد ووفایه ساعی وشرط حقوق صحبتی راعی
اولدیسه انكله عقد اخوت وصداقت ایلیه كه عاقبتی خیر وسلامتدر
واكر بو مذكور حقوق رعایتی بلنمك اولمازسه زخارف دنیایه ومستلذات
نفس وهوایه میل وطربن كوره لر اكر غایت حرص وشوقی وار ایسه
انكله دوستلق بنیادین ایتمیه واكر تكبر وتغلبه میلی افراط اوزرینه ایسه
ینه انكله صداقت اندیشه سین ایتمیه زیرا افراط نفس وشهوات
متابعتیله جمیع منافعی كندویه حصر ایتمك اولور وبورادن دیمشلر اكر
بر آدمی لهو ولعبه مائل واستماع اغانی یه راغب اوله ال وآدمدن صداقت
رجا اولنمیه زیرا هوای نفسه افراط میلی حقوق اخوانی رعایت ایتمكه
مانع اولور چون بر آدم بو امتحانلرده تمام عیار چیقسه نقد محبتی
وصداقتی تحصیلنه خرج ایله سك روادر كه كبریت احمر ودر وكوهر
دیدیكمزدن مراد بونجلین صدیق صدوق وبونك كبی یار باوفادر
وبونك كبی دوست حقنده دیمشلردر مصراع (عجبا من یحزن وله
صدیق فاضل) یعنی عجبلرم فاضل دوستی اولان كیمسه نیجه محزون
اوله بیلور وممكن اولورسه كشی بر صدیق ایله اقتصار ایده زیرا بر قاچ
اولنجه مختلف هوا ومشربلری اولور رعایت حقوق اولمق مشكل
اولور پس عداوت عظیمه یه باعث اولور وچون بویله صدیق
صدوق اله كیره رعایت حقوقنه اهتمام وعقوقندن اجتناب اولنه
ومدح وثناسیله مجاهرت ولطف وعدلله معاشرت اولنه ومجرد
كوكلنده محبت ایتدیكنه اكتفا اولنمیه زیرا قلبه اطلاع علام الغیوبه
مخصوص ودوست دوسته محبت صادقه سین اعلام ایتمك سنت ایدوكی

منصوصدر نکیم مذکوردرکه مجلس نبی علیه السلامدن بر کیمسه قالقوب کیدیجك حاضر بندن بریسی یارسول الله بنم بو کیدن کیمسه یه محبتم واردردیدی حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بیوردیکه هیچ اعلام ایلدککی ایلمدم دیجك وارایمدی محبتکی اکا اعلام ایله دیو بیوردیلر وتقصیراتکه احیانا بشریت حسبیله بونك کبی دوستدن صادراوله عفو واغماض اولنوب هرجزئی ذله یه طعن واعتراض اولنمیه مثل مشهوردرکه عیبسز یار استیان بی یار اولور لکن صدیقدن قصور ظاهر اولیجق عتاب لطیفه آغازایده که شاید وجه خفی وعذر نهانی واراوله بیان ایدوب عقده منحل اوله وخاطرده قالمغله شاید محبت خلل پذیر اوله و بر کیمسه که حقوق صداقتی کوزتمیه زواله مؤدی اولور ودوسته تعلیم علم وتنبیه صنایع ایتمکدن بخل ایلیه و بعض عیوبی وار ایسه وجه حسن واسلوب لطیفله تنبیه ایلیه واغماض وابقا خیانتدر انی جائز کورمیه وطریق اعلامی بودرکه انی غیریدن نقل وحکایتله تنبیه ایتمکدر مفید اولمازسه تنهاده تصریح ایده ودوستلر اراسنده مضر وانحلالی صد آفته داعی نمیمه در بوزمانده بو فعل ذمیم شایع اولدیغندن ماعدا ظرافت عداولنور اولدی پس دوست حسود ونمامدن غافل اولمق کرك تاکه محبت ودوستلق بناسنه انهدام کلمیه اخلاق علائی صاحبیکه یاوز سلطان سلیم عصرنده اولان علماء عظامدندر بوبیانی ایتدیکندنصکره دیرکه بو فقیره تجربه روزکارله ظاهر اولدیکه بوزمانلرده صدیق صدوقك وجودی محال ودوست موافق اله کیرمك ممتنع الوجود برحالدر پس اولی اولدرکه جمیع امورین توکل حقه بنا ایلیوب صداقت صدیقه هیچ کیمسه اعتماد ایتمیه وهیچ براحدی کندویه صدیق صدوق ورفیق شفیق ایدوکنه اعتقاد قیلمیه (قطعة لعلائی) صقین یا کاوب دمه ثابت اولمشدر) (فلان ایله ارامزده هزار حق حقوق) (ایکی مشابهی وار کیمیا وسیمرغك) (بری رفیق موافق بری صدیق صدوق (وآفات بدندندر انسان اسنه دیکنده آغزینی البله دفع

ایتمك زیرا پیغمبر آخر زمان علیه صلوات الرحمن * چنکه سزدن بریکز اسنه سه الیله آغزینی طوتسون دیو بیورمشدر و برروایتده قپاسون نه قدر قادر ایسه زیرا شیطان کیرر (وآفات بدندر یول اوزرنده وصوقاقلر باشنده اوتورمق چنکه حقنی ادا ایتمسه سرور کائنات علیه افضل الصلوات تنبیه ایدوب بیورمشدرکه * صاقنك یوللرده اوتورمك دیدیلرکه یانه واربزم اوتورمزده یارسول الله یولده اوتوروب مابینمزده سویلشورز رسول الله علیه السلام بیوردیکه اکرابا ایتیوب اوتورمق اولورسه طریقك حقنی ادا ایلیك واو یلجه اوتورك یارسول الله طریقك حقی نه در دیدیلر بیوردیکه حرامدن کوز یکزی یومك واذا ویره جك شیئی یولدن کیدرك وسلام ویرندن سلام آلك وامر بالمعروف ونهی عن المنکر ایلیك ویول صورانه دلیل اولوك وعاجز وناقادره امداد ومعاونت ایدك ایمدی یوللرده اوتوران کیمسه یه بویله حقوقی ادا ایتمك واجبدر ایتمز ایسه کنهکار اولمق اقتضا ایدر واکرانده اوتورمسه اوزرینه اولمزدی آنکیچون رسول الله علیه السلام * ایاکم والجلوس فی الطرقات * دیوامتنی تحذیر ایلمش وصاقندرمشدر (وآفات بدندر کولکه ایله کونش مابینده اوتورمق رسول الله صلی الله علیه وسلم منع ونهی ایلیوب شیطان مجلسیدر دیو بیان ایلمشدر و بعض علما سبب علتنده دیمشلرکه انسانك برمقداری کولکه ده اولوب برمقداری کونشده اولمغله مزاج انسانه خلل کلوب اسیتمه امثالی مرض ظهور ایدر اکر جمله وجودی کونشده ویاجمله کولکه ده اولسه مزاج برقرارده اولوب تغیر کلمزدی (وآفات بدندندر حلقه ایچنده اوتورمق لعنت رسول اللهه مظهر دوشرمکر که ناس حلقه اوتورمیوب بربرینه متصل ازدحامده اوتوره لر بوحکمه داخل دکلدر کذلك مجلسده یوریمزلر ایکن ایکی کیمسه نك اراسنه کیروب اوتورمق آفات بدندر کذلك بری مجلسدن قالقسه ینه کلمك قصدیله انك یرینه غیریسی اوتورمسنی پیغمبر آخر زمان علیه صلوات الرحمن نهی ایلمشدر وجابر رضی الله عنه روایت ایدرکه مجلس رسول اللهه کلدیکمزده نره ده یر بولسق انده

اوتوردق دیمشدر واوتورمق آدابی دخی بیان اولنمشدر (وآفات
بدندندر مصیبت ایچون مسجدده اوتورمق کذلك تجارت وکسب
ایچون واجرتله کتابت ایچون دخی مکروهدر واجرتله سقالق ایتمك
دخی بو حکمده در (وآفات بدندندر سلام آلمقده اكلمك وطایحق برآدم
حضور نبی یه کلوب دیرکه یارسول الله بزدن بریمز قرنداشیله ودوستیله
بولوشدیغنده اکیلورمی * لادیدی یامعانقه ایدوب اوپرمی لادیدی
یاالیله آلوب مصافحه ایدرمی نعم دیدی * بو حدیث شریف دلالتیله
فقها دیدیلرکه سلامده انحنا یعنی اكلمك مکروهدر وعادت مجوسی
اولدیغی حدیث اربعین شرحنده کمال پاشا زاده نقل ایلمشدر وال
باشنه قومق نصارا عادتی وپارمغین بورننه قومق یهود عادتیدر
دیو مؤمنلری بو معنالردن صاقندرمق ایچون بیان ایلمشلردر مؤمنلرك
سلامی سلام علیکم ویا السلام علیکم اولوب سلام آلمقده دخی طوغری
طوررایکن الله اشارت ایتمکسزین سلام آلمقدر انجق وزرانك سلامنی
آلمقده ویرمکده ظلملرنی دفعیچون سنته مخالفت ایدوب انحنایی علما
جائز کورمشلردر حاجی خلیفه رساله‌سنده علمایه دخی طلبه انحنا
ایلیه لر تعظیم ایچون دیو قید ایلمش اما اولی سی ایتممکدر زیرا علما
بلورلر که رکوع وسجده برعبادتدرکه الله تعالی یه مخصوصدر
آنکیچون جنازه نمازنده سجده مرفوع اولدیغی کبی رکوع دخی
مرفوع اولمشدر تاکه میته عبادت معناسی بولنمسون فتأمل (وآفات
بدندندر سحر ایتمك زیرا سحر حرامدر وتأثیرنی حقدن اعتقاد ایتمیوب
بالکز اول سحردن اعتقاد ایدرسه کافردر بوسببدن سحر ایدن کافردر
دیرلر زیرا انلرك اعتقادی اکثری اول سحردن یلوب تکریدن تأثیرین بیلمزلر
حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر * برکیمسه بردوکم
باغلیوب اوفورسه تحقیق سحر ایتمش اولور وبرکیمسه سحر ایلسه
وبسنه شریك قوشمش اولور وبرحدیثنده دخی بیورمشدرکه بزدندکلدر
تطیر ایدن ویا ایتدیرن وفالجیلق ایدن ویا ایتدیرن وسحر ایدن ویا
ایتدیرن وبرکیمسه برفالجی یه واروب سوزنه ایناننسه حضرت رسول

اکرم علیه السلامه نازل اولانه کافر اولمشدر انتهی الحدیث (وآفات
بدندندر کشی بوینه ویابرعضونه آفاتدن حفظ ایچون تمایم ایدوب
بونجقلر آصمق بو دخی سحر مقوله سی اولمغله حرامدر واکر تأثیرنی
یالکز اندن اعتقاد ایدرسه کافردر حضرت رسول اکرم علیه الصلاة
والسلام * کشی بوینه دفع بلای مستقبل ایچون بونجقلر آصوب
وافسون ایدوب وبرایلکك اوزرینه نیرنجات اوقیق شرکدر وبوینه
آصه‌نك الله تعالی امرینی اتمام ایتمز * دیو بیورمشدر کذلك کوزدکمك
ایچون کوز بونجغی آصه‌نك الله تعالی مرادینی تحصیل ایتمز بیورمشدر
وحضرت عایشه رضی الله عنها دیمشدرکه رسول الله علیه السلامك
منع ایتدیکی تمیمه اولدرکه بلا نازل اولمدین باغلانه امابلا نازل
اولدقدنصکره باغلنسه قایرمز بلای موجودی دفع ایچون کذلك
کشینك دفع بلا ایچون بوینه بعض آیات کریمه وادعیهٔ مجربه آصوب
وپازوسنه بند ایتمه‌سی لابأسدر (وتاتارخانیه‌ده ذکر اولندیغی اوزره
جماع ایتدکده وخلایه داخل اولدقده چوزمسی لازمدر وبعض علما
برشی ایله مستور اولیجق ذکر اولنان وقتلرده چیقارلمه سی جائزدر لکن
اولی سی چقارمقدر دیمشلر اما ضایع اولمق واونتمق خوفی اولنجه چقارممق
کرك اما اول کلمات متروکه‌که یازرلر ومعناسی بلنمز آهیا شراهیا
مقوله سی واسماء اصحاب کهف دیو یازیلان اکثری خطادر معناسی
بلنمیان اسمانی جدا یازمیه‌لر احتمالدرکه کفرشیئی یزالر * وننزل من القرآن
ماهو شفاء ورحمة * بیورلمش غیری قومك اسماسندن وکتابلرندن دوا
وشفا اومق غلطدن ناشیدر زیرا بالفرض توریة وزبوردن اولدیغی
صحیح دخی اولورایسه اما احکامی منسوخ اولدیغی کبی کتابت
وقراءتلری دخی منسوخ اولمشدر (وآفات بدندندر قولنده ویابرغیری
اعضاسنده مرکبله طولدوروب ایکنه ایله درتمك که اکا وشم دیرلر
رسول الله علیه الصلاة والسلام اویله ایدنلره لعنت ایلمشدر کذلك
بوزندن قیل یولان ودیشلرینی اکه‌لیان خاتونلره لعنت ایلمشدر وایلك
صاچندن عاریت صاچ اوره‌نه واوردورنه وحله ایده‌نه وایتدیره‌نه

وصقالندن علی وجه التزین بیاض قیلی یولانه لعنت ایلمشدر و برحدیثده
بیورمشدر که مسلمك نوریدر انی نتف ایلمك مگر که بو وقت بعض علتله
بر بر ظهور ایده اول زمانده یولار ایسه قارمز دیمشلر کذلك صقالن
سیاهله بو یامق منهیدر حنا ایله اولورسه ضرر و یرمز (وآفات بدندندر
کشی بیغنی طوداغن اورته جك مرتبه اوزادوب قرقامق زیرا پیغمبر
آخر زمان علیه صلوات الرحمن انك حقنده * بیغن اوزادوب الميان
شفاعتمزه مستحق دکلدر * دیو بیورمشدر وافضل اولان قص شاربده
قاش کبی قیلقدر وطوداق کنارلری تطهیر اولنمقدر وصقالن تراش
ایتمك و برقبضه سندن آز قیوب کسمك خطا اولدیغی بیان اولندی
و ینه رسول الله علیه السلام اصحاب کزینه * بیغکزی قص ایتمکده
مبالغه ایدك وصقالکزی حالی اوزره قویك * دیو بیورمشدر و برروایتده
رسول الله علیه الصلاة والسلام لحیهٔ شریفلرینی طول وعرضندن
آلدقلری ثابتدر وکشینك پرچم قومسی وعورتك باشنك جمله سنی
ویا بعضنی تراش ایتدیرمسی کذلك حدیث شریفله نهی اولنمشدر
حتی صبینك باشنده دخی پرچم قومدیغی نهی بیورمشلردر (وآفات بدندندر
تازه خاتونك مجرد تزین وتفرج ایچون آته بنمسی حقنده حضرت
حبیب الله علیه الصلاة والسلام اصحابنه خطابا حدیثنده * آخر
زمانده امتمدن برازخاتونلر کلور که ارلر کبی آتلره بنرلر و براز آدملرور که
کندیلری مسجد قپولرینه اینرلر و برازخاتونلر کلور که اینجه لباسله عریان
کیلوردر و باشلرنده آرق دوه اورکچلری کبی سوری و یوکسك تاقیه لری
واردر بو ایکی قسم خاتونلره لعنت ایلیك زیرا انلر ملعونه لردر * دیو
بیورمشلردر اما آته بنن خاتون عجوز اولسه یاخود تازه اولوب ولکن
اریله برعذر ایچون اولسه جائزدر مثلا غزا ایچون ویاحج وعمره ایچون
بنرایسه لابأسدر تاتارخانیه دن منقولدر (وآفات بدندندر کشی
تأهل ایتدیکنده احباء واصدقاسنی سنت اوزره ضیافت ایچون طعام
بشیرمکی ترك ایتمك کبی حدیث صحیحده کلمشدر که یا عبد الرحمن بن
عوف رضی الله عنه تزوج ایتدکده برشاة ایله ده اولور ایسه ولیمه ایله

دیو امر بیورمشلردر ایمدی سنتی ترك ایتمك مکروهدر شرعا وعادتا
ملامت اولنور (وآفات بدندندر ات رایحه سی واکا بکزر رایحه الده
وار ایکن کیجه ایله یاتوب ایومق اکا بناء رسول الله علیه الصلاة والسلام
* شیطان ایزلیجی و یلایجی کلب مقوله سیدر ایمدی اندن حذر ایلیك
الکرده ات و بالق رایحه سی وار ایکن یومادن کیجه ایله یاتوب او یوماك
شاید بهق و برص کبی برمرضه مبتلا اوله سز صکره غیری کیمسه یی لوم
ایتمیوب مبتلا اولان کندی نفسنی لوم ایلسون * دیو بیورمشدر
(وآفات بدندندر عذر یوغیکن کشی یوزی قوین یاتمقدر که رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم ابوذری یوزی قوین یاتور ایکن راست
کلدکلرنده مبارك ایاغیله اوروب * قالق یا جنیدب بو بر یاتشدر که
الله تعالی حضرتلری انی سومز مبغوضیدر واهل جهنم یاتمسیدر *
دیو بیورمشلردر و جنیدب جندبك تصغیریدر که ابوذرك نامیدر رضی
الله عنه (وآفات بدندندر قورقولغی اولمیان واکسز دوشمك احتمالی
اولان طامك اوستنده یاتمق بونك حقنده حضرت پیغمبر آخر زمان
علیه صلوات الرحمن * بو کونه طامك اوزرنده یاتوب اویویان عصمتی
ازاله ایتمش اولور و برروایتده دمی هدردر * دیو بیورمشدر (وآفات
بدندندر کشی سفر ایتدکده مجرد لهو ایچون کلب ویا جرس که قترلر
بوینه باغلرلر یانجه کتورمك مذکور علت ایچون اولور ایسه انلرك
حقنده رسول الله علیه الصلاة والسلام بیورمشدر که * ملائکه اول
مسافرلره رفیق اولماز کلب اولدیغیچون وجرس شیطان مزامیرندن
اولمغله شیطان رفیق اولور بیان ایتمشدر اما کلب اگر صید ایچون
ویا حفظ دابه ایچون اولور ایسه وجرس دخی نشاط دابه کبی اعراض
صحیحه ایچون اولور ایسه لابأسدر (وآفات بدندندر عورتك اری
ویا اوغلی ویا قرنداشی ویا بر محرمی یوغیکن اوچ کونلك یوله سفر
ایتمسی حرامدر زیرا حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلمدن
برروایتده کلمشدرکه * عورتك اری ویا غیر محرمی یوغیکن اوچ
کونلك یوله کتمسی حلال دکلدر و برروایتده ایکی کونلك و برروایتده

برکونلك کلمشدر پس بزم مذهبمزده اوچ کونلك اولنجه بالاتفاق
حرامدر برکون ویاایکی کونلك روایتلرنده اختلاف واردر اما کراهت
تحریمیدن بریسی خالی دکلدر (وآفات بدندندر آنه بنوب بریرده طول
ودراز طوروب اندن اینمامك بونك حقنده حضرت سرور انبیا علیه
الصلاة والسلام نهی ایدوب * لاتتخذوا ظهور دوابکم کراسی *
بیورمشدر یعنی طوارلریکزك ارقه‌لرینی کرسیلر اتخاذ ایتمك مکرکه
سوار اولان آدم خسته ویاپیر ویاناقادر اولوب اینمکده وبنمکده عمل
کثیره احتیاجی اوله ویاسرکش اولوب قاچمق احتمالی اوله اول وقتلرده
نمازین دخی آت اوزرنده قیلمغه رخصت ویرمشلردر معاون بولنمادیغی
صورتلرده (وآفات مذکوره دندر بر یاایکی کشینك اوچ کونلك یوله سفر
ایتمسی عذر یوغیکن و بونك حقنده رسول اکرم علیه الصلاة والسلام
* اکر بووحدتده نه آفت اولدیغنی ناس بله‌لردی کیجه ایله بر آتلی یالکز
یوریمزدی * بیورمشدر وبرحدیثنده دخی شیطان بروایکی آدمه قصد
ایدر اما اوچ اولسه قصد ایتمز واکر رفقا بولنمیوب یاخود بررفیق
بولنمیوب وبحسب الشرع سفر ظهور اینسه عذردر ومحذور تحتنده
داخل دکلدر واوچ کونلك اولمدقده یالکز کیتمك ممنوع دکلدر (وآفات
مرقومه دندر سفر ایدنلر ایچلرندن برینی باش وبوغ ایتملری حتی سفر
ایدن اوچ نفر ویازیاده اولنجه ایچلرندن برینی امیر ایتمکه طرف شریعتدن
مأمورلردر (وآفات مذکوره دندر برکشی صوغان وسارمساق کبی
بدرایحه‌لی شیئی یدکده اغزینك رایحه‌سیله مسجده وجماعته وارمسی
بودخی مکروه ومنهیدر زیرا پیغمبر علیه الصلاة والسلام بیورمشدرکه
* برکیمسه صوغان وباسارمساق یسه مسجدیمزدن آیرلسون واونده
اوتورسون وبرروایتده کراث وترب کلمشدر کراث پراسه دیدکلریدر
(وآفات مذکوره دن بری ترك صلات ایتمکدر بالقصد عذر شرعیسی
یوغیکن وبوکناه کبائرك اعظمیدر امام منذری رحمه الله دیرکه صحابه‌دن
عمر بن الخطاب وابن مسعود وابن عباس ومعاذ بن جبل وجابر بن
عبدالله وابوالدردا رضی الله عنهم اجمعین ومجتهدیندن احمد بن حنبل

وغیریلری عمدا ترك صلات کفر اولدیغنه ذاهب اولمشلردر (وآفات
مذکوره دندر برکشی فرض اولان ابدستی وغسلی ترك ایلمك کذلك جماعتی
ترك ایلمك زیرا امام اعظم قتنده قول اقوادہ واجبدر وامام منذری
دیمشدرکه صحابهٔ کباردن ابن مسعود وابوموسی الاشعری کبی برجماعت
وتابعیندن احمد بن حنبل وعطا وابوثوری جماعتك فرض اولمسنه
ذاهب اولمشلردر (وآفات مذکوره دندر تعدیل ارکانی وتسویهٔ
صفوفی وموافقت امامی ترك ایتمك وهرسنت مؤکده‌یی ترك ایلمك
ورمضان شریفك اون آخرکی کونلرینی اعتکاف ایتمك وتراویحی
قیلامق وانده جماعتی ترك ایتمك زیرا کفایت اوزره سنتدر وجملهٔ
تراویحده ختم قرآنی ترك ایتمك وهر کراهت تحریمیله اولان مکروهی
اشلمك آفاتدندر عقابه مستحق اولنور کذلك بلاعذر جمعه‌یی ترك ایتمك
وزکوتی ترك ایتمك حالبوکه بودخی کناه کبائردندر وبلاعذر صوم
رمضانی ترك ایتمك (وآفات مذکوره دندر کفارتی وقضائی ونذر ایلدیکی
عمل صالحی ترك ایلمك وغنی کیمسه صدقهٔ فطری وقربانی ترك ایلمك
زیرا بونلر واجبلردر (وآفات بدندندر حج فرضی ترك ایلمك حضرت
رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر برکیمسه که کندینی
بیت اللهه اولاشدیراجق زاد وراحله‌یه قادر اولسه وحج ایلمسه دیلرسه
یهودی‌لین اولسون دیلرسه نصرانی‌لین اولسون دیو تغلیظا امتنی
قورقودوب بیورمشلردر واکر فرضیتنی انکار ایدوب کتمسه حقیقتده
دینی تبدیل ایتمش اولور (وآفاتدن بری غزایی ترك ایتمکدر اکر نفیر
عام اولورسه فرض عیندر واکر اولمزسه فرض کفایه در کفار ایله
جنکدن قاچمق کفار مسلمینك ضعفی اولمدقده یعنی باشه باش اولنجه
قاچمق حرامدر کافر ایکی اولنجه حرام دکلدر حضرت سرور انبیا
علیه صلوات الرحمن بیورمشدر یدی هلاك ایدیجی شیدن اجتناب
ایلیك بری الله تعالی‌یه شرکدن ایکنجی سحردن اوچنجی بغیر حق قتل
نفس ایتمدن دردنجی ربا خورلقدن بشنجی یتیم مالین یمدن التنجی
جنك کوننده قاچمدن یدنجی پاکیزه مؤمنلری قذف ایتمدن (وآفات

مذكورەدن برى عينه دركه تركيده اكا مارده تعبير ايدرلر واقعا عاقبتنده مار ويرنجى برمعامله دركه بركيمسه كلوب بيك اقچه قرض حسن استسه نفسك ثواب باقى يه راضى اولميوب نفع فانى يه الدانوب بيك اقچه يانجه بشيوز اقچەلق برمتاعى دخى بيك اقچه يه صاتوب مستقرضك اوزرينه ايكى بيك اقچه قرض يازه سن عينه مارده بوكا ديرلر حضرت رسول عليه السلام بوخصوصده تنبيه ايدوب بيورمشدر عينه ايله بازار ايتمكه باشلديغكده واكنجيلكه راضى اولوب صغرقويرقلرينه ياپشوب غزايى ترك ايتديككزده الله تعالى سزك اوزريكزه ذلت وخورلق مسلط ايدوب طريق حقه رجوع ايدنجه سزدن ذاتى ايندرمسه كركدر وفقها ديمشلردر (اياكم والعينة فانهـا لعينة) يعنى عينەدن صاقنك زيرا لعينه در للودادى المرحوم (بيت)

عينه اولدى چون لعينه هم براسمى مارده

طكمى عين مارا اولورسه اسينه اول نارده

وصاحب هدايه كراهتيله تصريح ايلمشدر وبالجمله احترازى لازمدر وآفات مذكورەدن برى قرآن عظيمى اوكرندكدنصكره اونوتمق وكوزى باقوب اوقو يامق خطادر سرورانبيا عليه صلوات الرحمن بيورمشدر بكا امتمك جميعا اجر وعوضلرى عرض اولندى حتى مسجددن چيقاردقلرى چورچوبك اجرلرينه وارنجه وامتمك كناهلرى دخى عرض اولور پس اندن اولو كناه كورمدم كه برآدم قرآن عظيمدن برآيت ويابرسوره اوكرنه وانى اونوده (وآفات مذكوره دندر شهره صاتلمق ايچون كلان شيئى قارشولايوب المق وكويلى كتورديكى شيئى شهرلى وكالة اوتوروب صاتمق وكيمسەنك بازارى اوزرينه كلمك وبازارلشمق وبركيمسەنك خاتون استمەسى اوزرينه كلوب استمك اولكى ديليەنك رضاسى يوغيكن ومحتكرلك ايلمك وايكى صغير مملوك ماينينى آيرمق ياخود صغيرله كبير ماينينى آيرمق ماينلرنده قرابت محرميت واريكن (كذلك آفات مذكوره دندر غنى آدم دينى تأخير ايتمسى بوخصوصده حضرت پيغمبر عليه الصلاة والسلام

دينه قدرتى اولوب ادا ايتمك ظلمدر ديو بيورمشدر وهبه دن رجوع ايلمك كذلك منهيدر تكيم رسول الله عليه السلام* هبه سندن رجوع ايدن كيمسەيى قيئنى دنوب يين كلبه تشبيه ايتمشدر* كذلك آفات مذكورەدندر صيد ايچون وحراست حيوان وخرسزلر خوفى مقولەسى ايچون غرض صحيح ايله دكل ايكن كلب بسلمك بونك حقنده سرور كائنات عليه افضل الصلوات* بركيمسه كلب بسلسه صيد وحيوان ايچون دكل ايكن هركون عملندن ايكى قيراط اكسيلوركه هرقيراطى احد طاغى قدردر* بيورمشدر واكرصاحبى كلبى صوقاغه صاليويروب قوكشيلرينى تعجيز ايدرايسه اول قوكشيلرينه انى منع ايتدرمك واردر واكر ابا ايدرايسه حاكمه كتورەلر ومنع اولنه كذلك برآدمك طاوقلرى وبوزاغى مقولەسى حيوانى تعجيز ايلسه حاكمه كتوروب منع ايتدرمك واردر (وآفات مرقومەدندر قبورده شمع وقنديل ياقمق زيرا اسراف وبدعت وضلالتدر (وينه آفاتدندر قبورده مساجد اتخاذ ايدوب تربەلرى مسجد ايدنمك وبونك حقنده دخى رسول اكرم عليه الصلاة والسلام قبورى مسجد اتخاذ ايدنلره وچراغ ياقنلره لعنت ايتمشدر (وآفات مذكورەدندر نماز قيليان عورتى طوتمق برمانع قوى يوغيسه (خلاصەده ديمشدركه برآدمك عورتى اولوب نمازين قلمازايسه تطليق ايلسون (شيخ ابوحفص كبير ديمشدركه حضورحقه وارديغمده نكاحى بورجى بوينمده اولمق يكدر نماز قليان عورتله حضور حقه وارمقدن (وآفات مذكوره دندر حفظنى قصد ايتمكسزين كتب شريعتى بصديق ايدينوب اوزرينه يانمق (خلاصه ده ديمشدركه بركيمسه ايچنده اخبار نبى اولان كاغدلرى باشى التنه بصديق ايلسه اكرحفظنى قصد ايدر ايسه مكروه دكلدر قصد ايتمز ايسه مكروهدر (ومحيطده دخى ديمشدر برآدمك چوال ايچنده قرآندن برشيئله سكه لنمش اقچەسى اولسه وياكتب فقه ويا تفسير ويا مصحف اولسه اول چوال اوزرنده اوتورسه ويا اويوسه اكرقصدى انى حفظ ايتمك ايسه قابرمز وبونك جنسى سابقده كچدى واكر اسم اللهى بركاغد اوزرينه يازوب دوشمه

التنه قوسه واوزرنده اوتورسه مكروه دكلدر دينلمشدر تكيم بر بيت
ايچنده آيات اللهدن برشى اولوب فوقانيسنده اوتوران قايرمز واكر
مصحف ويا كتب شريعتى دابه اوزرنده چواله قوسه وصاحبى چوال
اوزرينه بنسه مكروه دكلدر (وآفات مذكوره دندر اسم الله اولان
كاغدك اوزرينه برشى قومق كرك كتابت ظاهرنده اولسون اسنز
باطننده اولسون بس برابردر اما كيسه كه اوزرنده اسم الله يازلمش اوله
بونك خلافنجه در زيرا كيسه تعظيم اولنور كاغد ايسه خور طوتلور
كذلك بردوشمه ويا سجاده اولسه كه اوزرنده الملك لله يازلمش دوشمسى
واوزرنده اوتورمسى واستعمالى مكروهدر حتى حروفدن بعض حرف
قطع اولنوب ياخود بعض حرفى كيدرلسه وكلمه متصل قالمسه بنه
كراهت زائل اولمز وسفره وابريق وبرداق بوحكمده دركه اوزرنده
بيت يا مصراع ويا كلمه ويا حرف يازلمش اوله (وآفات مذكوره دندر
بيننده چنكيلر طوتمسى اكر استعمال ايتمزسه ده طوتمسى كناهدر آلات
لهودخى بويلجه در زيرا عادتا لهو ايچون طوتلور (وآفات مرقومه دندر
مسجدده سائله تصدق ايلمك مكركه محتاج اوله وناسك يوللرينى
چكنميه ومصلى اوكندن كچميه بو تقديرجه قول مختار اوزره قايرمز
كذلك مسرف اولانه ياخود معصيتده صرف ايده نه تصدق ايتمك
مكروهدر (وآفات مذكوره دندر غلطله آلديغى بدله انتفاع ايتمك
كرك صاحبى بلسين كرك بلمسين زيرا لقطه كبى اولور پس غنى ايسه
انكله انتفاع حرام اولور مكركه برفقيره تصدق ايدوب بنه كنديسنه
باغشلاده واكر فقير ايسه بعد التعريف قوللا نديره مثلا برآدم كندى
پابوجين بولميوب ويا كسوه سين بولميوب اكا بدل غيريسين بولوب كيسه
بيان اولنديغى وجهله عمل ايتمك كرك (وآفات مرقومه دندر بر كيمسه
كرهله صاتلنى ياخود والى خوفندن راضى اولمديغى نرخله صاتسه
آلمسى وانكله انتفاع ايتمسى حلال دكلدر وبو مقوله يرده حيلهٔ شرعيه
بودركه بايعه ديه كه بندن خوف ايتمه بن سنك ضرريكه قائل دكلم
نه ايله سن راضى ايسك اول بهايى بن ويريرم ديو بايعله رضالشهقدر

خلاصه ده وغيريده بويله در (آفات مرقومه دندر صدقه بذانه وكيل
اولان كيمسه صدقه دن كندى نفسنه آلمق موكلك اذنى يوغيكن
بودخى جائز دكلدر (وآفات بدندندر كندى نفسندن دفع غرقه قادر
اولميان كيمسه بلاضرورة كمى ايله بحره كيرمك جائز دكلدر (ذخيره ده
ديمشدركه بر كيمسه تجارت ايچون ياخود غيرى ايچون كمى يه بنمك
استسه اكر شو حالده اولسه كه كمى غرق اولسه كندى نفسندن
يوزمكله ياخود غيرى حال ايله غرقى منع ايده بلور ايسه كمى يه بنمك
اكا حلالدر اما دفع غرقه قدرتى يوغيسه حلال دكلدر وحديث
شريفده كلمشدركه * بحره بنمز الاحج ايچون ياخود غزا ايچون * ديو
بيورلمشدر واندندر بقاله برمقدار اقچه قرض ويروب لوازم بيته برمقدار
تدريجله اندن المق بودخى مكروهدر خوف طريقندن ناشى آخره
برمقدار مال قرض ويرديكى كبى تا كه يتوررسه تضمين ايتديره اما
لايق اولان بودركه بقاله امانت طريقيله ويروب برر مقدار كيرو يه اله
تا كه ضايع اولورسه بقاله ضمان لازم كلميه وآفات بدندندر بلبل وقرى
مقوله سنى قفسده حبس ايلمك تاتار خانيه ده ذكر اولنديغى اوزره
جائز دكلدر لكن دجاجه وبط مقوله سنى سمرتمك ايچون وشهباز وباز
مقوله سنى صيد اوكرتمك ايچون جائزدر وافاتندندركشى قرآن عظيم
اوقوركن اشرافدن برى كلدكده قيام ايتمك بودخى جائز دكلدر
مكر كلان عالم ويا استادى ويا پدرى اوله اول زمان قالقارسه لابأسدر
وافاتندندر كشينك اول نهار وآخر نهارده وعشائين بيننده بلاضرورة
اويومه سى مكروهدر ومستحب اولان قيلوله دركه نصف نهارده
اويومغه ديرلر (وشيخ شعراوى رحمه الله ديمشدر كه سيد على خواص
تنبيه ايدرديكه اوقات منهيه ده اويومه دن اجتناب ايليك برى صباح
نمازنده كونش طوغنجه وبرى صلاة عصردن اخشامه وارنجه
بر كيمسه كه بو وقتلرده اويوسه تحقيق نفسنى هلاك ه وطبعنى فساده
براقش اولور واولور كه عقلى كيدوب جاموس وبقر كبى ادراكدن
بعيد قالور (وشيخ افضل الدين ديمشدر بو وقتلردن غيرى اوقاتده دخى

چوق اویومه‌دن اجتناب ایلیك زیرا غفلت ونسیان كتورر و بالغم
وسوداپی چوغالدر ومعده‌یی ضعیف واغزی قوقودر وكوز ضعفنی
ویروب كوزه پرده اندیرر وجماعه ضعف كتورر وحاصل اولان اولاد
مرضلی اولور اما اول ایكی وقتده اولان نومك ضررینك وصفنه
قادر دكلم عقل ونفسده وصفات انسانیده ویردیكی مفسده‌لری تقریره
كلمز ایمدی كوندزده اویومق بلاحاجة مضردر الا یاز كونلرنده كلجك
كیجه‌نك احیاسنه امداد ایچون قیلوله مستحبدر (وآفات بدندندر
كشبنك رأس وعانه‌یی وقص اظفار وشاربی وقولتوق قیلن
كیدرمه‌سنی ترك ایلمك وافضل اولان بومذكوراتی هرهفته ایتمسی
وحد اربعین تأخیرینك غایتیدر وماوراسنه تأخیرایدن وعیده مستحق
اولور وكشی بورنی ایچنده اولان قیللری یولمق آكله مرضی كتورر
اول سببدن قرقمق لازم ایدیكنی امام زاهدی قنیه‌ده ذكر ایتمشدر
(منیری مرحوم بو محلده دیركه مصنف مرحوم قهوه ایله دخان
آفتنی بو محلده ذكر ایلمش كندی زماننده شایع اولمدیغندن اوتوری
اما قهوه اصلنده مباح ایسه ده غیریسنه مجاورتله ممنوع وآفتدر
مثلا فساقك قهوه خانه‌ده جمع اولملری وانواع ملاهی یه ومساوی یه
دوشملرینه باعثدر اما كندی خلوت خانه‌لرنده دفع نوم ایچون ویاهضم
طعام ایچون ویابحسب العاده توقیر مهمان ایچون ودفع كسل ایچون
اولنجه لابأسدر اما دخان ظن غالبده بودركه اشراط ساعتدن وعد
اولنان دخاندر احادیثده وصف اولندیغی اوزره فساق واهل نفاق
ما بینده قرق ییل مقداری شیوع بولدقده اصلیله ترك اولنماسنه
بیك اون سكز تاریخنده قبل سلطاندن فتوای شرعی وفرمان عالی ایله
تنبیه اولندی ولله درالساعی علی التنبیه فیه منیرینك ترجمهٔ كلامیدر
ایمدی بو صنفده دخی سكساندن متجاوز آفات ذكر اولنوب اگرچه
بعضیسی آفات سابقه‌یه داخل ایسه‌ده لكن زیاده شهرتندن وخلقك
انلری معتاد ایلدیكندن اوتوری ذكر ایلدك ایمدی ای سالك بلمش
اولكه مجموع تقوی بوذكر اولنان آفاتدن اعضای سبعه‌یی وقلبكی

وجمیع بدنكی حفظ ایتمكله وتركی آفت اولانلری ترك ایتمكله حاصلدر
پس بونك جمله سندن مقصود تصحیح اعتقاد وعلم حال وتقوادر
زیرا بونلر جمیع لوازم انسانیهٔ جامعه دركه علم حال تصحیح اقوال
وافعالدن عبارتدر و بونلر عذاب الله دن وعتاب وسخطندن دنیاده
وقبرده وما بعدنده خلاص اولمغه ونجات بولمغه كافیدر و بو اوچدن
ماعداسی زیادهٔ درجاتدر اندنصكره بیلكه صحت اعتقاد علم حاله
داخلدر وعلم حال تقوایه داخلدر زیرا علم حال فرض عیندر
فرض عینك تركی حرامدركه اندن صیانت واجبدر ایمدی جمله سی
تقوایه داخل اولوب امر دینده كافی ووافی انجق تقوی اولدی زیرا
تقوی آخرتده ضرر ویره‌جك شیدن اجتناب اولدی حتی كراهت
تحریمی دخی اجتناب تحتنه داخل اولدی وآفاتدن معدود اولدی
ایمدی جمله‌دن مقصود تقوی اولدیغندن اوتوری كتاب الله ده وحدیث
رسول الله ده تقوی ایله فرمان ووصیت وانبیا واولیا وصالحین كلامنده
انكله پند ونصیحت چوق واقع اولمشدر ومذهبمزده ایكی دفعه
خطبه‌ده ذكر ایتمك سنتدر وشافعی مذهبنده فرض اولمشدر
ومشایخ سلفك اهتمام واجتهادی بو اولوب باخصوص حقوق عباد
وحقوق حیوانانده نه مرتبه اهتماملری اولدیغی بو حكایه دن فهم
اولنور بردفعه ابراهیم ادهم بر دابه كرالدی عمان نام بلده‌یه وارنجه
یولده كیدركن اتفاق الندن قامچیسی دوشمش دابه‌یی بر محله
بغلیوب كندیسی قامچیسنی المغه كیرو یایانجه دوندی دیدیلركه
طوارك باشنی چویروب طوارله كیدوب السه كرك اولمزمی ایدی ابراهیم
ادهم ایتدی بن بو دابه‌یی بركتمك ایچون كرالدم كیرویه دونمك
ایچون بارشمدم امام نخعی حضرتلرندن دخی بو منوال اوزره روایت
اولنور عبدالله بن مبارك شامده حدیث شریف یازارایكن قلمی شكست
اولوب عاریت بر قلم آلدی كتابتدن فارغ اولدقده قلمی اونودوب قلمدانه‌یه
قودی مرو نام شهره كلدیكنده قلمی كوروب بلدی وقلمی رد ایتمك ایچون
تكرار شام شریفه عزیمت ایلدی وبایزید بسطامی قدس سره

همدان شهرندن عصفر تخمنی صاتون آلوب بسطامه کلدیکنده تخم اراسنده قالمش ایکی قرنجه کوردی انلری وطنلرندن آیردیغنه دقت ایدوب انك اجلیچون تکرار همدانه کیدوب نمله لری وطنلرینه ایصال ایلدی وینه بردفعه بایزید صحراده ثوبنی غسل ایلمش رفیقی دیمشکه باغ دیواری اوزرینه قورتمق ایچون ثوبی قویالم بایزید دیواره رضاسز چوی قاقه دیمش رفیقی دیمشکه اغاج بوداقلرینه سره لم بایزید دیمشکه قورقرم بر بوداغی قرمسون رفیقی دیمشکه چمن اوزرینه دوشیه لم بایزید دیمشکه اولمز حیوانات علفدر بلکه انی حیوانات یمیه لر پس ثوبنی ارقه سنه قیوب برجانبنی بعده آخر جانبنی کونشه قارشو قورتمشدر وامام اعظمدن روایت اولنور که بورجلیسنك اغاجی کولکه سنده اوتورمیوب (کل قرض جر نفعا فهو ربا) خبرده کلمشدر دیو ربا اولمسندن صاقنوردی ومشایخك بعضیسی بریره کتمك ایچون بردابه کرالر پس برآدم اکابر مکتوب کتورمسنی تکلیف ایدرکه اول کیده جك یرده فلان کیمسه یه ویره سك دیو شیخ صبرایله کراجیدن اذن الایم زیرا بارشدیغمزده زیاده برشی کتوره جکم اکا مشم دیمشدر ایمدی نظر ایله بو ائمهٔ عظامك ومشایخ کرامك حالنه وبوزمانه مشایخنك مساهله ومسامحه سنه تا که انلرك زی وهیئتلرینه وتزیین کلام وحسن عباره لرینه الدانیه سك (شیخ شعراوی تنبیه المغتر ینده دیرکه سلف صالحین اخلاقندندر تقواده شدت دقتلری ومتقی اولدقلرینه دعوی ایتمه لری زیرا کاهی اولورکه الله تعالی عبدی مثقال ذرة ایله مؤاخذه ایلر اما بوزمانه ده بوغریبدر ناسك اکثریسی تقوی دعواسنده در وصباح واخشامده ربلرینه ذکرایله قانع اولمشلردر اما هیچ نفسلرینی اقوال وافعاللرنده وطعام وشراب ولباسلرنده محاسبه ایتمزلر بلکه نیجه سی صورت وعمامه ایله شیخدر اما افعال واقوالنده فسقه ومنافقیندن معدوددر حالبوکه عمر بن عبد العزیز دیمشدر برکیمسه مقام تقوایه واصل اولمز مادامکه دنیاده وآخرتده کندینی رسوای ایده جك قولنی وفعلنی ترك ایتمدکجه وینه دیمشدرکه تقوی صیام نهار وقیام لیالی ایله

دکلدر مابینلرنده شهواته مخالطه ایکن انجق تقوی الله تعالی حرام ایلدیکنی ترك وفرض ایلدیکنی ادادر بوندنصکره هرنه زیاده ایدرایسه نور علی نور خیر اوزرینه خیردر وینه دیمشدرکه متقی محتاجدرکه شریعتك کلیسنی عالم اوله واکر اولمزسه تقوادن چیقار خبری یوغیکن انتهی ایمدی معلوم اولدیکه تقوی علم شریعت اوزرینه موقوفدر ومقتضاسیله عمل بولنمغله تقوی حاصل اولور وشیخ شعراوی دیمشدرکه برکیمسه نك علمیله عملی اولسه اندن اولو کرامت ومکاشفه یه علامت استمك مبتدیلر وناقصلر واهل شك عادتیدر علم وعملدن اعظم واهل تقوادن اکرم نه وارکه طلب اولنه

اوچنجی باب

اول امور بیاننده درکه تقوایه نوع مشابهتی اولمغله فی زماننا بعض زاهدلر انلره دوشمکله تقوادن ظن ایدرلر حالبوکه برشی دکلدر بلکه بدعتدرکه صدر اولدنصکره ظهور ایدوب وسوسه دن وزهد بارددن معدود در اشباه ونظائرده زهد بارده صاحبنه تعذیر واردر دیو بیان ایلمشلردر وزهد بارد اکادیرلرکه مثلا برخرما کبی شیٔ حقیری تعریف ایلیوب صاحبن ارایه انتهی وبوامور مذکوره چوقدر ولکن اعظمی اوچدر وهربری برفصلده بیان اولنور ان شاء الله تعالی (فصل اول طهارت ونجاستده دقت بیاننده در *معلوم اوله که بوایکیسنده دقتدن مراد صویك چوق دوکلمسی وسنندن آشمسی ونجاستی تمامیله یومیوب ازاله ایتمسی وپاك اشیایی یومسی وماء طاهری نجس عد ایتمسی واستعمالندن صاقنمسی مجرد وهمله وتلاوت قرآنی ویاذکر وفکرینی بواشغالله ترك ایلمك واقع اولوب وبعض مکروهلره بوسببله ارتکاب واقع اولوب نمازینی وقت مکروهه تأخیر وکندینه مخصوص ایدوب غیری ابریقدن ابدست آلممق کبی وانك ابریغندن غیریسنی آلدرممق کبی وسجاده تخصیص ایدوب غیری کیمسه انده قلممق کبی وصویك وقابك ومکانك ولباسك ودشمه نك نجاستنه امارة ظاهره یوغیکن طهارتندن سؤال ایتمك کبی وبوکبی ورع بارد مقوله سی احوالك بیان ایتمك لازم کلدی ایمدی بوفصل درت نوع اولور پس اولکی نوعی طهارت

بیان طهارتده دقت ایتمه نك آفتی

خصوصنده دقتله تفتيش وتفحص بدعت اولوب حضرت پيغمبر عليه السلامدن وصحابه وتابعين وسلف صالحيندن واقع اولمديغى دقتى دقت ايتمكدن منع ايلدكاريدر و بودخى ايكى صنفله بيان اولنور صنف اول رسول الله عليه السلامدن واصحاب كزيندن بو خصوصده واقع اولان احوال بيانده در (ابوسعيد خدرى رضى الله عنه روايت ايدركه بردفعه سرور كائنات عليه افضل الصلوات نعلينله نماز قيلار ايكن نعلينى چقاروب صول طرفنه قودى اصحاب انى كورنجه جمله سى نعلينى چيقاروب براقدى رسول الله عليه السلام نمازى تمام ايتدكده سزه نه اولديكده نعلينكزى ايندرديكز ديديلركه يارسول الله سزى خلع ايتديككزى كوردك بز دخى چيقاردق حضرت رسول اكرم بيورديكه بكا جبرائيل كلوب خبر ويرديكه نعليمده نجاست واردر سزدن بريكزك نعلينده نجاست اولسه ترابه مسح ايلسون وانكله قيلسون و برروايتده تراب انك طهوريدر بيورمش كذلك برحديثده بيورمشكه يهوديلره مخالفت ايدك زيرا انلر پاپوچ ومستلريله قيلمازلر (وانس بن مالك ديمشدركه حضرت رسول عليه السلام نعلينله نمازقيلاردى وانس بن مالك رضى الله عنه روايت ايدركه والده سى مليكه نام خاتون برقايرديغى طعامه حضرت محمد صلى الله تعالى عليه وسلمى دعوت ايدوب جمال شريفيله فقيرخانه مزى مشرف ايلدكارنده بعد الطعام قالقك نماز قيلالم ديديلر بيتمزده قرارمش كهنه حصيرك اوزرنده طوروب جناب عزتلرى اماممز اولوب بن بريتيمله صف اولوب اردمزده عجوز طوروب ايكى ركعت نماز قيلدق ودونوب دولت خانه لرينه كيتديلر ديو نقل ايتمشدر و بريهودى خبز ولحمله حضرتى ضيافت وقوزيى زهرليان يهوديه نك طعامندن يديكى و برمشركه نك بارداغندن آبدست الديغى ثابت اولمشدر ايمدى بونلر برده دنيلدركه بويله يرده تردد وشكه دوشميوب سنت نبى يه اقتدا ايده يز كذلك وسوسه دفعيچون حديث شريفده بيورمشدر سزدن بريكزك خفكه بطننده برشى دويوب شكه دوشسه عجبا بندن برشى چيقديمى اوله ديو پس

اول كيمسه مسجددن چقمسون مادامكه برسس ويا ريح اشتمه ويرروايتده نمازيكرده بويله برشبهه عارض اولسه مادامكه صوت ويا ريح ظاهر اولميه نمازين قومسون ديو بيورمشدر و بردفعه جاريه حضرت عايشه رضى الله تعالى عنهايه هريسه طعامن كتوروب نماز قيلار بولدى پس حضرت عايشه انده قومه سين اشارت ايلدى پس نمازين تمام ايتدين برهره كلوب طعامدن يدى بعده عايشهٔ صديقه طعامه باشلوب هره يديكى محلدن يدى وديديكه هره نجسه دكلدر طوافيندندر حضرت رسولدن بويله ايشتمشم وحضرت رسول دخى هره نك فضلهٔ آبيله آبدست الورايدى ديمشدر وعبد الله بن مغفل رضى الله تعالى عنه بردفعه اوغلندن بو دعايى ايشتدى (اللهم انى اسئلك القصر الابيض عن يمين الجنة) پس باباسى ايتدى هى اوغل الله تعاليدن جنت استه وجهنمدن استعاذه ايله زيرا بن حضرت رسولدن ايشتمشم كه ديمشدر يقين زمانده بو امتدن برقوم اولسه كركدر پاكلقده ودعاده حدندن تجاوز ايدرلر امام غزالى احياء علومده ديمشدر اولكيلرك جميع همتى قلوبى تطهيرده اولوب ظاهرينى تساهل اوزره ايديلر حتى عمر فاروق رضى الله تعالى عنه حضرتلرينك علو منصبى وشان عظمى وار ايكن ينه برنصرانيه نك دستى سندن آبدست المشدر وابوهريره رضى الله تعالى عنه واصحاب صفه دن غيريلر دخى ديمشدركه بريان يدكدنصكره نمازه طورمق اقتضا ايدر ايدى واللريمزى صو ايله يومايوب چاقل ايچنده صوقوب پارمقلريمزى طپراق ايله اوواردق وتكبير ايدوب نمازه طورردق واصحاب صفه بالكز طاشله استنجا ايدرلردى وحضرت عمر رضى الله تعالى عنه دير ايديكه بز حضرت رسول اكرم زماننده اشنان وصابون نه اولديغن بيلمز ايدك منديللريمز اياغمز طبانى ايدى ايمدى بو آثار واخبار دلالت ايدركه طهارنده دقت سنت نبوى دكلدر اصحاب كرام رضى الله تعالى عنهم صوقاقلرده يالن اياق كزوب آلودهٔ طين وغبار اولوب مسجدلرنده قورى ير اوزرنده نماز قيلوب كندم وشعير دوكدكلرنده اوزرلرينه

دابه‌لر بول ایدرکن ینه هر برینك دقیقندن یوب وفرس وابلك عرقندن
احترازایتمیوب ودقایق نجاساتدن سؤال ایتمك برندن واقع اولمامش ایکن
الآن نوبت برطائفه یه کلدیکه ماشطه عروسی تزیین ایدرکبی ظاهرلرینی
بزه‌یوب و باطنلرینی کبر وعجب وریا ونفاق خباثتیله طولدیروب بواوضاعی
منکر دخی کورمیوب بورعونتی نظافت و پاکلك تسمیه ایدوب
مبنای دین در دیرلر وصحابه نك بو اوضاعنی رذالت کوررلر حتی ادنا
پایه ده اولان کیمسه اکرساده جه حجرله استنجا ایلسه و یاخود قوری یر
اوزرنده یاخود سجاده سز مسجد حصیرلرنده نماز قیلسه و یاخود
بر عجوزك ابریغندن آبدست آلسه و یا بردلی طولی آدمك برداغندن صو
ایچسه قیامتی قوپاررلر ایدی واوزرینه انکار عظیم ایله انکار ایدوب
مرداردر دیو زمره‌لرندن چقاررلر ایدی و یله یه‌دن واختلاطدن
منع ایدرلر ایدی و بالجمله آیین سلفه نه مرتبه تغییر کلوب منکر معروف
ومعروف منکر اولمشدر دیو امام برکوی زمانه سی طورندن حکایه
ایتمشدر (و شیخ شعراوی بو معنا ده حدیث شریف نقل ایدر
(لاتقوم الساعة حتی تصیر البدعة سنة فاذا ترك البدعة یقول الناس
ترکت السنة) انتهی من التنبیه معناسی بودرکه قیامت قوپماز
مادامکه بدعت سنت اولمیه چونکه بر بدعت ترك اولنسه سنت ترك
اولندی دیرلر تنبیه المغترین ده مذکوردر و ینه دیمشدرکه سلف صالح
اصحابنی کتاب وسنته تقید و بدعتدن اجتنابله امر ایدرلر ایدی حتی
عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنهه واقع اولوردیکه بعض اموره عزم
ایدردی همان برشخص بونی حضرت رسول الله اشلمدی دینجه اندن
رجوع ایدردی پس بردفعه خلافتی زماننده قصد ایتدیکه ناسه
امرایلیه اوزرلرنده اولان لباسی اندیره‌لر خبرالدیغندنکه اول رنك لباس
عجوزه‌لرك بولیله بویانورایمش پس برشخص دیدیکه یاامیرالمؤمنین
حضرت رسول اکرم علیه الصلاة والسلام اونوع لباسی کیوب عصر
شریفنده دخی کیلدی کیمسه‌یی منع ایتمدی عمر فاروق قصدندن
رجوع ایدوب استغفار ایلدی کذلك امام زین العابدین سکلك نجاستدن

قالقوب لباسی اوزرینه قوندیغن کوریجك اوغلنه دیدیکه بزم ایچون
برثوب اتخاذایله که قضاء حاجت قتنده کیوب نمازه شروع ایتدیکمده
نزع ایده‌یم اوغلی دیدیکه ای پدر بلورسنکه حضرت رسولك لباسی
برایدی قدمکاهه کتدیکنده ونمازنده اندن غیری لباسی یوق ایدی
زین العابدین بو فعله عزمندن رجوع ایلیوب استغفار ایلدی
واکا دیدیلرکه نه ایشلمدك که استغفار ایدرسن دیدیکه اول فعله عزم
ایلدمکه انی سلف صالحین ایتمشلردر و بدعتده خیر یوقدر (وطریقتده
دخی بوقضیه مذکوردر ولکن زین العابدینك اوغلی وقعه صاحبی اولمق
اوزرینه‌در و بوجمله نك اصلی ومرجعی حضرت رسول اکرم علیه
السلامك (بعثت بالحنفیة السمحة السهلة ولم ابعث بالرهبانیة الصعبة)
قول شریفیدر دیمك اولورکه بن سهل وآسان طریق مستقیمله
کوندرلمشم زحمت و مشقتلی اولان طریق رهبانیتله کوندرلمشم
(ایکنجی صنف ائمهٔ حنفیه‌دن بوخصوصده وارد اولان اقوال بیانندهدر
خلاصه ده مذکوردرکه برآدم کندی نفسیچون مخصوصا برقاب طوتوب
اندن آبدست السه غیری کیمسه اندن آبدست المسه مکروهدر
وحوضده آبدست المق نهرده آبدست المقدن افضلدر کذلك بر کیمسه
حوضده آبدست المق استر اما قورقارکه انده نجاست اوله دیو ولکن
یقینله بلمز انك اوزرینه اول صویك کیفیتندن صورمق یوقدر همان
آبدست المق کرك نجاستنی علی التحقیق بلدکجه کذلك برهمانه طعام
کتورسه‌لر اکا صورمق یوقدر بوطعام نره‌دندر غصبدنمی سرقه‌دنمی
کذلك اول قیودنکه بارداقلری اطراف بیته قونوب اندن صو ایچیلور
اولسه آبدست المق وایچمك واردر مادامکه نجس اولدیغن بلمیه کذلك
قار صویی اریدکده نجسلی یوللرده اقسه اکر قار یشوب نجاست
شومرتبه غالب اولدیسه‌که اصلا اونك اثری کورنمز اول صودن آبدست
المق جائزدر کذلك لباسك برطرفی مردار اولوب صاحبی قنغی طرفی
مردار اولدیغن اونودوب کیف ما اتفق تحری یسز لباسك برطرفنی یوسه
طهارتنه حکم اولنور قول مختارده کذلك برآدم یاش ایاغیله نجسلی یر

ويا دوشمه اوزرنده يوريسه اكر بونلر قورى اولوب كزن آدم دخى
طورمدين كچرسه اياغى مردار اولماز اما بو ايكيسى ياش اولوب اياق
قورى اولورسه و ياشلق اثرى قدمده ظهور ايدرسه مرداردر وفتاواى
قاضيخانده مذكوردر اكر كلب حصير مسجده ياتوب اويوسه اكر كلب
قورى ايسه مردار اولماز واكر كلب ياش اولوب لكن حصيرده
اثر نجاست ظهور ايلمسه كذلك مردار اولماز واكر قيون ويا دوه قفنده
شعير بولنسه اوج كره يونوب اكل اولنه اما صغر ترسنده اولسه يمز
ديمش وفتاواى كبريده فرق ايلمش اكر ششمدى ايسه مطلق يونور
قفنى حيوانك ترسنده بولنور ايسه واكر ششدى ايسه يمز ديمشدر
وبر خفك ايچريسى بزايله قابلى اولوب بعض يرتقلرندن مردار صو
كيرسه پس اول خفى صو ايله يويوب اليله اوغسه واوج كره
ايچروسنه دخى صوقيوب دوكسه اول ادك پاك اولور زيرا مرتبهٔ ممكنه
ايتدى واكر مردار طپراقدن بارداق ياپسه لر و پشورسه لر پاك اولور
واكر بر آدم اياغن يويوب پاپوجسز مردار ير اوزرنده يوريسه
وبر يوزى اياغى ياشلغندن اصلانوب قرارسه لكن يرك ياشلغى اثرى
اياغنده ظاهر اولمسه ونماز قيلسه نمازى جائزدر وبر آدم طهارت
لنوركن صو اياغنده مستى اوزرينه اقسه اكر مست ايچنه كيرمديسه
قايرمز وطهارتنه تبعا مستى دخى پاك اولور واكر فاره قفنى بغدايه دوشوب
اوكنسه انك دقيقن يمك قايرمز مكر كه چوغ اولوب اونده و يا طعمنده
تغير بولنه كذلك بر اتمكك ايچنده فاره قفنى بولنسه اكر ازلميوب حالى
اوزره ايسه قفنى براغوب خبزى اكل ايليه واكر ريت خلانك ذبابى
لباس اوزرينه قونسه لر مردار ايتمزلر مكر كه فتى چوق غلبه ايدوب
اثر نجاست ظاهر اوله اكر ارض نجسه اولوب پاپوجلرينى چيقارمسه
واوزرنده طوروب نماز قيلسه جائزدر اما پاپوجك التى واوستى پاك
اولورسه چيقارمق حاجت دكلدر واكر رطبانى نجس اولور ايسه
چيقاروب اوزرينه طوره ايكى قات ثوب منزله سنده اولور (وتاتار
خانيه ده ديمشدر نعلينده يعنى پاپوج ايله نماز قلمق يالين اياق قلمقدن

افضلدر

افضلدر يهوده مخالفتدن اوتورى وبو جنازه نمازنده اولمق كرك اكر
بر كمسه بر مسلمدن بر ثوب ويا بر دوشمه آلسه انك اوزرنده نماز قلمق صحيحدر
اكر بايعى شارب خمر ايسه ده (منتقى نام كتابده مذكوردر كه امام محمددن
سؤال اولندى آبدسته يقينى اولوب بوزلديغى خاطرلميان حقنده اكر
بر آدم ابدستى اولان كمسه يه ديسه كه سن فلان يرده بول ايتدك اول آدم
شك ايلسه وبن اندن صكره شوقدر وقت نماز قيلدم ديسه امام محمد
جوابنده ديديكه ايكى شاهد عادل بول ايتديكنه شهادت ايدر ايسه
قيلديغى نمازلرينى قضا ايتسون برشاهد عادل ايله قضا ايتمسون كذلك
امالى نام كتابده امام محمددن مرويدر آبدستى اولان كمسه نك قلبنه
شويله دوشديكه آبدستى صينمشدر ورأى غالبى بونك اوزرينه اولسه
افضل اولان ابدستى دوندرمكدر واكر وضوء اول ايله قيلار ايسه بزم
مذهبمزده رخصت واردر كذلك بر آدم قابنده يا لباسنده يا بدننده شك
ايلسه نجاست اصابت ايتديكنه ويا ايتمديكنه ايمدى پاكلغنه حكم
اولنور مادامكه على التحقيق نجاستى بلنميه پيكارلر وحوضلر كه اندن
صغار وكبار مسلمين وكفار صو چقاررلر بو حكمده در كذلك ياغ و پينر
وسائر طعاملر كه انى اهل شرك و بطالات ياپارلر كذلك اول ثياب كه انى
اهل شرك ويا اهل اسلامدن جهله طوقورلر كذلك يوللر اوزرنده
دوزيلان بركه لر دخى مصلقلر كه انلره نجاست اصابتى توهم اولنور
جمله سنك طهارتنه حكم اولنور مادامكه على التحقيق مردار اولديغى
بلنميه كذلك اول ياغمور صولر يكه صوقاقلرده نجسلى يوللر ايله اقار
وصويى اولميان دره ايله سوزيلوب كيدر نجاستك لونى كورنميه
اندن ابدست آلمق واردر نجاستنه حكم اولنمز كذلك بر پاپوج
ويا اوغلنجقلر اوينادیغى طوب پيكاره دوشسه انك نجاستنه حكم اولنمز
كذلك چويد ايله و چراق ياغيله بويانان لباسك مردارلغنه حكم
اولنمز زيرا اصل بونلرده طهارتدر مادامكه نجاستلكنه يقين بولنميه
واكر صابون دهن نجسدن ياپلسه صابونك مردار اولمسنه حكم اولنمز
زيرا ياغ متغير اولوب اسميله ووصفيله متبدل اولدى و بردابه بول

ونجاستنده بو الثوب ولكن قورومغله عین نجاست دوشوب اوزرنده برشی
كورنمز ایكن بر كیمسه بو یله دابه یی یودقده انك صویندن و یاعرقندن
اوزرینه صیچراسه ضرر ویرمز كذلك قوزی اناسندن طوغوب لباسه انك
یاشلغی اصابت ایلسه و یاصویه دوشسه ضرر ویرمز زیرا اول یاشلق
پاكدر یمورطه دخی بو یله در اوزرنده اولان یاشلغی پاكدر صویه دوشسه
افساد ایتمز فاره وعصفور ودجاجهٔ مخلات وشاة وهره بونلردن بری
قیویه دوشوب حیا چیقارلد قده برشی صودن استحسانا چیقارلمز
قیاس عقلی بوایدیكه بو حیوانلرك نجاست یوللرینه نظرله صو مردار
اوله لكن رسول الله علیه السلامدن واصحاب كزیندن كلان اخبارده
بوكا نظر اولنیوب انجق سؤری مكروه اولان فاره ده یكرمی وهره
ودجاجه ده قرق قوغه چیقارلمق مستحبدر دیدیلر مابا قیسنده دكل
و بونلرك دخی آغزلرینه صودكدیكی معلوم اولسه بونلرده دخی برشی
چیقارلمز كذلك صقیلاجق لباسی یایقدقده اوج كره صقمق اولی
اولوب بر كره صقمق دخی كفایت ایدر و مجموع النوازلده فتوی بونك
اوزرینه در دیمش وتجنیسده یازمشدر كه اهل فسق ثیابنده نماز قیلمق
مكروهدر زیرا خمردن صاقنمزلر اما اصح اولان بودركه مكروه دكلدر
زیرا اهل ذمت خمری حلال طوتارلر ایكن انلرك لباسیله نماز قیلمق جائزدر
الا طونلریله دكل كذلك بر آدم بالچقده كزسه یاخود چامر اصابت
ایدوب بولشسه و یا اقارین یومادین قیلسه كفایت ایدر مادامكه نجاست
اثری كورنمیه كذلك بر مست اوزرینه بول صیچراسه اوزرینه طپراق
صاچوب قورو ینجیه دك طورسه بعده طپراغی اوغسه كفایت ایدر واكر
نجاستی ایچمیجك شی طاش كبی وتیمور و باقر كبی مردار اولسه اوج كره
یوماغله پاك اولور صقمق حاجت دكلدر كذلك ازاجق ایچن شی
بدن كبی و پابوج ومست كبی اوج دفعه یومغله پاك اولور صقمق
شرط دكلدر (وفتح قدیرده دیمشدر اول یكاردن آبدست آلورلر كه
احكام بلیان صغار وعبید كیرلی دستیلری وقوغه لری انده صارقیدرلر
وكو یلیلر كیرلی اللریله یاپشورلر مادامكه بونلرده نجاست اولدیغی

بیلنمیه

بلنمیه و بر آدمك النده یاش نجاست اولوب النه صو قویدقده ابریغك
صاپنه اول الیله یاپشسه اوج كره یودقده ال پاك اولور اكا تبعا ابریغك
قولپی دخی پاك اولور (ومجمع فتاوی وقنیه ده دیمشدر بزم دیاریمزده
دباغت اولنان دریلركه نجسلی یراوزرینه براغوب دباغتنده انی
صاقنمزلر بعده تكرار یومازلر انلر پاكدر كتابلره غلاف وجلد ومستلر
وقربه لر یاپمق جائزدر یاش اولمسی قوری اولمسی برابردر (ومجمع فتاواده
بر آدم اشنانله ویا صابونله ثوب نجسی یوسه و برشی صابوندن ثوبه یاپشمش
قالسه پاكدر وكنیف واخور وحمام بخارندن لباسه برشی اصابت ایلسه
قول صحیحده مردار دكلدر حاصل كلام بودركه نجاستدن احتراز اوج
وصفدن اوتوریدر بری رایحهٔ خبیثه وبری طعم بشیعی وبری اون
قبیحیدر بونلر بریرده بولنمسه ووجودی یقین اولمسه احتراز واجب
دكلدر وضرورت محلنده یقینا اولسه دخی عفو اولنور زیرا دین
اسلامده حرج یوقدر (اما امراض قلب ریا وكبر كبی بونلر اذاته
قبیحلردر انكیچون وارد اولمشدر * من كان فی قلبه مثقال ذرة من كبر
لایدخل الجنة * دیمك اولور كه بر كیمسه نك قلبنده ذره اغرلغی كبر
اولسه جنته كیرمز تتكیم بیانی آفات قلبده مرور ایلدی (ایكنجی نوعی
بیان ذم وسوسه
ذم وسوسه وآفاتی بیاننده در ابی بن كعب رضی الله عنه سرور انبیا
صلی الله تعالی علیه وسلمدن روایت ایدر بیورمشدركه * ابدستك
برشیطانی واردر اكا ولهان دیرلر انك سببیله صویك وسوسه سندن
صاقنك * وحسن بصری دیمشدركه برشیطان واردركه ناسی آبدست
الدیغنده مزه لیوب كولر آدنه ولهان دیرلر (وامام قشیری روایت ایدركه
شیخ عبدالله عفیف حضورینه بر كون بردرویش كلوب آبدستنده
وسوسه دن شیخه شكایت ایلدی شیخ ایتدی بز ایشتدیكمز صوفیه
طائفه سی شیطانی مزه لیوب مسخره یه آلورلردی شمدی شیطان
صوفیلری مسخره یه آلمشدر و بوقضیه درت یوز تاریخلردن مقدم
ایمش وعاقله بو كافیدركه وسوسه ایله شیطان مسخره سی اولور
وآفات وسوسه دن بری بودر ایكنجیسی الله تعالینك امرنی تركدر

الله تعالى * ان الشيطان لكم عدو فاتخذوه عدوا * بيورمشدر شيطانك
وسوسه سنه تابع اولمق اكا عداوت اولميوب دوستلقدر بلكه قرنداشلقدر
زيرا * ان المبذرين كانوا اخوان الشياطين * بيورلمشدر ورسول الله
عليه الصلاة والسلام وسواس آندن صاقنك ديو اجتنابي امر ايتمشدر
ايمدى شيطانه اتباع معصيتدر (اوچنجيسى صويى اسرافدر بو ايسه
حرامدر تنكيم يانى كچدى (دردنجى تأخير صلاته مؤدى اولوب ياوقت
مكروهده ويا جماعتسز قيلمق اولور ويا نمازى ترك ويا ذكر وفكرى
وبوكابكزر فضائل وفواضلى ياخود عمر واوقاتى تضييع ايتمكدر (بشنجى
امور محدثهٔ مكروهه يه باعثدر آبدست ايچون باشقه قاب طوتمق ولباس
وسجاده طوتوب غيرينك ابريغندن ابدست آلمق ولباسى وسجاده سى
اوسننده قيلمامق اقتضا ايدر ياخود پاكلغندن صورمق ونجاست توهميله
طعامندن احتراز ايتمك بونلرده ايسه ناسه اذا واردر (التنجى مؤمنلره
سوء ظندر ابدسنده وغسلده واكل وشربده نجاستدن صاقنمدقلرينه
بلكه نمازلرى دخى صحيح اولمديغنه سوء ظن حاصل اولمش اولور (يدنجى
ناس اوزرينه تكبر ونفسنه عجب وغروردر كه ناس يينده دينده مبالغه
ايله صاقنوب نظافت وطهارتده جمله دن غالبم ديمكدر (اوچنجى نوعى

بيان علاج وسوسه

وسوسه نك علاجى بياننده در) معلوم اوله كه وسوسه يه مبتلا اولانه
لازمدر كه ازاله سنك علاج علمى وعمليسنى بيلوب تحاصنه سعى ايده كج
طبيعت حسبيله ياخود ورع وتقوى ظن ايدن اصحاب وسوسه يه
مقارنت سبيله ابتلاسندن خوف ايدنه لازمدر كه ازاله سنك علاج علمى
وعمليسنى بيلوب حذر اوزره اوله پس علاج علميسى آفات سابقه سنى
بلدكدنصكره تكرار ايدوب وسعادت دارين سيد المرسلين افنديمز
حضرتلرينه ومجتهدينه اقتدا ايتمكده اولديغنى بيلوب و بونلرك امر
طهارتده مساهله وترك دقت ايلدكلرى ورخصته متعلق ويردكلرى
فتاواى على الكمال تتبع وتيقن ايدوب وسوسه يى بالكليه فراموش
ايتمكدر عبادتدن غرض اصلى تخليهٔ قلب اولمغله سلف صالحينك
جل همتلرى تخليهٔ قلبه وحقوق عباد وحيواناتدن وآفات لسان

وسمع و بصردن تحفظه صرف اولنمشدر (ومشايخ طريقتدن عطاء
روزبارى رحمه الله ديمشدر امر وضوده اهتمام ايدر ايدم پس بر كيجه
وضوده اسراف ماء ايتديكم تشويش خاطر ويروب دركاه الهيدن
عفو طلب ايتديكمده عفو علمه در ديو هاتفدن بر صدا استماع ايدوب
دغدغهٔ خاطرم زوال پذير اولدى و وسوسه نك علاج عمليسى
امر طهارتده اولان رخصت ايله مرجوحه ايسه ده وسوسه نك
زوالنه دك عمل ايدوب بعده اقوى ايله عمل ايتمكدركه امراضه
اضدادى ايله علاج اولنمق معهوددر حتى زهاددن بعضيسى صلاته
شروعدن اول يولده اوزرينه صچرايان بالچيغى غسلده اهتمامه
مبتلا اولوب بر كون جماعت فوت اولاجق قدر طار وقتده ينه
غسله مباشرت ايتمش ايكن قلبنه اندن خلاصنه الهام الهى اولوب
واروب فى الحال بالجمعه يوارلنوب كلوب اول حالله جماعته حاضر
اولوب وسوسه دن خلاص اولمشدر زيرا عبادتدن مقصود اصلى
اخلاق ذميمه دن قلبنى پاك واخلاق حميده ايله تابناك ايتمكدر بوندن
اونورى سلف صالحينك دقتى قلبه اولوب حقوق عباددن وحقوق
حيواناتدن احتراز ولسان وسمع و بصرلرينى حفظ ايتمك فضيلتى
احراز ايتمشلردر (وعلاج عمليدن برى آبدستدنصكره اوكينه وثوبنه
صو سرپمكدر تا كه ياشلق دو پارسه اندن اولديغنه حمل ايلسون ديو
حديث شريفده ثابت اولمشدر ودخى مغسلده بول ايلممك وسوسه
علاجنك برى دخى حضرت رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم
بيورمشدركه سزدن بريكز محل استحمامده بول ايلمك زيرا اكثر
ناسه وسوسه اندن عارض اولور (دردنجى نوعى طهارت ونجاستده

بيان طهارت ونجاستده واقع اولان اختلاف

واقع اولان اختلاف بياننده در وقول صحيح وعند الحنفيه قاعدهٔ كليه
بياننده در اما اختلاف بيانى خصوصنده درت مذهب واردر اولكيسى
ظاهريه مذهبيدركه انلرك رئيس علماسى داود اصفهانى واتباعى
ديمشلردركه صو اصلا مردار اولماز جارى اولسون راكد اولسون آز
اولسون چوق اولسون لون وطعمى ورايحه سى متغير اولسون ويا اولمسون

پس برابردر دیوب ثقات محدثین تخریج ایتدکلری (الماء طهور لا ینجسه شیء) حدیثنی دلیل طوتمشلردر امام برکوی دیر که طهارتله مرادلری اگر صو کندی طبیعتی اوزرینه رقت وسیلانله باقی قالورسه مردار اولماز دیمکدر بو خسه طبعندن چیقدقده اکا صو دینمز حتی بو رئیس ظاهریه دن حکایت اولنور که آدمیدن غیری جمیع حیوانک بول وروثی پاکدر دیو ذاهب اولمشدر ایکنجی مالک مذهبیدر وانک اتباعی دیمشلردر که صو پاکدر مادامکه اوصاف ثلثه دن بری نجاستله متغیر اولمیه اول صو کرک جاری اولسون کرک راکد اولسون وکرک قلیل اولسون کرک کثیر پس برابردر ودلیللری بو حدیث شریفدر (ان الماء طاهر الا ان تغیر ریحه او طعمه او لونه بنجاسة) اوچنجی شافعی مذهبیدر که صو قلتین اولدقده که بشیوز رطل برقله در بو مقدار صو مردار اولماز الا اوصاف ثلثه دن برینک تغیریله اما بو مقدار اولمازسه مردار اولور نجس آز ایسه ده دردنجیسی مذهب حنفیه در علمانک بعضیسی دیمشلردر که ماء جاری یه نجاست دوشمکله مردار اولماز مادامکه یا لونی یا طعمی یا رائحه سی تبدیل اولمیه مطلق ونصاب نام کتابده فتوی بونک اوزرینه در دیمش و بعضیسی فرق ایلیوب کورنمیان نجاستده حکم بویله در دیدیلر اما کورینان نجاستده دیمشلردر که اگر اقان صو اول جیفه نک اکثرینه ویا نصفنه ملاقی اولدیسه مردار در اگر نصفندن آزینه ملاقی اولدیسه صو پاکدر اما بکار صوینک تفصیلی مشهوردر و بوایکیسندن غیری عشرا فی عشر اولان حوض کبیر اولورسه ماء جاری حکمنده مردار اولماز تتکیم بیان اولندی اما ظاهر روایتده رأی غالبه مفوضدر اگر ظن غالبی شونک اوزرینه ایسه که دوشن نجاست انک طرف آخرینه تأثیر ایتمز ایسه انک جانب آخرنده آبدست آلمق جائزدر وعند الکرخی اصح قول بو اولوب امام اعظمک اصلنه الیق اولدیغنی ذکر ایتمش وعشرا فی عشر تقدیر ایتدکلری رأی ودرایتی اولمیان کیمسه لر حقنده در حتی بر کیمسه صحراده بر پاک یرده برازاجق صو بولسه وظن غالبی پاکلغنه

حکم

حکم ایلسه اندن آبدست آلمق وصو ایچمک جائزدر وامام محمد اتی ییلان حیوانک بولی پاکدر دیوب دخی طیوردن اتی ییلنلرک نجسی دجاجه و بط واوزدن غیریسی پاکدر واتی ییلمیان طیورک نجسنده ایکی روایت اولوب برنده پاک و برنده نجس دیمشلر کذلک بر آدمک ثوبنه اکنه باشلری کبی بول صچراسه برشی دکلدر وصویه یاخود طعامه نجسلی توز دوشسه ضرر ویرمز دیمشلر حالا که طهارت بابنده مذهبنک غیرینی دخی طوتمق واردر تتکیم تاتارخانیه ده وغیریسنده حکایت اولنور که ابو یوسف رحمه الله تعالی جمعه کوننده غسل ایدوب بغدادده جمعه یی قیلدی بعده خبر ویردیلر که اول صو الدیغی بکارده فاره میته بولنمش دیدیکه بز دخی اخوانمزک قولیله عمل ایدرز که اهل مدینه دن روایت اولنان (اذا بلغ الماء قلتین لا یحمل خبثا) حدیث شریفی مقتضاسنجه صوبک پاکلغنه حکم ایتمشلردر که مذهب شافعیه در و بعض کتابدن فهم اولندیغی اوزره مجتهدک مجتهده تقلیدی حرام اولدیغی قیاسه موافق اولوب ظاهر نصه داخل اولمیان یرده یا اموره مقصوره ده در اما بونک کبی وسیلهٔ عبادت اولان یرده حرام اولمقدر دیو صاحب طریقت تفریق ماده ایلمشدر ایمدی بویله مجتهدک مجتهده تقلیدی جائزا ولدیغی یرده مقلدک مجتهد آخره بالطریق الاولی جائزدر اما قول صحیح وقاعدهٔ کلیه وعامهٔ فتاواده اشیاده اصل اولان طهارتدر و قاعده در که یقین ظنله وشکله زائل اولماز بلکه کندی مثللی یقین ایله زائل اولور و بو قاعده شرعیه در اصل متفقدر که واحادیثده منصوص وحنفیه وشافعیه فقهاسی کتابلرنده تصریحله مخصوص برکلامدر پس بر آدم بر صوبک ویا ارضک ویا طینک یا لباسک یا طعامک ویا قابک و بوکا بکزر شیئک که نجس عین اولمیه حقنده شک ویا ظن ایلیوب پاکلغنده تردد ایلسه اول شی پاکدر آبدست ونمازحقنده واکلی حلال اولمقده وسائر تصرفاتده کذلک بونک کبی اشیاده ظن غالبی نجاست اولمق اوزرینه دخی اولسه ینه استعمالی جائز ولکن بویله محلده احترازی مستحبدر زیرا کراهت تنزیهیه ایله استعمالی

مكروهدر مثلا كفره نك سراويلى ومحبوس اولميان طاوقلرك فضله
صوينى دخى صبىء لايعقلك ال صوقديغى صو وصو قاقلرك باجقى
نجاست اثرى كورنمديكى صورتده. ومشركينك قابلرى بونلرك
استعمالى جائز اولماسنه دليل نوع اولده بيان اولنماندركه حضرت رسول
اكرم صلى الله عليه وسلم يهودى ويهوديه نك ضيافتنى يديكيدر
وقابلرين يودرمديغيدر كذلك جابر روايتنده ديمشدركه بز حضرت
پيغمبرايله غزايه‌ـد يكمزده اليمزه مشركينك قابلرى كيرردى وانلرى
قوللنوردق وايچندن صوايچردك حضرت پيغمبر بزى تعييب ايتمزدى
وتاتارخانيه‌ـده مذكوردركه صبى النى ويا اياغنى صو قابنه صوقسه
اكريقينله بلنورسه كه صبينك الى واياغى پاكدر اول صوايله آبدست
جائزدر واكرنجس اولديغى يقينا بلنورسه جائز دكلدر اما اكر پاك وناپاك
اولديغى بلنمزسه مستحب اولان بودركه انك غيريله آبدست الهواكر اندن
السه جائزدر ديمش وذخيره‌ده ديمشدركه قبل الغسل مشركينك قابلرندن
يمك وايچمك مكروهدر زيرا غالب بودركه خمر وميته‌يى حلالدر ديو
چناقلرنده پيرلر وايچرلر امابويله ايكن ييمدن اول قابلردن يسه وايچسه
جائزدر يديكى وايچديكى حرام اولماز زيرا اشياده اصل اولان طهارتدر
نجاست عارضيدر پس عارضك ظهورى اولمدقجه اصل ايله عمل
جائزدر وطهارت يقينله ثابتدر ظاهر وغالب يقين مرتبه‌سنه كلمدكجه
طهارتيله حكم اولنور وينه ذخيره‌ده ديمشدر يهود ونصرانيدن
جمله‌سنك طعامن يمك لابأسدر الله تعالى قرآن عظيم الشانده
(وطعام الذين اوتوا الكتاب حل لكم) بيورمشدر ديمك اولوركه
اهل كتابك طعاملرى سزه حلالدر پس بو آيت كريمه عموميله جميع
نصارا ويهود كرك حربى اولسون كرك بنى اسرائيلدن كرك عربدن
جمله بسبرابردر وينه ديمشدركه مجوسينك دخى جمله‌سنك طعامنى
يمك لابأسدر انجق بونلرك بوغازلديغى مؤمنه حرامدر بوندن غيرينك
حرام دكلدر تنكيم ايام خلافت عمرده مملكت كسرى‌يه غلبه ايتدكلرنده
اصحاب كرام رضى الله تعالى عنهم كسرانك سراينه هجوم ايتدكلرنده

مطبخ

مطبخنده قبناركن انواع اطعمه‌يه راست كلوب نه اولديغن سؤال
ايلديلر شوربا مقوله‌سى طعاملر اولديغندن خبرالوب يديلر وتعجبلرندن
برمقدارين حضرت عمره كوندردكلرنده حضرت عمر رضى الله عنه
اصحاب واحبابيله اكل ايلدكلرى منقولدر ايمدى صحابهٔ كرام انلرك
قابلرين يومايوب كفارك كندى چولمكلرنده بشوردكلرى طعاملرى
يدكلرى بزه دليلدركه قابلرين يومه‌دن دخى يمك جائزدر وكسرى
مجوسى ايكن ينه انك طعامنى يمكى حلال كورمشلردر ايمدى
ظاهر اولديكه اشياده اصل طهارتدر ونجاست عارضيدر وبو عارضده
شك واقع اولمغله اصل طهارتى زائل اولماز نتيجهٔ كلام ومحصل مرام
بودركه طهارت خصوصنده دقت واهتمام سنت سلفدن دكلدر
طبع مستقيمى اولان كيمسه‌يه اقوى ايله عمل ايتمك لايقدر ولكن شو مرتبه
دقت ايتميه كه انك سببيله اهم اولان جماعتدن وتلاوتدن وذكر
وفكر الهيدن وتصنيفدن قاله اما اهل وسوسه اولان كيمسه‌يه
لازمدركه رخصت طرفلرينى ارايوب وسوسه‌دن كندوبى منع
ايليه (ايكنجى فصل) اوقافدن وياخود بيت المالدن وظيفه بيانلرك
طعاملرندن پرهيز صورتن كوسترن وجهله‌يه وعوامه اختلاط ايدوب
طعاملرينه دست اوران اهل جهل وريا بيانندەدر (معلوم اوله كه
تنكيم كسب وكار بيع واجاره ايله وبونلر مقوله‌سى تجارت شرعله
حلالدر كذلك وقف دخى صحيح اولوب شرائطى رعايت اولندقده
حلال اولور زيرا صحابهٔ كرام وقف ايلديلر واندن يديلر اكر حلال
اولميدى انلرانى ايلرزدى ويمزدى كذلك خلفاء اربعه حضرت
عثماندن غيرى بيت المالدن حصه‌لرينى آلديلر ايمدى وقف ايله بيت
المال وكسبلردن بوايكيسنك غيرى بيننده حلال وطيب اولمه‌ده فرق
بوقدر شروط شرعيه‌لرى يرينه كلدكده وحرام وخبيث اولمرنده دخى
برابردر نتكيم رعايت اولنمامسه بلكه سائر تجارلر فى زماننا حرامه اقربدر
زيرا چارشولرك اكثر بيوعى واجاره‌سى فاسد دريا خود مكروهدر
كرچه حلال وحرامده اولان شبهاتدن احتراز وپرهيز طهارت

بيان اوقافك وبيت مالك
وظيفه‌سن يمك

ونجاست خصوصنده اولان پرهیز کبی دکلدر اولکی قسمده دقت زیاده
اولمق کرکدر زیرا دین اسلامده اهم وصالحینك اهتمام ایتدکلری
خصلتدر ولكن فی زماننا فتوادە قول احوطی طوتمق ممکن
دکلدر که انی فقیه ابو اللیث اختیار ایدوب دیمش چنکه بر آدمك اکثر
مالی حلال اولسه انك هدیه سنی ومعامله سنی قبول ایتمك جائزدر واکر
اکثری حلال دکلسه جائز دکلدر یعنی بویله فتوا ویردیکی شبهاتدن
احتراز ایچوندر قاضیخان ایسه فتاواسنده دیمشدر (قالوا لبس زماننا
زمان الاجتناب عن الشبهات وعلی المسلم ان یتقی الحرام المعین) معناسی
بودر علما دیمشلرکه بزم زمانمز شبهاتدن اجتناب زمانی دکلدر بلکه مسلمه
واجب اولان حرام معیندن صاقنمقدر نتکیم یوقاریده بیانی کچدیکه
عینیله برشیئی حرام ویامغصوب اولدیغنی بلمینجه اندن اجتناب لازم
دکلدر دینلمشدر صاحب هدایه دخی تجنیسده بویله دیمشدر حالبوکه
بو ایکی امامك زمانلری التی یوز تاریخندن اولدر وامام برکوی دیرکه
حالا تاریخ طقوز یوز سکسانه کلمشدر خفی دکلدرکه زمان نبوتدن بعید
اولدقجه فساد وتغیر زیاده اولور ایمدی بو زمانده ورع وتقوی قلبنی
ولسانی وسائر اعضاسنی حفظ ایدوب ظلمدن وغیریدن بغیر حق ایذادن
اجتناب ایتمکدر وهر کسك الندە اولان شیئی ملکی بلمکدر مادامکه بعینه
مغصوب ویامسروق اولدیغنه یقینی اولمیه اکر تحقیق انك مالنده حرام
اولدیغنی بیلورایسه دخی امام برکوی رحمه الله تعالی بو کلامی تحقیق
ایلدیکندن برو یوز سنه دخی کذران ایلدی ورع وتقوادن اثر
همان کتابلرده یازیلان براسم بی رسمدر دینسه سزادر وینه فتاوای
قاضیخاندن ناقلا دیمشدرکه اکر برفقیر سلطاندن عطیه آلسه سلطانك
غصبله آلدیغنی بیلورایکن فقیره حلالمیدر جوابنده دیمشدرکه اکر
سلطان اول غصبله آلدیغی اقچه یی عینیله ویردیسه آلمسی جائز دکلدر
واکر غیریله قارشدردیسه آلدیغی لابأسدر (وفقیه ابو اللیث دیمشدر
بو جواب امام اعظم قتنده مستقیمدر زیرا امام اعظم دیمشدر برقومدن
براقچه غصب اولنسه وغاصب اول اقچه نك بعضنی بعضنه خلط ایلسه

اکا غاصب مالك اولور (وخلاصه ده دیمشدر سلطان چنکه برشیئی
ما کولاتدن برآدمك اوکنه احضار ایلسه اکر صاتون آلدیسه حلالدر
واکر صاتون آلمدیسه ولكن اول آدم بیلورکه اول طعام ایچنده عینیله
برشیء مغصوب واردر یمسی مباحدر وقاضیخان دخی بویله دیوب
زیرا اشیاده اصل اباحتدر دیمش وابو اللیث بستان العارفینده دیمشدر
سلطاندن عطیه آلمقده علما اختلاف ایلدیلر بعضیلر دیدیلرکه آلمسی
جائزدر عینیله حرامدن ویردیکنی مادامکه بلمیه وبعضیلر جائز دکلدر
دیمش جائز کورنلرك دلیلی حضرت علی رضی الله عنهدن روایت
اولندیکه دیمشدر * ان السلطان یصیب من الحلال والحرام فما اعطاك
فخذ فانما یعطی الحلال * یعنی تحقیق سلطانه حلال وحرامدن کلور
سکا ویردیکنی آل زیرا انجق حلالدن ویرر کذلك حضرت عمر رضی الله
عنه روایت ایتدیکه حضرت سرور کائنات علیه الصلاة والسلام
بیورمشدر * برکیمسه یه که استیوب برشی ویرلسه انی آلسون زیرا
الله تعالینك بررزقیدر کندینه نصیب ایتمش واعمش ابراهیم ادهمدن
روایت ایدرکه امرادن برشیئی آلمق قایرمز دیدیکنی وحبیب ابن ابی ثابت
دیمشدرکه بن کوردم مکه مختار امیر اولدقده ابن عمره وابن عباسه
هدایاسی کلوردی وانلر دخی قبول ایدرلردی وحسن بصری تابعینك
شیخی وکزیده سی ایکن امرانك هدایاسنی آلوردی وامام محمد وامام
اعظمدن اول دخی استادی حماددن نقل ایدر دیکه ابراهیم نخعی
حلوان عاملی اولان زهیرازدی یه واروب عطیه طلب ایدردی کذلك
ابو ذر همدانی دخی طلب ایدردی دیو بیان ایتمشدر وامام محمد
دیمشدرکه امام اعظمك قولی بودر وبو قولی طوتارز مادامکه امرا
وسلاطینك ویردیکی شی عینیله حرام اولمیه انی آلورز ظهیریه ده دخی
بویله در (صاحب طریقت دیرکه اکر دینورسه که یابو عصرده شبهاتدن
صاقنمق ممکن اولمق وقول اقوی واولی یی طوتمق نه دن ایجاب ایدر
وسببی نه در بز دیرزکه سببی درت شیدر اولکیسی اهل تجارت وصناعتك
غلبۀ جهلیدر اصل مالده ویا بعده شرائط معاملاتی رعایت

ایتدکلری سببیله یا کارلرینی ابطال و یا افساد و یا مکروه ایدرلر واروب
کسب ایتدکلری مال یا حرام یا خبیث اولور ایکنجی سببی غلبهٔ ظلمدر
غصب وسرقهٔ وخیانت وتزویر امثالی ابتدا قوام بدن ایچون اولان
حبوباتده ثانیا صاتو و بازار ایچون اولان سکه‌ده حتی شو مقدار تصغیر
ایتمشلردر که دوردی بر درهم شرعی‌یه کلمزانی دخی فسقه وکفره طمعلری
قرقشلردر و بویله ایکن ینه صاتو بازارده معدود قبیلندن طوتارلر
حالبوکه فضه ابدا وزنیه در امام اعظم ومحمد قتنده عرف وعادتله
تبدیل اولمز ایمدی بیع واستقراضده ثمن نه مقدار اولدیغی وزنله بیان
اولنمادقجه بیع واستقراض وغیریسی فاسد اولور پس بوعصرده
بوندن خلاصه مجال یوقدر الامام ابی یوسفدن روایت ضعیفه ایله
عمل اولنور که عرف وعادت اعتبار ایتمشدر فضه ابدا وزنی اولمسنه
ذاهب اولمامشدر کذلك فی زماننا اراضی میریه‌نك حالی قتی مشوشدر زیرا
صاحبلری مالك تصرفی کبی بیع واجاره ایله وغیریله معامله ایدرلر
وصاتدقلرنده سلطان طرفندن خراجنه تعیین اولنان کیمسه بعض
ثمنن آلور و بوتصرف ایدنلر وفات ایتدکلرنده اکر اولاد ذکور ترك
ایدرلرسه انجق انلر اول اراضی‌یه وارث اولوب سائر ورثه وارث اولمز
واندن دیونی قضا اولنمز ووصایاسی تنفیذ اولنمز واکر اولاد ذکوری
قالمزایسه سلطان طرفندن معین اولان اول اراضی‌یی بیع ایدر کیمسه‌یه
میراث اولمز پس بو بر مشوش معنادر اکر ید اعتبار ایدوب دیسکه
ارض ذی الیدك ملکیدر سائر میراث کبی اولمق لازم کلور پس میراث کبی
تقسیم اولنمدیغی صورتده ظلم اولور صاحب طریقت اراضیٔ مذکوره‌نك
کیفیتی حالنه تمام وقوفی اولمدیغندن بو محلده براز تردد ایلیوب تاتارخانیه
قولی ایله اصابت ایدوب دیمشدر که سلطان خراجنی ویرمك ایچون
بریری برقومه دفع ایلسه اکا ارض مملکت دینور جائزدر وطریق جوازی
ایکی شیئك بری ایچوندر یا کندیلرینی زراعتده وخراج ویرمکده مالك
مقامنه اقامت ایلمشدر یاخود خراج مقدارنجه اجاره ویرلمش اولور
سلطان حقنده خراج وکندیلر حقنده اجرت اولمش اولور ایمدی

بوایکی

بوایکی طریق اوزره بیع وهبه وشفعه ووقف وارث وبونلره بکزرشی
جاری اولمز ایمدی ذی الیدك بیعی باطل وثمنی حرام ورشوت اولور
واولاد ذکورنه نقل ایتدیکی بوایکی طریق سببیله در میراثه داخل
دکلدر (منیری مرحوم بو محلده دیمشدر که برکوی مرحوم حرام دیدیکی
یرنده دکلدر زیرا بونلرك بیعی حق قرارنی بیعدر بوایسه جائزدر
بزازیه‌ده دیمشدر که سلطان بیت المال ایچون اراضی‌یی اجاره‌یه ویرسه
تاکدانی یاریه اکه‌لر پس انلرك انده کرداری اولسه بناکبی ویا اشجار کبی
ویا طاشدن واغاچدن اراضی‌یی آیرتلایوب سورمسی کبی پس
اراضی‌یی بیع ایتمه‌لری باطل اما کردارین صاتار ایسه معلوم اولدیغی
صورتده صحیحدر ولکن کردارده شفعه یوقدر و خوارزم دیارنده
بو کرداره حق قرار دیرلر انتهی وبالجمله صاحب طریقتك بو مسائلی
ایراد ایتمسندن مرادی شبهات وحرام اراضی طرفندن دخی قارشدیغنی
بیاندر پس بزازیه قولی اوزره ثابت اولان انجق بیع ایدن کیمسه حق
قرارین آلمق جائز کرداری معلوم اولدیغی صورتده معلوم اولمزایسه
آلدیغی اقچه حلال اولمامش اولور صاحب ارض دخی علی کل حال
حق قرار ایچون آلنان مالدن عشر آلدیغی حلال دکلدر زیرا رسم
طپو دیدکلری ارضك اجرت معجله سیدر ارضی استیجار ایدن کیمسه‌دن
آلنوب تصرفی کندویه تفویض اولنور فراغت ایدندن آلنمز وصاحب
طریقت اجرت معجله‌یی دخی حلال کورمیوب رشوتدر دیمش پس
نتیجهٔ کلام بودر که شبهاتدن پرهیز طوره طورسون انجق زمانه‌ده قول
اقوی ایله شریعت ظاهره یولین طوتمق استنین اقتضا ایدر که ناس‌له
معامله ایلمیه بلکه آشنالردن عزلت ایدوب وتنها وادیلرده ومغاره‌لرده
ساکن اولوب اوت اوتلمغله قناعت ایلیه انسان ایسه مدنی بالطبعدر
انس واجتماع اسز خرج ورهبانیت ایسه دینمزده ممنوعدر ایمدی
بوزمانه‌ده لازم اولدیکه امام محمدك واکا تابع مشایخك قولیله عامل
اولمق که دیمشلردر عینیله برشیئك حرام اولدیغنی بلمدکجه صاحبنك
اذن ورضاسیله باعوض آلمق جائزدر ودلیللری بودرکه انك الند

اولديغى دليل ملكدر واشياده اصل مباح اولمقدر و يقين شكله زائل
اولمز وصاتو بازارده كشينك ذمتنده ثابت اولان ثمندر پس وزنى
اولماسى ضررو يرمز وتصريح ايتمشلردركه زمانه مزده فتوى امام
كرخينك قولى اوزرينه دركه حرام ماله آلنان شى حلالدر مكركه
حين عقدده اول ماله اشارت ايتمش اولسه اول زمان حرام اولميوب
مكروه اولور وامام اعظم بيورديغى حرام حلال ايله قارشدقده تملك
وضمانى ايجاب ايدر بوصورتلرده زمانه ده بقدر الامكان معيشته
رخصت وار امانه ممكن اولديغى مرتبه شبهاتدن احتراز ايليه كه
حرام اولمسنه علامت ظاهر اولان يرده وظلم وغصبله و ياسرقت ايله
وياخيانتله وياتزويرله شهرت عظيمه سى اولان كمسه دن احتراز اوزره
اوله وفى زماننا شبهات ماليه دن پرهيز ممكن اولميوب اندن غيرى بالاده
مذكور اولان آفات قلبيه و بدنيه دن پرهيز اوزره اولسه مرجو اولان
بودركه كلبسنده متقى و پرهيزكار اولمق ثوابى حاصل اوله زيرا طاعت
بحسب الطاقه بيورلمشدر (اوچنجى فصل شول بدعتلر بياننده دركه
خلق انى عبادت وقربت ظن ايدوب اكا دوشمشلردر جمله دن برى
قرأن عظيم تلاوتيچون ياناقله قلمق ايچون ياتسبيح وتهليل يارسول الله
عليه السلامه صلوت كتورمك ايچون وقف ايليوب باخصوص وقف
نقود اولوب ثوابى روح واقفه وياغيريه ويرمك ديو تعيين ايتديكيدر
ويرى وصيت ايلمك كه موتى كوننده وياصكره طعام قابه لر وضيافت
ايليه لر وقرأن وتسبيح اوقيانلره وتهليل ايدنلره اقچه تعيين ايتمك ياخود
قبرنده كيجليان آدملره ياقرق كون وياكثر واقل ياخود قبرى اوزرينه
بناياپه لر بونلرك جمله سى بدعت ومنكردر وقف ووصيت ايسه باطلاردر
الان كمسه يه مال حرامدر دنيالك ايچون ذكر وتلاوت جائز اولمديغندن
سيف صارم وانقاذ الهالكين وجلاء القلوب نام رسالهلرده بونلرك
حقيقت حالى ودلائلى بيان اولنمشدر ديو صاحب طريقت كتابى
اختامه كتوروب حقه حمد ايلمشدر (بيت) * للوداد ى — خاتمة الكتاب فى الوصايا
* بحمد الله چو اولدى ترجمه آخر * اكا ضم ايلدم بردر فاخر *

منندن

* منندن انتخاب ايدوب چقاردم * ودادیدن اثر قالسون بو آخر *
الله جل جلاله وعم نواله قرأن عظيمنده بيورمشدر * ولقد كذبت
رسل من قبلك فصبروا على ما كذبوا واوذوا حتى اتاهم نصرنا *
معناى شريفى عزت وعظمتم حقيچون يا محمد سندن اول كلان پيغمبرلر
تكذيب اولنديلر پس انلر تكذيب اولندقلرينه صبر ايلديلر واول
پيغمبرلر اذا وجفا اولنديلر تا بزم عون ونصرتمز انلره كلنجه بو آيتده
نكته بودركه الله تعالى برقولنى كندى طرفنه ميل ايتديرمك ايسته سه
اول قولك اوزرينه خلقك اذا وجفاسنى مسلط ايلر تا كه انلردن بالكليه
كسلوب توجهنى حقه خلوص اوزره ايليه آنكيچون انبيا واصفيا
اوزرلرينه اعدا مسلط اولوب اذا وجفا چكمشلردر محبوب حق
اولدقلرندن اوترى (وسيد على خواص ديمشدركه انسانك هر باركه
مقامى عالى اولسه جن وانسدن حساد واعداسى چوق اولور وعبده
كمال نعمتدن عدو وحاسدى بولنمق تا كه صبرله كمال اجر حاصل اوله
واكر اول حسود وعدو اولميدى اول اجرى فوت ايتمك لازم كلوردى
وشيخ ابو الحسن شاذلى ديمشدر بردشمنكه سنى حضرت حقه واصل
ايدر اول دوستدن خيرليدركه سنى ربكدن بعيد ايدر ايمدى جميع
عبادتدن مراد اخلاق ذميمه يى كيدروب اخلاق حميده تحصيل ايدوب
كشى حسن خلق صاحبى اولمقدر و بو خصلت اول زمان قرارداده
اولوركه خلقك اذا وجفاسنه صبر وتحمل ايليوب كنديدن كمسه يه
بغير حق اذا وجفا دخى صادر اولميه پس رسول الله عليه السلامدن
صكره عرض ومال ونفسلرينه اذادن ظلمله وعداوتله قتل اولنانلرى
بيان ايليه لم تا كه انلره تأسف چكوب بزجلين دنيالره تسلىء قلب
حاصل اوله ودينلرينى يقين جماعت دخى ذكر اولنور تا كه انلرك
صفاتندن اجتناب اولنه وبالله التوفيق حضرت رسول اكرم صلى الله
عليه وسلم مرض موتنده بيورمشدركه حالا يهوديهٔ خيبريه نك زهرلى
قوزيسندن يديكم زهر تأثير ايتمشدر ديو شهادت شهدنى طاتديغندن
خبر ويرمشدر وابو بكر صديق رضى الله تعالى عنه مسموما كتمشدر

وحضرت عمر رضی الله تعالی عنه شهیدا کتمش صلاة فجرده ایکن
مغیره نك غلامی ابولؤلؤ بوش بوکرنه خنجرله اورمشدر وحضرت
عثمان رضی الله تعالی عنه مسجدده منبر اوزرنده ایکن محاصره ایدوب
طاشله جماعتی مسجددن چیقاروب وکندینی رجله منبردن یقوب
بایلدقدنصکره یتنه نقل ایتدیلر بعده اونده اوتوروب مصحفندن
قراءت ایدر ایکن قتل ایلدیلر وحضرت علی بن ابی طالب رضی الله
تعالی عنه وکرم الله وجهه مقتولا کتمشدر عبدالرحمن بن ملجم زهرناك
قلجله آلندن چالمش ایدی وموت حضرت علیدنصکره ابن ملجم
دخی طوتلوب قتل اولندی وحضرت حسن رضی الله تعالی عنه مسموما
کتمشدر که برخاتون برشخصك اغواسیله طعامن زهرلمش کندوینی
معاویه تزوج ایدسون دیو فوت اولدقده تزوج ایتمامش خسرت فی الدنیا
والاخرة وحضرت حسین رضی الله تعالی عنه کربلاده ماوقله اوریلوب
مقتولا وفات ایتدی ومدینه ده انك قتلی سببیله نهب وقتل واقع
اولوب حتی دیرلر که اول وقعه ده اون بیك آدم قتل اولندی لحکمت
خدا بو فتنه لر واقع اولدی وعبدالله بن زبیر مکه ده مقتولا کتمشدر
کعبه یه قپاندیغنده حجاج ظالم منجنیق قیوب کعبه نك برطرفنی یقدقدن
صکره طوتوب صلب ایلمش وامام زین العابدین مقتولا آخرته کتمشدر
رحمه الله رحمة واسعه وزید بن حسن دخی صلبا قتل اولنمشدر کذلك
سیدهٔ نفیسه پدری حسن وجعفر صادق ومحمد باقر وموسیٔ کاظم
وحسن عسکری کذلك ابراهیم بن زید که امام مالك انکله مقاتله
ایلمشدر بونلرك جمله سی قتل اولنمشلردر کذلك محمد بن ابی بکر قتل
اولندی رحمه الله تعالی وعمر بن عبدالعزیز زهرلنوب کتمشدر وهشام
بن عبدالملك صلاح ودیانت اوزره ایکن بعدالوفات قبرندن چیقاروب
صلب ایتدیلر وولید بن یزیدی قتل ایلیوب باشین آردیلر وکندی
فاسقلردن ایدی جملهٔ فسقندن بری بودرکه برسکرانه جاریه یی
چیقاروب ناسه امامت ایتدیرمشدر ومصحفی آتشه یاقدیران بودر
وبونی ذکر ایتدیکمز آنکیچوندر که خلیفه ایکن بنه دینده بلایه مبتلا

اولمشدر

اولمشدر والعیاذ بالله تعالی بو عرض وبدن ابتلاسندن اشددر وبو صفاتدن
اجتناب لازم اولدیغنی بیان ایچوندر ومروان بن محمد بن مروانی قتل
ایلدیلر خلیفه اولدقدنصکره شام وبغدادده بنی امیه خلفاسنك آخری
بودر وابومسلم خراسانی مقتولا کتمشدر که انی بانیٔ بغدادده منصور
خلیفه که جمیع عباسیه نك پدر بدر قتل ایلمشدر خلافتدن اول
کندینه امر بالمعروف ایدوب طریق حقه ارشاد ایتدیکیچون قتله
انتقام آلمشدر وامین بن هرون الرشیدی حبسله قتل ایدوب باشین کسوب
بنه تشهیر اولنمشدر ومتوکل خلیفه مقتولا کتمشدر حالبوکه بدعتی دفع
ایدوب سنتی احیا وقرآن مخلوقدر دینلری عقاب وجزا ایتمشیدی
اوغلی منتصر خلافته قصد ایتمکله خلق اکا متابعت ایدوب قتل
ایلمشلردر ومستعین بالله خلیفهٔ معتز واسطه سیله خلافتدن خلع ایدوب
حبس ایلدیلر بعده باشین کسدیلر حتی قاتلی کوکسونه چیقوب بوغزلمق
استدکده * اشهد ان لا اله الا الله وان محمدا رسول الله * دیمشدر بعده
معتز باللهی انواع حقارتله قتل ایلمشلردر باشنی کوزنی دکمه ایله مجروح
ایتدکدنصکره برقاج کون اسی کونشده باغلیوب حمامده حوضه براغوب
اسی صویك ایچنده بوغدرمشلردر ومهتدی باللهی قتل ایلدیلر
حالبوکه خلافت سریرنه کلدکدنصکره کوندزین افطار ایتمش دکل
ایدی وحین افطارنده یدیکی بقل وخل ایدی وبر عبادن جبه سی وار
ایدی انی کیجه ایله کیوب زیر زمینده برخلوت خانه ده عبادت ایدر ایدی
وسبب قتلی اولدرکه خدم وحشمی مظالمدن منع ایدردی پس
انلر حیله دوزوب قتل ایلدیلر وخلیفه ابن معتزی نیجه ایام جور
واشکنجه دنصکره بوغدیلر حسین بن منصور حلاجی قتل ایتدیکی
کبی انی دخی مقتدر بالله اوچبوز طقوز تاریخنده قتل ایتمشدر بعده
وزیرنه متابعتله خلق مقتدر باللهی قتل ایلدیلر حتی باشنه قلیج ایله
اورد قلرنده بره نیلدك بن خلیفه یم دیمش قاتلی بیلورم انکیچون اوردم
دیو قلیجیله بوغازلیوب باشنی سنکویه دکش واوزرنده اولان لباسنی
صویمش حتی مکشوف العوره قالوب اوتلق ایله ادب یرین اورتمشلردر
بونك خلافتی زماننده عبدالله ابوطاهر قرمطی هجر شهرندن مکه یه

تغلبا کلوب کعبه‌نك قپوسنی قوپاروب آلان ونالان ایلیوب اوتوز بیك
مقداری آدم قتل اولنوب حتی نیجه مقتولی بئر زمزمه براقشلردر ونسا
وصبیاندن اوتوز بیك نفس اسیر ایلمشلردر ودخول وهجومی یوم
ترویه‌ده واقع اولوب کثرت خلق وارایکن ینه غالب کلوب بلاد هجره
دونوب کتمشدر وحجر اسودی قوپاروب شهرینه نقل ایتدیرمش دیو بیان
اولنمشدر وقاهر بالله خلیفه‌یی قتل ایلدیلر کوزنه آتشدن میل چکوب
اول حالله وفات ایتمشدر حالبوکه عزت ودولتده اول مرتبه‌ده ایمشدر که
دولت خانه‌سنده خصیلردن همان اون بیك خادمی وارایدی وعید
اضحیده قرق بیك رأس بقر واللی بیك عدد غنم قربان ایدردی
ومتقی بالله خلیفه‌نك کوزلرینه میل چکوب بغداده حبسه اوزدیلر
یکرمی درت کون نصکره بودردن وفات ایتمشدر بونك خلافتی زماننده
روم ملکی آدم کوندروب رها شهرنده واقع بر کلیسادن بر مندیل استمش
دیرلر که عیسی علیه السلام انکله یوزنی سلمشدر وانك مقابله‌سنده اون بیك
اسیر آزاد ایتمکله وعد ایلمش پس مذکور مندیلی ویروب قیصر
وعده‌سنه وفا ایلمشدر وخلیفه مستکفی بالله دار خلافتده سریری
اوزرنده اوتورر ایکن اوزرینه هجوم ایدوب تختندن آشغه ایاغندن
چکوب کوزلرینه میل چکدیلر حتی اندن وفات ایتدی و بونی اشلین
دیلم ایدی ابن خلکان دیمشدر که ملك روم ایلچیلر کوندوروب قتالله
بو مذکور خلیفه‌یی تهدید ایلدیکنده ایلچیلره عسکر وزینتنی اظهار
ایلدی یوز التمش بیك عسکر بن مسلح ومرتب صف صف ایتمشیدی
وحاجبلری همان یدی یوز اولوب غلمان مرصع ومذهب قوشاقلر یله
کذلك خدام وخصیان بی حساب خدمتنده طوروب دار الخلافه
دوشمه‌لر وخالیلر ایله وپرده‌لر ایله مزین اولوب همان دیباج مذهب
اوتوز سکز بیك پرده ودوشمه وخالیلر بوکا کوره اولوب وجمله زینتندن
بری ذهب وفضه‌دن براغاج دوزلمش ایدی اون سکز بوداغی اولوب
یبراقلری دخی سیم وزردن اولوب تحریکله حرکت ایدردی وذهب
وفضه‌دن اغاجك اوزرنده قوشلر دوز یلوب یل اسدکجه قوشلر انواع

صدا ایله اوترلردی (شیخ شعراوی دیر که ایمدی نظر ایله ای قرنداشکه
شدت بلاء ملوك دنیایه واکابرینه نعمت ورفاهیتلری نه کونا اولور (وطایع
بالله خلیفه‌یی حبس ایدوب وفاتی محبسه‌ده اولمشدر وانك عصرنده
اوچیوز یتمش بشده عمانه فیل قدر برقوش چیقوب اوچ کون برده
اوزرنده طورمش ولسان فصیح ایله قد قرب الامر دیو صدا ایلمشدر
اوچ کوندنصکره دریایه اینوب غائب اولمشدر ومسترشد بالله
خلیفه‌یی قتل ایلدیلر باطنیه طائفه‌سندن اون یدی نفر کیمسه اوزرینه
دخول ایدوب بیچاقلر ایله اوروب پاره لدیلر بعده انلری دخی طوتوب
آتشه یاقدیلر وراشد بالله خلیفه‌یی حبسده عقوبتله قتل ایلدیلر
وبو خلیفه طوغدیغی حینده ذکری طقمش بولنمغله پدری حکمایی
جمع ایدوب صو یولین آچمشلردر باشنه ابتدا کلان بلا اول اولمشدر
ومستعصم بالله خلیفه‌یی قتل ایلمشلردر که خلفاء بغدادك آخری
بودر وزیرینك خیانتلکنه اوغرامشدر حتی هلاکویه سرا نامه یازمغله
کلوب مؤاخذه ایتمشدر حتی خلیفه‌یی اوغلیله بله برغراره قیوب اوانجه
یوالیوب یردن یره اورمشلردر واهالئ بغداددن ایکی بیك کره
بیك واوچیوز کره بیك آدم قرلمشدر وشهری یاقوب دنیا نیجه یل
خلیفه‌سز قالمشدر ومصرده سلطان ملك عادلی طول حبسندن
وشدت عقوبتندنصکره قتل ایلمشلردر قرنداشی ملك صالحك اقدامیله
اما قتل ایتدیکنده انك دخی یکاغنده اکله ظهور ایدوب انکله وفات
ایدوب سلطنتله فائده لنمدی پس ملوك دنیادن اذا وجفایه مبتلا اولان
بونلردر و بونلردن غیری بی حساب مبتلالر واردر انجق برغونه ایچون
بونلر تحریر اولندی تا بلسونلر که اهل نعمتك حساد واعداسی چوقدر
وآخرت نعمتلرینه نائل اولانلرك حسادی دخی آرتق اولوب انلرك
دیانتلری طرفنه اکثری دخل ایدوب اذا وجفا ایدرلر (شیخ ابو الحسن
شاذلی رحمه الله دیمشدر کشی مقام علمده عالم وکامل اولمز مادامکه درت
بلایه مبتلا اولمیه بری شماتت اعدا ایکنجی ملامت اصدقا اوچنجی
طعن جهال دردنجی حسد علما اکر بونلره صبر ایدر ایسه الله تعالی

انی امام ایدوب مقتدا ایدر و بو شیخ حسن شاذلینك سرکذشتی
بویله در وقتا کم بلاد مغربده اخلاق حسنه سی شهرته واردی اعدا
وحسده هر جانبدن بریکدیلر وعلیهنه انواع سوزلر سویلدیلر حتی ناس
انك مجالسندن منع ایلیوب زندیقدر دیدیلر اول دخی الفرار مما لا یطاق
من سنن المرسلین فحواسنجه انلرك اذاسنه نهایت اولسون ایچون مصره
هجرت ایتمك قصدین ایلدی اعدا وحسده خبر آلوب مصر سلطاننه
مکتوبلر یازدیلر که جملهٔ مضمونلرندن بری بودر که یقین زمانده
سزك مملکتکزه زنادقه دن بر مغربی کلسه کرکدر عقاید مسلمینی
نقض ایتدیکندن اوتوری بز آنی مملکتمزدن اخراج ایلدك انك کلام
لطیفنه الدانمیه سکز کبار ملحدیندندر و یانچه استخدام ایتدیکی
جن قومندندر پس شیخ مذکور مدینهٔ اسکندریه یه کلدی اما
بو خبر تزویر اندن مقدم کلمکله اهل اسکندریه شیخك اذاسنده مبالغه
ایلدیلر و بونك حالنی سلطان مصره بیلدیروب قتلنی مباح ایده جك
علامتلر سویلدیلر سلطان مصر مغرب پادشاهنه مکتوب یازوب
شیخ مذکورك کیفیت حالندن استفسار ایتمش مغرب پادشاهی شیخك
تبجیل وتعظیم وجهی اوزرینه اخلاق جمیلن واوصاف کریمن
تحریر ایلمشکه تعبیردن بیروندر تاریخنه دخی نظر ایلدکده اعدا
تحریرندن مؤخر بولنوب سلطان مصر بو خصوصده تحیر ایدوب
عاقبت تاریخی مؤخر اولانله عملی اولی دریو شیخه اکرام ایلیوب
اسکندریه یه مکرما کوندردی اما خلقدن اذا ازدیاد اوزره اولدیغچه
شیخ الله تعالی یه توجه ایدوب صبر استردی حتی سلطان مصر کاهی
آدم کوندروب شیخك خاطرین تفقد ایچون ودعا طلبیچون توقیر
واکرام ایدردی اما ناسدن بعض اهل حسد اذادن خالی اولمیوب
اوزرینه سیمیا وکیمیا وقلابلق تهمتن اسناد ایدوب پادشاهه مکتوبله
بیلدیردیلر ومجالسنه کتمدن بنه خلقی منع ایلدیلر پادشاه بو خصوصده
متغیر اولدی اتفاق بر کون مذکور سلطان محمد ابن قلاونك خزینه داری
بر قباحتی اوجندن اختفا ایلیوب اسکندریه یه شیخ یاننه واردی

سلطان خبر الدیغنده مکتوب یازدیکه یا شیخ قرطاسلق وقلابلق
ایتدیکك قباحت یتمزدخی سلطان غریمنه یتاقلق ایدرسن مکتوب
وصولنده یا بو طرفه فراری بی کوندر و یاخود بز ایشیمزی بیلورز پس
شیخ بو مکتوبله آدمی کوندرمدی سلطان غضبه کلوب تکرار
خواصندن برینی کوندردی تا که شیخی قتلله تهدید ایلیه ودیه که
سلطان بنده لرینی نیچون اضلال ایدرسن سلطان خصکیسی کلوب
بو کلامی شیخه دیدیکنده معاذ الله بز سلطان بنده لرینی اصلاح ایدرز
واکر اعتقادیکز یوغیسه نظر ایلیك بزه سلطان حاصلندن بر بوك
قلای کتورك سیزه اصلاح نیجه اولور ایمش کوسترهیم دیدی پس
وافر قلای کتوروب شیخ انی جامعك صویی اولمیان فسقیه سنه براقدی
وخزینه داری کوتوروب وار قلای اوزرینه بول ایله دیدی واروب
بول ایتدیکنده جمله قلای خالص التون اولدی باق کشی بو اصلاح میدر
افساد میدر بلی اصلاحدر دیدی وکلان خصکی یه امر ایتدی اول
التونی سلطانه هدیه کوتوروب خزینه داری شفاعت ایلسون والتونی
وزن ایدوب بش قنطار بولدیلر پس سلطان بوندنصکره شیخه
کمال اعتقاد باغلیوب حتی شیخك زیارتیچون اسکندریه یه نزول ایلمش
وشیخه ملاقی اولدیغنده کوکلنده اول نیتی طوتارمش که شیخدن صنعت
کیمیایی صوروب تعلم ایلیه پس شیخ انك سرینه واقف اولوب حین
ملاقاتده سلطان دخی سویلمدین دیمشکه ای ملك بزم کیمیامز تقوادر
الله تعالیدن کمال خشیتله قورقوب امرینه امتثال ونهیندن اجتناب ایله
سکا کن حرفنی تعلیم ایلر پس شیخ مذکور بوندنصکره وفاتنه دك
معظم ومکرم اولدی (شیخ شعراوی دیرکه اکر بو امتك علما وصلحاسندن
اولان خواصنه عرضه متعلق کلام دینلمیه ایدی مبالغه ایله تعظیم
اولنمق بلکه عیسی علیه السلامه نصارا عبادت ایتدکلری کبی
عبادت ایتمك احتمالی اولوردی کرامت وولایت ظهورندن اوتوری
ایمدی معلوم اولسونکه انلری مجالسده استهزا وتنقیص ایتدکلری
شرعینی دفع ایدرشی مشابه سنده در تنکیم ابل نفیسه نك بو یننه کون

پارچه‌لرینی باغلرلر یاخود اکینلره قوری حیوان باشلرینی دیکرلر حدیث شریفده کلدیکی اوزره تاکه خلقك نظری اول حقیر شیلره اولوب ذات نفیسه شرعین اصابت ایتمیه ایمدی کندی دوستلرینی تکری تعالی رحمتندن دنیاده حفظ واجرلرینی زیاده ایتمکیچون اذا وجفای ناسی اوزرلرینه حواله ایلمشدر زیرا اکثریا الی اتکی اوپوان کیمسه‌لر دنیاده منجنیق قوروب حسناتنی شرقه وغربه آتوب طاغیدر آدم حکمنده در شهرتدن ناشیدر ایمدی بوحکایاتدن فهم اولدیکه جمیع اعمالك مرجعی تقوادر واهل تقوانك عملی مقبول اولمغه مخصوصدر قال الله تعالی * انما یتقبل الله من المتقین * والحمد لله رب العالمین وصلی الله تعالی علی محمد وعلی جمیع الانبیاء والمرسلین وغفر الله لنا ولوالدینا ولاستاذنا ولجمیع المؤمنین والمؤمنات والمسلمین والمسلمات الاحیاء منهم والاموات الی یوم الدین والحمد لله رب العالمین

قد تم طبع ترجمة الطریقة المحمدیه * فی السیرة الاحمدیه * المشهورة بتکملة الطریقه * بمطبعة دار السلطنة السنیه * فی عهد السلطان ابن السلطان * السلطان عبد المجید خان * دامت شوکته مادام الدوران بنظارة * السید مصطفی سامی * عفی عنه خالق الجسم النامی * وصادف ختام طبعها اوائل
رجب المرجب * لسنة ست
وخمسین ومأتین
والف